314.149, 305.555

Tárgy- és Számmutató

az

Akadémiai Értesítő

1995. évi XLIV. évfolyamához

BETŰRENDES TÁRGYMUTATÓ

A

Ajánlások az agrárgazdaság fejlesztésére 163 (8)
Az akadémiai intézményekben folyó közalkalmazotti tanácsi választásokkal kapcsolatos intézkedésekről 90 (5)
Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa Alapszabályának tervezete 18 (2)
Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsának állásfoglalásai 145 (7)
Az Akadémiai Kutatóintézetek Tanácsának üléséről 52 (4)
Az Akadémia levelezési címének megváltozásáról 167 (8)
Az Akadémiai Óvoda nevének és alapító okiratának módosításáról 90 (5)

B

Bélyegzők használatáról 205 (12)
Beszámoló a Fulbright Bizottság magyarországi tevékenységéről 94 (6)

D

Doktori eljárás díjáról 188 (10)

E

Elnökség 1995. I. félévi munkaterve 23 (2)
Előterjesztés az Akadémia 1994. évi költségvetésének végrehajtásáról 95 (6)
Előterjesztés az Akadémia levelező tagjainak 1995. évi jelölésére 100 (12)
Előterjesztés az Akadémia külső tagjainak 1995. évi jelölésére 79 (5)
Előterjesztés az Akadémia tiszteleti tagjainak 1995. évi jelölésére 80 (5)
Előterjesztés az Akadémia rendes tagjainak 1995. évi jelölésére 78 (5)
Előterjesztés az 1995. évi Akadémiai Aranyérem odaítélésére 80 (5)
Előterjesztés az 1995. évi Akadémiai Díjak odaítélésére 81 (5)
Előterjesztés az 1995. évi Akadémiai Újságírói Díjak adományozására 82 (5)
Előterjesztés az áltudományos áramlatok és azok propagálásával szembeni fellépésről, az Akadémia ezzel kapcsolatos teendőiről 192 (11)
Előterjesztés az 1996. évi költségvetési támogatás tudományágazatok közötti arányainak megállapításáról 192 (11)
Előterjesztés az Információs Infrastruktúra Fejlesztési Program céljainak megvalósításáról 82 (5)
Előterjesztés a Magyar Tudományos Akadémia 1996. évi költségvetési irányelveiről 95 (6)
Előterjesztés az 1996. évi Kossuth- és Széchenyi-díj adományozásáról 200 (12)
Előterjesztés az MTA 1995. évi költségvetési javaslatáról 19 (2)
Előterjesztés a Magyar Tudományos Akadémia 1995. évi májusi rendes közgyűlésének és az Akadémikusok Gyűlésének jellegére és szervezeti rendjére 36 (3)
Előterjesztés az MTA 1995. évi májusi rendes közgyűlése határozati javaslatára, illetve annak szerkesztésére 83 (5)
Előterjesztés az MTA Ügyrendje készítésének menetéről 50 (4)

É

1995. évi Akadémiai Aranyérem, az Akadémiai Díjak, az Akadémiai Újságíró Díjak és az Eötvös József Koszorúk odaítélését előkészítő elnökségi alkalmi bizottság összetétele 25 (2)

F

Felhívás hozzátartozói ellátás iránti igény bejelentésére 42 (3)
Felhívás Schenzl Guidó-díj és Pro Meteorologiae Emlékplakett adományozásához javaslattételre 196 (11)
Felkérés megbízott főtitkárhelyettesi teendők ellátására 30 (2)
Felkérés megbízott főtitkárhelyettesi teendők ellátására 98 (6)

J

Javaslat ad hoc bizottság kiküldésére az Akadémia ügyrendjének kidolgozására 20 (2)
Javaslat ad hoc bizottság kiküldésére az akadémikusok választási szabályainak kidolgozására 20 (2)
Javaslat az akadémiai törvényben előírt rendes közgyűlés időpontjának meghatározására 5 (1)
Javaslat az 1995. évi „Eötvös József Koszorú"-k odaítélésére 162 (8)
Javaslat az 1995. évi májusi rendes közgyűlés tárgysorozatának módosítására és kiegészítésére 82 (5)
Javaslat az 1995. évi tagválasztás keretszámának kialakítására 5 (1)
Javaslat az 1996. évi Kossuth- és Széchenyi-díjra vonatkozó elnökségi ajánlás előkészítésére kiküldendő bizottság összetételére 164 (8)
Javaslat a közgyűlés tárgysorozatára és a meghívandók körére 21 (2)
Javaslat a közgyűlés tárgysorozatára és a meghívandók körére 201 (12)
1995. januári rendes közgyűlés határozatai végleges szövegének megállapítása 37 (3)
Javaslat Enyedi György az MTA rendes tagja osztálybesorolásának megváltoztatására 50 (4)
Jelentés az akadémiai bizottsági rendszer feladatairól és a működésére vonatkozó vizsgálódás eredményeiről 49 (4)

K

Kitüntetések 14 (2)
Kitüntetések 46 (4)
Kitüntetések augusztus 20.-a, az államalapító Szent István király ünnepe alkalmából 178 (10)

M

Magyar Tudományos Akadémia Doktori Alapszabályának tervezete 18 (2)
Magyar Tudományos Akadémia Doktori Szabályzata 56 (4)
Magyar Tudományos Akadémia Doktori Szabályzata 127 (7)
Magyar Tudományos Akadémia 1995. évi májusi rendes közgyűlésének határozatai 100 (7)
Magyar Tudományos Akadémia 1994. évi tevékenységéről szóló tájékoztatójáról 178 (10)
Magyar Tudományos Akadémia hazai tagjai és doktorai részére megállapított tiszteletdíj folyósításának tartós külföldi tartózkodás miatti felfüggesztésének szabályairól 166 (8)
Magyar Tudományos Akadémia hazai tagjai és a Magyar Tudományos Akadémia Doktora címmel rendelkező személyek tiszteletdíjáról, illetve az akadémikus elhalálozása esetén megállapítható hozzátartozói ellátásokról 14 (2)

Magyar Tudományos Akadémia 1995. január 19–20-i rendes közgyűlésének határozatai 34 (3)
Magyar Tudományos Akadémia nemzetközi tudományos kapcsolatainak középtávú koncepciója 48 (4)
Magyar Tudományos Akadémia Ügyrend-tervezete 96 (6)
Magyar Tudományos Akadémia Ügyrendje 103 (7)
Magyar Tudományos Akadémia Támogatott Kutatóhelyek Irodája megalapításáról 96 (6)
Magyar Tudományos Akadémia Titkársága Szervezeti és Működési Szabályzata 179 (10)
Májusi rendes közgyűlés határozatai végleges szövegének megállapítása 162 (8)
MTA 1994. évi októberi rendkívüli közgyűlése határozatai végleges szövegének megállapítása 17 (2)
MTA Kutatás- és Szervezetelemző Intézete nevének megváltoztatásáról és alapító okiratának közzétételéről 51 (4)
MTA Támogatott Kutatóhelyek Irodájának működéséről 196 (11)

T

Tájékoztató az Akadémiai Kutatóintézetek Tanácsának üléséről 52 (4)
Tájékoztató a Doktori Tanács által odaítélt doktori és kandidátusi fokozatokról 64 (8)
Tájékoztató a Doktori Tanács által odaítélt doktori és kandidátusi fokozatokról 172 (9)
Tájékoztató a Doktori Tanács 1995. június 16-i üléséről 188 (10)
Tájékoztató a Doktori Tanács által odaítélt kandidátusi fokozatokról 193 (11)
Tájékoztató a Doktori Tanács által odaítélt kandidátusi fokozatokról 203 (12)
Tájékoztató az idegen nyelvű acták és a magyar folyóiratok megjelenése érdekében tett intézkedésekről 38 (3)
Tájékoztató a Jelölő Bizottság munkájáról, illetve javaslatairól 17 (2)
Tájékoztató ifjúsági díjak pályázatainak elnyeréséről 39 (3)
Tájékoztató a Kutatásértékelési Bizottság célkitűzéseiről és munkamódszereiről 38 (3)
Tájékoztató a tudomány doktora és kandidátusa fokozatok odaítéléséről 41 (3)
Tájékoztató a tudomány doktora és kandidátusa fokozatok odaítéléséről 146 (7)
Tájékoztató a tudomány kandidátusa fokozatok odaítéléséről 54 (4)
Tájékoztató a tudomány kandidátusa fokozatok odaítéléséről 84 (5)
Tájékoztató a Tudományos Minősítő Bizottság által odaítélt doktori fokozatokról 6 (1)
Tájékoztató a Tudományos Minősítő Bizottság által odaítélt doktori és kandidátusi fokozatokról 26 (2)
Tudományos Minősítő Bizottság tagjai megbízatásának megszüntetéséről 93 (6)
Tudományos továbbképzés befejezésének feltételeiről, a külföldön szerzett tudományos fokozat hazai elismeréséről és a kandidátusi fokozattal járó illetménykiegészítésről 92 (6)

P

Pályázati felhívások az Akadémiai Könyvtár főigazgatói, az MTA Szociológiai Intézete igazgatói, az MTA Központi Kémiai Kutatóintézete igazgatóhelyettesi és osztályvezetői munkaköreinek betöltésére 173 (9)
Pályázati felhívások a Dubnai Egyesített Atomkutató Intézetben folytatható kutatásokra és „Gábor Dénes Díj"-ra 166 (8)
Pályázati felhívások igazgatóhelyettesi és osztályvezetői állásokra, díjakra és ösztöndíjakra 7 (1)
Pályázati felhívás igazgatóhelyettesi munkakör betöltésére 42 (3)
Pályázati felhívások igazgatóhelyettesi munkakör betöltésére, pedagógus ösztöndíjra, társadalomtudományi kutatások támogatására 97 (6)
Pályázati felhívások Ifjúsági Nemzetközi Konferencia Díjra, igazgatói munkakör betöltésére 204 (12)
Pályázati felhívások kutatóintézeti igazgatói állásokra 29 (2)
Pályázati felhívások kutatóintézeti igazgatói állásokra 159 (7)
Pályázati felhívás az 1956-os Magyar Forradalom Történetének Dokumentációs és Kutatóintézete főigazgatói és ügyvezetői igazgatói munkakörének betöltésére 196 (11)
Pályázati felhívások tudományos igazgatóhelyettesi és tudományos osztályvezetői munkakörök betöltésére 188 (10)
Pályázati felhívások üdülővezetői álláshelyre, díjakra és ösztöndíjakra 86 (5)
Pályázati rendszerünk tíz éve, eredmények és hiányosságok 163 (8)

SZ

Szabályzat az akadémikussá választás eljárási szabályairól 96 (2)

V

Vagyonhasznosítási szabályzat tervezete 95 (6)
Vagyonkezelő Kuratórium működtetése alapelveinek tervezete 19 (2)

SZÁMMUTATÓ*

Kormányrendeletek és határozatok, miniszteri rendeletek és utasítások,
az MTA elnökének és főtitkárának szabályozásai, egyéb hivatalos közlemények

1/1995. (A. É. 4.) MTA szabályozás 51 (4)
2/1995. (A. É. 5.) MTA szabályozás 84 (5)

28/1994. sz. Eln. határozat 5 (1)
29/1994. sz. Eln. határozat 5 (1)

1/1994. sz. Eln. állásfoglalás 17 (2)
2/1994. sz. Eln. állásfoglalás 17 (2)
3/1994. sz. Eln. állásfoglalás 18 (2)
4/1994. sz. Eln. állásfoglalás 18 (2)
5/1994. sz. Eln. állásfoglalás 19 (2)
6/1994. sz. Eln. állásfoglalás 19 (2)
7/1994. sz. Eln. állásfoglalás 20 (2)
8/1994. sz. Eln. állásfoglalás 20 (2)
9/1994. sz. Eln. állásfoglalás 21 (2)
10/1994. sz. Eln. állásfoglalás 23 (2)
11/1994. sz. Eln. állásfoglalás 25 (2)

1/1995. sz. Eln. állásfoglalás 36 (3)
2/1995. sz. Eln. állásfoglalás 37 (3)
3/1995. sz. Eln. állásfoglalás 38 (3)
4/1995. sz. Eln. állásfoglalás 38 (3)
5/1995. sz. Eln. állásfoglalás 48 (4)
6/1995. sz. Eln. állásfoglalás 48 (4)
7/1995. sz. Eln. állásfoglalás 49 (4)
8/1995. sz. Eln. állásfoglalás 50 (4)
9/1995. sz. Eln. állásfoglalás 50 (4)
10/1995. sz. Eln. állásfoglalás 78 (5)
11/1995. sz. Eln. állásfoglalás 79 (5)
12/1995. sz. Eln. állásfoglalás 80 (5)
13/1995. sz. Eln. állásfoglalás 80 (5)
14/1995. sz. Eln. állásfoglalás 81 (5)
15/1995. sz. Eln. állásfoglalás 82 (5)
16/1995. sz. Eln. állásfoglalás 82 (5)
17/1995. sz. Eln. állásfoglalás 82 (5)
18/1995. sz. Eln. állásfoglalás 83 (5)
19/1995. sz. Eln. állásfoglalás 94 (6)
20/1995. sz. Eln. állásfoglalás 94 (6)
21/1995. sz. Eln. állásfoglalás 95 (6)
22/1995. sz. Eln. állásfoglalás 95 (6)
23/1995. sz. Eln. állásfoglalás 95 (6)
24/1995. sz. Eln. állásfoglalás 96 (6)
25/1995. sz. Eln. állásfoglalás 96 (6)
26/1995. sz. Eln. állásfoglalás 162 (8)
27/1995. sz. Eln. állásfoglalás 162 (8)
28/1995. sz. Eln. állásfoglalás 163 (8)
29/1995. sz. Eln. állásfoglalás 163 (8)
30/1995. sz. Eln. állásfoglalás 164 (8)
31/1995. sz. Eln. állásfoglalás 192 (11)
32/1995. sz. Eln. állásfoglalás 192 (11)
33/1995. sz. Eln. állásfoglalás 200 (12)
34/1995. sz. Eln. állásfoglalás 200 (12)
35/1995. sz. Eln. állásfoglalás 201 (12)

4/1995. (I. 20.) Korm. r. 14 (2)
55/1995. (V. 17) Korm. r. 92 (6)
1039/1995. (V. 17.) Korm. h. 93 (6)
2271/1995. (IX. 8.) Korm. h. 178 (10)

* A jogszabály (elnökségi határozat, állásfoglalás) számát követő szám az oldalszámot, a zárójelben lévő szám a közlöny számát jelzi.

96.245 Akadémiai Kiadó és Nyomda, Budapest

514149
MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA
+4/1995

XLIV/1995. ÉVFOLYAM 1. SZÁM

1

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA TITKÁRSÁGA

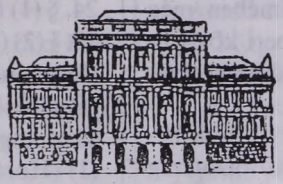

BUDAPEST, 1995. JANUÁR 13.

A Magyar Tudományos Akadémia 1994. évi októberi rendkívüli közgyűlésének határozatai 2

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének határozatai
28/1994. sz. hat.
29/1994. sz. hat.

Javaslat az akadémiai törvényben előírt rendes közgyűlés időpontjának meghatározására 5

Javaslat az 1995. évi tagválasztás keretszámának kialakítására 5

Közlemények

Tájékoztató

a Tudományos Minősítő Bizottság által odaítélt doktori fokozatokról 6

Pályázati felhívások

igazgatóhelyettesi és osztályvezetői állásokra, díjakra és ösztöndíjakra 7

Fogadóóra

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórája 11

A Magyar Tudományos Akadémia

1994. évi októberi rendkívüli közgyűlésének

határozatai

1. A Közgyűlés figyelemmel hallgatta meg az Akadémia elnökének, Kosáry Domokosnak megnyitó szavait. Maga is tudatában van a rendkívüli közgyűlés jelentőségének, hogy ti. az mérföldkövet jelent az Akadémia több mint másfélévszázados történetében, egyúttal azonban annak is, hogy az akadémiai törvény értelmében még számos fontos további feladat vár a decemberi közgyűlésre és a törvény értelmében megalakítandó szervekre.

2. A Közgyűlés meghallgatta Halász Béla alelnök beszámolóját a rendkívüli közgyűlést előkészítő bizottság munkájáról. Köszönetet mond a bizottság elnökének, Halász Bélának, a bizottság minden tagjának, titkárának Kónya Sándornak, valamint a Kutatás- és Szervezetelemző Intézet igazgatójának Tolnai Mártonnak és munkatársainak, akik nagyban segítették a bizottság munkáját.

3. 353 igen szavazattal 3 nem és 5 tartózkodás ellenében elfogadta a rendkívüli közgyűlés ügyrendjét Halász Béla előterjesztésében, s elrendeli, hogy az teljes szövegében a határozatokhoz csatoltassék.

4. Egyhangú szavazással megválasztotta a rendkívüli közgyűlés levezető elnökeit: Halász Béla, Michelberger Pál, Pataki Ferenc, Berényi Dénes és Stefanovits Pál személyében.

5. 344 igen szavazattal 9 nem és 5 tartózkodás ellenében elfogadta a közgyűlés tárgysorozatát és megválasztotta bizottságait, 344 igen szavazattal 11 nem és 12 tartózkodás mellett, a Határozatszövegező Bizottságot (elnök: Ritoók Zsigmond, tagok: Detrekői Ákos, Bedő Zoltán) és 317 igen szavazattal 13 nem és 21 tartózkodás mellett a Szavazást Hitelesítő Bizottságot (elnök: Benedek Pál, tagok: Demetrovics Sándor, Romics László).

6. A Közgyűlés meghallgatta Harmathy Attilának az Alapszabály Előkészítő Albizottság elnökének beszámolóját az Alapszabály alapelveiről, jellegéről, a legfőbb vitatott kérdésekről. Őszinte köszönetet mond az Alapszabály Előkészítő Bizottságnak és személy szerint Harmathy Attilának odaadóan végzett és hálásnak éppen nem mondható, nehéz munkájukért. Köszönetet mond mindazoknak, akik tanácsaikkal, kritikájukkal vagy egyéb módon hozzájárultak az Alapszabály szövegének kialakításához.

7. A Közgyűlés az Alapszabály-tervezetet behatóan megvitatta. Ennek során:

a) a tervezetet a következő pontokban módosította, vagy egészítette ki:

1. § (1) (Cselőtei László), 3. § (3) (Horányi György), 9. § (1) (2) (Zlinszky János), 17. § (Horányi György), 19. § (Horányi György), 20. § (2) (Márta Ferenc, Horányi György, Roska Tamás), 21. § (2) (Láng István, Markó László), (3) (Zimányi József), 22. § (4 f) (Papp László), 24. § (1) (Kakukk Zsuzsa), 25. § (Vajda György Mihály), 28. § (2) (Salánki János és társai, Borzsák István), 31. § (1) (2) (Horányi György), 40. § (1) (2) (Borzsák István), 42. § (6) (Roska Tamás), 45. § (4) (Láng István), (7) (Márta Ferenc), (8) (Roska Tamás), 47. § (2) (Kollár Lajos), 48. § (1) (Horányi György), 55. § (2) (Horányi György), 56. § (Mészáros János), 57. § (1) (Horányi György), 58. § (1) (Barna B. Péter és társai, Markó László), (3) (Markó László, Mészáros János), 60. § (Mészáros János), 63. § (1) (Horányi György), (2) (Mezei Ferenc), 67. § (1) (Teplán István), 71. § (Barna Péter), 73. § (1) (Réthelyi Miklós), 83. § (1) (Ujfalussy József).

b) a következő esetekben az alternatív javaslatot fogadta el:

44. § (1), 63. § (2) második számú alternatíva.

8. A Közgyűlés az Alapszabályt 320 igen szavazattal 20 nem és 5 tartózkodás mellett elfogadta.

Az Akadémia ezt megelőző Alapszabálya sok, ma már ügyrendinek tekintett rendelkezést tartalmaz, ezért azok a rendelkezései, amelyek a most elfogadott Alapszabállyal nem ellentétesek és azt kiegészítik, az új ügyrend megalkotásáig továbbra is alkalmazhatók.

9. A Közgyűlés tudomásul veszi, hogy megválasztották a 22 tagú Jelölőbizottságot (minden osztályról egy akadémikust és egy nem akadémikus képviselőt). Felkéri a 22 tagú Jelölőbizottságot, hogy a decemberi rendes közgyűlés számára a választások előkészítéséül tegyen javaslatot az Akadémiai Doktori Tanács 25 és a Vagyonkezelő Kuratórium 7 tagjára, az új főtitkárhelyettes személyére, valamint az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa 15 közgyűlési delegáltjára.

10. A Közgyűlés az Elnökség javaslatára a 200 közgyűlési képviselő választásához a Halász Béla alelnök előterjesztette keretszámokat elfogadja, egyben elrendeli, hogy a keretszámokat tartalmazó táblázatok a jelen határozatokhoz csatoltassanak.

11. A Közgyűlés tudomásul veszi az Alapszabály elfogadása utáni feladatokról készített tájékoztatót.

12. A Szavazást Hitelesítő Bizottság a két nap szavazásait figyelemmel kísérve úgy ítélte meg, hogy a szavazás minden vonatkozásban szabályszerű volt.

13. A rendkívüli közgyűlés hatáskörét az akadémiai törvény pontosan körülírta, ezért a Közgyűlés további ügyekben határozatok hozatalára nem érzi magát illetékesnek. Két kérdésben mégis szükségesnek tartja, hogy véleményt nyilvánítson.

a) Mérlegelve a hazai alapkutatások jelenlegi helyzetét úgy látja, hogy feltétlenül szükséges, hogy az Országos Tudományos Kutatási Alap (OTKA) működőképessége fennmaradjon és törvénnyel szabályozott autonóm tevékenysége folytatódjék, s hogy ezért a hazai alapkutatásokra az OTKA keretében rendelkezésre álló évi költségvetési összeg reálértéke az 1993. évi szinten megmaradjon.

b) Kívánatosnak látja, hogy a Központi Műszaki Fejlesztési Alap (KMüFA) önállósága továbbra is megmaradjon, az Alap más alapba be ne olvasztassék, s hogy az 1995-re az Alapra fordított költségvetési összeg ne szálljon az 1994. évi alá.

14. Tudomásul veszi Vámos Tibor előterjesztését az előző közgyűlés döntésének megfelelően a nyugdíjas akadémikusok számára adható támogatásról, ill. a kérések elbírálására alakított bizottság tagjairól (Ádám György, Borzsák István, Falusné Szikra Katalin, Gyires Béla, Jermy Tibor).

A Közgyűléshez kapcsolódóan a Doktorok Gyűlése az Alapszabály 31. § (4) bekezdésében foglaltak értelmében megválasztotta a 6 tagú Szavazási Bizottságot (Balogh István, Paládi-Kovács Attila, Patthy László, Harnos Zsolt, Nagy Béla, Katona Gyula).

MELLÉKLET

Az MTA 1994. évi októberi rendkívüli közgyűlésének ügyrendi szabályzata

1. A közgyűlés első napjának vitája alapján, a vita befejezését követő egy órán belül lehet az Alapszabály szövegszerű módosítására javaslatot benyújtani a közgyűlés elnökéhez. Az Alapszabályt kidolgozó albizottság ezeket a javaslatokat véleményezi és a szavazás előtt véleményével a közgyűlés elé terjeszti.

2. A közgyűlés akkor határozatképes, ha azon a szavazásra jogosultaknak több mint a fele jelen van.
A közgyűlés határozatképességét — a tudományos osztályok közlése alapján — a levezető elnök állapítja meg és jelenti a közgyűlésnek.

3. A közgyűlés az Akadémia elnökének javaslatára szavazással dönt a levezető elnök (elnökök) személyéről.

4. A közgyűlés szavazással dönt a napirendről és ügyrendi szabályzatáról.

5. A közgyűlési alkalmi bizottságok kiküldésére a levezető elnök tesz javaslatot, amiről a közgyűlés szavazással dönt.

6. Az ülésen a hozzászólás szándékát a levezető elnöknél írásban jelezni kell. A hozzászólás időtartama általában öt perc. Ezt az időtartamot — kérésre is indokolt esetben — a levezető elnök meghosszabbíthatja. Az elnöki és főtitkári, illetve egyéb előterjesztői válaszadásra az időkorlátozás szabályát nem kell alkalmazni.

7. A közgyűlés minden napirendi pont vitájának lezárását követően szavazással dönt az adott témában hozandó határozatáról.
A közgyűlés a határozatait a jelenlévő szavazásra jogosultak több mint felének igenlő szavazatával hozza. Az Akadémia Alapszabályának elfogadásához és módosításához a szavazásra jogosultak kétharmadának igenlő szavazata szükséges.
7.1 A határozatot a levezető elnök hirdeti ki.
7.2 A határozatokat sorszámmal kell ellátni és az Akadémiai Értesítőben kell közzétenni.

8. A közgyűléssel összefüggő szervezési, adminisztratív és technikai jellegű feladatokat a kijelölt titkársági munkatársak végzik.

MELLÉKLET

A Tudományos Osztályok javaslatai a 200 közgyűlési küldött tudományágazatonkénti (bizottságok szerinti) keretszámaira

I. Nyelv- és Irodalomtudományok osztálya

Bizottság neve	Küldöttek száma
Alkalmazott nyelvészeti bizottság	1
Irodalomtudományi bizottság	4
Ókortudományi bizottság	1
Magyar nyelvi bizottság	1
Modern filológiai bizottság	1
Néprajzi bizottság	1
Nyelvtudományi bizottság	3
Orientalisztikai bizottság	1
Színház- és filmtudományi bizottság	1
Zenetudományi bizottság	1
Urali nyelvészeti bizottság	1

II. Filozófiai és történettudományok osztálya

Bizottság neve	Küldöttek száma
Filozófiai bizottság	4
Művészettörténeti bizottság	1
Pedagógiai bizottság	3

Pszichológiai bizottság	2
Régészeti bizottság	1
Történettudományi bizottság	8
Tudomány- és technikatörténeti komplex bizottság	1

III/A Matematikai tudományok osztálya

Bizottság neve	Küldöttek száma
Matematikai bizottság	7
Operációkutatási bizottság	2
Számítástudományi bizottság	3

III/B Fizikai tudományok osztálya

Bizottság neve	Küldöttek száma
Atom- és molekulafizikai bizottság	2
Részecskefizikai bizottság	1
Magfizikai bizottság	2
Lézerfizikai és spektroszkópiai bizottság	2
Szilárdtestfizikai bizottság	3
Statisztikus fizikai bizottság	1
Csillagászati és űrfizikai bizottság	1
Sugárvédelmi és környezetfizikai bizottság	1

IV. Agrártudományok osztálya

Bizottság neve	Küldöttek száma
Agrárközgazdasági bizottság	3
Agrárműszaki bizottság	1
Állatorvostudományi bizottság	2
Állattenyésztési és takarmányozási tudományos bizottság	2
Erdészeti bizottság	1
Kertészeti bizottság	2
Növénynemesítési bizottság	2
Növénytermesztési bizottság	2
Növényvédelmi bizottság	2
Agrártörténeti és faluszociológiai bizottság	1
Biometriai-biomatematikai komplex bizottság	
Marketing bizottság	
Mezőgazdasági biotechnológiai bizottság	
Talajtani, agrokémiai és üzemi vízgazdálkodási bizottság	2

V. Orvosi tudományok osztálya

Bizottság neve	Küldöttek száma
Atherosclerosis, thromboemboliás és keringési betegségek kutatásával foglalkozó bizottság	1
Endokrinológiai és anyagcserekutatásokkal foglalkozó bizottság	1
Gasztroenterológiai és hepatológiai kutatásokkal foglalkozó bizottság	1
Gyógyszerésztudományi bizottság	1
Gyógyszerkutatásokkal foglalkozó bizottság	
Onkológiai bizottság	1
Orvosi genetikai bizottság	1
Klinikai immunológiai és haematológiai kutatásokkal foglalkozó bizottság	1
Klinikai I. sz. bizottság (+nephrológiai kutatások)	9
Népegészségtudományi bizottság	
Radiológiai bizottság	
Klinikai II. sz. bizottság (+érzékszervek betegségei)	5
Urológiai kutatásokkal foglalkozó bizottság	
Idegtudományi bizottság	2
Mikrobiológiai járványügyi és oltóanyag bizottság	1
Mozgásszervi betegségek kutatásával foglalkozó bizottság	1
Neurológiai bizottság	2
Reproduktív rendszer betegségeivel foglalkozó bizottság	1

VI. Műszaki tudományok osztálya

Bizottság neve	Küldöttek száma
Anyagtudományi és technológiai bizottság	2
Automatizálási és számítástechnikai bizottság	2
Informatikai bizottság	
Áramlás és hőtechnikai bizottság	1
Elektronikus eszközök és technológiák bizottság	1
Elektrotechnikai bizottság	1
Energetikai bizottság	2
Építészettörténeti és elméleti bizottság	2
Építészettudományi bizottság	
Településtudományi bizottság	
Gépszerkezettani bizottság	3
Közlekedéstudományi bizottság	1
Metallurgiai bizottság	1
Elméleti és alkalmazott mechanikai bizottság	2
Szál- és rosttechnológiai bizottság	1
Távközlési rendszerek bizottság	1
Vízgazdálkodástudományi bizottság	1

VII. Kémiai tudományok osztálya

Bizottság neve	Küldöttek száma
Analitikai kémiai bizottság	3
Élelmiszertudományi komplex bizottság	1
Fizikai-kémiai és szervetlen kémiai bizottság	6
Makromolekuláris kémiai bizottság	1
Műszaki kémiai bizottság	3
Radiokémiai bizottság	1
Szerves kémiai bizottság	5

VIII. Biológiai tudományok osztálya

Bizottság neve	Küldöttek száma
Antropológiai bizottság Neurobiológiai bizottság	2
Általános immunológiai bizottság	1
Általános mikrobiológiai bizottság	1
Biofizikai bizottság	1
Biokémiai és molekuláris biológiai bizottság	4
Botanikai bizottság	2
Genetikai bizottság	1
Hidrobiológiai bizottság	1
Ökológiai bizottság Természetvédelmi bizottság	1
Sejtbiológiai bizottság	1
Zoológiai bizottság	1

IX. Gazdaság- és jogtudományok osztálya

Bizottság neve	Küldöttek száma
Állam- és jogtudományi bizottság	3
Demográfiai bizottság	1
Hadtudományi bizottság	1
Ipargazdasági bizottság	1
Jövőkutatási bizottság	1
Közgazdaságtudományi bizottság	5
Közigazgatástudományi bizottság	1
Munkatudományi bizottság	1
Pénzügytani bizottság	1
Politikatudományi bizottság	2
Statisztikai bizottság	1
Szociológiai bizottság	2
Vezetés- és szervezéstudományi bizottság	1

X. Földtudományok osztálya

Bizottság neve	Küldöttek száma
Bányászati tudományos bizottság	2
Földtani tudományos bizottság	2
Földrajzi tudományos bizottság Regionális tudományos bizottság	2
Geodéziai tudományos bizottság	1
Geofizikai tudományos bizottság	2
Geokémiai és ásvány-kőzettani tudományos bizottság	1
Hidrológiai tudományos bizottság	1
Meteorológiai tudományos bizottság	1
Paleontológiai tudományos bizottság	1

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének határozatai

az 1994. december 1-jén megtartott rendkívüli üléséről
(28—29. számú határozat)

Javaslat
Az akadémiai törvényben előírt rendes közgyűlés időpontjának meghatározására

Halász Béla alelnök arról tájékoztatta az Elnökséget, hogy az októberi rendkívüli közgyűlést követő rendes közgyűlést a 26/1994. sz. határozatban megállapított időpontban igen kétséges megtartani, a következő okok miatt.

1. A közgyűlés 200 nem akadémikus tagjának a névsora a rendkívül feszített ütemű választási eljárás ellenére is csak december 6-a és 8-a között lesz ismert.

2. A közgyűlésen megvitatásra kerülő szabályzattervezetek osztályvitája még nem fejeződött be. Azt nem szabad vállalni, hogy a tervezeteket a közgyűlés napján lássák először a közgyűlés tagjai.

3. Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa 30 tagjából 15-öt a Kutatói Fórum választ meg. Az alapszabályban előírt választási eljárás miatt legközelebb 1995. januárja elején lehet megismerni a Kutatói Fórum jelöltjeit. Ennek a névsornak az ismerete fontos ahhoz, hogy a közgyűlés a saját jelöltjeiről szavazni tudjon.

Az MTA elnöke azt javasolta, hogy az említett okokra tekintettel — annak ellenére, hogy a törvényben megállapított határidőt nem tudja megtartani az Akadémia — a rendes közgyűlés időpontja 1995. január 19—20-a legyen.

A javaslattal az Elnökség tagjai egyetértettek, mint ahogyan azzal is, hogy az időpont-változásról tájékoztatni kell a Tudománypolitikai Kollégiumon keresztül a Kormányt, valamint az Országgyűlés elnökét is.

Az Elnökség 28/1994. számú határozata

Az októberi rendkívüli közgyűlést követő rendes közgyűlés időpontja: 1995. január 19—20-a.

A 26/1994. számú elnökségi határozat 8. pontja a fentieknek megfelelően módosul.

Javaslat az 1995. évi tagválasztás keretszámának kialakítására

Az akadémiai törvény 9. §-ának (3) bekezdésében foglalt rendelkezést, „A 70 évesnél fiatalabb hazai akadémikusok száma a 200 főt nem haladhatja meg.", szigorúan, azaz a születési hónap és nap figyelembevételével kell értelmezni. A törvényben meghatározott feltételek alapján 1995-ben 18 új akadémikus választására van lehető-

ség. Az akadémikusi korfa vizsgálata alapján azonban már most látható, hogy 1996-ban ismét érdemes lenne választást tartani, ugyanis 12 új tag megválasztására lesz lehetőség.

Az Elnökség 29/1994. számú határozata

Az Elnökség a választható akadémikusok számának meghatározásakor — amely az 1995. évi választásoknál jelenleg 18 fő — a születési hónapot és napot is figyelembe veszi.

Kosáry Domokos s. k.

Közlemények

Tájékoztató

a TMB által odaítélt doktori fokozatokról

Növénytermesztési Szakbizottság

SINÓROS-SZABÓ BOTOND (GATE)
„Talajfizikai és művelésenergetikai kölcsönhatások" című értekezése alapján a mezőgazdasági tudomány doktora

PORPÁCZY ALADÁR (PATE)
„A ribiszketermesztés genetikai és virágzásbiológiai alapjainak fejlesztésében elért főbb kutatási eredmények" című értekezése alapján a mezőgazdasági tudomány doktora

CZIMBER GYULA (PATE)
„A Szigetköz szegetális gyomvegetációja" című értekezése alapján a mezőgazdasági tud. doktora

SURÁNYI DEZSŐ (GYDKFV)
„A fajta, az alany és a környezet jelentősége a szilvatermesztés fejlesztésében" című értekezése alapján a mezőgazdasági tud. doktora

SZENDRŐ PÉTER (GATE)
„Szálas zöldtakarmányok szecskázása" című értekezése alapján a mezőgazdasági tud. doktora

VELICH ISTVÁN (ZKI)
„Biotikus és abiotikus stressz — rezisztencia a babban" című értekezése alapján a mezőgazdasági tud. doktora

MAROSVÖLGYI BÉLA (Erdészeti Egy.)
„Az erdészeti biomassza energetikai hasznosításának és géprendszerének fejlesztése Magyarországon" című értekezése alapján a mezőgazdasági tud. doktora

KOVÁCS JENŐ (Erdőgazdaság)
„Az erdészeti biomassza energetikai hasznosításának és géprendszerének fejlesztése Magyarországon" című értekezése alapján a mezőgazdasági tud. doktora

FARKAS JÓZSEF (ZKI)
„Étkezési és ipari paradicsom fajták nemesítése" című értekezése alapján a mezőgazdasági tud. doktora

SZUNDY TAMÁS (Mezőgazd. Kut.)
„A Martonvásár-i kukoricanemesítés eredményei és azok hasznosítása 1981—1993" című értekezése alapján a mezőgazdasági tudomány doktora

Építési- építészeti Szakbizottság

FARKAS JÓZSEF (BME)
„Felszínmozgások geotechnikai kérdései" című doktori tézisei alapján a műszaki tud. doktora

Fizikai, csillagászati Szakbizottság

KISS ÁRPÁD ZOLTÁN (ATOMKI)
„Anyagok ionfékező-képessége és gamma-energiák fékezési Doppler-eltolódása a magspektroszkópiában" című értekezése alapján a fizikai tud. doktora

BIRÓ TAMÁS (KFKI)
„A kvark-gluon plazma és az QCD-vákum szerkezete" című értekezése alapján a fizikai tud. doktora

Biológiai tudomány Szakbizottsága

RAKONCZAY ZOLTÁN (SZOTE)
„Az acetilkolineszteráz és molekuláris formái normál és patológiás állapotban" című értekezése alapján a biológiai tud. doktora

HUSZTI ZSUZSANNA (SOTE)
„Hisztamin a központi idegrendszerben az agyi hisztamin anyagcsere és funkció szabályozása" című értekezése alapján a biológiai tud. doktora

MAKSAY GÁBOR (KKKI)
„A $GABA_A$ receptor komplex allosztérikus szabályozása" című értekezése alapján a biológiai tud. doktora

KÉRI GYÖRGY (SOTE)
„Új gonadotropin releasing hormon analógok előállítása, karakterizálása és szaporodásbiológiai alkalmazása" című értekezése alapján a biológiai tud. doktora

PREMECZ GYÖRGY (Orsz. Közeg. Int.)
„Antivirális állapot kialakulása humán amnion (UAC) sejtekben" című doktori értekezésének alapján a biológiai tud. doktora

Kémiai tudomány Szakbizottsága

PUKÁNSZKY BÉLA (KKKI)
„Határfelületi kölcsönhatások heterogén polimer rendszerekben" című doktori értekezésének alapján a kémiai tud. doktora

SZABÓ SÁNDOR (KKKI)
„Fémek elektromos polarizáció nélkül végbemenő adszorpciója és néhány alkalmazása" című doktori értekezésének alapján a kémiai tud. doktora

LIPTAY GYÖRGY
„Termoanalitikai módszerek alkalmazásai" című doktori tézisei alapján a kémiai tud. doktora

BARANYAI ANDRÁS (ELTE)
„Molekula dinamikai szimulációk — termodinamikai és szerkezeti problémák újszerű megoldása" című értekezése alapján a kémiai tud. doktora

Nyelvtudományi Szakbizottság

FODOR ISTVÁN
„Oláh Miklós Hungariája. Egy eddig ismeretlen kézirat és a magyar nyelvű adatok tanulságai" című doktori könyve alapján a nyelvtudomány doktora

Pályázati felhívások

A Magyar Tudományos Akadémia Csillagászati Kutatóintézete pályázatot hirdet az intézet

műszaki igazgatóhelyettesi munkakörének a betöltésére 1995. február 1-i hatállyal

A műszaki igazgatóhelyettes feladatkörébe tartozik:

— az intézet műszaki és méréstechnikai fejlesztési koncepciójának kialakítása, koordinálása;
— az intézet műszaki és méréstechnikai vonatkozású feladatainak irányítása;
— a Műszaki és méréstechnikai Osztály vezetése;
— a Műszaki és méréstechnikai Osztály feladataiból eredő külső kapcsolatok kiépítése, ápolása és fenntartása;

A pályázókkal szembeni követelmények:

— szakirányú egyetemi végzettség
— jártasság a csillagászati műszertechnikában
— angol nyelvismeret
— vezetői gyakorlat

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázó eddigi szakmai munkájának és eredményeinek ismertetését,
— jelenlegi munkahelyének, beosztásának, besorolásának, fizetésének megjelölését,
— a pályázónak az intézet tudományos programjához kapcsolódó méréstechnikai fejlesztési koncepcióját.

A pályázathoz mellékelni kell:

— az oklevelek és bizonyítványok hiteles másolatát,
— részletes egyéni és szakmai önéletrajzot,
— három hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítványt.

Amennyiben a pályázó az MTA alkalmazásában áll, úgy a pályázatnak a fentebb megjelölt mellékleteket nem kell tartalmaznia.

A műszaki igazgatóhelyettes bérezése megállapodás szerint, a Közalkalmazotti törvény figyelembevételével történik.

A pályázatot az MTA Csillagászati Kutatóintézet igazgatójához kell benyújtani a megjelenéstől számított 15 napon belül.

Szeidl Béla s. k.
igazgató

A KFKI Szilárdtestfizikai Kutató Intézet igazgatója pályázatot hirdet

tudományos igazgatóhelyettesi munkakör betöltésére

A munkakör 1995. március 1-jétől tölthető be. A megbízás 1997. december 31-ig szól.

A pályázóval szembeni követelmények:

— egyetemi végzettség,
— tudományok doktora fokozat,
— idegen nyelv ismerete,
— megfelelő szakmai és vezetési gyakorlat.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyének, beosztásának és illetményének megjelölését;
— eddigi szakmai munkásságát, tudományos eredményeinek ismertetését;
— tudományos fokozatának, nyelvismeretének megjelölését.

A pályázathoz mellékelni kell:

— az oklevelek hiteles másolatát,
— részletes önéletrajzot,
— három hónapnál nem régebbi keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Amennyiben a pályázó a KFKI Szilárdtestfizikai Kutató Intézet munkatársa, úgy a mellékelni kért okmányokat nem kell csatolni.

A pályázatot a KFKI Szilárdtestfizikai Kutató Intézet igazgatójához — levélcím: 1525 Budapest 114. Pf.: 49. — kell benyújtani a közzétételtől számított 30 napon belül.

Kroó Norbert s. k.
igazgató

A Magyar Tudományos Akadémia Mezőgazdasági Kutatóintézetének igazgatója pályázatot hirdet

az 1995. február 28-án lejáró következő tudományos osztályok osztályvezetői munkakörének betöltésére:

Genetikai Osztály
Sejtbiológiai és Élettani Osztály

Búzanemesítési Osztály
Búzarezisztencia Nemesítési Osztály

Kukoricanemesítési Osztály
Kukorica Agrotechnikai Osztály
Vetőmagosztály

A munkakörök 1995. március 1-től tölthetők be. A megbízások legfeljebb 5 évre szólnak. A vezetők feladata az osztály tudományos, szervezési, gazdasági tevékenységének felelős vezetése, a jogszabály, továbbá az Intézet Szervezeti és Működési Szabályzatának, valamint más belső előírásainak megfelelően.

Pályázati feltételek:

— egyetemi oklevél,
— tudományos fokozat,
— az osztály profiljának megfelelő szakmai gyakorlat,
— vezetési gyakorlat,
— kettő idegen nyelv ismerete.

A pályázatnak külső pályázó esetén tartalmaznia kell:

— részletes önéletrajzot,
— a jelenlegi munkahely, munkakör, beosztás, fizetés és az eddigi szakmai- és publikációs tevékenység, szakmai kapcsolatok ismertetését,
— iskolai végzettséget, nyelvtudást és tudományos minősítést igazoló oklevél másolatát,
— három hónapnál nem régebbi hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Mind belső, mind külső pályázó esetén a pályázathoz csatolni kell az osztály munkájára, személyi állományára, fejlesztésére vonatkozó koncepcióit.

A pályázattal kapcsolatos további felvilágosítást ad Dr. Veisz Ottó ügyvezető igazgatóhelyettes, (tel.: 22-379-016, telex: 22008, telefax: 22-379-213).

A pályázatot az Akadémiai Közlönyben történő megjelenést követő 30 napon belül kell benyújtani, az Intézet Igazgatójának (2462 Martonvásár, Brunszvik u. 2.).

Dr. Bedő Zoltán s. k.
igazgató

A KFKI Szilárdtestfizikai Kutató Intézet igazgatója pályázatot hirdet

a következő osztályok vezetői munkaköreinek betöltésére:

— *Folyadékkristály Osztály,*
— *Fémkutatási Osztály,*
— *Neutronfizikai Osztály,*
— *Lézerfizikai Osztály,*
— *Lézeralkalmazási Osztály*

A munkakörök 1995. március 1-jétől tölthetők be. A megbízások 1997. december 31-ig szólnak.

A pályázókkal szembeni követelmények:

— egyetemi végzettség;
— idegen nyelv ismerete;
— megfelelő szakmai és vezetési gyakorlat.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyének, beosztásának és illetményének megjelölését;
— eddigi szakmai munkásságát, tudományos eredményeinek ismertetését;
— nyelvismeretének megjelölését;
— a munkakör ellátására vonatkozó vezetési és tudományos elképzeléseit.

A pályázathoz mellékelni kell:

— az oklevelek hiteles másolatát,
— részletes önéletrajzot,
— három hónapnál nem régebbi keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Amennyiben a pályázó a KFKI Szilárdtestfizikai Kutató Intézet munkatársa, úgy a mellékelni kért okmányokat nem kell csatolni.

A pályázatot a KFKI Szilárdtestfizikai Kutató Intézet igazgatójához — levélcím: 1525 Budapest 114. Pf.: 49. — kell benyújtani a közzétételtől számított 30 napon belül.

Kroó Norbert s. k.
igazgató

A Magyar Tudományos Akadémia a kezelésére bízott magánalapítvány felhasználásával

Ifjúsági Nemzetközi Konferencia Díjat

alapított, amellyel támogatni kívánja a fiatal tudományos kutatók nemzetközi tudományos rendezvényeken való részvételét.

A vissza nem térítendő támogatás összege 10 000,— Ft-tól 30 000,— Ft-ig terjed, és a nemzetközi tudományos konferenciák részvételi költségeinek (részvételi díj, útiköltség, szállásköltség stb.) fedezetéül használható fel.

Az Ifjúsági Nemzetközi Konferencia Díjra a Magyar Tudományos Akadémia felügyelete alatt álló intézményeknél (kutatóintézeteknél és támogatott kutatóhelyeknél) tudományos munkakörben dolgozó 30 év alatti, egyetemi doktori címmel rendelkező tudományos kutatók pályázhatnak.

A pályázatokat az MTA Titkársága Humánpolitikai Osztályához (1051 Budapest, Nádor u. 7.) kell benyújtani, 1995. január 31-ig.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázó nevét, életkorát;
— az egyetemi doktori oklevél számát;
— a munkahely megnevezését, címét;
— a nemzetközi rendezvény megnevezését, időpontját és helyét;
— a pályázó esetleges előadásának címét;
— a részvételi költség várható nagyságát;
— az intézményi és/vagy saját hozzájárulás mértékét;
— a kért támogatás összegét;
— az intézmény vezetőjének javaslatát.

A támogatás odaítéléséről az MTA Ifjúsági Bizottsága javaslatára a Bizottság elnöke dönt, 1995. február 28-ig, melyről az érintettek névreszóló értesítést kapnak. A nyertes pályázók nevét és a támogatás összegét az Akadémiai Értesítő áprilisi számában tesszük közzé.

Magyar Tudományos Akadémia
Titkárságának
Humánpolitikai Osztálya

A Gedeon Tihamér Alapítvány
díjat tűz ki
bauxit-geológia vagy timföld-kémia

tárgykörben kiemelkedő eredményeket elért, a pályázat benyújtásakor 42. életévét még be nem töltött szakemberek illetve egyetemi hallgatók részére.

A díj két részből áll:
I. Senior díj: kutatók számára, *II. Junior díj:* egyetemi hallgatók számára.

I. Senior díj: Pályázni lehet 1992. január 1-óta hazai, vagy külföldi folyóiratokban megjelent közleménnyel, könyvvel, könyvrészlettel, megadott szabadalommal, megvédett egyetemi doktori illetve kandidátusi értekezéssel. A pályázatot elnyerő 20 000—50 000,— Ft-os díjban részesül.

II. Junior díj: Pályázni lehet tudományos diákköri munkával, vagy diplomatervvel.
A pályázatot elnyerő 10 000—40 000,— Ft-os díjban részesül.

Mindkét díjnál a pályamunka a bauxit-feldolgozás, timföldgyártás során melléktermékként keletkező anyagokra (pl. ritkafémek kinyerése, hulladékhasznosítás), a timföld különleges felhasználására, környezetvédelmi problémák megoldására, a számítástechnika alkalmazására az adott területen is vonatkozhat.

A díjakra többszerzős munkával is lehet pályázni, de ebben az esetben a társszerzőktől nyilatkozatot kell kérni, hogy a munka milyen hányada a pályázó teljesítménye.

A pályázatokat 6 példányban 1995. május 31-ig lehet beadni a Budapesti Műszaki Egyetem Tudományos Osztályára (1521 Bp., Műegyetem rkp. 3. I. 42.).

A pályázatokat Bírálóbizottság értékeli, amelynek elnöke a BME rektora, tagjai a Veszprémi Egyetem, a Miskolci Egyetem, a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége és a Magyar Tudományos Akadémia képviselői. A Junior díjra a pályázatokat a tudományos diákköri témavezetők vagy az érdekelt tanszékvezetők bevonásával — konzultánsként — a Senior Bírálóbizottság értékeli.
A Bírálóbizottság 1995. augusztus 31-ig dönt a díjak adományozásáról, amelyek a tanévnyitón kerülnek átadásra.

Dr. Biró Péter s. k.
rektor
a kuratórium elnöke

A *londoni Royal Society*, a brit Külügyminisztérium, a Wolfson Alapítvány, a NATO, valamint magán alapítványok támogatásával *angliai posztdoktorális ösztöndíj pályázatot hirdet az 1995/96-os akadémiai évre.* Az 1 éves időtartamú ösztöndíjra 40 év alatti, természettudományi területen dolgozó, PhD (vagy azonos értékű) fokozattal rendelkező kutatók pályázhatnak.

A pályázatot 1995. március 1-ig kell az alábbi címre eljuttatni:

Ms J. A. Gordon (refPDF)
The Royal Society
6 Carlton House Terrace
London SW1Y 5 AG
Tel.: +44 71 8395561 ext. 286
Fax: +44 71 9302170

További információ és pályázási anyag igényelhető a fenti címen, valamint az MTA Nemzetközi Együttműködési Irodán. (1051 Bp., Nádor u. 7. II. em. 247. tel.: 138-2344/158)

Pusztai János s. k.
igazgató

A Magyar Tudományos Akadémia Orvosi Tudományok Osztálya a Zsigmond Diabetes Alapítvány keretében pályázatot hirdet a *cukorbetegség kutatása* témában.
A pályázatban szereplő tudományos terv kiterjedhet mind alap-, mind a klinikai kutatásokra. Pályázati lehetőség nyílik olyan műszerek beszerzésére, amelyek segítségével új módszereket lehet a cukorbetegség kutatásában bevezetni.
A részletes kutatási terv mellett a munka költségeit is részletezni kell.

A pályázati feltételek:

1. Megfelelő intézeti (infrastrukturális) háttér a kutatás laboratóriumi munkafeltételeivel, illetve megfelelő betegellátó intézeti feltételek.

2. Többéves klinikai tapasztalat a cukorbetegség gondozásában, illetve jártasság alapkutatási feladatok teljesítésében.

A pályázat benyújtásának határideje: 1995. május 1.
Az elbírálásra 1995. szeptember 30-ig kerül sor.

A pályázatokat a résztvevők eddigi tudományos tevékenységének ismertetésével kell kiegészíteni (tudományos önéletrajz, publikációs lista, citációs index stb.)

A pályázatokat pályázati űrlapon kell benyújtani, mely beszerezhető a Zsigmond Diabetes Alapítvány Titkárságán (1051 Bp., Nádor u. 7. I. emelet 110. szoba).

A pályázatokat a megadott határideig a Zsigmond Diabetes Alapítvány Titkárságára kell beküldeni.

A Nemzetközi Alkalmazott Rendszerelemzési Intézet (The International Institute for Applied Systems Analysis-IIASA) 1995. évre is meghirdeti nyári programját fiatal tudósok, illetve tudósjelöltek számára.

A "Young Scientists Summer Program (YSSP)" különös lehetőséget nyújt az Intézet kutatási programjában való tájékozódó részvételre, ismeret- és kapcsolatszerzésre. A program 1995. június 1-től augusztus 31-ig tart. A jelentkezéseket 1995. február 1-ig kell az intézetnek megküldeni.

Az Intézet munkanyelve angol.

A YSSP program a következő projecteket érinti:

Global Environmental Change

1) *Transboundary Air Pollution:* The major objectives include: development of a model tool for the integrated assessment of tropospheric ozone: dissemination and further development of the RAINS (Regional Acidification Information and Simulation) model applications.

2) *Regional Material Balance Approaches to Long-term Environmental Policy Planning:* The main aims are to develop detailed linkages between emissions and environmental effects: to establish sustainability criteria for selected metals in the food chain: to carry out a case study the socioeconomic, political, technical and institutional framework: to develop a generalized mass balance pollution model that can be applied to other regions.

3) *Implementation and Effectiveness of International Environmental Commitments:* The major objective is to emphasize the relationship between domestic implementation and the international evolution of environmental commitments, the goal is to give this research a practical policy orientation.

4) *Water resources:* (i) To develop and demonstrate alternative regional water quality management strategies for the CEE countries, (ii) To provide policy makers in the CEE region with a tool or decision support system, (iii) to analyze jointly tools for river basin management, (iv) case studies on the above issues, (v) research into methodology for the analysis of water quality/quantity management.

5) *Modeling Land Use and Land Cover Change In Europe and Northern Asia:* The major objective is to analyze and understand the spatial characteristics, temporal dynamics and environmental consequences of potential land-use and land-cover changes.

6) *Radiation Safety of the Biosphere:* The overall objective is to coordinate the establishment of national computer-based data systems for evaluating the radiation legacy, radioactive waste problems, disseminate information about effective approaches.

7) *Population, Development and Environment:* The main aim is to inform the global environmental change community about the most recent demographic thinking concerning likely future population trends and the determinants of fertility, mortality and migration.

Global Economic and Technological Transition

1) *Environmentally Compatible Energy Strategies:* The objectives are as follows: (i) To assess potentials and costs of measures to reduce energy related sources. (ii) To develop a framework for integrated assessment of emission mitigation, impacts, and adaptations to climate change. (iii) To describe different techno-economic and sociobehavioral dimensions.

2) *Forest Resources, Environment and Socioeconomic Development of Siberia:* (i) To identify possible future sustainable development options for the Siberian forest sector. (ii) To identify policies for the different options.

3) *Economic Transition and Integration:* The aim is to identify and study the crucial problems of the economic transition. The project also intends to formulate guidelines and recommendations that policy-makers, both in the east and west, can use.

4) *System Analysis of Technological and Economical Dynamics:* The major distinguishing factor of this project is the attempt to advance the theoretical understanding of technological and economical evaluation.

Systems Methods for the Analysis of Global Issues

1) *Optimization Under Uncertainty:* There are three fundamental themes (i) uncertainty into long-term investment planning problems in environmental protection, (ii) realistic models with uncertainty, (iii) special techniques that can be used in the models analyzed by IIASA.

2) *Methodology of Decision Analysis:* The project aims at exploring, developing and implementing methods of decision support for the problem areas in which IIASA is active.

3) *Dynamic Systems:* The project has two methodological objectives: (i) choosing mathematical models adequate to the real-life processes, (ii) to build mathematical algorithms for environment-oriented models.

4) *Risk, Policy and Complexity:* The objective is to develop and apply new methodologies for coping with complex, environmental risk problems.

5) *Advanced Computer Applications:* The project designs and implements environmental information and decision support systems for planers, managers and policymakers.

Érdeklődés esetén további információkkal a IIASA magyarországi tagszervezete, a MTA MAREB Titkárság szolgál (1052 Bp., Nádor utca 7. Tel.: 117-8804)

FOGADÓÓRA

Keviczky László, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára minden hétfőn 15.30—17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak, valamint az intézmények vezetőinek más időpontokban is rendelkezésére áll.

Jogi és Igazgatási Főosztály

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
Szerkeszti: az MTA Titkársága Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.
Szerkesztő: dr. Demcsik Tamás

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó és Nyomda igazgatója
A nyomdai munkálatokat az Akadémiai Kiadó és Nyomda Vállalat végezte
Felelős vezető: Zöld Ferenc igazgató — Budapest, 1995., Nyomdai táskaszám: 23645
Felelős szerkesztő: dr. Demcsik Tamás — Műszaki szerkesztő: Sándor István
Megjelent: 1,5 (A/5) ív terjedelemben — HU ISSN 0865—9303

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, Lehel út 10/A., közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a Postabank Rt. 219-98636, 021-02799 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj egy évre 672,— Ft — Példányszámonkénti ára: 56,— Ft

314149
MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

XLIV/1995. ÉVFOLYAM 2. SZÁM

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA TITKÁRSÁGA

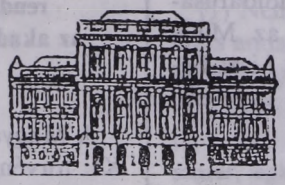

BUDAPEST, 1995. FEBRUÁR 17.

Személyi rész

Kitüntetések 14

Jogszabály — 4/1995. (I. 20.) Korm. r. — A Magyar Tudományos Akadémia hazai tagjai és a Magyar Tudományos Akadémia Doktora címmel rendelkező személyek tiszteletdíjáról, illetve az akadémikus elhalálozása esetén megállapítható hozzátartozói ellátásokról 14

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének állásfoglalásai

1/1994. sz. áf. — Az MTA 1994. évi októberi rendkívüli közgyűlése határozatai végleges szövegének megállapítása 17

2/1994. sz. áf. — Tájékoztató a Jelölő Bizottság munkájáról, illetve javaslatairól 17

3/1994. sz. áf. — A Magyar Tudományos Akadémia Doktori Alapszabályának tervezete 18

4/1994. sz. áf. — Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa Alapszabályának tervezete 18

5/1994. sz. áf. — A Vagyonkezelő Kuratórium működtetése alapelveinek tervezete 19

6/1994. sz. áf. — Előterjesztés az MTA 1995. évi költségvetési javaslatáról . . 19

7/1994. sz. áf. — Javaslat ad hoc bizottság kiküldésére az Akadémia ügyrendjének kidolgozására 20

8/1994. sz. áf. — Javaslat ad hoc bizottság kiküldésére az akadémikusok választási szabályainak kidolgozására 20

9/1994. sz. áf. — Javaslat a közgyűlés tárgysorozatára és a meghívandók körére 21

10/1994. sz. áf. — Az Elnökség 1995. I. félévi munkaterve 23

11/1994. sz. áf. — Az 1995. évi Akadémiai Aranyérem, az Akadémiai Díjak, az Akadémiai Újságíró Díjak és az Eötvös József Koszorúk odaítélését előkészítő elnökségi alkalmi bizottság összetétele . . 25

Közlemények — Tájékoztató — a Tudományos Minősítő Bizottság által odaítélt doktori és kandidátusi fokozatokról 26

Pályázati felhívások — kutatóintézeti igazgatói állásokra 29

Fogadóóra — A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórája 30

Az Értesítő zárása után érkezett közlemény 30

SZEMÉLYI RÉSZ

A miniszterelnök előterjesztésére

a Magyar Kultúra Napja alkalmából

pedagógiai és tudományos munkássága elismeréseként

*Dobszay László*nak, a zenetudomány kandidátusának. Erkel Ferenc-díjas zenetörténésznek, az MTA Zenetudományi Intézet osztályvezetőjének, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanszékvezető egyetemi tanárának,

klasszika-filológiai munkássága elismeréseként

Ritoók Zsigmond akadémikusnak, az Eötvös Loránd Tudományegyetem tanszékvezető egyetemi tanárának,

tudományos életútja elismeréseként

*dr. Sárosi Bálint*nak, a zenetudomány doktorának, Erkel Ferenc-díjas népzenekutatónak, az MTA Zenetudományi Intézet nyugalmazott osztályvezetőjének a

MAGYAR KÖZTÁRSASÁGI ÉRDEMREND
KÖZÉPKERESZTJE
(polgári tagozat);

több évtizedes tudományos és oktatói munkássága elismeréseként

*dr. Bod Péter*nek, a közgazdaságtudomány doktorának, az MTA Matematikai Kutatóintézet igazgatóhelyettesének,

kiemelkedő tudományos munkássága és kutatásszervezői tevékenysége elismeréseként

*dr. Menyhárt János*nak, az orvostudomány doktorának, az MTA—SOTE Egyesített Kutatási Szervezete igazgatójának a

MAGYAR KÖZTÁRSASÁGI ÉRDEMREND
TISZTIKERESZTJE
(polgári tagozat)

kitüntetést adományozom.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

JOGSZABÁLY

A Kormány 4/1995. (I. 20.) Korm. rendelete

a Magyar Tudományos Akadémia hazai tagjai és a Magyar Tudományos Akadémia Doktora címmel rendelkező személyek tiszteletdíjáról, illetve az akadémikus elhalálozása esetén megállapítható hozzátartozói ellátásokról

A Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény (a továbbiakban: Akt.) 27. §-ának (4) bekezdésében és 30. §-ának (2) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a Kormány a következőket rendeli el:

A rendelet hatálya

1. §

A rendelet hatálya kiterjed

a) a Magyar Tudományos Akadémia (a továbbiakban: Akadémia) hazai tagjára (a továbbiakban: akadémikus), a „Magyar Tudományos Akadémia Doktora" címmel rendelkező magyar állampolgárra és nem magyar állampolgárra, ha letelepedési szándékkal jogszerűen tartózkodik Magyarország területén (a továbbiakban: Akadémia Doktora), valamint

b) az *a)* pontban megjelölt, elhunyt akadémikus házastársára, élettársára, árváira, továbbá az e rendeletben és a társadalombiztosításról szóló 1975. évi II. törvény, illetve a végrehajtására kiadott, többször módosított 89/1990. (V. 1.) MT rendeletben (a továbbiakban: társadalombiztosítási szabályok) feltüntetett feltételek fennállása esetén az elvált, illetve a különélő házastársra (a továbbiakban: hozzátartozó),

c) az Akadémia titkársági szervezetére, mint elbíráló és folyósító szervre.

Az akadémikusokra vonatkozó rendelkezések

2. §

(1) Az akadémikusnak tudományos alkotómunkájára, tudományos teljesítményére tekintettel havonta a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvényben meghatározott A1 fizetési fokozat rendes tag esetében 8, levelező tag esetében 6 szorzószámmal számított összegének megfelelő tiszteletdíj jár.

(2) A tiszteletdíjat az Akadémia elnöke állapítja meg hivatalból.

(3) A tiszteletdíjat 1995. január 1. napjától kell folyósítani, és a jelen rendelet hatálybalépése előtt megállapított

ún. akadémikusi személyi alapbérek folyósítását 1994. december 31. napja időponttal meg kell szüntetni. A tiszteletdíj folyósítása nem érinti a munkáltatónak azt a kötelezettségét, hogy az akadémikus havi illetményét, munkabérét (illetménypótlékait) — a foglalkoztató munkáltatóra vonatkozó munkaügyi törvényben és annak végrehajtási rendeletében foglalt szabályok szerint — állapítsa meg. A központi költségvetésből biztosított béralap személyre szól, a munkáltató azt három évig, illetve az érintett személy 70. életévének betöltéséig más célra nem használhatja fel.

(4) Az akadémikust az (1) bekezdésben megjelölt tiszteletdíj mellett a 13. § (1) bekezdésében meghatározott doktori tiszteletdíj nem illeti meg.

Hozzátartozói ellátások

3. §

(1) Az Akt. 30. §-ának (1) bekezdésén alapuló hozzátartozói ellátások: az ideiglenes özvegyi ellátás, az árvaellátás és a végkielégítés (a továbbiakban: akadémiai hozzátartozói ellátások).

(2) Az akadémiai hozzátartozói ellátás az igényjogosult hozzátartozóknak a társadalombiztosítási jogszabályok alapján megállapított ellátásoktól függetlenül jár.

4. §

(1) Az akadémikus részére az Akadémia titkársági szervezete által folyósított tiszteletdíj után ideiglenes özvegyi ellátást kaphat, életkorra tekintet nélkül, az elhunyt akadémikus házastársa, elvált házastársa és élettársa.

(2) Az ideiglenes özvegyi ellátás összege az akadémikus részére folyósított tiszteletdíj 25 százaléka.

(3) Az ideiglenes özvegyi ellátást öt évig kell folyósítani.

5. §

Az ideiglenes özvegyi ellátás megállapítására, megosztására, folyósításának megszüntetésére és a végkielégítés megállapítására a társadalombiztosítási szabályokban meghatározott rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.

6. §

(1) Árvaellátásra jogosult az elhunyt akadémikus gyermeke és mostoha gyermeke, illetve örökbe fogadott és nevelt gyermeke.

(2) Az árvaellátás összege árvánként az ideiglenes özvegyi ellátás fele.

7. §

Az árvaellátás megállapítására és folyósítására a társadalombiztosítási szabályoknak az árvaellátásra vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

8. §

Akadémiai hozzátartozói ellátásra jogosultság szempontjából halálesetnek kell tekinteni a holtnak nyilvánítást, valamint a halál tényének bírósági megállapítását is, a bíróság jogerős határozata alapján.

A jogosultságot kizáró és korlátozó okok

9. §

(1) Nem állapítható meg akadémiai hozzátartozói ellátás annak, aki az ország területét állandó külföldi letelepedési szándékkal hagyta el.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott személy részére, ha az ország területére állandó letelepedés szándékával visszatér, legkorábban a visszatérést követő hónap első napjától lehet akadémiai hozzátartozói ellátást megállapítani.

(3) Nem állapítható meg akadémiai hozzátartozói ellátás az olyan külföldön elhunyt személy után, aki az ország területét külföldi letelepedés szándékával hagyta el.

Az igény érvényesítése

10. §

Az Akadémia titkársági szervezete az elhunyt akadémikus tiszteletdíja folyósításának beszüntetésével egyidejűleg köteles elküldeni a hozzátartozó(k)nak az akadémiai ellátás(ok) megállapításához szükséges igénybejelentőlapot, és tájékoztatást adni az igény érvényesítésének szabályairól.

11. §

(1) A hozzátartozó részére járó akadémiai hozzátartozói ellátást írásbeli igénybejelentés alapján az Akadémia titkársági szervezete pénzügyi főosztálya (a továbbiakban: elbíráló) határozattal állapítja meg. A határozat ellen, annak kézhezvételétől számított tizenöt napon belül az érdekelt az Akadémia főtitkárához fellebbezéssel élhet.

A másodfokú határozat ellen a határozat kézbesítését követő harminc napon belül az érdekelt keresettel fordulhat a Pesti Központi Kerületi Bírósághoz.

(2) Az ellátást legkorábban 1995. január 1. napjától, illetve annak a hónapnak az első napjától — visszamenőleg legfeljebb hat hónapra — lehet megállapítani, amelyik hónapban a jogosultsághoz szükséges valamennyi feltétel teljesül.

(3) Az elbírálónak a határozat meghozatala során a társadalombiztosítási szabályoknak az igény érvényesítésére vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmaznia.

Visszafizetési és megtérítési kötelezettség

12. §

(1) Az elbírálónak a jogalap nélkül felvett akadémiai hozzátartozói ellátások visszafizetésére és megtérítésére a

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

társadalombiztosítási szabályok felelősségi szabályait kell megfelelően alkalmaznia.

(2) Az ellátás jogalap nélküli felvétele miatt visszafizetési kötelezettségként előírt tartozás összegét — kérelemre — az Akadémia főtitkára, kivételes esetekben méltányosságból, mérsékelheti, vagy elengedheti.

Az Akadémia Doktoraira vonatkozó rendelkezések

13. §

(1) Az Akadémia Doktori Tanácsa által — az akadémiai szabályozásban meghatározott feltételek szerint, a (2)—(5) bekezdésekben foglaltak figyelembevételével — odaítélt Akadémia Doktora címmel a közalkalmazotti A1 fizetési fokozat 2 szorzószámmal számított összegének megfelelő tiszteletdíj jár.

(2) A tiszteletdíj folyósításáról az Akadémia Doktori Tanácsa elnöke gondoskodik.

(3) A tiszteletdíjat folyósítani kell a magyar állampolgárnak, ha Magyarországon van a lakóhelye, illetőleg folyósítható — kérelemre —, ha Magyarországon munkaviszonya, közalkalmazotti jogviszonya, köztisztviselői jogviszonya vagy lakóhelye nincs, de a hazai tudományos életben aktívan részt vesz. A tiszteletdíj nem magyar állampolgárnak — kérelmére — csak abban az esetben folyósítható, ha Magyarországon letelepedett, vagy itt letelepedési szándékkal jogszerűen tartózkodik.

(4) Az e rendelet hatálybalépését követően nyugállományba vonuló Akadémia Doktorát az (1) bekezdésben meghatározott mértékű tiszteletdíj fele illeti meg, élete végéig.

(5) E rendelet hatálybalépése előtt már nyugállományban lévő Akadémia Doktorának a (4) bekezdés szerint megállapítható tiszteletdíj összegét 4000 Ft-tal alacsonyabb összegben kell megállapítani.

14. §

A visszafizetési kötelezettséggel kapcsolatos szabályokat (12. §) a jogalap nélkül felvett doktori tiszteletdíjak tekintetében is alkalmazni kell.

Vegyes és záró rendelkezések

15. §

A tiszteletdíjak összegét a közalkalmazotti A1 fizetési fokozat összegének változásával egyidejűleg, azzal azonos mértékben módosítani kell.

A tiszteletdíjak megemelésével egyidejűleg arányosan emelni kell az akadémiai hozzátartozói ellátások mértékét is.

16. §

(1) A tiszteletdíjakat, valamint az akadémiai hozzátartozói ellátásokat az Akadémia titkársági szervezete folyósítja.

(2) Az (1) bekezdésben említett tiszteletdíjak folyósítását egy évet meghaladó külföldi tartózkodás esetén — a külföldi tartózkodás időtartamára — az Akadémia főtitkára felfüggesztheti.

(3) Akadémiai vagy munkáltatói javaslat alapján az Akadémia főtitkára engedélyezheti a tiszteletdíj teljes vagy részbeni folyósítását, ha az érintett személy a külföldi tartózkodás ideje alatt a hazai tudományos közélettel aktív kapcsolatot tart, illetve abban részt vesz.

(4) Külföldön letelepedett magyar állampolgárnak csak abban az esetben folyósítható a tiszteletdíj részben vagy egészben, ha azt az Akadémia főtitkárától írásban kéri, és a hazai tudományos közélettel aktív kapcsolatban áll, illetve abban részt vesz.

17. §

(1) A tiszteletdíj akadémikus esetén a taggáválasztást, az Akadémia Doktora esetén a cím odaítélését követő hónap 1. napjától jár.

(2) E rendelet hatálybalépése előtt odaítélt „tudomány doktora" fokozattal és a honosított külföldi tudományos fokozattal rendelkező személyek részére a tiszteletdíj az Akadémia Doktora címmel való egyenértékűség megállapítását követően folyósítható a 13. §-ban foglalt szabályok szerint.

18. §

E rendelet szerint megállapítható árvaellátás azt az árvát is megilleti, akinek akadémikus hozzátartozója e rendelet hatálybalépése előtt hunyt el.

19. §

A tiszteletdíjak összegéből az Akadémia titkársági szervezete, mint kifizető a magánszemélyek jövedelemadójáról szóló törvény szerint adóelőleget von.

20. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba, a rendelet alapján járó akadémikusi tiszteletdíjat [2. § (1) bekezdés], a hozzátartozói ellátásokat (3. §) és az Akadémia Doktora tiszteletdíját azonban 1995. január 1. napjától kell folyósítani.

(2) A rendelet hatálybalépésével egyidejűleg az akadémikusok és hozzátartozóik nyugdíjával kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 13/1987. (V. 4.) MT rendelet (a továbbiakban: R.1.). és a tudomány doktora fokozattal rendelkezők illetmény- és nyugdíjkiegészítéséről szóló 88/1987. (XII. 30.) MT rendelet (a továbbiakban: R.2.) hatályát veszti.

(3) A tudomány doktorainak korábban megállapított havi 7500 Ft összegű illetménykiegészítés folyósítását — figyelemmel a (2) bekezdésben foglalt hatályon kívül helyezésre — 1994. december 31. napja időponttal be kell szüntetni.

21. §

(1) Az R.1. 1. §-a alapján az 1987. május 1-jét megelőző időponttól nyugdíjas akadémikusoknak járó havi 6000 forintot, valamint az R.1. 3. §-ában jelzett összeget a hozzátartozónak a nyugdíjfolyósító szerv változatlanul tovább folyósítja. Az 1994. december 31-ét követő időponttól járó társadalombiztosítási hozzátartozói ellátások megállapításának alapjául továbbra is a 6000 Ft-tal felemelt nyugdíj szolgál.

(2) Az R.2. rendelkezése alapján járó havi 4000 Ft a tudománynak azt a doktorát illeti meg (vagy illeti meg továbbra is), akinek saját jogon járó nyugdíját 1995. január 1-je előtti időponttól állapították meg (állapítják) meg.

(3) A (2) bekezdésben említett személy után járó özvegyi nyugdíjat akkor kell, illetőleg lehet a havi 2000 Ft-tal felemelni, ha a haláleset 1995. január 1-je előtt következett be.

(4) Az (1)—(3) bekezdésekben megjelölt ellátásokat és azok 1994. december 31-ét követően is folyósítandó emelését a központi költségvetésből félévenként a Nyugdíjbiztosítási Alapnak meg kell téríteni.

Horn Gyula s. k.
miniszterelnök

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének állásfoglalásai

az 1994. december 20-án megtartott üléséről (1—11. számú állásfoglalás)

Az MTA 1994. évi októberi rendkívüli közgyűlése határozatai végleges szövegének megállapítása

A rendkívüli közgyűlés által kiküldött határozatszövegező bizottság elnöke előterjesztette a közgyűlési határozat végleges szövegének tervezetét.

Az ülésen — pontosító jelleggel — módosító javaslat hangzott el (az 1. ponthoz), amit az Elnökség elfogadott.

Az Elnökség az 1994. évi októberi rendkívüli közgyűlés határozatának végleges szövegét a következők szerint állapítja meg.

Az Elnökség 1/1994. számú állásfoglalása

A Magyar Tudományos Akadémia 1994. évi októberi rendkívüli közgyűlésének határozatai

(A közgyűlési határozatok az Akadémiai Értesítő 1995. január 13-i számában megjelentek)

Tájékoztató a Jelölő Bizottság munkájáról, illetve javaslatairól

A Jelölő Bizottság elnöke — Herman József r. t. — szóbeli tájékoztatójában elmondta, hogy a Bizottság három ülést tartott és javaslatainak kialakításakor az osztályok javaslataira támaszkodott.

Ismertette az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsának közgyűlési delegáltjaira, az Akadémia Doktori Tanácsának, a Vagyonkezelő Kuratóriumnak, a Felügyelő Bizottságnak és a Tudományetikai Bizottságnak a tagjaira, valamint a Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság titkárára vonatkozó bizottsági javaslatot. Elmondta, hogy az új főtitkárhelyettes személyére vonatkozóan is kialakította javaslatait a Bizottság, de az érintettek nem vállalták a jelölést. A zavartalan és folyamatos munka érdekében célszerűnek tartanák, ha Harmathy Attila l. t. — nem főtitkárhelyettesként — ellátna bizonyos, elsősorban jogi jellegű feladatokat, mindaddig, amíg új főtitkárhelyettest nem választ a közgyűlés.

A közgyűlés szavazása — mondotta — történhet gépi úton vagy listán, mely utóbbi esetben lehetősége van a szavazónak új nevek beírására is.

A kérdésekre adott válaszokat követő vita során felvetették, hogy ahol minden osztály részt vesz a Bizottság munkájában, ott ne legyen kettős jelölés, más vélemény szerint, ha mégis sor kerül kettős jelölésre, ügyelni kell arra, nehogy a választásnál valamelyik osztály kimaradjon.

Javaslat hangzott el, hogy a közgyűlésnek döntenie kell az akadémiai testületek és tisztségviselők megbízatásának időtartamáról és ezek kapcsolatáról, valamint ezzel összefüggésben merült fel az Elnökség (új alapszabály 44. §-a szerinti) 3 doktor tagjának a megválasztása is. (Az Elnökség a 9/1994. sz. állásfoglalásával ennek megfelelően kiegészítette a közgyűlés tárgysorozatát.)

Más vélemény szerint legitimációs kérdéseket az 1996. évi közgyűlésig nem szabad felvetni.

A főtitkárhelyettesi tisztséget illetően hivatkoztak arra a konvencióra, illetve tradícióra, hogy ha pl. a főtitkár természettudós, akkor a helyettese társadalomtudós legyen, sőt elhangzott az is, hogy jogász legyen. Felvetették, illetve támogatták azt a gondolatot, hogy megbízott főtitkárhelyettest vagy helyetteseket kellene felkérni, vagy egyes feladatokra felkérni.

Az Elnökség 2/1994. számú állásfoglalása

Az Elnökség

1. köszönettel tudomásul vette a Jelölő Bizottság munkájáról illetve javaslatairól szóló tájékoztatót;

2. célszerűnek látja, hogy a Vezetői Kollégium kérje fel Harmathy Attila lev. tagot, hogy az 1995. évi májusi közgyűlésig lásson el bizonyos feladatokat.

A Magyar Tudományos Akadémia doktori alapszabályának tervezete

Az előterjesztés két tervezetből állt: az MTA Doktori Szabályzat, valamint az annak mellékletét képező „Ideiglenes szabályzat a Magyar Tudományos Akadémia Doktori Tanácsának hatáskörébe tartozó tudományos minősítési ügyek elbírálásának szabályzata" c. anyagból.

A szabályzat-tervezet alapelveket tartalmazó I. fejezete a doktori címről, a szervezeti és az eljárási alapelvekről tájékoztat.

A II. fejezet az eljáró szervezetet tárgyalja. Ennek keretében foglalkozik a doktori ügyben eljáró testületekkel és személyekkel, a Doktori Tanáccsal és ügyrendi bizottságával, az MTA tudományos osztályainak és bizottságainak feladataival, a Doktori Tanács eseti bizottságaival, a bíráló bizottságokkal, az előterjesztővel, a hivatalos bírálóval, a szakértővel, illetve feladataikkal és a kizárás kérdésével.

A III. fejezet a doktori eljárást ismertetve a következő kérdésekkel foglalkozik: a doktori cím iránti kérelem, a nyelvhasználat, a társszerzőség, a hiánypótlás, a kérelem visszavonása, az illetékesség, az eljárás megtagadása, a doktori eljárásra bocsátás, a hivatalos bírálói vélemény, a doktori vitára bocsátás, az érdemi kifogás, a nyilvános vita, a cím odaítélése.

A IV. fejezet a jogorvoslat és a különleges eljárás ismertetése során az eljárási kifogások, a post mortem eljárás és a doktori cím visszavonás kérdéseivel foglalkozik.

Az V. fejezet a Zárójelentéseket tartalmazza.

Az ideiglenes szabályzat tervezetének I. fejezete az általános rendelkezések keretében a szabályzat hatályával, a megszerezhető fokozatok ismertetésével, az eljárás nyilvánosságával, az eljáró testületekkel, a kizárással és a post mortem eljárással foglalkozik.

A II. fejezet a kandidátusi eljárást tárgyalja. Ennek keretében a következő kérdésekkel foglalkozik: a fokozatszerzés feltételei, a kérelem, a kandidátusi munka, a kutatóhelyi vita, az eljárás engedélyezése, a vizsgák, a hivatalos bírálat, a bíráló bizottság, a nyilvános vita, a fokozat odaítélése.

A III. fejezet a doktori eljárásról tájékoztat és a kérelem benyújtásával, a doktori habitus-vizsgálattal, az eljárásengedélyezésével, a kandidátusi eljárás doktori eljárásként való folytatásával, valamint a nyilvános vitával foglalkozik.

A IV. fejezet a honosítási eljárást, míg az V. fejezet a záró rendelkezéseket tartalmazza.

Az előterjesztő bevezetőjében kitért az osztály-észrevételekre, majd elmondta — többek között —, hogy az Ideiglenes Doktori Tanács december 21-i tárgyalása után kívánja véglegesíteni az előterjesztést, melynek, véleménye szerint, póttagokra is javaslatot kell tenni.

Az Akadémia elnöke megköszönte az Ideiglenes Doktori Tanács munkáját, mely sokat segített a doktori alapszabály tervezetének kidolgozásában, de a közgyűlés elé terjesztésében az Ideiglenes Doktori Tanács már nem kompetens. Rámutatott arra is, hogy az akadémiai törvény hatálybalépése előtt odaítélt „tudomány doktora" fokozat lehet egyenértékű az MTA doktora fokozattal — ahogyan az akadémiai törvény erre megadja a lehetőséget —, de az egyenértékűség nem jelent azonosságot. Ezt az elvet a vitában több felszólaló is támogatta, s kérdésként is felmerült, hogy milyen cím az, amit még a TMB fog adni. Javaslat hangzott el, hogy a Doctor Academiae Scientiarum rövidítése ne D. Sc., hanem — a megkülönböztetés miatt — D. Ac. legyen. Más vélemény szerint ez nem célszerű, mert külföldön nem tudják értelmezni.

Többen felvetették, hogy a doktori szabályzat rendelkezéseit egyeztetni kell az akadémiai törvénnyel és az új alapszabállyal, mert úgy tűnik, hogy egyes esetekben — a doktori alapszabály — eltérően rendelkezik, illetve nincs meg a kellő összhang (pl. az eljárás megindítása, a Doktori Tanács hatásköre, a póttagság kérdése, mely utóbbinak voltak támogatói is, stb.).

A habitus-vizsgálatot — mint a kérelmező tudományos munkásságának vizsgálatát — a felszólalók fontosnak tartották, és hangsúlyozták, hogy ha a jelölt nem felel meg, kérelmét ne is adhassa be, illetve addig ne is lehessen megindítani az eljárást, míg az osztály nem nyilatkozik a teljesítményről. Felszólalások hangzottak el, hogy a tudományos színvonal megőrzése, illetve emelése érdekében az osztályok követelményrendszert dolgozzanak ki, és ez helyettesítse a habitus-vizsgálatot.

Felhívták a figyelmet az Ügyrendi Bizottság széles jogkörére, mely részben több mint a Tanácsé (pl. döntéseket megsemmisíthet). Ez lehetséges, de akkor tudatosan legyen ilyen széles a jogköre. Célszerű lenne azonban a kereteket megszabni, amelyek között megsemmisíthet döntéseket az Ügyrendi Bizottság.

Egyes felszólalások emlékeztettek a korábban tett osztályészrevételekre, amelyeknek egy része beépült, más részük továbbra is aktuális. Javasolták a doktori cím odaítélésével kapcsolatos egyes pontok (16. és 45.) további egyeztetését, illetve összhangbahozatalát, szükség esetén interdiszciplináris bizottság létrehozását, a cím odaítélésével kapcsolatban (46. pont) megnyugtatóbb megfogalmazását.

Elhangzott olyan javaslat is, hogy csak a szakértőket díjazzák.

Az Ideiglenes Szabályzattal kapcsolatban nem hangzottak el észrevételek.

Az Elnökség 3/1994. számú állásfoglalása

Az Elnökség

1. szükségesnek tartja az MTA Doktori Szabályzat munkálatainak továbbfolytatását;

2. helyesli, hogy a Vezetői Kollégium mégegyszer megvitatja az MTA Doktori Szabályzatának tervezetét.

Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa alapszabályának tervezete

Az előterjesztés bevezetőjében emlékeztet az akadémiai törvény vonatkozó részére, mely szerint az AKT az akadémiai kutatóhelyeket irányító testület.

Az előterjesztés I. fejezete az AKT feladatát tárgyalja, II. fejezete pedig az AKT személyi összetételét ismerteti kitérve arra is, hogy összeférhetetlenség miatt ki nem lehet tagja, továbbá, hogy kik az állandó meghívottak.

A III. fejezet az AKT üléseinek összehívásáról, IV. fejezete a határozatképességről és a szavazásról intézkedik.

Az V. fejezet kimondja, hogy az AKT a közgyűlésnek felel és évente beszámol részére, a Kutatói Fórum által választott képviselői pedig a Fórumnak számolnak be.

A VI. fejezet az AKT kuratóriumairól intézkedik kimondva azt is, hogy összeférhetetlenség miatt ki nem lehet tagja.

A VII. fejezet a megbízatás időtartamáról (3 év) szól, VIII. fejezete pedig az AKT döntései nyilvánosságra hozatalának módjait ismerteti.

A IX. fejezet kimondja, hogy az AKT alapszabályát a közgyűlés hagyja jóvá.

A főtitkár bevezetője után kérdések hangzottak el. Pl.: mit jelent az alaptámogatás, ki tesz javaslatot a kuratóriumi tagság visszavonására, miért 3 éves az AKT tagjainak és 4 éves a kuratórium tagjainak megbízatása, mit jelent az Akadémiára bízott vagyon a korábbi kezelői joggal szemben, miért a közgyűlésnek kell jóváhagynia a kutatóhelyek alapító okiratát stb.

A vita, illetve a válaszadás során a kérdések tisztázódtak, több esetben az akadémiai törvényből és más törvényekből, valamint az Alapszabályból következtek az AKT alapszabályának — kérdésként elhangzott — előírásai.

Azokat a felvetéseket illetően, hogy az AKT és kuratóriumai tagságának összeférhetetlenségi köréből kerüljön ki az Országos Akkreditációs Bizottság és a Rektori Konferencia tagja, a válaszból kiderült, hogy az előzetes egyeztetés során az osztályok egy része ezt az összeférhetetlenséget nem kifogásolta. E kérdésben — ha vitaként felmerül — a közgyűlés dönt.

Az Elnökség 4/1994. számú állásfoglalása

Az Elnökség javasolja az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa elnökének, hogy az alapszabályt terjessze az 1995. évi januári közgyűlés elé.

A Vagyonkezelő Kuratórium működtetése alapelveinek tervezete

Az előterjesztés a bevezetőben emlékeztet az akadémiai törvény és az új alapszabály vonatkozó részeire.

Az előterjesztés I. fejezete rámutatott, hogy a Vagyonkezelő Kuratórium feladatai — racionálisan — koncepcionális és operatív feladatokra oszthatók az MTA-ra bízott vagyon vonatkozásában, és véleményezés a törzsvagyon tekintetében.

A koncepcionális feladatok a közgyűlés döntési körébe tartozó határozatokkal összefüggésben, míg az operatív feladatok a főtitkár döntési körébe tartozó kérdésekben jelentkeznek az MTA-ra bízott állami tulajdonú vagyon hasznosítással kapcsolatban. Az akadémiai törzsvagyon tekintetében véleményezés a koncepcionális kérdésekben és a konkrét döntések előtt.

A továbbiakban az előterjesztés a feladatokat koncepcionális és operatív minősítés szerint csoportosította.

A koncepcionális feladatokat illetően: a közgyűlés elé terjesztendő vagyonhasznosítási koncepció elveivel kapcsolatos feladatokat az ingatlanvagyon és a befektetett vagyon vonatkozásában taglalta az előterjesztés.

További koncepcionális feladatok:

— az akadémiai ingatlanok hasznosításából, gazdasági társaságokból, vállalkozásokból származó jövedelmek felhasználása, irányelveinek véleményezése a kutatás, illetve a vállalkozások támogatása és az esetleges további befektetések, vagyonbővítés, vagyoni értékű jogok megszerzése vonatkozásában;

— az Akadémia tulajdonában lévő, illetve az MTA-ra bízott — állami tulajdonú — ingatlanok használatba adásának, elidegenítésének, megterhelésének és bérbeadásának feltételeit rögzítő szabályzat véleményezése;

— az Akadémia és az általa alapított intézmények, gazdasági társaságok létrehozásában és működésében való részvételeinek feltételeit tartalmazó szabályzat véleményezése.

Az operatív feladatokat két csoportban részletezte az előterjesztés; egyetértési jog gyakorlása főtitkári döntést igénylő kérdésekben, véleményezés főtitkári döntést igénylő kérdésekben.

A II. fejezet emlékeztet arra, hogy az alapszabály (38. § (1) bek.) szerint a Vagyonkezelő Kuratórium 7 főből álló, operatív munkára alkalmas szakértői bizottság. Tagjainak választására az alapszabály 34. §-ában foglaltak az irányadók. A testület maga által jóváhagyott ügyrendjétől függően, de legalább negyedévenként egyszer ülésezik.

Az ülésen került kiosztásra „A Magyar Tudományos Akadémia Vagyonkezelő Kuratóriumának működési szabályai" c. előterjesztés.

Az előterjesztő — az MTA főtitkára — az Elnökség véleményét kérte atekintetben, hogy a közgyűlés elé mindkét anyag menjen-e, vagy csak az egyik, és melyik legyen az.

Az Elnökség véleménye az volt, hogy az alapelveket — amelyekkel egyetértett — célszerű a közgyűlés elé terjeszteni.

Az Elnökség 5/1994. számú állásfoglalása

Az Elnökség javasolja, hogy az 1995. évi januári közgyűlés a „Vagyonkezelő Kuratórium működésének alapelvei" című előterjesztést vitassa meg, mellyel egyetért.

ELŐTERJESZTÉS

az MTA 1995. évi költségvetési javaslatáról

Az Akadémiáról szóló törvény alapján az MTA éves költségvetését „közgyűlésnek kell jóváhagynia", az új alapszabály 45. §-a szerint pedig „az Elnökség segíti a

közgyűlés előkészítését" és „véleményt nyilvánít az erőforrások tudományágazatok közötti felosztásáról".

Az előterjesztés I. fejezete az előzményeket ismertetve tájékoztat arról, hogy az Akadémia az 1995. évi költségvetési javaslatát a megadott tervezési irányelvek és a különböző szintű egyeztető tárgyalásokon történt megállapodások alapján elkészítette. Az 1995. évi állami költségvetési javaslatot — melynek része az Akadémia költségvetése is — jelenleg az Országgyűlés tárgyalja, jóváhagyásának pontos időpontja még nem ismert. Így a következő közgyűlés elé beterjesztésre kerülő, az Akadémia 1995. évi költségvetésének egyes kérdéseiről szóló összeállítás is csak a benyújtott javaslattal megegyező adatokat tartalmazza.

A II. fejezet az Akadémiának az Országgyűléshez benyújtott 1995. évi költségvetési támogatási előirányzatait részletezi, amelynek működési támogatási előirányzata 6412,8 mFt, beruházási támogatási előirányzata pedig 240,0 mFt összesen.

Az előterjesztés mellékletei tartalmazták az egyes intézménycsoportok (költségvetési címek) támogatási összegeit, illetve az egyes költségvetési címekhez tartozó intézmények felsorolását.

A III. fejezet a beruházási támogatásról szól. Emlékeztet arra, hogy az MTA 1994. évi rendes közgyűlése az Akadémia 1995. évi beruházási céljaira 500 mFt-ot irányzott elő. A jelen javaslat a közgyűlési határozatban elfogadott célok figyelembevételével tesz javaslatot a 240 mFt felosztására.

A IV. fejezet a működési célú támogatások — bázis szemléletű — számítási módszereit ismerteti.

Az V. fejezet a központilag kezelt előirányzatok megoszlását tartalmazza, melynek főösszege 619,3 mFt.

A VI. fejezet a közgyűlés számára a következő határozati javaslatot tartalmazta: „A közgyűlés

1) az 1995. évi támogatás intézményekre történő lebontásának elveit elfogadja. Ezzel egyidejűleg felhatalmazza a főtitkárt, hogy amennyiben az Országgyűlés a benyújtott akadémiai költségvetési előirányzatokat módosítaná, akkor az intézményi költségvetéseket is ennek megfelelően hagyja jóvá;

2) felhatalmazza a főtitkárt, hogy a tanszéki kutatásokkal kapcsolatban 1994-ben kiírt pályázatok jelenleg rendelkezésre álló forrásait az 1995. évi költségvetésben megtervezésre kerülő 30 millió Ft-os többlettel megnövelhesse;

3) felhatalmazza a főtitkárt a fiatal kutatók alkalmazásával kapcsolatos új pályázat kiírására;

4) felhatalmazza a főtitkárt a beruházási támogatásnak intézményekre, feladatokra történő lebontásához szükséges intézkedések megtételére".

Az Elnökség — egyetértve az előterjesztéssel — javasolta azt a közgyűlés elé terjeszteni.

Az Elnökség 6/1994. számú állásfoglalása

Az Elnökség egyetért az előterjesztésben foglaltakkal, és felkéri a főtitkárt, hogy terjessze az előterjesztést az 1995. évi januári közgyűlés elé.

JAVASLAT

ad hoc bizottság kiküldésére az Akadémia ügyrendjének kidolgozására

Az Alapszabály 32. § (2) bekezdése szerint az Akadémia ügyrendjét a közgyűlés fogadja el. Az ügyrend szabályozza — többek között — a közgyűlés megtartásának rendjét, korlátozhatja a közgyűlési felszólalások időtartamát, és meghatározhatja a határozati javaslatok beterjesztésének rendjét és határidejét. Az ügyrend tartalmazza az Akadémikusok Gyűlésének és a Doktorok Gyűlésének ügyrendi szabályait is.

Az előterjesztés javasolta, hogy az ügyrend kidolgozására részben akadémikusokból, részben közgyűlési képviselő doktorokból álló ad hoc bizottságot küldjön ki a közgyűlés.

Az Elnökség tagjai egyetértettek a javaslattal és a bizottság személyi összetételével.

Az Elnökség 7/1994. számú állásfoglalása

Az Elnökség javasolja, hogy az Alapszabály 32. § (2) bekezdésében meghatározott akadémiai ügyrend szabályainak kidolgozására a közgyűlés a következő összetételű ad hoc bizottságot küldje ki.

Elnök: Kulcsár Kálmán, az MTA rendes tagja

Tagok: Hámori József, az MTA rendes tagja
Roska Tamás, az MTA levelező tagja
Bedő Zoltán, a mezőgazd. tud. doktora
Galavics Géza, a művészettört. tud. doktora

A bizottság — a tudományos osztályokon keresztül, a közgyűlés tagjaival egyeztetett — ügyrendtervezetet terjessze a májusi rendes közgyűlés elé.

JAVASLAT

ad hoc bizottság kiküldésére az akadémikusok választási szabályainak kidolgozására

Az Alapszabály 33. § (2) bekezdése rendelkezik arról, hogy az akadémikusok választásának szabályait az Akadémikusok Gyűlése fogadja el.

Az előterjesztés javasolta, hogy az Akadémikusok Gyűlése ad hoc bizottságot küldjön ki a szabályzat kidolgozására.

Az Elnökség tagjai egyetértettek a javaslattal és a bizottság személyi összetételével.

Az Elnökség 8/1994. számú állásfoglalása

Az Elnökség javasolja, hogy az Akadémikusok Gyűlése az akadémikusok választási szabályainak kidolgo-

zására a következő összetételű ad hoc bizottságot küldje ki.

Elnök: Király Tibor, az MTA rendes tagja

Tagok: Stefanovits Pál, az MTA rendes tagja
Terplán Zénó, az MTA levelező tagja
Vizi E. Szilveszter, az MTA rendes tagja

A bizottság a szabályzat tervezetét a tudományos osztályokkal való egyeztetést követően terjessze elfogadásra az 1995. évi májusi rendes közgyűlés ideje alatt összehívandó Akadémikusok Gyűlése elé.

JAVASLAT

A közgyűlés tárgysorozatára és a meghívandók körére

Az előterjesztés emlékeztetett arra, hogy az Akadémiáról szóló törvény értelmében az alapszabályt elfogadó (októberi) rendkívüli közgyűlést követően rendes közgyűlést kell tartani. Ennek időpontja: 1995. január 19—20-a.

Az előterjesztés abból indult ki, hogy az akadémiai törvényben, az elfogadott új alapszabályban és az októberi rendkívüli közgyűlés határozataiban előírt vagy azokból következő feladatok szabják meg — döntő részben — a januári rendes közgyűlésnek és az Akadémikusok Gyűlésének tárgysorozatát. Ennek megfelelően készült el a javaslat.

A meghívandók körét illetően az előterjesztés rámutatott arra, hogy a törvény szerinti — szavazati joggal rendelkező — 476 közgyűlési tagon (276 hazai akadémikus és 200 képviselő) felüli meghívást a törvény és az új alapszabály nem ír elő, de nem is tilt. Ezért az októberi rendkívüli közgyűlésre meghívandók körének tárgyalásakor az Elnökség úgy foglalt állást, hogy kapjanak még meghívást — tanácskozási ill. megfigyelési joggal — a SzIMA elnöke, ügyvezető elnöke és két delegáltja, az Előkészítő Bizottság nem akadémikus tagjai, az akadémiai intézetek és intézmények nem akadémikus igazgatói, a nem akadémikus rektorok, az MTA Titkárságának vezető beosztású tisztviselői.

Most is e kör meghívását javasolta az előterjesztés, az Előkészítő Bizottság kivételével, mivel feladatuk az októberi rendkívüli közgyűléssel véget ért.

Az előterjesztés melléklete volt a kétféle — a szavazati joggal rendelkező és az arra nem jogosultak részére szóló — közgyűlési meghívó tervezete, továbbá az Akadémikusok Gyűlése meghívójának tervezete.

A vitában javasolták a napirend kiegészítését az Elnökség doktor tagjainak megválasztásáról, az akadémiai testületek és tisztségviselők megbízatásának időtartamáról és ezek kapcsolatairól, valamint a közgyűlés ügyrendjének elfogadásáról szóló napirendi pontokkal. A tárgysorozatból derüljön ki — javasolták —, hogy a közgyűlés első napjának délutánján megválasztott testületek aznap délután tartják meg alakuló ülésüket. Az Elnökség tagjai egyetértettek a javaslatokkal.

Az Elnökség 9/1994. számú állásfoglalása

Az Elnökség

I. az 1995. január 19—20-i rendes közgyűlés tárgysorozatát a következők szerint javasolja a közgyűlés elé terjeszteni.

A Magyar Tudományos Akadémia 1995. évi januári rendes közgyűlésének tárgysorozata

Nyitó ülés
1995. január 19-én, csütörtökön
10 órakor

1. Elnöki megnyitó
   Kosáry Domokos, az MTA rendes tagja, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke

2. A közgyűlés ügyrendjének elfogadása

3. Bizottság kiküldése a közgyűlés határozatának megszövegezésére

4. Bizottság kiküldése a leadott szavazatok hitelesítésére

5. Bizottság kiküldése az akadémiai ügyrend kidolgozására

6. Javaslat az Akadémia Doktori Tanácsának megválasztására
   Beterjeszti: a Jelölőbizottság elnöke
   6.1. A javaslat vitája
   6.2. A beterjesztő válasza a felszólalásokra
   6.3. Szavazás

7. Javaslat az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa közgyűlési delegáltjainak megválasztására
   Beterjeszti: a Jelölőbizottság elnöke
   7.1. A javaslat vitája
   7.2. A beterjesztő válasza a felszólalásokra
   7.3. Szavazás

8. Javaslat a Vagyonkezelő Kuratórium megválasztására
   Beterjeszti: a Jelölőbizottság elnöke
   8.1. A javaslat vitája
   8.2. A beterjesztő válasza a felszólalásokra
   8.3. Szavazás

9. Javaslat a Felügyelő Bizottság megválasztására
   Beterjeszti: a Jelölőbizottság elnöke
   9.1. A javaslat vitája
   9.2. A beterjesztő válasza a felszólalásokra
   9.3. Szavazás

10. Javaslat a Tudományetikai Bizottság megválasztására
Beterjeszti: a Jelölőbizottság elnöke

10.1. A javaslat vitája
10.2. A beterjesztő válasza a felszólalásokra
10.3. Szavazás

11. Javaslat a Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság titkárának megválasztására
Beterjeszti: a Jelölőbizottság elnöke

11.1. A javaslat vitája
11.2. A beterjesztő válasza a felszólalásokra
11.3. Szavazás

12. Javaslat az új főtitkárhelyettes személyére
Beterjeszti: a Jelölőbizottság elnöke

12.1. A javaslat vitája
12.2. A beterjesztő válasza a felszólalásokra
12.3. Szavazás

13. Javaslat az akadémiai testületek és tisztségviselők megbizatásának időtartamáról és ezek kapcsolatáról
Beterjeszti: Harmathy Attila főtitkárhelyettes

13.1. A javaslat vitája
13.2. A beterjesztő válasza a felszólalásokra
13.3. Szavazás

14. Javaslat az Elnökség doktor tagjainak megválasztására

14.1. A javaslat vitája
14.2. Válasz a felszólalásokra
14.3. Szavazás

1995. január 19-én, csütörtökön
14 órától

A délelőtt megválasztott testületek alakuló ülései

A rendes közgyűlés folytatása

1995. január 20-án, péntek
10 órakor

15. Javaslat az Akadémia Doktori Tanácsának alapszabályára
Beterjeszti: az Akadémia Doktori Tanácsának elnöke

15.1. A javaslat vitája
15.2. A beterjesztő válasza a felszólalásokra
15.3. Szavazás

16. Javaslat az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsának alapszabályára
Beterjeszti: Keviczky László, az MTA rendes tagja, az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsának elnöke

16.1. A javaslat vitája
16.2. A beterjesztő válasza a felszólalásokra
16.3. Szavazás

17. Javaslat a Vagyonkezelő Kuratórium működésének alapelveire
Beterjeszti: a Vagyonkezelő Kuratórium elnöke

17.1. A javaslat vitája
17.2. A beterjesztő válasza a felszólalásokra
17.3 Szavazás

18. Előterjesztés az MTA 1995. évi költségvetésére
Beterjeszti: Keviczky László, az MTA rendes tagja, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára

18.1. Az előterjesztés vitája
18.2. A beterjesztő válasza a felszólalásokra
18.3. Szavazás

1995. január 20-án, pénteken
14 órakor

19. Indítványok, javaslatok

19.1. Az indítványok, javaslatok vitája

20. Határozathozatal

21. Elnöki zárszó

Az ülések helye:
a Magyar Tudományos Akadémia Díszterme
és (annak befogadási korlátai miatt)
a tv-lánccal és hangosítással ellátott
Elnöki Tanácsterme
(Bp. V., Roosevelt tér 9., I. emelet)

Kérem, hogy amennyiben a közgyűlésre indítványt, javaslatot kíván előterjeszteni, azt írásban január 18-ig szíveskedjék megküldeni az MTA Elnöki Titkárságára (1051 Bp., Roosevelt tér 9.)

II. A közgyűlésre meghívandók körét a következők szerint javasolja megállapítani az Elnökség:
1. Az MTA hazai tagjai
2. A tudomány — tudományos fokozattal rendelkező, nem akadémikus — megválasztott 200 képviselője
3. A SzIMA elnöke, ügyvezető elnöke és két delegáltja
4. Az akadémiai intézetek és intézmények nem akadémikus igazgatói
5. A nem akadémikus rektorok
6. Az MTA Titkárságának vezető beosztású tisztviselői

III. A kétféle közgyűlési meghívót az 1. és a 2. sz. Függelék szerint, az Akadémikusok Gyűlésére szóló meghívót pedig a 3. sz. Függelék szerint javasolja megállapítani az Elnökség.

1. sz. függelék

MEGHÍVÓ

A Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége nevében tisztelettel meghívom az Akadémia

1995. január 19-én, csütörtökön 10 órakor kezdődő és január 20-án, pénteken 10 órakor folytatódó

CLV.
RENDES KÖZGYŰLÉSÉRE,

melynek tárgysorozatát mellékelem.

Az ülés helye: MTA Díszterem
Budapest V., Roosevelt tér 9., I. emelet

2. sz. függelék

MEGHÍVÓ

A Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége nevében tisztelettel meghívom az Akadémia

1995. január 19-én, csütörtökön 10 órakor kezdődő és január 20-án, pénteken 10 órakor folytatódó

CLV.
RENDES KÖZGYŰLÉSÉRE,

melynek tárgysorozatát mellékelem.

Az ülés helye: MTA Díszterem
Budapest V., Roosevelt tér 9., I. emelet

Kérem, hogy a Díszterem befogadási korlátai miatt a tv-lánccal és hangosítással ellátott *Elnöki Tanácsteremben* szíveskedjék helyet foglalni.

3. sz. függelék

MEGHÍVÓ
az Akadémikusok Gyűlésére

Az ülés ideje: 1995. január 19-én, csütörtökön, a közgyűlés délelőtti ülésének befejezése után

Az ülés helye: a Magyar Tudományos Akadémia Díszterme Budapest V., Roosevelt tér 9., I. emelet

Napirend:

1. Bizottság kiküldése az akadémikusi választási eljárás szabályainak kidolgozására
   Beterjeszti: Kosáry Domokos, az MTA rendes tagja, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke
2. A javaslat vitája
3. A beterjesztő válasza a felszólalásokra
4. Szavazás

Az Elnökség 1995. I. félévi munkaterve

A munkaterv-tervezet kidolgozásának alapjául az akadémiai törvényben és az alapszabályban, valamint az elnökségi határozatokban előírt feladatok, az Akadémia folyamatos működését biztosító teendők, illetve az Elnökség tagjai által tett javaslatok szolgáltak.

Ezek alapján készült el a munkatervi javaslat, mely jelentős részben az akadémiai törvényben, illetve az új alapszabályban előírt feladatokra épül. Így is nagyon zsúfolt — írta az előterjesztés — és várhatóan a soron következő közgyűlés is előír feladatokat, illetve az elfogadott dokumentumok alapján kell — várhatóan — továbbiakat kidolgozni. Ezért a javaslat nem tartalmazta az Elnökség tagjai által tett javaslatoknak, illetve a korábbi munkatervekben több féléven keresztül — törvény és alapszabály hiányában — mindig a következő félévre előre jelzett feladatoknak egy részét, amelyek nincsenek határidőhöz kötve.

Ezekről is tájékoztatott az előterjesztés azzal, hogy az Akadémiai Ügyrend elfogadása után kell eldönteni, melyek időszerűek még.

Az Elnökség tagjai egyetértettek a javaslattal.

Az Elnökség 10/1994. számú állásfoglalása

AZ ELNÖKSÉG 1995. I. FÉLÉVI MUNKATERVE

I.

JANUÁR

1. Javaslat az 1995. évi májusi rendes közgyűlés jellegére és szervezeti rendjére
   Előadó: Kosáry Domokos r. t., az MTA elnöke

2. A januári közgyűlés határozatai végleges szövegének megállapítása
   Előadó: a Határozatszövegező Bizottság elnöke

3. Különfélék
   3.1 A Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság tájékoztató jelentése az idegen nyelvű acták és a magyar nyelvű folyóiratok érdekében tett indézkedésekről
   Előadó: Borzsák István r. t., a KFB elnöke

   3.2 Az Akadémiai Kutatásértékelési Bizottság tájékoztatója feladatköréről és munkamódszeréről
   Előadó: Berényi Dénes r. t., az Akadémiai Kutatásértékelési Bizottság elnöke

3.3 Előterjesztés a határidőre beérkezett tagajánlásokról, az MTA jelenlegi hazai tagjainak korcsoportok szerinti, külföldi tagjainak pedig országok szerinti megoszlásáról, továbbá az új tagok választásához adandó ajánlásokról
Előadó: Halász Béla r. t., alelnök, az alkalmi biz. elnöke

4. Tájékoztatók

5. Egyebek

FEBRUÁR

1. Javaslat a gazdálkodásnak és a gazdasági társaságok alapításának, a gazdasági társaságban való részvételnek az elveire (Közgyűlési előterjesztés-tervezet)
Előadók: Keviczky László r. t., az MTA főtitkára, az AKT elnöke a Vagyonkezelő Kuratórium elnöke

2. Az Akadémia tulajdonában lévő és az Akadémiára bízott vagyontárgyak használatának elvei (Közgyűlési előterjesztés-tervezet)
Előadók: Keviczky László r. t., az MTA főtitkára, az AKT elnöke a Vagyonkezelő Kuratórium elnöke

3. Előterjesztés az MTA nemzetközi kapcsolatainak középtávú koncepciójára
Előadó: Keviczky László r. t., az MTA főtitkára

4. Javaslat az akadémiai bizottsági rendszer feladataira és működésére vonatkozó új koncepcióra
Előadó: Láng István r. t.

5. Tájékoztatók

6. Egyebek

MÁRCIUS

1. Javaslat az Akadémia ügyrendjére
(Közgyűlési előterjesztés tervezete)
Előadó: az alkalmi bizottság elnöke

2. Előterjesztés levelező, rendes, külső és tiszteleti tagok választására
Előadó: Halász Béla r. t., alelnök, a tagválasztást Előkészítő Bizottság elnöke

3. Előterjesztés az akadémikussá választás szabályaira (az 1995. évi tagválasztás utáni időre szól, és a soron következő akadémikusi gyűlés hagyja jóvá)
Előadó: az alkalmi bizottság elnöke

4. Különfélék
4.1 Javaslat az 1995. évi Akadémiai Aranyérem odaítélésére
Előadó: Halász Béla r. t., alelnök, az alkalmi bizottság elnöke

4.2 Javaslat az 1995. évi Akadémiai Díjak odaítélésére
Előadó: Halász Béla r. t., alelnök, az alkalmi bizottság elnöke

4.3 Javaslat az 1995. évi Akadémiai Újságírói Díjak odaítélésére
Előadó: Halász Béla r. t., alelnök, az alkalmi bizottság elnöke

4.4 Javaslat az 1995. évi májusi rendes közgyűlés tárgysorozatára és a meghívandók körére
Előadó: Kosáry Domokos r. t., az MTA elnöke

4.5 Előterjesztés az 1995. évi májusi rendes közgyűlés határozati javaslatára, illetve annak szerkezetére
Előadó: Kosáry Domokos r. t., az MTA elnöke

5. Tájékoztatók

6. Egyebek

ÁPRILIS

1. A Kormány számára készülő tájékoztató tervezete az Akadémia munkájáról
(Közgyűlési előterjesztés tervezete)
Előadó: Kosáry Domokos r. t., az MTA elnöke

2. Beszámoló az MTA 1994. évi költségvetésének végrehajtásáról
(Közgyűlési előterjesztés tervezete)
Előadók: Keviczky László r. t., az MTA főtitkára a Felügyelő Bizottság elnöke

3. Javaslat az MTA 1996. évi költségvetési irányelveire
Előadó: Keviczky László r. t., az MTA főtitkára

4. Beszámoló a Fulbright Bizottság magyarországi tevékenységéről
Előadó: Gergely János r. t.

5. Tájékoztatók

6. Egyebek

MÁJUS

1. A májusi közgyűlés határozatai végleges szövegének megállapítása
Előadó: a Határozatszövegező Bizottság elnöke

2. Pályázati rendszerünk tíz éve; eredmények és hiányosságok
Előadók: Andorka Rudolf l. t.
Láng István r. t.

3. Különfélék
3.1 Az Akadémiai Hírek c. kiadvány profiljának kialakítása, illetve módosítása
Előadó: Köpeczi Béla r. t.

4. Tájékoztatók

5. Egyebek

JÚNIUS

1. Javaslat az 1995. évi „Eötvös József Koszorú"-k odaítélésére
Előadó: Halász Béla r. t., alelnök, az Alkalmi Bizottság elnöke

2. A magyar mezőgazdaság helyzete és lehetőségei az ezredfordulón
Előadó: Stefanovits Pál r. t., az Agrártudományok Osztályának elnöke

3. Különfélék
3.1 Javaslat az Elnökség 1995. II. félévi munkatervére
Előadó: Kosáry Domokos r. t., az MTA elnöke

4. Tájékoztatók

5. Egyebek

II.

Az Elnökség felhatalmazza elnökét, hogy a munkaterven — szükség szerint — változtatásokat hajtson végre.

III.

Az Elnökség az akadémiai ügyrend — közgyűlés által történt — elfogadása után dönt arról, hogy a korábbi elnökségi munkatervekben szereplő, de akkor akadémiai törvény és alapszabály hiányában nem realizálódott témák, illetve az Elnökség tagjai által tett javaslatok közül melyek időszerűek még.

Az 1995. évi Akadémiai Aranyérem, az Akadémiai Díjak, az Akadémiai Újságírói Díjak és az Eötvös József Koszorúk odaítélését előkészítő elnökségi alkalmi bizottság összetétele

Az előterjesztés javasolta, hogy az 1995. évi Akadémiai Aranyérem, az Akadémiai Díjak, az Akadémiai Újságírói Díjak, valamint az Eötvös József Koszorúk odaítélésével kapcsolatos előkészítő munkát, a tudományos osztályok javaslatainak ismeretében az alelnökökből és a három tudományterületnek a Vezetői Kollégiumban részt vevő egy-egy képviselőjéből álló alkalmi bizottság végezze.

A bizottság elnöke Halász Béla r. t., alelnök, titkára pedig Sáry László, a Jogi és Igazgatási Főosztály vezetője legyen. Az Elnökség tagjai egyetértettek a javaslattal.

Az Elnökség 11/1994. számú állásfoglalása

Az Elnökség az Alapszabály 45. § (6) bekezdése alapján úgy döntött, hogy

1. az 1995. évi Akadémiai Aranyérem, az Akadémiai Díjak, az Akadémiai Újságírói Díjak és az Eötvös József Koszorúk odaítélésének előkészítésére az alábbi összetételű alkalmi bizottságot küldi ki:

a bizottság elnöke:
Halász Béla r. t., alelnök
a bizottság tagjai:
Michelberger Pál r. t., alelnök
Pataki Ferenc r. t., alelnök
Kulcsár Kálmán r. t.,
akadályoztatása esetén:
Ritoók Zsigmond r. t.
Láng István r. t.,
akadályoztatása esetén.
Gergely János r. t.
Vámos Tibor r. t.,
akadályoztatása esetén:
Császár Ákos r. t.
a bizottság titkára: Sáry László, a Jogi és Igazg. Főo. vez.;

2. felkéri
2.1 a tudományos osztályokat, hogy az Akadémiai Aranyéremre, az Akadémiai Díjakra és az Akadémiai Újságírói Díjakra vonatkozó javaslataikat 1995. január 31-éig,
az Eötvös József Koszorúk odaítélésére vonatkozó javaslataikat pedig 1995. április 15-éig alakítsák ki és bocsássák a bizottság rendelkezésére;
2.2 a bizottságot, hogy az Akadémiai Aranyérem, az Akadémiai Díjak és az Akadémiai Újságírói Díjak odaítélésére vonatkozó javaslatait az 1995. évi márciusi, az Eötvös József Koszorúk odaítélésére vonatkozó javaslatait pedig a júniusi elnökségi ülésre terjessze elő.

Az Elnökség egyéb állásfoglalásai

Az Elnökség
1. úgy foglalt állást, hogy
— bizottságot kér fel — ennek tagjai Kulcsár Kálmán r. t., Király Tibor r. t., Harmathy Attila l. t. — azzal a feladattal, hogy készítsenek előterjesztést az Akadémikusok Gyűlése számára a tagválasztás időpontjáról. Ebben térjenek ki arra, hogy a választás egy lépcsőben (1995) vagy két lépcsőben (1995 és 1996) történjék-e. Egy lépcső esetén 1995 májusában vagy decemberében legyen-e; az 1995. évi (pl. májusi) választás esetén lehetséges-e, hogy annak eredménye 1996. január 1-jétől érvényes. Értelmezze a testületi ügyrend 10. pontját, mely szerint „a 70 évesnél fiatalabb akadémikusok számát az Elnökség a tagválasztó közgyűlési ülést két hónappal megelőző helyzet alapulvételével állapítja meg";
— felkéri a tudományos osztályokat, hogy tagjelölő osztályülésüket halasszák az Akadémikusok Gyűlésének január 19-i ülése utánra;

2. egyetértőleg tudomásul vette

— az elnök tájékoztatóját a doktori illetmény emelése ügyében eddig tett, illetve teendő lépéseiről;

— a Kormány Modernizációs Programjának 1995. évi januári véleményezésére — és annak részeként a tudománypolitika kidolgozására — vonatkozó elgondolásokat;

— az Elnökség 1994. október 25-i ülése óta eltelt időszak legfontosabb akadémiai eseményeiről szóló beszámolót.

Budapest, 1994. december 22.

Kosáry Domokos s. k.

Közlemények

TÁJÉKOZTATÓ

a TMB által odaítélt doktori fokozatokról

Helyesbítés:

„Szűcs Pál tudományos fokozatának — az Akadémiai Értesítő szeptemberi számában közölttől eltérően — helyes megjelölése a műszaki (oktatástechnikai) tudomány doktora"

Bányászati, Földtani Szakbizottság

POSGAY KÁROLY

„A mélylitoszféra szerkezeti elemeinek vizsgálata szeizmikus reflexiós módszerrel" című tézisei alapján a műszaki tudomány doktora

LAKATOS ISTVÁN

„A polimeres elárasztás és rétegkezelés bányászati kémiai problémái" című értekezése alapján a műszaki tud. doktora

Energetikai Szakbizottság

BENEDEK SÁNDOR

„Hő és áramlási folyamatok dinamikája atomerőművi alkalmazásokkal" című tézisei alapján a műszaki tud. doktora

Klinikai Orvostudományi Szakbizottság

ARATÓ MIHÁLY

„Az öngyilkossági magatartás biológiai komponensei" című értekezése alapján az orvostud. doktora

BODOSI MIHÁLY

„Az arteria carotis intena vérellátási területében jelentkező keringészavarok sebészi kezelése" című értekezése alapján az orvostud. doktora

RŐTH ERZSÉBET

„A szívizom iszkémiás-reperfúziós károsodása" című tézisei alapján az orvostud. doktora

KÁROLYI ALICE

„A felnőttkori pneumoniák Magyarországon (1986—1988)" című értekezése alapján az orvostud. doktora

Elméleti Orvostudományi Szakbizottság

ÁCS ZSUZSANNA

„A növekedési hormon elválasztás GABAerg szabályozása" című értekezése alapján az orvostud. doktora

Pszichológiai Szakbizottság

HORVÁTH GYÖRGY

„Az újabb tesztmodellek alkalmazásának elméleti és gyakorlati problémái" című értekezése alapján az a pszichológiai tud. doktora

Állam- és Jogtudományi Szakbizottság

SOLT KORNÉL

„A jog, a valóság és a nyelv" című értekezése alapján az állam- és jogtudomány doktora

Közgazdaságtudományi Szakbizottság

ZSARNÓCZAI SÁNDOR

„Szövetkezetek a tudományos-technikai forradalom korszakában" című értekezése alapján a közgazdaságtudomány doktora

Irodalomtudományi Szakbizottság

KULCSÁR SZABÓ ERNŐ

„Beszédmód és korszakváltás" című értekezése alapján az irodalomtud. doktora

DÁVIDHÁZI PÉTER

„Hunyt mesterünk. Arany János kritikusi öröksége" című könyve alapján az irodalomtud. doktora

Hadtudományi Szakbizottság

ÁCS TIBOR

„Széchenyi István katonaévei és hadügyi nézetei 1809—1826-ig" című értekezése alapján a hadtudomány doktora

a TMB által odaítélt kandidátusi fokozatokról

Művészettörténeti és Régészeti Szakbizottság

FERENCZY LÁSZLÓ

„Hó, hold, cseresznyevirág, A Japán fametszetek világa" című könyvének alapján a művészettörténeti tud. kandidátusa

KOPPÁNY TIBOR

„Építési gyakorlat az újkori Magyarországon. Az építési irodák története a 16—19. században" című értekezése alapján a művészettörténeti tud. kandidátusa

Neveléstudományi Szakbizottság

VÁMOS ÁGNES
„A magyarországi kétnyelvű iskoláztatás története a kezdetektől 1945-ig" című értekezése alapján a neveléstud. kandidátusa

NAGY MÁRIA
„Tanári szakma és professzionalizálódás. Vázlat egy szakma politikatörténetéhez" című értekezése alapján a neveléstud. kandidátusa

RADNÓTI KATALIN
„Komplex természettudományos nevelés lehetőségei a magyar oktatásban" című értekezése alapján a neveléstud. kandidátusa

SZEKSZÁRDINÉ KOSZÓ JULIANNA
„Konfliktus, konfliktuskezelés az iskolákban" című értekezése alapján a neveléstud. kandidátusa

KAHLICHNÉ SIMON MÁRTA
„A védőnőképzés története Magyarországon a kezdettől napjainkig" című értekezése alapján a neveléstud. kandidátusa

Földrajzi és meteorológiai Szakbizottság

DURÓ ANNAMÁRIA
„A tanyai átalakulás szociálgeográfiai értelmezése a szegedi tanyarendszer példáján" című értekezése alapján a földrajztud. kandidátusa

BERNEK ÁGNES
„A nemzetközi kereskedelem térszerveződésének elméleti kérdései, a fejlődő országok külkereskedelemnek empirikus vizsgálata alapján" című értekezése alapján a földrajztud. kandidátusa

GYŐRFFY JÁNOS
„Vetület-optimalizálás a geokartográfiában, különös tekintettel a Föld félgömbnyi vagy nagyobb részének ábrázolására" című értekezése alapján a földrajztud. kandidátusa

Nyelvtudományok Szakbizottsága

HAJZER LAJOS
„A magyar helynevek és származékaik az orosz nyelvben" című értekezése alapján a nyelvtudomány kandidátusa

VARGA GYULA
„A magyar nyelv prefixum típusú elemei, különös tekintettel az igekötőkre" című értekezése alapján a nyelvtudomány kandidátusa

TOLCSVAI NAGY GÁBOR
„A nyelvi norma (Eszmetörténeti elemzés)" című értekezése alapján a nyelvtudomány kandidátusa

FRIEDRICHNÉ HAADER LEA
„A határozói mellékmondatok a kései ómagyar korban" című értekezése alapján a nyelvtudomány kandidátusa

DÉSI EDIT
„Lexikográfiai vizsgálatok a poliszémia és a szinonémia összefüggésének tárgykörében" című értekezése alapján a nyelvtudomány kandidátusa

SIPTÁR PÉTER
„A magyar mássalhangzók fonológiája" című értekezése alapján a nyelvtudomány kandidátusa

Irodalomtudományi Szakbizottság

MILOSEVITS PÉTER
„A magyarországi délszláv irodalom 1945—1990" című értekezése alapján az irodalomtudomány kandidátusa

BARTÓK ISTVÁN
„Grammatikai, logikai és retorikai irodalom Magyarországon 1630—1700 között" című értekezése alapján az irodalomtudomány kandidátusa

MARGÓCSY KLÁRA
„Határ Győző drámái" című értekezése alapján az irodalomtudomány kandidátusa

DEMETER JÚLIA
„Egy játéknéző hely e világ pusztája (A magyar vígjáték 18. századi történetéhez)" című értekezése alapján az irodalomtudomány kandidátusa

IMRE MIHÁLY
„A Querela Hungarias toposz a XVI—XVII. század irodalmában" című értekezése alapján az irodalomtudomány kandidátusa

KAPTÁNFFY ISTVÁN
„Hungarobyzantina. Bizánc és a görögök középkori magyarországi forrásokban" című értekezése alapján az irodalomtudomány kandidátusa

HAN ANNA
„A realizált trópus a XX. század elejének orosz költészetében" című értekezése alapján az irodalomtudomány kandidátusa

KOVÁCS ILONA
„II. Rákóczi Ferenc francia nyelvű kézirathagyatékának textológiai és filológiai kérdései" című értekezése alapján az irodalomtudomány kandidátusa

S. SÁRDI MARGIT (ELTE)
„Hermányi Dienes József szépprózai munkái (kritikai kiadás)" című értekezése alapján az irodalomtudomány kandidátusa

HALÁSZ KATALIN (KLTE)
„Images d'auteur dans le roman médiéval (XIIe—XIIIe siecles)" című értekezése alapján az irodalomtudomány kandidátusa

TÓTH ZSOLT (ELTE)
„Karácsony Benő élete és műve" című értekezése alapján az irodalomtudomány kandidátusa

Néprajztudományi Szakbizottság

JÁVOR KATA (Néprajzi Kut. Int.)
„A paraszti értékrend, életmód és magatartás alakulása Magyarországon (1870—1970)" című értekezése alapján a néprajztudomány kandidátusa

HOFERNÉ FLÓRIÁN MÁRIA (Néprajzi Kut. Int.)
„A magyar köznép öltözetének elemei (történeti vázlat)" című értekezése alapján a néprajztudomány kandidátusa

TÁNCZOSNÉ BERECZKI IBOLYA (Damjanich Múzeum)
„Népi táplálkozás a Közép-Tiszavidéken (Jász-Nagykun-Szolnok)" című értekezése alapján a néprajztudomány kandidátusa

Filozófiai Szakbizottság

SZÉCHENYI ÁGNES
„Válasz — 1934—1938 elvek, frontok, nemzedékek (konstrukciós kísérlet)" című értekezése alapján a filozófiai tudomány kandidátusa

ÉLES CSABA (KLTE)
„Lukács György és a kulturális örökség" című értekezése alapján a filozófiai tudomány kandidátusa

MARISKA ZOLTÁN (Miskolci Egyetem)
„A filozófiai szintézis lehetőségei Böhm és Bartók gondolatvilágában" című értekezése alapján a filozófiai tudomány kandidátusa

Közgazdaságtudományi Szakbizottság

BAKACSI GYULA (Közgazd. tud. Egy.)
„Kísérlet a 80-as évek vezetői magatartási modelljének megfogalmazására" című értekezése alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

BERDE ÉVA (Közgazd. Tud. Egy.)
„A közjavak iránti preferenciák artikulációja" című értekezése alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

JÓZSA LÁSZLÓ (Veszprémi Egy.)
„Ipari marketing a 90-es években" című értekezése alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

KISS LAJOS (Veszprémi Egy.)
„Ipari marketing a 90-es években" című értekezése alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

DEZSÉRI KÁLMÁN (Világgazd. Kut.)
„Valutakonvertibilitás; elmélet, tanulságok és lehetőségek a kelet-európai országok számára" című értekezése alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

HALPERN LÁSZLÓ (Közgazd. tud. Int.)
„A külgazdasági orientációváltás tényezői és hatásai" című értekezése alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

GYÖKÉR IRÉN (BME)
„Ráfordítások elemzése az emberi erőforrások menedzsmentjében" című értekezése alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

LAUKÓ ERZSÉBET (BME)
„A vállalati szociálpolitika néhány aspektusa Magyarországon, különös tekintettel az autóközlekedési vállalatokra" című értekezése alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

VIRÁG MIKLÓS (Közgazd. tud. Egy.)
„Pénzügyi viszonyszámokon alapuló teljesítménymegítélés és csődelőrejelzés" című értekezése alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

SIMON GYÖRGY
„Gazdasági reformok Jugoszláviában (1961—1988)" című értekezése alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

KERTESI GÁBOR (Közgazd. Int.)
„Munkások a munkaerőpiacon (tanulmány a 80-as évek munkaerőpiacáról)" című értekezése alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

NÉMETH GYÖRGY (Gazdasági Versenyhivatal)
„A szolgáltatások és a verseny egyes kérdései" című értekezése alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

BROCZKÓ PÉTER (Makroinform Kft)
„A mikroszámítástechnika fejlődési tendenciáinak prognózisa Kelet-Európa országaiban, különös tekintettel Magyarországra. Módszertan és eljárás." című értekezése alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

Történelemtudományi Szakbizottság

BÁNKINÉ MOLNÁR ERZSÉBET
„A Jászkun Kerület közigazgatása 1745—1867" című értekezése alapján a történelemtudomány kandidátusa

MUNKNÉ HEGEDŰS KATALIN (SOTE)
„Az orvosegyesületek politikai és érdekvédelmi tevékenysége, 1919—1944" című értekezése alapján a történelemtudomány kandidátusa

BELÉNYI GYULA (JATE)
„Az alföldi városok társadalmának átalakulása és a településpolitika (1945—1963)" című értekezése alapján a történelemtudomány kandidátusa

ÁGOSTON GÁBOR (ELTE)
„Ágyúk és lőpor a 16—17. századi Oszmán Birodalomban" című értekezése alapján a történelemtudomány kandidátusa

ÓDOR IMRE (Baranya megyei Levéltár)
„Nemesi társadalom és inszurreakció a török hódoltság utáni Baranyában" című értekezése alapján a történelemtudomány kandidátusa

RESS IMRE (Orsz. Levéltár)
„Kállay Béni belgrádi diplomáciai működése 1868—1871 között" című értekezése alapján a történelemtudomány kandidátusa

KULCSÁR VALÉRIA (Petőfi Múzeum)
„A kárpát medencei szarmata Barbaricum temetkezési rítusa" című értekezése alapján a történelemtudomány kandidátusa

KÖVÉR GYÖRGY (Közgazd.tud. Egy.)
„Az Osztrák—Magyar Bank létrejötte és működése 1851—1914" című értekezése alapján a történelemtudomány kandidátusa

SZÁVAI FERENC (Közgazd.tud. Egy.)
„A gazdaképzési rendszerek összehasonlító vizsgálata a XIX. századtól a XX. század második feléig" című értekezése alapján a történelemtudomány kandidátusa

NÁDASDI JÓZSEF (Bessenyei Tanárképző)
„Földbirtok-tagosítások Magyarországon a XIX. század végétől 1956-ig" című értekezése alapján a történelemtudomány kandidátusa

TOLNAY GÁBOR (Kárrendezési Hiv.)
„A Nagyatádi-féle földreform végrehajtása, különös tekintettel Jász-Nagykun-Szolnok vármegyére" című értekezése alapján a történelemtudomány kandidátusa

KOVÁCS PÉTER (Magyar Akadémia Roma)
„Estei Hippolit püspök egri számadáskönyvei 1500—1508" című értekezése alapján a történelemtudomány kandidátusa

Pályázati felhívások

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára pályázatot hirdet a

Központi Kémiai Kutatóintézet

igazgatói munkakörének betöltésére, 1995. június 1-i hatállyal.

Az igazgató feladata:

* az intézet tudományos tevékenységének irányítása, koordinálása,
* a kutatóhely hazai és nemzetközi tudományos életben kivívott helyének és szerepének megőrzése, illetve további erősítése,
* a kutatóhely kialakított tudományos koncepciójának megvalósítása.

A pályázókkal szembeni követelmények:

* legalább a tudomány doktora tudományos fokozat, illetve a Magyar Tudományos Akadémia doktora cím,
* kimagasló, nemzetközileg is elismert eredmények az intézet profiljának megfelelő kutatások valamely területén,
* kutatóintézet, vagy kutatási egység vezetésében szerzett megfelelő gyakorlat, legalább egy világnyelv előadóképes ismerete.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

* a pályázóknak az intézet tudományos programja megvalósítására vonatkozó koncepcióját,
* a pályázó jelenlegi munkahelyének, besorolásának, beosztásának és fizetésének megjelölését,
* eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek ismertetését,
* a pályázó által írt tanulmányok, könyvek pontos bibliográfiai jegyzékét, tudományos fokozatának és idegennyelv ismeretének megjelölését.

A pályázathoz mellékelni kell:

* az oklevelek hiteles másolatát,
* részletes szakmai önéletrajzot 2 példányban,
* 3 hónapnál nem régebbi keletű erkölcsi bizonyítványt.

A pályázathoz csatolni kell a jelenlegi munkáltató által készített minősítést, az 1992. évi XXXIII. törvény 40. §-a, illetve a 49/1993. (III. 26.) Korm. rendelet szerint.

A megbízás — az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa és a kinevező döntésétől függően — három—ötéves időtartamra szól, de legfeljebb a pályázó 70 éves koráig.

A pályázatot az MTA főtitkárának címezve (1361 Budapest, Pf. 6.) a pályázati felhívás megjelenésétől számított 30 napon belül kell benyújtani az illetékes tudományági főosztálynak.

Keviczky László s. k.

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára pályázatot hirdet a

Filozófiai Intézet és a *Nyelvtudományi Intézet*

igazgatói munkakörének betöltésére, 1995. június 1-i hatállyal.

Az igazgató feladata:

* az intézet tudományos tevékenységének irányítása, koordinálása,
* a kutatóhely hazai és nemzetközi tudományos életben kivívott helyének és szerepének megőrzése, illetve további erősítése,
* a kutatóhely kialakított tudományos koncepciójának megvalósítása.

A pályázókkal szembeni követelmények:

* legalább a tudomány kandidátusa tudományos fokozat,

* kimagasló, nemzetközileg is elismert eredmények az intézet profiljának megfelelő kutatások valamely területén,
* kutatóintézet, vagy kutatási egység vezetésében szerzett megfelelő gyakorlat, legalább egy világnyelv előadóképes ismerete.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

* a pályázóknak az intézet tudományos programja megvalósítására vonatkozó koncepcióját,
* a pályázó jelenlegi munkahelyének, besorolásának, beosztásának és fizetésének megjelölését,
* eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek ismertetését,
* a pályázó által írt tanulmányok, könyvek pontos bibliográfiai jegyzékét, tudományos fokozatának és idegennyelv ismeretének megjelölését.

A pályázathoz mellékelni kell:

* az oklevelek hiteles másolatát,
* részletes szakmai önéletrajzot 2 példányban,
* 3 hónapnál nem régebbi keletű erkölcsi bizonyítványt.

A pályázathoz csatolni kell a jelenlegi munkáltató által készített minősítést, az 1992. évi XXXIII. törvény 40. §-a, illetve a 49/1993. (III. 26.) Korm. rendelet szerint.

A megbízás — az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa és a kinevező döntésétől függően — három—ötéves időtartamra szól, de legfeljebb a pályázó 70 éves koráig.

A pályázatot az MTA főtitkárának címezve (1361 Budapest, Pf. 6.) a pályázati felhívás megjelenésétől számított 30 napon belül kell benyújtani az illetékes tudományági főosztálynak.

Keviczky László s. k.

Az Értesítő zárása után érkezett

A Magyar Tudományos Akadémia 1995. január 19—20-án megtartott CLV. közgyűlésének felhatalmazása alapján, az MTA elnökével egyetértésben, 1995. február 13-i hatállyal felkértem Teplán Istvánt, az MTA levelező tagját az 1995. májusi közgyűlésig a megbízott főtitkárhelyettesi teendők ellátására.

E felkérés az MTA Titkársága Természettudományi Főosztályának vezetésére kiadott megbízását nem érinti.

Keviczky László s. k.
az MTA főtitkára

FOGADÓÓRA

Keviczky László, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára minden hétfőn 15.30—17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak, valamint az intézmények vezetőinek más időpontokban is rendelkezésére áll.

Jogi és Igazgatási Főosztály

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

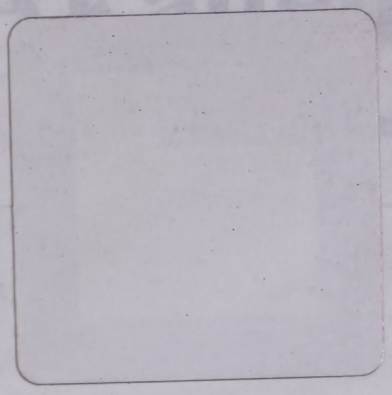

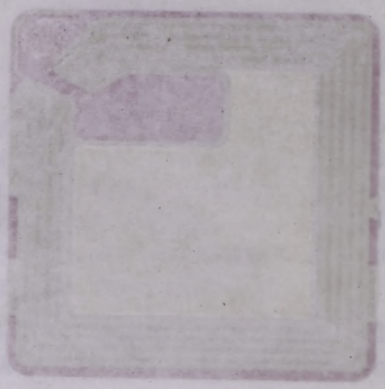

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
Szerkeszti: az MTA Titkársága Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.
Szerkesztő: dr. Demcsik Tamás

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó és Nyomda igazgatója
A nyomdai munkálatokat az Akadémiai Kiadó és Nyomda végezte
Felelős vezető: Zöld Ferenc igazgató — Budapest, 1995., Nyomdai táskaszám: 23739
Felelős szerkesztő: dr. Demcsik Tamás — Műszaki szerkesztő: Sándor István
Megjelent: 2,5 (A/5) ív terjedelemben — HU ISSN 0865—9303

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, Lehel út 10/A., közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a Postabank Rt. 219-98636, 021-02799 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj egy évre 672,— Ft — Példányszámonkénti ára: 56,— Ft

314149

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

XLIV/1995. ÉVFOLYAM 3. SZÁM

1.

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA TITKÁRSÁGA

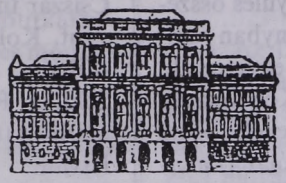

BUDAPEST, 1995. MÁRCIUS 17.

A Magyar Tudományos Akadémia 1995. január 19—20-ai rendes közgyűlésének határozatai 34

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének állásfoglalásai

1/1995. sz. áf. Előterjesztés a Magyar Tudományos Akadémia 1995. évi májusi rendes közgyűlésének és az Akadémikusok Gyűlésének jellegére és szervezeti rendjére 36

2/1995. sz. áf. Az 1995. januári rendes közgyűlés határozatai végleges szövegének megállapítása 37

3/1995. sz. áf. Tájékoztató az idegen nyelvű acták és a magyar folyóiratok megjelenése érdekében tett intézkedésekről 38

4/1995. sz. áf. Tájékoztató a Kutatásértékelési Bizottság célkitűzéseiről és munkamódszereiről 38

Közlemények

Tájékoztató ifjúsági díjak pályázatainak elnyeréséről 39

Tájékoztató a tudomány doktora és kandidátusa fokozatok odaítéléséről . 41

Felhívás hozzátartozói ellátás iránti igény bejelentésére 42

Pályázati felhívás igazgatóhelyettesi munkakör betöltésére 42

Fogadóóra a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórája 43

A Magyar Tudományos Akadémia

1995. január 19—20-ai rendes közgyűlésének

határozatai

A közgyűlés figyelemmel hallgatta az Akadémia elnökének megnyitó szavait a közgyűlés jelentőségéről az akadémiai reform folyamatában, a megújulás és folyamatosság egységéről e folyamatban és a közgyűlés összetételéről, amely közgyűlésben szerencsés arányban vannak képviselve az akadémiai intézetek és az egyetemek. Különös figyelemmel fogadta a Magyar Köztársaság miniszterelnökének a közgyűléshez intézett levelét és az Akadémia elnökének ahhoz fűzött tájékoztatóját az akadémikusok és doktorok tiszteletdíjáról. Mindezek alapján a következőket határozta:

1. Ismételten köszönetet mond az Akadémia elnökségének az Akadémia megújulása érdekében kifejtett fáradozásáért. 257 szavazattal 51 nem és 15 tartózkodás mellett kifejezi azon kívánságát, hogy az MTA vezetése maradjon tisztében az 1996 májusában tartandó közgyűlésig.

2. Köszönetet mond a Magyar Köztársaság Kormányának, hogy az igen nehéz gazdasági körülmények között is gondoskodik az Akadémia működésének biztosításáról és az Akadémia tagjainak és doktorainak kedvezőbb életkörülményeiről. Felkéri az Akadémia elnökét, hogy erről a miniszterelnököt tájékoztatni szíveskedjék.

3. Egyetértőleg tudomásul veszi, hogy az Akadémia elnöke alkalmi bizottságot küld ki azzal a feladattal, hogy az Akadémia tudományos tevékenységének, tartalmi modernizálásának irányelveire az 1995. évi májusi közgyűlés számára javaslatot dolgozzon ki.

A közgyűlés a továbbiakban a következő határozatokat hozta, ill. a következő kérdésekben nyilvánította véleményét:

4. A közgyűlés napirendjét és ügyrendjét az előterjesztésnek megfelelően állapítja meg.

5. A Határozatszövegező Bizottságba megválasztja a következőket: elnök: Ritoók Zsigmond, tagok: Páczelt István és De Chatel Rudolf. A Szavazathitelesítő Bizottságba a következőket: elnök: Vámos Tibor, tagok: Dudits Dénes és Gidai Erzsébet.

6. Az akadémiai ügyrend kidolgozására a következő bizottságot választja meg: elnök: Kulcsár Kálmán, tagok: Hámori József, Harmathy Attila, Roska Tamás, Bedő Zoltán, Galavics Géza. Felkéri őket, hogy az Akadémia ügyrendjét dolgozzák ki, s miután azt a közgyűlés tagjaival a tudományos osztályokon keresztül egyeztették, terjesszék az 1995. évi májusi közgyűlés elé.

7. Személyek szerinti szavazással megválasztja a Doktori Tanács tagjait, név szerint a következőket: Szabolcsi Miklóst, Kiss Jenőt, Ormos Máriát, Lendvai L. Ferencet, Csiszár Imrét, Benczúr Andrást, Bor Zsoltot, Lovas Istvánt, Koltay Edét, Stefanovits Pált, Nagy Bélát, Ihász Mihályt, Spät Andrást, Csibi Sándort, Vajna Zoltánt, Schiller Róbertet, Farkas Tibort, Erdei Annát, Harmathy Attilát, Szentes Tamást, Pantó Györgyöt, Berényi Istvánt.
Tudomásul veszi, hogy a Doktori Tanács elnökéül Ujfalussy Józsefet, társelnökéül Lipták Andrást, titkárául Romics Lászlót választotta meg.

8. 239 szavazattal 74 nem szavazat ellenében és 8 tartózkodás mellett úgy dönt, hogy a további bizottságok esetében nem személyek szerint, hanem listák szerint kíván szavazni. Ilyen módon megválasztja a Jelölőbizottság javaslatainak megfelelően:

a) az AKT tagjaivá a következőket: Bencze Gyulát, Demetrovics Jánost, Galavics Gézát, Gráf Lászlót, Hanák Pétert, Keszthelyi Lajost, Lukács Józsefet, Marosi Sándort, Mészáros Jánost, Lapis Károlyt, Pálinkás Gábort, Poszler Györgyöt, Sipos Aladárt, Szabó Gábort, Tetényi Pált,

b) a Felügyelőbizottság tagjaivá a következőket: Horn Pétert, Kátai Imrét, Kovács Ferencet, Kőrös Endrét, Lőrincz Lajost, Székely Györgyöt (II. Osztály), és tudomásul veszi, hogy a Felügyelőbizottság elnökéül Tuschák Róbertet választotta meg,

c) a Vagyonkezelő Kuratórium tagjaivá a következőket: Bod Pétert, Boross Zoltánt, Gadó Jánost, Gál Sándort, Fülöp Gézát, Pálinkás Józsefet és tudomásul veszi, hogy a Kuratórium elnökévé Inzelt Pétert választotta meg,

d) a Tudományetikai Bizottság tagjaivá a következőket: Augusztinovics Máriát, Balogh Kálmánt, Bócsa Ivánt, Fekete Gábort, Flerkó Bélát, Gáspár Zsoltot, Gáti Istvánt, Hunyady Györgyöt, Kozma Pált, Lázár Károlyt, Lovas Rezsőt, Mátyás Antalt, Nemecz Ernőt, Nyíri János Kristófot, Páczelt Istvánt, Petrányi Győzőt, Prékopa Andrást, Szépfalusy Pétert, Szili Józsefet, Tamássy Lajost, Vértes Attilát, és tudomásul veszi, hogy a Tudományetikai Bizottság elnökéül Borzsák Istvánt választotta meg,

e) a Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság titkárául Mucsi Ferencet.

9. Ezzel együtt köszönetnyilvánítása mellett megadja a felmentést a korábbi bizottságok tagjainak és elnökeinek, név szerint Győrffy Bélának, a Felügyelőbizottság, ill. Beck Mihálynak, a Tudományetikai

Bizottság elnökének. Külön is elismerését fejezi ki a Tudományetikai Bizottságnak és Beck Mihálynak, akik rendkívül fontos munkát végeztek a bizottság feladatkörének kialakításában és kivált a rehabilitációk előzmények és példa nélküli feladatának megoldásában.

10. Tudomásul veszi, hogy a főtitkárhelyettesi tiszt betöltésére nem sikerült olyan alkalmas személyt találni, aki azt vállalta volna, s hogy az így kialakuló helyzetet az 1996. májusi közgyűlésig a főtitkár saját hatáskörében hidalja át. Köszönettel tudomásul veszi, hogy Harmathy Attila eseti feladatok végzését vállalja, s neki főtitkárhelyettesi tisztében végzett odaadó és lelkiismeretes munkájáért köszönetet mond.

11. A különböző megbízatások időrendjét úgy határozza meg, hogy

a) az elnök (alelnökök) és a főtitkár (főtitkárhelyettes) megbízatásának kezdő időpontja ne legyen azonos a doktorok 200 közgyűlési képviselője, az AKT és a többi közgyűlési bizottság tagjai megbízásának kezdő időpontjával,

b) a közgyűlési bizottságok tagjai megbízatásának kezdő időpontja egyezzen meg a doktorok 200 közgyűlési képviselője megbízatásának kezdő időpontjával.

c) az elnökség választott doktor tagjai megbízatásának kezdő időpontja ne az elnök (alelnökök) és a főtitkár (főtitkárhelyettes) megbízatásának kezdő időpontjához igazodjék, hanem közgyűlési megbízatásuk időpontjához,

d) a jelenlegi átmeneti időszakban az elnökségbe az 1993-ban megválasztott 6 akadémikus közül hármat kell választani, akiknek megbízatása az 1996. évi májusi közgyűlésig tart.

12. A közgyűlés az elnökség tagjává választja az akadémikusok közül Király Tibort, Láng Istvánt, Solymosi Frigyest az 1996. májusi közgyűlésig, valamint a doktorok képviselői közül Besznyák Istvánt, Bodnár Györgyöt és Hatvani Lászlót három évre.

13. A Doktori Szabályzatot az előterjesztésnek megfelelően fogadja el, a következő módosításokkal:

a) elfogadja mindazon módosítási javaslatokat, amelyekkel és ahogyan azokkal a Doktori Tanács egyetértett,

b) módosítja a következő pontokat:

— az 1. (1) d pontja helyett a következő szöveget iktatja be: nem áll bíróság közügyektől eltiltó ítéletének hatálya alatt: ennek megfelelően az előterjesztés d) pontja e) pont lesz a következőképp módosítva: a cím megszerzésének egyéb feltételeit teljesíti:

c) az 1. (2) pontját kiegészíti a következő mondattal, a módosító javaslatnak megfelelően: A korábban szerzett „tudomány(ok) doktora" fokozat feljogosít az „MTA Doktora" tudományos cím viselésére.

A szabályzat tárgyalására az 1995. évi májusi közgyűlésen vissza kíván térni.

14. Elfogadja az AKT Alapszabályát mindazon módosításokkal, melyeket az AKT is elfogadásra javasolt, kivéve a VI. 4, 8.-pontjához fűzött módosítási javaslatot, ahol az AKT ajánlásával szemben saját korábbi álláspontját fenntartva, a javaslat eredeti szövegéhez ragaszkodik.

15. Mint alapelvekkel egyetért a Vagyonkezelő Kuratórium működésének alapelveiről szóló előterjesztéssel, s felkéri a kuratóriumot, hogy ennek megfelelően dolgozza ki az 1995. májusi közgyűlésre működési szabályainak tervezetét.

16. Az 1995. évi támogatás intézményekre történő lebontásainak elveit támogatja és az 1995. évi májusi közgyűlésnek elfogadásra ajánlja. Felhatalmazza a főtitkárt, hogy a tanszéki kutatásokkal kapcsolatban 1994-ben kiírt pályázatok jelenleg rendelkezésre álló forrásait, az 1995. évi költségvetésben megtervezésre kerülő 30 millió forintos többlettel megnövelhesse. Felhatalmazza a főtitkárt a fiatal kutatók alkalmazásával kapcsolatos új pályázat kiírására.

17. Köszönetét fejezi ki a főtitkárnak az Akadémia gazdasági ügyeinek eredményes intézéséért, a költségvetés egyensúlyban tartásáért és az Akadémia érdekeinek minden fórumon való eredményes védelmezéséért.

18. Sürgető feladatnak tartja az akadémiai intézetek alapellátásának rendezését, hogy az OTKA támogatásokat ne az alapellátások hiányainak fedezésére (is) kelljen fordítani. Felkéri az AKT-t, hogy e feladat megoldásának előkészítésében és a feladat megoldásában tőle telhetőleg vegyen részt.

19. Megismétli azon — már az 1994. évi októberi közgyűlésen is kinyilvánított véleményét, hogy a hazai kutatások lehetőségeit alapvetően fenyegeti az OTKA-ra szánt összegek csökkenése, s szükségesnek tartja az OTKA pénzügyi alapjának mielőbb az 1990-es szintre való hozását, mivel 1995-ben kell elindulnia az új munkák támogatásának.

20. Felhívja az elnökség és a Nemzetközi Kapcsolatok Bizottságának figyelmét a külkapcsolatok fontosságára, és felkéri ezen testületeket, hogy kezdeményezzék a Kormány Tudománypolitikai Kollégiumánál a magyar tudomány nemzetközi kapcsolatrendszerével összefüggő feladatmegosztás és a hazai koordináció áttekintését.

21. Felkéri a főtitkárt, hogy a köztestületi tagok jobb tájékoztatásának számítástechnikai lehetőségeit vizsgálja meg, és a szükséges és lehetséges intézkedéseket tegye meg.

22. Felhívja az Ügyrendkészítő Bizottság figyelmét arra, hogy munkájában különös tekintettel legyen az Akadémia egyes szervei (osztályok, bizottságok) működésének összehangolására.

23. Kifejezi azon kívánságát, hogy a közoktatás távlati fejlesztési koncepcióját, az 1993-ban hozott közoktatási törvény módosítására vonatkozó elképzeléseket, valamint a Nemzeti Alaptantervet megismerhesse, azokat a tudományos bizottságokban és az osztályüléseken megvitathassa, és ezekben az ügyekben véleményét nyilváníthassa. Kéri az elnökséget, hogy ebben az ügyben a művelődési és oktatásügyi miniszternél járjon el.

24. A Szavazathitelesítő Bizottság a közgyűlési szavazatokat szabályszerűnek és hitelesnek fogadta el.

25. Végül felkéri az elnökséget, hogy a határozatok és vélemények végleges formáját — azok tartalmának érintetlenül hagyása mellett — alakítsa ki.

Az Akadémikusok Gyűlésének határozatai

Az Akadémikusok Gyűlése az 1995. évi januári rendes közgyűléshez kapcsolódó ülése keretében a következőket határozta:

1. Az akadémiai tagválasztások szabályainak kidolgozására a gyűlés a következő bizottságot küldi ki: elnök: Király Tibor, tagok: Stefanovits Pál, Terplán Zénó, Vizi E. Szilveszter. Felkéri a bizottságot, hogy a szabályzat tervezetét dolgozza ki, és a tudományos osztályokkal való egyeztetés után terjessze elfogadásra az Akadémikusok Gyűlése elé az 1995. májusi közgyűlés keretében.

2. A közgyűlésnek az elnökség választott akadémikus tagjaiul Király Tibort, Láng Istvánt és Solymosi Frigyest ajánlja.

3. 74 szavazattal 62 nem és 10 tartózkodás ellenében elveti azt a javaslatot, hogy a legközelebbi levelező tag választás az 1995. évi májusi közgyűlésen legyen. Akadémiai és tudományos érdekből úgy határoz, hogy a legközelebbi levelező tag választás 1995. decemberében legyen, a legközelebbi rendes, külső és tiszteleti tag választás pedig 1995. májusában. Új ajánlások már nem terjeszthetők be.

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének állásfoglalásai

az 1995. január 31-én megtartott üléséről
(1—4. számú állásfoglalás)

Az Akadémia elnöksége első alkalommal ült össze az 1994. évi októberi közgyűlésen elfogadott alapszabályokban előírt összetételben.

A közgyűlés által megválasztott akadémikus és doktor tagokat az MTA elnöke külön köszöntötte. Köszöntőjében kiemelte, hogy az elnökség a jövőben is az Akadémia nélkülözhetetlen, fontos szerve kell, hogy maradjon.

Előterjesztés a Magyar Tudományos Akadémia 1995. évi májusi rendes közgyűlésének és az Akadémikusok Gyűlésének jellegére és szervezeti rendjére

Az MTA elnöke által írásban benyújtott előterjesztés javasolta az 1995. májusi rendes közgyűlést — az Akadémia hagyományainak megfelelően — munkaközgyűlésként megrendezni. Az előterjesztés tartalmazta a közgyűlés javasolt időpontját, tárgysorozatát, az Akadémikusok Gyűlésének idejét, a tudományos osztályok közgyűlési üléseinek tervezett időpontjait, valamint a közgyűlésre meghívandók körére tett javaslatot. Az előterjesztés mellékleteiben az elnökség tagjai tájékoztatást kaptak az Akadémia közgyűlésének nyitó ülésein 1972 óta elhangzott tudományos előadások témáiról és előadóiról, valamint az 1995. májusi közgyűlés tagjai számára kiküldeni javasolt írásbeli anyagokról.

Az előterjesztés vitája során a januári közgyűlés tapasztalataira hivatkozva többen javasolták, hogy a májusi közgyűlés

— a tudományról szóljék és ne a szabályzatok gyártására helyezze a hangsúlyt;

— ne a plenáris ülésen folytasson szövegezési vitát, hanem az adott témában a különböző fórumokon (tudományos bizottságokban, osztályüléseken, kibővített osztályüléseken, tudományterületi szekció üléseken stb.) már előzetesen megtárgyalt szövegről döntsön;

— lehetőleg végig őrizze meg határozatképességét; Ezt szervezési-, technikai módszerekkel, mint pl. a közgyűlési napok programjainak összeállításával, a túlméretezett programok kerülésével, délután jelenléti ív bevezetésével lehetne elérni.

Örömmel vette tudomásul az elnökség azt a bejelentést, hogy 1994. egyik magyar származású Nobel-díjas tudósa, Oláh György a közgyűlésen osztályülések keretében előadást tart a Kémiai Tudományok Osztályán.

A központi tudományos előadás témájára az előterjesztésben írt javaslatokon kívül még több ötletet is felvetettek, de a döntést az elnökség tagjai ebben az ügyben a februári ülésre halasztották.

Az elnökség 1/1995. számú állásfoglalása

1. A Magyar Tudományos Akadémia 1995. májusi rendes közgyűlése munkaközgyűlésként kerül megtartásra.

A közgyűlés időpontja: 1995. május 8—12 (hétfőtől péntekig)
Ebből a központi ülések időpontja:
1995. május 8-án, hétfőn délelőtt
1995. május 11—12, csütörtök—péntek egész nap.

A tudományos osztályok üléseinek időpontja:
1995. május 9—10, kedd—szerda, egész nap.

A közgyűlés helye: a Magyar Tudományos Akadémia Díszterme Budapest, V., Roosevelt tér 9. I. em.

2. A közgyűlés tárgysorozata:

Május 8-án, hétfőn de. 10 órakor
— elnöki megnyitó
— az Akadémiai Aranyérem, az Akadémiai Díjak és az Akadémiai Újságírói Díj átadása
— tudományos előadás (esetleg korreferátummal)

Május 11-én, csütörtökön 10 órakor és délután 14 órakor
— az Akadémia elnökének expozéja
— az Akadémia főtitkárának expozéja
— a közgyűlési bizottságok beszámolója
— az elnöki és főtitkári expozé vitája

Május 12-én, pénteken 10 órakor
— az ügyrenddel kapcsolatos bizottsági javaslat beterjesztése, megvitatása és elfogadása
— a Vagyonkezelői Kuratórium működési elveinek megszavazása
— az Akadémia Doktori Szabályzatának elfogadása
— indítványok, javaslatok vitája
— az Akadémia főtitkárának válasza a felszólalásokra
— az Akadémia elnökének válasza a felszólalásokra
— határozathozatal
(Amennyiben a napirend megkívánja, a közgyűlés délután is folytatja munkáját.)

3. Az Akadémikusok Gyűlésének
Időpontja: 1995. május 8. hétfő 14 óra
Helye: az MTA Díszterme (Bp. V., Roosevelt tér 9. I. em.)
Tárgysorozata:
— az akadémikusi választás szabályzatára kiküldött ad hoc bizottság javaslatának beterjesztése
— az előterjesztés vitája és elfogadása
— az Akadémia rendes, külső és tiszteleti tagjainak megválasztása
— egyebek

4. A tudományos osztályok közgyűlési ülései
Időpont: 1995. május 9—10 (kedd és szerda) egész nap
Miután a székház felújítási munkái miatt megfelelő tárgyalóterem nem áll rendelkezésre, az elnökség ajánlja a tudományos osztályok üléseinek a közgyűlés hetéhez kapcsolódó időben való megtartását.
A tudományos osztályok közgyűlési üléseinek témáit a tudományos osztályok maguk határozzák meg. Ajánlott egy-egy komplex témának együttes osztályüléseken való megvitatása.

5. A közgyűlésre meghívandók köre
— a nyitóülésre a közgyűlés 475 tagján kívül a tudományos közélet szélesebb köre meghívást kaphat. Elhelyezésükre az Elnöki Tanácsterem és a Koncert terem áll a Dísztermen kívül rendelkezésre, TV lánc biztosítja a Díszteremben zajló események kivetítését;
— a május 11—12-i közgyűlésre a meghívottak köre megegyező az 1995. január 19—20-ra meghívottak körével. (Elhelyezésük is azonos a januárival.)
— saját költségükre az Akadémikusok Gyűlésére meghívást kapnak az Akadémia külső tagjai (amennyiben hazánkban tartózkodik valamelyik tiszteleti tag, részt vehet az Akadémikusok Gyűlésén.)
— a saját költségükre hazánkba érkező külső és tiszteleti tagok részvétele a közgyűlés május 11—12-i ülésén hasonló a 475 közgyűlési tagon kívül részt vevő meghívott vendégekéhez (elhelyezésük az Elnöki Tanácsteremben és a Koncert teremben lehetséges.)

6. Az elnökség jelen állásfoglalását az Akadémia elnöke minden közgyűlési tagnak megküldi azzal, hogy a közgyűlés napirendjének fontosságára tekintettel a közgyűlés idejére külföldi utat vagy más elfoglaltságot ne tervezzenek, s a közgyűlés központi üléseinek teljes időszakában biztosítsák jelenlétükkel a közgyűlés határozatképességét.

7. Az elnökség felkéri az érintett tudományos osztályok elnökeit, hogy a központi előadásoknak az ülésen felmerült témájára és előadójára — szükség esetén az osztály tagjaival egyeztetett — indokolt javaslatukat terjesszék döntésre az elnökség februári ülése elé.

Az 1995. januári rendes közgyűlés határozatai végleges szövegének megállapítása

Az 1995. január 19—20-ai rendes közgyűlés felhatalmazta az elnökséget, hogy a határozatok és vélemények végleges formáját — azok tartalmának érintetlenül hagyása mellett — alakítsa ki.

A közgyűlés által kiküldött Határozatszövegező Bizottság elnöke, Ritoók Zsigmond, az MTA rendes tagja terjesztette az elnökség elé a közgyűlés határozatainak tervezetét, aki tájékoztatta az elnökséget arról, hogy a Bizottság — a közgyűlés állásfoglalásának megfelelően — a határozatnak a Doktori Szabályzatra vonatkozó részét a közgyűlési gyorsírásos jegyzőkönyv szövegének figyelembevételével alakította ki. Az elnökség az 1995. január 19—20-ai rendes közgyűlés, valamint az Akadémikusok Gyűlésének határozatait elfogadta.

Az elnökség 2/1995. számú állásfoglalása

(Az 1995. január 19—20-ai rendes közgyűlés határozatait az Értesítő, az elnökség állásfoglalásait megelőzően tartalmazza)

Tájékoztató az idegen nyelvű acták és a magyar folyóiratok megjelenése érdekében tett intézkedésekről

Az Akadémia elnöksége 1993. áprilisi ülésén tárgyalta meg a Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság tájékoztatóját az idegen nyelvű acták és a magyar nyelvű folyóiratok felülvizsgálatával kapcsolatos intézkedésekről és 24/1993. számú határozatában felkérte a bizottságot a további intézkedésekről szóló tájékoztató benyújtására.

Borzsák István, az MTA rendes tagja, a Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság elnöke az írásban az elnökség elé terjesztett tájékoztatóban részletesen foglalkozott az idegen nyelvű és a magyar nyelvű folyóiratok helyzetével, a bizottságnak az eltelt majd két évben tett intézkedéseiről, azok hatásáról és a várható tendenciákról. A tájékoztató szerint az Akadémiai Kiadó által saját költségen megjelentetett idegen nyelvű folyóiratok tetemes részének kiadása jelentős egy-két éves lemaradásban van. A tudományos osztályok általában az idegen nyelvű folyóiratok fenntartása mellett foglaltak állást, vállalva átmenetileg bizonyos terjedelemcsökkentést, illetve az acták részleges finanszírozását a következő évi könyvkiadási keretük terhére.

A magyar nyelvű folyóiratok esetében, főként a társadalomtudományokban új szerkesztési-tematikai koncepciókat fogadtak el, illetve erősítettek meg, amennyiben saját (intézeti, társulati, tanszéki) kiadásra tértek át. Az áttérés általában sikeresnek mondható. A tudományos osztályok többsége a folyóiratok rendszeres megjelentetését — szükség esetén a könyvkiadásra szánt összegek részleges átcsoportosításával — támogatja.

A bizottság — beadványai ellenére — pótlólagos pénzforrást nem kapott. Az eredményeket a meglévő keretekkel való gondos gazdálkodással érte el. Eltökélt szándéka a bizottságnak, hogy újabb javaslatot terjeszt elő a költségvetési keretének növelésére.

A tájékoztató példák sorolásával mutatja be a folyóiratok folyamatos megjelentetése érdekében tett kényszerintézkedéseket (terjedelemcsökkentés, lapszám összevonás stb.).

A KFB elnöke kérte az elnökség egyetértését, a bizottság 1994. november 14-ei állásfoglalásához, amely szerint szükség esetén az osztályok könyvkeretének terhére is elő kell segíteni mindazoknak a magyar vagy idegen nyelvű tudományos periodikáknak a rendszeres megjelentetését, amelyek — tudományos publikációs, kritikailag orientáló és elvi szintű tudományszervezői munkásságuk révén — központi szerepet töltenek be egy-egy diszciplína életében.

A tájékoztató végül beszámol arról, hogy a Kiadói Titkárság — a Vezetői Kollégium felkérése alapján — vizsgálatot indított a Magyar Tudományos Akadémiával kapcsolatos valamennyi tudományos folyóirat jogi státusának tisztázására.

A Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság elnökének szóbeli kiegészítését követően a vitában felszólalók egyetértettek azzal a stratégiával, amely a jelenlegi igen szűkös anyagi helyzetben a diszciplína folyamatos jelenlétére helyezi a hangsúlyt a folyóiratok folyamatos megjelentetésével, akár a könyvkiadás időleges háttérbe szorításával is. Rendkívül fontosnak ítélték meg a folyóiratok helyzetének (alapítói jogok gyakorlásának) jogi tisztázását. Többen is felhívták a figyelmet arra, hogy a tudományágaktól függően eltérően kell megítélni, kezelni a tudományos folyóiratok ügyét.

Az elnökség 3/1995. számú állásfoglalása

Az elnökség

1. köszönettel tudomásul veszi a Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság tájékoztatóját az idegen nyelvű acták és a magyar nyelvű tudományos folyóiratok rendszeres megjelentetése érdekében 1993—1994 folyamán tett intézkedésekről;

2. egyetért a Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság 1994. november 14-ei ülésének azon állásfoglalásával, amely a könyv- és folyóiratkiadásra jutó összegek elosztásánál a folyóiratkiadás elsőbbségét támogatja;

3. tudomásul veszi a KFB-nek azt a szándékát, hogy legközelebbi ülésén javaslatot terjeszt elő a könyv- és folyóirattámogatás költségvetési összegének emeléséért;

4. helyesli, hogy a Kiadói Titkárság, az MTA-val kapcsolatos valamennyi tudományos folyóirat jogi státusának tisztázására vizsgálatot indított.

Tájékoztató a Kutatásértékelési Bizottság célkitűzéseiről és munkamódszereiről

Az elnökség 29/1993. sz. határozatával kiküldött Kutatásértékelési Bizottság írásbeli tájékoztatóját vitatta meg. A bizottság elnöke, Berényi Dénes, az MTA rendes tagja által aláírt tájékoztató összegezte a bizottság feladatait, amelyet négy pontban lehet felsorolni:

1. A szerzett tapasztalatok összegyűjtése, összegzése és mások számára hozzáférhetővé tétele.

2. A nemzetközi tapasztalatok, a más országokban követett gyakorlat nyomon követése, értékelése és mindezeknek a magyar tudományos közösség számára hozzáférhetővé tétele.

3. Szempontok, szempontrendszerek (kritériumok) kidolgozása az egyéni kutatási eredményesség, a kutatócsoportok, illetve témák, valamint egész intézmények

(kutatóintézmények, egyetemek) sőt egész tudományterületek kutatási eredményességének értékelése.

4. A hazai helyzet, a külföldi tapasztalatok elemzése alapján javaslattétel a kutatóhelyeket működtető főhatóságok, szervezetek részére, bizonyos típusú kutatásértékelési tevékenységek elvégzésére.

A bizottság ugyanakkor nem kívánja közvetlenül sem egyének, sem kutatóhelyek kutatásait értékelni és tevékenységével bármiféle autonómiát sérteni. Munkáját szolgáltató jellegűnek tartja, javaslatainak orientáló, figyelemfelhívó szerepet szán.

A bizottság társelnöke, Láng István, az MTA rendes tagja szóbeli kiegészítésében külön kiemelte, hogy a bizottság nem folytat konkrét értékelést, hanem a módszertani segítségnyújtást tekinti feladatának.

A vitában többen kiemelték a bizottság tevékenységének fontosságát, amit egyebek között alátámaszt az is, hogy az ESF a tudományértékelés témájának tárgyalására külön konferenciát szervez.

Az elnökség 4/1995. sz. állásfoglalása

Az elnökség igen fontosnak tartja a Kutatásértékelési Bizottság eddig végzett munkáját, amelyért köszönetét és elismerését fejezi ki. Elfogadja és a továbbiakban is támogatja a bizottság által kialakított munkamódszert és feladatmeghatározást.

Kosáry Domokos s. k.

Közlemények

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára az 1995. évi

„Ifjúsági Nemzetközi Konferencia Díj"-ra

beadott eredményes pályázatuk alapján a következő fiatal kutatók nemzetközi konferencián való részvételéhez nyújt támogatást:

1. Dr. Donkó Zoltán	MTA Központi Fizikai Kutatóintézet	30 000,— Ft
2. Csite András	MTA Politikai Tudományok Intézete	16 500,— Ft
3. Vidnyánszky Zoltán	MTA-SOTE Egyesített Kutatási Szervezet	30 000,— Ft

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára 1995. évben

„Akadémiai Ifjúsági Díj"-ban

részesítette:

1. Tardos Gábort,	az MTA Matematikai Kutatóintézet tudományos munkatársát, „Kombinatorika és alkalmazásai" című pályamunkájáért.	25 000,— Ft
2. Lévai Gézát,	az MTA Atommagkutató Intézet tudományos munkatársát, „Kvantummechanikai potenciál problémák vizsgálata a szuperszimmetrikus kvantummechanika és a csoportelmélet módszereivel" című pályamunkájáért.	25 000,— Ft
3. Kiss Jánost,	az MTA Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet tudományos segédmunkatársát,	8 334,— Ft
Mike Árpádot,	az MTA Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet Ph. D. ösztöndíjasát,	8 333,— Ft
Zelles Tibort,	az MTA Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet Ph. D. ösztöndíjasát, „Hippokampális norandrenalin felszabadulást preszinaptikusan szabályzó $\alpha 2$ adrenoceptorok altípusának meghatározása" című pályamunkájukért.	8 333,— Ft
4. Székács Andrást,	az MTA Növényvédelmi Kutatóintézet tudományos főmunkatársát, „Új típusú, átmeneti állapot analóg trifluor-metilketonok előállítása biokémiai, rovarélettani és immunanalitikai vizsgálata, valamint alkalmazása az enzimológia, az analitikai biokémia és a növényvédelmi biotechnológia területén" című pályamunkájáért.	25 000,— Ft
5. Szipőcs Róbertet,	az MTA KFKI Szilárdtestfizikai Kutatóintézet tudományos munkatársát, „Optikai vékonyréteg szerkezetek femtomásodperces lézerrendszerekben" című pályamunkájáért.	25 000,— Ft
6. Turboly Tamást,	az MTA Állatorvostudományi Kutatóintézet tudományos munkatársát, „Vizsgálatok a sertés transzmisszibilis gasztroenteritisze elleni rekombináns vakcina kidolgozásához" című pályamunkájáért.	25 000,— Ft

7. Monostory Katalint, az MTA Központi Kémiai nyos munkatársát, „Fenobarbitál és dexametazon együttes hatása a mikroszomális citokróm enzimekre" című pályamunkájáért. 25 000,— Ft

8. Fátyol Károlyt, az MTA SZBK Genetikai Intézet tudományos munkatársát, "Cloning and molecular characterization of a novel chromosoma specific centromere sequence of Chinese hamster" című pályamunkájáért. 25 000,— Ft

9. Fejér Györgyöt, az MTA-SOTE Egyesített Kutatási Szervezet tudományos munkatársát, „Az immunoregulatorikus adenovirus E3 régió in vivo vizsgálata" című pályamunkájáért. 25 000,— Ft

10. Hopp Bélát, az MTA Lézerfizikai Tanszéki Kutatócsoport tudományos segédmunkatársát, „Polimerek és biológiai szövetek excimer lézeres fotoablációjának vizsgálata" című pályamunkájáért. 25 000,— Ft

11. Csontos Pétert, az MTA Ökológiai-Modellező Tanszéki Kutatócsoport tudományos munkatársát, „Az aljnövényzet állapotváltozásai cseres-tölgyes erdő vágást követő szukcessziója során, a Visegrádi hegységben" című pályamunkájáért. 25 000,— Ft

12. Simonyi Gábort, az MTA Matematikai Kutatóintézet tudományos főmunkatársát, "Graph Entropy: A Survey" című pályamunkájáért. 25 000,— Ft

13. Fáth Gábort, az MTA KFKI Szilárdtestfizikai Kutatóintézet tudományos segédmunkatársát, „Egy dimenziós spinláncok új fázisai" című pályamunkájáért. 25 000,— Ft

14. Csordás Lászlót, az MTA Regionális Kutatások Központja tudományos munkatársát, „Szabadidő-lakások az Alföldön" című pályamunkájáért. 25 000,— Ft

15. Fertő Imrét, az MTA Közgazdaságtudományi Intézet tudományos segédmunkatársát, „A fejlődő országok agrárpiac-politikája az árstabilizálás tükrében" című pályamunkájáért. 25 000,— Ft

16. Papházi Tibort, az MTA Társadalmi Konfliktusok Kutatóközpont tudományos munkatársát, „Egyesület, Kutatóintézet, tudomány" című pályamunkájáért. 25 000,— Ft

17. Jánszky Ágnest, az Ipari és Kereskedelmi Minisztérium munkatársát, 8 000,— Ft

Ludvig Zsuzsannát, az MTA Világgazdasági Kutatóintézet tudományos munkatársát, 8 000,— Ft

Novák Tamást, az MTA Világgazdasági Kutatóintézet tudományos munkatársát, 8 000,— Ft

Sass Magdolnát, az MTA Világgazdasági Kutatóintézet tudományos munkatársát, 8 000,— Ft

Szanyi Miklóst, az MTA Világgazdasági Kutatóintézet tudományos osztályvezetőjét, "Hungary's Regional Trade During the Transmission" című pályamunkájukért. 8 000,— Ft

18. Fábián Zoltán, az MTA Pszichológiai Intézet TMB ösztöndíjasát, „A középrétegek: Adalékok a posztkommunista átmenet társadalmi és társadalomlélektani hatásaihoz. 25 000,— Ft

19. Czagány Zsuzsát, az MTA Zenetudományi Intézet tudományos munkatársát, "Corpus Antiphonalium Officii — Ecclesiárum Centralis Europae" című pályamunkájáért. 25 000,— Ft

20. Maczelka Hajnalkát, a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára tudományos munkatársát, "Fullerene Research 1985—1993. A Computer Generated Indexed Bibliography of the Journal Literature" című pályamunkájáért. 25 000,— Ft

TÁJÉKOZTATÓ

a tudomány doktora fokozat odaítéléséről

Irodalomtudományi Szakbizottság

SZILÁGYI FERENC (Református Egyetem)
„Az ész világa mellett ..." Hiteles Csokonai képünk időrendi, szöveg- és eszmetörténeti kutatások tükrében" című doktori téziseinek alapján az irodalomtudomány doktora,

Filozófiai Szakbizottság

LENDVAI L. FERENC (Filozófiai Int.)
„Közép-Európa koncepciók. Esettanulmány a történetfilozófia és a filozófiai földrajz határterületéről" című értekezése alapján a filozófiai tudomány doktora,

Neveléstudományi Szakbizottság

MEDGYES PÉTER (ELTE)
„A nem-anyanyelvű idegennyelv-tanárok nyelvtanítási attitűdjei és nyelvtanulási stratégiái" című értekezése alapján a neveléstudomány doktora,

Matematikai és Számítástechnikai Szakbizottság

JOÓ ISTVÁN (ELTE)
"Exact controllability and oscillation properties of circular membranes" című értekezése alapján a matematikai tudomány doktora,

Fizikai, csillagászati Szakbizottság

MENYHÁRD MIKLÓS (Műszaki Fiz. Kut.)
„Az auger fraktográfia alkalmazása réz és vas alapú ötvözetek szemcsehatár szegregációjának vizsgálatára" című tézisei alapján a fizikai tudomány doktora,

LUX IVÁN (KFKI)
„Semleges részecsketranszport Monte Carló módszerek" című tézisei alapján a fizikai tudomány doktora,

Növénytermesztési Szakbizottság

JOLÁNKAI MÁRTON (MTA)
„A búzatermesztés egyes meghatározó tényezői" című értekezése alapján a mezőgazdasági tudomány doktora,

KŐHALMY TAMÁS (Erdészeti Egy.)
„A faállománytípus csoportok cserjeszintjéből felvehető téli vadtakarmány korosztályok szerinti dinamikája" című értekezése alapján a mezőgazdasági tudomány doktora,

POLYÁK DEZSŐ (Kert. Egy.)
„A modellkísérletek alkalmazhatósága a szőlő tápanyagellátásának témakörében" című értekezése alapján a mezőgazdasági tudomány doktora,

KAZÓ BÉLA
„Talajfizikai alapkutatások és azok alkalmazása (1955—1992)" című értekezése alapján a mezőgazdasági tudomány doktora,

SOLTÉSZ MIKLÓS (Kert. Főisk.)
„Virágzásfenológiai adatok és összefüggések hasznosítása az almaültetvények fajtatársításában" című értekezése alapján a mezőgazdasági tudomány doktora,

Agrárökonómiai Szakbizottság

KISS KÁROLY (GATE)
„A vízgazdálkodás gazdasági alapjai a mezőgazdasági termelésben" című értekezése alapján a mezőgazdasági tudomány doktora,

SÁNTHA ATTILA (JPTE)
„Környezetgazdálkodás és agrártermelés" című könyve alapján a közgazdaságtudomány doktora,

Elméleti Orvostudományi Szakbizottság

URBÁN LÁSZLÓ (DOTE)
„A neurotranszmitterek szerepe az egészséges és beteg szervezetben" című tézisei alapján az orvostudomány doktora,

WENGER TIBOR (SOTE)
„Marihuana és reproductio" című tézisei alapján az orvostudomány doktora,

Klinikai Orvostudományi Szakbizottság

BALLA GYÖRGY (DOTE)
„A HEM: az oxidatív érfali sérülések lehetséges természetes kóroki tényezője" című tézisei alapján az orvostudomány doktora,

HORVÁTH ŐRS PÉTER (SZOTE)
„Új módszerek a nyelőcsőbetegségek sebészi kezelésében" című értekezése alapján az orvostudomány doktora,

BÁNKI M. CSABA (Nagykálló)
„Neuropeptidek és neuroendokrin próbák pszichiátriai kórképekben" című értekezése alapján az orvostudomány doktora,

Építési, építészeti Szakbizottság

MEGGYESI TAMÁS (BME)
„Az alföldi halmazos települések morfológiája" című tézisei alapján a műszaki tudomány doktora,

KURUTZNÉ KOVÁCS MÁRTA (BME)
„Nemsima és nemkonvex potenciálfüggvényű szerkezetek stabilitásvizsgálata" című értekezése alapján a műszaki tudomány doktora,

Bányászati, földtani Szakbizottság

HORVÁTH KÁLMÁN (BME)
„A talajközeli és terresztrikus refrakció vizsgálata meteorológiai alapon" című tézisei alapján a műszaki tudomány doktora,

Kémiai tudomány Szakbizottsága

JÁSZBERÉNYI CSABA (KLTE)
„Szerves vegyületek különböző funkciós csoportjainak átalakításai gyökös kémiai módszerekkel" című értekezése alapján a kémiai tudomány doktora,

KORBONITS DEZSŐ (Chinoin)
„Nitrogén-heterociklusok szintézise amino-amidoximokból" című értekezése alapján a kémiai tudomány doktora,

KEMÉNY SÁNDOR (BME)
„Termodinamikai adatok ellenőrzése és modellezése" című értekezése alapján a kémiai tudomány doktora,

PAJKOSSY TAMÁS (KFKI)
„Rücskös elektródok elektrokémiai viselkedése" című értekezése alapján a kémiai tudomány doktora,

Biológiai tudomány Szakbizottsága

MATKOVICS BÉLA (JATE)
„Oxidáció és biológiai válaszreakciók" című értekezése alapján a biológiai tudomány doktora,

VASS IMRE (SZBK)
„A zöld növények második fotokémiai rendszerének reakciócentruma: a térszerkezet, molekuláris szerveződés és funkció kapcsolata" című értekezése alapján a biológiai tudomány doktora,

GULYA KÁROLY (Szent-Gy. Albert OTE)
„Muszkarin és neuropeptid receptor heterogenitás és szignál-transzdukció" című értekezése alapján a biológiai tudomány doktora,

PÁRDUCZ ÁRPÁD (SZBK)
„Az átvivő anyag felszabadulás molekuláris mechanizmusa a Torpedó marmorata elektromos szervének kolinerg szinapszisaiban" című értekezése alapján a biológiai tudomány doktora,

Pszichológiai Szakbizottság

CZIGLER ISTVÁN (Pszich. Int.)
„Automatikus és figyelmi folyamatok a vizuális információfeldolgozásban és az eseményhez kötött agyi potenciálok" című értekezése alapján a pszichológiai tudomány doktora,

Szociológiai Szakbizottság

KEMÉNY ISTVÁN (Szoc. Int.)
„Szociológiai írások" című könyve alapján a szociológiai tudomány doktora

fokozatot nyerte el.

TÁJÉKOZTATÓ

a tudomány kandidátusa fokozat odaítéléséről

Nyelvtudományi Szakbizottság

LADÁNYI MÁRIA (ELTE)
„Jelentés és szerkezet" című értekezése alapján a nyelvtudomány kandidátusa,

TÖRKENCZI MIKLÓS (ELTE)
„A magyar szótag szerkezete" című értekezése alapján a nyelvtudomány kandidátusa,

GALLASY MAGDOLNA (ELTE)
„A magyar névelőzés kialakulása" című értekezése alapján a nyelvtudomány kandidátusa,

Irodalomtudományi Szakbizottság

DOBOS ISTVÁN (KLTE)
„Alaktan és értelmezéstörténet. Novellatípusok a századforduló magyar irodalmában" című értekezése alapján az irodalomtudomány kandidátusa

fokozatot nyerte el.

FELHÍVÁS

A Magyar Tudományos Akadémia hazai tagjai és a Magyar Tudományos Akadémia Doktora címmel rendelkező személyek tiszteletdíjáról, illetve az akadémikus elhalálozása esetén megállapítható hozzátartozói ellátásokról szóló 4/1995. (I. 20.) Korm. rendelet (megjelent az Akadémiai Értesítő 1995. évi 2. számában) 18. §-a szerint az árvaellátás azt az árvát is megilleti, akinek akadémikus hozzátartozója a rendelet hatálybalépése (1995. január 28.) előtt hunyt el.

Felhívjuk ezért a fentiek szerint árvaellátásra jogosult személyeket, hogy igénybejelentéseiket az MTA Titkárság Pénzügyi Főosztályához (Budapest, 1361. Pf. 6.) nyújtsák be.

Jogi és Igazgatási Főosztály

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézetének igazgatója pályázatot hirdet

igazgatóhelyettesi munkakör betöltésére
1995. június 1-jei hatállyal

A kinevezendő igazgatóhelyettes feladata:

— az intézet tudományos tevékenységének irányításában való közreműködés különös tekintettel a 19. és 20. századi intézeti munkafolyamatokra,
— az intézet kialakított tudományos koncepciójának megvalósításában való közreműködés,
— a felsőoktatásban folyó zenével kapcsolatos stúdiumok összekapcsolása az intézetben lehetséges posztgraduális oktatással,
— az intézet hazai és nemzetközi tudományos életben elért helyének és szerepének további erősítése.

A pályázóval szembeni követelmények:

— a korábbi tudomány kandidátusa c. fokozat vagy azzal egyenértékű grádus,
— kimagasló, nemzetközileg ismert eredmények az intézet profiljának megfelelő területeken,
— két világnyelv előadóképes ismerete.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázónak az intézet tudományos programja megvalósításában való részvételi koncepcióját,
— a pályázó jelenlegi munkahelyének, besorolásának, beosztásának és fizetésének megjelölését,
— eddigi szakterületi munkájának ismertetését,
— a pályázó által írt könyvek, tanulmányok bibliográfiai jegyzékét,
— tudományos fokozatának és idegen nyelvismeretének megjelölését.

A pályázathoz mellékelni kell:

— az oklevelek hiteles másolatát,
— részletes szakmai életrajzot,
— 3 hónapnál nem régebbi keletű erkölcsi bizonyítványt.

Amennyiben a pályázó az MTA alkalmazásában állt vagy áll, úgy a pályázatnak a fenti mellékleteket nem kell tartalmaznia.

A pályázatot az MTA Zenetudományi Intézet igazgatóságának címezve (1250 Budapest, Pf. 28.) a pályázati felhívás megjelenésétől számított 30 napon belül kell benyújtani.

Dr. Falvy Zoltán s. k.
igazgató

FOGADÓÓRA

Keviczky László, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára minden hétfőn 15.30—17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak, valamint az intézmények vezetőinek más időpontokban is rendelkezésére áll.

Jogi és Igazgatási Főosztály

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
Szerkeszti: az MTA Titkársága Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.
Szerkesztő: dr. Demcsik Tamás

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó és Nyomda igazgatója
A nyomdai munkálatokat az Akadémiai Kiadó és Nyomda végezte
Felelős vezető: Zöld Ferenc igazgató — Budapest, 1995., Nyomdai táskaszám: 23821
Felelős szerkesztő: dr. Demcsik Tamás — Műszaki szerkesztő: Sándor István
Megjelent: 1,5 (A/5) ív terjedelemben — HU ISSN 0865—9303

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, Lehel út 10/A., közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a Postabank Rt. 219-98636, 021-02799 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj egy évre 672,— Ft — Példányszámonkénti ára: 56,— Ft

314149

XLIV/1995. ÉVFOLYAM 4. SZÁM

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA TITKÁRSÁGA

BUDAPEST, 1995. ÁPRILIS 14.

Személyi rész

Kitüntetések 46

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének állásfoglalásai

5/1995. (II. 28.) áf.
Az 1995. májusi rendes közgyűlés központi tudományos előadásáról 48

6/1995. (II. 28.) áf.
A Magyar Tudományos Akadémia nemzetközi tudományos kapcsolatainak középtávú koncepciója 48

7/1995. (II. 28.) áf.
Jelentés az akadémiai bizottsági rendszer feladatairól és a működésére vonatkozó vizsgálódás eredményeiről 49

8/1995. (II. 28.) áf.
Előterjesztés az MTA Ügyrendje készítésének menetéről . . . 50

9/1995. (II. 28.) áf.
Javaslat Enyedi György az MTA rendes tagja osztálybesorolásának megváltoztatására 50

Közlemények

1/1995. (A. É. 4.) MTA szabályozás
az MTA Kutatás- és Szervezetelemző Intézete nevének megváltoztatásáról és alapító okiratának közzétételéről 51

Tájékoztató
az Akadémiai Kutatóintézetek Tanácsának üléséről 52

Tájékoztató
a tudomány kandidátusa fokozatok odaítéléséről 54

Fogadóóra
a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórája 56

Melléklet

A Magyar Tudományos Akadémia Doktori Szabályzata . . 56

SZEMÉLYI RÉSZ

A miniszterelnök előterjesztésére

Nemzeti Ünnepünk, Március 15-e alkalmából

a XVIII. század művelődéstörténetének mind módszertani, mind tartalmi szempontból kitűnő feldolgozásáért, a magyar reformkor, s benne Széchenyi egész munkásságának bemutatásáért, továbbá Magyarország nemzetközi helyzetének történelmünk egész folyamán végigvezetett meghatározásáért, nemzeti hagyományrendszerünk tárgyilagos bemutatásáért, valamint tudományszervezői tevékenységéért

dr. Kosáry Domokos akadémikusnak, állami díjas történésznek, a Magyar Tudományos Akadémia elnökének a

SZÉCHENYI-NAGYDÍJAT;

nemzetközileg és hazailag is magasra értékelt virológiai kutatásaiért, melyekkel megteremtette több állatfaj esetében a hatásos vírusvakcina előállításának és alkalmazásának alapjait, életművéért

dr. Bartha Adorjánnak, az MTA levelező tagjának, az MTA Állatorvostudományi Kutatóintézete kutatóprofesszorának,

élettanilag jelentős nagymolekulák és modelljeik fémion-koordinációja, különösen a specifikus fémionkötés törvényszerűségeinek feltárásáért

dr. Burger Kálmán akadémikusnak, a József Attila Tudományegyetem tanszékvezető egyetemi tanárának,

a magyar könyvtárügy fejlesztésében, az egyetemi könyvtárosképzésben és -továbbképzésben elért kiemelkedő teljesítményéért, a kódexkutatásban külföldön is elismert tudományos munkásságáért

dr. Csapodi Csabának, az irodalomtudomány doktorának, az MTA Könyvtára ny. osztályvezetőjének, c. egyetemi tanárnak,

a növényi molekuláris és sejtbiológia területén a génátviteli rendszerek kifejlesztésében elért nemzetközileg új eredményekért, amelyek egyúttal alapot adnak a hazai technológiai fejlesztésekhez a növénynemesítésben

dr. Dudits Dénesnek, az MTA levelező tagjának, az MTA SZBK Növénybiológiai Intézet igazgatójának,

különösen kiemelkedő, külföldön is ismert tudományos, oktató és ismeretterjesztő tevékenységéért, a közgondolkodás alakításában játszott szerepéért, a tudományszervezésben elért eredményeiért, a magyar tudományosság nemzetközi elismertetésében végzett munkájáért, tanár- és kutatógenerációk képzéséért és továbbképzéséért

dr. Glatz Ferencnek, az MTA levelező tagjának, az MTA Történettudományi Intézet igazgatójának,

tudományos munkássága elismeréseként

dr. Heller Ágnesnek, az MTA levelező tagjának, filozófusnak, professzornak,

az egészségügyi ellátásban, az orvosképzésben, a tudományos kutatásban és a tudományszervezésben végzett munkájának és elért eredményeinek elismeréséül

dr. Jobst Kázmér akadémikusnak, a Pécsi Orvostudományi Egyetem Klinikai Kémiai Intézete ny. igazgatójának,

az analitikus számelmélet számos területén elért nemzetközileg is elismert kiemelkedő eredményeiért, a tudományegyetemeken folyó informatikai szakemberképzés megteremtése érdekében végzett oktatói és oktatásszervezési munkásságáért

dr. Kátai Imre akadémikusnak, az Eötvös Loránd Tudományegyetem tanszékvezető egyetemi tanárának,

korszakokat átfogó kritikai és irodalomszervezői munkásságáért

Lengyel Balázs József Attila-díjas írónak, kritikusnak, a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia tagjának,

a glikoproteinek oligoszacharidjainak szintézisére kidolgozott módszereiért, a biológiailag jelentős és a klinikai diagnosztikában is alkalmazható mesterséges antigének előállításáért

dr. Lipták Andrásnak, az MTA levelező tagjának, a Kossuth Lajos Tudományegyetem tanszékvezető egyetemi tanárának,

a hazai járműipar megteremtésében, különösen az új autóbusz-konstrukciók fejlesztésében végzett tudományos, műszaki és oktatói tevékenységéért, járműfejlesztési iskola kialakításáért és nemzetközi elismertetéséért

dr. Michelberger Pál akadémikusnak, a Budapesti Műszaki Egyetem tanszékvezető egyetemi tanárának,

a XX. századi magyar és egyetemes történelem kutatása terén kifejtett munkásságáért, a felsőoktatásban betöltött szerepéért

dr. Ormos Mária akadémikusnak, történésznek, a Janus Pannonius Tudományegyetem egyetemi tanárának,

tudományos munkássága elismeréseként

dr. Pataki Ferenc akadémikusnak, szociálpszichológusnak,

számtalan orvosgeneráció nevelőjeként, a klinikai immunológia és a korszerű klinikai nephrológia megteremtőjeként végzett nemzetközi hírű tudományos és kutató munkásságáért

dr. Petrányi Gyula akadémikusnak, a Semmelweis Orvostudományi Egyetem II. Számú Belgyógyászati Klinika ny. egyetemi tanárának,

a fázisátalakulások dinamikai skálatörvényeinek meghatározásában elért eredményeiért, a térelméleti módszereken alapuló soktestproblémának, a kritikus jelenségek és fázisátalakulások modern elméletének, továbbá az egyensúlytól távoli instabilitások hazai kutatásának bevezetéséért, a kvantumrendszerek kaotikus viselkedésére vonatkozó, világszerte elismert munkásságáért

dr. Szépfalusy Péter akadémikusnak, az Eötvös Loránd Tudományegyetem tanszékvezető egyetemi tanárának,

a marketing — ezen belül az agrármarketing — nemzetközi szinten is újszerű elméleti-módszertani fejlesztéséért és magas szintű oktatásáért, valamint a növényi fajtaminősítés és a piaci műveletek kutatásában elért tudományos iskolateremtő tevékenységéért

dr. Tomcsányi Pálnak, az MTA levelező tagjának, az Országos Mezőgazdasági Minősítő Intézet kutatóprofesszorának,

a turbogenerátorok tranziens viselkedésének kutatásában és az irányítástechnika nemzetközileg is elismert művelésében elért eredményeiért

dr. Tuschák Róbert akadémikusnak, a Budapesti Műszaki Egyetem egyetemi tanárának,

népzenekutatói munkásságáért, különösen a határon túl megmaradt rokon népek pusztuló hagyományai feltárásáért, közreadásáért

Vikár László Erkel Ferenc-díjas népzenekutatónak, az MTA Zenetudományi Intézet főmunkatársának a

SZÉCHENYI-DÍJAT;

a kortárs magyar grafika egyik legjelentősebb teljesítményét nyújtó életművéért

Gross Arnold festő- és grafikusművésznek. Érdemes Művésznek, a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia tagjának,

költői, műfordítói és szépprózai munkásságáért

Lakatos István József Attila-díjas írónak, költőnek, műfordítónak, szerkesztőnek, a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia tagjának,

költői, műfordítói és esszéírói munkásságáért

Lator László József Attila-díjas költő, műfordító, esszéírónak, a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia tagjának,

a képzőművészet minden ágában maradandót alkotó, játékos, kísérletező életművéért

Schéner Mihály festőművésznek, Kiváló Művésznek, a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia tagjának, a

KOSSUTH-DÍJAT;

életműve elismeréseként

dr. László Gyulának, a történelemtudomány doktorának, Széchenyi-díjas régésznek, ny. egyetemi tanárnak,
Ujfalussy József akadémikusnak, Kossuth-díjas zenetudósnak, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ny. rektorának,

tudománypolitikai és közéleti munkássága elismeréseként

Straub F. Brúnó akadémikusnak, Kossuth-díjas biokémikusnak, a

MAGYAR KÖZTÁRSASÁGI ÉRDEMREND
KÖZÉPKERESZTJE A CSILLAGGAL
(polgári tagozat);

a tudományos kutatást szolgáló kiemelkedő tevékenysége elismeréseként

dr. Ormay Györgynek, az MTA Bányászati Kémiai Kutatólaboratórium gazdasági vezetőjének, a

MAGYAR KÖZTÁRSASÁGI ÉRDEMREND
KISKERESZTJE
(polgári tagozat);

kitüntetést adományozom.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének állásfoglalásai

az 1995. február 28-án megtartott üléséről
(5—9. számú állásfoglalás)

Napirend előtt kapták kézhez az elnökség tagjai azt az „5 × 5 tézis a tudománypolitika feladatairól" című anyagot, amelyet a miniszterelnök felkérésére egy ad hoc bizottság közreműködésével készített el az Akadémia elnöke. Kosáry Domokos arra kérte az elnökség tagjait, hogy a tézisekkel kapcsolatos véleményüket annak figyelembevételével küldjék meg részére, hogy a végleges változatot március 6-áig kell a miniszterelnök úrnak eljuttatnia. A téziseket a Kormány az Európai Unióhoz való csatlakozás feltételrendszerének egyik elemeként kérte kidolgozni. A témakörhöz kapcsolódóan hangzott el az a bejelentés, hogy az Akadémián 1995. március 8-án angol nyelvű előadást tart a Finn Köztársaság elnöke az európai biztonság kérdéséről.

Az Európai Unióhoz való csatlakozás feltételeinek megteremtéséhez az Akadémiának a saját eszközeivel hozzá kell járulnia. Az előkészítő folyamat fontos eleme lehet, ha az Akadémia rendes közgyűlésének központi előadása ezzel a témával foglalkozik. Ezért az MTA elnöke azt javasolta az elnökségnek, hogy a csatlakozással összefüggő kérdésekről szóljon a központi tudományos előadás és azt Kulcsár Kálmán, az MTA rendes tagja tartsa.

Kulcsár Kálmán hozzászólásában a tervezett előadás tudományos jellegét emelte ki. Elképzelései szerint 3-4 korreferátum csatlakozna a főelőadáshoz, amely elemezné az Európai Unióba való belépés, illetve kívül maradás következményeit, annak előnyeit, hátrányait a fejlődés és a polgárosodás kérdéseit, valamint a különböző szakterületeknek a csatlakozással kapcsolatos gondjait, feladatait. Ezzel az előadással, és az azt követő vitával az Akadémia a maga tekintélyével felhívhatná az ország, a közvélemény figyelmét a csatlakozással kapcsolatos valódi problémákra és javaslatot tehetne azok megoldásának főbb irányaira.

Az elnökség az Akadémia hagyományaira is figyelemmel, valamint a téma fontosságára, aktualitására tekintettel úgy foglalt állást, hogy a központi tudományos előadás Magyarországnak az Európai Unióhoz való csatlakozásának témakörével foglalkozzon. Rendkívül fontosnak tartotta ugyanakkor, hogy a közgyűlés első napjának délutánján kapjon lehetőséget előadás tartására Oláh György és Harsányi János, a két magyar származású Nobel-díjas tudós is.

Az Elnökség 5/1995. számú állásfoglalása

Az 1995. májusi közgyűlés központi tudományos előadása Magyarországnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásával összefüggő kérdésekről szóljon. A központi előadás tartására Kulcsár Kálmán, az MTA rendes tagja kapjon felkérést. Előadásához a szükséges témakörben és számban korreferátumok kapcsolódjanak.

Oláh György, az MTA tiszteleti tagja és Harsányi János, az 1994. év Nobel-díjjal kitüntetett magyar származású tudósai kapjanak felkérést arra, hogy a Magyar Tudományos Akadémia 1995. májusi rendes közgyűlése első napjának délutánján tartsanak előadást.

A Magyar Tudományos Akadémia nemzetközi tudományos kapcsolatainak középtávú koncepciója

Az előterjesztés előadója Láng István, az MTA rendes tagja, a koncepciót kidolgozó albizottság elnöke volt.

Az előterjesztés bemutatta az elmúlt 25 év főbb tendenciáit és tapasztalatait az Akadémia nemzetközi kapcsolatainak tükrében, vázolta a jelenlegi helyzetet, valamint a következő 10-12 év lehetőségeit, tájékoztatott e lehetőségek megvalósításának eszközrendszeréről, és javaslatokat, ajánlásokat tett a kormányzati szervekhez, a partner szervezetekhez, az MTA testületeihez, a kutatóhelyekhez, a hazai tudományos társaságokhoz, valamint az egyénekhez címezve. Az előterjesztés függeléke tartalmazta az MTA érvényben lévő kétoldalú együttműködési egyezményeinek rövid összefoglalóját, azoknak a nagyobb nemzetközi tudományos szervezeteknek a listáját, amelyekben leginkább indokolt az akadémiai részvétel, valamint az MTA tudományos célú kiutazásainak számát és az MTA nemzetközi kapcsolataival összefüggő kiadásokat tartalmazó adatokat.

Láng István szóbeli bevezetőjében röviden tájékoztatta az elnökséget arról, hogy a jelentést megvitatta és azzal egyetértett az Akadémia Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága. Külön felhívta a figyelmet a kormányzati szervekhez címzett ajánlások közül arra, amely szerint szükség van a nemzetközi tudományos együttműködés országos koordinációjának elősegítésére. Kiemelte a jelentésnek azt a megállapítását, amely szerint „a tudományos kutatás nemzetközivé válásával a nem-kormányzati tudományos szervezetek egyre nagyobb jelentőségű szerepet töltenek be a nemzeti és a nemzetközi tudománypolitika formálásában, a közvélemény megfelelő tájékoztatásában a tudomány lehetőségeiről és korlátairól, korunk problémáinak megoldásában." Az Akadémia köztestületté válásának és az államigazgatási jellegének megszűnésének nem kívánt kísérőjelensége az, hogy nem jutnak el az olyan előterjesztések a Magyar Tudományos Akadémiára, amelyekkel kapcsolatos véleményét pedig célszerű lenne még a tervezetek „államigazgatási egyeztetési" szakaszában elmondani. Törekednie kell ezért az Akadémia testületeinek az akadémiai törvényben megfogalmazott a nemzetközi tudományos kapcsolatokra vonatkozó jogosítványok érvényesítésére. Szükségesnek

tartotta Láng István, hogy az előterjesztésnek az elnökségi vita alapján átdolgozott változata kapjon nyilvánosságot, jusson el a közgyűlés valamennyi tagjához és egy rövidített változata készüljön el angolul is.

A vita során a jelentést igen jónak, hasznosnak ítélték. Többen is fontosnak tartották a rendszerváltoztatással minimumra csökkent tudományos kapcsolatok újbóli bővítését, keretet és lehetőséget adni a magyar, a közös európai múlt kutatásának. Javasolták külön kiemelni a jelentés átdolgozása során a szomszédos országokkal való együttműködés fontosságát.

A témához kapcsolódóan jelentette be az elnökségnek az MTA elnöke azt a szándékát, hogy az 1995. májusi rendes közgyűlésre meghívja a szomszédos országok tudományos akadémiáinak elnökeit. Az elképzeléssel az elnökség tagjai egyetértettek.

Túlzottan optimistának tűnik a jelentésnek a Középeurópai Kezdeményezésben 4 éve megkezdett regionális TéT együttműködésről szóló része — hangzott el —, ugyanis ez az együttműködés sorvadásnak indult.

Többen is hangsúlyozták a nemzetközi kapcsolatok építésében, ápolásában a tudományos osztályok és a területi bizottságok működésének jelentőségét, amit a jövőben fokozottan támogatni érdemes és szükséges.

A szóbeli bevezetőben is említett kérdéssel, az Akadémia szerepével a nemzetközi tudományos együttműködés országos koordinációjában, több felszólalásban is foglalkoztak. Felhívták a figyelmet arra, hogy az Akadémia számára az akadémiai törvényben előírt feladat a más államok tudományos intézményeivel, tudományos szervezeteivel való kapcsolattartás és megállapodások kötése. A jelenlegi gyakorlat szerint kormányközi tudományos megállapodásokat az OMFB írhat alá. Valóban minden szinten törekedni kell arra, hogy az Akadémia végrehajtsa a törvényben előírt nemzetközi tudományos koordináló feladatait, beleértve a nemzetközi megállapodások aláírását is.

A vitában nagy hangsúlyt kapott a külföldön lévő magyar kulturális intézetek tevékenysége. Egyetértettek abban, hogy kiemelten kell foglalkozni a római, a bécsi, a berlini és a párizsi intézetekkel és a részükre a Művelődési és Közoktatási Minisztériummal és a Külügyminisztériummal együttműködve az Akadémiának kell megalapoznia a tudományos hátteret egyebek között tudományos programok készítésével.

Az Elnökség 6/1995. számú állásfoglalása

Az Elnökség

1. köszönetet mond Láng Istvánnak és az általa vezetett alkalmi bizottságnak az igen színvonalas előterjesztés elkészítéséért;

2. felkéri az alkalmi bizottságot, hogy a Magyar Tudományos Akadémia nemzetközi tudományos kapcsolatainak középtávú koncepciójának az elnökségi vita tapasztalatainak felhasználásával véglegesített szövegét juttassa el a közgyűlés minden tagjához; a koncepció összefoglalója jelenjen meg a Magyar Tudományban; a koncepció angol nyelvű rövidített változatát pedig közölje az MTA által kiadott NEWSLETTER.

Jelentés az akadémiai bizottsági rendszer feladatairól és a működésre vonatkozó vizsgálódás eredményeiről

Az Akadémia elnöksége 32/1993. számú határozatában megbízta Láng Istvánt, az MTA rendes tagját, hogy a tudományos osztályokkal és bizottságokkal együttműködve készítsen jelentést az akadémiai bizottsági rendszer feladataira és működésére vonatkozó új koncepcióról és azt terjessze az elnökség 1995. februári ülése elé. A jelentésnek az elnökség elé kerülő szövege a Magyar Tudományban Láng Istvánnak a témával kapcsolatos cikkével induló vita, a tudományos bizottságok elnökei véleményének megkérdezése és sok személyes konzultáció során alakult ki. A tudományos osztályok 1995. március végéig megkapják a jelentésnek a Magyar Tudományban, valamint az elnökségen lezajlott vita figyelembevételével bővített és szükség szerint átdolgozott változatát.

Láng István szóbeli bevezetőjében utalt arra, hogy az időközben elfogadott akadémiai törvény és alapszabály tartalmazza a tudományos bizottságokra vonatkozó alapvető normákat, így a különösebb átszervezésre, koncepcióváltásra jelenleg nincs szükség.

A bizottsági rendszer az Akadémia egyik legbiztosabb pillére, a bizottságok sokszínűsége csak erősíti az Akadémiát, emelte ki az előterjesztő. Láng István felhívta a figyelmet arra, hogy a bizottságok eredményeinek az eddigieknél nagyobb nyilvánosságot kellene biztosítani.

A vitában felszólalók elsősorban az akadémiai törvénynek és az alapszabálynak a bizottságokra vonatkozó rendelkezéseivel kialakuló új helyzetét elemezték. Nem egy bizottságnál okoz rendkívül nagy gondot az a szabály amely szerint a bizottsági tagság feltétele az akadémiai köztestületi tagság. E szabály merev betartása sok bizottságnál működésképtelenséget eredményezhet — hangzott el. Több javaslat próbált megoldást találni e kétségkívül — a bizottságok működése szempontjából — alapvető kérdésre. Ezek között szerepelt például az, amely szerint az Akadémiának az ország tudományos életében betöltött szerepére hivatkozással az akadémiai ügyrendben kellene lehetőséget adni a tudományos fokozattal rendelkezők bizottsági tagságára. Olyan vélemény is elhangzott, hogy a bizottság munkájába a nem köztestületi tagokat meghívottként kellene bevonni. Megoldást jelenthet a — Kémiai Tudományok Osztályán már alkalmazott — kétszintű bizottsági rendszer is. A tudományos bizottság (a megkövetelt köztestületi tagsággal) elsősorban tudományszervezési, míg a munkabizottság (mindenféle előzetes megkötés nélküli tagsággal) érdemi, tudományos kérdésekkel foglalkozik. Ellentétes vélemények fogalmazódtak meg — a tudományos bizottságok feladatainak vizsgálata során — arról, szavazhassanak-e a doktori cím odaítéléséről e címmel vagy ezzel egyenértékű tudományos fokozattal nem rendelkező bizottsági tagok. Vannak olyan tudományterületek ugyanis, amelyeknél a szakmai előremenetelhez nem követelték és nem követelik meg a tudományos fokozat megszerzését, így komoly tudományos munkássággal, nemzetközi elis-

mertséggel igen nagy és megérdemelt tekintéllyel, de tudományos fokozattal nem rendelkező szakemberek — a jelenlegi szabályozás szerint — nem vehetnek részt a doktori cím odaítélésének eljárási folyamatában. Az elnökségnek a vita során kialakított álláspontja szerint következetesen érvényesíteni kell azt az elvet, hogy doktori címről alacsonyabb tudományos fokozattal, vagy tudományos fokozattal egyáltalán nem rendelkező szakemberek ne szavazhassanak. Nem zárja ki természetesen annak lehetőségét, hogy a bizottság a szavazás jogosultsága megadása nélkül véleményt, javaslatot kérjen fokozattal nem rendelkező szakemberektől.

Egyetértett az elnökség azzal az előterjesztői javaslattal, hogy a bizottsági munka eredményeinek nagy publicitást kell biztosítani. Ugyanakkor megfogalmazódott az az igény, hogy a bizottsági vélemény, állásfoglalás stb. ne az Akadémia véleményeként jelenjen meg. Ügyrendi szabályként kellene rögzíteni, hogy az akadémiai hierarchiában az elnökség alatt álló testület csak a saját nevében nyilatkozhat, az Akadémiáéban nem.

Az Elnökség 7/1995. számú állásfoglalása

Az Elnökség köszönetét fejezi ki Láng Istvánnak, az MTA rendes tagjának az akadémiai bizottsági rendszer feladatairól és működésére vonatkozó vizsgálódás eredményeiről készített jelentéséért és egyben felkéri, hogy a különböző fórumokon, valamint az elnökségen megvitatott összeállítást a szükséges változtatások után küldje meg az Akadémia tudományos osztályainak.

Előterjesztés az MTA ügyrendje készítésének menetéről

Az 1995. januári rendes közgyűlés által kiküldött Ügyrendi Bizottság elnöke, Kulcsár Kálmán, az MTA rendes tagja tájékoztatta írásban az Akadémia elnökségét arról, hogy hol tart a bizottság az ügyrend készítésével, mit tett eddig, milyen feladatokat kell még megoldania. A bizottság elnöke az elnökségi ülést megelőzően már tájékoztatta a Vezetői Kollégiumot a munka ütemezéséről. A Vezetői Kollégium megállapítása szerint a májusi rendes közgyűlésig rendelkezésre álló idő csak arra elegendő, hogy a bizottság az ügyrendnek az Akadémia működéséhez elengedhetetlenül szükséges legfontosabb részeit ki tudja dolgozni. A Vezetői Kollégium állásfoglalása szerint az ügyrendnek még ideiglenes, nem teljes formájában is tartalmaznia kell egyebek között a doktori címmel kapcsolatos eljárásra, a tisztségviselők választására, a köztestületi tagságra, a tudományos osztályokra és a közgyűlési ügyrendre vonatkozó szabályokat. A Vezetői Kollégium felkérte az Ügyrendi Bizottság elnökét, hogy az 1995. február elnökségi ülésre nyújtson be egy olyan előkészítő anyagot, amely segíthet a tudományos osztályoknak az ügyrenddel kapcsolatos álláspontjuk kialakításában. E felkérésnek kívánt eleget tenni az előterjesztés.

Kulcsár Kálmán, a bizottság elnöke a vita megkezdése előtt arra kérte az osztályelnököket, tekintsék át az ügyrendben szabályozni kívánt feladatokat. Kérte, hogy kiemelt módon foglalkozzanak a Doktori Tanáccsal, az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsával, a tudományos bizottságokkal, területi bizottságokkal, valamint az Akadémia Titkársága főosztályaival való együttműködés, kapcsolattartás, a feladatmegosztás módozatainak kialakításával. A Bizottság elnöke az ügyrendhez nem kér kész jogi szöveget, de az osztály elgondolásait szeretné megismerni.

Az elnökség doktor tagjait arra kérte az Ügyrendi Bizottság elnöke, hogy tegyenek javaslatot a Doktorok Gyűlésének ügyrendi szabályzatára.

Az Elnökség 8/1995. számú állásfoglalása

Az Elnökség
felkéri a tudományos osztályok osztályelnökeit, hogy 1995. március 15-éig juttassák el az Ügyrendi Bizottság elnökéhez az osztálynak az ügyrenddel kapcsolatos javaslatukat. A tudományos osztályok 1995. március 31-éig véleményezésre kapják meg az Ügyrendi Bizottságtól az akadémiai ügyrend-tervezet első változatát.

Javaslat Enyedi György, az MTA rendes tagja osztálybesorolásának megváltoztatására

Enyedi Györgyöt, az MTA rendes tagját a X. Osztály Föld- és Bányászati Tudományok Osztálya jelölte akadémiai levelező tagnak, ugyanis az általa művelt interdiszciplináris tudományterület ehhez az osztályhoz tartozott. Enyedi György kutatási területe társadalomtudományi jellegű, míg a X. Osztály diszciplinái az élettelen természettudomány körébe tartoznak. A közgazdász oklevéllel rendelkező Enyedi György, aki az ELTE szociológia professzora, a fenti indokokra tekintettel kérte az Akadémia elnökétől az osztálybesorolásának megváltoztatását, azt, hogy a jövőben a IX. Osztályhoz, a Gazdasági és Jogtudományok Osztályához tartozhasson.

A Földtudományok Osztálya Enyedi György indokaival egyetértve hozzájárult ahhoz, hogy ő a IX. Osztályhoz átkerüljön. A Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya januári osztályülésén úgy határozott, hogy örömmel fogadja Enyedi Györgyöt az osztály tagjai közé.

Az Elnökség 9/1995. számú állásfoglalása

Az elnökség Enyedi Györgyöt az MTA rendes tagját — kérésére — 1995. március 1-jétől a Földtudományok Osztályától a Gazdaság- és Jogtudományok Osztályához átsorolja.

Az Elnökség egyéb állásfoglalásai

Az Elnökség

— 1995. április elején akadémiai fórumot szervez, hogy lehetőséget biztosítson a résztvevőknek az aktuális oktatáspolitikai kérdésekről és ezen belül is elsősorban a Nemzeti Alaptantervről alkotott véleményük kinyilvánítására. A fórumon elhangzottakról az Akadémia — nem hivatalos akadémiai véleményként — tájékoztatja a Művelődési és Közoktatási Minisztériumot;

— javasolni kívánja a Rektori Konferenciának, hogy a felsőoktatás fejlesztésének koncepcióját, a már meglévő törvénytervezet szövegét közösen tartott ülésen tárgyalják meg;

— jóváhagyólag tudomásul vette az 1994. december 20-ai ülése óta eltelt időszak legfontosabb akadémiai eseményeiről készített beszámolót.

Budapest, 1995. március 7.

Kosáry Domokos s. k.

KÖZLEMÉNYEK

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének és főtitkárának

1/1995. (A.É. 4.) MTA

szabályozása

az MTA Kutatás- és Szervezetelemző Intézete nevének megváltoztatásáról és alapító okiratának közzétételéről

1.

A Magyar Tudományos Akadémia Kutatás- és Szervezetelemző Intézetének nevét MTA Kutatásszervezési Intézete névre változtatjuk.

2.

Az MTA Kutatásszervezési Intézete átszervezéséről szóló 2/1988. (A.K.5.) MTA utasítást a mellékelt alapító okirat szerint módosítjuk, és az alapító okiratot egységes szerkezetbe foglaljuk.

3.

Ezt a szabályozást az 1995. május hó 2. napjától kell alkalmazni, egyidejűleg a 2/1988 (A.K.5.) MTA utasítás a melléklet szerint módosul.

Kosáry Domokos s. k. *Keviczky László* s. k.

Az 1/1995. (A.É.4.) MTA szabályozás melléklete

Az MTA Kutatásszervezési Intézete alapító okirata

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke 11/1968. MTA (A.K.18.) számú utasításával Tudományszervezési Csoportot létesített. A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára a Tudományszervezési Csoportot 9/1980. (A.K.1981. évi 1.) MTA-F számú utasításával Kutatásszervezési Intézetté szervezte át, majd 2/1988. (A.K.5.) MTA utasításával az intézet újból átszervezésre került. Ezen előzmények után a Kutatásszervezési Intézet alapító okiratát az alábbiak szerint állapítjuk meg:

1.

(1) Az intézet elnevezése: Magyar Tudományos Akadémia Kutatásszervezési Intézete. Rövidítése: MTA KSZI

(2) Az intézet székhelye: Budapest, V. Nádor u. 18.

(3) Az intézet jogállása: Az intézet jogi személy. Gazdálkodási jogkör szempontjából önálló költségvetési szerv.

2.

Az intézet alaptevékenysége:

(1) Az MTA elnöke és főtitkára, az Akadémiai vezető testületei, szükség esetén más, az Akadémiával együttműködő kutatásirányító szervek, testületek, kamarák számára végzett szolgáltatás:

— elemzések, hazai és nemzetközi összehasonlító tanulmányok, helyzetértékelő jelentések készítése döntéselőkészítés céljából (felkérésre, illetve saját kezdeményezés alapján);

— közreműködés akadémiai dokumentumok (elnökségi, főtitkári beszámolók, egyéb közgyűlési, elnökségi, munkabizottsági anyagok, tudományági elemzések stb.) összeállításában;

— közreműködés — elemzésekkel, háttéranyagokkal, adatgyűjtéssel, felmérésekkel — az Akadémia országgyűlési és kormánybeszámolójának elkészítésében;

— elnöki és főtitkári megbízás alapján létrehozott állandó és ad hoc bizottságokban, munkacsoportokban való érdemi és szervezési jellegű részvétel (koordinálás, titkársági teendők ellátása stb.);

— akadémiai rendezvények előkészítése, szervezése, lebonyolításukban való érdemi és szervezői közreműködés (pl. kutató-menedzser képzés, különböző fórumok stb.).

(2) Az Akadémia köztestületi feladatai körében, az Akadémiai Alapszabállyal összhangban a KSZI:

— gondozza a köztestületi tagok nyilvántartását;

— közreműködik a köztestületi küldöttek megválasztásában;

— közreműködik a köztestületi tagok és a köztestületi küldöttek rendszeres és időszaki tájékoztatásában;

— a köztestületnek és vezetőinek adatösszeállításokat, elemzéseket készít.

(3) Hazai és nemzetközi tudománypolitikai és kutatásszervezési információk gyűjtése, feldolgozása; az akadémiai információs rendszer működtetése és fejlesztése; információk szolgáltatása az MTA elnöke és főtitkára, vezető szervei számára; rendszeres és eseti akadémiai kiadványok, kézikönyvek (magyar és idegen nyelvű hivatalos akadémiai lapok, tájékoztatók, ismertető anyagok, külföldi tudománypolitikai dokumentumok, statisztikai összeállítások, belső akadémiai — valamint kismonográfia-sorozatok stb.) készítése, szerkesztése, közreadása.

(4) Egyéb kutatóhelyként az (1), (2/1), (2/3) és (3) pontban foglaltakkal összehangban kutatások végzése.

3.

A 2. pontban említett alaptevékenységen túl az intézet az MTA Közgyűlése, elnöksége, elnöke és főtitkára eseti megbízása alapján egyéb feladatokat is ellát.

4.

A KSZI feladata — az önálló jogi személyként működő Támogatott Kutatóhelyek Irodája megalakulásáig — az MTA támogatott kutatóhelyek gazdálkodási, munkaügyi, pénzügyi feladatainak ellátása.

5.

Az intézet alaptevékenységének sérelme nélkül — hazai és külföldi megrendelések és saját kezdeményezés alapján — egyéb, vállalkozási tevékenységet is végezhet. E tevékenysége irányulhat alapfeladataihoz kapcsolódó szakértői munkára; kutatásra; szervezésre; tanácsadásra; tanfolyamok, rendezvények tartására; szakterületi oktatói és továbbképző munkára; hagyományos és számítógépes információs szolgáltatásra; könyvek, rendszeres és eseti kiadványok készítésére, megjelentetésére, előállítására és terjesztésére.

6.

Az *intézet élén* igazgató áll, akit határozatlan időre az MTA elnöke egyetértésével az MTA főtitkára nevez ki.

7.

Az intézet munkavállalói közalkalmazottak, akiknek jogviszonyára az 1992. évi XXII. és az 1992. évi XXXIII. törvények, valamint a 92/1994. (VI. 17.) Korm. rendelettel módosított 49/1993. (III. 26.) Korm. rendelet előírásait kell alkalmazni. A kutatási feladatokat ellátó munkavállalók tudományos elnevezésű munkakörben is alkalmazhatók.

8.

Az intézet felügyeleti szerve: A Magyar Tudományos Akadémia (Budapest, V. Roosevelt tér 9.) közvetlen felügyeletét az MTA főtitkára látja el.

9.

Az intézet tevékenységét az MTA Alapszabálya szerinti testület által jóváhagyott Szervezeti és Működési Szabályzata alapján végzi.

Az intézet feladatai teljesítéséről tájékoztatót készít. Szolgáltatási, döntéselőkészítő jellegű munkáiról az MTA Titkársága munkaterve szerint ad számot.

Tájékoztató

Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsának határozata

Az Akadémiai Törvény alapján az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa (AKT) három — a tudományterületeknek megfelelő (matematikai és természettudományi, élettudományi, társadalomtudományi) — kuratóriumot működtet. E kuratóriumok feladat- és jogkörét az Akadémiai Törvény és Alapszabály, az AKT alapszabálya valamint a kuratóriumok saját Szervezeti és Működési Szabályzata határozza meg. A kuratóriumok tagjait a törvény értelmében az AKT kéri fel.

Sokoldalú előkészítés, egyeztetés után az AKT 1995 március 27-i ülésén titkos szavazással döntött a kuratóriumok szenélyi összetételéről. Ennek megfelelően az egyes tudományterületeken a következő összetételű kuratóriumok felkérésére került sor:

Matematikai és természettudományi Kuratórium

Szász Domokos, az MTA levelező tagja
Matematikai Kutatóintézet
dinamikai rendszerek, matematikai statisztikus fizika

Rónyai Lajos, a matematikai tudomány kandidátusa
Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézet
számítástudomány

Lovas Rezső, a fizikai tudomány doktora
Atommagkutató Intézet
magfizika

Szőkefalvi-Nagy Zoltán, a fizikai tudomány doktora
KFKI Részecske- és Magfizikai Kutatóintézet
magfizika

Barna B. Péter, a fizikai tudomány kandidátusa
Műszaki Fizikai Kutatóintézet
kísérleti fizika

Horváth Mátyás, a műszaki tudomány doktora
Budapesti Műszaki Egyetem
gépgyártás-technológia

Lux Iván, a fizikai tudomány doktora
KFKI Atomenergiakutató Intézet
neutronfizika

Bartók Mihály, az MTA levelező tagja
József Attila Tudományegyetem
szerveskémia

Márta Ferenc, az MTA rendes tagja
Központi Kémiai Kutatóintézet
fotokémia, reakciókinetika

Szépvölgyi János, a kémiai tudomány kandidátusa
TTKL Szervetlen Kémiai Kutatólaboratórium
szervetlenkémia

Szarka László, a földtudomány kandidátusa
Geodéziai és Geofizikai Kutatóintézet
földtudomány

Tóth József, a kémiai tudomány doktora
Bányászati Kémiai Kutatólaboratórium
földtudomány

Gécseg Ferenc, az MTA levelező tagja
József Attila Tudományegyetem
automataelmélet

Élettudományi Kuratórium

Raskó István, a biológiai tudomány kandidátusa
SZBK Genetikai Intézet
emlős-sejtgenetika, humán molekuláris genetika

Závodszky Péter, a biológiai tudomány doktora
SZBK Enzimolológiai Intézet
fehérje fizika

Bíró Péter, a biológiai tudomány doktora
Balatoni Limnológiai Kutatóintézet
hidrobiológia, (halbiológia)

Fekete Gábor, az MTA levelező tagja
Ökológiai és Botanikai Kutatóintézet
ökológia

Duda Ernő, a biológiai tudomány doktora
SZBK Biokémiai Intézet
molekuláris biológia

Győrffy Béla, az MTA rendes tagja
Mezőgazdasági Kutatóintézet
növénytermesztés

Várallyay György, az MTA levelező tagja
Talajtani és Agrokémiai Kutatóintézet
talajtan

Kőmíves Tamás, a kémiai tudomány kandidátusa
Növényvédelmi Kutatóintézet
növényvédelem

Benkő Mária, az állatorvos-tudomány kandidátusa
Állatorvostudományi Kutatóintézet
molekuláris virológia

Vizi E. Szilveszter, az MTA rendes tagja
Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet
neurobiológia

Csermely Péter, a biológiai tudomány doktora
Semmelweis Orvostudományi Egyetem
biokémia

Lénárd László, az orvostudomány doktora
Pécsi Orvostudományi Egyetem
idegélettan

Szende Béla, az orvostudomány doktora
Semmelweis Orvostudományi Egyetem
kórbonctan

Társadalomtudományi Kuratórium

Erdős Tibor, az MTA rendes tagja
Közgazdaságtudományi Intézet
közgazdaságtudomány

Rechnitzer János, a földrajztudomány doktora
Regionális Kutatások Központja
közgazdaságtudomány

Szentpéteri István, a jogtudomány doktora
József Attila Tudományegyetem
jogtudomány

Neményi Mária, a szociológiai tudomány kandidátusa
Szociológiai Intézet
szociológia

Bayer József, a filozófia tudomány kandidátusa
Eötvös Loránd Tudományegyetem
politikatudomány

Szász Zoltán, a történelemtudomány kandidátusa
Történettudományi Intézet
történettudomány

Litván György, a történelemtudomány doktora
'56-os Intézet
történettudomány

Fehér Márta, a filozófiai tudomány doktora
Budapesti Műszaki Egyetem
filozófia

Marosi Ernő, az MTA levelező tagja
Művészettörténeti Kutatóintézet
művészettörténet-régészet

Jankovics József, az irodalomtudomány kandidátusa
Irodalomtudományi Intézet
irodalomtudomány

Bánréti Zoltán, a nyelvtudomány kandidátusa
Nyelvtudományi Intézet
nyelvtudomány

Kisbán Eszter, a néprajztudomány doktora
Néprajzi Kutatóintézet
néprajztudomány

Somfai László, a zenetudomány doktora
Zenetudományi Intézet
zenetudomány

Tájékoztató

a tudomány kandidátusa fokozatok odaítéléséről

Művészettörténeti, régészeti Szakbizottság

SIKLÓSI GYULA (Régészeti Int.)
„Székesfehérvár középkori vár és városfalai, erődítésrendszere" című értekezése alapján a történelemtudomány kandidátusa

PÁLÓCZI HORVÁTH ANDRÁS (Mezőgazd. Múzeum)
„Hagyományok, kapcsolatok és hatások a kunok régészeti kultúrájában" című értekezése alapján a történelemtudomány kandidátusa

HORVÁTH LÁSZLÓ ANDRÁS (Göcseji Múzeum)
„A Kárpát-medence középső rézkorának történeti és kronológiai kérdései" című értekezése alapján a történelemtudomány kandidátusa

PETERNÁK MIKLÓS (MKF)
„Tudomány és művészet határán" című értekezése alapján a történelemtudomány kandidátusa

Állam- és Jogtudományi Szakbizottság

MIHAJLOV DOBROMIR (Magy. Közig. Int.)
„A nemzetközi tisztviselő jogállása" című értekezése alapján az állam- és jogtud. kandidátusa

TORMA ANDRÁS (Miskolci Egy.)
„A közigazgatási munka gépesítésének lehetőségei" című értekezése alapján az állam- és jogtud. kandidátusa

MOLNÁR MIKLÓS (ELTE)
„A közigazgatási döntési autonómia néhány elméleti problémája" című értekezése alapján az állam- és jogtud. kandidátusa

MISKOLCZI BODNÁR PÉTER (Miskolci Egy.)
„Hitelezővédelem a társasági- és csődjogviszonyokban" című értekezése alapján az állam- és jogtud. kandidátusa

KEREZSI KLÁRA (Orsz. Krimonol. Int.)
„Veszélyeztetett gyermek a családban" című értekezése alapján az állam- és jogtud. kandidátusa

Neveléstudomány Szakbizottság

CSIKESZ ERZSÉBET (Prof. Háza)
„Mesemorfológia az oktatásban" című könyve alapján a neveléstud. kandidátusa

KEMÉNY ERZSÉBET (JGY Tanárképző)
„A zenei képességvizsgálatok történeti áttekintése 1883—1993" című értekezése alapján a neveléstud. kandidátusa

FEHÉR KATALIN
„A magyar neveléselmélet története és felvilágosodás időszakában" című értekezése alapján a neveléstud. kandidátusa

PAPP KATALIN (JATE)
„Szimuláció és játék a fizika tanításban" című értekezése alapján a neveléstud. kandidátusa

VÁRADI ÉVA (BGY Tanárképző)
„Az általános iskolai tanárok tehetséges tanulókkal kapcsolatos attitűdjei és azok hatása a tanulók matematikai problémamegoldásának kreativitására" című értekezése alapján a neveléstud. kandidátusa

Földrajzi, meteorológiai Szakbizottság

KOVÁCS ZOLTÁN (FKI)
„A budapesti lakáspiac társadalomföldrajzi elemzése" című értekezése alapján a földrajztud. kandidátusa

CSAPÓ TAMÁS (BDTF)
„Az urbanizációs folyamat és sajátosságai a Nyugat-Dunántúlon" című értekezése alapján a földrajztud. kandidátusa

HORVÁTH GERGELY (ELTE)
„Nógrád megye domborzattípusai" című értekezése alapján a földrajztud. kandidátusa

SZUNYOGH ISTVÁN (ELTE)
„A Hamilton-féle mechanika alkalmazása a numerikus légkörmodellek vizsgálatára" című értekezése alapján a földrajztud. kandidátusa

BOZÓ LÁSZLÓ (Légkörfiz. Int.)
„Az ólom és a kadmium légköri mérlege Magyarországon" című értekezése alapján a földrajztud. kandidátusa

HAJDÚ JÓZSEF (Balaton Ak.)
„Románia tájföldrajzi beosztása" című értekezése alapján a földrajztud. kandidátusa

KIS ÉVA (FTK)
„Granulometriai módszerek alkalmazása a magyarországi löszök összehasonlító vizsgálatában" című értekezése alapján a földrajztud. kandidátusa

Fizikai, csillagászati Szakbizottság

SZILÁGYI EDIT (KFKI)
„Az ionsugaras nukleáris analitika néhány problémája" című értekezése alapján a fizikai tud. kandidátusa

HORVÁTH GÁBOR (ELTE)
„Computational Visual Optics" című értekezése alapján a fizikai tud. kandidátusa

BELGYA TAMÁS (Izotóp Int.)
„Élettartammérések kis meglökési sebességű Doppler-eltolódással a ^{96}Zr, ^{134}Ba és ^{144}Sm atommagokban" című értekezése alapján a fizikai tud. kandidátusa

BÁNYÁSZ ISTVÁN (Izotóp Int.)
„A nagy feloldóképességű holográfia egységes modellje" című értekezése alapján a fizikai tud. kandidátusa

UCHRIN GYÖRGY (Izotóp Int.)
„Beta-dózis mérése szilárdtest-dozimetriai módszerekkel" című tézisei alapján a fizikai tud. kandidátusa

MESZÉNA GÉZA (ELTE)
„Fényeloszlás a tilakoid membránban, és a kloroplasztiszok fotofeszültsége" című értekezése alapján a fizikai tud. kandidátusa

PÁLI TIBOR (SZBK)
„Spin jelzők diffúziója lipidek kettősrétegének síkjában" című értekezése alapján a fizikai tud. kandidátusa

BENKŐ LÁZÁR (Izotóp Int.)
„Kerámiákban levő kvarckristályok termolumineszcens tulajdonságainak vizsgálata és alkalmazásuk a kormeghatározásban" című tézisei alapján a fizikai tud. kandidátusa

ILLÉS ERZSÉBET (Csillagászati Kut.)
„A semleges légköri geomágneses fűtés egyenlítői forrásának kimutatása és vizsgálata" című tézisei alapján a fizikai tud. kandidátusa

CSORDÁS ANDRÁS (KFKI)
„Kaotikus rendszerek fázisátalakulás-szerű viselkedései a termodinamikai leírásban" című értekezése alapján a fizikai tud. kandidátusa

PAPARÓ MARGIT (Csillagászati Kut.)
„Delta Scuti szeizmológia" című értekezése alapján a fizikai tud. kandidátusa

OLÁH KATALIN (Csillagászati Kut.)
„Kromoszférikusan aktív óriás és törpecsillagok vizsgálata" című tézisei alapján a fizikai tud. kandidátusa

FODOR ZOLTÁN (KFKI)
„Közepes energiájú aszimmetrikus nehéz-ion reakciók" című értekezése alapján a fizikai tud. kandidátusa

VATTAY GÁBOR (ELTE)
„A klasszikus fázistér tulajdonságai és hatásuk a kvantummechanikai energiaszintek statisztikájára" című értekezése alapján a fizikai tud. kandidátusa

Matematikai és Számítástudományi Szakbizottság

DOMBRÁDI ZSOLT (Atommag Kut.)
„A magtörzs hatás a $^{104-116}$/n és a $^{116-124}$Sb proton-neutron multiplettjeinek felhasadására" című értekezése alapján a fizikai tud. kandidátusa

SZILÁGYI TIVADAR (ELTE)
„Egzisztenciatételek teljes terekben" című értekezése alapján a matematikai tud. kandidátusa

GÁSPÁR CSABA (VITUKI)
„Elliptikus peremérték feladatok perem típusú numerikus megoldási módszerei" című értekezése alapján a matematikai tud. kandidátusa

MÓRI TAMÁS (ELTE)
„Befedési idők" című értekezése alapján a matematikai tud. kandidátusa

SZILI LÁSZLÓ (ELTE)
„Polinomapproximációs eljárások konvergenciája" című értekezése alapján a matematikai tud. kandidátusa

FRIDLI SÁNDOR (ELTE)
„Approximációelméleti vizsgálatok a diadikus csoporton" című értekezése alapján a matematikai tud. kandidátusa

HEGYVÁRI NORBERT (ELTE)
„Néhány kombinatorikus számelméleti kérdésről" című értekezése alapján a matematikai tud. kandidátusa

KLINCSIK MIHÁLY (PM Műszaki Főisk.) „Differenciálegyenletek megoldásainak aszimptotikus viselkedése Banach-terekben" című értekezése alapján a matematikai tud. kandidátusa

ELEKES GYÖRGY (ELTE)
„Metrikus problémák a kombinatorikus és diszkrét geometriában" című értekezése alapján a matematikai tud. kandidátusa

DOMINICH SÁNDOR (Erdészeti Egy.)
„A kölcsönhatás alapú információvisszakeresési modellnek, mint az információvisszakeresés egy új és komplementér keretének megfogalmazása" című értekezése alapján a matematikai tud. kandidátusa

BOGNÁR GABRIELLA (Miskolci Egy.)
„Egy nemlineáris parciális differenciálegyenlet saját értékproblémái" című értekezése alapján a matematikai tud. kandidátusa

Növénytermesztési Szakbizottság

TOMCSÁNYI ANDRÁS (Gabonaterm. Kut.)
„Tavaszi árpa genotípusok alkalmazkodóképességének előrejelzése vetésidőkísérlettel" című értekezése alapján a mezőgazdasági tud. kandidátusa

FÜSTÖS ZSUZSANNA (Kert. Egy.)
„A vöröshagyma tárolhatóságát befolyásoló tényezők vizsgálata" című értekezése alapján a mezőgazdasági tud. kandidátusa

TOLNER LÁSZLÓ (GATE)
„Foszfor szorpciós egyensúly modellezése a talajban" című értekezése alapján a mezőgazdasági tud. kandidátusa

PAUK JÁNOS (Gabonaterm. Kut.)
„A búza protoplaszt- és portoktenyésztése" című értekezése alapján a mezőgazdasági tud. kandidátusa

VERECZKEY GÁBOR (KÉKI)
„Mezőgazdasági hulladékok gombák általi biotranszformációjának elemei és eredményei" című értekezése alapján a mezőgazdasági tud. kandidátusa

PÁLINKÁS ISTVÁN (GATE)
„Talajművelőgépek tömegének csökkentése" című értekezése alapján a mezőgazdasági tud. kandidátusa

TAMÁS JÁNOS (DATE)
„Potenciálisan toxikus nehézfémkészlet változása szennyvíziszappal kezelt talajokban" című értekezése alapján a mezőgazdasági tud. kandidátusa

KOVÁCS JÁNOS (MTA)
„Az alma és őszibarack fajták érzékenysége fertőző betegségekkel és kártevőkkel szemben" című értekezése alapján a mezőgazdasági tud. kandidátusa

SZAKÁCS ÉVA (Mezőgazd. Kut.)
„Citológiai és genetikai vizsgálatok búza és kukorica portokkultúrákban" című értekezése alapján a mezőgazdasági tud. kandidátusa

BALÁZS JULIANNA (PATE)
„A N-ellátottság szerepe a búzatermesztésben eltérő típusú barna erdőtalajokon" című értekezése alapján a mezőgazdasági tud. kandidátusa

FOGADÓÓRA

Keviczky László, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára minden hétfőn 15.30—17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak, valamint az intézmények vezetőinek más időpontokban is rendelkezésére áll.

Jogi és Igazgatási Főosztály

Az Akadémiai Értesítő 1995. április 14-i számának MELLÉKLETE

A Magyar Tudományos Akadémia 1995. január 19—20-ai rendes közgyűlése 13. sz. határozatával az alábbi Doktori Szabályzatot fogadta el:

A Magyar Tudományos Akadémia Doktori Szabályzata

I. fejezet

ALAPELVEK

A doktori cím

1.

(1) A Magyar Tudományos Akadémia doktora (Doctor Academiae Scientitarum Hungaricae, rövidítve: D. Sc., a továbbiakban: MTA Doktora) tudományos cím annak adományozható, aki

a) tudományos fokozattal rendelkezik;
b) tudományszakának mértékadó hazai és nemzetközi körei előtt ismert, kiemelkedő tudományos kutatói munkásságot fejt ki;
c) az általa művelt tudományszakot a tudományos fokozat megszerzését követően is eredeti tudományos eredménnyel gyarapította, azzal hozzájárult a tudomány továbbfejlődéséhez;
d) nem áll bíróság közügyektől eltiltó ítéletének hatálya alatt;
e) a cím megszerzésének egyéb feltételeit teljesíti.

(2) A Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 28. paragrafusában foglalt felhatalmazás alapján a jelen szabályzat érvénybe lépésétől a korábban szerzett „tudomány(ok) doktora" fokozat — a név megtartásával — az MTA Doktora tudományos címmel egyenértékű. A korábban szerzett „tudomány(ok) doktora" fokozat feljogosít az „MTA Doktora" tudományos cím viselésére.

Szervezeti alapelvek

2.

(1) Az MTA Doktora tudományos cím megszerzéséért indított eljárásban (a továbbiakban: doktori eljárás) a tudományos tevékenység megítéléséről érdemi döntést csak testület hozhat, titkos szavazással, a többségi elv alapján.

(2) Az MTA Doktora cím odaítéléséről kizárólag a Magyar Tudományos Akadémia Doktori Tanácsa (a továbbiakban: Doktori Tanács) dönthet.

(3) A doktori eljárásban közreműködő személyek, illetőleg testületek tagjai — ha a jelen szabályzat kivételt nem állapít meg — az MTA rendes tagjai, levelező tagjai, az MTA Doktori címmel, vagy azzal egyenértékű tudományos fokozattal rendelkező köztestületi tagok lehetnek.

(4) A doktori eljárásban a közreműködők érdek nélkül, pártatlanul, kizárólag tudományos ismereteik és meggyőződésük alapján, személyesen vesznek részt: a helyettesítésük nem megengedett.

Eljárási alapelvek

3.

(1) Az MTA Doktora tudományos cím (a továbbiakban: doktori cím) a jelen szabályzat szerint lefolytatott doktori eljárásban ítélhető oda annak, aki az ahhoz szükséges érdemi tudományos követelményeknek megfelel.

(2) A doktori eljárás kérelemre indul. Kérelmet az nyújthat be, aki a doktori címet megszerezni kívánja (kérelmező).

(3) A kérelmező az eljárás kezdeményezésével elismeri és kötelezőnek fogadja el a doktori eljárás lefolytatására a jelen szabályzatot és az ahhoz tartozó szabályokat. A doktori eljárásban az államigazgatási eljárás általános szabályai nem alkalmazhatók, a meghozott döntések sem bíróság sem közigazgatási szerv előtt nem tehetők vitássá.

(4) A doktori eljárásban a kérelmező személyesen jár el, képviselete nem megengedett.

4.

(1) A doktori eljárásban a kérelmező — a tudományszak megjelölésével — tudományos munkásságát, teljesítményét, az azt tanúsító tényeket maga tartozik bemutatni és igazolni. A kérelmező más szellemi alkotását sajátjaként nem tüntetheti fel; köteles egyértelműen elkülöníteni saját eredményeit másokétól.

(2) Külföldön szerzett tudományos fokozat vagy tudományos cím honosításaként a doktori cím nem ítélhető oda.

5.

(1) Sem a kérelmező, sem más nem befolyásolhatja a doktori ügyben eljáró testületeket és személyeket véleményük kialakításában, illetőleg döntésük meghozatalában.

(2) A Doktori Tanácsot érdemi döntésének meghozatalában bíróság vagy közigazgatási szerv döntése, illetőleg fegyelmi határozat nem köti.

6.

(1) A doktori eljárás — az eljáró testületek zárt tanácskozása kivételével — nyilvános. A nyilvánosság kivételesen korlátozható, ha az titokvédelmi okból indokolt.

(2) A doktori eljárás írásban és szóban folyik: a szóbeli eljárásról írásbeli feljegyzést, jegyzőkönyvet, összefoglalót kell készíteni és azt az iratokhoz mellékelni kell.

(3) A doktori ügyben eljáró testületek tagjai akkor jogosultak szavazásra, ha az ülésen az ügy tárgyalásakor mindvégig jelen vannak.

7.

(1) Az odaítélt doktori cím nem vonható vissza, kivéve, ha utóbb megállapítható, hogy az odaítéléskor a kérelmező egészben vagy részben más szellemi alkotását sajátjaként mutatta be, és ezzel a doktori ügyben eljárókat szándékosan vagy gondatlanul megtévesztette, vagy tévedésben tartotta.

(2) Aki bíróság közügyektől való eltiltó ítéletének hatálya alatt áll, doktori címét nem használhatja, az abból eredő jogokat nem gyakorolhatja, kötelezettségeit nem teljesítheti.

8.

A doktori cím megszerzéséről közhiteles okiratot kell kiállítani.

II. fejezet

AZ ELJÁRÓ SZERVEZET

A doktori ügyben eljáró testületek és személyek

9.

(1) A doktori eljárásban testületként eljáró szervek:

a) a Doktori Tanács;
b) a Doktori Tanács Ügyrendi Bizottsága;
c) az MTA tudományos osztályai;
d) az MTA tudományos bizottságai;
e) a Doktori Tanács esetenként megbízott bizottságai;
f) a bíráló bizottságok.

(2) A doktori eljárásban személyében egyedül jár el külön meghatározott ügyekben:

a) a Doktori Tanács elnöke, társelnöke és titkára;
b) az előterjesztő;
c) a hivatalos bíráló;
d) a szakértő.

(3) A doktori eljárásban az igazgatási és végrehajtási feladatokat az MTA Doktori Hivatala látja el.

A Doktori Tanács

10.

(1) A Doktori Tanács 25 tagú. A Doktori Tanácsnak minden tudományos osztály részéről legalább két tagja van. Ugyanez irányadó a Doktori Tanács póttagjaira is.

(2) A Doktori Tanács tagjai és póttagjait az MTA közgyűlése választja három évre. A tagok egymást követő időszakokban egyszer újraválaszthatók.

(3) A Doktori Tanács póttagjait az előző bekezdésekben írt módon és számban kell megválasztani. A póttagság a tagsággal azonos időtartamra szól.

(4) Ha a Doktori Tanács tagja lemond, két hónapnál hosszabb ideig akadályoztatott feladata ellátásában, vagy meghal, helyette a Doktori Tanács elnöke az akadémiai osztály szerint illetékes póttagot kéri fel — a megbízás időtartamának megjelölésével — a közreműködésre.

11.

A Doktori Tanács tagjainak és póttagjainak személyére — az MTA tudományos osztályainak véleménye alapján — jelölőbizottság tesz javaslatot az MTA közgyűlésének. A közgyűlés a tagok és póttagok személyről egyszerű szavazattöbbséggel dönt.

12.

A Doktori Tanács megválasztása után tagjai közül — titkos szavazással — megválasztja elnökét, társelnökét és titkárát, továbbá megállapítja működési szabályait és ügyrendjét, mint a jelen szabályzathoz tartozó szabályokat.

13.

(1) A Doktori Tanács hatáskörébe tartozik különösen:
— működésének szabályai és ügyrendjének elfogadása,
— az MTA tudományos osztályai ügyrendjének a doktori eljárásra irányadó rendelkezéseinek megerősítése,
— az Ügyrendi Bizottság ügyrendjének jóváhagyása,
— a doktori eljárás megtagadása,
— a doktori nyilvános vita engedélyezése,
— döntéshozatal a doktori cím odaítéléséről,
— a nyilvánosság korlátozása egyes doktori ügyekben titokvédelmi okból.

Ezekben az ügyekben a Doktori Tanács zárt ülésen dönt, „igen"-nel, vagy „nem"-mel szavazással: a szavazástól való tartózkodás nem megengedett. Mindegyik tisztségviselőnek és tagnak egyenlő szavazata van.

(2) A Doktori Tanács abban az esetben határozatképes, ha tagjainak több mint fele az ülésen jelen van. Érvényes döntéshez a jelenlévők 50 százalékot meghaladó szavazata szükséges. A doktori cím odaítéléséhez azonban a Doktori Tanács teljes létszámának 50 százalékot meghaladó jelenléte és a jelenlévők kétharmadának „igen" szavazata szükséges.

(3) Ha olyan tudományágban nyújtanak be kérelmet a doktori cím megszerzéséért, amelyben a Doktori Tanácsnak egyetlen tagja sem illetékes szakmailag, az ügyet — a Doktori Tanács elnökének felkérésére — szakértő terjeszti elő.

14.

(1) A Doktori Tanács elnökének hatáskörébe tartozik különösen a tanács ülésének összehívása, az ülés napirendjének megállapítása, az előterjesztők kijelölése, a tanácskozás vezetése, az oklevelek aláírása és ünnepélyes átadása.

(2) A doktori cím megszerzését tanúsító okiratot az elnök — akadályoztatás esetén a társelnök — és a titkár írja alá.

A Doktori Tanács Ügyrendi Bizottsága

15.

(1) A Doktori Tanács Ügyrendi Bizottsága (a továbbiakban: Ügyrendi Bizottság) elnökét és két tagját az MTA Gazdaság- és Jogtudományi Osztálya javaslata alapján három évre a Doktori Tanács elnöke bízza meg.

(2) Az Ügyrendi Bizottság elnöke és tagjai jogászok. Ügyrendjüket együttesen határozzák meg és azt a Doktori Tanács hagyja jóvá.

(3) Az Ügyrendi Bizottság kizárólag a doktori eljárás szabályszerűségét vizsgálja, különösen a jelen szabályzatban meghatározott esetekben, azt kifogásoló bejelentés alapján: saját kezdeményezésére nem jár el.

(4) Az Ügyrendi Bizottság akkor határozatképes, ha elnöke és két tagja az ülésen jelen van. Döntésüket szótöbbséggel hozzák: a szavazástól való tartózkodás nem megengedett.

(5) Az Ügyrendi Bizottság jogorvoslatként kizárólag az eljárás szabályszerűségéről dönt.

(6) Az Ügyrendi Bizottság igazgatási-titkársági feladatait az MTA Titkárságának Jogi és Igazgatási Főosztálya látja el.

Az MTA tudományos osztályai

16.

(1) A doktori cím odaítélését, teljes felelősséggel az MTA tudományos osztályai készítik elő. A tudományszak és tudományág sajátosságainak megfelelő érdemi követelményeket és a vizsgálat módját osztályügyrendjükben maguk állapítják meg. Az osztályügyrendek doktori eljárásra vonatkozó részét a Doktori Tanács erősíti meg.

(2) A doktori eljárásban az MTA tudományos osztályai hatáskörébe tartozik tudományszakukban különösen:
— szakvélemény készítése és állásfoglalás a kérelmező tudományos munkásságáról;
— a hivatalos bírálók kijelölése;
— a bíráló bizottság kijelölése;
— állásfoglalás a doktori cím odaítéléséről.

(3) Az MTA tudományos osztálya az első bekezdésben megjelöltekről zárt tanácskozásban, 0—1—2—3 pontértékű szavazatokkal dönt. A kérelmező tudományos munkássága akkor megfelelő, ha a pontok száma meghaladja a jelenlevők által adható legnagyobb pontszám kétharmadát.

Az MTA tudományos bizottságai

17.

(1) A doktori eljárásban az MTA tudományos osztályának hatáskörébe tartozó döntést, állásfoglalást az osztály tudományágban illetékes tudományos bizottsága készíti elő, vitatja meg előzetesen, és terjeszti elő az osztálynak.

(2) A doktori eljárásban az illetékes tudományos bizottság tesz javaslatot a hivatalos bírálók személyére és a bíráló bizottság összetételére.

(3) A tudományos bizottság álláspontjának kialakítását célzó vitában a bizottság valamennyi tagja részt vesz, a szavazásban azonban csak a Szabályzat 2. pontjának (3) bekezdésében szereplők.

(4) A tudományos bizottság álláspontját 0—1—2—3 pontértékű szavazatokkal alakítja ki, majd azt írásban érdemben indokolja. A javaslat elfogadását a jelenlévők által adható pontszám több, mint kétharmada jelenti.

A Doktori Tanács eseti bizottságai

18.

(1) A doktori eljárás lefolytatása érdekében a Doktori Tanács eseti szakértői bizottságot hozhat létre akkor, ha az eljárásban való közreműködésre az MTA tudományos osztályának a tudományágnak megfelelő tudományos bizottsága nincs, illetőleg, ha több tudományág művelőinek együttműködése szükséges (interdiszciplináris bizottság). Az eseti bizottság az MTA tudományos bizottsága helyett jár el.

(2) Az eseti bizottságok eljárására az MTA tudományos bizottságaira irányadó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

(3) A Doktori Tanács meghatározott ügycsoportok intézésére is létrehozhat eseti bizottságokat: így különösen eseti bizottságokat hoz létre a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 29. paragrafus (2) bekezdésében meghatározott feladatának ellátására, a Tudományos Minősítő Bizottságtól átvett tudományos minősítési ügyek érdemi határozattal való befejezése érdekében. E feladatok ellátásának szabályait az 1. számú melléklet tartalmazza.

A bíráló bizottság

19.

(1) A kérelmező tudományos teljesítményének részletes érdemi vizsgálalát bíráló bizottság végzi. A bíráló bizottság elnökből, titkárból, és legalább öt tagból áll.

(2) A bíráló bizottságot az MTA illetékes tudományos osztálya jelöli ki a kérelmező munkásságának megfelelő szakemberek közül.

(3) Ha az érintett szakterületnek megfelelő akadémikus vagy MTA Doktora címmel rendelkező személyekből bíráló bizottság nem hozható létre, bíráló bizottsági tagsággal kivételes esetben doktori (PhD) fokozattal rendelkező személyt is meg lehet bízni. Ezek száma azonban nem érheti el az akadémikusok és MTA Doktora címmel rendelkező bizottsági tagok együttes számát.

(4) A bíráló bizottság folytatja le az elbírálásra benyújtott mű nyilvános vitáját, a művet minősíti és javaslatot terjeszt elő a doktori cím odaítéléséről.

(5) A bíráló bizottság abban az esetben határozatképes, ha annak elnöke, titkára és legalább három tagja a nyilvános vitán — annak megkezdésétől a vita berekesztéséig — jelen volt.

Az előterjesztő

20.

(1) A doktori eljárásban a kérelmező tudományos tevékenységének vizsgálatát és annak eredményeit — a bíráló bizottság előtt lefolytatható nyilvános vita kivételével — az ügyben eljáró testület számára előterjesztő mutatja be.

(2) Előterjesztő a tudományág szerint illetékes szakember, aki az eljáró testület tagja, ennek hiányában pedig erre felkért szakértő lehet.

(3) Az előterjesztőt a Doktori Tanácsban az elnök, az MTA tudományos osztályán az osztályelnök, a tudományos bizottságban annak elnöke bízza meg a feladat elvégzésével.

(4) A Doktori Tanácsban a doktori ügynek egy, az MTA tudományos osztályán és a tudományos bizottságban két, az eseti (interdiszciplináris) bizottságban legfeljebb három előterjesztője lehet.

(5) Az előterjesztők távollétében a doktori ügy nem tárgyalható.

A hivatalos bíráló

21.

(1) A doktori eljárásban a kérelmező tudományos tevékenységének a nyilvános vitán való bemutatása érdekében, a benyújtott mű részletes érdemi vizsgálatának és elemzésének elvégzésére hivatalos bírálókat kell megbízni.

(2) A hivatalos bírálók száma háromnál kevesebb nem lehet. A hivatalos bírálókat — szakmai illetékességük szerint — az MTA tudományos osztálya az illetékes tudományos bizottság javaslata után jelöli ki ugyanazon szempontok alapján, mint amelyek a bíráló bizottságra (19. pont, (3) bekezdés) érvényesek.

A szakértő

22.

(1) A Doktori Tanács elnöke szakértőt bízhat meg abban az esetben, ha a kérelmező tudományos teljesítményének megítélése

— a doktori eljárás lefolytatásának engedélyezése, a doktori vitára bocsátás, vagy
— a doktori cím odaítélése során

az MTA illetékes tudományos osztálya és bizottsága, illetőleg a hivatalos bírálói vélemények alapján nem egyértelmű, s az más módon nem tisztázható.

(2) Szakértőt kell megbízni abban az esetben is, ha a Doktori Tanács tagjai között nincs a tudományág szerint megfelelő előterjesztőnek alkalmas tag.

(3) A szakértő személyének kiválasztására a bíráló bizottság tagjára vonatkozó szabályt (19. pont, 3. bekezdés) kell alkalmazni.

A kizárás

23.

(1) A doktori eljárásból ki van zárva, és az érdemi elbírálásban nem működhet közre az, aki
— érdekellentétben áll a kérelmezővel;
— a kérelmező közeli hozzátartozója, illetőleg hozzátartozója (Polgári Törvénykönyv 685. paragrafus b) pont);
— munkahelyi vezetője, vagy beosztottja, közvetlen munkatársa;
— megbízója, ha a megbízás öt évnél nem régebbi;
— háromnál több esetben társszerzője a pályázat témakörében;
— akinek tudományos fokozatszerzés, vagy habilitáció érdekében benyújtot munkáját a kérelmező hivatalos bírálóként véleményezte, vagy annak elbírálásában részt vett;
— akitől az ügyben való tárgyilagos állásfoglalás más okból nem várható el.

(2) A doktori eljárásban az érdemi elbírálásban közreműködő személy az adott ügyben azon testületek közül, amelyeknek tagja csak a legmagasabb szintűben jogosult a szavazásban részt venni.

(3) A Doktori Tanács tagja doktori ügyben nem lehet hivatalos bíráló, a bíráló bizottság munkájában nem vehet részt, továbbá doktori ügyben az MTA tudományos osztályán nem szavazhat.

(4) Az Ügyrendi Bizottság tagjára a Doktori Tanács tagjára vonatkozó kizárási okok érvényesek azzal, hogy a Doktori Tanácsnak sem lehet tagja.

III. fejezet

A DOKTORI ELJÁRÁS

A doktori cím iránti kérelem

24.

(1) A doktori cím megszerzése iránti eljárás megindítását — a (2) bekezdésben meghatározott kizáró okok hiányában az kérelmezheti, aki
— magyar állampolgár;
— külföldön élő nem magyar állampolgár, de magyarnak vallja magát;
— külföldi, aki Magyarországon él;
— külföldi, aki külföldön él, de munkássága a magyar tudományossághoz tartozik.

(2) Nem jogosult az eljárás megindításának kérelmezésére, aki
a) cselekvőképességet kizáró vagy korlátozó gondnokság-, illetőleg közügyektől eltiltó ítélet hatálya alatt áll,
b) egyetemi végzettséggel nem rendelkezik,
c) tudományos fokozattal nem rendelkezik,
d) a jelen szabályzat rendelkezése folytán e jogosultságában időlegesen korlátozott személy.

25.

(1) A doktori cím iránti kérelmet legkorábban az egyetem által odaítélt doktori (PhD) vagy az azzal egyenértékű tudományos fokozat megszerzésétől számított három év elteltével lehet benyújtani.

(2) A három éves várakozási idő alól indokolt esetben az MTA illetékes tudományos osztályának javaslata alapján a Doktori Tanács felmentést adhat.

(3) A doktori eljárás lefolytatása iránti kérelmet a jelen szabályzat 2. számú melléklete szerinti formanyomtatványon vagy annak adatait tartalmazó beadvánnyal az MTA Doktori Hivatalához kell benyújtani, s abban meg kell jelölni azt a tudományszakot és tudományágat, amelyben a kérelmező a doktori címet meg kívánja szerezni.

(4) A kérelemhez mellékelni kell
a) az egyetemi végzettséget igazoló oklevél másolatát,
b) a doktori (PhD) vagy azzal egyenértékű tudományos fokozat megszerzését igazoló oklevél másolatát,
c) a tudományos pályafutásról szóló önéletrajzot,
d) a kérelmező valamennyi tudományos publikációjának jegyzékét,
e) a kérelmező tudományos publikációira való hivatkozások jegyzékét,
f) a kérelmező saját megítélése szerint jelentősnek vagy jellemzőnek tartott tudományos publikációk közül ötnek egy-egy példányát,
g) a kérelmező által készített művet, (saját publikált kutatási eredményeket tartalmazó összefoglalást, értéke-

zést, vagy könyvet), amely megvitatható, értékelhető és alkalmas a kérelmező tudományos munkásságának megítélésére,

h) a mű téziseit,

i) a társszerzők nyilatkozatát,

j) az eljárási díj befizetését igazoló iratot.

(5) Az egyetemi végzettség és a doktori (PhD) vagy azzal egyenértékű tudományos fokozat megszerzését igazoló oklevelet eredeti példányban kell bemutatni az MTA Doktori Hivatalánál, amely azt tartozik megvizsgálni, és arra vonatkozó megállapítását írásban rögzíteni a doktori ügyben eljáró személyek, illetőleg testületek számára.

Nyelvhasználat

26.

(1) A doktori eljárás lefolytatása iránti kérelem és mellékletei idegen nyelven is benyújthatók és az eljárás részben vagy egészben idegen nyelven folytatható le, ha a megjelölt nyelv használatát az MTA illetékes tudományos osztálya megengedte.

(2) A doktori eljárásban tolmács nem alkalmazható. Az eljárásban csak az vehet részt, aki annak nyelvét érti és beszéli.

Társszerzőség

27.

(1) Ha többen egyazon művel, közös teljesítménnyel kívánnak doktori címet szerezni, a mű létrehozásában való közreműködésük arányát meg kell jelölniük.

(2) Oszthatatlan közös teljesítmény alapján, vagy ha a részesedés aránya nem tisztázott, a doktori cím nem ítélhető oda.

(3) Minden pályázó külön készíti el téziseit. Az együttes, vagy külön védés lehetőségéről a Doktori Tanács dönt.

28.

(1) Ugyanaz a mű ismételten nem szolgálhat a doktori cím megszerzésére irányuló eljárás alapjául.

(2) Nem lehet eljárást kezdeményezni ugyanazzal a művel, amelyet tudományos fokozat megszerzésére már felhasználtak.

(3) A doktori cím megszerzéséért a kérelmező olyan művet is benyújthat, amelyet három évnél nem korábban egyetemen habilitáció elnyerése érdekében már benyújtott.

Hiánypótlás

29.

Ha a kérelem hiányos — nem felel meg a jelen szabályzat 25. pontjának (4)—(5) bekezdésében felsorolt valamennyi követelménynek — a hiányok pótlására az MTA Doktori Hivatala tartozik felhívni a kérelmezőt. Ha a hiánypótlásra való felhívásnak a kérelmező a felhívás kézbesítésétől számított három hónapon belül nem tesz eleget, az eljárást meg kell szüntetni. E formai okból hozott megszüntető határozat nem akadálya annak, hogy a kérelmező bármikor új doktori eljárás lefolytatását kérje, azonban az új eljárás díját be kell fizetnie, a korábbiét pedig nem igényelheti vissza.

A kérelem visszavonása

30.

A kérelmező a doktori eljárás lefolytatására benyújtott kérelmét az eljárás bármely szakaszában külön indoklás nélkül visszavonhatja. A kérelem visszavonása alapján az MTA Doktori Hivatala az eljárást megszünteti. A megszüntetés napjától számított két éven belül új doktori eljárásra nem kerülhet sor. A befizetett eljárási díjat a kérelmezőnek nem kell visszafizetni.

Az illetékesség

31.

(1) Ha a doktori eljárás lefolytatásának formai akadálya nincs, a Doktori Tanács elnöke a kérelmet és mellékleteit a kérelmező tudományos tevékenységének és a benyújtott mű tárgya alapján az MTA tudományszak szerint illetékes tudományos osztályának küldi meg.

(2) A tudományszak szerinti illetékesség az MTA tudományos osztályának, a tudományág szerinti illetékesség az MTA tudományos bizottságának illetékességét jelenti. Az MTA tudományos osztályait és azok tudományos bizottságait a tudományág illetékesség megjelölésével a 3. számú melléklet sorolja fel.

32.

(1) Az MTA tudományos osztálya a kérelmet abból a szempontból vizsgálja meg, hogy annak alapján elvileg melyik tudományszakban és tudományágban szerezhető meg a doktori cím, a kérelmező helyesen jelölte-e meg azt a tudományágat, amelyben a doktori címet megszerezheti. Erről a következő döntések hozhatók:

a) az MTA tudományos osztálya az eljárásban való közreműködésre illetékesnek tartja magát: megállapítja az érintett tudományágat, és kijelöli az eljárás előkészítésére az illetékes tudományos bizottságát,

b) az MTA tudományos osztálya az eljárásban való közreműködésre nem tartja magát illetékesnek, javaslatot tesz általa illetékesnek tartott osztályra és erről a Doktori Tanácsot értesíti,

c) az MTA tudományos osztálya illetéktelenségét állapítja meg azzal, hogy álláspontja szerint a doktori eljárás lefolytatása a tárgykörben illetékes osztály nincs, a kérelmet a Doktori Tanácsnak visszaküldi.

(2) Ha a kijelölt tudományos bizottság (32. pont (1) bek. a)) az ügyben illetéktelenségét állapítja meg, az MTA tudományos osztálya vagy másik tudományos bizottságához továbbítja a kérelmet, vagy a tudományos bizottsági feladatoknak az adott ügyben való ellátására eseti bizottság létrehozását javasolja (18. pont (1) bek.) a Doktori Tanácsnak. Eseti bizottságot kell megbízni akkor is, ha az adott ügy vitelére alkalmas bizottság nyilvánvalóan nincs, vagy ha a másodszorra kijelölt bizottság is illetéktelenségét állapította meg.

(3) Ha az MTA azon tudományos osztálya állapítja meg illetéktelenségét, amelyhez egy másik osztály javaslatára került, a kérelmet (32. pont (1) bek. b)), az ügyet a Doktori Tanács elé terjeszti. Ugyanígy kell eljárni abban az esetben is, ha az MTA tudományos osztálya szerint egyáltalán nincs illetékes osztály az adott ügyben a doktori eljárásban való közreműködésre (32. pont (1) bek. c)).

33.

Az illetékességet az eljárásra bocsátás után nem kell vizsgálni. Annak a tudományágnak a megjelölése, amelyben a kérelmező a doktori címet megszerezheti, az eljárásra bocsátás után nem változtatható meg.

Az eljárás megtagadása

34.

(1) Azokban az ügyekben, amelyekben az eljárásban való közreműködésre az MTA tudományos osztályai illetékességüket kizárták (32. pont (3) bekezdés), a Doktori Tanács elnöke útján egyeztető megbeszélést folytat az érintett osztályok elnökeivel és szakértői véleményt kérhet eseti megoldás kialakítása végett. Ha ennek során nem állapítható meg az, hogy melyik tudományágban bírálható el a kérelem, és az eljárásban az MTA-nak melyik tudományos osztálya járhat el, a Doktori Tanács megállapítja, hogy az eljárás lefolytatására nincs mód és ezért az eljárásra bocsátást megtagadja.

(2) A Doktori Tanács az eljárás lefolytatását abban az esetben is megtagadja, ha arra a doktori eljárásban használni kívánt nyelven — az MTA illetékes tudományos osztálya szerint — nincs mód.

(3) Az eljárás megtagadásáról szóló határozat ellen érdemi szakmai szempontokra alapított jogorvoslatnak nincs helye.

A doktori eljárásra bocsátás

35.

(1) A doktori kérelemről először — az előterjesztők írásban benyújtott és szóban előadott szakvéleménye alapján — az MTA illetékes tudományos bizottsága foglal állást. Az állásfoglalás három részből áll:

a) annak a tudományágnak a megjelölése a kérelmező munkássága és műve alapján, amelyben a doktori címet megszerezheti;

b) javaslat a kérelmező tudományos munkásságának megítélésére;

c) javaslat a bírálók és a bíráló bizottság kijelölésére. Hivatalos bírálónak legalább 3, a bíráló bizottságba legalább 7 (elnök, titkár és legkevesebb 5 tag) arra alkalmas szakembert kell megjelölni, akkor is, ha a tudományos bizottság negatívan ítéli meg a kérelmező tudományos munkásságát.

Az állásfoglalást az MTA illetékes tudományos osztályának és az MTA Doktori Hivatalának kell megküldeni.

(2) A kérelmező tudományos munkásságának értékelését a jelen szabályzat 1. szakasz (1) bekezdése b) és c) pontjában foglaltak alapján kell elvégezni. Az értékelés követelményeit tudományszakonként az MTA tudományos osztályai állapítják meg.

(3) Ha a kérelmező szakmai tevékenységének alapos megismeréséhez szükséges, a bizottság meghallgatja a kérelmezőt, továbbá kutatóhelyet kereshet meg írásbeli információszerzés céljából.

36.

(1) Az MTA tudományos osztálya illetékes bizottsága javaslata alapján megvizsgálja a kérelmező tudományos munkásságát és arról érdemben indokolt állásfoglalást nyújt be a Doktori Tanácshoz. Állásfoglalása kialakítása során az osztály a kérelmező tételeit magában foglaló művet részleteiben nem vizsgálja, kivéve azt az esetet, ha az nyilvánvalóan nem felel meg a doktori tudományos munka általánosan elvárható ismérveinek.

(2) Az MTA tudományos osztálya jelöli ki a hivatalos bírálókat. E határozatról a kérelmezőt és a hivatalos bírálókat az MTA Doktori Hivatala értesíti.

(3) A hivatalos bírálók kijelölésével és a tudományág meghatározásával a kérelem doktori eljárásra bocsátása teljesül. Az eljárásra bocsátás nem a kérelmező tudományos teljesítményének érdemi, végérvényes megítélése.

37.

(1) A kérelmező elfogultságra vagy összeférhetetlenségre (23. pont) hivatkozással kifogásolhatja a hivatalos bírálók személyéről szóló határozatot, annak kézhezvételétől

számított 15 napon belül. A kifogást az MTA Doktori Hivatalának kell bejelenteni. E határidő elteltével kifogás nem nyújtható be.

(2) Kifogás esetén, annak megalapozottságáról és a kizárásról az Ügyrendi Bizottság dönt.

38.

(1) A hivatalos bíráló elfogultságra vagy összeférhetetlenségre (23. pont) hivatkozással megtagadhatja az eljárásban való közreműködést a határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül, vagy más méltányolható okból azt visszautasíthatja. Ebben az esetben a hivatalos bírálatra mást kell kijelölni.

(2) Az előző bekezdésben és a 37. pont (1) bekezdésében megjelölt határidő letelte után az MTA illetékes tudományos osztályának elnöke kér a hivatalos bírálótól bírálati véleményt.

A hivatalos bírálói vélemény

39.

(1) A hivatalos bírálóknak a kérelmező művét az MTA Doktori Hivatala megküldi. Lehetőséget kell biztosítani arra, hogy ha igénylik, az ügyben rendelkezésre álló iratokat megtekinthessék. A hivatalos bírálók megbízatásuk kézhezvételétől számított három hónapon belül tartoznak véleményüket írásban benyújtani az MTA Doktori Hivatalához.

(2) A hivatalos bírálói véleményben a kérelem 25. pont (4) g), h) és i), szerinti melléklete alapján részletesen értékelik a kérelmező művének tudományos eredményeit és hiányosságait, hogy az hiteles adatokat tartalmaz-e, és ennek alapján nyilatkoznak arról, hogy elfogadását, vagy elutasítását javasolják. Elfogadásra akkor javasolják, ha bizonyítottnak látják, hogy a kérelmező a doktori cím odaítélésének a jelen szabályzat 1. pont (1) c) szerinti feltételét kielégíti.

A doktori vitára bocsátás

40.

(1) A Doktori Tanács — az MTA tudományos osztályának állásfoglalása és a hivatalos bírálók benyújtott véleménye és a kérelmező írásos válasza alapján — dönt arról, hogy a kérelmező tudományos tevékenységével kiérdemelte-e azt, hogy a doktori címet megszerezhesse (munkássága megfelelő-e), továbbá, hogy az annak érdekében benyújtott mű alkalmas-e a nyilvános megvédésre.

A kérelmező művét abban az esetben kell doktori vitára bocsátani, ha a kérelmező megfelelő tudományos munkásságú (16. pont (3) bekezdés, illetőleg 35. pont (2) bekezdés), a hivatalos bírálók többsége pedig a benyújtott mű alapján a cím odaítélését javasolja, vagy ha a kérelmező a bírálók többségének elutasító javaslata ellenére a mű doktori vitára bocsátását kéri.

(2) Nem szabad engedélyezni a doktori vita lefolytatását, ha

— az MTA tudományos osztálya a kérelmező tudományos munkásságát olyan mértékben értékelte alkalmatlannak, hogy a kérelmező nem szerezte meg az ülésen adható legnagyobb pontszám legalább felét, vagy

— a hivatalos bírálók többsége a műről negatív véleményt terjesztett elő és a kérelmező a doktori vita lefolytatását írásban külön nem kérte.

(3) Más esetekben a Doktori Tanács az összes körülmény gondos mérlegelése alapján dönt a vitára bocsátásról. Határozatát indokolni tartozik.

(4) Ha a Doktori Tanács nem engedélyezi a vita lefolytatását, a doktori kérelmet elutasítja. E határozat meghozatalától számított három éven belül a kérelmező újabb doktori eljárást nem kezdeményezhet.

(5) A doktori vitára bocsátást megtagadó határozat ellen érdemi szakmai szempontokra alapított jogorvoslatnak nincs helye.

41.

(1) Ha a Doktori Tanács a vita lefolytatását engedélyezi, a bíráló bizottság összetételéről az MTA Doktori Hivatala tájékoztatja a kérelmezőt azzal, hogy a határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül elfogultságra vagy összeférhetetlenségre hivatkozással kifogásolhatja azt. A kifogást az MTA Doktori Hivatalának kell bejelenteni; annak megalapozottságáról és a kizárásról az Ügyrendi Bizottság dönt.

(2) A kérelmező művét és a hivatalos bírálói véleményeket a bíráló bizottság valamennyi tagjának legkésőbb a nyilvános vitát megelőzően 15 nappal a Doktori Tanács Hivatala tartozik megküldeni.

(3) A doktori eljárásra bocsátott művet az MTA Doktori Hivatala az MTA Könyvtárában és egy — az illetékes osztály által kijelölt szakkönyvtárban helyezi el, a vita előtt legalább 30 nappal, hogy az bárki számára megismerhető legyen.

Érdemi kifogás

42.

(1) A nyilvános vitára bocsátott művel, illetőleg az abban foglalt tudományos tétellel szemben megfelelő érveléssel — előzetesen írásban, vagy a nyilvános vita során szóban — bárki szakmai kifogást támaszthat (érdemi kifogás).

(2) Ha a bíráló bizottság tagjának fenntartása van az elbírálás tárgyát képező tudományos eredményekkel kapcsolatban, azt érdemi kifogásként tartozik legkésőbb a nyilvános vitán írásban előterjeszteni.

(3) A nyilvános vita után érdemi kifogás nem terjeszthető elő.

A nyilvános vita

43.

(1) A doktori vita — kivételes esetektől eltekintve — nyilvános. A nyilvános vita helyét és időpontját az MTA Doktori Hivatala tűzi ki, s azt megelőzően harminc nappal hirdetőtábláján meghirdeti; az MTA illetékes tudományos osztálya és tudományos bizottsága tagjainak, valamint az érintett egyetemeknek és kutatóintézeteknek arra meghívót és téziseket küld. Mások meghívásáról a kérelmező gondoskodhat.

(2) A nyilvános vita abban az esetben tartható meg, ha a határozatképes bíráló bizottság (19. pont (5) bek.) előtt a kérelmező és a hivatalos bírálók megjelentek. A vita megtartásának nem akadálya, ha a hivatalos bírálók közül egy hiányzik, kivéve ha a hiányzó bíráló negatív véleményt adott.

(3) A nyilvános vitát a bíráló bizottság elnöke vezeti.

44.

(1) A nyilvános vitán a kérelmező tudományos eredményeinek lényegét szabad előadásban ismertetni.

(2) A nyilvános vita során bárki elmondhatja véleményét a kérelmező tudományos tételeiről. A vita akkor zárható le, ha hozzászólásra további jelentkező már nincs.

(3) A nyilvános vita során a kérelmezőnek érdemi választ kell adnia valamennyi érdemi kifogásra, a hivatalos bírálóknak pedig nyilatkozniuk kell arról, hogy a véleményükre adott választ elfogadják-e.

(4) A bíráló bizottság a javaslattételről a nyilvános vita után zárt tanácskozásban 0—1—2—3 pontértékű szavazatokkal dönt. A doktori cím odaítélését abban az esetben javasolhatja, ha a pontok száma meghaladja a jelenlevők által adható legnagyobb pontszám kétharmadát.

(5) A bíráló bizottság értékeli a kérelmező teljesítményét — ide értve a nyilvános vita során előadott válaszait is — és állást foglal: javasolja-e a doktori cím odaítélését vagy nem.

(6) A bíráló bizottság állásfoglalását a vitán nyilvánosan közli, és azt tételesen indokolja.

A cím odaítélése

45.

(1) A bíráló bizottság állásfoglalását — írásba foglalt indoklásával együtt az MTA illetékes tudományos osztályán keresztül terjeszti a Doktori Tanácshoz.

(2) Az MTA illetékes tudományos osztálya megvizsgálja a bíráló bizottság állásfoglalását; ha azzal egyetért egyetértését, ellenvetése esetén írásbeli indoklással ellátott eltérő véleményét közli a Doktori Tanáccsal.

46.

(1) A Doktori Tanács a bíráló bizottság javaslatának, és az MTA illetékes tudományos osztálya véleményének mérlegelésével határoz a doktori cím odaítéléséről. Ha a Doktori Tanács véleménye eltér a tudományos osztály véleményétől, a Doktori Tanács a végleges határozat meghozatala előtt egyezteti álláspontját a tudományos osztályéval. Ha szükségesnek tartja, meghallgatja a bíráló bizottságot, szakértői véleményt kér a kérelmező művéről, vagy munkásságáról. Határozatát részletesen indokolni tartozik.

(2) A doktori cím odaítélését megtagadó határozat ellen érdemi szakmai szempontokra alapított jogorvoslatnak nincs helye.

(3) Ha a Doktori Tanács a doktori címet nem ítéli oda, e határozat meghozatalától számított három éven belül a kérelmező újabb doktori eljárást nem kezdeményezhet.

IV. fejezet

JOGORVOSLAT ÉS KÜLÖNLEGES ELJÁRÁS

Eljárási kifogás

47.

(1) A doktori eljárás során bárki — írásba foglalt és indoklással ellátott — kifogást jelenthet be jogszabálysértés, vagy eljárási szabálysértés miatt a Doktori Tanácshoz, vagy az Ügyrendi Bizottsághoz. Eljárási kifogásról az Ügyrendi Bizottság dönt.

(2) A kifogásnak helyt kell adni, ha a jogszabálysértés vagy az eljárási szabálysértés kihatással lehet vagy volt az érdemi döntésre. Érdemi határozattal befejezett doktori ügyben a határozat meghozatala után 15 nap elteltével eljárási kifogás nem terjeszthető elő.

(3) Eljárási kifogás esetén újabb döntés a kifogás elbírálása után hozható.

(4) Tudományos tétel, vagy teljesítmény érdemi értékelése tárgyában eljárási kifogásnak nincs helye.

(5) Az eljárás valamely cselekményének szabályosságát vagy szabálytalanságát megállapító döntés nem tekinthető állásfoglalásnak valamely tudományos eredmény szakmai értékét illetően.

(6) Az Ügyrendi Bizottság döntése ellen jogorvoslatnak nincs helye.

Post mortem eljárás

48.

(1) Ha a kérelmező az eljárás során elhalálozik, de a rendelkezésre álló adatokból tudományos teljesítménye megítélhető, az eljárást érdemi döntéssel kell befejezni. Ebben az esetben — ha nyilvános vitára nem kerülhet sor — a rendelkezésre álló adatok alapján kell dönteni.

(2) Doktori cím — az (1) bekezdést kivéve — post mortem nem ítélhető oda.

A doktori cím visszavonása

49.

(1) Ha az odaítélt doktori címet, vagy azzal egyenértékű tudományos fokozatot (1. pont, (2) bek.) annak jogosultja úgy szerezte meg, hogy részben vagy egészben sajátjaként mutatta be más szellemi alkotását, vagy művében hamis, illetőleg hamisított adatokat használt és a doktori ügyben eljáró testületet vagy személyt szándékosan vagy gondatlanul megtévesztette, vagy tévedésben tartotta, a cím visszavonható. A doktori cím visszavonása iránti eljárás akkor folytatható le, ha a cím jogosultja az eljárás kezdeményezésekor még él.

(2) A doktori cím visszavonása iránti eljárást bárki kezdeményezheti, ha az (1) bekezdésben foglaltakat igazolja vagy valószínűsíti. Ha az ügyben jogerős bírói ítéletet hoztak, annak helytállóságát vélelmezni kell, azonban azzal szemben a tudományos tételek, illetőleg a tények további értelmezésének, bizonyításának van helye.

(3) A doktori cím visszavonása iránti eljárásban szakértő bízható meg, és meg kell hallgatni az érdekeltet. A Doktori Tanács elnöke köteles az Ügyrendi Bizottság határozatát kérni arról, hogy az (1) bekezdésben foglaltak ténylegesen megállapíthatók-e a címet szerzettről. Ha ez nem kétséges, a doktori cím (fokozat) visszavonásáról a Doktori Tanács dönt. Ha az érdekelt meghallgatása az eljárás megindításától számított 6 hónapon belül nem lehetséges, a Doktori Tanács e meghallgatás mellőzésével is jogosult érdemi döntéshozatalra.

(4) A Doktori Tanács ülésén a doktori cím visszavonása ügyében előterjesztő az Ügyrendi Bizottság elnöke.

(5) Akitől a Doktori Tanács a doktori címet (illetőleg a tudomány(ok) doktora fokozatot) visszavonta, azt újabb eljárásban nem szerezheti meg.

V. fejezet

VEGYES RENDELKEZÉSEK

50.

(1) A doktori eljárás adatairól és a Doktori Tanács határozatairól az MTA Doktori Hivatala nyilvántartást vezet. A doktori cím megszerzéséért benyújtott művek címét, adatait, továbbá a megszerzett doktori cím birtokosait — művükre utaló adatokkal — az MTA Doktori Hivatala az Akadémiai Értesítőben teszi közzé.

(2) A doktori cím megszerzése érdekében benyújtott mű tartalmáról belföldi és külföldi kutatóknak tájékoztatást lehet kiadni.

(3) A nyilvántartás személyiségi jogokat nem érintő adatairól kérésre tájékoztatást lehet szolgáltatni.

51.

(1) Az elbírálásra benyújtott doktori mű és az arról készített hivatalos bírálói vélemények egy példányát az MTA Kézirattárában kell elhelyezni. Ezekről az MTA Könyvtára az MTA Doktori Hivatalának iratkezelési szabályzata alapján ad információt.

(2) A Tudományos Minősítő Bizottság által kiadott, tudományos fokozatokról szóló oklevelekről hiteles másolatot a jogosultnak a Doktori Tanács adhat ki.

(3) Az MTA Doktori Hivatala évenként egyszer köteles az MTA tudományos osztályait tájékoztatni a doktori eljárásban közreműködőként igénybe vehető személyekről.

52.

(1) A doktori eljárásban díjazás illeti meg a szakértőt, a hivatalos bírálót és a bíráló bizottság tagjait. A díjazás mértékét és az eljárási díjakat az MTA Főtitkára állapítja meg.

(2) A jelen szabályzatot az MTA Közgyűlése 1995. január 19-20-i ülésén fogadta el. Rendelkezéseit 1995. január 20. napjától kell alkalmazni.

1. sz. melléklet a Magyar Tudományos Akadémia Doktori Szabályzatához

IDEIGLENES SZABÁLYZAT

A Magyar Tudományos Akadémia Doktori Tanácsának hatáskörébe tartozó tudományos minősítési ügyek elbírálásának szabályzata

Tv* 29.§ (2) Az Akadémia Doktori Tanácsa megalakulásakor átveszi a folyamatban lévő tudományos minősítési ügyeket a Tudományos Minősítő Bizottságtól és azoknak érdemi határozattal való befejezéséről gondoskodik.

* A Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény

(3) Az Akadémia Doktori Tanácsához sem a tudomány doktora, sem a kandidátusa fokozat elnyerése érdekében újonnan pályázat nem nyújtható be. Ezeket a pályázatokat a Doktori Tanács illetékesség hiánya miatt elutasítja, kivéve a (4) bekezdésben foglalt esetet.

(4) Aki a tudományos továbbképzésről szóló 72/1982. (XII. 10.) MT rendelet alapján belföldi ösztöndíjasként vagy belföldi levelező ösztöndíjasként készült fel kandidátusi fokozat megszerzésére, értekezését 1997. szeptember 1-ig nyújthatja be elbírálásra a Doktori Tanácshoz. Ez irányadó azokra a külföldi állampolgárokra is, akik ösztöndíjasként, vagy levelező tanulmányokat folytatóként állami ösztöndíj, vagy saját költségük terhére folytatnak tanulmányokat.

(5) Külföldön szerzett tudományos fokozat honosításáról a Doktori Tanács abban az esetben dönt, ha az a „Magyar Tudományos Akadémia Doktora" címként honosítható. A Doktori Tanács megalakulásának napjától ennek megfelelően kell eljárni a folyamatban lévő ügyekben is.

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A szabályzat hatálya

1.

A tudományos fokozatokról és a tudományos minősítésről szóló 1983. évi 24. számú törvényerejű rendelet és az annak végrehajtására kiadott 38/1983. (XI. 3.) MT rendelet alapján indult és a Magyar Tudományos Akadémia Doktori Tanácsa megalakulásakor a „tudomány kandidátusa" és a „tudomány doktora" fokozat megszerzéséért folyamatban lévő ügyek érdemi határozattal való befejezéséről e szabályzat rendelkezései szerint kell gondoskodni.

A jelen szabályzat alapján nincs helye a tudományos minősítő eljárásban — fellebbezés esetét kivéve — az előző bekezdés szerint folyamatban lévő ügyekben a korábban megtett eljárási lépések ismételt megtételére, határozatok ismételt meghozatalára, illetőleg felülvizsgálatára.

A minősítési eljárás megindulása után letett kandidátusi vizsgák, illetőleg az engedélyezett vizsgafelmentések érvényesek. Ha a vizsga alóli felmentés iránti kérelem elbírálására e szabályzat hatályba lépése előtt még nem került sor, felmentés kivételesen engedélyezhető.

2.

A jelen szabályzatot kell alkalmazni azokra is, akik a tudományos továbbképzésről szóló 72/1982. (XII. 10.) MT rendelet alapján belföldi ösztöndíjasként vagy belföldi levelező ösztöndíjasként készülnek fel kandidátusi fokozat megszerzésére, és értekezésüket a Magyar Tudományos Akadémia Doktori Tanácsához (a továbbiakban: Doktori Tanács) 1997. szeptember 1-ig nyújtják be. Ugyanez irányadó azokra a külföldi állampolgárokra is, akik ösztöndíjasként, vagy levelező tanulmányokat folytatóként állami ösztöndíj, vagy saját költségük terhére folytatnak Magyarországon tanulmányokat.

Aki ösztöndíjasként vagy levelező ösztöndíjasként készült fel az előző bekezdésben megjelölt jogszabály alapján kandidátusi fokozat megszerzésére, illetőleg az a külföldi állampolgár, aki állami ösztöndíjból vagy saját költségre folytatta tanulmányait, abban az esetben jogosult 1997. szeptember 1-jéig a fokozat megszerzéséért a Doktori Tanácshoz pályázatot benyújtani, ha felkészültségét a képzési idejének tartamán belül letett valamennyi vizsgájának eredményességét tanúsító végbizonyítvánnyal igazolja.

A kandidátusi vizsgák egy részének teljesítése a végbizonyítványt nem pótolja: a végbizonyítvány bemutatása iránti kötelezettség alól senki sem mentesíthető.

Az egyetemi doktori (PhD) képzésre — a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény 123. § (6)—(7) bek. alapján — átvett ösztöndíjasokat az előző bekezdésekben megjelölt jog nem illeti meg.

A megszerezhető fokozat

3.

A Doktori Tanács a „tudomány kandidátusa" fokozatot ítéli oda annak a pályázónak, aki önálló tudományos kutatásra való alkalmasságát igazolja és e szabályzatban foglalt követelményeknek megfelel.*

A Doktori Tanács a „tudomány doktora" fokozatot ítéli oda annak a pályázónak, aki tudományszakának mértékadó hazai és külföldi tudományos körei előtt ismert, huzamos ideig kiemelkedő tudományos kutatói munkásságot fejtett ki, az általa művelt tudományszakot eredeti tudományos eredménnyel gyarapította s ezzel hozzájárult tudományszakának továbbfejlődéséhez, ha annak megszerzéséért pályázatát a tudományos fokozatokról és a tudományos minősítésről szóló 1983. évi 24. számú törvényerejű rendelet hatályossága idején nyújtotta be.

Tudományos fokozat a következő tudományágakban szerezhető:

állam- és jogtudomány,
állatorvos-tudomány,
biológiai tudomány,
filozófiai tudomány,
fizikai tudomány,
földrajztudomány,
földtudomány,
gyógyszerésztudomány,
hadtudomány,
irodalomtudomány,

* A felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény 119. § (2) bek. szerint a tudomány kandidátusa fokozattal rendelkező személyek a törvény hatályba lépésétől a „doktori (PhD) fokozat" megjelölést használhatják.

kémiai tudomány,
közgazdaság-tudomány,
közlekedéstudomány,
matematikai tudomány,
mezőgazdasági tudomány,
műszaki tudomány,
művészettörténeti tudomány,
néprajztudomány,
neveléstudomány,
nyelvtudomány,
orvostudomány,
politikatudomány,
pszichológiai tudomány,
szociológiai tudomány,
történelemtudomány,
vallástudomány,
zenetudomány.

Nem ítélhető oda tudományos fokozat annak, aki cselekvőképességét kizáró vagy korlátozó gondnokság alatt áll, illetőleg, aki a közügyektől eltiltást kimondó bírósági ítélet hatálya alatt áll.

Az eljárás nyilvánossága

4.

A tudományos minősítő eljárás — az eljáró testületek zárt tanácskozása kivételével — nyilvános.

Tudományos értekezés zártkörű védésére csak rendkívül indokolt esetben, kivételesen kerülhet sor. A zártkörű védést az illetékes szakbizottság javaslatára a Doktori Tanács elnöke vagy titkára rendelheti el.

Eljáró testületek

5.

Kandidátusi ügyekben a Doktori Tanács ideiglenes szakmai bizottságai (a továbbiakban: szakbizottság), bíráló bizottságok és hivatalos bírálók járnak el. A fokozat odaítéléséről az illetékes szakbizottság dönt. E döntést a Doktori Tanács — az eljárás szabályosságának vizsgálata után, a 41. pont szerint eljárva — megerősíti.

A tudomány doktora fokozatért folyamatban levő ügyekben a Doktori Tanács, az MTA illetékes tudományos osztálya, a szakbizottság, bíráló bizottságok és hivatalos bírálók járnak el. A fokozat odaítéléséről a Doktori Tanács dönt.

6.

A szakbizottság elnökét, titkárát és 15 tagját — az MTA illetékes tudományos osztályának javaslatára — a szakterületen működő akadémikusok és tudományos fokozattal rendelkezők közül — a Doktori Tanács bízza meg.

Kizárás

7.

A tudományos minősítési eljárásból kizárt és az érdemi ügyintézésben nem vehet részt az, aki
— érdekellentétben van a pályázóval,
— a pályázó közeli hozzátartozója, illetőleg hozzátartozója, munkahelyi vezetője vagy beosztottja, vagy közvetlen munkatársa,
— a pályázó megbízója, ha a megbízás 5 évnél nem régebbi,
— a pályázónak háromnál több esetben társszerzője,
— akinek tudományos fokozatszerzés, vagy habilitáció érdekében benyújtott munkáját a pályázó hivatalos bírálóként véleményezte vagy annak elbírálásában részt vett,
— akitől az ügyben való tárgyilagos állásfoglalás más okból nem várható el.

Nem vehet részt a tudományos fokozat odaítéléséről döntő szavazásban, aki bíráló bizottsági tagként a minősítési eljárásban már szavazott.

A felsorolt összeférhetetlenséget illetve elfogultságot, akire vonatkozik, haladéktalanul tartozik bejelenteni a Doktori Tanácsnak.

Post mortem eljárás

8.

Ha a kandidátusi vagy doktori fokozatra pályázó az értekezése, illetőleg tézisei szabályszerű benyújtása után elhunyt, a hozzátartozó kérelmére a minősítési eljárás folytatható.

A kérelmet a jogosult a Doktori Tanácsnál a pályázó halála után — záros határidővel — 60 napon belül terjesztheti elő. A kérelem benyújtására való jogosultság szempontjából a pályázó hozzátartozója az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1981. évi I. tv. 97. § b) pontjában meghatározott személy.

Kandidátusi fokozatra pályázás esetében nem folytatható a minősítési eljárás, ha a pályázó valamennyi vizsgakötelezettségének nem tett eleget.

Ha mindegyik hivatalos bíráló a fokozat odaítélését javasolja, a tudományos fokozatnak a pályázó halála után történő odaítéléséről — a szakbizottság javaslata alapján — a Doktori Tanács dönt.

A KANDIDÁTUSI ELJÁRÁS

A fokozatszerzés feltételei

9.

A kandidátusi fokozat elnyerésének feltétele különösen:
a) egyetemi végzettség,
b) előzetes tudományos tevékenység,

c) szakmai és nyelvi vizsgák letétele,
d) a tudományos feladat megoldását tartalmazó munka elkészítése és nyilvános vitában való megvédése.

Egy vagy több szakmai, vagy nyelvi vizsga letétele alól felmentés e szabályzat 1. pontjában megjelölt pályázónak adható, ha tudományos kutatói munkássága kiemelkedően eredményes, kutatói vagy felsőoktatási intézményben oktatói gyakorlata 10 évnél hosszabb és pályázata benyújtásakor 45. életévét már betöltötte.

A kandidátusi fokozat nem ítélhető oda olyan munka alapján, amely új tudományos eredményt nem tartalmaz, tartalma és szellemisége nincs összhangban a korszerű tudományos szemlélettel és módszerekkel, amelynek megállapításai tudományos érveléssel nem igazolhatók.

A kérelem

10.

A kandidátusi eljárás kérelemre indul. Kérelmet az terjeszthet elő, aki a tudomány kandidátusa fokozatot megszerezni kívánja (pályázó), és a 2. pontban foglaltaknak megfelel.

A pályázatot erre a célra rendszeresített nyomtatványon két példányban kell benyújtani az MTA Doktori Hivatalához, és ahhoz mellékelni kell

a) a kandidátusi munkát öt példányban,
b) a munka téziseit öt példányban,
c) a kész munkáról a tudományos kutatóhelyen lefolytatott vita jegyzőkönyvét két példányban,
d) a munka publikált részeinek különlenyomatait egy-egy példányban,
e) a tudományos közlemények jegyzékét öt példányban a bibliográfiai adatok közlésével, társszerzők feltüntetésével, a közreműködésük formájának, mértékének megjelölésével, az alábbi csoportosítás szerint:
   — tudományos könyvek,
   — tudományos cikkek,
   — egyetemi (főiskolai) tankönyvek, jegyzetek,
   — szabadalmak: megnevezése és engedély száma,
   — tudományos kutatóintézeti jelentések,
f) tudományos önéletrajzot két példányban,
g) a végbizonyítványt,
h) az eljárási díj befizetését igazoló csekk-szelvényt.

A kandidátusi munka

11.

A kandidátusi fokozat elnyerésének alapjául szolgáló munka lehet:

a) erre a célra írott értekezés,
b) öt évnél nem régebben megjelent könyv,
c) tudományos tevékenységet igénylő, a társadalom számára hasznos, új és a gyakorlatban hasznosított alkotás (pl. műszer, berendezés, építmény, technológiai, tervezési eljárás, növény- vagy állatfajta).

12.

Ha a pályázó értekezéssel vagy könyvvel pályázik a kandidátusi fokozatra, a kandidátusi munka tartalmi követelményei a következők:

a) új tudományos eredményt bemutató tudományos feladat megoldását tartalmazza;
b) a munkában a pályázó áttekinthető rendszerezésben, szakirodalmának felhasználásával — a tudományág korszerű szintjén — fejti ki a választott témát, írja le saját kísérleteit, kutatásait, következtetéseit és megállapításait.

13.

Ha a kandidátusi munka több szerző közösen készített műve, a pályázók egyenként jelölik meg közreműködésük formáját és mértékét úgy, hogy ennek alapján az egyéni tudományos teljesítmény megállapítható legyen.

14.

Alkotással kandidátusi fokozatra akkor lehet pályázni, ha

a) az tudományos módszerek következetes alkalmazásának és felhasználásának igazolható eredménye;
b) újdonság jellegű és kidolgozása önálló alkotó tevékenységet igényelt. Ha a külföldön már megvalósított eljárás, szerkezet stb. hazai bevezetése nem igényelte tudományos módszer előzetes alkalmazását, akkor nem lehet tudományos minősítés alapja. Nem szerezhető tudományos fokozat olyan alkotással, amely a szabadalmakra vonatkozó jogszabályok szerint nem minősül újnak;
c) hasznosítása megtörtént, a gyakorlatban alkalmazzák. Ha az alkotást még nem alkalmazzák, akkor annak leírása értekezésként nyújtható be, amennyiben megfelel az értekezés követelményeinek.

Alkotással történő pályázat esetén:

a) A minősítés alapja maga az alkotás (ha írásbeli a formája) vagy az alkotásról készült leírás, amely bemutatja annak lényegét. Ha ezekre vonatkozóan hiteles okiratok állnak rendelkezésre (pl. szabadalmi okirat), azok másolatát a leíráshoz csatolni kell.
b) A pályázat mellékletében fel kell sorolni, hogy az alkotást hol és mikor hasznosították a gyakorlatban, vagy az hol és mikor valósult meg.
c) Az alkotáshoz, illetőleg a leíráshoz mellékelni kell a pályázó publikációinak jegyzékét, különlenyomatban csatolni kell a publikációk közül azokat, amelyek az alkotásról szólnak.
d) Tézisek helyett az alkotás leírásából kialakított rövid összefoglalót, valamint az alkotás újdonságát, tudományos megalapozottságát és gyakorlati hasznosítását bizonyító rövid leírást kell készíteni.

15.

A nyomtatásban meg nem jelent értekezés formai követelményei a következők:

a) A kandidátusi értekezés szöveges része általában nem haladhatja meg a 120, társadalomtudományok esetében a 250, történettudományokban a 300 oldalt.

b) Az értekezést el kell látni tartalomjegyzékkel, irodalomjegyzékkel, csatolni kell a rajzokat, táblázatokat stb. Az első lapon fel kell tüntetni az értekezés címét, a pályázó nevét, a megírás évét, és a tudományos ösztöndíjasnak a kutatóhely és a tudományos vezető nevét.

c) Az értekezést magyar nyelven, a papírlap egyik oldalára géppel írva, számozott lapokkal, kemény kötésben és egymással egyező példányokban kell elkészíteni. Értekezés idegen nyelven is készíthető, ha azt a szakbizottság engedélyezi.

16.

A kandidátusi munka tézisei tartalmazzák:

a) az I. részben a kitűzött kutatási feladat rövid összefoglalását,

b) a II. részben az elvégzett vizsgálatok, kísérletek rövid leírását, a feldolgozás módszereit a források feltárását, illetőleg felhasználását,

c) a III. részben a tudományos eredmények rövid összefoglalását, azok hasznosítását, illetve a hasznosítás lehetőségeit. Hasznosítás lehet: az eredmények közvetlen vagy közvetett gyakorlati alkalmazása, illetőleg a tudományág fejlődésének elősegítése vagy más tudományág új ismeretekkel való gyarapítása,

d) a IV. részben a munka témaköréből készült publikációk jegyzékét,

e) közös kutatómunka eredményeinek felhasználásával készült értekezés vagy nyomtatott mű esetén minden pályázó külön készíti el téziseit, ezekben részletesen és pontosan ismerteti a munkában kifejtett saját munkásságát. A téziseket a pályázónak előzetesen láttamoztatnia kell a közös kutatómunkában résztvevőkkel, akiknek egyúttal nyilatkozniuk kell arról is, hogy a tézisekben ismertetett eredményeket a pályázó eredményeinek ismerik-e el.

A téziseket magyar nyelven, nyomtatásban kell benyújtani. A szakbizottság engedélyével a tézisek idegen nyelven is benyújthatók.

Kutatóhelyi vita

17.

Ha a pályázó egyetemen vagy kutatóintézetben készült fel a fokozat megszerzésére, munkáját ott előzetesen meg kell vitatni (kutatóhelyi vita).

A kutatóhelyi vita szabályai a következők:

a) A pályázó kérelmére a vita megszervezéséről az egyetemi vagy kutatóintézményi kutatóhely vezetője gondoskodik.

A vitaülés elnöke nem lehet a szervezett tudományos továbbképzésben részt vett pályázó tudományos vezetője.

b) A vitán meg kell győződni arról, hogy a kandidátusi munka
- témája tudományosan értelmezhető-e,
- hiteles adatokat tartalmaz-e,
- az abban foglalt tudományos eredmények a pályázó eredményei-e,
- az értekezés a formai követelményeknek megfelel-e.

c) A vitáról jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyben feltüntetik a jelenlévők névsorát és rögzítik a vitán a b) pontban megjelölt kérdésekről kialakult álláspontot, illetőleg az elhangzott véleményeket.

Az eljárás engedélyezése

18.

A szakbizottság, a pályázat és mellékletei alapján, illetve a kutatóhelyi vita eredményeit figyelembe véve dönt arról, hogy a benyújtott kandidátusi munka alapján a minősítési eljárás lefolytatható-e, továbbá határoz a pályázó vizsgára bocsátásáról, a vizsgakötelezettségek megállapításáról, kijelöli a hivatalos bírálókat, és mindenről tájékoztatja a pályázót.

A hivatalos bírálókkal szemben — a közléstől számított 15 napon belül — a pályázó összeférhetetlenségi kifogást jelenthet be.

Vizsgák

19.

A szakmai vizsga tárgyai:

a) alaptárgyi vizsga, amely a pályázó kutató munkájához kapcsolódó szűkebb tudományágban az egyetemi záróvizsgák követelményeinek szintjét meghaladó, átfogó elméleti ismereteket igényel.

b) szaktárgyi vizsga, amely a kandidátusi munka témájához kapcsolódó speciális ismereteket igényel az a) bekezdésben megjelölt szinten.

Ha a kandidátusi munka jellege indokolja, az alaptárgyi és a szaktárgyi vizsga egyidőben is megtartható, de nem vonható össze.

A vizsga tárgyát, anyagát a szakbizottság állapítja meg.

A szakmai vizsgán a pályázónak tanúságot kell tennie arról, hogy az alap- és szaktárgyi vizsgák tárgykörében olyan mélyreható és korszerű ismeretekkel rendelkezik, amelyek képessé teszik szaktudományának alkotó továbbfejlesztésére.

20.

A vizsgabizottság elnökből és két tagból áll. A bizottság elnökének és tagjainak tudományos fokozattal kell rendelkezniük.

A vizsgabizottságokat az illetékes szakbizottság alakítja meg. A vizsgabizottság megalakításakor tekintettel kell lenni az összeférhetetlenség szabályaira (7. pont).
A vizsgát „kiválóan megfelelt", „megfelelt", „nem felelt meg" minősítéssel kell értékelni, és az értékelést indokolni kell.
A „nem felelt meg" minősítésű szakmai vizsgák közül legfeljebb egy, és kizárólag egyszer ismételhető meg.
A vizsgáról két példányban készül jegyzőkönyv, amelyből egy példányt az iratokhoz kell csatolni, egy példányt a vizsgázónak kell átadni.

21.

A kandidátusi fokozat megszerzéséhez a tudományterület műveléséhez szükséges két idegen nyelvből kell vizsgát tenni: ezek közül egy lehet alapfokú, a második legalább középfokú C-típusú állami nyelvvizsga, illetőleg azzal egyenértékű vizsga lehet.

Hivatalos bírálat

22.

A szabályszerűen benyújtott kandidátusi munkát a benyújtástól számított három hónapon belül hivatalos bírálóknak kell kiadni. Július és augusztus hó e határidőkbe nem számít be.

23.

A hivatalos bírálatra történő megbízás elvállalása megtagadható:

a) összeférhetetlenség, elfogultság (7. pont) címén, továbbá, ha
b) a felkért bíráló a benyújtott kandidátusi munka elbírálásához szükséges tudományszakban jártassággal nem rendelkezik, illetőleg szakmailag nem illetékes,
c) betegség, hivatalos távollét vagy egyéb méltányolható körülmény akadályozza a megbízás ellátásában.

Ha a felkért bíráló a megbízást nem tudja ellátni, erről a megbízás kézhezvételétől számított 15 napon belül értesíti az MTA Doktori Hivatalát és visszaküldi a munkát.

24.

A hivatalos bíráló bírálati véleményének benyújtása előtt a pályázóval az elbírálásra váró munkáról nem konzultálhat.

A hivatalos bírálónak írásbeli véleményét három hónapon belül kell öt példányban az MTA Doktori Hivatalának benyújtania. Ha a vélemény elkészítése határidőn belül valamilyen okból nem lehetséges, az akadály felmerülésekor — legfeljebb harminc napos — haladékot lehet kérni.

25.

A hivatalos bíráló írásbeli véleményében részletesen fejti ki a munka érdemeit és hibáit, értékeli az alkalmazott kutatási módszereket, az irodalom felhasználását, a tudományos megállapítások (következtetések) megalapozottságát, valamint nyilatkozik arról, hogy a munka megfelel-e a formai előírásoknak.

A tartalmi követelmények megítélésekor különösen vizsgálni kell a témaválasztás tudományos jelentőségét, valamint azt, hogy a kandidátusi munka tartalmaz-e új tudományos eredményeket, azok bizonyítottak-e, a bíráló új eredményként azokat elfogadja-e, és végeredményben a pályázó tudományos kutatásra való alkalmasságát bizonyítja-e.

26.

A bíráló javaslatot tesz a nyilvános vita kitűzésére, valamint a fokozat odaítélésére, vagy a minősítési eljárás megszüntetésére.

Ha a hivatalos bírálók között véleményeltérés van, legfeljebb további két bírálótól kérhető vélemény. A bírálók vagy többségük nemleges javaslata alapján az értekezés általában nem bocsátható vitára. A szakbizottság azonban — a pályázó írásbeli kérelmére — hozzájárulhat a nyilvános vita lefolytatásához. Ellenkező esetben az eljárást meg kell szüntetni.

27.

Ha a szakbizottság szerint a bírálat nem alkalmas az értekezés tudományos elbírálására, azt a bírálónak kiegészítés céljából vissza kell adni, vagy más bírálót kell felkérni.

A bíráló bizottság

28.

A kandidátusi munka vitára bocsátásáról a szakbizottság határoz. A szakbizottság állapítja meg a bíráló bizottság összetételét, és erről a pályázót értesíti. A bíráló bizottság összetételének közlésétől számított 15 napon belül a pályázó összeférhetetlenségi kifogást jelenthet be.

A vita időpontját és helyét az MTA Doktori Hivatala állapítja meg.

A hivatalos bírálók véleményét legalább tizenöt nappal a vita előtt közölni kell a pályázóval, aki válaszát írásban készíti el. Ezt a nyilvános vita után az iratokhoz kell csatolni.

A kandidátusi munkát és a hivatalos bírálók véleményét a vita előtt meg kell küldeni a bíráló bizottság tagjainak.

29.

A bíráló bizottság elnökből, titkárból és legalább három más tagból áll. Nem tagjai a bíráló bizottságnak a hivatalos bírálók. A bíráló bizottságot esetenként — póttagokat is felkérve — úgy kell megalakítani, hogy a munka nyilvános vitájának valamelyik tag távolmaradása ne legyen akadálya. A bíráló bizottság elnöki feladatainak ellátásával lehetőleg akadémikust, vagy tudomány doktora fokozattal rendelkező szakembert kell megbízni. Az elnök akadályoztatása esetén a szakbizottság által előzetesen kijelölt helyettes elnök jár el. A bíráló bizottság tagjainak tudományos fokozattal kell rendelkezniük.

A bíráló bizottságba tagnak gyakorlati szakembereket lehet kijelölni és felkérni abban az esetben, ha véleményük lényeges a munka értékének megállapításához. Számuk legfeljebb kettő lehet.

A bíráló bizottság tagjának külföldi személy is felkérhető.

A nyilvános vita alól a Doktori Tanács mentesítheti azt a pályázót, aki orvosilag igazoltan azon tartós egészségromlása miatt nem vehet részt.

A bíráló bizottság feladatait külön meghatározott esetekben a szakbizottság látja el (8. pont, 40. pont).

30.

A bíráló bizottság tagjait egy hónappal a vita időpontja előtt értesíteni kell. A bíráló bizottságban való részvételt a felkért személy a megbízás kézhezvétele után nyomban, illetőleg mihelyt az akadályról tudomást szerzett, a 7. pontban meghatározott okok alapján mondhatja le.

A nyilvános vita

31.

A kandidátusi munka vitájának időpontját legalább 30 nappal előbb ki kell tűzni, lehetőséget kell biztosítani, hogy az értekezést bárki tanulmányozhassa és arra megtehesse észrevételeit. Ennek érdekében ez idő alatt:

a) a kandidátusi munka egy-egy példányát az MTA Könyvtárában és egy nyilvános tudományos szakkönyvtárban el kell helyezni;

b) a kandidátusi munka téziseit meg kell küldeni az érdekelt intézményeknek és szakembereknek.

32.

A nyilvános vita akkor folytatható le, ha azon a pályázó, bíráló bizottság elnöke, titkára és legalább három más tagja, továbbá legalább egy hivatalos bíráló jelen van. A vitát nem lehet megtartani a nemleges véleményt nyilvánító hivatalos bíráló távollétében.

33.

A nyilvános vitát a következőképpen kell lefolytatni:

a) A nyilvános vita megkezdése előtt a bíráló bizottság zárt ülést tart, amelyen a hivatalos bírálók véleménye, a bizottság tagjainak észrevételei alapján összegzi a munkával kapcsolatban felmerült kérdéseket, kialakítja a nyilvános vitában felvetendő, illetőleg tisztázandó kérdéseket: ha szükségesnek látja, felvilágosítást kérhet a hivatalos bírálóktól, a pályázótól és a szervezett képzésben részt vett pályázó tudományos vezetőjétől.

b) A nyilvános vitát a bíráló bizottság elnöke megnyitja, majd a bizottság titkára ismerteti a pályázó munkásságát,

c) Ezt követően a pályázó tömören kifejti munkájának főbb tételeit. Ezután a hivatalos bírálók ismertetik véleményük lényegét, valamint javaslatot tesznek a tudományos fokozat odaítélésére vagy a pályázat elutasítására. A vélemények elhangzása után kell ismertetni a beérkezett írásbeli észrevételeket.

d) A nyilvános vitában elsőként a bíráló bizottság titkára teszi fel azokat a kérdéseket, amelyeket a bíráló bizottság az előzetes zárt ülésen kialakított. A továbbiakban a bíráló bizottság tagjai és a jelenlévők kérdéseket tehetnek fel és felszólalhatnak.

e) A pályázó a feltett kérdésekre, a felszólalásokra és a hivatalos bírálatokra egyszerre vagy külön-külön válaszolhat, állításának igazolására könyvet és más segédeszközt használhat. A hivatalos bírálóknak egyszeri viszontválaszra van lehetőségük.

f) A vitát az elnök indokolt esetben felfüggesztheti. A vitát akkor kell felfüggeszteni, ha az eljárás lefolytatásához olyan előzetes kérdés eldöntése szükséges, amelyben a bíráló bizottság nem illetékes, vagy nincs hatásköre. Fel kell függeszteni a vitát így különösen, ha közvetlen megkezdése előtt, vagy annak során a pályázó, a bíráló bizottság tagja, vagy a hivatalos bíráló összeférhetetlenséget jelent be, továbbá, ha a hivatalos bíráló, vagy a bíráló bizottság kandidátusi fokozat helyett tudomány doktora fokozat odaítélését javasolja. A felfüggesztés okát, továbbá a vita folytatásának időpontját és helyét a jelenlevők előtt ki kell hirdetni.

g) A vita addig tart, amíg van hozzászólásra jelentkező. A vita befejezése előtt a pályázónak felszólalási lehetőséget kell biztosítani. A vita berekesztése után a hivatalos bírálók arról nyilatkoznak, fenntartják-e javaslatukat a fokozat odaítélésére, vagy az elutasításra.

h) A nyilvános vitáról jegyzőkönyvet kell készíteni és azt az iratokhoz kell csatolni.

i) A nyilvános vita magyar nyelven folyik. A szakbizottság engedélyezheti a védést idegen nyelven is, tolmács azonban ez esetben nem alkalmazható.

34.

A nyilvános vitát követő zárt tanácskozáson először általánosan értékelik a nyilvános vitát, különös figyelemmel a hivatalos bírálók véleményére és a jelölt válaszaira. Ezt követően a bíráló bizottság tagjai titkosan szavaznak, majd a döntésüket és annak indokait írásba foglalják.

A zárt tanácskozásra a bíráló bizottság elnöke meghívhatja a hivatalos bírálókat. A pályázó is meghívható, ha valamely kérdésről további felvilágosításra van szükség, de a tanácskozáson ezen túl nem vesz részt.

35.

A bíráló bizottság tagjai titkos szavazással négy fokozatú (0, 1, 2, 3) pontozásos rendszerben értékelik a munkát. A bíráló bizottság az összpontszám 66%-ának megszerzése esetén javaslatot tesz a tudományos fokozat odaítélésére, e pontszám alatt pedig a kérelem elutasítására. A javaslatot mindkét esetben indokolni kell.

A pontszám a munka értékelését fejezi ki, ezért a részletes indokolásnak az adott pontszámmal összhangban kell lennie. Ha a számszerű eredményt a fokozat odaítéléséről, illetőleg az elutasításról az indoklás nem alapozza meg, az elnök ismételten titkos szavazást rendelhet el. Ezt a jegyzőkönyvben fel kell tüntetni, az esetleges különvéleményeket a jegyzőkönyvhöz csatolni kell.

36.

A bíráló bizottság határozatképességéhez az elnök és legalább négy tag jelenléte szükséges. A határozatképesség megállapításánál figyelembe kell venni, hogy a szavazásban csak az vehet részt, aki a nyilvános vitán mindvégig jelen volt.

A bíráló bizottság üléséről jegyzőkönyvet kell készíteni, amely tartalmazza a titkos szavazás számszerű eredményét, a bizottság javaslatát, a hivatalos bírálók megállapításait a kandidátusi munka tudományos eredményeiről, azokat a főbb kérdéseket, amelyekről a vita folyt és a bíráló bizottság összegező értékelését a kandidátusi munkáról.

A bizottság javaslatát és értékelését a jegyzőkönyv vonatkozó részének felolvasásával a nyilvános vita résztvevői előtt a helyszínen ki kell hirdetni.

A fokozat odaítélése

37.

A kandidátusi fokozat odaítéléséről a szakbizottság az előzetesen felkért referáló tagjának tájékoztatása, a hivatalos bírálók javaslatai és a bíráló bizottság üléséről készült jegyzőkönyv alapján dönt: megállapítja, hogy a munka megfelel-e a követelményeknek, és annak megvédése a szabályok megtartásával történt-e. A szakbizottság titkos szavazással (igen-nem) a bíráló bizottság javaslatával érdemben megegyező vagy azzal ellentétes döntést hozhat.

38.

A szakbizottság határozata akkor érvényes, ha a megválasztott tagjai számának felénél többen szavaztak a szavazásra bocsátott javaslat mellett vagy ellen.

Ha az érvénytelen vagy tartózkodó szavazatok miatt a megkívánt többség nem állapítható meg, a szakbizottság elnöke további tárgyalást rendel el, vagy az ügy tárgyalását elnapolja további információk beszerzése végett.

A szakbizottságnak azok a tagjai, akik a bíráló bizottsági határozathozatal során eljártak, a szakbizottsági határozathozatalban nem vehetnek részt. A szakbizottsági eljárásból emiatt kizárt tagok a határozatképesség, ill. az érvényes döntéshez szükséges többség megállapításakor az adott ügyben nem vehetők figyelembe. Ilyen ügyben a szakbizottság akkor határozatképes, ha a szavazásra jogosult (vagyis az adott ügyben a határozathozatalból ki nem zárt) tagok legalább kétharmada jelen van.

39.

Ha a szakbizottság határozata eltér a bíráló bizottság javaslatától, új szakbizottsági ülést tűz ki és erre meghívja a bíráló bizottságot, hogy az megindokolhassa döntését, és válaszolhasson a szakbizottság ellenvetéseire. Indokolt esetben, különösen ha a bíráló bizottság javaslata megalapozatlannak látszik, a szakbizottság felvilágosítást kérhet a hivatalos bírálóktól és további egy vagy több bírálót kérhet fel vagy tőlük szakvéleményt szerezhet be. Ilyenkor a szakbizottság kitűzött új ülésére a pályázót is meg kell hívni, hogy az újabb bírálatra, szakvéleményre észrevételt tehessen.

Ezt követően a szakbizottság ismételt titkos szavazással dönt a fokozat odaítéléséről vagy elutasításáról. A szakbizottságnak a bíráló bizottságtól eltérő döntését indokolnia kell.

40.

A nyilvános vita alóli felmentés esetén a bíráló bizottság feladatait a szakbizottság látja el, és a fokozat odaítéléséről a hivatalos bírálók állásfoglalása alapján dönt.

41.

A szakbizottság döntését a kandidátusi fokozat odaítéléséről Doktori Tanács elnöke és titkára megerősíti, ha a lefolytatott eljárás szabályossága az iratokból nyilvánvaló. Ha ezzel kapcsolatban kétség merül fel, az ügyet a Doktori Tanács elé terjesztik.

A Doktori Tanács érdemi vizsgálat után vagy megerősíti a szakbizottság döntését, vagy meghatározott eljárási cselekmények megismétlésére hívja fel a szakbizottságot. A vizsgálathoz szakértő vehető igénybe.

42.

Ha a tárgyilagos döntés az illetékes szakbizottságtól nem várható, a Doktori Tanács elnöke vagy titkára, vagy valamely tagja, továbbá az illetékes szakbizottság elnöke vagy titkára javaslatára a kandidátusi fokozat ügyében a döntés jogát a Doktori Tanács magához vonhatja. Az erre vonatkozó határozatot és indokait az illetékes szakbizottság elnökével közölni kell. A szakbizottság elnöke a döntés jogának elvonása ellen 8 napon belül panasszal

élhet a Doktori Tanács Ügyrendi Bizottságához, amely 30 napon belül dönt a panaszról. A döntésig a minősítési eljárás szünetel.

43.

A pályázót a kandidátusi fokozat odaítéléséről szóló határozatról az MTA Doktori Hivatala értesíti. A Hivatal gondoskodik a tudományos fokozattal járó illetménykiegészítésnek a kandidátusi fokozat odaítélését követő hó első napjától való folyósításáról, a minősítettek nyilvántartásáról, valamint az oklevél kiállításáról és átadásáról.

44.

Ha a pályázó munkájának megvédése eredménytelen volt, vagy visszalépett, továbbá, ha az eljárást megszüntették, a pályázó újabb kandidátusi munkát nem nyújthat be.

A DOKTORI ELJÁRÁS

A kérelem

45.

A doktori pályázatot erre rendszeresített nyomtatványon, három példányban kellett benyújtani és ahhoz mellékelni kellett:

a) a doktori munkát öt példányban,
b) a munka téziseit öt példányban,
c) a kandidátusi fokozat elnyerése óta kifejtett szakirodalmi munkásság jegyzékét és a publikációk különlenyomatait, öt példányban. Meghatározott szakterületeken a munkásság impakt faktorát is meg kellett jelölni.
d) esetleges egyéb tudományos munkásságra vonatkozó iratokat,
e) a pályázó tudományos önéletrajzát három példányban,
f) a pályázó műveire vonatkozó recenziók másolatát, továbbá tudományos munkáinak hazai, és külföldi visszhangjára vonatkozó tájékoztatást,
g) az eljárási díj befizetését igazoló csekkszelvényt.

A doktori munka formai követelményeire, valamint a tézisekre a kandidátusi munkára irányadó szabályokat kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy a doktori munka szöveges része általában nem haladhatja meg a 200, társadalomtudományok esetében a 300, a történelemtudományokban a 600 oldalt.

46.

Ha a doktori fokozatra pályázónak nincs kandidátusi fokozata, a felmentés iránti kérelmét a pályázattal együtt kell benyújtania. A Doktori Tanács elnöke az eljárás engedélyezése előtt kikéri az Akadémia illetékes tudományos osztályának véleményét. A kérelemről a Doktori Tanács dönt. Ha ez a kandidátusi fokozat megszerzése alól felmentést ad, ezzel egyúttal mentesíti a pályázót a kandidátusi vizsgakötelezettségek alól is.

A doktori habitus vizsgálata

47.

A doktori pályázat benyújtása után Doktori Tanács elnöke megkeresi az Akadémia illetékes tudományos osztályát (osztályait) és az illetékes szakbizottságot, hogy a pályázó tudományos fejlődésének hosszabb szakaszát vizsgálva tudományos munkája színvonalának, hazai és nemzetközi visszhangjának, alkotóképességének, a tudomány művelésére való készségének alapján foglaljanak állást abban a kérdésben, hogy a pályázó a doktori fokozathoz megkívánt tudományos szintet elérte-e, és pályázhat-e fokozatra.

A szakbizottság nyilatkozik a választott téma tudományos jelentőségéről is. A szakbizottság az említett kérdésekben titkosan szavaz; a szavazás rendjére a 38. pontot kell megfelelően alkalmazni.

Ha a doktori fokozatra pályázó munkássága, különösen a kandidátusi fokozat odaítélése utáni tudományos tevékenysége kizárólag vagy túlnyomórészt társszerzőkkel közösen készített vagy létrehozott művekből áll, amelyekből nem lehet megállapítani a pályázó egyéni teljesítményét, erről a szakbizottságnak kell állást foglalnia. Ha ez más módon nem tisztázható, a pályázó fontosabb publikációi, különösen az értekezés témakörébe tartozó munkák társszerzőitől nyilatkozatot tartozik kérni, s azt benyújtani arról, hogy az említett munkákban foglalt eredmények közül melyek a saját eredményei.

Az eljárás engedélyezése

48.

A Doktori Tanács ülésén a tanács tudományszak szerint illetékes tagja, ennek hiányában a szakbizottság elnöke terjeszti elő a pályázatot.

A Doktori Tanács ülésén a pályázat és mellékletei a szakbizottság, valamint az Akadémia illetékes osztálya véleménye alapján értékeli a pályázó tudományos munkásságát, és engedélyezi a minősítési eljárás lefolytatását, vagy a pályázatot elutasítja. A szavazás rendjére e szabályzat 38. pontjában foglaltak az irányadók.

A doktori munka hivatalos bírálói a szakbizottság javaslata alapján a Doktori Tanács ülése jelöli ki.
A hivatalos bírálatra e szabályzat 22—27. pontjait kell megfelelően alkalmazni.

Kandidátusi eljárás doktori eljárásként

49.

Ha a kandidátusi eljárásra bocsátott munka alapján valamennyi hivatalos bíráló és a bíráló bizottság, vagy a szakbizottság tudomány doktora fokozat odaítélését javasolja, a Doktori Tanács elnöke kikéri az Akadémia illetékes tudományos osztályának véleményét. Az akadémiai osztály egyetértése esetén a továbbiakban a doktori eljárásra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

A munkát a szakbizottság bocsátja nyilvános vitára, illetve dönt a 26—27. pontban szabályozott kérdésekről; a további bírálókat azonban a Doktori Tanács jelöli ki.

A nyilvános vita

50.

A munka vitájának vezetésére és a doktori fokozat odaítélése tekintetében javaslattételre a Doktori Tanács legalább öttagú bíráló bizottságot jelöl ki. A bíráló bizottság elnökét lehetőleg az Akadémia tagjai közül, tagjait a tudomány doktoraiból kell megbízni.

A bíráló bizottság feladataira, a vita lefolytatására, a szavazás módjára a 28—36. pontot kell megfelelően alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a nyilvános vita alóli felmentésről a Doktori Tanács dönt.

51.

A tudomány doktora fokozat odaítéléséről a Doktori Tanács szavazattöbbséggel dönt. Az eljárásra a 37—39. pontot, a nyilvános vita alóli felmentés esetén a 40. pontot kell megfelelően alkalmazni.

HONOSÍTÁSI ELJÁRÁS

52.

A Doktori Tanács külföldön szerzett — és a Doktori Tanács megalakulása előtt a Tudományos Minősítő Bizottsághoz benyújtott kérelem alapján — tudományos fokozat elismerése tárgyában az alábbi döntéseket hozhatja:

a) elismeri a tudományos fokozat egyenértékűségét — az állampolgárságtól függetlenül e szabályzat 54. a) és b) pontjaiban foglalt esetekben;

b) a tudományos fokozatot honosítja, ha a kérelmező magyar állampolgár és a TMB előzetes hozzájárulásával szerzett külföldön tudományos fokozatot, és a honosítással egyidejűleg rendelkezik az illetménykiegészítésről;

c) a honosítással azonos hatályú záradékkal látja el a tudományos fokozat megszerzését tanúsító okiratot, ha a kérelmező Magyarországon letelepedett, illetőleg letelepedés céljából itt tartózkodó nem magyar állampolgár, a záradékolással egyidejűleg rendelkezik az illetménykiegészítésről;

d) a kérelmet elutasítja.

53.

Az egyenértékűség megállapítása iránti kérelemhez csatolni kell a külföldön kiállított okiratot és annak hiteles magyar nyelvű fordítását.

54.

a) Ha nemzetközi egyezmény vagy szerződés kimondja valamely külföldi tudományos fokozatnak magyar tudományos fokozattal való egyenértékűségét, a Doktori Tanács szakbizottsága, illetőleg teljes ülése a kérelem és mellékletei alapján megállapítja, hogy a tudományos fokozat egyenértékű a tudomány kandidátusa vagy tudomány doktora fokozattal, és megjelöli a tudományágazatot.

b) Nemzetközi egyezmény vagy szerződés hiányában a szakbizottság, illetőleg a Doktori Tanács szakvélemény beszerzése, vagy szakértő meghallgatása után dönt az egyenértékűségről, vagy a honosításról.

c) Az egyenértékűség elismerése után a Doktori Tanács titkára látja el a külföldön szerzett okiratot az egyenértékűséget tanúsító záradékkal.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

55.

Az elbírálásra benyújtott kandidátusi, illetőleg doktori munkák egy példányát az MTA Kézirattárában kell elhelyezni.

Az elbírálásra benyújtott kandidátusi, illetőleg doktori munkák téziseiről az MTA Könyvtára információkat adhat bárkinek.

56.

A kandidátusi-, illetőleg a tudomány doktora fokozat elnyerése iránti minősítő eljárásban díjazás illeti meg a vizsgabizottságot, a hivatalos bírálókat, a bíráló bizottságot és a szakértőt.

57.

Minden olyan kérdésben, amelyről a jelen szabályzat nem rendelkezik, a Magyar Tudományos Akadémia Doktori Szabályzatát kell alkalmazni.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

314149

XL IV/1995. ÉVFOLYAM 5. SZÁM

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA TITKÁRSÁGA

BUDAPEST, 1995. MÁJUS 15.

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
Szerkeszti: az MTA Titkársága Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.
Szerkesztő: dr. Demcsik Tamás

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó és Nyomda igazgatója
A nyomdai munkálatokat az Akadémiai Kiadó és Nyomda végezte
Felelős vezető: Zöld Ferenc igazgató — Budapest, 1995., Nyomdai táskaszám: 23916
Felelős szerkesztő: dr. Demcsik Tamás — Műszaki szerkesztő: Sándor István
Megjelent: 4 (A/5) ív terjedelemben — HU ISSN 0865—9303

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, Lehel út 10/A., közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a Postabank Rt. 219-98636, 021-02799 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj egy évre 672,— Ft — Példányszámonkénti ára: 56,— Ft

314149

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

XLIV/1995. ÉVFOLYAM 5. SZÁM

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA TITKÁRSÁGA

BUDAPEST, 1995. MÁJUS 16.

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének állásfoglalásai

10/1995. (III. 28.) áf. Előterjesztés az Akadémia rendes tagjainak 1995. évi jelölésére . . . 78
11/1995. (III. 28.) áf. Előterjesztés az Akadémia külső tagjainak 1995. évi jelölésére 79
12/1995. (III. 28.) áf. Előterjesztés az Akadémia tiszteleti tagjainak 1995. évi jelölésére . . . 80
13/1995. (III. 28.) áf. Előterjesztés az 1995. évi Akadémiai Aranyérem odaítélésére 80
14/1995. (III. 28.) áf. Előterjesztés az 1995. évi Akadémiai Díjak odaítélésére . . . 81
15/1995. (III. 28.) áf. Előterjesztés az 1995. évi Akadémiai Újságírói Díjak adományozására . . . 82
16/1995. (III. 28.) áf. Előterjesztés az Információs Infrastruktúra Fejlesztési Program céljainak megvalósításáról . . . 82
17/1995. (III. 28.) áf. Javaslat az 1995. évi májusi rendes közgyűlés tárgysorozatának módosítására és kiegészítésére . . . 82
18/1995. (III. 28.) áf. Előterjesztés az MTA 1995. évi májusi rendes közgyűlése határozati javaslatára, illetve annak szerkesztésére . . . 83

Közlemények

2/1995. (A. É. 5.) MTA szabályozás az Akadémiai Óvoda nevének és alapító okiratának módosításáról . . . 84
Tájékoztató a tudomány kandidátusa fokozatok odaítéléséről . . . 84
Pályázati felhívások üdülővezetői álláshelyre, díjakra és ösztöndíjakra . . . 86
Fogadóóra a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórája 90
Az Értesítő zárása után érkezett közlemény . . . 90

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének állásfoglalásai

az 1995. március 28-án megtartott üléséről
(10—18. számú állásfoglalás)

Előterjesztés az Akadémia rendes tagjainak 1995. évi jelölésére

Az Akadémia elnöksége 14/1994. számú határozatával kiküldött Előkészítő Bizottság elnöke, Halász Béla, az MTA rendes tagja, az Akadémia alelnöke írásbeli előterjesztésében tájékoztatta az elnökséget az általa vezetett bizottság munkájáról. Ezek szerint az 1995. évi tagjelölés keretében összesen 45 rendes tagra érkezett ajánlás a tudományos osztályokra és az ott lefolytatott titkos szavazásokon mind a 45 fő megkapta az „igen" szavazatok több mint 50%-át. Az így kialakított javaslatokat — osztályonkénti bontásban, a szűkebb szakterület és a kapott szavazatszám feltüntetésével — az előterjesztés melléklete tartalmazta. Az elnökség tagjainak lehetőségük volt a részletes indokolások megtekintésére is.

Az Előkészítő Bizottság — a meggyőző szavazati arányokra figyelemmel — javasolta, hogy az elnökség a tudományos osztályokon többségi szavazatot kapott mind a 45 javaslatot támogatólag terjessze 1995. májusában az akadémikusok gyűlése elé. A bizottság, javaslata kialakításánál, figyelembe vette azt is, hogy a jelöltek közül senki nem volt, akit 1990. után választottak volna meg levelező tagnak.

Az Előkészítő Bizottság elnöke végezetül felhívta az elnökség figyelmét arra, hogy az új Alapszabály 45. §-ának (4) bekezdése szerint „Az Akadémia rendes és levelező tagjainak választásakor az a tudományágazatok arányos fejlődése és képviselete követelményeinek szem előtt tartásával az elnökség meghatározza azt, hogy az egyes tudományos osztályok által javasolt személyek közül hány kerüljön megválasztásra. Az elnökség a jelölésnél nem térhet el attól a sorrendtől, amelyet az osztályok a javaslatukban megállapítottak. Az elnökség az osztályok javaslata alapján a jelöléseket az akadémikusok gyűlése elé terjeszti."

Ezen rendelkezés alapján az elnökség nem személyekre, hanem az osztályok által megválaszthatók számára kell, hogy szavazzon.

A szavazást megelőző rövid vitában az MTA főtitkára arról tájékoztatta az elnökséget, hogy az új rendes tagoknak fizetendő tiszteletdíj összege akkor is rendelkezésre áll, ha az elnökség mind a 45 tag választását javasolja.

Az elnökség titkos szavazással — az osztályok által rendes tagnak javasoltak figyelembevételével — osztályok szerinti bontásban, az állásfoglalásban részletezettek szerint javasolja az akadémikusok gyűlésének a rendes tagokat megválasztani. A VI. Osztályon szavazattöbbséget kapott nyolc levelező tag közül az elnökség, az osztály által kialakított sorrend megtartásával, hat jelölt megválasztását javasolta az akadémikusok gyűlésének. A többi osztály által javasolt jelölteket az elnökség megszavazta.

Az elnökség 10/1995. számú állásfoglalása

Az elnökség javasolja az 1995. májusi tagválasztó akadémikusi gyűlésnek, hogy

— az I. Osztály által javasoltak közül négy levelező tagot, név szerint:
Kiefer Ferencet,
Poszler Györgyöt,
Hazai Györgyöt,
Róna-Tas Andrást,

— a II. Osztály által javasoltak közül három levelező tagot, név szerint:
Pölöskei Ferencet,
Hanák Pétert,
Heller Ágnest,

— a III/a Osztály által javasoltak közül hat levelező tagot, név szerint:
Csiszár Imrét,
Gécseg Ferencet,
Halász Gábort,
Szász Domokost,
Babai Lászlót,
Demetrovics Jánost,

— a III/b Osztály által javasoltak közül kettő levelező tagot, név szerint:
Bor Zsoltot,
Zimányi Józsefet,

— a IV. Osztály által javasoltak közül négy levelező tagot, név szerint:
Sáringer Gyulát,
Bócsa Ivánt,
Tomcsányi Pált,
Dudits Dénest,

— az V. Osztály által javasoltak közül hat levelező tagot, név szerint:
Telegdy Gyulát,
Palkovits Miklóst,
Ihász Mihályt,
Magyar Kálmánt,
Méhes Károlyt,
Muszbek Lászlót,

— a VI. Osztály által javasoltak közül hat levelező tagot, név szerint:
Kaliszky Sándort,
Páczelt Istvánt,
Terplán Zénót,
Gyulai Józsefet,
Kollár János,
Nagy Elemért,

— a VII. Osztály által javasoltak közül két levelező tagot, név szerint:
Görög Sándort,
Bartók Mihályt,

— a VIII. Osztály által javasoltak közül négy levelező tagot, név szerint:
Ferenczy Lajost,
Fekete Gábort,
Teplán Istvánt,
Venetiáner Pált,

— a IX. Osztály által javasoltak közül három levelező tagot, név szerint:
Mátyás Antalt,
Szelényi Ivánt,
Vékás Lajost,

— a X. Osztály által javasoltak közül három levelező tagot, név szerint:
Detrekői Ákost,
Meskó Attilát,
Pantó Györgyöt

válassza meg az MTA rendes tagjává.

Előterjesztés az Akadémia külső tagjainak 1995. évi jelölésére

Halász Béla, az MTA rendes tagja, az Akadémia alelnöke, a tagválasztást Előkészítő Bizottság elnöke írásbeli előterjesztésben adott tájékoztatást az Akadémia tagjainak a bizottságnak a külső tagok választásával kapcsolatban végzett munkájáról. Ezek szerint a tudományos osztályokra az 1995. évi tagjelölés keretében összesen 42 külső tagra érkezett ajánlás. Az osztályokon — közülük — 37-en kapták meg az „igen" szavazatok több mint 50%-át. Az előterjesztés mellékletében tüntette fel a bizottság az osztályokon szavazattöbbséget kapott javaslatokat, osztályonkénti bontásban, az állampolgárság megjelölésével és a kapott szavazatszám feltüntetésével. Az elnökség tagjai az ülésen a részletes indokolásokat is megtekinthették.

Az Előkészítő Bizottság az Akadémia elnöksége számára tett javaslatát abból kiindulva tette meg, hogy kívánatos lenne, ha a külső tagok száma nem haladná meg az Akadémia hazai taglétszámának a felét, és megfontolásra javasolta az elnökségnek, hogy
— az 1995-ben megválasztásra kerülő külső tagok száma tudományos osztályonként ne haladja meg a négy főt,
— a külső tagok száma tudományos osztályonként összesen ne haladja meg a 12 főt.

A titkos szavazást megelőző rövid vitában az elnökség elfogadva az Előkészítő Bizottság által javasolt szempontokat csak azon jelöltek megválasztását javasolta a tagválasztó akadémikusok gyűlésének, akiket az Előkészítő Bizottság is megválasztani javasolt. A tudományos osztályok által külső tagnak megválasztásra javasoltak közül így többen nem nyerték el az elnökség támogatását. Az elnökség az osztályok által kialakított sorrenden javaslata kialakításakor nem változtatott.

Az elnökség 11/1995. számú állásfoglalása

Az elnökség javasolja az akadémikusok gyűlésének, hogy 1995. májusában válassza az MTA külső tagjává a következőkben felsorolt jelölteket:

I. Osztály	Alföldi Géza	Németország
	Kós Károly	Románia
	Honti László*	Magyarország
	Bodi László	Ausztrália
II. Osztály	Mészáros István	Nagy-Britannia
	Molnár Miklós	Svájc
	Demény Lajos	Románia
III/a Osztály	Makkai Mihály	Kanada
	Ajtai Miklós	USA
	Kollár Lajos	USA
	Beck József	USA
III/b Osztály	Gábos Zoltán	Románia
	Balázs Nándor	USA
	Györffy Balázs	USA
	Domokos Gábor	USA
IV. Osztály	Kosztarab Mihály	USA
V. Osztály	Róbert László	Franciaország
	Lóránd László	USA
	Kunos György	Kanada
	Erdős Ervin	USA
VI. Osztály	Springer György	USA
	Szabó Barna	USA
	Gertler János	USA
VII. Osztály	Bodor Miklós	USA
	Kőrösy Ferenc	Izrael
	Pauncz Rezső	Izrael
	Schügerl Károly	Németország
VIII. Osztály	Csűrös István	Románia
	Gulyás Balázs	Belgium
	Aszalós Adorján	USA
	Oroszlán István	USA
IX. Osztály	—	
X. Osztály	Kónya Kálmán	USA

* Honti László állampolgárságát az elnökség megvizsgáltatja, ugyanis ha nem rendelkezik kettős állampolgársággal és csak magyar állampolgár, akkor az alapszabály rendelkezései szerint külső taggá nem választható.

Előterjesztés az Akadémia tiszteleti tagjainak 1995. évi jelölésére

A tudományos osztályok 1995. januári és februári üléseiken szavaztak a tiszteleti tagajánlásokról, figyelembe véve az Akadémia alapszabályának rendelkezéseit, amely szerint az Akadémia tiszteleti tagjává az a külföldön tevékenykedő tudós választható, aki szaktudományát nemzetközileg kiemelkedő színvonalon műveli, és aki a magyar tudomány különleges megbecsülésére tarthat számot.

Az elnökség által a tagválasztás előkészítésére kiküldött bizottság megvizsgálva a tudományos osztályokra érkezett 22 ajánlást és figyelembe véve azt a tényt, hogy mind a 22 fő megkapta az osztályokon az „igen" szavazatok több mint 50%-át írásbeli előterjesztésében azt javasolta az elnökségnek, hogy mind a 22 javaslatot támogatólag terjessze az 1995. májusában az akadémikusok gyűlése elé.

Az elnökség titkos szavazással az előterjesztésben javasoltak szerint döntött.

Az elnökség 12/1995. számú állásfoglalása

Az elnökség javasolja az akadémikusok gyűlésének, hogy 1995. májusában válassza az MTA tiszteleti tagjaivá a következőkben felsorolt jelölteket:

I. Osztály	Hans Robert Jauss	Németország
	G. B. Pellegrini	Olaszország
	Manfred Bierwisch	Németország
II. Osztály	Robert J. W. Evans	Nagy-Britannia
	Jürgen Kocka	Németország
III/a Osztály	Mary Ellen Rudin	USA
III/b Osztály	Sake Shimizu	Japán
	David Norman Schramm	USA
	David Pines	USA
	Herwig Schopper	Németország
IV. Osztály	—	
V. Osztály	William Cameron Bowman	Nagy-Britannia
VI. Osztály	Manfred Thoma	Németország
VII. Osztály	H. Knözinger	Németország
	J. F. K. Huber	Ausztria
	L. Caglioti	Olaszország
VIII. Osztály	Viorel Soran	Románia
	E. C. Daniel Cocking	Nagy-Britannia
	Bernard Roizman	USA
IX. Osztály	Harsányi János	USA
	Leslie Kish	USA
X. Osztály	Jean Dercourt	Franciaország
	Reinhardt Jünemann	Németország

Előterjesztés az 1995. évi Akadémiai Aranyérem odaítélésére

Az elnökség 11/1994. számú állásfoglalásával alkalmi bizottságot küldött ki, amelynek elnöke Halász Béla, tagjai Kulcsár Kálmán, Láng István, Michelberger Pál, Pataki Ferenc, Vámos Tibor, titkára Sáry László.

A tudományos osztályok a teljes hazai tagság véleményére támaszkodva az Akadémiai Aranyérem odaítélésére a következő javaslatokat terjesztették elő:

I. Osztály	Borzsák István, az MTA rendes tagja
II. Osztály	Győrffy György, az MTA rendes tagja
III/a Osztály	Fejes Tóth László, az MTA rendes tagja
III/b Osztály	Marx György, az MTA rendes tagja
IV. Osztály	Király Zoltán, az MTA rendes tagja
VI. Osztály	Michelberger Pál, az MTA rendes tagja
VIII. Osztály	Balogh János, az MTA rendes tagja

A bizottság elismerve valamennyi előterjesztett jelölt érdemeit, az 1995. évi Akadémiai Aranyéremre egyhangúlag

Balogh Jánost

javasolta tudományos munkássága és életműve alapján.

Az elnökség — titkosan szavazva — Balogh Jánosnak ítélte az 1995. évi Akadémiai Aranyérmet.

Az elnökség 13/1995. számú állásfoglalása

1. Az elnökség 1995-ben az Akadémiai Aranyérmet *Balogh János*nak, az MTA rendes tagjának, az ELTE TTK Állatrendszertani és Ökológiai Tanszéke ny. egyetemi tanárának adományozza több évtizedes kiemelkedő szintű tudományos, tudományszervező és -népszerűsítő munkásságáért.

Balogh János már több évtized óta a magyar biológia egyik vezető személyisége. Tudományos életműve eredményességét mutatja 9 könyve és több száz tudományos publikációja. E munkásság nemzetközi elismertségét több ezernyi hivatkozás is jelzi. Tudományos tevékenységéhez szorosan kapcsolódik évtizedek óta folyó magasszintű tudomány népszerűsítő, ismeretterjesztő munkája, sajtóban, rádióban, televízióban egyaránt. Ezernél jóval több cikke, előadása közül két, egyenként 13 részes TV sorozatát és a bioszférával, természetvédelemmel foglalkozó rádiósorozatait emeljük ki. Herman Ottó óta aligha volt hazánkban olyan személyiség, aki ezt a kettős, a társadalom számára egyaránt fontos tevékenységet olyan magas színvonalon folytatta volna, mint ő.

„A zoocönológia alapjai" c. könyve (1953) a szakterület alapvető munkája. Generációk nőttek és nőnek fel rajta. Nemzetközi hírnevét második nagy könyve a „Lebensgemeinschaften der Landtiere" (1958, Berlin—Budapest) hozta meg. Ez a mű egész Európában standard munkának számított, német egyetemeken tankönyvként használták. Sikerét főképp két fejezet alapozta meg: az ökoszisztémák anyag- és energiaáramlását részletesen tárgyaló produkcióbiológia és a módszertani rész. E két fejezetet még ma, a megjelenés után közel 35 évvel is idézik. Az ott kifejtett rekuperációs elméletet, amely a holt szerves anyagokon élő nagyobb (nem mikroszkópikus) organizmusok „energiavisszanyerő" szerepét hangsúlyozza, külön e célra rendezett „rekuperációs szimpóziumon" vitatták meg.

A nemzetközi elismerés birtokában, több külföldi meghívás után, 1963-ban kapott első ízben megbízást az UNESCO-tól a trópusi talajok zoológiai kutatására. A kiinduló feladat a még érintetlen őserdő és a degradált trópusi mezőgazdasági talajok állatainak összehasonlítása, a degradáció biológiai indikációjának kidolgozása volt. Ez az alapfeladat később a trópusi őserdők világszinten folyó talajzoológiai kutatásává bővült.

Új módszerének birtokában előbb Amazónia, majd Pápua Új-Guinea trópusi őserdeinek addig teljesen ismeretlen talajfaunáját tárta fel. E vizsgálatok eredményei azon publikációi, ahol a trópusi területeken gyűjtött páncélosatkák ismeretlen fajait írta le. Amikor ez az adattömeg kezdett áttekinthetetlenné válni, megírta újabb könyvét: „The riabatid Genera of the World" (1972). E könyv ma már a szakterület klasszikus alapműve, a szerző legtöbbször idézett munkája.

1963 és 1992 között 30 tengerentúli úton vett részt. Az ezeken gyűjtött anyag ma már pótolhatatlan, mert időközben több őserdőt, ahol gyűjtött, mára már kiirtottak.

2. Az elnökség felkéri elnökét, hogy az Akadémiai Aranyérmet az 1995. májusi rendes közgyűlésen adja át.

Előterjesztés az 1995. évi Akadémiai Díjak odaítélésére

Az MTA elnöksége 11/1994. számú határozatával kiküldött alkalmi bizottság az Akadémiai Díjak odaítélésére a tudományos osztályoktól beérkezett 15 javaslatot, amelyek közül 11 egyéni és 4 megosztott díjra vonatkozott, megvizsgálta. A bizottság — támaszkodva a tudományos osztályok szavazataiban kifejezésre juttatott rangsorolásra — az osztályok által első helyen ajánlottakat javasolta az elnökségnek akadémiai díjban részesíteni.

Az elnökség állásfoglalását titkos szavazással alakította ki.

Az elnökség 14/1995. számú határozata

Az elnökség:

1. a következőket részesíti Akadémiai Díjban

I. Osztály		
1. Vizkeleti András	az irodalomtud. dr., az MTA Fragmenta Codicum Kutatóhely vezetője	65 eFt
II. Osztály		
2. Diószegi István	a történelemtud. dr., az ELTE BTK Új és Legújabbkori egyetemes történeti Tanszék tanszékvezető egyetemi tanára	65 eFt
III/a Osztály		
3. Megosztott díj:		
Ruzsa Z. Imre	a matematikai tud. dr., az MTA Matematikai Kutatóintézetének osztályvezetője	25 eFt
Balogh Antal	a matematikai tud. kand. az MTA Matematikai Kutatóintézetének főmunkatársa	25 eFt
Pintz János	a matematikai tud. dr., az MTA Matematikai Kutatóintézetének tud. tanácsadója	25 eFt
Sárközy András	a matematikai tud. dr., az MTA Matematikai Kutatóintézetének tud. tanácsadója	25 eFt
III/b Osztály		
4. Tél Tamás	a fizikai tudomány dr., az ELTE TTK Elméleti Fizikai Tanszék egyetemi tanára	65 eFt
IV. Osztály		
5. Bognár Sándor	a mezőgazd. tud. dr., a Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem ny. egyetemi tanára	65 eFt
V. Osztály		
6. Megosztott díj:		
Falus András	a biológiai tud. dr., a SOTE Biológiai Int. Tanszékvezető egyetemi tanára	32,5 eFt
Pálóczi Katalin	az orvostud. dr., az Orsz. Haematológiai, Vértranszfúziós és Immunológiai Int. oszt. vezető főorvosa	32,5 eFt
VI. Osztály		
7. Lévai Imre	a műszaki tud. dr., a Miskolci Egyetem Anyagmozg. és Logisz. Tanszék ny. egyetemi tanára	65 eFt
VII. Osztály		
8. Sztaricskai Ferenc	a kémiai tud. dr., az MTA Antibiotikum kémiai Tanszéki KCs. vezetője	65 eFt
VIII. Osztály		
9. Sik Tibor	a biológiai tud. dr., a GATE Biotechn. Tsz. tanszékvezető egyetemi tanára	65 eFt

IX. Osztály		
10. Lamm Vanda	az állam- és jogtud. dr., az MTA Állam- és Jogtud. Intézet igazgatója	65 eFt
X. Osztály		
11. Megosztott díj:		
Somosvári Zsolt	a műszaki tud. dr., a Miskolci Egyetem Bányászati és Geotechn. Tsz. egyetemi tanára	25 eFt
Jambik Rozália	a földtudomány kand., a Miskolci Egyetem Hidrogeológiai és Mérnökgeológia Tsz. vez.	25 eFt
Szilágyi Gábor	geológusmérnök, a Közp. Bányászati Fejlesztési Intézet osztályvezetője	25 eFt
Madai László	geológusmérnök a Mátrai Erőmű Rt. Visonta, osztályvezetője	25 eFt

Előterjesztés az 1995. évi Akadémiai Újságírói Díjak adományozására

Az Akadémiai Újságírói Díjakra 11 javaslat (9 egyéni, 2 megosztott) érkezett az alkalmi bizottság számára. A bizottság — vita után — Ocsovai Gábort, a Magyar Rádió szerkesztő-riporterét és Wolfner Andrást, az Élet- és Tudományos főszerkesztőjét javasolta Akadémiai Újságírói Díjban részesíteni.

Az elnökségi vita során Hankó Ildikóra, a Magyar Nemzet tudományos rovata szerkesztőjére és Sulyok Erzsébetre, a Délmagyarország főmunkatársára is hangoztak el javaslatok.

Az elnökség titkos szavazással a díjakat Sulyok Erzsébetnek és Hankó Ildikónak ítélte oda.

Az elnökség 15/1995. számú állásfoglalása

Az elnökség:

1. Akadémiai Újságírói Díjban részesíti

SULYOK ERZSÉBET-et, a Délmagyarország főmunkatársát, színvonalas, hosszú ideje végzett, Délalföld tudományos életét bemutató írásaiért, a tudományos eredmények népszerűsítéséért,

HANKÓ ILDIKÓ-t, a Magyar Nemzet tudományos rovata szerkesztőjét, aki jelentős mértékben hozzájárult a tudományos eredmények széleskörben történő megismertetéséhez;

2. felkéri elnökét, hogy az Akadémiai Újságírói Díjakat, amely 40 eFt-ból és díszoklevélből áll, az Akadémia 1995. évi májusi rendes közgyűlésén adja át.

Előterjesztés az Információs Infrastruktúra Fejlesztési Program céljainak megvalósításáról

Az Akadémia elnöksége 1993. májusában már tárgyalt az Információs Infrastruktúra Fejlesztési Program keretében elért eredményekről, amelyeket a tudományos kutatás információs és kapcsolattartási háttere és a széles értelemben vett hazai információs társadalom kibontakozása szempontjából előremutatónak és a jövőbeli továbbképzést is megalapozó jelentőségűnek minősített. Felkérte az Informatikai Bizottságot, hogy a Programban végzett előrehaladásáról tájékoztassa az elnökséget.

Roska Tamás, az MTA levelező tagja, az Informatikai Bizottság elnöke szóbeli kiegészítésében felhívta az elnökség figyelmét arra, hogy az előterjesztés bizottsági vitája során különleges hangsúlyt kapott az infrastruktúra fenntartásának, a szolgáltatások tartós és folyamatos biztosításának, valamint legalább szinttartó fejlesztésének rendkívüli fontossága a teljes hazai kutatási, felsőoktatási és könyvtári-közgyűjteményi közösség számára. Kiemelte, hogy a további fejlesztés elengedhetetlenül szükséges Magyarországnak az európai nemzetközi közösséghez való csatlakozásához. A program további intenzív fejlesztésének azonban az anyagi lehetőségek hiánya határt szab. Most tervezik a tudományos minősített kutatók számára — amennyiben azt igénylik — az otthoni számítógép-hálózati kapcsolat lehetőségét megteremteni.

Az elnökség az Információs Infrastruktúra Program további folytatását rendkívül fontosnak tartja és úgy véli, hogy legalább a szintentartáshoz szükséges anyagi eszközöket elő kell teremteni a Programban résztvevő négy szervezet arányos tehervállalásával.

Az elnökség 16/1995. számú állásfoglalása

Az elnökség:

1. köszönettel tudomásul vette az Informatikai Bizottság elnökének előterjesztését az Információs Infrastruktúra Fejlesztési Program céljainak megvalósításáról;

2. fontosnak és szükségesnek tartja az elkezdett munkának az előterjesztésben meghatározott irányban való további folytatását és az anyagi eszközöknek a legalább szintentartáshoz elegendő biztosítását.

Javaslat az 1995. évi májusi rendes közgyűlés tárgysorozatának módosítására és kiegészítésére

Az elnökség 1995. januárjában megállapította a májusi rendes közgyűlés tárgysorozatát. A közgyűlés szervezése során szükségessé vált a határozat módosítása, illetve pontosítása.

Az elnökség 17/1995. számú állásfoglalása

Az 1995. májusi rendes közgyűlés első napján (május 8-án, hétfőn) délelőtt Kulcsár Kálmán, az MTA rendes tagja tartja a közgyűlés központi tudományos előadását, amelyet korreferátumok követnek.

A közgyűlés május 8-án 15 órakor folytatódik Oláh György és Harsányi János magyar származású Nobel-díjas tudósok előadásaival.

Az Akadémikusok Gyűlése 1995. május 8-án 16 órakor kezdődik.

Az elnökség 1/1995. számú állásfoglalása a fentiek szerint értelemszerűen módosul.

Előterjesztés az MTA 1995. évi májusi rendes közgyűlése határozati javaslatára, illetve annak szerkezetére

Az elnökség 1/1995. számú állásfoglalásában foglaltak szerint az 1995. évi májusi rendes közgyűlés munkaközgyűlésként kerül megrendezésre. Az előterjesztés megfogalmazása szerint a közgyűlés első napjának kiemelkedő eseménye lesz a központi tudományos előadás, valamint a magyar származású Nobel-díjas tudósok előadásai. Fontos feladata a közgyűlésnek az Akadémia munkájáról szóló kormánytájékoztató, valamint az Akadémiai Ügyrend megvitatása és elfogadása.

A közgyűléshez kapcsolódóan kerül megrendezésre az Akadémikusok Gyűlése, amely megvitatja az akadémikussá választás szabályait és rendes, tiszteleti, valamint külső tagokat választ.

Az előterjesztés szóbeli kiegészítéseként tájékoztatta az elnökséget az Akadémia elnöke arról a tervéről, hogy a közgyűlésre, a központi tudományos előadáshoz kapcsolódóan meghívja a környező tudományos akadémiák elnökeit.

Az elnökség 18/1995. számú állásfoglalása

1. Az elnökség elfogadja a Magyar Tudományos Akadémia 1995. évi májusi rendes közgyűlése határozati javaslatára, illetve annak szerkezetére tett javaslatot azzal, hogy a tényleges határozati javaslatot a közgyűlésen a téma szerinti előterjesztés és vita alapján kell megfogalmazni.

2. Az elnökség felkéri elnökét, hogy az 1. pontban foglaltak figyelembevételével a következő javaslatot terjessze a májusi rendes közgyűlés elé.

A közgyűlés

1. jóváhagyólag tudomásul vette

1.1 az Akadémia elnökének vitaindító beszámolóját, az ahhoz fűződő hozzászólásokra adott válaszát;

1.2 az Akadémia tevékenységéről szóló kormánybeszámolót és felhatalmazza az MTA elnökét, hogy a közgyűlés által a vita során elfogadott módosításokat átvezesse és az így véglegesített szöveget a miniszterelnöknek megküldje;

1.3 az Akadémia főtitkárának vitaindító beszámolóját, az ahhoz fűződő hozzászólásokra adott válaszát;

1.4 a főtitkári vitaindító részét képező 1995. évi költségvetési javaslatot;

1.5 a közgyűlési bizottságok beszámolóit;

2. elfogadta az Akadémia Ügyrendjét;

3. tárgyalt az Akadémia Doktori Szabályzatának előterjesztett kérdéseiről és határozatával megállapította a Szabályzat szövegét;

4. nagy érdeklődéssel hallgatta meg Kulcsár Kálmánnak Az európai integráció és Magyarország című központi tudományos előadását és a hozzá kapcsolódó referátumokat. Ezek, valamint a közgyűlési vita alapján
megállapítja...
javasolja...

5. nagy figyelemmel kísérte Oláh György Alaptudománytól új technológiáig és Harsányi János A racionális viselkedés című előadását;

6. felhatalmazza az elnökséget, hogy a határozat végleges szövegét, érdemi tartalmának megváltoztatása nélkül megállapítsa. Felkéri továbbá, hogy az ülésen elhangzott, de a határozatban nem érintett javaslatokban foglaltakat vizsgálja meg, és intézkedéseiről tájékoztassa az érintetteket.

AZ ELNÖKSÉG EGYÉB ÁLLÁSFOGLALÁSAI

Az elnökség tudomásul vette

— elnöke tájékoztatását arról az ülésről, amelyet a felsőoktatás fejlesztési koncepciójáról tartott a meghívottakkal kibővített Vezetői Kollégium tagjai és a Rektori Konferencia delegáltjai;

— elnökének azt a bejelentését, amely szerint az akadémiai kutatóhelyek vezetői az akadémiai kutatóhelyek képviselőjeként Pálinkás Józsefet, a fizikai tudomány doktorát, az Atommagkutató Intézet igazgatóját delegálták az elnökségbe;

— főtitkárának azt a bejelentését, hogy a Kormány a gazdasági megszorító intézkedések részeként 207 mFt-ot kíván elvonni az Akadémia költségvetéséből;

— 1995. február 28-ai ülése óta eltelt időszak legfontosabb akadémiai eseményeiről szóló beszámolót.

Budapest, 1995. április 28.

Kosáry Domokos s. k.

Közlemények

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének és főtitkárának

2/1995. (A. É. 5.) MTA

szabályozása

az Akadémiai Óvoda nevének és alapító okiratának módosításáról.

1. §

(1) A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 124. § (4) bekezdése alapján, valamint az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény előírásainak megfelelően az 1984. január 1-jén létrehozott Akadémiai Óvoda nevét „Akadémiai Óvoda és Bölcsőde" névre változtatjuk.

(2) Az Akadémiai Óvoda és Bölcsőde módosított alapító okiratát a melléklet szerint tesszük közzé.

2. §

Ezen szabályozás 1995. szeptember 1-jén lép életbe, ezen időponttól az 1/1994. (A. É. 3.) MTA utasítás 2. és 3. § rendelkezései és 2. és 3. sz. melléklete nem alkalmazhatók.

Kosáry Domokos s. k. *Keviczky László* s. k.

2/1995. (A. É. 5.) MTA szabályozás melléklete.

Alapító Okirat

A Magyar Tudományos Akadémia által 1984. január 1-jei hatállyal létrehozott Akadémiai Óvoda és Bölcsőde módosított alapító okiratát az alábbiak szerint állapítjuk meg.

1. *Az intézmény*

neve: Akadémiai Óvoda és Bölcsőde
székhelye és címe: 1022 Budapest, Bimbó út 33/c.

2. *Az Akadémiai Óvoda és Bölcsőde* (a továbbiakban Óvoda és Bölcsőde)

alaptevékenysége: az akadémiai intézmények dolgozói 18 hónapostól 3 éves korú gyermekei bölcsődei, valamint 3-tól 7 éves korú gyermekei óvodai nevelésének kedvezményes térítés mellett történő ellátása; *kiegészítő tevékenysége:* az alaptevékenységi körbe tartozók elsőbbsége megtartásával szabad férőhelyeivel gazdálkodhat.

3. *Az Óvoda és Bölcsőde jogállása:* önálló jogi személyű költségvetési szerv. Felügyeleti szerve a Magyar Tudományos Akadémia.

4. *Az Óvoda és Bölcsőde működése és gazdálkodása:*

- Az Óvoda és Bölcsőde feladatait az MTA Titkársága által jóváhagyott Szervezeti és Működési Szabályzat alapján látja el.
- Az Óvoda és Bölcsőde élén vezető állású közalkalmazott, az óvodavezető áll, akit határozatlan időre az MTA Titkársága szociális ügyekért felelős főosztályvezetője nevez ki, és gyakorolja felette a munkáltatói jogokat.
- Az Óvoda és Bölcsőde a költségvetési gazdálkodási rend betartásával a Magyar Tudományos Akadémia által biztosított költségvetési támogatással és saját bevételeivel önállóan gazdálkodik.

Budapest, 1995. április 26.

Kosáry Domokos s. k. *Keviczky László* s. k.

TÁJÉKOZTATÓ

a tudomány kandidátusa fokozatok odaítéléséről

Növénytermesztési Szakbizottság

LÁNSZKI IMRE
„A rizs domináns gyomfajai elleni védekezés újabb lehetőségei" című értekezése alapján a mezőgazdasági tud. kandidátusa

VEPERDI GÁBOR
„A Duna—Tisza közi feketefenyő ültetési hálózati és erdőnevelési vizsgálatának újabb eredményei" című értekezése alapján a mezőgazdasági tud. kandidátusa

TISCHNER TIBOR
„Fitotronika (Kontrollált környezet növénynevelésre) című értekezése alapján a mezőgazdasági tud. kandidátusa

HÁJOS MÁRIA
„Cékla minőségjavító nemesítése és az optimális betakarítási idő meghatározása a répatest színanyagtartalmának függvényében" című értekezése alapján a mezőgazdasági tud. kandidátusa

ZATYKÓ FERENC
„A zöldségnövények CO_2 trágyázásával elért eredmények" című értekezése alapján a mezőgazdasági tud. kandidátusa

SZANYI MARGIT
„A fajta és néhány agrotechnikai tényező hatása az őszi árpa fejlődésére és terméképzésére" című értekezése alapján a mezőgazdasági tud. kandidátusa
BORONKAI LÁSZLÓ
„Faipari por-forgácselszívó és szállító rendszerek méretezésének néhány kérdése" című értekezése alapján a mezőgazdasági tud. kandidátusa
TURÁNYIK BÉLA
„A váz nélküli műanyagfólia takarás gépesítése és hatása a mikroklímára" című értekezése alapján a mezőgazdasági tud. kandidátusa
HORVÁTHNÉ ALMÁSI KATALIN
„Fajtakeverés hatásának tanulmányozása kétkomponensű búzaliszt keverékekben" című értekezése alapján a mezőgazdasági tud. kandidátusa
BALOGHNÉ ORMOS ILONA
„Kertkultúra és tájalakítás az ókori Hellaszban" című értekezése alapján a mezőgazdasági tud. kandidátusa

Állattenyésztési és állatorvostudományi Szakbizottsága

HÁRSKUTI LÁSZLÓ
„A genotikus és egyes környezeti tényező hatása, kölcsönhatások a hízósertések értékmérő tulajdonságaiban" című értekezése alapján a mezőgazdasági tud. kandidátusa
GELEI ISTVÁN
„A genotikus és egyes környezeti tényezők hatása, kölcsönhatások a hízósertések értékmérő tulajdonságaiban" című értekezése alapján a mezőgazdasági tud. kandidátusa
CSÁNYI SÁNDOR
„A hazai őzpopuláció dinamikája, hasznosítása és a környezet változásai közötti kapcsolatok" című értekezése alapján a mezőgazdasági tud. kandidátusa
SZIGETI JENŐ
„A savanyított tömegtakarmányok és húsipari félszáraz-áru féleségek tejsavas fermentációjának irányítása" című értekezése alapján a mezőgazdasági tud. kandidátusa

Agrárökonómiai Szakbizottság

MAGYARI JÁNOS (GATE)
„Többfázisú munkafolyamatok szervezési célú modellezése" című értekezése alapján a mezőgazdasági tud. kandidátusa
RADÓ ANDRÁS (GATE)
„Humán erőforrás fejlesztés élelmiszergazdasági vezetők körében" című értekezése alapján a közgazdaságtud. kandidátusa
GAÁL BÉLA (FM)
„Közösségi marketing az agrárgazdaságban" című értekezése alapján a közgazdaságtud. kandidátusa
TÓTH ZOLTÁN (GATE)
„Szakértői rendszer szántó gépcsoport üzemelési viszonyainak vizsgálatához" című értekezése alapján a mezőgazdasági tud. kandidátusa
TÖRCSVÁRI ZSOLT (GATE)
„A mezőgazdasági munkaerőgazdálkodás vizsgálatának matematikai-statisztikai háttere" című értekezése alapján a mezőgazdasági tud. kandidátusa
KOVÁCS ENDRE (GATE)
„A gazdaszámtartás alapjai és számítógépes rendszere" című értekezése alapján a mezőgazdasági tud. kandidátusa
SZAKÁLY ZOLTÁN (PATE)
„Korszerű állatieredetű alapélelmiszerek piacképességének vizsgálata" című értekezése alapján a mezőgazdasági tud. kandidátusa
HÉJJ BOTOND (ERTI)
„Az erdei üdülés egyes ökonómiai problémái" című értekezése alapján a mezőgazdasági tud. kandidátusa
KISS PÁL ISTVÁN (GATE)
„A növénytermesztés szállítási munkafolyamatainak tervezése-szervezése szimulációs modellel" című értekezése alapján a mezőgazdasági tud. kandidátusa
MARSELEK SÁNDOR (GATE)
„A juhászati ágazat gazdaságossági tényezőinek vizsgálata" című értekezése alapján a mezőgazdasági tud. kandidátusa
HELGERTNÉ SZABÓ ILONA (GATE)
„A munkanélküliség és a foglalkoztatás mikrotérségi vizsgálata" című értekezése alapján a közgazdaságtud. kandidátusa
GUTH LÁSZLÓ (GATE)
„Mezőgazdasági termeléssel foglalkozó háztartások gazdálkodásának legfontosabb összefüggései" című értekezése alapján a közgazdaságtud. kandidátusa
KOZÁRI JÓZSEF (GATE)
„A Magyarországon alkalmazható mezőgazdasági szaktanácsadási elvek és stratégiák" című értekezése alapján a közgazdaságtud. kandidátusa

Klinikai Orvostud. Szakbizottság

KERTÉSZNÉ GRUBER NOÉMI (Szent-Gy. OTE)
„Pharmacologiai terheléses vizsgálatok ischaemiás szívbetegségben" című értekezése alapján az orvostud. kandidátusa
SZABÓ IMRE (DOTE)
„Humán granulociták antibakteriális és egér makrofágok antifungális aktivitásának modulációja" című értekezése alapján az orvostud. kandidátusa
JUHÁSZ ISTVÁN (DOTE)
„Humán bőr fiziológiás és paofiziológiás folyamatainak in vivo tanulmányozására alkalmas egér xenotranszplantációs modell" című értekezése alapján az orvostud. kandidátusa
FRENYÓ SÁNDOR (Baleseti I.)
„A posttraumás csuklófájdalom diagnosztikája, különös tekintettel az arthroscopiára" című értekezése alapján az orvostud. kandidátusa
SVASTICS EGON (MÁV K.)
„Az emlőrák klinikai prognosztikai faktorai" című értekezése alapján az orvostud. kandidátusa
KOÓ ÉVA (ORFI)
„Az arthritis psoriatica klinikai jellemzői és kezelésének irányelvei" című értekezése alapján az orvostud. kandidátusa

OROSI PIROSKA (DOTE)
„Alveoláris és pleurális nakrofágok néhány morfológiai és funkcionális jellemzője emberben és állatkísérletben" című értekezése alapján az orvostud. kandidátusa

KATONA MÁRTA (SZOTE)
„A kétdimenziós Doppler-echocardiographia jelentősége az újszülöttkori és gyermekkori cardiovas-cularis megbetegedések diagnosztikájában" című értekezése alapján az orvostud. kandidátusa

FEKETE ISTVÁN (DOTE)
„Pathophysiológiai és morphológiai vizsgálatok cereblaris ischaemiás modelleken" című értekezése alapján az orvostud. kandidátusa

PÁSZTI ILDIKÓ (Heim Pál K.)
„Újabb lehetőségek csecsemő és gyermekkorban az oesophago-gastroduodenoscopia alkalmazásával" című értekezése alapján az orvostud. kandidátusa

SOMLAI BEÁTA (SOTE)
„A melanoma kórlefolyására ható tényezők" című értekezése alapján az orvostud. kandidátusa

VIOLA SÁNDOR (Gyerm. K.)
„Scheurmann kórral kapcsolatos funkcionális, laboratóriumi, klinikai vizsgálataink" című értekezése alapján az orvostud. kandidátusa

BODNÁR BÉLA (DOTE)
„A préembrio fagyasztva-tárolása, a petesejt és a préembrio adományozás technikai és orvosetikai kérdései" című értekezése alapján az orvostud. kandidátusa

VÁCZI GÁBOR (ORFI)
„Térdizületi arthroplastica eredményeinek összehasonlítása rheomaotid arthritis és a degeneratív kórképek eseteiben" című értekezése alapján az orvostud. kandidátusa

PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK

A Magyar Tudományos Akadémia Titkársága pályázatot hirdet 1996. január 1-jei időponttól

a Siófoki Akadémiai Üdülő üdülővezetői

álláshelyének betöltésére.

Az üdülő címe: 8600 Siófok, Kodály Z. u. 3.

A pályázatnak tartalmaznia kell:
— a pályázó jelenlegi munkahelyének, besorolásának és fizetésének megjelölését,
— a pályázó elképzelését az üdülő vezetésére, gazdaságos üzemeltetésére.

A pályázathoz mellékelni kell:
— részletes önéletrajzot,
— az iskolai végzettséget igazoló bizonyítványt, illetve oklevelet,
— három hónapnál nem régebbi keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A kinevezés határozott időre, de legfeljebb 5 évre szól. A besorolás és az illetmény megállapítása a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény alapján történik.

A pályázatot mellékleteivel együtt a Magyar Tudományos Akadémia Titkársága Humánpolitikai Osztályára (1051 Budapest, Nádor u. 7.) kell benyújtani, a pályázati felhívás megjelenésétől számított 30 napon belül.

A pályázattal kapcsolatos további információk a 118-99-80 telefonszámon kérhetők.

Dr. Sáry László s. k.
főosztályvezető
Jogi és Igazgatási Főosztály

Az MTA Kémiai Tudományok Osztálya 1984-ben *NOVICARDIN-Díj*at létesített.

A Díj odaítélése jelölés vagy pályázat útján történik.

A Díjjal évente egy olyan, a kémia, az orvostudomány, a biológia vagy más tudományok területén levő személyt lehet jutalmazni, aki az Alapítványrendelő által létrehozott készítmény, a NOVICARDIN vizsgálatában, vagy a rákbetegség gyógyítását szolgáló gyógyszerek kutatásában kiemelkedő eredményt ért el.

A jelöléseket ill. pályázatokat *1995. szeptember 1-ig* lehet az MTA Kémiai Tudományok Osztálya titkárságára (1051 Budapest, Nádor utca 7.) benyújtani, mellékelve egy összeállítást a tudományos közleményekről ill. szabadalmakról.

A Díj odaítélésére az MTA Biológiai-, Kémiai- és Orvostudományok Osztályának képviselőiből álló bizottság tesz javaslatot a Kémiai Tudományok Osztályának, mely orvosokkal ill. biológusokkal kibővített ülésén hozza meg határozatát.

MTA Kémiai Tudományok Osztálya

A Magyar Tudományos Akadémia, a Budapesti Műszaki Egyetem, az Ipari Minisztérium, az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság, a Gyógyszeripari Egyesülés és a Magyar Kémikusok Egyesülete a kimagasló hazai szintetikus szerves kémiai kutatások jutalmazására 1983-ban **Zemplén Géza Díjat** alapított.

Az alapítók képviselőiből alakult bizottság (a megszünt Gyógyszeripari Egyesülés helyét 1992 óta a Magyar Gyógyszergyártók és Nagykereskedők Országos Szövetsége tölti be, az Ipari Minisztérium Ipari- és Kereskedelmi Minisztériummá alakult) az MTA Szerves Kémiai Bizottságának javaslatát figyelembe véve 1995-ben jelölés alapján egy 160 000 Ft-os 1. Díj, negyven évnél

nem idősebb kutatók számára pedig jelölés, vagy pályázat alapján egy 90 000 Ft-os 2. Díj, s az ezekkel járó emlékérem és oklevelek odaítéléséről dönt.

Felhívjuk a szintetikus szerves kémia területén dolgozókat, hogy jelölésüket, vagy saját pályázati anyagukat

1995. augusztus 31-ig

az MTA Kémiai Tudományok Osztályára (1051 Budapest, Nádor utca 7.) küldjék be. A jelöléshez ill. a pályázatokhoz mellékelni kell egy összeállítást a tudományos közleményekről, ill. a szabadalmakról.

a Zempléni Géza Díj odaítélésére alakult Bizottság

AZ MTA SZÁDECZKY-KARDOSS ELEMÉR DÍJ- ÉS ÖSZTÖNDÍJ ALAPÍTVÁNYÁNAK KURATÓRIUMA PÁLYÁZATOT HIRDET

Szádeczky-Kardoss Elemér Díj-ra
A Díj elsősorban már elvégzett, publikált, tudományos munkák elismerésére szolgál.
A Díjra a *földtudományok területén tevékenykedő 40 év alatti* oktatók- és kutatók pályázhatnak, 5 évnél nem régebbi magyar, vagy lehetőleg angol nyelven publikált könyvvel, könyvrészlettel, cikkel, szabadalommal, vagy műszerleírással.
Pályázni csak olyan munkával lehet, amely jutalomban még nem részesült.

A Díjak összege tanulmányok esetén 15 000,— és 50 000,— Ft. között lehet. Könyvek, jegyzetek esetén elérheti a 100 000,— forintot.

A *pályázatot* az MTA Földtudományok Osztályára (1051 Bp. Nádor u. 7. I/130. Telefon: 117-4219) *1995. június 15-ig lehet benyújtani,* melyhez csatolni kell a pályázó tudományos önéletrajzát (születési év, lakáscím feltüntetésével) és a pályázatra benyújtott munkát (munkákat) egy-egy példányban.

A benyújtott pályázatokat a Kuratórium szeptember 15-ig bírálja el és még szeptemberben eredményt hirdet.

1995-ben néhány nagyon indokolt esetben mód nyílik — a fenti kitételnek megfelelő magyar állampolgárok részére — külföldi tanulmányút, ill. konferencián való részvétel támogatására. Lehetőség nyílik továbbá külföldön élő magyar anyanyelvű diákok (csoportos), vagy fiatal kutatók és oktatók magyarországi szakmai látogatásának támogatására. Az Ösztöndíjak összege: 20 000,— és 100 000,— forint között lehet.
A Kuratórium a pályázóktól részletes indoklást vár, amelyben kifejtik a szakmai tanulmányút célját. Egyéni pályázatokhoz részletes szakmai önéletrajzot is kell csatolni.

Az 1995. június 15-ig benyújtott pályázatokkal folyó év szeptembere és következő év szeptembere közötti időszakra lehet támogatást kérni.

Az *ünnepélyes eredményhirdetés*re az MTA Földtudományok Osztálya *1995. szeptember*i ülésén kerül sor.

Budapest, 1995. március 30.

Mészáros Ernő s. k.
az MTA rendes tagja,
a SzKE Kuratórium elnöke

A Magyar Ösztöndíj Bizottság és a British Council pályázatot hirdet a Magyar Köztársaság és Nagy-Britannia közti kormányközi oktatási, kutatási, kulturális és művészeti együttműködés keretében megvalósuló projektekhez szükséges kutatócserék támogatására. A projektek azt a célt szolgálják, hogy a két ország — Nagy-Britannia és Magyarország — szakmai és oktatási műhelyei között kölcsönös előnyökön alapuló kapcsolatok és különböző együttműködési formák alakuljanak ki.

PÁLYÁZÁSI FELTÉTELEK

1. Pályázhatnak egyetemek, főiskolák, azok tanszékei, oktatási intézmények, kutatóintézetek, kutatócsoportok, közgyűjtemények, művészeti és kulturális intézmények szakemberei, kutatói, tanárai. A program azoknak a szakértőknek a cseréjét támogatja, akik az elsőbbséget élvező szakterületeken pontosan megállapított időkeretekben kívánnak projekteket létrehozni.
2. Pályázatok csak a megadott elsőbbséget élvező témakörökben adhatók be. (1. sz. melléklet.)
3. A projektek legfeljebb 3 éves időtartalmúak lehetnek.

A kezdés időpontja: 1996. április 1.

4. A programok „workshopok", tanulmányutak, rövid látogatások és ösztöndíjak költségeit fedezik. A projektek tartalmazhatnak 10 hónapnál nem hosszabb posztgraduális kutatási és képzési programokat, de a kutatási felszerelések költségeit a projekt pénzügyi fedezete nem biztosítja.
   A csereutak a potenciális együttműködési lehetőségek feltárására használhatók fel.
   Abból a célból, hogy minél több projekt jöjjön létre, sor kerülhet a döntés során a kértnél kevesebb és rövidebb látogatás engedélyezésére is.
5. Mindkét projekt — koordinátornak minden év márciusában (a projekt első évében az első félév végén, azaz októberben is) jelentést kell tennie a projekt előrehaladásáról. A projekt befejezésekor összefoglaló jelentést kell adni.
   Az éves jelentésekben értékelni kell az elmúlt évi tevékenységet az eredmények bemutatásával és jelezni kell a várható tervet. Ezek alapul szolgálnak a következő év közelítő cserelátogatásainak értékelésekor.

6. A projektek kiválasztását/elfogadását magyar részről a Magyar Ösztöndíj Bizottság, brit részről a British Council végzi. Mindkét testület felkérhet külső szakértőt a bírálathoz.
7. A projekt keretében megvalósuló ösztöndíj munkajogi vonatkozású ügyeit a kiutazó maga intézi.

Formai követelmények

1. A pályázatot a magyar projekt — koordinátornak magyar nyelven 3 példányban, angol nyelven 1 példányban, a Magyar Ösztöndíj Bizottság Irodájához, az angol projekt — koordinátornak angol nyelven 1 példányban a British Council Irodájához kell beküldeni. (Az angol nyelvű példány az angol együttműködő féllel egyeztetett, mindkét fél által aláírt terv. A 3 magyar nyelvű példányt a magyar projekt — koordinátornak kell aláírnia.
2. Kérjük a pályázati anyagokat oldalszámokkal ellátni és az egyes példányokat összefűzni vagy összetűzni.
3. A formanyomtatványokat kérjük figyelmesen olvassák át és értelemszerűen töltsék ki. Válaszoljanak minden kérdésre, szükség esetén (pl. a projekt leírása) a részletesebb választ pótlap felhasználásával is meg lehet adni.
4. Mind a magyar, mind az angol projekt — koordinátornak alá kell írnia a projekt egyeztetett, angol nyelvű példányát.

5. A borítékra kérjük ráírni: Magyar—angol pályázat

Formanyomtatványok személyesen a Magyar Ösztöndíj Bizottság Irodájában (Művelődési és Közoktatási Minisztérium, Budapest V., Szalay u. 10—14., IV. em. 474.), a Művelődési és Közoktatási Minisztérium Ügyfélszolgálati Irodájában (Budapest V., Szalay u. 10—14., alagsor) valamint a British Council Irodájában (Budapest VI., Benczúr u. 26.) szerezhetők be, postán pedig az említett Ügyfélszolgálati Irodától kérhetők (Művelődési és Közoktatási Minisztérium Ügyfélszolgálati Iroda, 1884 Budapest, Pf. 1).

A formanyomtatványok sokszorosíthatók.

A pályázat tartalma

A projekt címe:
A projekt szakmai része:

1. A projekt résztvevőinek adatai:
   a) A magyar résztvevők adatai (név, beosztás, a munkahely neve, címe, telefonszáma, fax-száma)
   b) A külföldi résztvevők adatai (név, beosztás, a munkahely neve, címe, telefonszáma, fax-száma)

2. A projekt leírása
2.1. A projekt előzményei: (Röviden vázolni kell a projekt hátterét, a projekttel összefüggő előző és jelenlegi ténykedést)
2.2. A projekt célja (A projekt hosszú- és középtávú célja)
2.3. A projekt tárgya (A projekt tervezett hatása a szakterületre és a résztvevőkre, várható fejlődés és változások)
2.4. Együttműködő szervezetek. (Fel kell sorolni azokat a szervezeteket és intézményeket, amelyek közreműködnek a projekt céljának megvalósításában)
2.5. Az események időbeni ütemezése. (Milyen tevékenységet és mikorra terveznek)
2.6. Ráfordítás. (A résztvevők munkaideje, anyagok, felszerelések)
2.7. Költségterv. (Szét kell bontani a költségtervet különböző rovatokra, mint pl. a résztvevők munkaideje, utazás, felszerelés, anyagköltség, stb. Más várható forrást is (költségmegoszlás, költségviselő) meg kell jelölni.
2.8. A mérhető eredmények. (a projekt várható mennyiségi és minőségi haszna, a létrejött eredmények, a várható közlemények, a projektből fakadó újabb projekt ill. célok)
2.9. Hosszútávú hatás. (Fenntarthatóság)
2.10. Ellenőrzés és értékelés. (A javasolt mechanizmus és ütemterv)

A projekthez mellékelni kell:

— a magyar és a külföldi projektvezetőnek (koordinátoroknak) és a projektben résztvevő magyar és külföldi kutatóknak a témával kapcsolatos szakmai tevékenységét (max. 1—1 oldal)
— a projekt-koordinátornak és a résztvevőknek a témával kapcsolatos publikációs jegyzékét (max. 5 tétel)
— a pályázó saját címére megcímzett válaszleveleket (a formalevél a felhívás anyagában található)

A pályázat benyújtása

Ugyanazon pályázat magyar nyelvű példányát a magyar projekt-koordinátornak személyesen az alábbi címre kell benyújtania legkésőbb

1995. június 30-án 16.00 óráig

a Magyar Ösztöndíj Bizottság Irodájának Titkárságára
a Művelődési és Közoktatási Minisztérium
Budapest V., Szalay u. 10—14. IV. em. 419. számú szobába kérjük leadni, legkésőbb a megadott határidőig

Postán a következő címre kell küldeni a határidő lejárta előtti beérkezéssel:

1884 Budapest, Pf. 1.

A faxon beküldött pályázatokat nem tudjuk elfogadni.

Ezzel egyidejűleg az angol projekt-koordinátornak az angol nyelvű példányt a British Council Irodájához kell benyújtani az alábbi címre:

The British Council
Budapest, 1068
Benczúr utca 26.

1. sz. melléklet/Appendix 1

A Brit—Magyar csereprogramon belül elsőbbséget élvező szakterületek
Hungarian—British exchange programme current project priority areas

Felsőoktatás / *Higher Education*

— Tantervfejlesztés inter- és multidiszciplináris tudományokban
Development of new curricula in the inter- and multidisciplinary sciences

— Angol nyelv a tanárképzésben és más felsőoktatási területen
English Language in teacher training and other higher education fields

— Anglisztikai program
British studies

— Esetjátékok az oktatási programban (Drámapédagógia)
Theatre-in-Education programme

— Szociális és egészségügyi tanárképzés
Social and Health Teacher training

— Angol nyelv nem angol szakosok számára
English for non-English specialists.

— Egyetem irányítás
University management

— Felsőoktatási könyvtárak irányítása
Higher Education library management

Kutatás és felsőoktatásban / *Research in higher education institutions*

— Ph. D. kutatások különböző tudományterületeken
Introduction of Ph. D. research in different sciences

— Agrárgenetika és reprodukciós biológiai kutatások
Researches in agricultural genetics and reproduction biology

— Élő szervezetek sejtélettanának kutatása
Researches in the science of physiology of cell

— Főbb egészségügyi problémák kutatása (rák, szív- és érrendszeri megbetegedések, neurológia)
Research into major health worries (cancer, heart, neurology)

— Orvosbiológiai mérnöki kutatások
Researches of engineering in medical biology

— Modern kémiai szerkezetvizsgálat
Modern research of chemical structures

— A menedzsment elméleti és gyakorlati oktatása
Management training and education

— A demokratikus kormányzás törvényes keretei
The legal framework of good government

— A brit és a magyar történelem összefüggései
British and Hungarian History

— Nyelvtudomány
Lingvistics

Közoktatás / *School education*

— Iskolavezetés
School management

— Tanterv fejlesztés és teljesítmény értékelés
School curricula development and assessment

— Oktatástechnika az iskolákban (ELT-laborok, oktatási softwerek, CD-ROM-ok, multimedia, tudományos laboratóriumi technológiák és azzal összefüggő módszerek)
Technology in schools (e.g. ELT-labs, educational softwares, CD-ROMs, multimedia, science laboratory technology and related methodology)

— Szaknyelvi tanártovábbképzés angol szakos és nem angol szakos tanároknak (ELT és ESP)
In-service teacher training for English teachers and non-English specialist teachers (ELT and ESP)

— A szakképzés irányítása és a szakképzés hatása az emberi erőforrás gazdálkodásra
Management of vocational training and its links to corporate human resources

— A szociális, közösségi és nemzetközi identitás korszerű oktatása
Social (public) international awareness education

— Környezetvédelmi oktatás
Environment education

— Intézmények közötti kapcsolatok (a hallgatói mobilitás irányítása, nemzeti és nemzetközi iskolai kapcsolatok, az Európai Unió és az Európa Tanács projektjeihez való integrálódás)
Communications between institutions (management of student-staff mobility, national and international school links, integration to the European Unions and Council of Europes projects)

— Információs rendszerek a nemzeti oktatásirányításhoz, beleértve a kormányzati és a közszolgálati információs rendszereket
Information systems for the management of national education, including information for government and the public

Művészetek / *Arts*

— Menedzserképzés a művészeti életben dolgozók számára
Management training for arts administrators

— Kiállításszervezés és kiállítások az oktatásban
Gallery management and involvement with education

— Köz- és magánalapítványok szerepe a művészeti és kulturális életben
Public / private funding of the arts and cultural life

— Kortársművészetek bemutatása (vizuális, irodalmi, performance)
Exploration of contemporary art (visual, literary and performance)

— Műfordítás
Translation (of poem and literary work)

Közgyűjtemények és tájékoztatás / *Libraries and Information*

— Nemzeti gyűjtemények gondozása
Management of National Collections

— Könyvtárigazgatás és szervezés
Library management

Hungarian—British intergovernmental cooperation programme for 1996—99 project proposal

Content of a project proposal

Forms, duly filled in
(Data of identification, data of project investigators, data necessary for project management, source of financement of research / development itself, results to be expected any way of their utilization, necessary signatures)

Professional part of the project proposal
1. Data of experts participating in the project:
   a) Data of Hungarian participiants
   (Name, title, workplace — name, address, telephone, telefax, E-mail)
   b) Data of foreign participiants:
   (Name, title, workplace — name, address, telephone, telefax, E-mail)
2. Description of the project
   2.1. Brief description (including background, context, previous / current activities)
   2.2. Aim (long-term or wider goal of the project)
   2.3. Objectives (intended immediate effects on the troject area or target group, expected improvements and changes)
   2.4. Collaborating organisations: (list all those organisation / institutions involved in helping to deliver the projects objectives)
   2.5. Time table of events (what activities are planned and when will these take place)
   2.6. Inputs (staff time, materials, equipment)
   2.7. Draft costing (broken down into broad headings e.g. staff time, travel, equipment / materials costs. Please note any shared or matching funds anticipated)
   2.8. Measurable outputs (expected benefits in quantitative and qualitative terms, reports to be produced, anticipated media coverage, future projects of funding goals)
   2.9. Longer term impact (sustainablity)
   2.10. Monitoring and evaluation (proposed mechanism and shedule)

Enclosure
Professional activity of the Hungarian and foreign project investigators and all participiants (max. 1 page) and most important publications (max. 5) concerning the topic.

FOGADÓÓRA

Keviczky László, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára minden hétfőn 15.30—17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak, valamint az intézmények vezetőinek más időpontokban is rendelkezésére áll.

Jogi és Igazgatási Főosztály

Az Értesítő zárása után érkezett közlemény

Közlemény az akadémiai intézményekben folyó közalkalmazotti tanácsi választásokkal kapcsolatban

A 29/1995. (III. 24.) Korm. rendelet intézkedik a közalkalmazotti tanácsi választással kapcsolatos egyes kérdésekről. A kormányrendelet 4. § (1) bekezdésének a) pontja szerint az akadémiai intézményekben megtartott közalkalmazotti tanácsi választásokról készült jelentésekben „a munkáltató ágazati irányítását ellátó minisztérium" elnevezésű pontban a Magyar Tudományos Akadémia Titkárságát kell feltüntetni.

Ezúton hívjuk fel a választási bizottságok figyelmét, hogy a választási időszak lezárása után a kormányrendeletben meghatározott jelentés egy példányát a Magyar Tudományos Akadémia Titkársága pénzügyi főosztálya részére kell megküldeni (levélcím: 1361 Bp. Pf. 6.).

Egyben tájékoztatjuk a választási bizottságokat, hogy a Költségvetési Intézmények Érdekegyeztető Tanácsa 1995. május 2-ai ülésén — a kormányzati oldal ajánlása alapján — a jelentés megtételéhez útmutatóval ellátott formanyomtatványt fogadott el, amely az intézményekben működő reprezentatív szakszervezetek képviselőitől kapható meg. A formanyomtatvány alkalmazása nem kötelező.

Budapest, 1995. május 8.

Magyar Tudományos Akadémia Titkársága
Pénzügyi Főosztálya

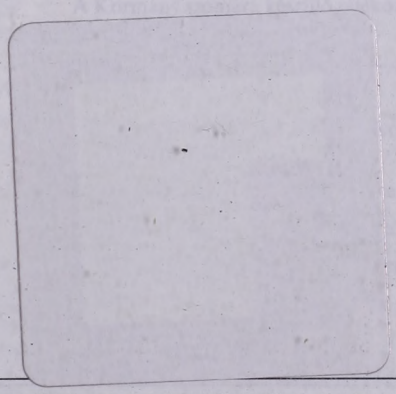

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
Szerkeszti: az MTA Titkársága Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.
Szerkesztő: dr. Demcsik Tamás

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó és Nyomda igazgatója
A nyomdai munkálatokat az Akadémiai Kiadó és Nyomda végezte
Felelős vezető: Zöld Ferenc igazgató — Budapest, 1995., Nyomdai táskaszám: 24000
Felelős szerkesztő: dr. Demcsik Tamás — Műszaki szerkesztő: Sándor István
Megjelent: 2 (A/5) ív terjedelemben — HU ISSN 0865—9303

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, Lehel út 10/A., közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a Postabank Rt. 219-98636, 021-02799 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj egy évre 672,— Ft — Példányszámonkénti ára: 56,— Ft

314149
MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

XLIV/1995. ÉVFOLYAM 6. SZÁM

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA TITKÁRSÁGA

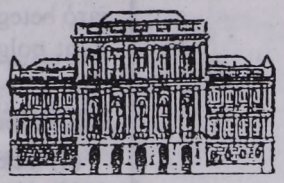

BUDAPEST, 1995. JÚNIUS 9.

Jogszabályok	55/1995. (V. 17.) Korm. r.	a tudományos továbbképzés befejezésének feltételeiről, a külföldön szerzett tudományos fokozat hazai elismeréséről és a kandidátusi fokozattal járó illetménykiegészítésről 92
	1039/1995. (V. 17.) Korm. h.	a Tudományos Minősítő Bizottság tagjai megbízatásának megszüntetéséről 93
A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének állásfoglalásai	19/1995. (IV. 25.) áf.	Beszámoló a Fulbright Bizottság magyarországi tevékenységéről 94
	20/1995. (IV. 25.) áf.	A Kormány számára készülő tájékoztató tervezete az Akadémia munkájáról 94
	21/1995. (IV. 25.) áf.	Előterjesztés az Akadémia 1994. évi költségvetésének végrehajtásáról 95
	22/1995. (IV. 25.) áf.	Előterjesztés a Magyar Tudományos Akadémia 1996. évi költségvetési irányelveiről 95
	23/1995. (IV. 25.) áf.	A vagyonhasznosítási szabályzat tervezete 95
	24/1995. (IV. 25.) áf.	A Magyar Tudományos Akadémia ügyrend-tervezete 96
	25/1995. (IV. 25.) áf.	Szabályzat az akadémikussá választás eljárási szabályairól . . 96
Közlemények	Közgyűlési határozat	a Magyar Tudományos Akadémia Támogatott Kutatóhelyek Irodája megalapításáról 96
	Pályázati felhívások	igazgatóhelyettesi munkakör betöltésére, pedagógus ösztöndíjra, társadalomtudományi kutatások támogatására 97
	Főtitkári közlemény	megbízott főtitkárhelyettesi teendők ellátásáról 98
	Fogadóóra	a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórája 98
	Helyesbítés	

JOGSZABÁLYOK

A Kormány 55/1995. (V. 17.) Korm. rendelete

a tudományos továbbképzés befejezésének feltételeiről, a külföldön szerzett tudományos fokozat hazai elismeréséről és a kandidátusi fokozattal járó illetménykiegészítésről

A Kormány a következőket rendeli el:

1. §

(1) E rendelet hatálya a tudományos továbbképzésben részt vevő ösztöndíjasokra, a tudományos továbbképzést végző szervekre, a továbbképzést irányító szervre, továbbá a tudomány kandidátusaira, valamint a nemzetközi egyezmény vagy szerződés alapján a „tudomány doktora", illetőleg a „tudomány kandidátusa" fokozattal egyenértékű, külföldi tudományos fokozattal rendelkező személyekre terjed ki.

(2) E rendelet alkalmazásában

a) tudományos továbbképzésben részt vevő ösztöndíjas az, aki 1995. január 19-én a Tudományos Minősítő Bizottsággal

— belföldi ösztöndíjasként,

— belföldi levelező ösztöndíjasként,

— külföldön levelező tudományos továbbképzésben részt vevő ösztöndíjasként,

— külföldi ösztöndíjasként,

— külföldi levelező ösztöndíjasként

(a továbbiakban együtt: ösztöndíjas) tudományos továbbképzési jogviszonyban állt;

b) tudományos továbbképzést végző szerv az egyetem, kutatóintézet vagy más kutatóhely, amely 1995. január 20-án a Tudományos Minősítő Bizottsággal együttműködve, a tudományos továbbképzésben részt vevő ösztöndíjas képzését végezte;

c) tudományos továbbképzést irányító szerv — a Tudományos Minősítő Bizottság jogutódjaként — a Magyar Tudományos Akadémia Doktori Tanácsa (a továbbiakban: Doktori Tanács).

(3) Azokra a nem magyar állampolgárokra, akik külföldi ösztöndíjasként vagy külföldi levelező ösztöndíjasként vesznek részt tudományos továbbképzésben, e rendelet szabályait kell megfelelően alkalmazni.

2. §

(1) A tudományos továbbképzési jogviszony a képzési idő elteltével vagy a képzés megszüntetésével szűnik meg.

(2) A tudományos továbbképzés időtartama 36 hónap, amely nem hosszabbítható meg. A képzés legfeljebb 18 hónapig a Doktori Tanács engedélyével szüneteltethető. A szünetelés a képzés időtartamába nem számítható be.

(3) A tudományos továbbképzés szüneteltetését a következő esetekben lehet engedélyezni az ösztöndíjas kérelmére:

— szülési szabadság,

— gyermekgondozás, ápolás céljából igénybe vett fizetés nélküli szabadság,

— három hónapot meghaladó keresőképtelenséggel járó betegállomány, vagy sor- és tartalékos katonai, valamint polgári szolgálat,

— egy hónapot meghaladó — a tudományos továbbképzés céljának megfelelő — külföldi tanulmányút.

(4) Tekintet nélkül a képzés egyéni szüneteltetésére, 1997. június 30-ával az e rendelet hatálya alá tartozó tudományos továbbképzés megszűnik.

3. §

(1) A tudományos továbbképzési jogviszonyt meg kell szüntetni, ha

a) azt az ösztöndíjas kéri,

b) a tudományos továbbképzés eredményes befejezése nem várható,

c) a továbbképzést végző szerv megszűnik és más szakmailag illetékes szerv fogadókészséget nem nyilvánít.

(2) A tudományos továbbképzést a képzési idő letelte előtt meg kell szüntetni az (1) bekezdés *b)* pontja alapján, ha az ösztöndíjas egy vizsgát ismételten elégtelen minősítéssel tesz le.

(3) A tudományos továbbképzési jogviszony megszüntetéséről a Doktori Tanács dönt.

4. §

(1) Az ösztöndíjas joga és kötelezettsége, hogy jóváhagyott egyéni tanulmányi és munkaterve alapján, tudományos vezetője irányításával elsajátítsa az önálló kutatómunkához szükséges ismereteket. Szakmai előrehaladását tudományos vezetője, a továbbképzést végző szerv vezetője és a Doktori Tanács ellenőrzi.

(2) Az ösztöndíjas, ha valamennyi vizsgakötelezettségének eleget tesz 1997. június 30-áig, a kandidátusi fokozat megszerzése érdekében értekezését legkésőbb 1997. szeptember 1-jéig nyújthatja be a Doktori Tanácshoz.

5. §

Ha a belföldi ösztöndíjas tudományos továbbképzési jogviszonya a továbbképzési idő letelte előtt, vagy a képzési idő leteltével, de eredménytelenül szűnik meg, a részére ösztöndíjként már kifizetett illetmény és pótlék visszakövetelésének nincs helye.

6. §

Ha a belföldi ösztöndíjas, ösztöndíj-jogosultságának időtartama alatt egy hónapot meghaladó időtartamú külföldi ösztöndíjat vagy tanulmányok folytatására külföldi meghívást nyer el, a távollét idejére fizetés nélküli szabadságot kérhet. A Doktori Tanács a kérelmet az ösztöndíjas tudományos fejlődését, kutatói munkáját figyelembe véve bírálja el. A fizetés nélküli szabadság engedélyezése esetén, annak időtartamára a tudományos továbbképzés szünetel.

7. §

A belföldi ösztöndíjas tudományos továbbképzési jogviszonyára mindazokban az esetekben, amelyekről a jelen rendelet nem tartalmaz előírást, az ösztöndíjassal a felvételkor kötött megállapodásban foglaltakat kell alkalmazni.

8. §

A belföldi levelező és a külföldön levelező tudományos továbbképzésben részt vevő ösztöndíjasok munkaviszonyának, közalkalmazotti, közszolgálati jogviszonyának fennállását a tudományos továbbképzési jogviszony nem érinti.

9. §

(1) A tudományos továbbképzés befejezésének pénzügyi fedezetét az éves központi költségvetés Magyar Tudományos Akadémia fejezetében kell biztosítani.

(2) A tudományos továbbképzésben közreműködő tudományos vezetők tiszteletdíja képzési évenként 12 000 Ft, amelynek a kifizetéséről a Doktori Tanács gondoskodik.

(3) A nemzetközi megállapodás alapján tudományos továbbképzésben részt vevő nem magyar állampolgárok ösztöndíját és egyéb juttatásait a nemzetközi megállapodások tartalmazzák.

10. §

Ha nemzetközi egyezmény vagy szerződés kimondja külföldi tudományos fokozatnak a „tudomány kandidátusa" vagy a „tudomány doktora" magyar tudományos fokozattal való egyenértékűségét, a külföldön szerzett tudományos fokozat honosításáról — érdemi vizsgálat lefolytatása alapján — a Doktori Tanács dönt.

11. §

(1) A tudomány kandidátusa fokozattal rendelkező személy a fokozat megszerzését követő hónap 1. napjától öt éven keresztül havi 3000 Ft illetménykiegészítésre jogosult.

(2) Az illetménykiegészítés folyósításáról a Doktori Tanács gondoskodik.

12. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba, az ösztöndíj, a tiszteletdíj és az illetménykiegészítés folyósítására vonatkozó rendelkezéseit 1995. január 20. napjától kell alkalmazni.

(2) A tudományos továbbképzés és a tudományos minősítés szabályainak módosításáról szóló 5/1989. (I. 13.) MT rendelet, valamint a tudományos továbbképzésről szóló 72/1982. (XII. 10.) MT rendelet módosításáról szóló 105/1992. (VI. 26.) Korm. rendelet 1995. január 20-án hatályát veszti.

Horn Gyula s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 1039/1995. (V. 17.) Korm. határozata

a Tudományos Minősítő Bizottság tagjai megbízatásának megszüntetéséről

1. A Kormány a Tudományos Minősítő Bizottság megszűnése folytán, érdemeik elismerése mellett

Szabó János, az MTA rendes tagja, elnöki,
Lőrincz Lajos, az MTA levelező tagja, titkári,
Balázs Sándor, az MTA rendes tagja,
Berecz Endre, a kémiai tudomány doktora,
Biszterszky Elemér, a neveléstudomány kandidátusa,
Bitó János, a műszaki tudomány doktora,
Bokori József, az állatorvos-tudomány doktora,
Borhidi Attila, az MTA levelező tagja,
Botos Balázs, a közgazdaság-tudomány doktora,
Botka Sándor, az OMFB ügyvezető elnökhelyettese,
D. Németh Judit, a fizikai tudomány doktora,
Demetrovics János, az MTA levelező tagja,
Dohy János, az MTA levelező tagja,
Farkas Tibor, az MTA levelező tagja,
Farkas Ottó, a műszaki tudomány doktora,
Finta József, az MTA levelező tagja,
Hajdú Péter, az MTA rendes tagja,
Haszpra Ottó, a műszaki tudomány doktora,
Hunyadi György, a pszichológiai tudomány doktora,
Kovács Ferenc, az MTA rendes tagja,
Köte Sándor, a neveléstudomány doktora,
Lackó Miklós, a történelemtudomány doktora,
Lempert Károly, az MTA rendes tagja,
Magasi Péter, az orvostudomány doktora,
Magassy Dániel, az FM főosztályvezetője,
Magyar Kálmán, az MTA levelező tagja,
Mandl József, az orvostudomány doktora,
Mátyás Antal, az MTA levelező tagja,
Németi László, a mezőgazdasági tudomány doktora,
Páczelt István, az MTA levelező tagja,
Poszler György, az MTA levelező tagja,
R. Várkonyi Ágnes, a történelemtudomány doktora,
Reményi Károly, az MTA levelező tagja,

Szabolcsi Miklós, az MTA rendes tagja,
Szabó Miklós vezérőrnagy, a hadtudomány doktora,
Szabó Gábor, a közgazdaság-tudomány doktora,
Szentpéteri István, az állam- és jogtudomány doktora,
T. Sós Vera, az MTA rendes tagja

tagként való megbízatását 1995. január 20. napjával megszünteti.

2. 1995. január 20-án hatályát veszti a Tudományos Minősítő Bizottság megbízatásáról, illetőleg összetételéről szóló 1055/1988. (VII. 12.) MT határozat, az 1036/1991. (VII. 31.) Korm. határozat, az 1018/1992. (III. 25.) Korm. határozat, az 1041/1992. (VIII. 31.) Korm. határozat, az 1061/1993. (VIII. 10.) Korm. határozat, az 1010/1994. (II. 4.) Korm. határozat és az 1046/1994. (VI. 24.) Korm. határozat.

Horn Gyula s. k.,
miniszterelnök

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének állásfoglalásai

az 1995. április 25-én megtartott üléséről
(19—25. számú állásfoglalás)

Beszámoló a Fulbright Bizottság magyarországi tevékenységéről

A Fulbright Bizottság Kuratóriumának elnöke Gergely János, az MTA rendes tagja rövid bevezetőjét követően Brückner Huba, a Fulbright Bizottság ügyvezető igazgatója ismertette a Fulbright Bizottság történetét az 1946-ban történt megállapításától kezdve napjainkig. A nemzetközi oktatási-kutatási csereprogram beindulásától 220 ezren vettek részt a Programban. Magyarország a koronázási ékszerek hazakerülése óta részese a Fulbright Bizottság programjának. Azóta mintegy 450 amerikai és 400 magyar egyetemi oktató, kutató, diák és újabban középiskolai tanár számára nyílt cserelehetőség a Program keretében. Az Egyesült Államok és a világ 150 más országára kiterjedő ösztöndíjak ügyeit hazánkban 1992 óta intézi a budapesti székhelyű, államközi szerződéssel létesített Fulbright Bizottság. A csereprogram irányítóinak célja a minden tudományterületre és művészeti ágra kiterjedő lehetőség országos ismertté tétele, az esélyegyenlőség biztosítása és az aktuális nemzeti prioritások figyelembevétele. A Bizottság törekszik arra, hogy a hazánkba érkező amerikai Fulbright ösztöndíjasok a szakmai tevékenységen túl jobban megismerjék a magyar kultúra és tudomány értékeit és eredményeit. A Fulbright Program irányítói törekednek a Magyar Tudományos Akadémiával kialakult kiváló kapcsolat további ápolására. 1996-ban a Fulbright Program alapításának 50 éves évfordulóját egy világtalálkozóval és egy konferenciával tervezi megünnepelni. Ez az esemény is hozzájárulhat a Magyar Tudományos Akadémia és általában a magyar tudomány ismertebbé tételéhez.

Az Akadémia elnöke elismerően szólt a Fulbright Bizottság tevékenységéről és megköszönte Donna M. Culpepper-nek (Public Affairs Office) (USIS), Peter Becskeházy-nak (Culturál Affairs Officer) (USIS) és Brückner Huba ügyvezető igazgatónak, hogy elfogadták az elnökség meghívását és tájékoztatást adtak munkájukról.

Az elnökség 19/1995. számú állásfoglalása

Az elnökség nagyra értékeli a Fulbright Bizottság, illetve a Fulbright Program „hídépítő" szerepét. A Fulbright Bizottsággal meglévő kiváló kapcsolatát a továbbiakban is ápolni, illetve továbbfejleszteni kívánja.

A Kormány számára készülő tájékoztató tervezete az Akadémia munkájáról

A Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény előírása szerint az Akadémia elnöke évente tájékoztatja a Kormányt az Akadémia munkájáról. A kormánybeszámolót az Akadémia közgyűlésének kell jóváhagynia. Az elnökség a közgyűlés elé kerülő tervezetet vitatta meg. A tájékoztató két fő részből áll. Az első ismerteti az akadémiai reform folyamatát és eredményeit, az 1994. évi XL. törvény hatását az Akadémia átalakulására és az Akadémia, mint köztestület szerepét a tudományos közéletben. Tájékoztatást ad továbbá a tudományos testületek tevékenységéről, az Akadémia kutató hálózatáról, nemzetközi kapcsolatairól és külön részben jelenik meg az Akadémia, mint költségvetési fejezet. Az előterjesztésben foglaltak szemléletessé tételét táblázatok segítik.

Az előterjesztés második fő része röviden összefoglalja az első részben kifejtetteket és javaslatot tesz a Kormány állásfoglalására.

Az elnökség tagjai az előterjesztést jól szerkesztett, alapos munkának tartották, de néhány megállapítását pontosítani, illetve kiegészíteni javasolták. Úgy vélték, hogy a beszámolónak egyrészt tükröznie kellene azt, hogyan járult hozzá az akadémiai kutatóhálózat a gazdaság eredményeihez, másrészt tartalmaznia kellene az alapkutatásokról szóló tájékoztatást is.

Egyetértett az elnökség abban is, hogy a jelenlegi első fő rész pontosítására szükség van, hiszen az szakmailag hibás véleményt nem tartalmazhat, de nem lenne célsze-

rű, ha ennek szövegezését a közgyűlés még alakítaná. Közgyűlési vitára bocsátani csak a második fő részt, az előterjesztés összefoglalóját, illetve a Kormány határozati javaslat-tervezetét célszerű — hangzott el.

Az elnökség 20/1995. számú állásfoglalása

Az elnökség
— a Kormánybeszámoló-tervezet elkészítőinek köszönetet mond;
— felkéri a főtitkárt, hogy a beszámoló első részének pontosításához és esetleges kiegészítéséhez a szükséges intézkedéseket tegye meg;
— javasolja a közgyűlésnek, hogy a Kormánybeszámolónak csak a második fő részét, az összefoglalót, valamint a Kormány határozati javaslatának tervezetét vitassa meg.

Előterjesztés az Akadémia 1994. évi költségvetésének végrehajtásáról

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának az Akadémia 1994. évi költségvetésének végrehajtásáról a közgyűlés részére készített előterjesztését vitatta meg az elnökség.

A főtitkár szóbeli kiegészítésében arra hívta fel a figyelmet, hogy az Állami Számvevőszék az Akadémia gazdálkodását vizsgálva csak minimális hibákat talált. Ez azt mutatja, hogy az Akadémia gazdálkodása alapvetően jó.

Az elnökség az előterjesztésben foglaltakkal egyetértett.

Az elnökség 21/1995. számú állásfoglalása

Az elnökség a Magyar Tudományos Akadémia 1994. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló előterjesztést elfogadta, és azt a közgyűlési vitára alkalmasnak ítélte.

Előterjesztés a Magyar Tudományos Akadémia 1996. évi költségvetési irányelveiről

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára írásbeli előterjesztése szóbeli kiegészítéseként felhívta az elnökség figyelmét arra, hogy 1,2 milliárd forint hiányzik az akadémiai intézetek normális működéséhez. Az Akadémiának az állami költségvetésből való részesedése 1990 óta folyamatosan csökken. Kérte az elnökség tagjait, hogy ötleteikkel, elképzeléseikkel segítsék a költségvetési irányelvek kialakítását.

Az előterjesztés feletti vitában többen is kifogásolták, hogy az előterjesztésből úgy tűnik, mintha a tudományterületek preferálásáról a Pénzügyminisztérium döntene. Úgy ítélték meg, hogy az előterjesztés egyik legfontosabb eleme az akadémiai intézetek alapellátása 70%-ának állami garantálása. Egyetértett a vita során az elnökség abban is, hogy az Akadémia pénzügyi stratégiáját a mindennapi, aktuális költségvetési politikától függetlenül kell kialakítani. A vitában elhangzottakra adott válaszában az MTA főtitkára kiemelte, hogy a költségvetés tudományterületi alátámasztását a költségvetési tervezés előírásai megkövetelik, de ez természetesen nem jelenti azt, hogy a Pénzügyminisztérium határozná meg tudományterületek preferálásának szempontjait.

Az elnökség 22/1995. állásfoglalása

Az elnökség a vitában elhangzottak figyelembevételével átdolgozásra kerülő előterjesztést a közgyűlési vitára alkalmasnak ítélte.

A vagyonhasznosítási szabályzat tervezete

Az Akadémiáról szóló törvény rendelkezései szerint a Magyar Tudományos Akadémia vagyona két elkülönülő részből, a saját vagyonból (törzsvagyon) és az Akadémiára bízott állami tulajdonban lévő (kincstári) vagyonból áll.

A törvény 14. §-ának (2) bekezdése szerint az Akadémia tulajdonában lévő, illetőleg az Akadémiára bízott ingatlanok elidegenítéséről, megterheléséről, alapítványba, illetőleg gazdasági társaságba nem pénzbeli hozzájárulásként való bevitelének, használatba adásának elveiről, a törvény 5. §-ában és az Alapszabályban foglaltak figyelembevételével, a közgyűlés határoz.

A szabályzat-tervezet az említett elvek kidolgozását tűzte ki célul. A tervezet egyebek között fogalom-meghatározásokat adott, megfogalmazta a szabályzat célját és hatályát, a vagyonhasznosítás általános elveit, az ingatlanvagyon használatának szabályait és részletezte a döntési jogköröket. A tervezet melléklete tartalmazta a hasznosítható ingatlanok jegyzékét.

A szabályzat-tervezetet készítő Vagyonkezelő Kuratórium elnöke szóbeli kiegészítésében felhívta az elnökség figyelmét arra, hogy az intézetek ingatlanhasznosítási joga változott, a bérbeadáshoz most már — 1995. január 1-től — szükség van a Pénzügyminisztérium engedélyére. A Vagyonkezelő Kuratórium javasolta, hogy az Akadémia a kutatóintézetek jogainak vizsgálatakor ne tegyen különbséget attól függően, hogy törzsvagyonról vagy rábízott vagyonról van-e szó.

A szabályzat-tervezet vitájában részt vevők kiemelték, hogy rendkívül fontos kérdésről van szó, hiszen az Akadémia vagyonát, amelynek kezelési, hasznosítási elveiről a közgyűlésnek kell döntenie, 30—40 milliárd forintra lehet becsülni.

A tervezet részletes vitája során komoly aggályok fogalmazódtak meg a szabályzatban írt elképzelésekkel kapcsolatban. Úgy vélték, hogy a preambulum szövegén feltétlenül változtatni kell; a tervezet szövege nem fejti ki egyértelműen, hogy az Akadémia milyen tulajdonosi jogosítványokkal rendelkezik; több helyen jogilag pontatlan fogalmakkal dolgozik, ami értelmezési problémákat vethet fel; az akadémiai törvénnyel ellentétes szabályokat

is tartalmaz; nem tér ki olyan kérdésekre, amelyek szabályozása a tervezet feladata lenne. Mindezek alapján az elnökség tagjai úgy vélték, nem elég érett ez a dokumentum arra, hogy a májusi közgyűlés megvitassa. Azokat a halaszthatatlannak ítélt részeket, amelyek májusban el nem fogadása komoly károkat okozhat —, a szabályzat-tervezetből kiemelve, külön kell a közgyűlés elé terjeszteni elfogadásra.

Az elnökség 23/1995. számú állásfoglalása

Az elnökség javasolja, hogy

a Vagyonhasznosítási Szabályzatot — kellő átdolgozás után — az Akadémia decemberi közgyűlése tárgyalja meg;

az 1995. májusi rendes közgyűlés tárgyaljon a főtitkár felhatalmazásáról az Akadémia intézményei részére átmenetileg feleslegessé vált területek bérbeadásának engedélyezésére, valamint, hogy állapítsa meg az egyes hasznosítható akadémiai ingatlanok jegyzékét.

A Magyar Tudományos Akadémia ügyrend-tervezete

Kulcsár Kálmán, az MTA rendes tagja, az 1995. januári rendes közgyűlés által felkért Ügyrendi Bizottság elnöke, az ügyrend-tervezethez fűzött szóbeli kiegészítésében tájékoztatta az elnökség tagjait arról, hogy a bizottság az 1. számú tervezetre beérkezett osztályvéleményeket feldolgozta, azok többségét az ügyrend-tervezetbe beépítette. Az így átdolgozott tervezetet megtárgyalta a Vezetői Kollégium is, amelynek javaslatait az ügyrenden a bizottság átvezette és azt a közgyűlés számára kiküldi. A Vezetői Kollégium állásfoglalásának megfelelően a bizottság felhívja a közgyűlés tagjainak figyelmét, hogy az ügyrend tervezetére írásbeli, szövegszerű javaslatokat a közgyűlés első napján reggel a jelentkezéskor lehet leadni. Ezt követően kerül sor az ügyrend, közgyűlésen tárgyalandó szövegének véglegesítésére, amelynek során lesz alkalom az elnökség esetleges módosító javaslatainak átvezetésére is.

Az elnökség rövid vita után kisebb módosító javaslatokkal a tervezetet alkalmasnak ítélte arra, hogy azt az 1995. évi májusi rendes közgyűlés megtárgyalja.

Az elnökség 24/1995. számú állásfoglalása

Az elnökség javasolja, hogy az ügyrend tervezetét az Ügyrendi Bizottság elnöke terjessze elfogadásra az 1995. májusi rendes közgyűlés elé.

Szabályzat az akadémikussá választás eljárási szabályairól

Király Tibor, az MTA rendes tagja, az akadémikussá választás szabályainak kidolgozására kiküldött ad hoc bizottság elnöke, tájékoztatta az elnökség tagjait, hogy a szabályzat szövegének az elnökség előtt lévő változatát az osztályok javaslatainak, véleményének figyelembevételével alakította ki a bizottság. A munka során figyelembe vették az akadémikussá választás hagyományait és igyekeztek tekintettel lenni az elfogadás előtt álló ügyrend szabályaira is. Felhívta az elnökség figyelmét arra, hogy a tervezet nem tartalmaz a külső és a tiszteleti tagok keretszámai megállapítására szabályozást.

A vita elsősorban az elnökségnek az Alapszabály 45. §-ában megfogalmazott jogosítványáról, a tagválasztás „keretszámai" kialakításának módjáról folyt. Garanciális jelentőséget tulajdonított az elnökség e kérdésnek és kérte az ad hoc bizottság elnökét, hogy a vitában elhangzott konkrét javaslatok figyelembevételével terjessze a szabályzat-tervezetet az akadémikusok gyűlése elé.

Tudomásul vette az elnökség, hogy a kért átdolgozások miatt, a szabályzat-tervezetet csak a közgyűlés első napján reggel lehet az akadémikusoknak kiosztani.

Az elnökség 25/1995. számú állásfoglalása

Az elnökség javasolja, hogy az akadémikussá választás szabályainak kidolgozására kiküldött ad hoc bizottság elnöke az — elnökségi vitában elhangzottak figyelembevételével átdolgozott — szabályzat tervezetét terjessze elfogadásra az akadémikusok gyűlése elé.

Az elnökség egyéb állásfoglalásai

Az elnökség

tájékoztatásként tudomásul vette a Pedagógusok Demokratikus Szakszervezetének a Kormány március 12-én bejelentett és a pedagógusokat is hátrányosan érintő intézkedései ellen tiltakozó levelét;

azokat a tudományos osztályok által megválasztott külső tagjelölteket, akik kizárólag magyar állampolgárságúak, nem terjeszti elő külső taggá való megválasztásra;

tájékoztatásul tudomásul vette az akadémiai költségvetési szervek vezetőivel kapcsolatos munkáltatói jogok gyakorlásának szabályozásáról szóló tervezetet.

Budapest, 1995. május 17.

Kosáry Domokos s. k.

KÖZLEMÉNYEK

A Magyar Tudományos Akadémia 1995. májusi rendes közgyűlésének határozatával elfogadta az alábbi alapító okiratot:

ALAPÍTÓ OKIRAT

A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) az 1994. évi XL. törvény 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján, figyelemmel az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. tör-

vény rendelkezéseire, önálló jogi személyt, központi költségvetési szervet alapít 1995. június 1-jei hatállyal az alábbiak szerint:

A költségvetési szerv

1. **neve:**
   A Magyar Tudományos Akadémia Támogatott Kutatóhelyek Irodája;
2. **székhelye:**
   1051 Budapest V., Nádor u. 7.;
3. **alaptevékenysége:** az MTA által egyetemeken és más befogadó intézményekben támogatott kutatócsoportok egységes autonóm hálózata működésének és működtetésének szervezése, adminisztratív ügyviteli feladatainak ellátása a kutatócsoportok által választott tanács irányításával. Az Iroda vállalkozási tevékenységet nem folytathat;
4. **felügyeletét** az MTA Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsának elnöke látja el;
5. **alapító szerve:** Magyar Tudományos Akadémia;
6. **vezetője:** az irodavezető, aki vezető beosztású közalkalmazott, és akit a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára határozatlan időre bíz meg az Iroda vezetésével;
7. **részletes feladatait és működését** Szervezeti és Működési Szabályzata határozza meg, amelyet az MTA Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa hagy jóvá.

Budapest, 1995. május 8.

Ellenjegyzem:

Kosáry Domokos s. k.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK

Az MTA Csillagászati Kutatóintézete pályázatot hirdet az 1995. november 1-jétől betöltendő tudományos igazgatóhelyettesi munkakörre

A pályázókkal szembeni követelmények:
— egyetemi végzettség és tudományos fokozat
— kimagasló, nemzetközileg is elismert eredmények az intézet profiljának megfelelő kutatások valamely területén
— az angol nyelv előadóképes ismerete
— vezetői gyakorlat

A pályázatnak tartalmaznia kell:
— a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését
— eddigi szakmai munkájának és eredményeinek ismertetését
— tanulmányainak, könyveinek pontos bibliográfiáját
— tudományos fokozatának és idegen-nyelvismeretének megjelölését
— a jövőbeni vezetői működésére vonatkozó elképzeléseit

A pályázathoz mellékelni kell:
— az oklevelek hiteles másolatát
— részletes szakmai önéletrajzot
— 3 hónapnál nem régebbi keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt

Amennyiben a pályázó az MTA alkalmazásában áll, a pályázatnak a fent említett mellékleteket nem kell tartalmaznia.

A pályázatot az Intézet igazgatójához (1525 Budapest, Pf. 67) 1995. augusztus 31-ig lehet benyújtani.

Szeidl Béla s. k.
igazgató

Az MTA Irodalomtudományi Intézete pályázatot hirdet szakterületük tudományos kérdései iránt érdeklődő felsőoktatási intézményekben képesítést szerzett pedagógusok részére, az Intézet kutatómunkájában megbízásos jogviszony alapján való részvételre a következő témakörökben:

— A magyar irodalomtudomány és kritika története
— Kutatások a XVI.—XVIII. századi magyar irodalomtörténet köréből
— Kutatások a XIX. és a XX. századi magyar irodalomtörténet köréből
— Kutatások a felszabadulás utáni magyar irodalom tárgykörében
— Közép-kelet-európai irodalomtörténeti kutatások
— Irodalomelméleti kutatások
— Kutatások az összehasonlító irodalomtörténet tárgykörében

A pályázatot elnyert pedagógusok — jelenlegi munkaviszonyuk fenntartása mellett — az Intézettel kötött szerződésben meghatározott kutatási feladatot végeznek egy évi időtartamra, amiért havi 3000,— Ft díjazásban részesülnek.

A pályázatot a kutatási terület megjelölésével, részletes önéletrajzzal, publikációs jegyzékkel és a munkahely vezetőjének javaslatával ellátva f. év június 30-ig az MTA Irodalomtudományi Intézete igazgatójához kell benyújtani (1118 Budapest, Ménesi út 11—13.).

MTA Irodalomtudományi Intézete
Igazgatóság

Pályázati felhívás
magyar—francia társadalomtudományi kutatások támogatására

BALATON PROGRAM
Társadalomtudományi szekció

Az 1995. májusában aláírt 1995—97. évi kormányközi kultúrális, tudományos, technológiai és együttműködési program alapján a Művelődési és Közoktatási Minisztérium és a francia külügyminisztérium pályázatot hirdet társadalomtudományi közös kutatási projektek keretében megvalósuló kutatócserék támogatására.

Pályázhat minden társadalomtudománnyal foglalkozó oktató, kutató. A pályázat alapján elnyerhető támogatás csak mobilitási költségek fedezetére szolgál.

A pályázónak igazolnia kell, hogy rendelkezik a kutatás sikeres megvalósításához szükséges egyéb anyagi forrásokkal (pl. OTKA, FEFA pályázaton elnyert támogatással).

A pályázóknak a külföldi partnerrel egyeztetett projektjavaslatot kell benyújtaniuk.

A pályázatokat mind a magyar, mind a francia partnernek be kell nyújtania a megfelelő kormányhivatalokhoz.

A Művelődési és Közoktatási Minisztérium által rendelkezésre bocsátott pályázati űrlapokon a kitöltési tájékoztató alapján készített és a francia partnerrel egyeztetett közös pályázati anyagot legkésőbb **1995. június 20. 16.00** órai beérkezéssel kérjük az alábbi címre benyújtani:

Művelődési és Közoktatási Minisztérium
Tudományos Ügyek Főosztálya
1055 Budapest V., Szalay u. 10—14.

A pályázatok elfogadásáról szakértői véleményezés alapján várhatóan 1995. novemberében dönt a két kormány képviselőiből álló Vegyesbizottság.

Pályázati űrlapok és kitöltési útmutató az MKM Tudományos Ügyek Főosztályán állnak rendelkezésre.

KÖZLEMÉNY

A Magyar Tudományos Akadémia 1995. január 19—20-án megtartott CLV közgyűlésének felhatalmazása alapján, az MTA elnökével egyetértésben, 1995. május 12-i hatállyal felkértem Teplán Istvánt, az MTA rendes tagját, hogy az 1996. májusi közgyűlésig továbbra is lássa el a megbízott főtitkárhelyettesi teendőket.

E felkérés — az eddigiekhez hasonlóan — nem érinti az MTA Titkársága Természettudományi Főosztályának vezetésére kiadott megbízását.

Keviczky László s. k.

FOGADÓÓRA

Keviczky László, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára minden hétfőn 15.30—17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak, valamint az intézmények vezetőinek más időpontokban is rendelkezésére áll.

Jogi és Igazgatási Főosztály

Helyesbítés: Az Akadémiai Értesítő 1995. május 16-i 5. számában, a 79. lapon az elnökség 11/1995. számú állásfoglalásában a külső tagok névsorában két személy neve hibás. Helyesen:

ALFÖLDY GÉZA
KOLLÁR JÁNOS

(Kézirathiba)

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
Szerkeszti: az MTA Titkársága Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.
Szerkesztő: dr. Demcsik Tamás

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó és Nyomda igazgatója
A nyomdai munkálatokat az Akadémiai Kiadó és Nyomda végezte
Felelős vezető: Zöld Ferenc igazgató — Budapest, 1995., Nyomdai táskaszám: 24084
Felelős szerkesztő: dr. Demcsik Tamás — Műszaki szerkesztő: Sándor István
Megjelent: 1 (A/5) ív terjedelemben — HU ISSN 0865—9303

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, Lehel út 10/A., közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a Postabank Rt. 219-98636, 021-02799 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj egy évre 672,— Ft — Példányszámonkénti ára: 56,— Ft

314149

XLIV/1995. ÉVFOLYAM 7. SZÁM

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
TITKÁRSÁGA

BUDAPEST, 1995. JÚLIUS 21.

A Magyar Tudományos Akadémia
1995. évi májusi rendes közgyűlésének határozatai 100

A Magyar Tudományos Akadémia Ügyrendje 103

A Magyar Tudományos Akadémia Doktori Szabályzata 127

Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsának állásfoglalásai 145

Közlemények

Tájékoztató
a tudomány doktora és kandidátusa fokozatok odaítéléséről 146

Pályázati felhívások
kutatóintézeti igazgatói állásokra 159

Fogadóóra
a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórája 160

A Magyar Tudományos Akadémia 1995. évi májusi közgyűlésének határozatai

1.1 A közgyűlés köszönettel és jóváhagyólag tudomásul veszi az Akadémia elnökének vitaindító beszámolóját és az ahhoz fűződő hozzászólásokra adott válaszát, valamint az Akadémia tevékenységéről a Kormány elé terjesztendő beszámolót. Felhatalmazza az Akadémia elnökségét, hogy a vita során felmerült javaslatok alapján a szükséges módosításokat a szövegen elvégezze, s az ily módon véglegesített szöveget a miniszterelnöknek megküldje. Egyúttal köszönetét fejezi ki az Akadémia elnökének, hogy az Akadémiát az átalakulás sok nehézsége között eredményesen vezette.

1.2 A közgyűlés kifejezi azon óhaját és reményét, hogy az Akadémia mint köztestület a tudományos viták és a kollegiális egység szellemében folytatja működését.

1.3 A jövő évi tisztújításra való tekintettel felkéri az osztályokat, hogy a felállítandó jelölőbizottságba két-két tagot (egy-egy akadémikust és egy-egy doktort) jelöljenek.

2.1 A közgyűlés köszönettel és jóváhagyólag tudomásul veszi a főtitkár beszámolóját. Egyetért azzal, hogy a jelenlegi és várható pénzügyi feltételek, az akadémiai kutatóhálózat kialakulása és mai helyzete, valamint napjaink társadalmi és gazdasági valósága közötti feszítő különbség indokolttá teszi az akadémiai kutatóhálózat korszerűsítését és stabilizálását. Felkéri az Akadémiát, hogy dolgozza ki a megvalósítás programját. Hasonlóan indokoltnak tartja az ország gazdasági fejlődése szempontjából is fontos műszaki és természettudományos kutatások támogatását. Ezt szolgáló prioritásokra az Akadémia tegyen javaslatot.

2.2 Felhatalmazza a főtitkárt, mint az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsának elnökét, hogy a beszámolóban említett kettős, rövid és középtávú megközelítéssel és nagy körültekintéssel kezdjék meg az akadémiai kutatóhálózat korszerűsítésének felelősségteljes munkáját. Ennek során az 1996. évi akadémiai költségvetés előzetes vitái, majd a költségvetés felosztása során az elfogadott akadémiai stabilizációs programnak megfelelően kell eljárni.

2.3 A szükséges további válságkezelő intézkedések megalapozása érdekében a közgyűlés felkéri az Akadémia tudományos osztályait és tudományos bizottságait, hogy az évtizedek során kialakult hazai kutatóhálózat szerkezetét, valamint a jelenlegi tudományterületi arányokat tekintsék át, vessék össze a hazai igényeket a lehetőségekkel és határozzák meg azon intézkedések irányait, amelyek e felmérés eredményeként indokoltnak mutatkoznak.

2.4 Felkéri a főtitkárt, hogy a **2.2** pontban foglalt feladatoknak a **2.3** ponttal összhangban történt végzésének állásáról a konkrét javaslatokról és tervezett intézkedésekről az 1995. évi decemberi közgyűlésnek tegyen jelentést.

3.1 A közgyűlés jóváhagyólag tudomásul veszi az Akadémia 1994. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló beszámolót, s a pénzügyi szerveknek, munkájukért köszönetet mondva, a felmentést a szokásos fenntartással megadja.

3.2 Elfogadja az 1995. évi támogatás intézményekre történő lebontásának elveit. Ezzel egyidejűleg felhatalmazza a főtitkárt, hogy amennyiben az Országgyűlés a benyújtott akadémiai költségvetési előirányzatokat módosítaná, akkor az intézményi költségvetéseket is ennek megfelelően hagyja jóvá.

3.3 Felhatalmazza a főtitkárt, hogy a tanszéki kutatásokkal kapcsolatban az 1994. évben kiírt pályázatok jelenleg rendelkezésre álló forrásait az 1995. évi költségvetésben megtervezésre kerülő 30 millió forintos többlettel megnövelhesse.

3.4 Felhatalmazza a főtitkárt a fiatal kutatók alkalmazásával kapcsolatos új pályázat kiírására.

3.5 Elfogadja az 1996. évi költségvetés irányelveiről szóló előterjesztést, az előterjesztés III. fejezetében felsorolt igényekkel egyetért, azoknak költségvetési tárgyalásokon való képviseletére a főtitkárt felhatalmazza, és neki egyúttal az Akadémia gazdálkodásának körültekintő irányításáért köszönetet mond.

4. A közgyűlés jóváhagyólag tudomásul veszi a közgyűlési bizottságok munkájáról szóló jelentést.

5.1 A közgyűlés megvitatta az Akadémia Doktori Szabályzatának még nyitott kérdéseit, s a következő pontokban fogadta el az osztályok módosító javaslatait: 1. § (1, c), (2); 7. § (1); 9. § (3); 13. § (1); 16. § (1), (3); 17. §; 22. § (1), (2); 23. § (2); 25. § (4, 1), (5); 30. §; 33. §; 39. §; 40. § (1), (2); 43. § (2); 49. § (i); 51. § (1), (3); Ideiglenes Szabályzat 6. §. A közgyűlés mindezen módosításokkal a Doktori Szabályzatot teljes egészében elfogadta.

5.2 Felkéri a tudományos osztályok elnökeit, valamint a Doktori Tanács elnökét, hogy a tudományos osztályoknak az akadémiai doktori cím megszerzésével kapcsolatos eljárási rend szövegét kidolgozó ad hoc bizottságba az osztály részéről 1 főt delegáljanak. Az ad hoc bizottság titkári teendőinek ellátására a Doktori Tanács Titkársága vezetőjét kéri fel.

6. A közgyűlés megvitatta az akadémiai ügyrend tervezetéről szóló előterjesztést, s annak szövegét a következő pontokban módosította: 48., 49., 53., 61., 79., 83., 85., 116. A közgyűlés mindezen módosításokkal az Ügyrendet elfogadja.

7. A közgyűlés elfogadja

7.1 a Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság ügyrendjét,

7.2 a Felügyelő Bizottság ügyrendjét,

7.3 a Magyar Tudományos Akadémia Támogatott Kutatóhelyek Irodája költségvetési szerv alapításáról szóló előterjesztést,

7.4 a Vagyonkezelő Kuratórium Működési Szabályzatát.

8.1 A közgyűlés megtárgyalta az akadémiai vagyon hasznosításának egyes kérdéseiről szóló előterjesztést, és egyetért

8.2 a mellékletben felsorolt ingatlanok hasznosításával;

8.3 az Alapszabály 49. § (3) bekezdése alapján az Ügyrend 105. pontjában rögzített értékhatár (az MTA éves költségvetésének 1—1,5%-a) alatti vagyontárgyak rendelkezési jogának főtitkári hatáskörbe való utalásával;

8.4 az Akadémia intézményei részére átmenetileg feleslegessé váló területek bérbeadásának a főtitkár által történő engedélyezésével (a rábízott vagyon esetében a Vagyonkezelő Kuratórium egyetértésének figyelembevételével);

8.5 az Akadémia Vagyonhasznosítási Szabályzatának a következő közgyűlésen történő megtárgyalásával.

9. A szabályok megalkotása e korszakának lassan végére érve a közgyűlés meleg köszönetet mond az Akadémia vezetősége minden tagjának, az előkészítő bizottságok elnökeinek és tagjainak nehéz és eredményesen elvégzett munkájukért.

10. A közgyűlés teljes erkölcsi súlyával támogatja az OTKA tevékenységét, céljait, annál is inkább, mert sok kutatás léte szinte egyedül az OTKA támogatásától függ, s az OTKA anyagi erejének meggyengülése sok fontos kutatás létét veszélyezteti.

11. Ugyancsak teljes erkölcsi támogatásáról biztosítja a tudományos társaságokat, melyek jelenleg is az Akadémia anyagi támogatását élvezik, s melyeket az Akadémia mindenkori lehetőségei szerint a jövőben is anyagilag is támogatni kíván.

12. A közgyűlés felkéri az elnökséget, hogy vizsgálja meg az „akadémikus ankétok" felújításának lehetőségét, valamint, hogy ajánlja a tudományos osztályoknak a „bemutató előadások" hagyományának felújítását a felolvasó ülések keretében.

13. A közgyűlés nagy érdeklődéssel hallgatta meg Kulcsár Kálmánnak „Az európai integráció és Magyarország" c. központi előadását és a hozzá kapcsolódó referátumokat. Megállapítja, hogy Magyarország modernizációja csak az Európai Unióhoz csatlakozva lehet sikeres, és az Unió pedig csak a jelenleginél kiterjedtebb nagyságban válaszolhat sikeresen a világgazdaság kihívásaira; hogy Magyarországon a demokratikus politikai rendszer csak akkor szilárdulhat meg, ha az átalakulás politikai és szociális feszültségei feloldhatók, ez pedig az Unió segítsége nélkül aligha képzelhető el, másrészt viszont az Uniónak sem érdeke, hogy Európa ezen részén tartós feszültséggóc jöjjön létre; hogy a befogadás az Unióba csak fokozatosan történhetik, s kézenfekvő, hogy az elsők között az Euro-Atlanti kultúrkörhöz tartozó államok legyenek; végül, hogy ehhez egyebek közt jogrendszerünknek, politikai intézményeinknek az Unióéval összhangban kell lennie, s fokozott mértékben kell történelmünk és művelődésünk európai alapjait tudatosítanunk.

14. Ugyancsak nagy figyelemmel hallgatta meg a közgyűlés Harsányi János „A racionális viselkedés" és Oláh György „Alaptudománytól új technológiáig" című előadását, s őket a Nobel-díjjal való kitüntetésük alkalmából határozatában is köszönti.

15. Felhatalmazza az elnökséget, hogy a határozat végleges szövegét, érdemi tartalmának megváltoztatása nélkül megállapítsa. Felkéri továbbá, hogy az ülésen elhangzott, de határozatban nem érintett javaslatokat vizsgálja meg, és intézkedéseiről tájékoztassa az érintetteket.

Az akadémikusok gyűlésének határozatai

1. Az akadémikusok gyűlése megvitatta az akadémikussá választás eljárási szabályairól szóló előterjesztést és a 3., 6. és 9. §-ban az előterjesztés A változatának elfogadása mellett döntött. Felkéri és felhatalmazza az előterjesztő bizottságot, hogy a vita során felmerült kisebb pontosításokat a Szabályzat szövegébe beledolgozza. Ilyen formában a szabályzatot teljes egészében elfogadja, s az előkészítő bizottságnak munkájáért köszönetet mond.

2. Az akadémikusok gyűlése a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagjává választotta a következőket:

I. Osztály

Kiefer Ferenc
Poszler György
Hazai György
Róna-Tas András

II. Osztály

Pölöskei Ferenc
Hanák Péter
Heller Ágnes

III/a Osztály

Csiszár Imre
Gécseg Ferenc
Halász Gábor
Szász Domokos
Babai László
Demetrovics János

III/b Osztály

Bor Zsolt
Zimányi József

IV. Osztály

Sáringer Gyula
Bócsa Iván
Tomcsányi Pál
Dudits Dénes

V. Osztály

Telegdy Gyula
Palkovits Miklós

MAGYAR

Ihász Mihály
Magyar Kálmán
Méhes Károly
Muszbek László

VI. Osztály

Kaliszky Sándor
Páczelt István
Terplán Zénó
Gyulai József
Kollár Lajos
Nagy Elemér

VII. Osztály

Görög Sándor
Bartók Mihály

VIII. Osztály

Ferenczy Lajos
Fekete Gábor
Teplán István
Venetiáner Pál

IX. Osztály

Mátyás Antal
Szelényi Iván
Vékás Lajos

X. Osztály

Detrekői Ákos
Meskó Attila
Pantó György

3. A Magyar Tudományos Akadémia külső tagjává választotta a következőket:

I. Osztály

Alföldy Géza	Németország
Kós Károly	Románia
Bodi László	Ausztrália

II. Osztály

Mészáros István	Nagy-Britannia
Molnár Miklós	Svájc
Demény Lajos	Románia

III/a Osztály

Makkai Mihály	Kanada
Ajtai Miklós	USA
Kollár János	USA
Csörgő Miklós	Kanada

III/b Osztály

Gábos Zoltán	Románia
Balázs Nándor	USA
Győrffy Balázs	USA
Domokos Gábor	USA

IV. Osztály

Kosztarab Mihály	USA

V. Osztály

Róbert László	Franciaország
Lóránd László	USA
Kunos György	Kanada
Erdős Ervin	USA

VI. Osztály

Springer György	USA
Szabó Barna	USA
Gertler János	USA

VII. Osztály

Bodor Miklós	USA
Kőrösy Ferenc	Izrael
Pauncz Rezső	Izrael
Schügerl Károly	Németország

VIII. Osztály

Csűrös István	Románia
Gulyás Balázs	Belgium
Aszalós Adorján	USA
Oroszlán István	USA

IX. Osztály

—

X. Osztály

Kónya Kálmán	USA

4. A Magyar Tudományos Akadémia tiszteleti tagjává választotta a következőket:

I. Osztály

Hans Robert Jauss	Németország
G. B. Pellegrini	Olaszország
Manfred Bierwisch	Németország

II. Osztály

Robert J. W. Evans	Nagy-Britannia
Jürgen Kocka	Németország

III/a Osztály

Mary Ellen Rudin	USA

III/b Osztály

Sakae Shimizu	Japán
David Norman Schramm	USA
David Pines	USA
Herwig F. Schopper	Németország

IV. Osztály

—

V. Osztály

William Cameron Bowman	Nagy-Britannia

VI. Osztály

Manfred Thoma	Németország

VII. Osztály

H. Knözinger	Németország
J. F. K. Huber	Ausztria
L. Caglioti	Olaszország

VIII. Osztály

Viorel Soran	Románia
E. C. Daniel Cocking	Nagy-Britannia
Bernard Roizman	USA

IX. Osztály

Harsányi János	USA
Leslie Kish	USA

X. Osztály

Jean Dercourt	Franciaország
Reinhardt Jünemann	Németország

A Magyar Tudományos Akadémia Ügyrendje

(Egységes szerkezetben a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvénnyel és a Magyar Tudományos Akadémia Alapszabályával)

A Magyar Tudományos Akadémiát a nemzet a magyar nyelv ápolására, a tudomány szolgálatára hozta létre.

Jogos társadalmi igény, hogy a magyar tudományosság nagy múltú nemzeti intézményének működési és tevékenységi szabadsága — a tudományt művelő és képviselő más intézmények autonómiáját nem csorbítva — önkormányzati jogainak törvényi megerősítésével kiszélesedjék, belső életének demokratizmusa erősödjék.

Ennek érdekében az Országgyűlés a következő törvényt alkotja:

A Magyar Tudományos Akadémia jogállásáról

Tv. 1. §

(1) A Magyar Tudományos Akadémia (a továbbiakban: Akadémia) önkormányzati elven alapuló, jogi személyként működő köztestület. Köztestületként a tudomány művelésével, támogatásával és képviselésével kapcsolatos közfeladatokat lát el.

Asz. 1. §

(1) Az Akadémia olyan köztestület, amelynek fő feladata a tudomány eredményeinek terjesztése, a kutatások támogatása, elősegítése. Az Akadémia véleményt nyilvánít a hazai tudomány és a társadalmi élet alapvető kérdéseiben.

Ü. 1. A tudomány országos alapvető kérdéseiben és a társadalmi élet átfogó problémáiban az Akadémia köztestületi szervei (a közgyűlés, az elnökség, a tudományos osztályok, a bizottságok), valamint az akadémiai intézetek saját elhatározásból vagy felkérésre véleményüket nyilvánítják. A tudományos osztályok, bizottságok és az akadémiai intézetek véleményét tájékoztatásul meg kell küldeni az Akadémia elnökének.

(2) Az Akadémia feladatai közé tartozik, hogy részt vegyen a tudományos kutatások országos szervezésében, a magyar tudomány nemzetközi kapcsolatainak erősítésében, segítse elő a tudományos élet alkotmányos szabadságának, a tudományos közélet tisztaságának és demokratizmusának érvényesülését, mozdítsa elő a kutatók megbecsülését, a szellemi munkának és alkotásnak, valamint a tudomány értékeinek az elismerését, támogassa a tudomány ifjú művelőinek és a kiemelkedő tudású egyetemi hallgatóknak a tudományos tevékenységét, és — lehetőségei szerint — gondoskodjék tagjai munka- és életfeltételeinek javításáról.

Asz. 2. §

Az Akadémia székhelye Budapest

(2) E köztestületet a 9. § szerinti akadémikusok, valamint a tudomány olyan más képviselői alkotják, akik tudományos fokozattal rendelkeznek, és tudományos tevékenységükkel a magyar tudomány feladatainak megoldásában részt vesznek.

A köztestület nem akadémikus tagjai jogaikat — a jelen törvényben és az Akadémia Alapszabályában meghatározott módon — képviselet útján gyakorolják.

Asz. 3. §

(1) Az Akadémikusok az Akadémia hazai és külföldi tagjai. Akadémikussá az válik, akit — előzetes egyetértése alapján — az Akadémia hazai rendes és levelező tagjai akadémikussá választanak.

(2) A Magyarországon szerzett vagy honosított tudományos fokozattal rendelkező személyek közül azok válnak a köztestület tagjává, akik az Akadémia szakterület szerint illetékes tudományos osztályának bejelentik, hogy a köztestület tagjai kívánnak lenni, vállalják a köztestületi tagsággal járó feladatokat és nyilatkoznak arról, hogy a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló törvényben meghatározott feltételeknek eleget tesznek (a továbbiakban: doktorok).

Ü. 2. A köztestületbe jelentkezés írásban az osztálytitkárságokon történik. A jelentkező nyilatkozata tartalmazza a születési évet, a tudományos fokozat vagy doktori cím adatait (megnevezés, szakterület, megszerzés dátuma), a tudományterületnek megfelelő MTA tudományos osztály megjelölését, a tevékenységnek megfelelő akadémiai bizottság megnevezését, tudományos testületi tisztségét, munkahely megnevezését és címét, valamint lakáscímét.

Ü. 3. A központi nyilvántartás megszervezése az Elnökségi Titkárság, valamint az MTA Kutatás- és Szervezetelemző Intézet együttes feladata.

Tv. = **A Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény**
Asz. = A Magyar Tudományos Akadémia Alapszabálya
Ü. = A Magyar Tudományos Akadémia Ügyrendje

(3) A köztestület tagjait — tudományterületi, tudományági és tudományos bizottsági besorolásuk feltüntetésével — az Akadémia a köztestületi tagok jegyzékében nyilvántartja. Megalapozott szakmai indokok alapján a besorolás megváltoztatható.

Tv. 2. §

(1) Az Akadémia mint köztestület működését, a hazai tudományos kutatást, valamint az akadémiai kutatóhelyek szakmai tevékenységét közvetlenül érintő jogszabály előkészítésekor az Akadémia véleményét ki kell kérni.

(2) Az Akadémia az Országgyűlés vagy a Kormány kérésére a tudomány, a társadalom és a gazdaság kérdéseiben véleményt nyilvánít.

Az Akadémia feladatairól

Tv. 3. §

(1) Az Akadémia joga és kötelezettsége, hogy

a) támogassa a tudományok művelését és a tudományos kutatások végzését; támogassa a tudományos könyv- és folyóiratkiadást;

b) őrködjék a tudományos közélet tisztaságán, a tudományos kutatás és véleménynyilvánítás szabadságán;

c) rendszeresen értékelje a tudományos kutatás eredményeit, szorgalmazza és segítse azok közzétételét, terjesztését és felhasználását;

d) feladatainak megfelelő körben képviselje a magyar tudományt a hazai közéletben és a nemzetközi tudományos fórumokon.

(2) Az Akadémia

a) a tudományok művelésére kutatóintézeteket, valamint feladatainak ellátására egyéb intézményeket (könyvtár, levéltár, informatikai rendszer stb.) létesít és tart fenn, e tevékenysége keretében más szervezeteket is támogat, tudományos programokat szervez;

b) a tudományos szakmai követelmények hatékonyabb érvényesítése érdekében az Alapszabályban meghatározott módon tudományos osztályokat, illetve tudományos bizottságokat szervez;

c) kapcsolatot tart tudományos társaságokkal; tudományos kongresszusokat, üléseket szervez;

d) a tudományterületek fejlesztése érdekében pályázatokat ír ki; pályadíjakat ítél oda;

e) más államok tudományos intézményeivel, tudományos szervezeteivel kapcsolatokat tart fenn, megállapodásokat köt;

f) „Magyar Tudományos Akadémia Doktora" tudományos címet adományozhat; e tudományos cím adományozásának feltételeit az Akadémia szabályzatban állapítja meg;

g) a felsőoktatási intézményekkel kötött megállapodás alapján közreműködhet az oktatásban és a doktori (PhD) képzésben.

(3) Az Akadémia elnöke kétévenként beszámol az Országgyűlésnek az Akadémia munkájáról, valamint a magyar tudomány általános helyzetéről.

(4) Az Akadémia elnöke évente tájékoztatja a Kormányt az Akadémia munkájáról.

Asz. 4. §

Az Akadémia elnökének vezetésével az alelnökök, illetőleg a főtitkár szervezik meg az Országgyűlésnek előterjesztendő beszámoló és a Kormánynak benyújtandó tájékoztató elkészítését. A beszámoló és a tájékoztató összeállítását a köztestület tagjai és a titkársági szervezet a felkérésnek megfelelően adatok szolgáltatásával, elemzések készítésével, más munka végzésével segítik.

Tv. 4. §

(1) Az Akadémia — feladatai ellátása során — együttműködik a felsőoktatás és a tudományos kutatás más intézményeivel, a minisztériumokkal és országos hatáskörű szervekkel. Képviselteti magát a Felsőoktatási és Tudományos Tanácsban.

Asz. 5. §

A felsőoktatási intézményekkel történő együttműködés elősegítésére az Akadémia a Magyar Rektori Konferenciával közös bizottságot működtet (Athenaeum Bizottság). A bizottságban a Rektori Konferencia és az Akadémia azonos számú taggal képviselteti magát. A közgyűlés az Akadémia képviseletére tudományos osztályonként egy tagot választ háromévi időtartamra. A megbízás egyszer megújítható.

(2) Az Akadémia törvényben rögzített feladatai ellátásához szükséges adatokat önkéntes adatszolgáltatáson alapuló saját adatgyűjtés és más szervektől való adatátvétel útján szerzi be. Személyes adat átvételére csak az érintett személy előzetes hozzájárulásával kerülhet sor.

Az Akadémia vagyonáról és gazdálkodásáról

Tv. 5. §

(1) E törvény mellékletében szereplő, állami tulajdonban lévő ingatlanok, az azokban elhelyezett intézmények működéséhez szükséges tárgyi eszközök és egyéb vagyontárgyak tulajdonjogát az Akadémia e törvény hatálybalépésével egyidejűleg megszerzi (törzsvagyon), kivéve az MTA Központi Ellátási Szolgálat (melléklet 11. számú tétel) épületében elhelyezett kutatóintézetek működéséhez szükséges tárgyi eszközöket és vagyontárgyakat.

(2) Az Akadémiára bízott állami tulajdonban lévő ingatlanok, tárgyi eszközök és egyéb vagyontárgyak tekintetében a Ptk. 175. §-ában foglaltakat kell alkalmazni. Ezen ingatlanok körét a Kormány rendeletben határozza meg.

Asz. 6. §

(1) Az Akadémia részben maga, részben kutatóintézetei, intézményei és szervezetei útján gyakorolja a rábízott vagyontárgyakra vonatkozó jogait. A közgyűlés — a főtitkárnak az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa által adott vélemény figyelembevételével előterjesztett javasla-

ta alapján — hozzájárulhat ahhoz, hogy az Akadémia jogainak egy részét a kutatóintézetekre átruházza.

(2) A közgyűlés a főtitkár által — az akadémiai törvénynek megfelelően a Vagyonkezelő Kuratórium és a rábízott vagyon tekintetében az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsának hozzájárulásával — előterjesztett javaslat alapján meghatározza azokat az elveket, amelyek szerint a kutatóintézetek és az Akadémia egyéb önálló jogi személyiséggel rendelkező szervezetei, intézményei használhatják az Akadémia tulajdonában lévő és az Akadémiára rábízott, a működésükhöz szükséges, meghatározott értékhatár feletti vagyontárgyakat és rendelkezhetnek azokkal.

(3) A (2) bekezdés szerint az Akadémiára bízott ingatlanokat, tárgyi eszközöket és egyéb vagyontárgyakat elidegeníteni, megterhelni, alapítványba vagy gazdasági társaságba nem pénzbeli hozzájárulásként bevinni, másnak használatba adni csak a kincstári vagyonra vonatkozó szabályok szerint lehet.

Asz. 7. §

Az Akadémia és szervezetei a gazdálkodási tevékenység során, gazdasági társaságok alapításánál és gazdasági társaságban való részvételnél az Akadémia közfeladatai szolgálatának, az akadémiai vagyon megőrzésének és gyarapításának követelményét szem előtt tartva járnak el. A gazdálkodásnak és a gazdasági társaságok alapításának, a gazdasági társaságban való részvételnek az elveit, a közgyűlés határozza meg a főtitkárnak — a Vagyonkezelő Kuratórium valamint a rábízott vagyon vonatkozásában az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa véleményével együtt előterjesztett — javaslata alapján.

(4) A (3) bekezdésben foglalt döntésekhez szükséges az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa (a továbbiakban: AKT)

a) hozzájárulása az ingatlanok,

b) elvi állásfoglalásának figyelembevétele a tárgyi eszközök és egyéb vagyontárgyak tekintetében.

Tv. 6. §

Az Akadémia a központi költségvetésben önálló fejezet, melyen belül az akadémiai kutatóintézetek költségvetése a 21. § (1) bekezdésében meghatározott tudományterületenként önálló címeket alkot.

Ezek előirányzatai az Országgyűlés jóváhagyása nélkül év közben nem csoportosíthatók át.

Tv. 7. §

Az Akadémia vagyonának egyéb forrásai:

(1) Az Akadémia működéséből, valamint vagyonának hasznosításából eredő jövedelem.

(2) Az Akadémia működésének és fejlesztésének elősegítésére tett alapítványok, adományok, támogatások.

Tv. 8. §

(1) Az Akadémia feladatainak ellátása érdekében — az 5. § előírásait figyelembe véve — vagyonával önállóan gazdálkodik. A 6. és 7. §-ban megjelölt források keretei között költségvetését maga határozza meg.

(2) Az Akadémia feladataihoz igazodóan — a hatályos jogszabályok keretei között — saját hatáskörében állapítja meg egyes szervezeteinek gazdálkodási formáit, választja meg a kutatástámogatás módjait. A nem gazdasági társaságként működő szervezetekre a központi költségvetési szervekre vonatkozó jogszabályokat kell alkalmazni.

(3) Az Akadémia, kapcsolódva az államháztartás rendjéhez, biztosítja a központi költségvetés tervezéséhez és az annak végrehajtásáról szóló beszámolóhoz szükséges információkat.

Asz. 8. §

Az Akadémia kutatóintézetei és egyéb költségvetési intézményei, valamint a támogatott kutatóhelyek vagy központjaik biztosítják az Akadémiának a maguk területéről a költségvetés tervezéséhez és a költségvetés végrehajtásáról szóló beszámolóhoz szükséges információkat.

(4) Az Akadémia gazdálkodását az Állami Számvevőszék ellenőrzi.

Az akadémikusok

Tv. 9. §

(1) Az akadémikusok körét rendes és levelező, valamint külső, illetőleg tiszteleti tagok alkotják.

Asz. 9. §

(1) Hazai akadémikusok az Akadémia levelező tagjai és rendes tagjai.

(2) Levelező tággá az a magyar állampolgár választható meg, aki a Magyar Tudományos Akadémia doktora címmel vagy az Akadémiai Törvény 28. §-a alapján azzal egyenértékűnek minősített tudományos fokozattal rendelkezik, és aki tudományát elismerten és különösen magas színvonalon, alkotó módon műveli.

(3) Rendes taggá az a levelező tag választható meg, aki levelező tagságának elnyerése óta jelentős tudományos eredményeket ért el.

(4) Minden hazai akadémikus az Akadémia valamelyik osztályába és valamelyik tudományos bizottságába tartozik.

Ü. 4. A hazai akadémikus ahhoz a tudományos osztályhoz tartozik, amely őt levelező vagy rendes tagságra jelölte.

Asz. 10. §

(1) Külföldi akadémikusok az Akadémia külső tagjai és tiszteleti tagjai.

(2) Külső taggá az a tudós választható, aki külföldön él, nem magyar állampolgár, de magát magyarnak vallja, tudományát elismerten és különösen magas színvonalon, alkotó módon műveli, és szoros kapcsolatot tart a magyar tudományos élettel.

(3) Tiszteleti taggá az a külföldön tevékenykedő tudós választható, aki szaktudományát nemzetközileg kiemelkedő színvonalon műveli, és aki a magyar tudomány különleges megbecsülésére tarthat számot.

Ü. 5. A külföldi akadémikus ahhoz a tudományos osztályhoz tartozik, amely őt külső vagy tiszteleti tagságra jelölte.

(2) Az akadémikusokat a hazai rendes, illetőleg levelező tagok választják soraik közé.

Asz. 11. §

Az akadémikusok gyűlése szabályzatban határozza meg az akadémikussá választás eljárási szabályait.

Ü. 6. Az akadémikusok gyűlését a hazai akadémikusok, valamint az Akadémia külső és tiszteleti tagjai alkotják. Szavazati joggal a hazai akadémikusok rendelkeznek. Az akadémikusok gyűlése általában a közgyűlés idején ülésezik.

Ü. 7. Össze kell hívni az akadémikusok gyűlését akkor is, ha azt az elnökség javasolja vagy ha a hazai tagok egyharmada a napirend megjelölésével írásban kéri. Ebben az esetben, valamint a határozatképesség megállapításánál a távollevő 70. életévüket betöltött akadémikusok számát kell figyelembe venni.

Ü. 8. A tagválasztást az akadémikusok gyűlése keretében kell lebonyolítani.

Ü. 9. Az akadémikusok gyűlésére egyebekben a közgyűlés ülésére vonatkozó szabályokat kell értelemszerűen alkalmazni, az alábbi kivételekkel:

— a hozzászólás időtartama legfeljebb tíz perc,

— a jegyzőkönyvet az ülésen jelenlévő két hazai tag hitelesíti.

(3) A 70 évesnél fiatalabb hazai akadémikusok száma a 200 főt nem haladhatja meg.

Asz. 12. §

(1) A hazai akadémikus szavazati joggal vesz részt a közgyűlésen, továbbá annak az osztálynak, annak a tudományos bizottságnak és annak a területi bizottságnak az ülésein, amelynek tagja, továbbá — az akadémikussá választásra vonatkozó jelöléssel foglalkozó ülés kivételével — az akadémiai testületi szervek olyan ülésein, amelyekre mint az Akadémia tagja kapott meghívást. A hazai akadémikus a köztestület bármely tisztségére megválasztható, kivéve ha az alapszabály a megválasztást kizáró szabályt tartalmaz.

(2) Az Akadémia külső tagja és tiszteleti tagja tanácskozási joggal részt vehet az Akadémia testületi szerveinek ülésein.

Asz. 13. §

(1) Az Akadémia rendes és levelező tagja köteles a megválasztását követő egy éven belül székfoglaló előadást tartani. Az akadémikus köteles az Akadémia munkájában folyamatosan részt venni és tudományos munkájáról az Akadémia kérésére tájékoztatást adni. A 70 évesnél idősebb tagot önkéntes feladatvállalás esetén terheli az a kötelezettség, hogy az Akadémia munkájában részt vegyen.

(2) Az Akadémia külső és tiszteleti tagja a lehetőségeknek megfelelően tart székfoglaló előadást. A külső tag — lehetőségeitől függően — részt vesz a szakterületének megfelelő tudományos osztály és tudományos bizottság ülésein, és hozzájárul a hazai kutatások fejlesztéséhez.

A doktorok

Asz. 14. §

(1) A doktorok — a tudományos osztály, tudományos bizottság, területi bizottság által meghatározott módon — részt vehetnek azokban a tudományos munkákban és rendezvényeken, amelyeket a szakterületük szerint illetékes tudományos osztály, tudományos bizottság, és az a területi bizottság szervez, amelynek földrajzi területén működnek.

(2) A doktoroknak szavazati joguk van közgyűlési képviselőik megválasztásában, és a köztestület bármely tisztségére megválaszthatók, kivéve ha az alapszabály a megválasztást kizáró szabályt tartalmaz.

(3) A közgyűlési képviselőnek megválasztott doktorok a közgyűlésen, és annak a tudományos bizottságnak az ülésein vesznek részt szavazati joggal, amelynek tudományága körébe tartozik a képviselő tudományos tevékenysége. A tudományos bizottság, illetőleg a területi bizottság tagjainak megválasztott doktorok szavazati joggal vesznek részt a bizottság ülésein.

Asz. 15. §

A doktorok kötelesek az Akadémia kérésére tudományos munkájukról tájékoztatást adni és kötelesek az Akadémia munkájába bekapcsolódni.

A köztestületi tagság keletkezése, megszűnése és felfüggesztése.

Asz. 16. §

(1) Az a tudós, akit akadémikussá választanak, jogait a választás eredményének kihirdetésétől gyakorolhatja, és ettől az időponttól terhelik a kötelezettségek is.

(2) A doktorok akkor válnak a köztestület tagjává, amikor az Akadémia a köztestületi tagok jegyzékébe való felvételükről az értesítést elküldte.

Ü. 10. A köztestületi tagságra való jelentkezést követően a jelentkező nyilatkozatában megjelölt tudományos osztály — amennyiben illetékességét megállapítja — a köztestületi taggá válás feltételeinek megléte esetén (Tv. 1. § (2) bek.) gondoskodik a doktornak, az Ü. 3. pontjában meghatározottak szerint, a köztestületi jegyzékébe való felvételéről és erről őt írásban, postai úton haladéktalanul értesíti. Amennyiben a köztestületbe való felvételi eljárást megindító osztály illetékességének hiányát állapítja meg, akkor a jelentkező doktor ügyét a tudományterületileg illetékes osztályhoz teszi át. Az osztályok közötti illetékességi vitában az Akadémia elnöksége határoz.

Asz. 17. §

A köztestületi tagság a tagnak az Akadémia illetékes tudományos osztályának címzett lemondó nyilatkozatával vagy a tag halálával szűnik meg.

Ü. 11. A lemondó nyilatkozatot az illetékes tudományos osztályhoz írásban kell eljuttatni.

Asz. 18. §

(1) A köztestületi tagsága felfüggeszthető annak, akit bíróság jogerősen szabadságvesztésre ítélt. A felfüggesztés időtartama azonos a szabadságvesztés időtartamával, ha pedig az ítélet ezt meghaladó időtartamú közügyektől való eltiltást is tartalmaz, akkor ennek időtartamával azonos.

(2) A felfüggesztésről a szakterület szerint illetékes tudományos osztály indítványa alapján a Tudományetikai Bizottság határoz.

Ü. 12. Az illetékes tudományos osztály gondoskodik a Tudományetikai Bizottság határozatának a köztestületi tagok jegyzékében való átvezetéséről.

Asz. 19. §

A köztestületi tag írásbeli nyilatkozatban — megjelölve indokait — kérheti a tudományos osztálytól tagságának szüneteltetését. A szüneteltetést indokló okok elhárulása esetén pedig kérheti tagságának helyreállítását.

Ü. 13. Az illetékes tudományos osztály gondoskodik a tagság szüneteltetésének a köztestületi tagok jegyzékében való átvezetéséről.

A tudományos osztályok

Asz. 20. §

(1) A tudományos osztály az Akadémiának — az Akadémiai Törvény 3. §-a (2) bekezdésének b) pontjában meghatározott célok érdekében — egy vagy több, egymáshoz viszonylag közel álló tudományágazat szerint szervezett egysége. Új tudományos osztály létrehozásáról, meglévő tudományos osztály átszervezéséről, megszüntetéséről a közgyűlés szótöbbséggel hozott határozattal dönt.

Ü. 14. A tudományos osztályok felsorolása:

I. Nyelv és Irodalomtudományok Osztálya
II. Filozófiai és Történettudományok Osztálya
III. Matematikai Tudományok Osztálya
IV. Agrártudományok Osztálya
V. Orvosi Tudományok Osztálya
VI. Műszaki Tudományok Osztálya
VII. Kémiai Tudományok Osztálya
VIII. Biológiai Tudományok Osztálya
IX. Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya
X. Földtudományok Osztálya
XI. Fizikai Tudományok Osztálya

A tudományos bizottságok felsorolását az érintett osztályok ügyrendjei tartalmazzák.

(2) A tudományos osztály ellátja az Akadémia feladataiból a tudományágazatára háruló teendőket. Ennek keretében az osztály

— figyelemmel kíséri, segíti és értékeli a tudományágazat körében folyó tudományos tevékenységet,

— számon tartja a tudományágazat tudományos kutatóhelyeit, egyetemi és más tudományos műhelyeit, továbbá az azokon kívül működő kutatókat;

— kapcsolatot tart a tudományágazatba tartozó tudományos társaságokkal,

— tudományos üléseket szervez,

— állást foglal a tudományágazata körébe tartozó vagy a tudományágazat szempontjából jelentős tudományos, tudománypolitikai, kutatásszervezési és személyi kérdésekben, véleményt nyilvánít a tudományágazat területén működő akadémiai kutatóintézetek és támogatott kutatóhelyek tevékenységéről; állásfoglalásáról és véleményéről tájékoztatja az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsát, és állásfoglalását, véleményét megküldi az Akadémia elnökének,

— ellátja a Magyar Tudományos Akadémia doktora tudományos cím odaítélése tárgyában megindult eljárásokban rá háruló feladatokat, részt vesz a döntés előkészítésében és javaslatot tesz a döntésre,

— véleményt nyilvánít az erőforrások elosztásának a tudományágazatot érintő ügyeiben,

— ellátja az illetékességi körébe tartozó köztestületi tagok felvételével, besorolásával, nyilvántartásával, felfüggesztésével, lemondásával kapcsolatos rá háruló feladatokat.

Ü. 15. A tudományos osztály saját kezdeményezésre illetve az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa vagy kuratóriuma(i) felkérésére véleményt nyilvánít a tudományágazata területén működő akadémiai kutatóintézetek és támogatott kutatóhelyek tevékenységéről, az illetékességi körébe tartozó személyi kérdésekről, az erőforrások elosztásának a tudományágazatot érintő terveiről. Az AKT és kuratóriuma(i) döntéséről az osztály tájékoztatást kap. Az akadémiai kutatóintézet vagy támogatott kutatóhely értékeléséhez szükséges tudományos információkat az osztály rendelkezésére kell bocsátani.

Ü. 16. A tudományos osztály évente legalább kétszer szervez tudományos felolvasó-, illetve vitaülést.

Asz. 21. §

(1) A tudományos osztály szavazati joggal rendelkező tagjai az Akadémia azon rendes és levelező tagjai, akiket az osztály javaslatára választottak meg akadémikusnak.

(2) A tudományos osztály tanácskozási jogú tagjai azok a személyek, akiket a tudományos osztály háromévnyi időtartamra szótöbbségi határozattal tanácskozási jogú taggá választott. A választott tanácskozási jogú tag megbízása a három év eltelte után megújítható.

(3) A tudományos osztály tanácskozási jogú tagjainak a száma legfeljebb a szavazati jogú tagok számának a fele.

Ü. 17. Tanácskozási joggal vehetnek részt a tudományos osztály munkájában az osztályhoz tartozó külső és tiszteleti tagok. A tudományos osztály tanácskozási jogú tagjainak számába a külső és tiszteleti tagokat nem kell beszámítani.

(4) A tanácskozási jogú tagok közül legalább kettő a doktorok közgyűlési képviselője. A doktorok tanácskozási jogú közgyűlési képviselőit a tudományos osztály szavazati joggal rendelkező tagjai a doktoroknak azokkal a közgyűlési képviselőivel együtt választják meg, akiknek tudományos tevékenysége a tudományos osztály tudományágazatába tartozik.

Ü. 18. A szavazás két szakaszban, jelölő szavazásban és végszavazásban történik; mindkettő titkos. A jelölő szavazás során minden szavazásra jogosult személy egy legfeljebb annyi névből álló listát helyez az urnába, ahány tanácskozási jogú tagot kíván az osztály a doktorok közgyűlési képviselői közül megválasztani. A legtöbb szavazatot elnyertekből készül a választási lista, amely legfeljebb annyi nevet tartalmaz, mint a megválasztandó tanácskozási jogú tagok számának kétszerese. A lista szavazategyenlőség esetén tartalmaz több nevet, mint ez a szám. A végszavazás után a legtöbb szavazatot elnyert jelöltek lesznek sorrendben a tanácskozási jogú tagok, illetve póttagok. Szavazategyenlőség esetén a sorrendet a 'nem' szavazatok emelkedő sorrendje határozza meg; ha ezek száma is egyenlő, újra kell szavazni. A szavazatok számlálását a kibővített osztályülés által az osztályelnök javaslatára megválasztott, akadémikusokból álló kéttagú bizottság végzi.

(5) A tudományos osztályok — az ügyrendjüknek megfelelően, az alapszabállyal összhangban — bevonhatják munkájukba a doktorok olyan képviselőit is, akik nem rendelkeznek tanácskozási joggal.

(6) A tudományos osztályok évente legalább egyszer tartanak olyan ülést az osztály által képviselt tudományágazat kérdéseiről, amelyen a doktorok közgyűlési képviselői is szavazati joggal vesznek részt.

Ü. 19. Az ilyen ülések napirendjének összeállításánál az osztály tanácskozási jogú doktor tagjainak véleményét ki kell kérni. Ilyen osztályülést az osztályelnöknek akkor is össze kell hívnia, ha az osztályhoz tartozó közgyűlési képviselő doktoroknak legalább kétharmada kéri.

Asz. 22. §

(1) A tudományos osztály önállóan, de a közgyűlés határozatai, iránymutatásai szerint jár el, hozza meg döntéseit.

(2) A tudományos osztály tagjai — a megvitatandó kérdések szakértőinek részvételével — osztályülésen tárgyalják meg a tudományágazatuk tudományos vitatémáit és eredményeit, a tudományos közélettel, valamint az Akadémia szervezetével és működésével kapcsolatos, a tudományágazatot érintő kérdéseket.

Ü. 20. A tudományos osztály általában havonta, de legalább negyedévenként osztályülést tart (rendes osztályülés). Rendkívüli osztályülést kell összehívni, ha azt az osztály hazai akadémikus tagjainak legalább egyharmada indítványozza.

Ü. 21. A rendes osztályülés napirendjét az osztályelnök állapítja meg. Ő készíti elő és vezeti le az ülést, amelynek időpontját úgy kell kitűzni, hogy a meghívottak kellőképpen felkészülhessenek a tárgyalásra.

Ü. 22. Az osztályülésre meg kell hívni az Akadémia elnökét, tudományterületileg illetékes alelnökét, főtitkárát és főtitkárhelyettesét.

Ü. 23. Az osztályelnök vagy elnökhelyettes választására hivatott osztályülést (az osztályülés választással kapcsolatos szakaszát) a tudományterületileg illetékes alelnök vezeti le.

Ü. 24. A tudományos osztályok rendszeresen értékelik a tudományágazatukhoz tartozó szakterület nemzetközi fejlődését és javaslatokat tesznek a Nemzetközi Kapcsolatok Bizottságának a kapcsolattartás tartalmi vonatkozásaira.

(3) Az osztályülés akkor határozatképes, ha azon a szavazati jogú tagoknak több mint a fele jelen van. A határozathozatal az ügyrend elfogadása és módosítása esetében kétharmados szótöbbséggel, egyébként — az osztályügyrend eltérő rendelkezése hiányában — szótöbbséggel történik. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

Ü. 25. A tudományos osztályon szavazásra jogosultak számából a betegek és a tartósan külföldön tartózkodók számát, valamint a 70 éven felülieket, ha nincsenek jelen, le kell vonni.

Ü. 26. Az osztályelnök határozatképtelenség esetén 15 napon belül újabb ülést hívhat össze, amely a megjelentek számára tekintet nélkül határozatképes.

Ü. 27. A tudományos osztály által kiküldendő jelölőbizottság személyi összetételét, megbízatásának időtartamát és eljárását határozatában az osztály állapítja meg.

(4) Az osztályülés kizárólagos hatáskörébe tartozik.

a) a tudományos osztály elnökének és elnökhelyettesének megválasztása, illetőleg felmentése, beszámolójának jóváhagyása,

b) a levelező tagságra, a rendes tagságra, a külső tagságra és a tiszteleti tagságra való javaslattétel,

c) a tudományos osztály tanácskozási jogú tagjainak megválasztása, de a doktorok közgyűlési képviselőinek tanácskozási jogú taggá választásában szavazati joggal részt vesznek a doktoroknak azok a közgyűlési képviselői is, akiknek tudományos tevékenysége a tudományos osztály tudományágazatába tartozik,

d) a Magyar Tudományos Akadémia doktora tudományos cím odaítélésével kapcsolatos eljárásokban — a tudományág szerint illetékes tudományos bizottság közreműködésével — a szakmailag illetékes bírálók és bírálóbizottság kijelölése, és a bírálóbizottságnak a nyilvános vita lefolytatása után készített véleménye alapján javaslattétel az érdemi döntésre,

Ü. 28. A tudományos osztály a szakmailag illetékes bírálók és bírálóbizottság kijelöléséről, valamint az érdemi döntésről szóló javaslatáról a doktori cím odaítélési eljárásában részt vevő tudományos bizottság előkészítése alapján dönt. Ezekre az osztályülésekre a tudományos bizottságnak a képviselőjét meg kell hívni. A tudományos osztály a doktori cím megszerzésére irányuló eljárásban hozott döntéseiről rövid időn belül tájékoztatja a Doktori Tanácsot.

e) tudományos bizottság (munkabizottság) létesítése, elnevezésének, tudományterületi illetékességének és szavazati jogú tagjai számának meghatározása, ezek módosítása, tudományos bizottság (munkabizottság) megszüntetése,

f) a Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottsággal egyetértésben a tudományos osztály könyv- és folyóiratkiadási politikájának kialakítása és a tudományos osztály számára tervezett rendelkezésre álló keretösszegen belül döntés könyvek és folyóiratok támogatásáról,

Ü. 29. Az osztály az éves kiadványtervek rangsorolási javaslatát a tudományos bizottságokkal egyetértésben alakítja ki.

g) az osztály és a tudományos bizottságok beszámoló jelentéseinek, a tudományágazati helyzetelemzéseknek, az akadémiai kutatóintézetek és támogatott kutatóhelyek tevékenységének, továbbá a kutatóintézetek és kutatóhelyek tudományágazat szempontjából jelentős pályázati anyagai osztályértékelésének jóváhagyása,

h) az osztályügyrend elfogadása,

Ü. 30. A tudományos osztály külön szabályzatba (osztályügyrend) foglalja azokat az előírásokat, amelyeknek meghatározására az Alapszabály felhatalmazza, illetve kötelezi, továbbá azokat az előírásokat, amelyek saját működésére, valamint bizottságainak létrehozására és működésére vonatkoznak. Az osztályügyrend nem ellenkezhet az Alapszabállyal és az Akadémia ügyrendjével; az osztályügyrendet tájékoztatásul meg kell küldeni az Akadémia elnökének.

i) meghatározott feladat ellátására állandó vagy alkalmi bizottság létrehozása, megszüntetése, más osztállyal vagy nem akadémiai szervvel, intézménnyel közös feladatot ellátó közös bizottság létrehozásának, megszüntetésének jóváhagyása,

j) akadémiai bizottságokba tagok jelölése.

(5) Az interdiszciplináris bizottságra vonatkozó javaslatot az alapító osztályok közösen határozzák meg és döntenek arról, hogy a bizottság melyik osztályhoz tartozzon.

Asz. 23. §

(1) A tudományos osztály a hazai akadémikus tagjai közül háromévi időtartamra osztályelnököt és osztályelnök-helyettest választ. A megbízás a három év elteltével egy alkalommal megújítható.

Ü. 31. Az osztályelnök képviseli a tudományos osztályt. Távollétében az osztályelnökhelyettes helyettesíti.

(2) Az osztályelnök hívja össze az osztályülést, elnököl az osztályülésen, képviseli az osztályt, összehangolja a tudományos bizottságok munkáját, beszámol az osztálynak a két ülés között megtett jelentős intézkedéseiről, megküldi az elnökségnek az osztályügyrendet és annak módosításait, tájékoztatja az Akadémia illetékes alelnökét az osztálynak a más osztályok vagy az Akadémia egésze szempontjából is jelentős tevékenységéről.

Ü. 32. Az osztály elnöke és elnökhelyettese tevékenységéért az osztálynak felel.

Ü. 33. A tudományos titkárok önálló osztálytitkárság vezetőjeként ellátják — az osztályelnök elvi irányításával — a tudományos osztályok működésével összefüggő szakmai, tudományszervezési feladatokat.

A tudományos bizottságok

Asz. 24. §

(1) A tudományos bizottság az Akadémiának — az Akadémiai Törvény 3. §-a (2) bekezdésének b) pontjában meghatározott célok érdekében — tudományágak illetve tudományágak közötti (interdiszciplináris) szakterületek szerint szervezett egysége.

(2) A tudományos bizottság ellátja az Akadémia feladataiból a tudományágra háruló teendőket, elvégzi mindazt a tevékenységet, amellyel a tudományos osztály megbízza. Ennek keretében a bizottság

— figyelemmel kíséri az általa gondozott tudományág hazai helyzetét,

— tudományos üléseket szervez,

— állást foglal a tudományág körébe tartozó vagy a tudományág szempontjából jelentős tudományos, tudománypolitikai, kutatásszervezési és személyi kérdésben,

— véleményt nyilvánít a tudományág területén működő akadémiai kutatóintézetek és támogatott kutatóhelyek tevékenységéről, továbbá az akadémiai kutatóintézeteknek és támogatott kutatóhelyeknek a tudományág szempontjából jelentős pályázatairól, e véleményt megküldi az illetékes tudományos osztálynak,

Ü. 34. A tudományos bizottságok az akadémiai kutatóintézet és támogatott kutatóhely értékelését az osztály felkérésére végzik el. A szükséges adatokat az osztály bocsátja a bizottság rendelkezésére.

— tudományága körében javaslatot tesz a tudományos osztály könyv- és folyóiratkiadási tervéhez,

— részt vesz a Magyar Tudományos Akadémia doktora cím odaítélése tárgyában megindult eljárások lefolytatásában és a nyilvános vitát követően a tudományos osztály javaslatának kialakításában.

Ü. 35. A tudományos bizottságok munkáját a tudományos osztályok titkárságai segítik.

Asz. 25. §

Az Akadémia rendes és levelező tagjai, valamint a doktorok közgyűlési képviselői állandó tagjai azoknak a bizottságoknak, amelyeknek tudományágába tartozik tudományos tevékenységük.

A tudományos bizottságok választott tagjai azok a köztestületi tagok, akiket a köztestületnek azon doktor tagjai választanak meg a tagságra, akik az adott tudományág területén tevékenykednek. A megbízásuk három évre szól és a három év elteltével megújítható.

Asz. 26. §

(1) A tudományos bizottság önállóan, de a közgyűlés és az illetékes tudományos osztály határozatai, iránymutatásai szerint jár el, hozza meg döntéseit.

(2) A tudományos bizottság tagjai — a megvitatandó kérdések szakértőinek részvételével — bizottsági ülésen tárgyalják meg tudományáguk tudományos vitatémáit és eredményeit, a tudományos közélettel, valamint az Akadémia szervezetével és működésével kapcsolatos, a tudományágat érintő kérdéseket.

Ü. 36. A tudományos bizottságok az osztály felkérésére értékelik szakterületeik nemzetközi fejlődését és javaslatot tesznek az osztálynak a kapcsolattartás tartalmi vonatkozásaira.

(3) A bizottsági ülés akkor határozatképes, ha a szavazati jogú tagoknak több mint a fele jelen van. A határozathozatal az ügyrend elfogadása és módosítása esetében kétharmados szótöbbséggel, egyébként — az ügyrend eltérő rendelkezése hiányában — szótöbbséggel történik. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

Ü. 37. A tudományos bizottság által létrehozott munkabizottság vagy albizottság megalakításához és működtetéséhez nem köztestületi tagokat is be lehet vonni.

(4) A bizottsági ülés kizárólagos hatáskörébe tartozik

a) a tudományos bizottság elnökének, elnökhelyettesének és titkárának megválasztása, illetőleg felmentése, az elnök beszámolójának jóváhagyása,

b) a tudományágra vonatkozó helyzetelemzéseknek, az akadémiai kutatóintézetek és támogatott kutatóhelyek tevékenységére, továbbá a kutatóintézetek és kutatóhelyek tudományágazat szempontjából jelentős pályázati anyagokra vonatkozó bizottsági értékeléseknek a jóváhagyása, kapcsolattartás a területi bizottságok megfelelő tudományágazati bizottságaival,

c) a tudományág területére vonatkozó, a tudományos osztálynak megküldendő könyv- és folyóiratkiadási javaslat elfogadása,

d) a bizottsági ügyrend elfogadása.

Asz. 27. §

(1) A bizottsági ülés a tagok közül háromévi időtartamra, egy alkalommal újraválaszthatóan megválasztja a bizottság elnökét, elnökhelyetteseit és titkárát. A tudományos osztály elnöke nem választható meg a tudományos bizottság elnökének.

(2) A bizottsági elnök hívja össze a bizottsági ülést, elnököl az ülésen, képviseli a bizottságot, beszámol a bizottságnak a két ülés között végzett jelentős tevékenységéről, megküldi a tudományos osztálynak a bizottsági ügyrendet és annak módosításait, tájékoztatja a tudományos osztály elnökét a bizottság más bizottságok vagy az osztály egésze szempontjából is jelentős tevékenységéről.

(3) A tudományos bizottság feladatai ellátására munkabizottságokat hozhat létre.

Az Akadémia területi bizottságai

Asz. 28. §

(1) A területi bizottságok az Akadémia összefüggő, nagyobb földrajzi területek szerint szervezett egységei. Új területi bizottság létrehozásáról, meglévő területi bizottság megszüntetéséről a közgyűlés szótöbbséggel hozott határozattal dönt.

Ü. 38. Az Akadémia területi bizottságai:

— Az MTA Debreceni Területi Bizottsága (DAB; működési területe: Hajdú-Bihar, Jász-Nagykun-Szolnok, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye)

— Az MTA Miskolci Területi Bizottsága (MAB; működési területe: Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves, Nógrád megye)

— Az MTA Pécsi Területi Bizottsága (PAB; működési területe: Baranya, Somogy, Tolna, Zala megye)

— Az MTA Szegedi Területi Bizottsága (SZAB; működési területe: Bács-Kiskun, Békés, Csongrád megye)

— Az MTA Veszprémi Területi Bizottsága (VEAB; működési területe: Fejér, Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom, Vas, Veszprém megye)

Ü. 39. Az Akadémia támogatja azokat a megyei önkormányzati kezdeményezéseket, amelyek anyagi áldozatvállalásukkal külön tudományos testület működését tartják szükségesnek, mindenekelőtt a megye területén felmerülő, tudományos munkát igénylő kérdések megoldására. E megyei testületek az adott területi bizottság egységei.
Megyei szervezetek:

— Az MTA Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Tudományos Testülete (központja: Szolnok)

— Az MTA Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Tudományos Testülete (központja: Nyíregyháza)

Ü. 40. Az Akadémia nevét hordozó megyei tudományos testület megalakulását — az érintett területi bizottság vezetésének és a megyei önkormányzat képviselőinek egyeztetett álláspontja alapján — az Akadémia elnöke hagyja jóvá.

(2) A területi bizottságok

— figyelemmel kísérik és segítik az adott területen folyó tudományos tevékenységet,

— számon tartják a terület tudományos kutatóhelyeit, egyetemi és más tudományos műhelyeit, továbbá az azokon kívül működő kutatókat,

— támogatják a tudományos kutatókat, a kutatók külföldi kiküldetését, a tudományos utánpótlás nevelését, pályázatokat írnak ki, és díjjal jutalmazzák a legjobb pályamunkák szerzőit,

— tudományos munkákat jelentetnek meg tevékenységük köréből,

— szak- és munkabizottságokat hoznak létre, melyek tudományos üléseket szerveznek,

— bizottságaik révén kapcsolatot építenek ki és tartanak fenn a tudományos osztályokkal és azok tudományos bizottságaival,

— lehetőséget teremtenek arra, hogy a tudomány művelői kifejtsék szakmai véleményüket helyi és országos

jelentőségű tudományos kérdésekben, részt vesznek az akadémiai döntések, vélemények kialakításában, azok érvényesítésében,

— javaslatot tesznek a Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottságnak könyvkiadásra, a tudományterületileg illetékes tudományos osztály könyvkiadási tervének keretében,

— nemzetközi kapcsolatokat építhetnek ki a régióval szomszédos, illetve más országok kutatóival.

Ü. 41. A területi bizottságok munkájuk során:

— a tudományos és a tudomány iránt érdeklődő szakemberek személyes kapcsolatainak megteremtése, elmélyítése érdekében Klubot működtetnek, elsősorban a tudományos, kulturális, társadalmi közélet aktuális kérdéseinek kötetlen megvitatására;

— az alapszabály szerinti feladatok ellátásához szükséges anyagi feltételek javítására alapítványok létrehozását kezdeményezik és támogatják.

Asz. 29. §

A területi bizottságok tagjai az adott területen működő hazai akadémikusok és azok a doktorok, akiket az adott területen működő doktorok a bizottság szervezeti szabályzatának megfelelően taggá választanak. A bizottságok bevonják munkájukba a terület értékes elméleti és gyakorlati tevékenységet folytató, tudományos fokozattal nem rendelkező szakembereit is.

Ü. 42. A területi bizottság tagjainak megválasztására hivatott gyűlést — a megyék tudományos adottságait tükröző arányokra is figyelemmel — a területi bizottság elnöke készíti elő, hívja össze és vezeti le. Az új tagok megválasztásával a régi tagsági megbízások megszűnnek. A választás eredményéről írásban tájékoztatni kell az Akadémia elnökét.

Asz. 30. §

(1) A területi bizottság hazai akadémikus tagjai közül háromévi időtartamra szótöbbségi határozattal elnököt választ. Az elnök a három év elteltével egy alkalommal újraválasztható.

Ü. 43. A területi bizottság elnökének megválasztása titkos szavazással történik. Megválasztottnak azt az akadémikust kell tekinteni, akire a jelenlévő szavazásra jogosultak több mint fele „igen"-nel szavazott. A választás eredményéről írásban tájékoztatni kell az Akadémia elnökét.

(2) A bizottság elnöke hívja össze a területi bizottság ülését, elnököl az ülésen, képviseli a területi bizottságot, összehangolja a szakmai bizottságok és munkabizottságok munkáját, beszámol a bizottságnak a két ülés között végzett jelentős tevékenységéről, megküldi az elnökségnek a bizottság szervezeti szabályzatát és annak módosításait, tájékoztatja az Akadémia illetékes alelnökét a területi bizottságnak a más területi bizottságok, tudományos osztályok vagy az Akadémia egésze szempontjából is jelentős tevékenységéről.

Ü. 44. A területi bizottság éves munkájáról írásos összefoglalást készít az MTA májusi rendes közgyűlése számára, amelyet az illetékes alelnök terjeszt a közgyűlés elé.

Ü. 45. Előzetes szempontok alapján a területi bizottság rövid elemzést készít az Akadémia által a Kormány számára az MTA-ról készítendő tájékoztatóhoz minden naptári évben.

Ü. 46. Előzetes szempontok alapján összeállított szakmai anyaggal segíti a területi bizottság az Akadémia elnöke által kétévenként az Országgyűlés elé terjesztendő jelentés elkészítését a magyar tudományos kutatás helyzetéről.

(3) A területi bizottságok szervezetének és működésének részletes szabályait a szervezeti szabályzat határozza meg. A szervezeti szabályzatot és annak módosítását a területi bizottság kétharmados szótöbbséggel fogadja el.

A közgyűlés

Tv. 10. §

(1) Az Akadémia a tudományos közéletet, valamint saját belső szervezetét és működését érintő legfontosabb kérdések megtárgyalására évente legalább egyszer közgyűlést tart.

(2) A közgyűlést a hazai akadémikusok, valamint a tudomány más — tudományos fokozattal rendelkező — képviselői alkotják. Utóbbiak az Alapszabályban meghatározott módon közvetlen és titkos választással nyerik el tagságukat, számuk 200 fő.

Asz. 31. §

(1) Az Akadémia elnökségének beterjesztése alapján a közgyűlés dönt a doktorok 200 közgyűlési képviselőjének tudományágazati eloszlásáról a következő alapelvek figyelembevételével: 100 képviselői helyen az osztályok egyenlő arányban osztoznak, míg a további 100 hely az egyes osztályokhoz tartozó tudományágakhoz besorolt doktorok arányában oszlik meg. A tudományos osztályokra megállapított kereten belül a tudományos osztályok határozzák meg a tudományágakra, illetőleg a tudományos bizottságokra jutó képviselői helyek számát.

Ü. 47. Az elnökség a közgyűlési előterjesztését a doktorok közgyűlési képviselőinek tudományágazatonkénti eloszlásáról döntő közgyűlés előtt 2 hónappal, az akkor érvényes adatok figyelembevételével készíti el.

(2) A tudományágra jutó képviselők számának megjelölésével a tudományos bizottság javaslatot kér a jelöltekre a tudományág doktoraitól. Közgyűlési képviselőnek az a köztestületi tag jelölhető, aki elismert tudományos tevékenységet végez.

(3) A legtöbb jelölési javaslatot kapott személyek nevét a tudományos osztály annak figyelembevételével veszi fel a jelöltlistára, hogy a tudományági jelölőlistán csak kétszer annyi név szerepelhet, mint amennyi a megfelelő képviselői helyek száma. Minden doktor csak a besorolásának megfelelő jelöltlistára szavazhat.

(4) A doktorok közgyűlési képviselőinek gyűlése (a doktorok gyűlése) által megválasztott hattagú bizottság gondoskodik a titkársági szervezet közreműködésével a szavazás lebonyolításának megszervezéséről, ellenőrzi a szavazatszámlálást és hagyja jóvá a szavazás eredményét.

A bizottságban minden tudományterület két-két képviselője vesz részt. A bizottság tagja nem lehet olyan személy, akinek neve a jelöltlistán szerepel. A bizottság, tagjai közül, maga választja meg elnökét. A bizottság a tevékenységéről köteles a választást követően a doktorok gyűlésének beszámolni.

Ü. 48. A doktorok gyűlésének állandó jelölőbizottsága van, amely az Akadémia állandó jelölőbizottságának doktor tagjaiból áll. A doktorok gyűlése ezen jelölőbizottság javaslatára választja meg soraiból azt a hattagú bizottságot, amely a doktor képviselők választásával kapcsolatos szavazásokat megszervezi, ellenőrzi, jóváhagyja. A közgyűlési képviselőválasztás szabályait a doktorok gyűlése hagyja jóvá.

(5) A képviselőket a doktorok szótöbbséggel három évre választják meg. A három év elteltével egy alkalommal a képviselők újra megválaszthatók.

Ü. 49. A doktorok közgyűlési képviselőinek megválasztása mindkét szakaszban postai úton is történhet. Minden köztestületi tag megkapja a maga szakterületéhez tartozó köztestületi tagtársainak névsorát.

(3) A közgyűlés valamennyi tagját a közgyűlés munkájában azonos jogok illetik meg.

Tv. 11. §

(1) A közgyűlést, a napirend megjelölésével az Akadémia elnöke hívja össze.

Ü. 50. Az elnököt a közgyűlés előkészítésében az elnökség segíti. Az elnökség e tevékenysége során a tudományos osztályokra támaszkodik.

Ü. 51. A közgyűlés napirendjére tűzött nagyobb jelentőségű kérdésekben előterjesztett írásos indítványokat — amennyiben azt az abban foglalt javaslat indokolja — az osztályok, előzetesen megvitatják és azokról állást foglalnak. Az ilyen természetű indítványokat a közgyűlés előtt két hónappal el kell juttatni az elnökhöz. Amennyiben az adott előterjesztésről az osztályok a doktorokkal kibővített ülésükön állást foglaltak, ebben a tárgyban a közgyűlés elé további egyéni indítványt vagy javaslatot nem lehet tenni.

Ü. 52. A közgyűlést úgy kell előkészíteni, hogy a szavazásra jogosultak annak időpontjáról, napirendjéről és írásos előterjesztéseiről az ülés időpontja előtt nyolc nappal tudomást szerezzenek.

Ü. 53. Azokat az egyéb írásos indítványokat, amelyek az ülést megelőző három nappal előbb, legalább húsz közgyűlési tag aláírásával beérkeztek az Elnöki Titkárságra, az ülés előtt másolatban a szavazásra jogosultak rendelkezésére kell bocsátani. Hasonlóan kell eljárni az egyéni vagy húsznál kevesebb tag aláírásával tett javaslatokkal is, ha azokat az illetékes osztályelnök kézjegyével ellátta.

Ü. 54. A közgyűlés, ha a téma indokolja, a tudományterületeknek megfelelő három szekcióban is ülésezhet. A szekciók a javaslataikat határozathozatalra a közgyűlés elé terjesztik.

(2) Közgyűlést kell tartani akkor is, ha ezt — a napirend megjelölésével — a közgyűlésen szavazásra jogosultak egyötöde írásban kéri.

Tv. 12. §

A közgyűlés akkor határozatképes, ha azon a szavazásra jogosultaknak több mint fele jelen van.

Ü. 55. A közgyűlés határozatképességét — a tudományos osztályok közlése alapján — kell megállapítani.

Ü. 56. A közgyűlés az Akadémia elnökének javaslatára nyílt szavazással dönt a közgyűlést levezető elnök, illetve elnökök (a továbbiakban levezető elnök) személyéről.

Ü. 57. A levezető elnök állapítja meg a közgyűlés határozatképességét és jelenti azt a közgyűlésnek.

Ü. 58. A közgyűlési alkalmi bizottságok kiküldésére a levezető elnök tesz javaslatot, amiről a közgyűlés nyílt szavazással dönt.

Ü. 59. Az ülésen a hozzászólás szándékát a levezető elnöknél írásban jelezni kell. A hozzászólás időtartama általában öt perc. Ezt az időtartamot — kérésre és indokolt esetben — a levezető elnök meghosszabbíthatja.

Ü. 60. Az elnöki, főtitkári, illetve egyéb előterjesztői válaszadásra az időkorlátozás szabályát nem kell alkalmazni.

Tv. 13. §

(1) A közgyűlés határozatait a jelenlévő szavazásra jogosultak több mint felének a szavazatával hozza.

(2) Az Akadémia Alapszabályának elfogadásához és módosításához a közgyűlésen szavazásra jogosultak kétharmadának szavazata szükséges.

Asz. 32. §

(1) A közgyűlés az Akadémia legfelsőbb szerve. Határozatai az Akadémia minden testületére, tisztségviselőjére, tagjára kötelezőek.

Ü. 61. A közgyűlés — azokban az ügyekben amelyekben ez szükséges — a napirendi pont vitájának lezárását követően szavazással dönt a határozatáról, amelyet a levezető elnök hirdet ki. A szavazás elrendelésére a levezető elnök jogosult.

Ü. 62. A közgyűlés általában határozattal dönt az általa megtárgyalt kérdésekben, az eléje terjesztett indítványokról, javaslatokról. Az ügydöntő határozatokat írásba kell foglalni és az Akadémiai Értesítőben kell közzétenni.

Ü. 63. Általában titkosan kell szavazni személyi ügyben. Ha azonban olyan személyi ügyről van szó, amely csak a döntéselőkészítést szolgáló munkaszervezéssel függ össze (pl. szavazathitelesítő bizottság kiküldése), a nyílt szavazásnak nincs akadálya. A közgyűlés levezető elnöke bármely kérdésben titkos szavazást rendelhet el.

Ü. 64. Személyre vonatkozó szavazásban az érintett személy nem vehet részt. Ha több személyre együttesen történik a szavazás, a szavazatok megszámlálásakor az érintett személy vonatkozásában egy „igen" szavazatot figyelmen kívül kell hagyni.

Ü. 65. Érvénytelen az a szavazat, amelyből nem lehet kétséget kizáróan megállapítani a szavazó szándékát.

Ü. 66. A közgyűlés levezető elnöke a szavazás elrendelésével egyidejűleg köteles megfelelő tájékoztatást adni a szavazás alkalmazandó módjáról, az eredmény megállapításának az adott szavazásra irányadó rendjéről.

Ü. 67. Az ülés elnöke állapítja meg a szavazás eredményét, illetve hirdeti ki a határozatot.

Ü. 68. A szavazás hitelesítésére Szavazathitelesítő Bizottságot küld ki a közgyűlés. A Szavazathitelesítő Bizottság szükség esetén — a Titkárság munkatársai segítségével — a szavazatszámlálást is elvégzi.

Ü. 69. Ha titkos szavazáshoz szavazólapokat használtak — a szavazás eredményének kihirdetése és hitelesítése után — azokat meg kell semmisíteni.

Ü. 70. Ha egyidejűleg több személy (jelölt) közül lehet választani, közülük azt kell megválasztottnak tekinteni, akire a jelen lévő szavazásra jogosultaknak több mint a fele „igen"-nel szavazott. Ha egyik személy (jelölt) sem nyerte volna el az „igen" szavazatoknak a megválasztáshoz előírt arányát, a szavazást meg kell ismételni. A megismételt szavazáson csak azokról — az első szavazási menetet követően szavazással meghatározott számú — személyekről (jelöltekről) lehet szavazni, akik az első szavazási menetben a legtöbb „igen" szavazatot kapták. A megválasztáshoz a második menetben is szükséges elnyerni olyan arányú „igen" szavazatot, amely meghaladja a jelenlévő szavazásra jogosultak felét. Eredménytelenség esetén a szavazást újból meg lehet ismételni; a közgyűlés azonban el is napolhatja a választást.

Ü. 71. Ha a szavazás lebonyolítását megkönnyíti, a közgyűlés döntése alapján attól függően, hogy hány személyt kell megválasztani, azok tekintendők megválasztottnak, akik elnyerték a megválasztáshoz egyébként szükséges szavazatok többségét, és sorrendben a legtöbb „igen" szavazatot kapták. Ha több személy kapott azonos számú „igen" szavazatot, közöttük a sorrendet a „nem" szavazatok emelkedő sorrendje határozza meg.

Ü. 72. A közgyűlés valamennyi írásba foglalt határozatát szóban, jóváhagyás végett a határozatok szövegezésével megbízott alkalmi bizottság elnöke terjeszti a közgyűlés elé.

Ü. 73. Ha a határozat terjedelme, jellege, tartalmi megfogalmazásának szabatossága megkívánja, a határozatok végleges szövegének megállapítására a közgyűlés az elnökséget hatalmazhatja fel.

Ü. 74. A közgyűlésen elhangzottakról szó szerinti jegyzőkönyvet kell készíteni. A jegyzőkönyvvel azonos értékű az ülésen készített magnetofonfelvétel. A jegyzőkönyvet a levezető elnök által megbízott, a közgyűlés jelenlévő két tagja (egy akadémikus és egy doktor) aláírásával hitelesíti. A közgyűlés tagjainak joguk van az ülésről készített jegyzőkönyvbe betekinteni, arról jegyzetet készíteni, illetve a magnetofonfelvételt meghallgatni.

Ü. 75. A közgyűlés határozatképességére és szavazási rendjére vonatkozó szabályokat kell alapul venni és eltérő, külön szabályozás hiányában alkalmazni az elnökségi ülés, az osztályülés és a tudományos bizottsági ülés határozatképessége és szavazási rendje vizsgálatánál.

Ü. 76. A közgyűléssel összefüggő szervezési, adminisztratív és technikai jellegű feladatokat a kijelölt titkársági munkatársak végzik.

(2) A közgyűlés fogadja el az Akadémia ügyrendjét. Az ügyrend szabályozza többek között a közgyűlés megtartásának rendjét, korlátozhatja a közgyűlési felszólalások időtartamát, és meghatározhatja a határozati javaslatok beterjesztésének rendjét és határidejét. Az ügyrend tartalmazza az akadémikusok gyűlésének és a doktorok gyűlésének ügyrendi szabályait is.

Ü. 77. A doktorok közgyűlési képviselői allkotják a doktorok gyűlését.

Ü. 78. A doktorok gyűlése három szekcióból áll, amelyek a társadalomtudományi, természettudományi és élettudományi képviselőket foglalják magukban.

Ü. 79. Minden szekció — közgyűlési képviselői köréből — titkosan egy tagot választ három évre, akit az MTA elnökségébe javasol a közgyűlés számára. Ezt az ülést az MTA egyik alelnöke vezeti. A gyűlés bármelyik tagja állíthat jelöltet. Titkos szavazás után az lesz a szekció jelöltje, aki a legtöbb szavazatot kapta. Szavazategyenlőség esetén a sorendet a „nem" szavazatok emelkedő sorrendje határozza meg; ha ezek száma is egyenlő, újra kell szavazni. A szavazatok számlálását az elnök javaslatára a gyűlés által megválasztott háromtagú bizottság végzi, amelynek egyetlen jelölt sem lehet tagja.

Ü. 80. A szekcióüléseket az illetékes elnökségi tag hívja össze és vezeti. A szekcióülést a tagok egyharmadának indítványára össze kell hívni.

Ü. 81. A doktorok gyűlésének teljes ülését az MTA elnöksége hívja össze. A teljes ülést az MTA elnökségének doktor tagjai, illetve a tagok legalább egyharmadának indítványára is össze kell hívni. A teljes ülést az MTA elnökségének doktor tagjai felváltva vezetik alfabetikus sorrendben.

Ü. 82. Személyi kérdésekben mind a doktorok gyűlése, mind pedig annak szekcióülései titkosan szavaznak. Ezek a testületek a titkos szavazást más ügyekben is elrendelhetik.

Ü. 83. Mind a doktorok gyűlése, mind pedig annak szekcióülései akkor határozatképesek, ha tagságuk több mint 50%-a jelen van. Ezek a testületek határozataikat szótöbbséggel hozzák. Személyi kérdésekben a szavazás során tartózkodni nem lehet. Szavazategyenlőség esetén az egyenlő szavazatokat kapott jelöltekre új szavazást kell elrendelni. Ismételt szavazategyenlőség esetén a sorrendet a „nem" szavazatok emelkedő sorrendje határozza meg; ha ezek száma is egyenlő, újra kell szavazni.

Tv. 14. §

(1) Az Akadémia közgyűlése

a) véleményt nyilvánít a hazai tudomány és a társadalmi élet alapvető fontosságú kérdéseiben;

b) megvitatja és elfogadja az Országgyűlés számára készülő beszámolót, illetőleg a Kormány számára az éves jelentést;

c) meghatározza az Akadémia egész működését érintő tudománypolitikai elveket és programokat;

d) az Akadémia szervezetéről és működéséről szabályzatot (a továbbiakban: Alapszabály) alkot;

e) megválasztja az elnököt a főtitkárt, valamint az Alapszabályban meghatározott más tisztségviselőket, az Akadémia Doktori Tanácsának tagjait, továbbá képviselőit az AKT-ba;

f) az államháztartási törvény és az éves költségvetési törvény keretei között elfogadja az Akadémia költségvetését, valamint a Felügyelő Bizottság [14. § (1) bek. h) pont] jelentése alapján jóváhagyja az éves költségvetési beszámolót;

g) az államháztartási törvény és az éves költségvetési törvény keretei között az AKT javaslata alapján határoz akadémiai kutatóintézetek (kutatóhely) alapításáról, átszervezéséről, megszüntetéséről; ezzel összefüggésben az Akadémia elnökének ellenjegyzésével jóváhagyja annak alapító okiratát;

h) Vagyonkezelő Kuratóriumot, valamint más bizottságokat hoz létre, ezek között Tudományetikai Bizottságot, továbbá az akadémiai vagyonkezelés és gazdálkodás ellenőrzésére Felügyelő Bizottságot.

(2) Az Akadémia tulajdonában lévő, illetőleg az Akadémiára bízott ingatlanok elidegenítéséről, megterheléséről, alapítványba, illetőleg gazdasági társaságba nem pénzbeli hozzájárulásként való bevitelének, használatba adásának elveiről — e törvény 5. §-ában és az Alapszabályban foglaltak figyelembevételével — a közgyűlés határoz.

(3) Az (1)—(2) bekezdésben meghatározott hatásköröket — az (1) bekezdés a) pontja kivételével — a közgyűlés az Akadémia más szervére és tisztségviselőjére nem ruházhatja át.

Asz. 33. §

(1) A közgyűlés hagyja jóvá az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsának alapszabályát és a Magyar Tudományos Akadémia doktora cím megszerzésének feltételeit, valamint a doktori eljárás részletes szabályait meghatározó szabályzatot.

(2) Az akadémikusok választásának szabályait az akadémikusok gyűlése, a doktorok közgyűlési képviselői megválasztásának az Asz. 31. §-ában meghatározott alapvető szabályain túlmenő részletes szabályait pedig a doktorok gyűlése fogadja el.

Az Akadémia tisztségviselőiről és közgyűlési bizottságairól

Asz. 34. §

(1) A közgyűlés a tisztségviselőket és az állandó bizottságok tagjait titkos szavazással három évre választja. Újraválasztás az Akadémiai Törvényben és az Alapszabályban meghatározott korlátok között lehetséges.

(2) A választást jelölőbizottság készíti elő. A jelölőbizottságnak 22 tagja van; minden tudományos osztály egy-egy tagot választ és a doktorok közgyűlési képviselőinek a tudományos osztályok szerinti csoportjai szintén egy-egy tagot választanak. A bizottság tagjai közül maga választja meg elnökét. A jelöléseknél a különböző tudományterületek arányos képviseletének elve érvényesül.

Ü. 84. Ha az Akadémia tisztségviselőjének megbízatási időtartama nem merítette ki a hároméves akadémiai ciklus egészét, azt az újraválaszthatóság szempontjából figyelmen kívül kell hagyni.

Ü. 85. Az Akadémia elnöke, főtitkára, alelnökei és főtitkárhelyettese(i) (a továbbiakban: tisztségviselők), a közgyűlési állandó bizottságok választott tagjai, a választott akadémikus elnökségi tagok, valamint az AKT közgyűlés által választandó tagjai választását előkészítő jelölőbizottság megbízatása a közgyűlés által meghatározott időtartmra szól. A jelölőbizottság a munkamódszerét maga állapítja meg. A bizottság munkáját az elnök irányítja.

Ü. 86. A jelölőbizottság a tisztségviselők és tagok jelölését a különböző megbízások időrendjének figyelembevételével, az alábbiak szerint készíti elő:

— A tisztségviselők megbízatásának kezdő időpontja nem esik egybe a doktorok 200 közgyűlési képviselője, az AKT és a közgyűlési állandó bizottságok tagjai megbízásának kezdő időpontjával.

— A közgyűlési állandó bizottságok tagjai, valamint az AKT közgyűlés által választandó tagjai megbízatásának kezdő időpontja megegyezik a doktorok 200 közgyűlési képviselője megbízatásának kezdő időpontjával.

— Az AKT tagok jelölése esetében a jelölőbizottság a Kutatói Fórum jelölőbizottságával történő egyeztetés után teszi meg javaslatát.

— Az elnökség választott doktor tagjai megbízatásának kezdő időpontja a közgyűlés megbízatásuk időpontjához igazodik.

Ü. 87. A tisztésviselőkre vonatkozó javaslatot úgy kell kialakítani, hogy a jelöltek, illetve jelöltcsoportok mindhárom tudományterületet képviseljék.

Ü. 88. A jelölőbizottság a tisztségviselőket és a tagokat megválasztó közgyűlés előtt hat héttel körlevélben közli javaslatait a közgyűlés tagjaival. A közgyűlés tagjai a körlevélben foglaltakkal kapcsolatban a kézhezvételtől számított két héten belül írásban, legalább húsz közgyűlési tag aláírásával közölhetik észrevételeiket a jelölőbizottsággal.

Ü. 89. Az egyes tisztségek betöltésére többes jelölést lehet alkalmazni. Ebben az esetben — a tudományterületi képviseletnek az Ü. 87. pontban megfogalmazottak szerinti biztosítása mellett — a tisztségviselők egyes csoportjaira (elnök, főtitkár, főtitkárhelyettes[ek]) kell javaslatot tenni.

Ü. 90. Ha a közgyűlés a jelölőbizottság javaslatával nem ért egyet, felhívhatja a jelölőbizottságot, határidő megjelölésével, új javaslat megtételére.

Asz. 35. §

(1) A választást követő első ülésen a bizottságok tagjai maguk közül elnököt és szükség esetén titkárt választanak. A bizottsági üléseket a bizottság elnöke hívja össze.

A bizottsági tagok egyharmada a napirend megjelölésével maga is összehívhatja a bizottságot, ha javaslatuknak az elnök nem tesz eleget.

(2) Az állandó bizottságok tevékenységét ügyrend szabályozza. A bizottságok ügyrendjüket jóváhagyásra a közgyűlés elé terjesztik.

(3) Az ideiglenes bizottságok megbízatása a feladat ellátásával megszűnik.

(4) A bizottságok tevékenységükről a közgyűlésnek beszámolnak.

Az Akadémia Doktori Tanácsa

Asz. 36. §

Az Akadémia Doktori Tanácsának 25 tagja van. A tanács tagjává az Akadémia rendes tagja, levelező tagja vagy a Magyar Tudományos Akadémia doktora címmel vagy az Akadémiai Törvény 28. §-a alapján azzal egyenértékűnek minősített tudományos fokozattal rendelkező köztestületi tag választható. A tanácsnak minden tudományos osztály részéről legalább két tagja van. A három év eltelte után legfeljebb egy alkalommal a tag újraválasztható.

A Felügyelőbizottság

Asz. 37. §

(1) A Felügyelőbizottságnak a köztestületi tagok közül választott hét tagja van. A Felügyelőbizottságnak nem lehet tagja az Akadémia tisztségviselője, továbbá az, aki az Akadémiával vagy az Akadémia intézetével, intézményével közalkalmazotti, köztisztviselői jogviszonyban vagy munkaviszonyban áll, a Vagyonkezelő Kuratórium tagja, az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsának vagy a tanács kuratóriumának tagja. A három év eltelte után legfeljebb egy alkalommal a tag újraválasztható.

(2) A Felügyelőbizottság feladata az, hogy ellenőrizze az akadémiai vagyonkezelés szabályszerűségét és ésszerűségét, az Akadémia éves költségvetési irányelveiről, továbbá az éves költségvetési beszámolóról a közgyűlés számára jelentést készítsen.

(3) A Felügyelőbizottság feladatainak ellátása érdekében a vezető tisztségviselőktől és a vezető állású dolgozóktól jelentést vagy felvilágosítást kérhet, az Akadémia és az akadémiai intézmények pénzügyi és számviteli nyilvántartásait és iratait megvizsgálhatja, illetőleg szakértővel megvizsgáltathatja.

(4) Ha az Akadémia alapvető vagyoni érdekei ezt megkövetelik, a Felügyelőbizottság a közgyűlés összehívását javasolhatja az elnöknek, vagy ha a javaslat megtétele után rövid időn belül a közgyűlés nem ült össze, a közgyűlést összehívhatja.

A Vagyonkezelő Kuratórium

Asz. 38. §

(1) A Vagyonkezelő Kuratóriumnak hét tagja van. A kuratórium tagjának olyan személy választható, aki a vagyonkezeléshez megfelelő szakismerettel, tapasztalattal rendelkezik. A megválasztásnak nem feltétele a köztestületi tagság. A megbízás háromévi időtartamra szól. A kuratórium tagja egy alkalommal újraválasztható.

(2) A kuratórium feladata az Akadémia vagyoni érdekeinek hatékony érvényesítését szolgáló gazdálkodás elősegítése. Ennek keretében a Vagyonkezelő Kuratórium különösen a következő feladatokat látja el:

a) az Akadémiai Törvény 5. §-ának (1) bekezdésében meghatározott törzsvagyon és az Akadémia tulajdonában lévő egyéb vagyontárgyak hasznosításával kapcsolatos — az ügyrendben meghatározott értékhatár feletti — döntések előzetes véleményezése,

b) a Polgári Törvénykönyv 175. §-ában foglaltak alkalmazásával az Akadémiára bízott vagyontárgyak hasznosítása tekintetében az Akadémiai Törvény 19. §-ának (1) bekezdésében meghatározott egyetértési jog gyakorlása,

c) a vagyonhasznosításra vonatkozó általános elgondolások kidolgozásában és a konkrét intézkedések előkészítésében való részvétel.

A Tudományetikai Bizottság

Asz. 39. §

(1) A Tudományetikai Bizottságnak huszonkét tagja van. Taggá a köztestület tagja választható.

Ü. 91. A Tudományetikai Bizottság tagjai közül tizenegyet az Akadémia rendes vagy levelező tagjai közül, tizenegyet pedig a köztestület nem akadémikus tagjai közül kell megválasztani.

(2) A bizottság feladata az, hogy a tudományos kutatás szabadságának, a tudományos közélet tisztaságának védelmében állást foglaljon tudományetikai elvi kérdésekben.

(3) A bizottság konkrét ügyekben is eljárhat, ha mind a panasztevő, mind pedig az a személy, akivel szemben a panaszt benyújtották, írásban kijelenti, hogy aláveti magát a bizottság eljárásának. A bizottság ilyen esetekben jogi szakértő véleményét is meghallgatja és figyelembe veszi.

A Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság

Asz. 40. §

(1) A Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottságnak tizenhét tagja van. Elnökét és titkárát a közgyűlés választja: 11 akadémikus-könyvfelelős tagját az egyes tudományos osztályok delegálják. A bizottságnak tagja az Akadémia Elnöki Titkárságának vezetője, az Akadémiai Könyvtár

főigazgatója, az Akadémia Titkársága Pénzügyi Főosztályának vezetője, valamint az Akadémiai Kiadó és Nyomda képviselője.

(2) A bizottság feladata az Akadémia kiadói politikájának összehangolása, a könyv- és folyóiratkiadás támogatására elkülönített pénzügyi forrásokkal való hatékony gazdálkodás elősegítése. Az Akadémia által alapított magyar és idegen nyelvű folyóiratok alapítói jogát — a bizottság véleményének meghallgatásával — a főtitkár gyakorolja.

Az Akadémia elnökéről és főtitkáráról

Az Akadémia elnöke

Tv. 15. §

(1) Az Akadémia elnökét a hazai akadémikusok közül — a hazai akadémikusok javaslata alapján — legfeljebb öt évre a közgyűlés választja; tisztségében a köztársaság elnöke megerősíti.

(2) Az elnök a tevékenységéért a közgyűlésnek felel.

Asz. 41. §

(1) A közgyűlés az elnököt három évre választja meg. A három év elteltével a megbízás egy alkalommal megújítható.

(2) Az elnök tevékenységéről minden évben beszámol a közgyűlésnek. A közgyűlés a beszámoló elfogadásáról határozatot hoz.

Ü. 92. Az elnök képviseli az Akadémiát itthon és külföldön egyaránt. Az elnök képviseleti jogkörének egy részét (általában vagy egyes konkrét esetben) átruházhatja.

Ü. 93. Az elnök a köztestületre vonatkozó rendelkezéseit szabályzatban teszi meg, amelyet az Akadémiai Értesítőben közzé kell tenni. Amennyiben a szabályozni kívánt terület a főtitkár felelősségét is érinti (pl. Tv. 19. §), a szabályzatot együttesen kell kiadni.

(3) Az elnököt a miniszteri illetménnyel azonos mértékű illetmény, valamint évente 25 munkanap alapszabadság és 15 munkanap pótszabadság illeti meg.

(4) Az elnök jogállására az e törvényben nem szabályozott kérdésekben — az 1—4. §, a 8. §, a 23—36. §, az 50—56. §, valamint a VII. és VIII. fejezetben foglaltak kivételével — a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (a továbbiakban: Ktv.) rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

Tv. 16. §

Az Akadémia tevékenységét a közgyűlés határozatainak és iránymutatásainak megfelelően az elnök irányítja. Az elnök képviseli az Akadémiát, és gyakorolja az Alapszabály által hatáskörébe utalt jogokat.

Asz. 42. §

(1) Az elnök gondoskodik a közgyűlés határozatainak végrehajtásáról. Irányítási feladatkörében az elnök dönt mindazokban a kérdésekben, amelyeket az akadémiai törvény vagy az alapszabály más feladatkörébe nem utal; a munkamegosztás menetében az elnök a feladatok egy részének ellátásával — a közgyűléssel szemben fennálló felelősségének fennmaradása mellett — mást időlegesen megbízhat.

(2) Az elnök gondoskodik az Országgyűlés számára készülő beszámoló és a Kormány számára készülő éves tájékoztató összeállításáról, a közgyűlés elé terjesztéséről, és a közgyűlés határozatainak megfelelően az Országgyűléshez illetőleg a Kormányhoz való benyújtásáról.

(3) Meghatározott feladatok ellátására az elnök állandó vagy alkalmi bizottságot hozhat létre.

(4) Az Akadémia irányítása körében az elnök közvetlenül is felkérheti az Akadémia bármely szervét, szervezetét, intézményét, köztestületi tagját, munkavállalóját meghatározott feladat elvégzésére.

(5) Az Akadémia költségvetésén belül a közgyűlés évente meghatározza azt a keretösszeget, amellyel — feladatainak teljesítése érdekében — az elnök közvetlenül rendelkezik.

(6) Az Elnöki Titkárság vezetőjének és munkatársainak kinevezésére és felmentésére az elnök tesz javaslatot.

Az Akadémia alelnökei

Asz. 43. §

(1) Az Akadémia alelnökeit a hazai akadémikusok közül — a jelölőbizottságnak a hazai akadémikusok javaslata alapján készített előterjesztését alapul véve — az Asz. 34. §-ának megfelelően, három évre a közgyűlés választja. A három év letelte után a megbízás egy alkalommal megújítható.

(2) Az alelnökök az elnök által meghatározott munkamegosztásnak megfelelően látják el a feladatokat. Az elnököt akadályoztatása esetén az általános hatáskörű alelnök helyettesíti.

(3) Az alelnökök tevékenységükért a közgyűlésnek felelnek.

Az Akadémia elnöksége

Tv. 17. §

(1) Az elnök tanácsadó testülete az Alapszabályban meghatározott módon választott és működő elnökség.

(2) Az elnökség ellátja azokat a feladatokat is, amelyekkel a közgyűlés megbízza.

Asz. 44. §

(1) Az elnökség szavazati jogú tagjai az Akadémia elnöke, alelnökei, főtitkára, főtitkárhelyettese(i), a tudományos osztályok elnökei, valamint a köztestület hat olyan tagja, akit a közgyűlés a hazai akadémikusok és a doktorok közgyűlési képviselői közül azonos számmal háromévi időtartamra, egy alkalommal újraválasztható megválaszt. Az elnökség tanácskozási jogú tagja a Magyar Rektori Konferencia elnöke és a Magyar Tudomány című folyóirat főszerkesztője, a területi bizottsá-

gok elnökei közül egy (az elnökök megállapodása szerinti sorrendben évente váltva egymást) és az akadémiai kutatóhelyek egy képviselője, akit az akadémiai kutatóhelyek vezetői választanak háromévi időtartamra.

(2) Az elnökség üléseit az Akadémia elnöke hívja össze és vezeti. Az elnökség határozatait szótöbbséggel hozza. Az akadémikusok választásával kapcsolatos kérdésekben csak akadémikusok szavazhatnak.

Ü. 94. Az Akadémia elnökének engedélyével az elnökség ülésein részt vesznek a Titkárság azon dolgozói, akiknek az ülés lebonyolításával kapcsolatosan feladataik vannak.

Ü. 95. Az Akadémia elnöke akadályoztatása esetén az elnökségi ülést az elnök által felkért alelnök vezeti. Az ülést levezető alelnököt az ülésen az elnök jogosítványai megilletik.

Ü. 96. Az elnökség szükség szerint ülésezik.

Ü. 97. Azokban a kérdésekben, amelyekben az Alapszabály vagy a közgyűlés döntési jogkörrel ruházta fel az elnökséget, az elnökség állásfoglalása az elnököt is kötelezi.

Ü. 98. Az elnökség akkor határozatképes, ha az ülésen a szavazásra jogosultaknak több mint a fele jelen van. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

Ü. 99. Határozatképtelenség esetén az elnök 15 napon belül újabb ülést hívhat össze, amely a megjelentek számától függetlenül határozatképes.

Ü. 100. Az elnökségi ülést úgy kell előkészíteni, hogy tagjainak legalább három munkanap rendelkezésükre álljon a tárgyalásra való felkészülésre.

Ü. 101. Az ülés napirendjét az elnök határozza meg. Az elnökség tagjai kérhetik az ülésen az elnöktől az Akadémia számára fontos ügyek napirenden kívüli megtárgyalását.

Ü. 102. Az elnökségi ülésről jegyzőkönyvet kell készíteni. Ennek hitelesítésére az elnökség két jelen lévő tagját kell felkérni. Az elnökségi ülésen elhangzottakról magnetofonfelvétel készül, amely azonos értékű a jegyzőkönyvvel.

Ü. 103. Az elnökség állásfoglalását a napirendi pont feletti vitát követően az elnök röviden ismerteti. Az elnökség határozatait tartalmazó állásfoglalásokat az ülést követő 8 munkanapon belül írásba kell foglalni. Az elnök dönt arról, hogy az elnökség állásfoglalásai közül melyeket kell számozással ellátva megjelentetni az Akadémiai Értesítőben. Az elnök által aláírt állásfoglalásokat meg kell küldeni az elnökség tagjainak és mindazoknak, akiknek feladata, hogy gondoskodjanak a végrehajtásukról. Ha az elnökség kizárólag tanácsadói jogkörében jár el, állásfoglalásait az elnök — amennyiben azokkal egyetért — határozatban rögzíti.

Asz. 45. §

(1) Az elnökség segíti a közgyűlés előkészítését és lebonyolítását. Ennek keretében megvitatja a közgyűlés napirendi javaslatát, és a javaslatot a közgyűlés elé terjeszti, a közgyűlés számára — ha szükséges — véleményezi a közgyűlés lefolytatásával kapcsolatos ügyrendi javaslatokat. Az elnökség hívja össze az akadémikusok illetve a doktorok gyűlését.

(2) Az elnökség közreműködik a tudományos osztályok között felmerülő viták rendezésében, így különösen abban, hogy egyes tudományterületek melyik tudományos osztály illetékességi körébe tartozzanak. Szükség esetén az elnökség határoz a vitás kérdésben.

(3) Az elnökség tesz indokolt javaslatot a közgyűlésnek új tudományos osztály vagy területi bizottság létesítésére, meglévő osztály átszervezésére, megszüntetésére. Az elnökség interdiszciplináris bizottságot hozhat létre.

(4) Az Akadémia rendes és levelező tagjainak választásakor az elnökség a tudományágazatok arányos fejlődése és képviselete követelményének szem előtt tartásával meghatározza azt, hogy az egyes tudományos osztályok által javasolt személyek közül hány kerüljön megválasztásra. Az elnökség a jelölésnél nem térhet el attól a sorrendtől, amelyet az osztályok a javaslatukban megállapítottak. Az elnökség az osztályok javaslata alapján a jelöléseket az akadémikusok gyűlése elé terjeszti.

(5) Ha az Akadémia rendes vagy levelező tagja szakterületének megváltozása vagy más ok miatt másik tudományos osztály munkájába kíván bekapcsolódni, mint amelyiknek a javaslata alapján akadémikussá választották, kérelméről az elnökség dönt.

Ü. 104. Az elnökség az áthelyezési kérelemről a két érintett osztály véleményének ismeretében dönt.

(6) Az elnökség dönt — a tudományos osztályok javaslata alapján — az Akadémia által adományozott díjak, kitüntetések odaítéléséről, egyéb díjakat illetően pedig a díjazásra javaslatot tesz.

(7) Az elnök kérésére, valamint saját kezdeményezésre az elnökség állást foglal nagy jelentőségű, több tudományágazatot érintő tudományos, tudománypolitikai, társadalmi kérdésekben.

(8) Az elnökség véleményt nyilvánít az erőforrások tudományágazatok közötti felosztásáról.

Asz. 46. §

Az elnökség feladatainak ellátására állandó vagy alkalmi bizottságokat hozhat létre.

Az Akadémia főtitkára

Tv. 18. §

(1) A főtitkárt a hazai akadémikusok köréből — legfeljebb 5 évre — a közgyűlés választja. Nem választható főtitkárrá olyan személy, akivel szemben az AKT kifogást emel.

(2) A főtitkár tevékenységéért a közgyűlésnek felel.

Asz. 47. §

(1) A közgyűlés a főtitkárt három évre választja meg. A három év elteltével a megbízás egy alkalommal megújítható.

(2) Az AKT-nak a főtitkár választása elleni kifogását meg kell indokolnia.

(3) A főtitkár tevékenységéről minden évben beszámol a közgyűlésnek. A közgyűlés a beszámoló elfogadásáról határozatot hoz.

(3) A főtitkárt a közigazgatási államtitkárral, a főtitkárhelyettest pedig a helyettes államtitkárral azonos mértékű illetmény és fizetett szabadság illeti meg.

(4) A főtitkárra és a főtitkárhelyettesre az e törvényben nem szabályozott kérdésekben — az 1—4. §, a 8. §, a 23—36. §, az 50—56. §, az 58. §, valamint a VII. és VIII. fejezetben foglaltak kivételével — a Ktv. rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

Tv. 19. §

(1) A főtitkár a törzsvagyon tekintetében a közgyűlés, a rábízott vagyon tekintetében a Vagyonkezelő Kuratórium egyetértésével — illetőleg a 14. § (2) bekezdésében foglalt megszorítással — gyakorolja az Akadémiát megillető tulajdonosi jogokat. E körben képviseli az Akadémiát és gondoskodik a közgyűlés döntéseinek végrehajtásáról.

(2) A főtitkár — a közgyűlés határozatainak és az elnök iránymutatásainak keretei között — az Alapszabályban meghatározott módon működteti az Akadémia köztestületi szerveit segítő és az AKT-t kiszolgáló titkársági szervezetet. Vezetője a titkársági szervezetnek és gyakorolja az e szervezettel közszolgálati jogviszonyban állók tekintetében a munkáltatói jogokat.

(3) A főtitkár látja el az Akadémia költségvetési fejezete felügyeletét ellátó szerv vezetőjének feladatait.

Asz. 48. §

A főtitkár feladatainak ellátása körében közvetlenül is felkérheti az Akadémia bármely szervét, szervezetét, intézményét, köztestületi tagját, munkavállalóját meghatározott feladatok elvégzésére, és állandó vagy alkalmi bizottságot hozhat létre.

Asz. 49. §

(1) A főtitkár az Akadémia feladatainak teljesítését biztosítva, az akadémiai vagyon értékének megőrzésére és növelésére törekedve gondoskodik a vagyon hasznosításáról.

(2) A főtitkár gondoskodik a vagyonhasznosításra vonatkozó általános elgondolások kidolgozásáról és

a) az Akadémiai Törvény 5. §-ának (1) bekezdésében meghatározott törzsvagyon és az Akadémia tulajdonában lévő egyéb vagyontárgyak hasznosításával kapcsolatos általános döntések meghozatala érdekében — a Vagyonkezelő Kuratórium előzetes véleményének ismertetésével — javaslatot tesz a közgyűlésnek,

b) az Akadémiai Törvény 5. §-ának (2) bekezdésében meghatározottak és a Polgári Törvénykönyv 175. §-ában foglaltak alkalmazásával az Akadémiára bízott vagyontárgyak hasznosítása tekintetében a Vagyonkezelő Kuratórium egyetértését és az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsának a hozzájárulását, illetőleg elvi állásfoglalását kéri.

(3) A főtitkár a közgyűlés által meghatározott elvek szerint a közgyűlés által meghatározott értékig önállóan, az ügyrendben meghatározott értékhatárok között a Vagyonkezelő Kuratórium előzetesen megadott véleményének figyelembevételével gyakorolja az egyes vagyontárgyak tekintetében az Akadémia nevében a rendelkezési jogot, köt szerződést az Akadémia nevében.

Ü. 105. A főtitkár a Vagyonkezelő Kuratórium előzetes véleményének figyelembevételével az MTA éves költségvetésének 1—1,5%-a közötti érték esetében gyakorolja az egyes vagyontárgyak tekintetében a rendelkezési jogot, köt szerződést az Akadémia nevében.

Asz. 50. §

A főtitkár a költségvetési fejezet felügyeletét ellátó szerv vezetőjeként

a) irányítja az éves költségvetés irányelveinek, a költségvetési fejezet tervének, a költségvetési beszámoló elkészítésének munkáját, figyelembe véve a tudományos osztályok tudományos-szakmai értékelését, a Vezetői Kollégium, a Vagyonkezelő Kuratórium és az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa véleményét,

b) a költségvetés irányelveit és a költségvetési beszámolót a Felügyelőbizottság és a közgyűlés elé terjeszti,

c) gondoskodik arról, hogy a felügyelete alá tartozó fejezetbe sorolt költségvetési szervek tevékenységében érvényesüljön az akadémiai feladatok ellátására szolgáló pénzeszközökkel és a vagyonnal való szabályszerű és hatékony gazdálkodás követelménye,

d) szükség esetén kezdeményezi az akadémiai költségvetési fejezeten belül a címek közötti átcsoportosítást, és engedélyezi a címen belüli átcsoportosításokat,

e) javaslatot tesz — a pénzügyminiszter egyetértésével — a közgyűlésnek költségvetési szerv alapítására, megszüntetésére, meglévő szervezetek összevonására.

Asz. 51. §

A főtitkár

a) közreműködik az Országgyűlés részére készülő beszámoló és a Kormány részére készülő tájékoztató kidolgozásában,

b) részt vesz az Akadémia egész működését érintő tudománypolitikai elvek, programok kialakításában,

c) részt vesz a közgyűlés határozatainak végrehajtásában,

d) ellátja mindazokat a feladatokat, amelyeket a közgyűlés rábíz.

A főtitkárhelyettes(ek)

Asz. 52. §

(1) A főtitkárt munkájában főtitkárhelyettes(ek) segíti(k). A főtitkárhelyettes(eke)t a közgyűlés az Akadémia hazai tagjai közül — az Asz. 34. §-ának megfelelően — három évre választja meg. A három év elteltével a megbízás egy alkalommal megújítható.

(2) A főtitkárhelyettes(ek) a közgyűlésnek felel(nek).

A Vezetői Kollégium

Asz. 53. §

(1) A Vezetői Kollégium feladata a vezetés egységének és a mindennapos teendők összehangolt elvégzésének biztosítása. A Vezetői Kollégiumnak az elnök, az alelnö-

kök, a főtitkár, a főtitkárhelyettes(ek) hivatalból tagjai, akik a három tudományterületnek egy-egy képviselőjét felkérik a kollégiumban való részvételre. A kollégium ülésére a témának megfelelően szakértők is meghívást kapnak.

Ü. 106. A három tudományterület képviselőit a Vezetői Kollégium (VK) munkájában való részvételre — a hivatalból tagok megbízási idejével egyezően — három évre kérik fel.

(2) A Vezetői Kollégium hetente vagy szükség szerint ennél sűrűbben tart ülést. Az ülést az elnök vezeti.

(3) A Vezetői Kollégium tagjai folyamatosan tájékoztatják egymást az elintézésre váró kérdésekről és tervezett döntéseikről. A Vezetői Kollégium hagyja jóvá a titkárság szervezeti és működési szabályzatát. Ha a kollégium tagjainak véleménye lényegesen eltér a tervezett döntés tekintetében, az elnökség rendkívüli ülését össze kell hívni.

Ü. 107. Az elnökség a rendkívüli ülésen állást foglal a Vezetői Kollégium által előterjesztett vitás kérdésekben.

Ü. 108. A Vezetői Kollégium állásfoglalását szótöbbséggel alakítja ki. A VK állásfoglalása nem csorbíthatja a választott vezetők egyéni döntéshozói jogát és felelősségét.

Ü. 109. A Vezetői Kollégium tagjai legkésőbb két nappal a VK ülése előtt, a tárgyaláshoz szükséges anyagok benyújtásával, írásbeli javaslatot tehetnek a napirendre. Sürgős ügyek napirendre tűzésére a VK tagja az ülésen is javaslatot tehet.

Ü. 110. A Vezetői Kollégium állásfoglalásait a Kollégium titkára írásba foglalja, számozással látja el és az elnök jóváhagyását követően megküldi a VK tagjainak, valamint az adott tárgyban illetékes szervezeti egység vezetőjének. Az állásfoglalásokat az Elnöki Titkárság, valamint a Jogi és Igazgatási Főosztály tartja nyilván.

Ü. 111. A Vezetői Kollégium titkára az Elnöki Titkárság vezetője, aki gondoskodik a VK üléseinek előkészítéséről és lebonyolításáról.

Asz. 54. §

(1) Az Akadémia egyes feladatainak megoldásában a tudományos osztályok és az Akadémia irányítása közötti összhang megteremtése és a hosszú távra szóló elgondolások kidolgozása érdekében a Vezetői Kollégium állandó és alkalmi bizottságokat hoz létre; a Vezetői Kollégium határozza meg a bizottságok feladatát, működését, jóváhagyja ügyrendjüket és dönt a bizottság megszüntetéséről.

(2) Az állandó bizottság a kijelölt alelnök vezetésével működik, tagja a tudományos osztályok által három évi időtartamra, egy alkalommal megújítható megbízással delegált egy-egy köztestületi tag és szükség szerint a bizottság elnöke által felkért néhány szakértő.

Ü. 112. A Vezetői Kollégium állandó bizottságai:

Könyvtári Bizottság
Szociális Bizottság
Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága

Az állandó bizottságok vezetői a bizottságok tevékenységéről a VK-nak évente, írásban beszámolnak.

(3) A Könyvtári Bizottság a Vezetői Kollégium által meghatározott feladatok mellett ellátja az Akadémiai Könyvtár és — az AKT-val együttműködve — az akadémiai kutatóintézetek szakkönyvtárainak szakmai felügyeletét; a könyvtárak vezetői kötelesek a bizottság számára a felügyelet körében kért tájékoztatást megadni.

(4) A Szociális Bizottság a Vezetői Kollégium által meghatározott feladatok mellett elemzi a köztestületi tagok munka- és életkörülményeinek kérdéseit; a köztestület minden tagja, az Akadémia minden szervezete, szerve, intézménye köteles megadni a bizottságnak a feladatai ellátásához szükséges tájékoztatást.

(5) A Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága a Vezetői Kollégium által meghatározott feladatok mellett elemzi a nemzetközi tudományos kapcsolatok rendszerét és fejlesztési lehetőségeit; a köztestület minden tagja, az Akadémia minden szervezete, szerve, intézménye köteles megadni a bizottságnak a feladatai ellátásához szükséges tájékoztatást.

Az akadémiai kutatóintézetekről

Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa

Tv. 20. §

(1) Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa (AKT) az akadémiai kutatóhelyek működését irányító testület.

Asz. 55. §

(1) Az AKT az akadémiai intézetek és a támogatott kutatóhelyek működésének irányítása körébe tartozó feladatait a tudományos kutatással és értékeléssel összefüggő kérdésekben a tudományos osztályokkal, a gazdálkodással és a vagyonnal kapcsolatos kérdésekben pedig a Felügyelőbizottsággal és a Vagyonkezelő Kuratóriummal együttműködve látja el.

(2) Az AKT tevékenységéhez szükséges szolgáltatásokat a titkársági szervezet biztosítja.

(3) Az AKT a tevékenységéért a közgyűlésnek felel, tevékenységéről évente beszámol a közgyűlésnek.

(2) Az AKT legfeljebb 30 tagból áll. A tagokat fele-fele arányban a közgyűlés, illetve az akadémiai kutatóintézetek, kutatóhelyek delegálják. A küldöttek megválasztásának módját, az AKT működését és eljárási rendjét az Alapszabály határozza meg. Az AKT összetételében biztosítani kell a tudományterületek arányos képviseletét.

Asz. 56. §

Az AKT-nak a közgyűlés által delegált 15 tagjára a közgyűlés jelölőbizottsága, az akadémiai kutatóintézetek és a támogatott kutatóhelyek által delegált 15 tagjára pedig a Kutatói Fórum jelölőbizottsága tesz javaslatot a közgyűlésnek, illetőleg a Kutatói Fórumnak.

Asz. 57. §

(1) Az AKT tagjának nem jelölhető olyan személy, aki a Vagyonkezelő Kuratórium, a Felügyelő Bizottság, a Felsőoktatási és Tudományos Tanács, vagy az OTKA Országos Bizottságának tagja. Nem jelölhető az AKT tagjának akadémiai kutatóintézet vagy kutatóhely vezetője, valamint az sem, akitől nem várható el ezen kutatóintézetek, támogatott kutatóhelyek tárgyilagos értékelése.

(2) A delegáltak megbízása háromévi időtartamra szól. A három év letelte után a megbízás egy alkalommal meghosszabbítható.

A Kutatói Fórum

Asz. 58. §

(1) A Kutatói Fórum tagjai az akadémiai kutatóintézetekben és a támogatott kutatóhelyeken dolgozó köztestületi tagok képviselői. A Fórum küldötteinek megbízása három évre szól. A képviselők száma az MTA-val közalkalmazotti jogviszonyban álló, az adott osztályhoz tartozó köztestületi tagok számával arányos. A Kutatói Fórum tagjainak megválasztását az Akadémiai Kutatóhelyek Vezetőinek Tanácsa szervezi meg, egyúttal meghatározza az egyes kutatóhelyekről választható küldöttek számát, biztosítva a kis kutatóhelyek megfelelő képviseletét is.

(2) A Kutatói Fórum küldötteit az egyes kutatóhelyeken dolgozó doktorok gyűlése titkosan választja meg. A gyűlés résztvevői korlátozás nélkül tehetnek javaslatot a küldöttekre. A szavazatszámlálást a gyűlés által választott háromtagú bizottság végzi el, a bizottság tagjai nem lehetnek jelöltek a Kutatói Fórumra.

(3) Az akadémiai kutatóhelyek delegáltjai az AKT-ba a kutatóhelyeken dolgozó köztestületi tagok közül a Kutatói Fórum titkosan választja meg. A Fórum munkáját legalább két ülésben végzi: első alkalommal legalább 6 tagú jelölőbizottságot és szavazatszámláló bizottságot választ, amelyek tagjai nem lehetnek jelöltek az AKT tagságára. Ezt követően legalább három héttel ülhetnek össze a második, AKT tagválasztó szekcióülések a három tudományterületnek megfelelően.

(3) Az AKT elnöki teendőit az Akadémia főtitkára látja el, ennek keretében gondoskodik az AKT határozatainak végrehajtásáról.

(4) Az AKT egyéb feladatai mellett

a) a kuratóriumok kezdeményezése alapján javaslatot tesz akadémiai kutatóintézet létrehozására, átszervezésére, megszüntetésére,

b) a kuratóriumoknak az egyes kutatóintézetekre, kutatóhelyekre bontott támogatási javaslata alapján előterjeszti a kutatóintézetek, kutatóhelyek támogatásának tudományterületek szerinti éves költségvetési és beruházási kereteit,

c) megvitatja a közgyűlés számára készülő beszámolót a kutatóhelyek tevékenységéről.

Asz. 59. §

A kutatóintézetek és a támogatott kutatóhelyek vezetői kötelesek megadni az AKT-nak a feladatai ellátásához szükséges tájékoztatást.

Asz. 60. §

(1) Az AKT ülését a napirend megjelölésével az AKT elnöke hívja össze. Az AKT ülését össze kell hívni akkor is, ha az AKT három tagja vagy a Felügyelőbizottság a napirend megjelölésével írásban ezt kéri.

(2) Az ülés akkor határozatképes, ha az AKT tagjainak legalább a fele, és valamennyi tudományterületről legalább 3-3 képviselő jelen van.

(3) Az AKT határozatait szótöbbséggel hozza.

Az Akadémiai Kutatóhelyek Vezetőinek Tanácsa

Asz. 61. §

(1) Az AKT konzultatív testülete az Akadémiai Kutatóhelyek Vezetőinek Tanácsa. A tanács ülése három évi időtartamra megválasztja a tanács elnökét; a három év letelte után a megbízás egy alkalommal megújítható. A tanács elnöke hívja össze és vezeti a tanács üléseit. Az Akadémia főtitkára vagy megbízottja a tanács ülésein részt vesz.

(2) A tanács megvitatja a kutatóhálózat működtetésének kérdéseit, véleményt nyilvánít minden olyan kérdésben, amelyben az AKT állásfoglalásra kéri fel, kijelöli a munkáltatói tárgyalócsoportnak az Akadémiai Érdekegyeztető Tanácsban részt vevő képviselőit.

Az AKT kuratóriumai

Tv. 21. §

(1) Az AKT három — a tudományterületeknek megfelelő (matematikai és természettudományi, élettudományi, társadalomtudományi) — kuratóriumot működtet.

(2) A kuratóriumok tagjait az AKT kéri fel. Az AKT alapszabálya a tagságra vonatkozó összeférhetetlenségi szabályokat állapít meg.

(3) A kuratóriumok tagjainak megbízatása legfeljebb négy évre szól. A megbízatás egy ízben megismételhető. A megismétlés feltételeit az AKT alapszabálya állapítja meg.

(4) A kuratóriumok állapítják meg a tudományterületükhöz tartozó egyes kutatóintézetek, kutatóhelyek költségvetési támogatásának és beruházásának kereteit.

(5) A kuratóriumok értékelik az egyes kutatóhelyek tevékenységét, és az értékelés eredményéről tájékoztatják az AKT-t.

Asz. 62. §

A kuratórium tagjainak a számát az AKT határozza meg. A kuratórium tagjainak felkérésénél a feladat ellátásához szükséges ismeretek mellett figyelemmel kell len-

ni arra a követelményre is, hogy a kuratórium tudományterületéhez tartozó tudományágak kérdéseiről megalapozott álláspontot tudjon kialakítani.

Asz. 63. §

A kutatóintézetek és a támogatott kutatóhelyek vezetői kötelesek megadni mindazt a tájékoztatást, amely szükséges a kuratórium feladatainak az ellátásához.

Asz. 64. §

A kuratóriumok tevékenységüket a tudományos osztályokkal és a tudományos bizottságokkal együttműködve végzik.

Asz. 65. §

A kuratóriumok tevékenységükért az AKT-nak felelnek, tevékenységükről évente beszámolnak az AKT-nak.

Asz. 66. §

(1) A kuratórium ülését a napirend megjelölésével az elnök hívja össze. Össze kell hívni a kuratórium ülését akkor, ha a kuratórium tagjainak egyharmada vagy az AKT elnöke vagy a Felügyelőbizottság a napirend megjelölésével ezt írásban kéri.

(2) A kuratórium ülése akkor határozatképes, ha tagjainak több mint a fele jelen van.

(3) A kuratórium határozatait szótöbbséggel hozza. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

(4) A kuratórium ügyrendjét az AKT hagyja jóvá.

Az akadémiai kutatóintézet

Tv. 22. §

Az akadémiai kutatóintézet önálló jogi személy. A kutatóintézet kutatási és — e törvényben meghatározott keretek között — gazdasági önállósággal rendelkezik. A kutatóintézetek által beterjesztett szervezeti és működési szabályzatot az AKT hagyja jóvá.

Asz. 67. §

(1) Az Akadémia az Akadémiai Törvény 3. §-a (2) bekezdésénk a) pontjában megfogalmazott feladatának ellátása körében meghatározott kutatások, elsősorban alapkutatások végzésére kutatóintézetet létesít, kutatóintézeteket tart fenn.

(2) A kutatóintézetek közreműködnek az Akadémia feladatainak a teljesítésében. Ennek keretében kutatási területükhöz tartozó kérdésekben részt vesznek az Akadémia által készített vélemények kidolgozásában, a kétévenként az Országgyűlés elé terjesztendő akadémiai beszámolónak és az évente a Kormányhoz benyújtandó tájékoztatónak az elkészítésében.

(3) A kutatóintézetek gondoskodnak kutatóik szakmai fejlődéséről, lehetőségeik szerint figyelemmel kísérik és támogatják a kutatási területükön a szakmai utánpótlást, a felsőoktatási intézményekkel való megállapodás szerint részt vesznek az oktatásban és a doktori képzésben.

Asz. 68. §

(1) A kutatóintézet maga dönt kutatási tevékenységéről, köteles azonban ellátni azokat a kutatási feladatokat, amelyeket az Akadémia az alapító okiratban meghatároz, köteles továbbá figyelembe venni az intézetek tevékenységéről készített, az AKT, az illetékes tudományos bizottság és tudományos osztály által elfogadott értékelést, valamint a közgyűlés határozatait.

(2) A kutatóintézetek az Akadémia törzsvagyonából és az Akadémiára bízott vagyontárgyakból az intézeteknek átadott vagyontárgyakkal és egyéb vagyontárgyakkal gazdálkodnak. Az intézetek kötelesek megtartani azokat a vagyonhasznosítási és gazdálkodási szabályokat, amelyeket a közgyűlés meghatároz.

(3) A közgyűlés az AKT javaslatára az intézeteket — jogi személyiségük megőrzése mellett — önálló feladattal, szervezettel és önálló jogi személyiséggel rendelkező intézetbe egyesítheti.

Tv. 23. §

(1) A kutatóintézet tevékenységét a tudományos tanács vagy más intézeti testületi szerv közreműködésével az igazgató irányítja.

Ü. 113. Az akadémiai kutatóintézetet az igazgató képviseli.

Asz. 69. §

(1) A kutatóintézet szervezetét és működési rendjét az intézeti szervezeti és működési szabályzat határozza meg.

(2) Az intézeti szervezeti és működési szabályzat határozza meg, hogy az intézet sajátosságának megfelelően milyen testületi szerv segíti az igazgatót az intézet feladatainak ellátásában, az egységes vezetés biztosításában, és milyen tanács támogatja az igazgatót az intézet kutatási tevékenységére vonatkozó stratégiai döntéseinek meghozatalában, az alapvető kutatási tematikai irányok meghatározásában.

(2) Az igazgatót pályázati eljárás alapján az AKT javaslatára, legfeljebb öt évre az Akadémia elnöke bízza meg.

Ü. 114. Az igazgató pályázatát, megbízatásának módját és a vele kapcsolatos munkáltatói jogok megosztását az elnök és a főtitkár együttes szabályzatban rendezi.

(3) Az igazgató megbízásához az intézet kutatói közösségének véleményét — az intézeti szervezeti és működési szabályzatban meghatározott módon — titkos szavazás útján ki kell kérni.

Tv. 24. §

Az akadémiai kutatóintézetek fenntartásának működtetésének és fejlesztésének forrásai:

a) a központi költségvetésben az Akadémia fejezetben a kutatóintézetek számára elkülönített költségvetési keret;

b) az Akadémia egyéb forrásaiból az AKT által az intézetek rendelkezésére bocsátott összeg;

c) különböző forrásokból elnyert, illetve szerződésekhez kapcsolódó bevételek.

Tv. 25. §

(1) A kutatóintézet vállalkozási tevékenységet csak az alapító okiratban előírt alaptevékenységének veszélyeztetése nélkül és a szervezeti és működési szabályzata keretei között végezhet. E tevékenységet a költségvetésből finanszírozott tudományos kutatásoktól pénzügyileg elkülönítetten kell kezelni.

Asz. 70. §

Az intézet vállalkozási tevékenységének rendjét, a munkamegosztást, a vállalkozás eredménye felosztásának szabályait az intézet szervezeti és működési szabályzatban rögzíti.

(2) Az akadémiai kutatóintézetek egymással, valamint felsőoktatási intézményekkel kutatási, oktatási feladatok ellátására, erőforrásaik célszerűbb felhasználására — a 14. § (1) bekezdés g) pontjának figyelembevételével — egyesülhetnek, továbbá egyetemekkel, egyetemi központokkal — önállóságuk megtartásával — társult viszonyt létesíthetnek.

Asz. 71. §

A társult viszony létesítéséről az intézet köteles előzetesen tájékoztatni a főtitkárt részletesen ismertetve, hogy a társult viszony mennyiben érinti az alapító okiratban meghatározott kutatási feladat ellátását és az Akadémia által az intézetnek átadott törzsvagyont és az Akadémiára bízott állami vagyont.

(3) Kutatási, oktatási feladatok egyesült vagy társult formában történő ellátását kutatóhelyek is kezdeményezhetik.

Tv. 26. §

(1) Az Akadémia kutatóhelyein és intézményeiben dolgozókra — a gazdasági társaságok munkavállalói kivételével — a közalkalmazottakról szóló 1992. évi XXXIII. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) Az akadémiai kutatóintézetekben dolgozó kutatók munkájukat tudományos meggyőződésüknek megfelelően végzik. Ezzel ellentétes tevékenységre nem kényszeríthetők, mások törvényes jogainak sérelme nélkül szabadon tehetik közzé tudományos eredményeiket.

Asz. 72. §

Az intézeti szervezeti és működési szabályzata szerzői jogi és a szabadalmi jogi jogszabályok alapján meghatározza azokat a szabályokat, amelyek akkor alkalmazhatók, ha olyan találmányt jelentő megoldás keletkezett, amelynek kidolgozása a feltalálónak az intézettel fennálló munkaviszonyból, közalkalmazotti jogviszonyból folyó kötelessége volt, vagy ha olyan szerzői mű keletkezett, amelynek elkészítése a szerzőnek az intézetben munkaköri kötelezettsége volt.

A támogatott kutatóhelyek

Asz. 73. §

(1) Az Akadémia az Akadémiai Törvény 3. §-a (2) bekezdésének a) pontjában meghatározott feladatának ellátása körében meghatározott alapkutatások végzésére kutatócsoportokat létesít és tart fenn, amelyek egyetemeken, közgyűjteményekben és más befogadó intézményekben, ezek egyetértésével működnek, együttesen egységes autonóm hálózatot alkotva. Az autonóm hálózatot a kutatócsoportok által választott tanács irányítja. A hálózat szervezeti és működési szabályzatát a kutatócsoportok vezetőiből álló testület dolgozza ki és az AKT hagyja jóvá.

(2) A kutatócsoportok közreműködnek az Akadémia feladatainak teljesítésében. Ennek keretében kutatási területükhöz tartozó kérdésekben részt vesznek az Akadémia által készített vélemények kidolgozásában, a kétévenként az Országgyűlés elé terjesztendő akadémiai beszámolónak és a Kormányhoz benyújtandó tájékoztatónak az elkészítésében.

(3) A kutatócsoportok gondoskodnak kutatóik szakmai fejlődéséről, lehetőségeik szerint figyelemmel kísérik és támogatják a kutatási területükön a szakmai utánpótlást, a felsőoktatási intézményekkel való megállapodás szerint részt vesznek az oktatásban és a doktori képzésben.

(4) Az Akadémiai kutatócsoportok fenntartásának, működtetésének és fejlesztésének forrásai:

a) a befogadó intézmények (egyetemek, közgyűjtemények és más intézmények) által — szerződésben rögzített módon — biztosított infrastruktúra és fenntartási költségek,

b) az Akadémia költségvetési és egyéb forrásaiból a kutatócsoportok rendelkezésére bocsátott összeg,

c) különböző forrásokból elnyert, illetőleg szerződésekhez kapcsolódó bevételek.

(5) A jogszabályokban előírt feltételek megléte esetén az Akadémia és az egyetem vagy más intézmény megállapodhat abban, hogy a kutatócsoport(ok) akadémiai kutatóintézetté (kutatóintézetekké) alakul(nak).

Asz. 74. §

Az Akadémia az egyetemek, a közgyűjtemények és más intézmények szervezeti egységeinek pályázati úton elérhető támogatást nyújt meghatározott kutatási feladatok végzése céljából. A támogatás feltételeit a támogatott szervezet és az Akadémia — az illetékes tudományos osztály véleménye alapján — szerződésben rögzíti.

A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára

Asz. 75. §

(1) A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára a tudományos ismeretek terjesztésének és a tudományos munka előmozdításának feladatát látja el; történeti szempontból is országos jelentőségű nyomtatott, kéziratos, levéltári és egyéb információhordozókon található anyagot gondozó nemzeti intézmény.

(2) A könyvtár önálló jogi személy. A könyvtár tevékenységét a főigazgató irányítja.

(3) A könyvtár az akadémiai kutatóintézetek és támogatott kutatóhelyek könyvtárai részére — igényük szerint — szakmai támogatást nyújt.

A Magyar Tudományos Akadémia Művészeti Gyűjteménye

Asz. 76. §

(1) A Művészeti Gyűjtemény az Akadémia tulajdonában álló és az Akadémiára rábízott nemzeti érdekű, védett műtárgyak összessége.

(2) A Művészeti Gyűjtemény működésének elvi irányítását 3 tagú Gyűjteményi Tanács látja el. A tanács tagjait az illetékes tudományos bizottság javaslata alapján háromévi időtartamra az Akadémia elnöke bízza meg, a megbízás egy alkalommal megújítható.

(3) A Művészeti Gyűjtemény kezelésének feladatát a gyűjteményvezető látja el. A gyűjteményvezetőt a Tanács véleményének figyelembevételével háromévi időtartamra az MTA Művészettörténeti Kutatóintézet igazgatója nevezi ki.

Az Akadémia Magyar Tudomány című folyóirata

Asz. 77. §

Az Akadémia a tudományos eredmények megismertetése és a köztestületi tevékenységgel kapcsolatos kérdések megvitatása, fontos határozatok közzététele céljából Magyar Tudomány címmel tudományos folyóiratot jelentet meg. A folyóirat főszerkesztőjét az elnökség javaslata alapján az elnök bízza meg háromévi időtartamra. A megbízás egy alkalommal meghosszabbítható.

Ü. 115. Az Akadémia hivatalos kiadványai közül az Akadémiai Értesítő kiadásáért a Jogi és Igazgatási Főosztály, egyéb kiadványai közül az Akadémiai Hírek és a Newsletter kiadásáért a Kutatás- és Szervezetelemző Intézet a felelős.

Az Akadémia egyéb intézményei, szervezetei

Asz. 78. §

A jogszabályi feltételek megléte esetén — az Alapszabályban meghatározott szabályok szerint — az Akadémia, az akadémiai kutatóintézetek önálló jogi személyiséggel rendelkező intézményt, gazdasági társaságot alapíthatnak.

Az Akadémiai Érdekegyeztető Tanács

Asz. 79. §

(1) Az Érdekegyeztető Tanács feladata az Akadémia kutatóhelyein és intézményeiben közalkalmazotti jogviszonyban álló munkavállalók munkaügyi, anyagi, szociális és kultúrális, élet- és munkakörülményeit érintő kérdések akadémiai szintű egyeztetése, a kérdésekben kölcsönös tájékoztatás adása, ajánlások megfogalmazása, megállapodások kötése.

(2) A tanács tagjai:

— az Akadémia képviselői,

— a munkaadói tárgyalócsoportnak az Akadémiai Kutatóhelyek Vezetőinek Tanácsa által kijelölt képviselői,

— a munkavállalói tárgyalócsoportnak az akadémiai kutatóhelyeken reprezentatív szakszervezetek által kijelölt képviselői.

(3) A tanács saját alapszabály és ügyrend szerint működik, amelyet a tanács tagjai fogadnak el.

A tudományos társaságok, egyesületek

Asz. 80. §

(1) Az Akadémia együttműködik a tudományos társaságokkal, egyesületekkel, szövetségekkel, továbbá a nemzetközi tudományos társaságok hazai csoportjaival, szekcióival; kikéri véleményüket, javaslataikat a közös érdeklődésre számot tartó tevékenységi területeken; választott vezetőiket bevonja a tudományos osztályok, bizottságok munkájába. Kérésükre értékeli tudományos eredményeiket, szakmai támogatást nyújt részükre, segíti folyóiratkiadási munkájukat, a lehetőségek szerint anyagi támogatást nyújt számukra.

(2) A tudományos osztály tudományos társaságot, egyesületet arra jogosítja fel, hogy nevében utaljon az Akadémiára.

(3) Az Akadémia maga is kezdeményezheti tudományos társaság, egyesület megalakulását, ha valamely tudományszak fejlődése, eredményeinek megismertetése és felhasználása érdekében a tudományszak művelői az egyesületi (tudományos társasági) formában való működést igénylik.

A Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia

Asz. 81. §

Az Akadémia támogatja a tudomány, az irodalom, és a művészetek közös érdekeinek szolgálatára létrejött önálló testületeket. Ennek megfelelően támogatja a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémiát, amely az Akadémiával társult, külön alapszabállyal rendelkező, önálló szervezet. A kapcsolatot mindkét részről két-két delegátus tartja, akiket az Akadémia részéről háromévi időtartamra az elnök jelöli ki. A Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia tájékoztatja a közgyűlést tevékenységéről.

Ü. 116. A Magyar Tudományos Akadémia elnöke és a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia elnöke együttesen kialakítja a kapcsolattartás szabályait, az együttműködés rendjét.

Átmeneti, vegyes és záró rendelkezések

A Magyar Tudományos Akadémia doktora cím odaítélése

Tv. 27. §

(1) Az Akadémia Doktori Tanácsa a „Magyar Tudományos Akadémia Doktora" (a továbbiakban: MTA Doktora) címet annak a kiemelkedő tudományos teljesít-

ményt elért személynek ítélheti oda, aki tudományos fokozattal rendelkezik, és a cím megszerzésének feltételeit teljesíti.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott cím kérelem alapján indult eljárás keretében ítélhető oda. Az eljárás megindítására és a cím odaítélésére az Akadémia Doktori Tanácsa jogosult.

(3) Az MTA Doktora cím megszerzésének feltételeit, valamint a doktori eljárás részletes szabályait az Akadémia szabályzatban állapítja meg.

Asz. 82. §

(1) A Magyar Tudományos Akadémia doktora címet az Akadémia annak ítéli oda, aki

a) tudományos fokozattal rendelkezik,

b) tudományszakának mértékadó hazai és nemzetközi tudományos körei előtt ismert, kiemelkedő tudományos kutatói munkásságot fejt ki,

c) az általa művelt tudományszakot a tudományos fokozat megszerzését követően is eredeti tudományos eredménnyel gyarapította, azzal hozzájárult a tudomány továbbfejlődéséhez.

(2) A Doktori Tanács a doktori eljárást akkor indítja meg, ha a kérelmező igazolta, hogy tudományos fokozattal rendelkezik és a kérelemben bemutatta vagy a kérelemhez csatolta azt a szellemi alkotást, amely mint kiemelkedő tudományos teljesítmény az MTA doktora cím odaítélésének alapja.

Asz. 83. §

(1) Az eljárás megindítása esetén a tanács a kérelmet átadja a tudományágazat szerint illetékes tudományos osztálynak a tudományos teljesítmény elbírálására.

(2) Ha a tudományos teljesítmény elbírálása több tudományágazat körébe tartozik vagy egyik körébe sem sorolható, a tanács az érintett tudományágazatok szerinti tudományos osztályok álláspontja alapján olyan bizottságot alakít, amelyben a teljesítmény szakterületéhez legközelebb álló, különböző tudományágak művelői vesznek részt, és látják el a más esetekben az illetékes osztályra háruló feladatokat.

(3) A tanács az eljárás bármely szakaszában szakértőket kérhet fel véleményezésre. A szakértői véleményt a kérelmezővel közölni kell, és lehetővé kell tenni számára, hogy észrevételeket tegyen a véleményre.

Asz. 84. §

A Doktori Tanács az odaítélt címet visszavonhatja, ha azt állapítja meg, hogy a kérelmező — más szellemi alkotását saját tudományos teljesítményeként feltüntetve — a doktori eljárásban részt vevőket megtévesztette. A tanács a határozat meghozatala előtt meghallgatja a doktori cím viselőjét.

Asz. 85. §

(1) A Doktori Tanács határozatának felülvizsgálatát csak abban az esetben lehet kérni, ha az eljárás során eljárási szabályt sértettek meg, és ez a szabálysértés a határozatot befolyásolta.

(2) Az eljárási szabály megsértése miatt benyújtott felülvizsgálati kérelmet a Doktori Tanács Ügyrendi Bizottsága vizsgálja meg. Az Ügyrendi Bizottság elnökét és két tagját a Doktori Tanács a Gazdaság- és Jogtudományok Osztályának javaslata alapján a jogász akadémikusok és az MTA doktora címmel vagy azzal egyenértékű tudományos fokozattal rendelkező köztestületi tagok közül választja háromévi időtartamra; a megbízás egy alkalommal megújítható.

(3) Ha az Ügyrendi Bizottság az eljárási szabály megsértését megállapítja, a Doktori Tanács a határozatát hatályon kívül helyezi, ellenkező esetben a felülvizsgálati kérelmet elutasítja.

(4) Az MTA Doktora címmel rendelkező személynek tiszteletdíj adható. Ennek feltételeit, mértékét és folyósításának időtartamát a Kormány rendeletben állapítja meg.

Tv. 28. §

A Doktori Tanács alapszabályában megállapíthatja a jelen törvény hatálybalépése előtt odaítélt „tudomány doktora" fokozat, és a honosított külföldi tudományos fokozat e törvény szerinti MTA Doktora címmel való egyenértékűségét.

Tv. 29. §

(1) A Tudományos Minősítő Bizottságnak az 1041/1992. (VIII. 3.) Korm. határozattal módosított 1036/1991. (VII. 31.) Korm. határozattal adott megbízása megszüntetéséről az Akadémia Doktori Tanácsának megalakulása napjával kell rendelkezni.

(2) Az Akadémia Doktori Tanácsa megalakulásakor átveszi a folyamatban lévő tudományos minősítési ügyeket a Tudományos Minősítő Bizottságtól és azoknak érdemi határozattal való befejezéséről gondoskodik.

(3) Az Akadémia Doktori Tanácsához sem a tudomány doktora, sem a kandidátusa fokozat elnyerése érdekében újonnan pályázat nem nyújtható be. Ezeket a pályázatokat a Doktori Tanács illetékesség hiánya miatt elutasítja, kivéve a (4) bekezdésben foglalt esetet.

(4) Aki a tudományos továbbképzésről szóló 72/1982. (XII. 10.) MT rendelet alapján belföldi ösztöndíjasként vagy belföldi levelező ösztöndíjasként készült fel kandidátusi fokozat megszerzésére, értekezését 1997. szeptember 1-jéig nyújthatja be elbírálásra a Doktori Tanácshoz. Ez irányadó azokra a külföldi állampolgárokra is, akik ösztöndíjasként, vagy levelező tanulmányokat folytatóként állami ösztöndíj, vagy saját költségük terhére folytatnak tanulmányokat.

(5) Külföldön szerzett tudományos fokozat honosításáról a Doktori Tanács abban az esetben dönt, ha az a „Magyar Tudományos Akadémia Doktora" címként honosítható. A Doktori Tanács megalakulásának napjától ennek megfelelően kell eljárni a folyamatban lévő ügyekben is.

Tv. 30. §

(1) A hazai akadémikusok tudományos teljesítményét az Akadémia havi tiszteletdíj folyósításával is elismeri.

A tiszteletdíj a hazai akadémikust élete végéig megilleti, elhalálozása esetén annak meghatározott mértékét hozzátartozói ellátásként (özvegyi és árvaellátásként) kell folyósítani.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott tiszteletdíj és hozzátartozói ellátások mértékét — figyelembe véve az akadémikusok munkajogi, illetve társadalombiztosítási jogi helyzetét — a Kormány állapítja meg, fedezetét pedig az Akadémia költségvetési fejezetében, külön alcímen kell megállapítani.

Tv. 31. §

(1) A törvény hatálybalépését követő négy hónapon belül az Akadémia rendkívüli közgyűlést tart. A rendkívüli közgyűlés előkészítésére az Akadémia elnöke bizottságot hoz létre. A bizottság tagjainak felét hazai akadémikusok, felét az 1. § (2) bekezdésében meghatározott, tudományos fokozattal rendelkező nem akadémikus tagok alkotják. A bizottság összetételében a három tudományterület arányos képviseletét biztosítani kell.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott közgyűlés elfogadja az Akadémia új Alapszabályát, majd ezt követő két hónapon belül rendes közgyűlést tart.

Tv. 32. §

Az irodalom, illetőleg a művészetek más területeit köztestületként szolgáló akadémiákról külön törvény rendelkezik.

Tv. 33. §

(1) Ez a törvény — a 6. § kivételével — 1994. június 30-án lép hatályba. Ezzel egyidejűleg hatályát veszti a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1979. évi 6. törvényerejű rendelet és az ezt módosító 1986. évi 5. törvényerejű rendelet, valamint e törvény hatálybalépése után, a 29. § (1) és (2) bekezdésében megjelölt időponttal a tudományos minősítésről és a tudományos fokozatokról szóló 1983. évi 24. törvényerejű rendelet, az annak végrehajtására kiadott 5/1989. (I. 13.) MT rendelettel és a 79/1990. (IV. 25.) MT rendelettel módosított 38/1983. (XI. 3.) MT rendelet, valamint a tudományos továbbképzésről szóló 72/1982. (XII. 10.) MT rendelet.

(2) A 6. § rendelkezéseit első ízben a Magyar Köztársaság 1995. évi költségvetéséről szóló törvényben kell alkalmazni.

Melléklet

a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvny 5. § (1) bekezdéséhez

Törzsvagyonhoz tartozó ingatlanok

Intézmény neve	Címe	Helyrajzi szám	Területe m^2
1. MTA Székház	Bp. V. Roosevelt tér 9.	24569	3319
2. MTA Titkárság Irodaház	Bp. V. Nádor u. 7.	24521	2329
3. MTA Debreceni Akadémiai Központ Székház	Debrecen, Bolyai u. 27.	21452	6176
4. MTA Miskolci Akadémiai Központ Székház	Miskolc, Szabadság tér 3.	2430	500
5. MTA Pécsi Akadémiai Központ Székház	Pécs, Jurisics M. u. 44.	5230/1, 3, 4, 5 5231/1/2 5578, 5580 5581, 5582, 5583, 5584	8387
6. MTA Szegedi Akadémiai Központ Székház	Szeged, Somogyi B. u. 7.	3816	961
7. MTA Veszprémi Akadémiai Központ Székház	Veszprém, Vár u. 37.	224	1533
	Haszkovó u. 36.	3039	18
8. MTA Könyvtára (teljes könyvállománnyal együtt)	Bp. V. Akadémia u. 2.	24570	1046
	Törökbálint	062/4	
9. Akadémiai Kiadó és Nyomda	Bp. XI. Prielle K. u. 19—35.	3646/2	2055
	Martonvásár, Bajcsy-Zs. u. 5.	1250/1	614
		1240	12516
		1249/2	4401
	Martonvásár, Ady E. u. 24.	1251	17159
	Siófok, Arany J. u. 18.	7350	1127
10. Ökológiai és Botanikai Kutatóintézet (Vigyázó-hagyaték)	Vácrátót, Alkotmány u. 2—4.	331	288000

Intézmény neve	Címe	Helyrajzi szám	Területe m^2
11. MTA Központi Ellátási Szolgálata	Bp. I. Országház u. 28—32.	6641	12225
Vendégház	Bp. I. Országház u. 21.	6612	352
12. MTA Erdőtarcsai Alkotóház	Erdőtarcsa, Petőfi u. 1.	76	29873
13. MTA üdülő	Balatonalmádi, Bajcsy-Zs. u. 3.	1688, 1689 1623, 1624	10121
14. MTA üdülő	Balatonvilágos, Rákóczi u. 31.	1190	4974
15. MTA üdülő	Mátraháza	7155	36673
16. MTA üdülő	Mátrafüred, Akadémia u. 2.	6227,6230 6235, 6245 6247	19813
17. MTA üdülő	Siófok, Kodály u. 3.	3737, 3462	11149
18. MTA üdülő	Visegrád, Fő út 45.	30	5528
19. MTA óvoda	Bp. II. Bimbó út 33.	12881	3898
20. Földrajztudományi Kutatóintézet	Csákvár, Haraszt u.	3563	5050
21. Információs Infrastruktúra Központja	Bp. XI. Lágymányosi u. 11.	4228	976
22. MTA Központi Ellátási Szolgálata	Bp. XI. Váli u. 5/b.	4275/15	2940
23. Töhötöm utcai tartalékterület	Bp. XI. Töhötöm u. 11.	2668/237	6198
24. Műszerügyi és Méréstechnikai Szolgálat	Bp. XI. Etele út 59—61.	3467/23	5962
	Bp. XI. Bártfai u. 65.	3302/52	555
	Ráckeve, Somlyói u. 7.	5153	2152
	Balatonfüred, Kosztolányi u. 1.	251/9	62
25. Világgazdasági Kutatóintézet	Bp. XII. Kálló esperes u. 15.	8048/1	2524

Megjegyzés

9. Tehermentesítve

20. Tudományos tevékenység céljaira történő ajándékozási szerződés alapján

21—24. Országos tudományos információs feladatokat, illetve műszeres alapszolgáltatást ellátó intézmény épülete, amely sok kutatással foglalkozó szervezethez kapcsolódik, és így az Akadémia szerves része

25. Részben tudományos tevékenység céljaira szolgáló hagyaték

A Magyar Tudományos Akadémia doktori szabályzata

I. fejezet

Alapelvek

A doktori cím

1.

(1) A Magyar Tudományos Akadémia doktora (Doctor Academiae Scientiarum Hungaricae, rövidítve: D. Sc., a továbbiakban: MTA Doktora) tudományos cím annak adományozható, aki

a) tudományos fokozattal rendelkezik;
b) tudományszakának mértékadó hazai és nemzetközi körei előtt ismert, kiemelkedő tudományos kutatói munkásságot fejt ki;
c) az általa művelt tudományszakot a tudományos fokozat megszerzését követően jelentős eredeti tudományos eredménnyel gyarapította, azzal hozzájárult a tudomány továbbfejlődéséhez;
d) nem áll bíróság közügyektől eltiltó ítéletének hatálya alatt;
e) a cím megszerzésének egyéb feltételeit teljesíti.

(2) A Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 28. paragrafusában foglalt felhatalmazás alapján a jelen szabályzat hatályba lépésétől a korábban szerzett „tudomány(ok) doktora" fokozat — a név megtartásával — az MTA Doktora tudományos címmel egyenértékű. A korábban szerzett „tudomány(ok) doktora" fokozat feljogosít az „MTA Doktora" tudományos cím viselésére.

Szervezeti alapelvek

2.

(1) Az MTA Doktora tudományos cím megszerzéséért indított eljárásban (a továbbiakban: doktori eljárás) a tudományos tevékenység megítéléséről érdemi döntést csak a testület hozhat, titkos szavazással, a többségi elv alapján.

(2) Az MTA Doktora cím odaítéléséről kizárólag a Magyar Tudományos Akadémia Doktori Tanácsa (a továbbiakban: Doktori Tanács) dönthet.

(3) A doktori eljárásban közreműködő személyek, illetőleg testületek tagjai — ha a jelen szabályzat kivételt nem állapít meg — az MTA rendes tagjai, levelező tagjai, az MTA Doktora címmel, vagy azzal egyenértékű tudományos fokozattal rendelkező köztestületi tagok lehetnek.

(4) A doktori eljárásban a közreműködők érdek nélkül, pártatlanul, kizárólag tudományos ismereteik és meggyőződésük alapján, személyesen vesznek részt: a helyettesítésük nem megengedett.

Eljárási alapelvek

3.

(1) Az MTA Doktora tudományos cím (a továbbiakban: doktori cím) a jelen szabályzat szerint lefolytatott doktori eljárásban ítélhető oda annak, aki az ahhoz szükséges érdemi tudományos követelményeknek megfelel.

(2) A doktori eljárás kérelemre indul. Kérelmet az nyújthat be, aki a doktori címet megszerezni kívánja (kérelmező).

(3) A kérelmező az eljárás kezdeményezésével elismeri és kötelezőnek fogadja el a doktori eljárás lefolytatására a jelen szabályzatot és az ahhoz tartozó szabályokat. A doktori eljárásban az államigazgatási eljárás általános szabályai nem alkalmazhatók, a meghozott döntések sem bíróság sem közigazgatási szerv előtt nem tehetők vitássá.

(4) A doktori eljárásban a kérelmező személyesen jár el: képviselete nem megengedett.

4.

(1) A doktori eljárásban a kérelmező — a tudományszak megjelölésével — tudományos munkásságát, teljesítményét, az azt tanúsító tényeket maga tartozik bemutatni és igazolni. A kérelmező más szellemi alkotását sajátjaként nem tüntetheti fel; köteles egyértelműen elkülöníteni saját eredményeit másokétól.

(2) Külföldön szerzett tudományos fokozat vagy tudományos cím honosításaként a doktori cím nem ítélhető oda.

5.

(1) Sem a kérelmező, sem más nem befolyásolhatja a doktori ügyben eljáró testületeket és személyeket véleményük kialakításában, illetőleg döntésük meghozatalában.

(2) A Doktori Tanácsot érdemi döntésének meghozatalában bíróság vagy közigazgatási szerv döntése, illetőleg fegyelmi határozat nem köti.

6.

(1) A doktori eljárás — az eljáró testületek zárt tanácskozása kivételével — nyilvános. A nyilvánosság kivételesen korlátozható, ha az titokvédelmi okból indokolt.

(2) A doktori eljárás írásban és szóban folyik: a szóbeli eljárásról írásbeli feljegyzést, jegyzőkönyvet, összefoglalót kell készíteni és az iratokhoz mellékelni.

(3) A doktori ügyben eljáró testületek tagjai akkor jogosultak szavazásra, ha az ülésen az ügy tárgyalásakor mindvégig jelen vannak.

7.

(1) Az odaítélt doktori cím nem vonható vissza, kivéve, ha utóbb megállapítható, hogy az odaítéléskor a kérelmező egészben vagy részben, ismeretei szerint is,

más szellemi alkotását sajátjaként mutatta be, és ezzel a doktori ügyben eljárókat megtévesztette, vagy tévedésben tartotta.

(2) Aki bíróság közügyektől való eltiltó ítéletének hatálya alatt áll, doktori címét nem használhatja, az abból eredő jogokat nem gyakorolhatja, kötelezettségeit nem teljesítheti.

8.

A doktori cím megszerzéséről közhiteles okiratot kell kiállítani.

II. fejezet

Az eljáró szervezet

A doktori ügyben eljáró testületek és személyek

9.

(1) A doktori eljárásban testületként eljáró szervek:

a) a Doktori Tanács;
b) a Doktori Tanács Ügyrendi Bizottsága;
c) az MTA tudományos osztályai;
d) az MTA tudományos bizottságai;
e) a Doktori Tanács esetenként megbízott bizottságai;
f) a bíráló bizottságok.

(2) A doktori eljárásban személyében egyedül jár el külön meghatározott ügyekben:

a) a Doktori Tanács elnöke, társelnöke és titkára;
b) az előterjesztő;
c) a hivatalos bíráló;
d) a szakértő.

(3) A doktori eljárásban az igazgatási és végrehajtási feladatokat az MTA Doktori Tanácsának Titkársága látja el.

A Doktori Tanács

10.

(1) A Doktori Tanács 25 tagú. A Doktori Tanácsnak minden tudományos osztály részéről legalább két tagja van. Ugyanez irányadó a Doktori Tanács póttagjaira is.

(2) A Doktori Tanács tagjait és póttagjait az MTA közgyűlése választja három évre. A tagok egymást követő időszakokban egyszer újraválaszthatók.

(3) A Doktori Tanács póttagjait az előző bekezdésekben írt módon és számban kell megválasztani. A póttagság a tagsággal azonos időtartamra szól.

(4) Ha a Doktori Tanács tagja lemond, két hónapnál hosszabb ideig akadályoztatott feladata ellátásában, vagy meghal, helyette a Doktori Tanács elnöke az akadémiai osztály szerint illetékes póttagot kéri fel — a megbízás időtartamának megjelölésével — a közreműködésre.

11.

A Doktori Tanács tagjainak és póttagjainak személyére — az MTA tudományos osztályainak véleménye alapján — jelölőbizottság tesz javaslatot az MTA közgyűlésének. A közgyűlés a tagok és póttagok személyéről egyszerű szavazattöbbséggel dönt.

12.

A Doktori Tanács megválasztása után tagjai közül — titkos szavazással — megválasztja elnökét, társelnökét és titkárát, továbbá megállapítja működési szabályait és ügyrendjét, mint a jelen szabályzathoz tartozó szabályokat.

13.

(1) A Doktori Tanács hatáskörébe tartozik különösen:

— működésének szabályai és ügyrendjének kidolgozása,
— az Ügyrendi Bizottság ügyrendjének jóváhagyása,
— a doktori eljárás megtagadása,
— a doktori nyilvános vita engedélyezése,
— döntéshozatal a doktori cím odaítéléséről,
— a nyilvánosság korlátozása egyes doktori ügyekben titokvédelmi okból.

Ezekben az ügyekben a Doktori Tanács zárt ülésen dönt, „igen"-nel, vagy „nem"-mel szavazással: a szavazástól való tartózkodás nem megengedett. Mindegyik tisztségviselőnek és tagnak egyenlő szavazata van.

(2) A Doktori Tanács abban az esetben határozatképes, ha tagjainak több mint fele az ülésen jelen van. Érvényes döntéshez a jelenlévők 50 százalékot meghaladó szavazata szükséges. A doktori cím odaítéléséhez azonban a Doktori Tanács teljes létszámának 50 százalékot meghaladó jelenléte és a jelenlévők kétharmadának „igen" szavazata szükséges.

(3) Ha olyan tudományágban nyújtanak be kérelmet a doktori cím megszerzéséért, amelyben a Doktori Tanácsnak egyetlen tagja sem illetékes szakmailag, az ügyet — a Doktori Tanács elnökének felkérésére — szakértő terjeszti elő.

14.

(1) A Doktori Tanács elnökének hatáskörébe tartozik különösen a tanács ülésének összehívása, az ülés napirendjének megállapítása, az előterjesztők kijelölése, a tanácskozás vezetése, az oklevelek aláírása és ünnepélyes átadása.

(2) A doktori cím megszerzését tanúsító okiratot az elnök — akadályoztatás esetén a társelnök — és a titkár írja alá.

A Doktori Tanács Ügyrendi Bizottsága

15.

(1) A Doktori Tanács Ügyrendi Bizottsága (a továbbiakban: Ügyrendi Bizottság) elnökét és két tagját az MTA Gazdaság- és Jogtudományi Osztálya javaslata alapján három évre a Doktori Tanács elnöke bízza meg.

(2) Az Ügyrendi Bizottság elnöke és tagjai jogászok. Ügyrendjüket együttesen határozzák meg és azt a Doktori Tanács hagyja jóvá.

(3) Az Ügyrendi Bizottság kizárólag a doktori eljárás szabályszerűségét vizsgálja, különösen a jelen szabályzat-

ban meghatározott esetekben, azt kifogásoló bejelentés alapján: saját kezdeményezésére nem jár el.

(4) Az Ügyrendi Bizottság akkor határozatképes, ha elnöke és két tagja az ülésen jelen van. Döntésüket szótöbbséggel hozzák: a szavazástól való tartózkodás nem megengedett.

(5) Az Ügyrendi Bizottság jogorvoslatként kizárólag az eljárás szabályszerűségéről dönt.

(6) Az Ügyrendi Bizottság igazgatási-titkársági feladatait az MTA Titkárságának Jogi és Igazgatási Főosztálya látja el.

Az MTA tudományos osztályai

16.

(1) A doktori cím odaítélését, teljes felelősséggel az MTA tudományos osztályai készítik elő. A tudományszak és tudományág sajátosságainak megfelelő érdemi követelményeket és a vizsgálat módját osztályügyrendjükben maguk állapítják meg. Az osztályügyrendek doktori eljárásra vonatkozó részét az MTA tudományos osztályai és a Doktori Tanács egy-egy képviselőjéből álló eseti bizottság — amelynek titkári feladatait a Doktori Tanács Titkárságának vezetője látja el — készíti el és terjeszti a Doktori Tanács elé.

(2) A doktori eljárásban az MTA tudományos osztályai hatáskörébe tartozik tudományszakukban különösen:

— szakvélemény készítése és állásfoglalás a kérelmező tudományos munkásságáról;
— a hivatalos bírálók kijelölése;
— a bíráló bizottság kijelölése;
— állásfoglalás a doktori cím odaítéléséről.

(3) Az MTA tudományos osztályának ülése a doktori eljárásban akkor határozatképes, ha azon a szavazati joggal rendelkező tagjainak legalább a fele jelen van. A kérelmező tudományos munkásságáról és a doktori cím odaítéléséről kialakítandó állásfoglalásával kapcsolatban az osztály zárt tanácskozásban, 0—1—2—3 pontértékű szavazatokkal dönt. Az állásfoglalás akkor pozitív, ha a pontok száma meghaladja a jelenlévők által adható legnagyobb összpontszám kétharmadát. A hivatalos bírálók és a bíráló bizottság kijelöléséről az ülés nyílt szavazással, egyszerű szótöbbséggel dönt.

Az MTA tudományos bizottságai

17.

(1) A doktori eljárásban az MTA tudományos osztályának hatáskörébe tartozó döntést, állásfoglalást az osztály tudományágban illetékes tudományos bizottsága készíti elő, vitatja meg előzetesen, és terjeszti elő az osztálynak.

(2) A doktori eljárásban az illetékes tudományos bizottság tesz javaslatot a hivatalos bírálók személyére és a bíráló bizottság összetételére.

(3) A tudományos bizottság álláspontjának kialakítását célzó vitában a bizottság valamennyi tagja részt vesz, a szavazásban azonban csak a Szabályzat 2. pontjának (3) bekezdésében szereplők.

(4) A tudományos bizottság ülése a doktori eljárásban akkor határozatképes, ha azon a doktori eljárásban szavazati joggal rendelkező tagjainak legalább a fele jelen van. A tudományos bizottság álláspontját 0—1—2—3 pontértékű szavazatokkal alakítja ki, majd azt írásban érdemben indokolja. A javaslat elfogadását a jelenlévők által adható pontszám több, mint kétharmada jelenti.

A Doktori Tanács eseti bizottságai

18.

(1) A doktori eljárás lefolytatása érdekében a Doktori Tanács eseti szakértői bizottságot hozhat létre akkor, ha az eljárásban való közreműködésre az MTA tudományos osztályának a tudományágnak megfelelő tudományos bizottsága nincs, illetőleg, ha több tudományág művelőinek együttműködése szükséges (interdiszciplináris bizottság). Az eseti bizottság az MTA tudományos bizottsága helyett jár el.

(2) Az eseti bizottságok eljárására az MTA tudományos bizottságaira irányadó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

(3) A Doktori Tanács meghatározott ügycsoportok intézésére is létrehozhat eseti bizottságokat: így különösen eseti bizottságokat hoz létre a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 29. paragrafus (2) bekezdésében meghatározott feladatának ellátására, a Tudományos Minősítő Bizottságtól átvett tudományos minősítési ügyek érdemi határozattal való befejezése érdekében. E feladatok ellátásának szabályait az 1. számú melléklet tartalmazza.

A bíráló bizottság

19.

(1) A kérelmező tudományos teljesítményének részletes érdemi vizsgálatát bíráló bizottság végzi. A bíráló bizottság elnökből, titkárból, és legalább öt tagból áll.

(2) A bíráló bizottságot az MTA illetékes tudományos osztálya jelöli ki a kérelmező munkásságának megfelelő szakemberek közül.

(3) Ha az érintett szakterületnek megfelelő akadémikus vagy MTA Doktora címmel rendelkező személyekből bíráló bizottság nem hozható létre, bíráló bizottsági tagsággal kivételes esetben doktori (PhD) fokozattal rendelkező személyt is meg lehet bízni. Ezek száma azonban nem érheti el az akadémikusok és MTA Doktora címmel rendelkező bizottsági tagok együttes számát.

(4) A bíráló bizottság folytatja le az elbírálásra benyújtott mű nyilvános vitáját, a művet minősíti és javaslatot terjeszt elő a doktori cím odaítéléséről.

(5) A bíráló bizottság abban az esetben határozatképes, ha annak elnöke, titkára és legalább három tagja a nyilvános vitán — annak megkezdésétől a vita berekesztéséig — jelen volt.

Az előterjesztő

20.

(1) A doktori eljárásban a kérelmező tudományos tevékenységének vizsgálatát és annak eredményeit — a bíráló bizottság előtt lefolytatható nyilvános vita kivételével — az ügyben eljáró testület számára előterjesztő mutatja be.

(2) Előterjesztő a tudományág szerint illetékes szakember, aki az eljáró testület tagja, ennek hiányában pedig erre felkért szakértő lehet.

(3) Az előterjesztőt a Doktori Tanácsban az elnök, az MTA tudományos osztályán az osztályelnök, a tudományos bizottságban annak elnöke bízza meg a feladat elvégzésével.

(4) A Doktori Tanácsban a doktori ügynek egy, az MTA tudományos osztályán és a tudományos bizottságban két, az eseti (interdiszciplináris) bizottságban legfeljebb három előterjesztője lehet.

(5) Az előterjesztők távollétében a doktori ügy nem tárgyalható.

A hivatalos bíráló

21.

(1) A doktori eljárásban a kérelmező tudományos tevékenységének a nyilvános vitán való bemutatása érdekében, a benyújtott mű részletes érdemi vizsgálatának és elemzésének elvégzésére hivatalos bírálókat kell megbízni.

(2) A hivatalos bírálók száma háromnál kevesebb nem lehet. A hivatalos bírálókat — szakmai illetékességük szerint — az MTA tudományos osztálya az illetékes tudományos bizottság javaslata után jelöli ki ugyanazon szempontok alapján, mint amelyek a bíráló bizottságra (19. pont, (3) bekezdés) érvényesek.

A szakértő

22.

(1) A Doktori Tanács elnöke szakértőt bízhat meg abban az esetben, ha a kérelmező tudományos teljesítményének megítélése

— a doktori eljárás lefolytatásának engedélyezése, a doktori vitára bocsátás, vagy
— a doktori cím odaítélése során

az MTA illetékes tudományos osztálya és bizottsága, illetőleg a hivatalos bírálói vélemények alapján nem egyértelmű, s az más módon nem tisztázható.

(2) Ha a Doktori Tanács tagjai között nincs a tudományág szerint megfelelő előterjesztőnek alkalmas tag, akkor a feladat ellátására elsősorban a tudományos osztály tagját, vagy a tudományos bizottság elnökét kell felkérni.

(3) A szakértő személyének kiválasztására a bíráló bizottság tagjára vonatkozó szabályt (19. pont, 3. bekezdés) kell alkalmazni.

A kizárás

23.

(1) A doktori eljárásból ki van zárva, és az érdemi elbírálásban nem működhet közre az, aki

— érdekellentétben áll a kérelmezővel;
— a kérelmező közeli hozzátartozója, illetőleg hozzátartozója (Polgári Törvénykönyv 685. paragrafus b) pont);
— munkahelyi vezetője, vagy beosztottja, közvetlen munkatársa, azonos egységnél (pl. tanszék, kutatócsoport) dolgozik;
— megbízója, ha a megbízás öt évnél nem régebbi;
— háromnál több esetben társszerzője a pályázat témakörében;
— akinek tudományos fokozatszerzés, vagy habilitáció érdekében benyújtott munkáját a kérelmező hivatalos bírálóként véleményezte, vagy annak elbírálásában részt vett;
— akitől az ügyben való tárgyilagos állásfoglalás más okból nem várható el.

(2) Nem lehet hivatalos bíráló és a bíráló bizottság tagja, aki az eljárás alapjául szolgáló mű által felhasznált bármely munkában a kérelmező társszerzője, vagy a kérelmezővel azonos munkahelyen dolgozik.

III. fejezet

A doktori eljárás

A doktori cím iránti kérelem

24.

(1) A doktori cím megszerzése iránti eljárás megindítását — a (2) bekezdésben meghatározott kizáró okok hiányában az kérelmezheti, aki

— magyar állampolgár;
— külföldön élő nem magyar állampolgár, de magyarnak vallja magát;
— külföldi, aki Magyarországon él;
— külföldi, aki külföldön él, de munkássága a magyar tudományossághoz tartozik.

(2) Nem jogosult az eljárás megindításának kérelmezésére, aki

a) cselekvőképességet kizáró vagy korlátozó gondnokság-, illetőleg közügyektől eltiltó ítélet hatálya alatt áll,
b) egyetemi végzettséggel nem rendelkezik,
c) tudományos fokozattal nem rendelkezik,
d) a jelen szabályzat rendelkezése folytán e jogosultságában időlegesen korlátozott személy.

25.

(1) A doktori cím iránti kérelmet legkorábban az egyetem által odaítélt doktori (PhD) vagy az azzal egyenértékű tudományos fokozat megszerzésétől számított három év elteltével lehet benyújtani.

(2) A három éves várakozási idő alól indokolt esetben az MTA illetékes tudományos osztályának javaslata alapján a Doktori Tanács felmentést adhat.

(3) A doktori eljárás lefolytatása iránti kérelmet a jelen szabályzat 2. számú melléklete szerinti formanyomtatványon vagy annak adatait tartalmazó beadvánnyal az MTA Doktori Tanácsának Titkárságához kell benyújtani, s abban meg kell jelölni azt a tudományszakot és tudományágat, amelyben a kérelmező a doktori címet meg kívánja szerezni.

(4) A kérelemhez mellékelni kell

a) az egyetemi végzettséget igazoló oklevél közjegyző által hitelesített másolatát,
b) a doktori (PhD) vagy azzal egyenértékű tudományos fokozat megszerzését igazoló oklevél másolatát, külföldön szerzett tudományos fokozat (PhD) esetén az oklevél közjegyző által hitelesített másolata és a hivatalos magyar nyelvű fordítása,
c) a tudományos pályafutásról szóló önéletrajzot,
d) a kérelmező valamennyi tudományos publikációjának jegyzékét, külön feltüntetve azon munkákat, melyek a tudományos fokozat megszerzését követő időszak kutatói munkájának eredményei,
e) a kérelmező tudományos publikációira való hivatkozások jegyzékét,
f) a kérelmező saját megítélése szerint jelentősnek vagy jellemzőnek tartott és a tudományos fokozat megszerzését követő időszak eredményeit tartalmazó tudományos publikációk közül ötnek egy-egy példányát,
g) a kérelmező által készített művet, (már publikált, vagy a disszertációban megfogalmazott kutatási eredményeket tartalmazó összefoglalást, értekezést, vagy könyvet), amely megvitatható, értékelhető és alkalmas a kérelmező tudományos munkásságának megítélésére,
h) a mű téziseit,
i) a hazai társszerzők nyilatkozatát,
j) az eljárási díj befizetését igazoló iratot.

(5) Az egyetemi végzettséget és a doktori (PhD) vagy azzal egyenértékű tudományos fokozat megszerzését igazoló eredeti példányban kell bemutatni az MTA Doktori Tanácsának Titkárságánál, amely azt tartozik megvizsgálni, és arra vonatkozó megállapítását írásban rögzíteni a doktori ügyben eljáró személyek, illetőleg testületek számára.

(6) A doktori eljárás lefolytatása iránti kérelmet minden év februárjában és szeptemberében lehet benyújtani.

Nyelvhasználat

26.

(1) A doktori eljárás lefolytatása iránti kérelem és mellékletei idegen nyelven is benyújthatók és az eljárás részben vagy egészben idegen nyelven folytatható le, ha a megjelölt nyelv használatát az MTA illetékes tudományos osztálya megengedte.

(2) A doktori eljárásban tolmács nem alkalmazható. Az eljárásban csak az vehet részt, aki annak nyelvét érti és beszéli.

Társszerzőség

27.

(1) Ha többen egyazon művel, közös teljesítménnyel kívánnak doktori címet szerezni, a mű létrehozásában való közreműködésük arányát meg kell jelölniük.

(2) Oszthatatlan közös teljesítmény alapján, vagy ha a részesedés aránya nem tisztázott, a doktori cím nem ítélhető oda.

(3) Minden pályázó külön készíti el téziseit. Az együttes, vagy külön védés lehetőségéről a Doktori Tanács dönt.

28.

(1) Ugyanaz a mű ismételten nem szolgálhat a doktori cím megszerzésére irányuló eljárás alapjául.

(2) Nem lehet eljárást kezdeményezni ugyanazzal a művel, amelyet tudományos fokozat megszerzésére már felhasználtak.

(3) A doktori cím megszerzéséért a kérelmező olyan művet is benyújthat, amelyet három évnél nem korábban egyetemen habilitáció elnyerése érdekében már benyújtott.

Hiánypótlás

29.

Ha a kérelem hiányos — nem felel meg a jelen szabályzat 25. pontjának (4)—(5) bekezdésében felsorolt valamennyi követelménynek — a hiányok pótlására az MTA Doktori Tanácsának Titkársága tartozik felhívni a kérelmezőt. Ha a hiánypótlásra való felhívásnak a kérelmező a felhívás kézbesítésétől számított három hónapon belül nem tesz eleget, az eljárást meg kell szüntetni. E formai okból hozott megszüntető határozat nem akadálya annak, hogy a kérelmező bármikor új doktori eljárás lefolytatását kérje, azonban az új eljárás díját be kell fizetnie, a korábbiét pedig nem igényelheti vissza.

A kérelem visszavonása

30.

A kérelmező a doktori eljárás lefolytatására benyújtott kérelmét az eljárás bármely szakaszában külön indoklás nélkül visszavonhatja. A kérelem visszavonása alapján az MTA Doktori Tanácsának Titkársága az eljárást megszünteti. A megszüntetés napjától számított két éven belül új doktori eljárásra nem kerülhet sor. A befizetett eljárási díj visszafizetését a kérelmező nem igényelheti.

Az illetékesség

31.

(1) Ha a doktori eljárás lefolytatásának formai akadálya nincs, a Doktori Tanács elnöke a kérelmet és mellékleteit a kérelmező tudományos tevékenységének és a be-

nyújtott mű tárgya alapján az MTA tudományszak szerint illetékes tudományos osztályának küldi meg.

(2) A tudományszak szerinti illetékesség az MTA tudományos osztályának, a tudományág szerinti illetékesség az MTA tudományos bizottságának illetékességét jelenti. Az MTA tudományos osztályait és azok tudományos bizottságait a tudományági illetékesség megjelölésével a 3. számú melléklet sorolja fel.

32.

(1) Az MTA tudományos osztálya a kérelmet abból a szempontból vizsgálja meg, hogy annak alapján elvileg melyik tudományszakban és tudományágban szerezhető meg a doktori cím, a kérelmező helyesen jelölte-e meg azt a tudományágat, amelyben a doktori címet megszerezheti. Erről a következő döntések hozhatók:

a) az MTA tudományos osztálya az eljárásban való közreműködésre illetékesnek tartja magát: megállapítja az érintett tudományágat, és kijelöli az eljárás előkészítésére az illetékes tudományos bizottságát,
b) az MTA tudományos osztálya az eljárásban való közreműködésre nem tartja magát illetékesnek, javaslatot tesz általa illetékesnek tartott osztályra és erről a Doktori Tanácsot értesíti,
c) az MTA tudományos osztálya illetéktelenségét állapítja meg azzal, hogy álláspontja szerint a doktori eljárás lefolytatására a tárgykörben illetékes osztály nincs, a kérelmet a Doktori Tanácsnak visszaküldi.

(2) Ha a kijelölt tudományos bizottság [32. pont (1) bek. a)] az ügyben illetéktelenségét állapítja meg, az MTA tudományos osztálya vagy másik tudományos bizottságához továbbítja a kérelmet, vagy a tudományos bizottsági feladatoknak az adott ügyben való ellátására eseti bizottság létrehozását javasolja [18. pont (1) bek.] a Doktori Tanácsnak. Eseti bizottságot kell megbízni akkor is, ha az adott ügy vitelére alkalmas bizottság nyilvánvalóan nincs, vagy ha a másodszorra kijelölt bizottság is illetéktelenségét állapította meg.

(3) Ha az MTA azon tudományos osztálya állapítja meg illetéktelenségét, amelyhez egy másik osztály javaslatára került, a kérelmet [32. pont (1) bek. b)], az ügyet a Doktori Tanács elé terjeszti. Ugyanígy kell eljárni abban az esetben is, ha az MTA tudományos osztálya szerint egyáltalán nincs illetékes osztály az adott ügyben a doktori eljárásban való közreműködésre [32. pont (1) bek. c)].

33.

Az illetékesség az eljárásra bocsátást követően nem vizsgálható. Annak a tudományágnak a megjelölése, amelyben a kérelmező a doktori címet megszerezheti, az eljárásra bocsátás után nem változtatható meg.

Az eljárás megtagadása

34.

(1) Azokban az ügyekben, amelyekben az eljárásban való közreműködésre az MTA tudományos osztályai illetékességüket kizárták [32. pont (3) bekezdés], a Doktori Tanács elnöke útján egyeztető megbeszélést folytat az érintett osztályok elnökeivel és szakértői véleményt kérhet eseti megoldás kialakítása végett. Ha ennek során sem állapítható meg az, hogy melyik tudományágban bírálható el a kérelem, és az eljárásban az MTA-nak melyik tudományos osztálya járhat el, a Doktori Tanács megállapítja, hogy az eljárás lefolytatására nincs mód és ezért az eljárásra bocsátást megtagadja.

(2) A Doktori Tanács az eljárás lefolytatását abban az esetben is megtagadja, ha arra a doktori eljárásban használni kívánt nyelven — az MTA illetékes tudományos osztálya szerint — nincs mód.

(3) Az eljárás megtagadásáról szóló határozat ellen érdemi szakmai szempontokra alapított jogorvoslatnak nincs helye.

A doktori eljárásra bocsátás

35.

(1) A doktori kérelemről először — az előterjesztők írásban benyújtott és szóban előadott szakvéleménye alapján — az MTA illetékes tudományos bizottsága foglal állást. Az állásfoglalás három részből áll:

a) annak a tudományágnak a megjelölése a kérelmező munkássága és műve alapján, amelyben a doktori címet megszerezheti;
b) javaslat a kérelmező tudományos munkásságának megítélésére;
c) javaslat a bírálók és a bírálóbizottság kijelölésére. Hivatalos bírálónak legalább 3, a bírálóbizottságba legalább 7 (elnök, titkár és legkevesebb 5 tag) arra alkalmas szakembert kell megjelölni, akkor is, ha a tudományos bizottság negatívan ítéli meg a kérelmező tudományos munkásságát.

Az állásfoglalást az MTA illetékes tudományos osztályának és az MTA Doktori Tanácsa Titkárságának kell megküldeni.

(2) A kérelmező tudományos munkásságának értékelését a jelen szabályzat 1. szakasz (1) bekezdése b) és c) pontjában foglaltak alapján kell elvégezni. Az értékelés követelményeit tudományszakonként az MTA tudományos osztályai állapítják meg.

(3) Ha a kérelmező szakmai tevékenységének alapos megismeréséhez szükséges, a bizottság meghallgathatja a kérelmezőt, továbbá kutatóhelyet kereshet meg írásbeli információszerzés céljából.

36.

(1) Az MTA tudományos osztálya illetékes bizottsága javaslata alapján megvizsgálja a kérelmező tudományos munkásságát és arról érdemben indokolt állásfoglalást nyújt be a Doktori Tanácshoz. Állásfoglalása kialakítása során az osztály a kérelmező tételeit magában foglaló művet részleteiben nem vizsgálja, kivéve azt az esetet, ha az nyilvánvalóan nem felel meg a doktori tudományos munka általánosan elvárható ismérveinek.

(2) Az MTA tudományos osztálya jelöli ki a hivatalos bírálókat. E határozatról a kérelmezőt és a hivatalos bírálókat az MTA Doktori Tanácsának Titkársága értesíti.

(3) A hivatalos bírálók kijelölésével és a tudományág meghatározásával a kérelem doktori eljárásra bocsátása teljesül. Az eljárásra bocsátás nem a kérelmező tudományos teljesítményének érdemi, végérvényes megítélése.

37.

(1) A kérelmező elfogultságára vagy összeférhetetlenségre (23. pont) hivatkozással kifogásolhatja a hivatalos bírálók személyéről szóló határozatot, annak kézhezvételéről számított 15 napon belül. A kifogást az MTA Doktori Tanácsa Titkárságának kell bejelenteni. E határidő elteltével kifogás nem nyújtható be.

(2) Kifogás esetén, annak megalapozottságáról és a kizárásról az Ügyrendi Bizottság dönt.

38.

(1) A hivatalos bíráló elfogultságra vagy összeférhetetlenségre (23. pont) hivatkozással megtagadhatja az eljárásban való közreműködést a határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül, vagy más méltányolható okból azt visszautasíthatja. Ebben az esetben a hivatalos bírálatra mást kell kijelölni.

(2) Az előző bekezdésben és a 37. pont (1) bekezdésében megjelölt határidő letelte után az MTA illetékes tudományos osztályának elnöke kér a hivatalos bírálótól bírálati véleményt.

A hivatalos bírálói vélemény

39.

(1) A hivatalos bírálóknak a kérelmező művét az MTA Doktori Tanácsának Titkársága megküldi. Lehetőséget kell biztosítani arra, hogy ha igénylik, az ügyben rendelkezésre álló iratokat megtekinthessék. A hivatalos bírálók megbízatásuk kézhezvételétől számított három hónapon belül tartoznak véleményüket írásban benyújtani az MTA Doktori Tanácsának Titkárságához.

(2) A hivatalos bírálói véleményben a kérelem 25. pont (4) g), h) és i), szerinti melléklete alapján részletesen értékelik a kérelmező művének tudományos eredményeit és hiányosságait, hogy az hiteles adatokat tartalmaz-e, és ennek alapján nyilatkoznak arról, hogy elfogadását, vagy elutasítását javasolják. Elfogadásra akkor javasolják, ha bizonyítottnak látják, hogy a kérelmező a doktori cím odaítélésének a jelen szabályzat 1. pont (1) c) szerinti feltételét kielégíti.

(3) A hivatalos bírálói véleményeket a kérelmezőnek meg kell küldeni, aki a véleményekben foglaltakra írásban köteles válaszolni.

A doktori vitára bocsátás

40.

(1) A Doktori Tanács — az MTA tudományos osztályának állásfoglalása és a hivatalos bírálók benyújtott véleménye alapján — dönt arról, hogy a kérelmező tudományos tevékenységével kiérdemelte-e azt, hogy a doktori címet megszerezhesse (munkássága megfelelő-e), továbbá, hogy az annak érdekében benyújtott mű alkalmas-e a nyilvános megvédésre.

A kérelmező művét abban az esetben kell doktori vitára bocsátani, ha a kérelmező megfelelő tudományos munkásságú (16. pont (3) bekezdés, illetőleg 35. pont (2) bekezdés), a hivatalos bírálók többsége pedig a benyújtott mű alapján a cím odaítélését javasolja.

(2) Nem szabad engedélyezni a doktori vita lefolytatását, ha

— az MTA tudományos osztálya a kérelmező tudományos munkásságát olyan mértékben értékelte alkalmatlannak, hogy a kérelmező nem szerezte meg az ülésen adható legnagyobb pontszám legalább felét, vagy
— a hivatalos bírálók többsége a műről negatív véleményt terjesztett elő.

(3) Más esetekben a Doktori Tanács az összes körülmény gondos mérlegelése alapján dönt a vitára bocsátásról. Határozatát indokolni tartozik.

(4) Ha a Doktori Tanács nem engedélyezi a vita lefolytatását, a doktori kérelmet elutasítja. E határozat meghozatalától számított három éven belül a kérelmező újabb doktori eljárást nem kezdeményezhet.

(5) A doktori vitára bocsátást megtagadó határozat ellen érdemi szakmai szempontokra alapított jogorvoslatnak nincs helye.

41.

(1) Ha a Doktori Tanács a vita lefolytatását engedélyezi, a bírálóbizottság összetételéről az MTA Doktori Tanácsának Titkársága tájékoztatja a kérelmezőt azzal, hogy a határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül elfogultságra vagy összeférhetetlenségre hivatkozással kifogásolhatja azt. A kifogást az MTA Doktori Tanácsa Titkárságának kell bejelenteni; annak megalapozottságáról és a kizárásról az Ügyrendi Bizottság dönt.

(2) A kérelmező művét és a hivatalos bírálói véleményeket a bírálóbizottság valamennyi tagjának legkésőbb a nyilvános vitát megelőzően 15 nappal a Doktori Tanács Titkárságának tartozik megküldeni.

(3) A doktori eljárásra bocsátott művet az MTA Doktori Tanácsának Titkársága az MTA Könyvtárában és egy — az illetékes osztály által kijelölt szakkönyvtárban helyezi el, a vita előtt legalább 30 nappal, hogy az bárki számára megismerhető legyen.

Érdemi kifogás

42.

(1) A nyilvános vitára bocsátott művel, illetőleg az abban foglalt tudományos tétellel szemben megfelelő érveléssel — előzetesen írásban, vagy a nyilvános vita során szóban — bárki szakmai kifogást támaszthat (érdemi kifogás).

(2) Ha a bíráló bizottság tagjának fenntartása van az elbírálás tárgyát képező tudományos eredményekkel kapcsolatban, azt érdemi kifogásként tartozik legkésőbb a nyilvános vitán írásban előterjeszteni.

(3) A nyilvános vita után érdemi kifogás nem terjeszthető elő.

A nyilvános vita

43.

(1) A doktori vita — kivételes esetektől eltekintve — nyilvános. A nyilvános vita helyét és időpontját az MTA Doktori Tanácsának Titkársága tűzi ki, s azt megelőzően harminc nappal hirdetőtábláján meghirdeti; az MTA illetékes tudományos osztálya és tudományos bizottsága tagjainak, valamint az érintett egyetemeknek és kutatóintézeteknek arra meghívót és téziseket küld. Mások meghívásáról a kérelmező gondoskodhat.

(2) A nyilvános vita abban az esetben tartható meg, ha a határozatképes bíráló bizottság (19. pont, (5) bek.) előtt a kérelmező és a hivatalos bírálók megjelentek. A vita megtartásának nem akadálya, ha a hivatalos bírálók közül egy hiányzik, kivéve ha a hiányzó bíráló negatív véleményt adott. Amennyiben a negatív véleményt adott bíráló a vitán nem jelenik meg, és kellő módon nem indokolja távolmaradását, helyette új bíráló kérhető fel.

(3) A nyilvános vitát a bíráló bizottság elnöke vezeti.

44.

(1) A nyilvános vitán a kérelmező tudományos eredményeinek lényegét szabad előadásban ismerteti.

(2) A nyilvános vita során bárki elmondhatja véleményét a kérelmező tudományos tételeiről. A vita akkor zárható le, ha hozzászólásra további jelentkező már nincs.

(3) A nyilvános vita során a kérelmezőnek érdemi választ kell adnia valamennyi érdemi kifogásra, a hivatalos bírálóknak pedig nyilatkozniuk kell arról, hogy a véleményükre adott választ elfogadják-e.

(4) A bíráló bizottság a javaslattételről a nyilvános vita után zárt tanácskozásban 0—1—2—3 pontértékű szavazatokkal dönt. A doktori cím odaítélését abban az esetben javasolhatja, ha a pontok száma meghaladja a jelenlevők által adható legnagyobb pontszám kétharmadát.

(5) A bírálóbizottság értékeli a kérelmező teljesítményét — ide értve a nyilvános vita során előadott válaszait is — és állást foglal: javasolja-e a doktori cím odaítélését vagy nem.

(6) A bírálóbizottság állásfoglalását a vitán nyilvánosan közli; és azt tételesen indokolja.

A cím odaítélése

45.

(1) A bírálóbizottság állásfoglalását — írásba foglalt indoklásával együtt az MTA illetékes tudományos osztályán keresztül terjeszti a Doktori Tanácshoz.

(2) Az MTA illetékes tudományos osztálya megvizsgálja a bírálóbizottság állásfoglalását; ha azzal egyetért egyetértését, ellenvetése esetén írásbeli indoklással ellátott eltérő véleményét közli a Doktori Tanáccsal.

46.

(1) A Doktori Tanács a bírálóbizottság javaslatának, és az MTA illetékes tudományos osztálya véleményének mérlegelésével határoz a doktori cím odaítéléséről. Ha a Doktori Tanács véleménye eltér a tudományos osztály véleményétől, a Doktori Tanács a végleges határozat meghozatala előtt egyezteti álláspontját a tudományos osztályával. Ha szükségesnek tartja, meghallgatja a bírálóbizottságot, szakértői véleményt kér a kérelmező művéről, vagy munkásságáról. Határozatát részletesen indokolni tartozik.

(2) A doktori cím odaítélését megtagadó határozat ellen érdemi szakmai szempontokra alapított jogorvoslatnak nincs helye.

(3) Ha a Doktori Tanács a doktori címet nem ítéli oda, e határozat meghozatalától számított három éven belül a kérelmező újabb doktori eljárást nem kezdeményezhet.

IV. fejezet

Jogorvoslat és különleges eljárás

Eljárási kifogás

47.

(1) A doktori eljárás során bárki — írásba foglalt és indoklással ellátott — kifogást jelenthet be jogszabálysértés, vagy eljárási szabálysértés miatt a Doktori Tanácshoz, vagy az Ügyrendi Bizottsághoz. Eljárási kifogásról az Ügyrendi Bizottság dönt.

(2) A kifogásnak helyt kell adni, ha a jogszabálysértés vagy az eljárási szabálysértés kihatással lehet vagy volt az érdemi döntésre. Érdemi határozattal befejezett doktori ügyben a határozat meghozatala után 15 nap elteltével eljárási kifogás nem terjeszthető elő.

(3) Eljárási kifogás esetén újabb döntés a kifogás elbírálása után hozható.

(4) Tudományos tétel, vagy teljesítmény érdemi értékelése tárgyában eljárási kifogásnak nincs helye.

(5) Az eljárás valamely cselekményének szabályosságát vagy szabálytalanságát megállapító döntés nem tekinthető állásfoglalásnak valamely tudományos eredmény szakmai értékét illetően.

(6) Az Ügyrendi Bizottság döntése ellen jogorvoslatnak nincs helye.

Post mortem eljárás

48.

(1) Ha a kérelmező az eljárás során elhalálozik, de a rendelkezésre álló adatokból tudományos teljesítménye megítélhető, az eljárást érdemi döntéssel kell befejezni.

Ebben az esetben — ha nyilvános vitára nem kerülhet sor — a rendelkezésre álló adatok alapján kell dönteni.

(2) Doktori cím — az (1) bekezdést kivéve — post mortem nem ítélhető oda.

A doktori cím visszavonása

49.

(1) Ha az odaítélt doktori címet, vagy azzal egyenértékű tudományos fokozatot [1. pont, (2) bek.] annak jogosultja úgy szerezte meg, hogy részben vagy egészben sajátjaként mutatta be más szellemi alkotását, vagy művében hamis, illetőleg hamisított adatokat használt és a doktori ügyben eljáró testületet vagy személyt megtévesztette vagy tévedésben tartotta, a cím visszavonható. A doktori cím visszavonása iránti eljárás akkor folytatható le, ha a cím jogosultja az eljárás kezdeményezésekor még él.

(2) A doktori cím visszavonása iránti eljárást bárki kezdeményezheti, ha az (1) bekezdésben foglaltakat igazolja vagy valószínűsíti. Ha az ügyben jogerős bírói ítéletet hoztak, annak helytállóságát vélelmezni kell, azonban azzal szemben a tudományos tételek, illetőleg a tények további értelmezésének, bizonyításának van helye.

(3) A doktori cím visszavonása iránti eljárásban szakértő bízható meg, és meg kell hallgatni az érdekeltet. A Doktori Tanács elnöke köteles az Ügyrendi Bizottság határozatát kérni arról, hogy az (1) bekezdében foglaltak ténylegesen megállapíthatók-e a címet szerzettről. Ha ez nem kétséges, a doktori cím (fokozat) visszavonásáról a Doktori Tanács dönt. Ha az érdekelt meghallgatása az eljárás megindításától számított 6 hónapon belül nem lehetséges, a Doktori Tanács e meghallgatás mellőzésével is jogosult érdemi döntéshozatalra.

(4) A Doktori Tanács ülésén a doktori cím visszavonása ügyében előterjesztő az Ügyrendi Bizottság elnöke.

(5) Akitől a Doktori Tanács a doktori címet (illetőleg a tudomány(ok) doktora fokozatot) visszavonta, azt újabb eljárásban nem szerezheti meg.

V. fejezet

Vegyes rendelkezések

50.

(1) A doktori eljárás adatairól és a Doktori Tanács határozatairól az MTA Doktori Tanácsának Titkársága nyilvántartást vezet. A doktori cím megszerzéséért benyújtott művek címét, adatait, továbbá a megszerzett doktori cím birtokosait — művükre utaló adatokkal — az MTA Doktori Tanácsának Titkársága az Akadémiai Értesítőben teszi közzé.

(2) A doktori cím megszerzése érdekében benyújtott mű tartalmáról belföldi és külföldi kutatóknak tájékoztatást lehet kiadni.

(3) A nyilvántartás személyiségi jogokat nem érintő adatairól kérésre tájékoztatást lehet szolgáltatni.

51.

(1) Az elbírálásra benyújtott doktori mű és az arról készített hivatalos bírálói vélemények és a jelölt válaszának egy példányát az MTA Kézirattárában kell elhelyezni. Ezekről az MTA Könyvtára az MTA Doktori Tanácsa Titkárságának iratkezelési szabályzata alapján ad információt.

(2) A Tudományos Minősítő Bizottság által kiadott, tudományos fokozatokról szóló oklevelekről hiteles másolatot a jogosultnak a Doktori Tanács adhat ki.

52.

(1) A doktori eljárásban díjazás illeti meg a szakértőt, a hivatalos bírálót és a bírálóbizottság tagjait. A díjazás mértékét és az eljárási díjakat az MTA Főtitkára állapítja meg.

(2) A jelen szabályzatot az MTA Közgyűlése 1995. január 19—20-i ülésén fogadta el. Rendelkezéseit 1995. január 20. napjától kell alkalmazni.

1. sz. melléklet a Magyar Tudományos Akadémia Doktori Szabályzatához

IDEIGLENES SZABÁLYZAT

A Magyar Tudományos Akadémia doktori tanácsának hatáskörébe tartozó tudományos minősítési ügyek elbírálásának szabályzata

Tv*29. (2) Az Akadémia Doktori Tanácsa megalakulásakor átveszi a folymatban lévő tudományos minősítési ügyeket a Tudományos Minősítő Bizottságtól és azoknak érdemi határozattal való befejezéséről gondoskodik.

(3) Az Akadémia Doktori Tanácsához sem a tudomány doktora, sem a kandidátusa fokozat elnyerése érdekében újonnan pályázat nem nyújtható be. Ezeket a pályázatokat a Doktori Tanács illetékesség hiánya miatt elutasítja, kivéve a (4) bekezdésben foglalt esetet.

(4) Aki a tudományos továbbképzésről szóló 72/1982. (XII. 10.) MT rendelet alapján belföldi ösztöndíjasként vagy belföldi levelező ösztöndíjasként készült fel kandidátusi fokozat megszerzése, értekezését 1997. szeptember 1-ig nyújthatja be elbírálásra a Doktori Tanácshoz. Ez irányadó azokra a külföldi állampolgárokra is, akik ösztöndíjasként vagy levelező tanulmányokat folytatóként állami ösztöndíj vagy saját költségük terhére folytatnak tanulmányokat.

(5) Külföldön szerzett tudományos fokozat honosításáról a Doktori Tanács abban az esetben dönt, ha az a „Magyar Tudományos Akadémia Doktora" címként honosítható. A Doktori Tanács megalakulásának napjától ennek megfelelően kell eljárni a folyamatban lévő ügyekben is.

* *A Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény*

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A szabályzat hatálya

1.

A tudományos fokozatokról és a tudományos minősítésről szóló 1983. évi 24. számú törvényerejű rendelet és az annak végrehajtására kiadott 38/1983. (XI. 3.) MT rendelet alapján indult és a Magyar Tudományos Akadémia Doktori Tanácsa megalakulásakor a „tudomány kandidátusa" és a „tudomány doktora" fokozat megszerzéséért folyamatban lévő ügyek érdemi határozattal való befejezéséről e szabályzat rendelkezései szerint kell gondoskodni.

A jelen szabályzat alapján nincs helye a tudományos minősítő eljárásban — fellebbezés esetét kivéve — az előző bekezdés szerint folyamatban lévő ügyekben a korábban megtett eljárási lépések ismételt megtételére, határozatok ismételt meghozatalára, illetőleg felülvizsgálatára.

A minősítési eljárás megindulása után letett kandidátusi vizsgák, illetőleg az engedélyezett vizsgafelmentések érvényesek. Ha a vizsga alóli felmentés iránti kérelem elbírálására e szabályzat hatályba lépése előtt még nem került sor, felmentés kivételesen engedélyezhető.

2.

A jelen szabályzatot kell alkalmazni azokra is, akik a tudományos továbbképzésről szóló 72/1982. (XII. 10.) MT rendelet alapján belföldi ösztöndíjasként vagy belföldi levelező ösztöndíjasként készülnek fel kandidátusi fokozat megszerzésére, és értekezésüket a Magyar Tudományos Akadémia Doktori Tanácsához (a továbbiakban: Doktori Tanács) 1997. szeptember 1-ig nyújtják be. Ugyanez irányadó azokra a külföldi állampolgárokra is, akik ösztöndíjasként vagy levelező tanulmányokat folytatóként állami ösztöndíj vagy saját költségük terhére folytatnak Magyarországon tanulmányokat.

Aki ösztöndíjasként vagy leveleező ösztöndíjasként készült fel az előző bekezdésben megjelölt jogszabály alapján kandidátusi fokozat megszerzésére, illetőleg az a külföldi állampolgár, aki állami ösztöndíjból vagy saját költségre folytatta tanulmányait, abban az esetben jogosult 1997. szeptember 1-jéig a fokozat megszerzéséért a Doktori Tanácshoz pályázatot benyújtani, ha felkészültségét a képzési idejének tartamán belül letett valamennyi vizsgájának eredményességét tanúsító végbizonyítvánnyal igazolja.

A kandidátusi vizsgák egy részének teljesítése a végbizonyítványt nem pótolja: a végbizonyítvány bemutatása iránti kötelezettség alól senki sem mentesíthető.

Az egyetemi doktori (PhD) képzésre — a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény 123. (6)—(7) bek. alapján — átvett ösztöndíjasokat az előző bekezdésekben megjelölt jog nem illeti meg.

A megszerezhető fokozat

3.

A Doktori Tanács a „tudomány kandidátusa" fokozatot ítéli oda annak a pályázónak, aki önálló tudományos kutatásra való alkalmasságát igazolja és e szabályzatban foglalt követelményeknek megfelel.*

A Doktori Tanács a „tudomány doktora" fokozatot ítéli oda annak a pályázónak, aki tudományszakának mértékadó hazai és külföldi tudományos körei előtt ismert, huzamos ideig kiemelkedő tudományos kutatói munkásságot fejtett ki, az általa művelt tudományszakot eredeti tudományos ereménnyel gyarapította s ezzel hozzájárult tudományszakának továbbfejlődéséhez, ha annak megszerzéséért pályázatát a tudományos fokozatokról és a tudományos minősítésről szóló 1983. évi 24. számú törvényerejű rendelet hatályossága idején nyújtotta be.

Tudományos fokozat a következő tudományágakban szerezhető:

állam- és jogtudomány,
állatorvos-tudomány,
biológiai tudomány,
filozófiai tudomány,
fizikai tudomány,
földrajztudomány,
földtudomány,
gyógyszerésztudomány,
hadtudomány,
irodalomtudomány,
kémiai tudomány,
közgazdaság-tudomány,
közlekedéstudomány,
matematikai tudomány,
mezőgazdasági tudomány,
műszaki tudomány,
művészettörténeti tudomány,
néprajztudomány,
neveléstudomány,
nyelvtudomány,
orvostudomány,
politikatudomány,
pszichológiai tudomány,
szociológiai tudomány,
történelemtudomány,
vallástudomány,
zenetudomány.

Nem ítélhető oda tudományos fokozat annak, aki cselekvőképességet kizáró vagy korlátozó gondnokság alatt áll, illetőleg, aki a közügyektől eltiltást kimondó bírósági ítélet hatálya alatt áll.

** A felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény 119. § (2) bek. szerint a tudomány kandidátusa fokozattal rendelkező személyek a törvény hatályba lépésétől a „doktori (PhD) fokozat" megjelölést használhatják.*

Az eljárás nyilvánossága

4.

A tudományos minősítő eljárás — az eljáró testületek zárt tanácskozása kivételével — nyilvános.

Tudományos értekezés zárt körű védésére csak rendkívül indokolt esetben, kivételesen kerülhet sor. A zárt körű védést az illetékes szakbizottság javaslatára a Doktori Tanács elnöke vagy titkára rendelheti el.

Eljáró testületek

5.

Kandidátusi ügyekben a Doktori Tanács ideiglenes szakmai bizottságai (a továbbiakban: szakbizottság), bírálóbizottságok és hivatalos bírálók járnak el. A fokozat odaítéléséről az illetékes szakbizottság dönt. E döntést a Doktori Tanács — az eljárás szabályosságának vizsgálata után, a 41. pont szerint eljárva — megerősíti.

A tudomány doktora fokozatért folyamatban levő ügyekben a Doktori Tanács, az MTA illetékes tudományos osztálya, a szakbizottság, bírálóbizottságok és hivatalos bírálók járnak el. A fokozat odaítéléséről a Doktori Tanács dönt.

6.

A szakbizottság elnökét, titkárát és 15 tagját — az MTA illetékes tudományos osztályának javaslatára — a szakterületen működő akadémikusok és tudományos fokozattal rendelkező köztestületi tagok közül — a Doktori Tanács bízza meg.

Kizárás

7.

A tudományos minősítési eljárásból kizárt és az érdemi ügyintézésben nem vehet részt az, aki

— érdekellentétben van a pályázóval,
— a pályázó közeli hozzátartozója, illetőleg hozzátartozója, munkahelyi vezetője vagy beosztottja, vagy közvetlen munkatársa,
— a pályázó megbízója, ha a megbízás 5 évnél nem régebbi,
— a pályázónak háromnál több esetben társszerzője,
— akinek tudományos fokozatszerzés vagy habilitáció érdekében benyújtott munkáját a pályázó hivatalos bírálóként véleményezte vagy annak elbírálásában részt vett,
— akitől az ügyben való tárgyilagos állásfoglalás más okból nem várható el.

Nem vehet részt a tudományos fokozat odaítéléséről döntő szavazásban, aki bírálóbizottsági tagként a minősítési eljárásban már szavazott.

A felsorolt összeférhetetlenséget illetve elfogultságot, akire vonatkozik, haladéktalanul tartozik bejelenteni a Doktori Tanácsnak.

Post mortem eljárás

8.

Ha a kandidátusi vagy doktori fokozatra pályázó az értekezése, illetőleg tézisei szabályszerű benyújtása után elhunyt, a hozzátartozó kérelmére a minősítési eljárás folytatható.

A kérelmet a jogosult a Doktori Tanácsnál a pályázó halála után — záros határidővel — 60 napon belül terjesztheti elő. A kérelem benyújtására való jogosultság szempontjából a pályázó hozzátartozója az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1981. évi I. tv. 97. b) pontjában meghatározott személy.

Kandidátusi fokozatra pályázás esetében nem folytatható a minősítési eljárás, ha a pályázó valamennyi vizsgakötelezettségnek nem tett eleget.

Ha mindegyik hivatalos bíráló a fokozat odaítélését javasolja, a tudományos fokozatnak a pályázó halála után történő odaítéléséről — a szakbizottság javaslata alapján — a Doktori Tanács dönt.

A KANDIDÁTUSI ELJÁRÁS

A fokozatszerzés feltételei

9.

A kandidátusi fokozat elnyerésének feltétele különösen:

a) egyetemi végzettség,
b) előzetes tudományos tevékenység,
c) szakmai és nyelvi vizsgák letétele,
d) a tudományos feladat megoldását tartalmazó munka elkészítése és nyilvános vitában való megvédése.

Egy vagy több szakmai vagy nyelvi vizsga letétele alól felmentés e szabályzat 1. pontjában megjelölt pályázónak adható, ha tudományos kutatói munkássága kiemelkedően eredményes, kutatói vagy felsőoktatási intézményben oktatói gyakorlata 10 évnél hosszabb és pályázata benyújtásakor 45. életévét már betöltötte.

A kandidátusi fokozat nem ítélhető oda olyan munka alapján, amely új tudományos eredményt nem tartalmaz, tartalma és szellemisége nincs összhangban a korszerű tudományos szemlélettel és módszerekkel, amelynek megállapításai tudományos érveléssel nem igazolhatók.

A kérelem

10.

A kandidátusi eljárás kérelemre indul. Kérelmet az terjeszthet elő, aki a tudomány kandidátusa fokozatot megszerezni kívánja (pályázó), és a 2. pontban foglaltaknak megfelel.

A pályázatot erre a célra rendszeresített nyomtatványon két példányban kell benyújtani az MTA Doktori Tanács Titkárságához, és ahhoz mellékelni kell

a) a kandidátusi munkát öt példányban,
b) a munka téziseit öt példányban,
c) a kész munkáról a tudományos kutatóhelyen lefolytatott vita jegyzőkönyvét két példányban,
d) a munka publikált részeinek különlenyomatait egy-egy példányban,
e) a tudományos közlemények jegyzékét öt példányban a bibliográfiai adatok közlésével, társszerzők feltüntetésével, a közreműködésük formájának, mértékének megjelölésével, az alábbi csoportosítás szerint:
— tudományos könyvek,
— tudományos cikkek,
— egyetemi (főiskolai) tankönyvek, jegyzetek,
— szabadalmak: megnevezése és engedélyszáma,
— tudományos kutatóintézeti jelentések,
f) tudományos önéletrajzot két példányban,
g) a végbizonyítványt,
h) az eljárási díj befizetését igazoló csekkszelvényt.

A kandidátusi munka

11.

A kandidátusi fokozat elnyerésének alapjául szolgáló munka lehet.

a) erre a célra írott értekezés,
b) öt évnél nem régebben megjelent könyv,
c) tudományos tevékenységet igénylő, a társadalom számára hasznos, új és a gyakorlatban hasznosított alkotás (pl. műszer, berendezés, építmény, technológiai, tervezési eljárás, növény- vagy állatfajta).

12.

Ha a pályázó értekezéssel vagy könyvvel pályázik a kandidátusi fokozatra, a kandidátusi munka tartalmi követelményei a következők:

a) új tudományos eredményt bemutató tudományos feladat megoldását tartalmazza;
b) a munkában a pályázó áttekinthető rendszerezésben, szakirodalmának felhasználásával — a tudományág korszerű szintjén — fejti ki a választott témát, írja le saját kísérleteit, kutatásait, következtetéseit és megállapításait.

13.

Ha a kandidátusi munka több szerző közösen készített műve, a pályázók egyenként jelölik meg közreműködésük formáját és mértékét úgy, hogy ennek alapján az egyéni tudományos teljesítmény megállapítható legyen.

14.

Alkotással kandidátusi fokozatra akkor lehet pályázni, ha

a) a tudományos módszerek következetes alkalmazásának és felhasználásának igazolható eredménye,
b) újdonság jellegű és kidolgozása önálló alkotó tevékenységet igényelt. Ha a külföldön már megvalósított eljárás, szerkezet stb. hazai bevezetése nem igényelte tudományos módszer előzetes alkalmazását, akkor nem lehet tudományos minősítés alapja. Nem szerezhető tudományos fokozat olyan alkotással, amely a szabadalmakra vonatkozó jogszabályok szerint nem minősül újnak,
c) hasznosítása megtörtént, a gyakorlatban alkalmazzák. Ha az alkotást még nem alkalmazzák, akkor annak leírása értekezésként nyújtható be, amennyiben megfelel az értekezés követelményeinek.

Alkotással történő pályázat esetén:

a) a minősítés alapja maga az alkotás (ha írásbeli a formája) vagy az alkotásról készült leírás, amely bemutatja annak lényegét. Ha ezekre vonatkozóan hiteles okiratok állnak rendelkezésre (pl. szabadalmi okirat), azok másolatát a leíráshoz csatolni kell,
b) a pályázat mellékletében fel kell sorolni, hogy az alkotást hol és mikor hasznosították a gyakorlatban, vagy az hol és mikor valósult meg.
c) az alkotáshoz, illetőleg a leíráshoz mellékelni kell a pályázó publikációinak jegyzékét, különlenyomatban csatolni kell a publikációk közül azokat, amelyek az alkotásról szólnak,
d) tézisek helyett az alkotás leírásából kialakított rövid összefoglalót, valamint az alkotás újdonságát, tudományos megalapozottságát és gyakorlati hasznosítását bizonyító rövid leírást kell készíteni.

15.

A nyomtatásban meg nem jelent értekezés formai követelményei a következők:

a) a kandidátusi értekezés szöveges része általában nem haladhatja meg a 120, társadalomtudományok esetében a 250, történettudományokban a 300 oldalt,
b) az értekezést el kell látni tartalomjegyzékkel, irodalomjegyzékkel, csatolni kell a rajzokat, táblázatokat stb. Az első lapon fel kell tüntetni az értekezés címét, a pályázó nevét, a megírás évét, és a tudományos ösztöndíjasnak a kutatóhely és a tudományos vezető nevét.
c) az értekezést magyar nyelven, a papírlap egyik oldalára géppel írva, számozott lapokkal, kemény kötésben és egymással egyező példányokban kell elkészíteni. Értekezés idegen nyelven is készíthető, ha azt a szakbizottság engedélyezi.

16.

A kandidátusi munka tézisei tartalmazzák:

a) az I. részben a kitűzött kutatási feladat rövid összefoglalását,
b) a II. részben az elvégzett vizsgálatok, kísérletek rövid leírását, a feldolgozás módszereit a források feltárását, illetőleg felhasználását,

c) a III. részben a tudományos eredmények rövid összefoglalását, azok hasznosítását, illetve a hasznosítás lehetőségeit. Hasznosítás lehet: az eredmények közvetlen vagy közvetett gyakorlati alkalmazása, illetőleg a tudományág fejlődésének elősegítése vagy más tudományág új ismeretekkel való gyarapítása,
d) a IV. részben a munka témaköréből készült publikációk jegyzékét,
e) közös kutatómunka eredményeinek felhasználásával készült értekezés vagy nyomtatott mű esetén minden pályázó külön készíti el téziseit, ezekben részletesen és pontosan ismerteti a munkában kifejtett saját munkásságát. A téziseket a pályázónak előzetesen láttamoztatnia kell a közös kutatómunkában részt vevőkkel, akiknek egyúttal nyilatkozniuk kell arról is, hogy a tézisekben ismertetett eredményeket a pályázó eredményeinek ismerik-e el.

A téziseket magyar nyelven, nyomtatásban kell benyújtani. A szakbizottság engedélyével a tézisek idegen nyelven is benyújthatók.

Kutatóhelyi vita

17.

Ha a pályázó egyetemen vagy kutatóintézetben készült fel a fokozat megszerzésére, munkáját ott előzetesen meg kell vitatni (kutatóhelyi vita).

A kutatóhelyi vita szabályai a következők:

a) a pályázó kérelmére a vita megszervezéséről az egyetemi vagy kutatóintézményi kutatóhely vezetője gondoskodik.

A vitaülés elnöke nem lehet a szervezett tudományos továbbképzésben részt vett pályázó tudományos vezetője.

b) A vitán meg kell győződni arról, hogy a kandidátusi munka

— témája tudományosan értelmezhető-e,
— hiteles adatokat tartalmaz-e,
— az abban foglalt tudományos eredmények a pályázó eredményei-e,
— az értekezés a formai követelményeknek megfelel-e.

c) A vitáról jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyben feltüntetik a jelenlévők névsorát és rögzítik a vitán a b) pontban megjelölt kérdésekről kialakult álláspontot, illetőleg az elhangzott véleményeket.

Az eljárás engedélyezése

18.

A szakbizottság, a pályázat és mellékletei alapján, illetve a kutatóhelyi vita eredményeit figyelembe véve dönt arról, hogy a benyújtott kandidátusi munka alapján a minősítési eljárás lefolytatható-e, továbbá határoz a pályázó vizsgára bocsátásáról, a vizsgakötelezettségek megállapításáról, kijelöli a hivatalos bírálókat, és minderről tájékoztatja a pályázót.

A hivatalos bírálókkal szemben — a közléstől számított 15 napon belül — a pályázó összeférhetetlenségi kifogást jelenthet be.

Vizsgák

19.

A szakmai vizsga tárgyai:

a) alaptárgyi vizsga, amely a pályázó kutató munkájához kapcsolódó szűkebb tudományágban az egyetemi záróvizsgák követelményeinek szintjét meghaladó, átfogó elméleti ismereteket igényel,
b) szaktárgyi vizsga, amely a kandidátusi munka témájához kapcsolódó speciális ismereteket igényel az a) bekezdésben megjelölt szinten.

Ha a kandidátusi munka jellege indokolja, az alaptárgyi és a szaktárgyi vizsga egy időben is megtartható, de nem vonható össze.

A vizsga tárgyát, anyagát a szakbizottság állapítja meg.

A szakmai vizsgán a pályázónak tanúságot kell tennie arról, hogy az alap- és szaktárgyi vizsgák tárgykörében olyan mélyreható és korszerű ismeretekkel rendelkezik, amelyek képessé teszik szaktudományának alkotó továbbfejlesztésére.

20.

A vizsgabizottság elnökből és két tagból áll. A bizottság elnökének és tagjainak tudományos fokozattal kell rendelkezniük.

A vizsgabizottságokat az illetékes szakbizottság alakítja meg. A vizsgabizottság megalakításakor tekintettel kell lenni az összeférhetetlenség szabályaira (7. pont).

A vizsgált „kiválóan megfelelt", „megfelelt", „nem felelt meg" minősítéssel kell értékelni, és az értékelést indokolni kell.

A „nem felelt meg" minősítésű szakmai vizsgák közül legfeljebb egy, és kizárólag egyszer ismételhető meg.

A vizsgáról két példányban készül jegyzőkönyv, amelyből egy példányt az iratokhoz kell csatolni, egy példányt a vizsgázónak kell átadni.

21.

A kandidátusi fokozat megszerzéséhez a tudományterület műveléséhez szükséges két idegen nyelvből kell vizsgát tenni: ezek közül egy lehet alapfokú, a második legalább középfokú C-típusú állami nyelvvizsga, illetőleg azzal egyenértékű vizsga lehet.

Hivatalos bírálat

22.

A szabályszerűen benyújtott kandidátusi munkát a benyújtástól számított három hónapon belül hivatalos bírálóknak kell kiadni. Július és augusztus hó e határidőkbe nem számít be.

23.

A hivatalos bírálatra történő megbízás elvállalása megtagadható:

a) összeférhetetlenség, elfogultság (7. pont) címén, továbbá, ha
b) a felkért bíráló a benyújtott kandidátusi munka elbírálásához szükséges tudományszakban jártassággal nem rendelkezik, illetőleg szakmailag nem illetékes,
c) betegség, hivatalos távollét vagy egyéb méltányolható körülmény akadályozza a megbízás ellátásában.

Ha a felkért bíráló a megbízást nem tudja ellátni, erről a megbízás kézhezvételétől számított 15 napon belül értesíti az MTA Doktori Tanács Titkárságát és visszaküldi a munkát.

24.

A hivatalos bíráló bírálati véleményének benyújtása előtt a pályázóval az elbírálásra váró munkáról nem konzultálhat.

A hivatalos bírálónak írásbeli véleményét három hónapon belül kell öt példányban az MTA Doktori Tanács Titkárságának benyújtania. Ha a vélemény elkészítése határidőn belül valamilyen okból nem lehetséges, az akadály felmerülésekor — legfeljebb harminc napos — haladékot lehet kérni.

25.

A hivatalos bíráló írásbeli véleményében részletesen fejti ki a munka érdemeit és hibáit, értékeli az alkalmazott kutatási módszereket, az irodalom felhasználását, a tudományos megállapítások (következtetések) megalapozottságát, valamint nyilatkozik arról, hogy a munka megfelel-e a formai előírásoknak.

A tartalmi követelmények megítélésekor különösen vizsgálni kell a témaválasztás tudományos jelentőségét, valamint azt, hogy a kandidátusi munka tartalmaz-e új tudományos eredményeket, azok bizonyítottak-e, a bíráló új eredményként azokat elfogadja-e, és végeredményben a pályázó tudományos kutatásra való alkalmasságát bizonyítja-e.

26.

A bíráló javaslatot tesz a nyilvános vita kitűzésére, valamint a fokozat odaítélésére, vagy a minősítési eljárás mgszüntetésére.

Ha a hivatalos bírálók között véleményeltérés van, legfeljebb további két bírálótól kérhető vélemény. A bírálók vagy többségük nemleges javaslata alapján az értekezés általában nem bocsátható vitára. A szakbizottság azonban — a pályázó írásbeli kérelmére — hozzájárulhat a nyilvános vita lefolytatásához. Ellenkező esetben az eljárást meg kell szüntetni.

27.

Ha a szakbizottság szerint a bírálat nem alkalmas az értekezés tudományos elbírálására, azt a bírálónak kiegészítés céljából vissza kell adni, vagy más bírálót kell felkérni.

A bírálóbizottság

28.

A kandidátusi munka vitára bocsátásáról a szakbizottság határoz. A szakbizottság állapítja meg a bírálóbizottság összetételét, és erről a pályázót értesíti. A bírálóbizottság összetételének közlésétől számított 15 napon belül a pályázó összeférhetetlenségi kifogást jelenthet be.

A vita időpontját és helyét az MTA Doktori Tanács Titkársága állapítja meg.

A hivatalos bírálók véleményét legalább tizenöt nappal a vita előtt közölni kell a pályázóval, aki válaszát írásban készíti el. Ezt a nyilvános vita után az iratokhoz kell csatolni.

A kandidátusi munkát és a hivatalos bírálók véleményét a vita előtt meg kell küldeni a bírálóbizottság tagjainak.

29.

A bírálóbizottság elnökből, titkárból és legalább három más tagból áll. Nem tagjai a bírálóbizottságnak a hivatalos bírálók. A bírálóbizottságot esetenként — póttagokat is felkérve — úgy kell megalakítani, hogy a munka nyilvános vitájának valamelyik tag távolmaradása ne legyen akadálya. A bírálóbizottság elnöki feladatainak ellátásával lehetőleg akadémikust, vagy tudomány doktora fokozattal rendelkező szakembert kell megbízni. Az elnök akadályoztatása esetén a szakbizottság által előzetesen kijelölt helyettes elnök jár el. A bírálóbizottság tagjainak tudományos fokozattal kell rendelkezniük.

A bírálóbizottságba tagnak gyakorlati szakembereket lehet kijelölni és felkérni abban az esetben, ha véleményük lényeges a munka értékének megállapításához. Számuk legfeljebb kettő lehet.

A bírálóbizottság tagjának külföldi személy is felkérhető.

A nyilvános vita alól a Doktori Tanács mentesítheti azt a pályázót, aki orvosilag igazoltan azon tartós egészségromlása miatt nem vehet részt.

A bírálóbizottság feladatait külön meghatározott esetekben a szakbizottság látja el (8. pont, 40. pont).

30.

A bírálóbizottság tagjait egy hónappal a vita időpontja előtt értesíteni kell. A bírálóbizottságban való részvételt a felkért személy a megbízás kézhezvétele után nyomban, illetőleg mihelyt az akadályról tudomást szerzett, a 7. pontban meghatározott okok alapján mondhatja le.

A nyilvános vita

31.

A kandidátusi munka vitájának időpontját legalább 30 nappal előbb ki kell tűzni, lehetőséget kell biztosítani, hogy az értekezést bárki tanulmányozhassa és arra megtehesse észrevételeit. Ennek érdekében ez idő alatt:

a) a kandidátusi munka egy-egy példányát az MTA Könyvtárában és egy nyilvános tudományos szakkönyvtárban el kell helyezni;

b) a kandidátusi munka téziseit meg kell küldeni az érdekelt intézményeknek és szakembereknek.

32.

A nyilvános vita akkor folytatható le, ha azon a pályázó, a bírálóbizottság elnöke, titkára és legalább három más tagja, továbbá legalább egy hivatalos bíráló jelen van. A vitát nem lehet megtartani a nemleges véleményt nyilvánító hivatalos bíráló távollétében.

33.

A nyilvános vitát a következőképpen kell lefolytatni:

a) A nyilvános vita megkezdése előtt a bírálóbizottság zárt ülést tart, amelyen a hivatalos bírálók véleménye, a bizottság tagjainak észrevételei alapján összegzi a munkával kapcsolatban felmerült kérdéseket, kialakítja a nyilvános vitában felvetendő, illetőleg tisztázandó kérdéseket: ha szükségesnek látja, felvilágosítást kérhet a hivatalos bírálóktól, a pályázótól és a szervezett képzésben részt vett pályázó tudományos vezetőjétől.

b) A nyilvános vitát a bírálóbizottság elnöke megnyitja, majd a bizottság titkára ismerteti a pályázó munkásságát.

c) Ezt követően a pályázó tömören kifejti munkájának főbb tételeit. Ezután a hivatalos bírálók ismertetik véleményük lényegét, valamint javaslatot tesznek a tudományos fokozat odaítélésére vagy a pályázat elutasítására. A vélemények elhangzása után kell ismertetni a beérkezett írásbeli észrevételeket.

d) A nyilvános vitában elsőként a bírálóbizottság titkára teszi fel azokat a kérdéseket, amelyeket a bírálóbizottság az előzetes zárt ülésen kialakított. A továbbiakban a bírálóbizottság tagjai és a jelenlévők kérdéseket tehetnek fel és felszólalhatnak.

e) A pályázó a feltett kérdésekre, a felszólalásokra és a hivatalos bírálatokra egyszerre vagy külön-külön válaszolhat, állításának igazolására könyvet és más segédeszközt használhat. A hivatalos bírálóknak egyszeri viszonválaszra van lehetőségük.

f) A vitát az elnök indokolt esetben felfüggesztheti. A vitát akkor kell felfüggeszteni, ha az eljárás lefolytatásához olyan előzetes kérdés eldöntése szükséges, amelyben a bírálóbizottság nem illetékes, vagy nincs hatásköre. Fel kell függeszteni a vitát így különösen, ha közvetlen megkezdése előtt vagy annak során a pályázó, a bírálóbizottság tagja vagy a hivatalos bíráló összeférhetetlenséget jelent be, továbbá, ha a hivatalos bíráló, vagy a bírálóbizottság kandidátusi fokozat helyett tudomány doktora fokozat odaítélését javasolja. A felfüggesztés okát, továbbá a vita folytatásának időpontját és helyét a jelenlevők előtt ki kell hirdetni.

g) A vita addig tart, amíg van hozzászólásra jelentkező. A vita befejezése előtt a pályázónak felszólalási lehetőséget kell biztosítani. A vita berekesztése után a hivatalos bírálók arról nyilatkoznak, fenntartják-e javaslatukat a fokozat odaítélésére vagy az elutasításra.

h) A nyilvános vitáról jegyzőkönyvet kell készíteni és azt az iratokhoz kell csatolni.

i) A nyilvános vita magyar nyelven folyik. A szakbizottság engedélyezheti a védést idegen nyelven is, tolmács azonban ez esetben nem alkalmazható.

34.

A nyilvános vitát követő zárt tanácskozáson először általánosan értékelik a nyilvános vitát, különös figyelemmel a hivatalos bírálók véleményére és a jelölt válaszaira. Ezt követően a bírálóbizottság tagjai titkosan szavaznak, majd a döntésüket és annak indokait írásba foglalják.

A zárt tanácskozásra a bírálóbizottság elnöke meghívhatja a hivatalos bírálókat. A pályázó is meghívható, ha valamely kérdésről további felvilágosításra van szükség, de a tanácskozáson ezen túl nem vesz részt.

35.

A bírálóbizottság tagjai titkos szavazással négy fokozatú (0, 1, 2, 3) pontozásos rendszerben értékelik a munkát. A bírálóbizottság az összpontszám 66%-ának megszerzése esetén javaslatot tesz a tudományos fokozat odaítélésére, e pontszám alatt pedig a kérelem elutasítására. A javaslatot mindkét esetben indokolni kell.

A pontszám a munka értékelését fejezi ki, ezért a részletes indokolásnak az adott pontszámmal összhangban kell lennie. Ha a számszerű eredményt a fokozat odaítéléséről, illetőleg az elutasításról az indoklás nem alapozza meg, az elnök ismételten titkos szavazást rendelhet el. Ezt a jegyzőkönyvben fel kell tüntetni, az esetleges különvéleményeket a jegyzőkönyvhöz csatolni kell.

36.

A bírálóbizottság határozatképességéhez az elnök és legalább négy tag jelenléte szükséges. A határozatképesség megállapításánál figyelembe kell venni, hogy a szavazásban csak az vehet részt, aki a nyilvános vitán mindvégig jelen volt.

A bírálóbizottság üléséről jegyzőkönyvet kell készíteni, amely tartalmazza a titkos szavazás számszerű eredményét, a bizottság javaslatát, a hivatalos bírálók megállapításait a kandidátusi munka tudományos eredményeiről, azokat a főbb kérdéseket, amelyekről a vita folyt és a bírálóbizottság összegező értékelését a kandidátusi munkáról.

A bizottság javaslatát és értékelését a jegyzőkönyv vonatkozó részének felolvasásával a nyilvános vita résztvevői előtt a helyszínen ki kell hirdetni.

A fokozat odaítélése

37.

A kandidátusi fokozat odaítéléséről a szakbizottság az előzetesen felkért referáló tagjának tájékoztatása, a hivatalos bírálók javaslatai és a bírálóbizottság üléséről készült jegyzőkönyv alapján dönt: megállapítja, hogy a munka megfelel-e a követelményeknek, és annak megvédése a szabályok megtartásával történt-e. A szakbizott-

ság titkos szavazással (igen-nem) a bírálóbizottság javaslatával érdemben megegyező vagy azzal ellentétes döntést hozhat.

38.

A szakbizottság határozata akkor érvényes, ha a megválasztott tagjai számának felénél többen szavaztak a szavazásra bocsátott javaslat mellett vagy ellen.

Ha az érvénytelen vagy tartózkodó szavazatok miatt a megkívánt többség nem állapítható meg, a szakbizottság elnöke további tárgyalást rendel el, vagy az ügy tárgyalását elnapolja további információk beszerzése végett.

A szakbizottságnak azok a tagjai, akik a bírálóbizottsági határozathozatal során eljártak, a szakbizottsági határozathozatalban nem vehetnek részt. A szakbizottsági eljárásból emiatt kizárt tagok a határozatképesség, ill. az érvényes döntéshez szükséges többség megállapításakor az adott ügyben nem vehetők figyelembe. Ilyen ügyben a szakbizottság akkor határozatképes, ha a szavazásra jogosult (vagyis az adott ügyben a határozathozatalból ki nem zárt) tagok legalább kétharmada jelen van.

39.

Ha a szakbizottság határozata eltér a bírálóbizottság javaslatától, új szakbizottsági ülést tűz ki és erre meghívja a bírálóbizottságot, hogy az megindokolhassa döntését, és válaszolhasson a szakbizottság ellenvetéseire. Indokolt esetben, különösen ha a bírálóbizottság javaslata megalapozatlannak látszik, a szakbizottság felvilágosítást kérhet a hivatalos bírálóktól és további egy vagy több bírálót kérhet fel vagy tőlük szakvéleményt szerezhet be. Ilyenkor a szakbizottság kitűzött új ülésére a pályázót is meg kell hívni, hogy az újabb bírálatra, szakvéleményre észrevételt tehessen.

Ezt követően a szakbizottság ismételt titkos szavazással dönt a fokozat odaítéléséről vagy elutasításáról. A szakbizottságnak a bírálóbizottságtól eltérő döntését indokolnia kell.

40.

A nyilvános vita alóli felmentés esetén a bírálóbizottság feladatait a szakbizottság látja el, és a fokozat odaítéléséről a hivatalos bírálók állásfoglalása alapján dönt.

41.

A szakbizottság döntését a kandidátusi fokozat odaítéléséről a Doktori Tanács elnöke és titkára megerősíti, ha a lefolytatott eljárás szabályossága az iratokból nyilvánvaló. Ha ezzel kapcsolatban kétség merül fel, az ügyet a Doktori Tanács elé terjesztik.

A Doktori Tanács érdemi vizsgálat után vagy megerősíti a szakbizottság döntését, vagy meghatározott eljárási cselekmények megismétlésére hívja fel a szakbizottságot. A vizsgálathoz szakértő vehető igénybe.

42.

Ha tárgyilagos döntés az illetékes szakbizottságtól nem várható, a Doktori Tanács elnöke vagy titkára, vagy valamely tagja, továbbá az illetékes szakbizottság elnöke vagy titkára javaslatára a kandidátusi fokozat ügyében a döntés jogát a Doktori Tanács magához vonhatja. Az erre vonatkozó határozatot és indokait az illetékes szakbizottság elnökével közölni kell. A szakbizottság elnöke a döntés jogának elvonása ellen 8 napon belül panasszal élhet a Doktori Tanács Ügyrendi Bizottságához, amely 30 napon belül dönt a panaszról. A döntésig a minősítési eljárás szünetel.

43.

A pályázót a kandidátusi fokozat odaítéléséről szóló határozatról az MTA Doktori Tanács Titkársága értesíti. A Hivatal gondoskodik a tudományos fokozattal járó illetménykiegészítésnek a kandidátusi fokozat odaítélését követő hó első napjától való folyósításáról, a minősítettek nyilvántartásáról, valamint az oklevél kiállításáról és átadásáról.

44.

Ha a pályázó munkájának megvédése eredménytelen volt, vagy visszalépett, továbbá, ha az eljárást megszüntették, a pályázó újabb kandidátusi munkát nem nyújthat be.

A DOKTORI ELJÁRÁS

A kérelem

45.

A doktori pályázatot erre rendszeresített nyomtatványon, három példányban kell benyújtani és ahhoz mellékelni kell:

a) a doktori munkát öt példányban,
b) a munka téziseit öt példányban,
c) a kandidátusi fokozat elnyerése óta kifejtett szakirodalmi munkásság jegyzékét és a publikációk különlenyomatait öt példányban. Meghatározott szakterületeken a munkásság impakt faktorát is meg kellett jelölni.
d) esetleges egyéb tudományos munkásságra vonatkozó iratokat,
e) a pályázó tudományos önéletrajzát három példányban,
f) a pályázó műveire vonatkozó recenziók másolatát, továbbá tudományos munkáinak hazai és külföldi visszhangjára vonatkozó tájékoztatást,
g) az eljárási díj befizetését igazoló csekkszelvényt.

A doktori munka formai követelményeire, valamint a tézisekre a kandidátusi munkára irányadó szabályokat kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy a doktori munka szöveges része általában nem haladhatja meg a 200, társadalomtudományok esetében a 300, a történelemtudományokban a 600 oldalt.

46.

Ha a doktori fokozatra pályázónak nincs kandidátusi fokozata, a felmentés iránti kérelmét a pályázattal együtt kell benyújtania. A Doktori Tanács elnöke az eljárás

engedélyezése előtt kikéri az Akadémia illetékes tudományos osztályának véleményét. A kérelemről a Doktori Tanács dönt. Ha ez a kandidátusi fokozat megszerzése alól felmentést ad, ezzel egyúttal mentesíti a pályázót a kandidátusi vizsgakötelezettségek alól is.

A doktori habitus vizsgálata

47.

A doktori pályázat benyújtása után a Doktori Tanács elnöke megkeresi az Akadémia illetékes tudományos osztályát (osztályait) és az illetékes szakbizottságot, hogy a pályázó tudományos fejlődésének hosszabb szakaszát vizsgálva tudományos munkája színvonalának, hazai és nemzetközi visszhangjának, alkotóképességének, a tudomány művelésére való készségének alapján foglaljanak állást abban a kérdésben, hogy a pályázó a doktori fokozathoz megkívánt tudományos szintet elérte-e és pályázhat-e fokozatra.

A szakbizottság nyilatkozik a választott téma tudományos jelentőségéről is. A szakbizottság az említett kérdésekben titkosan szavaz; a szavazás rendjére a 38. pontot kell megfelelően alkalmazni.

Ha a doktori fokozatra pályázó munkássága, különösen a kandidátusi fokozat odaítélése utáni tudományos tevékenysége kizárólag vagy túlnyomórészt társszerzőkkel közösen készített vagy létrehozott művekből áll, amelyekből nem lehet megállapítani a pályázó egyéni teljesítményét, erről a szakbizottságnak kell állást foglalnia. Ha ez más módon nem tisztázható, a pályázó fontosabb publikációi, különösen az értekezés témakörébe tartozó munkák társszerzőitől nyilatkozatot tartozik kérni, s azt benyújtani arról, hogy az említett munkákban foglalt eredmények közül melyek a saját eredményei.

Az eljárás engedélyezése

48.

A Doktori Tanács ülésén a tanács tudományszak szerint illetékes tagja, ennek hiányában a szakbizottság elnöke terjeszti elő a pályázatot.

A Doktori Tanács ülésén a pályázat és mellékletei a szakbizottság, valamint az Akadémia illetékes osztálya véleménye alapján értékeli a pályázó tudományos munkásságát, és engedélyezi a minősítési eljárás lefolytatását, vagy a pályázatot elutasítja. A szavazás rendjére e szabályzat 38. pontjában foglaltak az irányadók.

A doktori munka hivatalos bírálóit a szakbizottság javaslata alapján a Doktori Tanács ülése jelöli ki.

A hivatalos bírálatra e szabályzat 22—27. pontjait kell megfelelően alkalmazni.

Kandidátusi eljárás doktori eljárásként

49.

Ha a kandidátusi eljárásra bocsátott munka alapján valamennyi hivatalos bíráló és a bírálóbizottság, vagy a szakbizottság tudomány doktora fokozat odaítélését javasolja, a Doktori Tanács elnöke kikéri az Akadémia illetékes tudományos osztályának véleményét. Az Akadémiai osztály egyetértése esetén a továbbiakban a doktori eljárásra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

A munkát a szakbizottság bocsátja nyilvános vitára, illetve dönt a 26—27. pontban szabályozott kérdésekről; a további bírálókat azonban a Doktori Tanács jelöli ki.

A nyilvános vita

50.

A munka vitájának vezetésére és a doktori fokozat odaítélése tekintetében javaslattételre a Doktori Tanács legalább öttagú bírálóbizottságot jelöl ki. A bírálóbizottság elnökét lehetőleg az Akadémia tagjai közül, tagjait a tudomány doktoraiból kell megbízni.

A bírálóbizottság feladataira, a vita lefolytatására, a szavazás módjára a 28—36. pontot kell megfelelően alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a nyilvános vita alóli felmentésről a Doktori Tanács dönt.

51.

A tudomány doktora fokozat odaítéléséről a Doktori Tanács szavazattöbbséggel dönt. Az eljárásra a 37—39. pontot, a nyilvános vita alóli felmentés esetén a 40. pontot kell megfelelően alkalmazni.

HONOSÍTÁSI ELJÁRÁS

52.

A Doktori Tanács külföldön szerzett — és a Doktori Tanács megalakulása előtt a Tudományos Minősítő Bizottsághoz benyújtott kérelem alapján — tudományos fokozat elismerése tárgyában az alábbi döntéseket hozhatja:

a) elismeri a tudományos fokozat egyenértékűségét — az állampolgárságtól függetlenül e szabályzat 54. a) és b) pontjaiban foglalt esetekben;
b) a tudományos fokozatot honosítja, ha a kérelmező magyar állampolgár és a TMB előzetes hozzájárulásával szerzett külföldön tudományos fokozatot, és a honosítással egyidejűleg rendelkezik az illetménykiegészítésről;
c) a honosítással azonos hatályú záradékkal látja el a tudományos fokozat megszerzését tanúsító okiratot, ha a kérelmező Magyarországon letelepedett, illetőleg letelepedés céljából itt tartózkodó nem magyar állampolgár, a záradékolással egyidejűleg rendelkezik az illetménykiegészítésről;
d) a kérelmet elutasítja.

53.

Az egyenértékűség megállapítása iránti kérelemhez csatolni kell a külföldön kiállított okiratot és annak hiteles magyar nyelvű fordítását.

54.

a) Ha nemzetközi egyezmény vagy szerződés kimondja valamely külföldi tudományos fokozatnak magyar tudományos fokozattal való egyenértékűségét, a Doktori Tanács szakbizottsága, illetőleg teljes ülése a kérelem és mellékletei alapján megállapítja, hogy a tudományos fokozat egyenértékű a tudomány kandidátusa vagy tudomány doktora fokozattal, és megjelöli a tudományágazatot.

b) Nemzetközi egyezmény vagy szerződés hiányában a szakbizottság, illetőleg a Doktori Tanács szakvélemény beszerzése vagy szakértő meghallgatása után dönt az egyenértékűségről vagy a honosításról.

c) Az egyenértékűség elismerése után a Doktori Tanács titkára látja el a külföldön szerzett okiratot az egyenértékűséget tanusító záradékkal.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

55.

Az elbírálásra benyújtott kandidátusi, illetőleg doktori munkák egy példányát az MTA Kézirattárában kell elhelyezni.

Az elbírálásra benyújtott kandidátusi, illetőleg doktori munkák téziseiről az MTA Könyvtára információkat adhat bárkinek.

56.

A kandidátusi, illetőleg a tudomány doktora fokozat elnyerése iránti minősítő eljárásban díjazás illeti meg a vizsgabizottságot, a hivatalos bírálókat, a bírálóbizottságot és a szakértőt.

57.

Minden olyan kérdésben, amelyről a jelen szabályzat nem rendelkezik, a Magyar Tudományos Akadémia Doktori Szabályzatát kell alkalmazni.

Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa 1995. május 29-i ülésének (AKT 5/95.) állásfoglalásai

Az AKT ülésén a következő napirendi pontok szerepeltek:

1. A kuratóriumok működési szabályzatának elfogadása.
2. Előterjesztés a fiatal kutatók álláshelyeinek intézeti felosztására.
3. Igazgatói pályázatok véleményezése.
4. A költségvetési elvonásoknak a költségvetési címek, illetve intézmények előirányzataiban történő érvényesítéséről.
5. Egyebek:
   — Bizottság kijelölése az akadémiai kutatóhálózat átalakítási irányelveinek kialakítására.

Az egyes napirendi pontokkal kapcsolatban a következő állásfoglalások születtek:

AKT 5/1/95. (V. 29.) állásfoglalás:

1. Az AKT áttekintette a kuratóriumok által megvitatott és egyeztetett működési szabályzatot illetve a módosító indítványokat. A Testület a II.2. pont (— *A Kuratórium feladata* —) további részletezésére vonatkozó javaslatot 17 szavazattal, a IV. 5. pont (— *A Kuratórium ülései* —) kiegészítésével kapcsolatos indítványt pedig 20 szavazattal elvetette. Ugyanakkor 18 szavazattal elfogadta, hogy szavazásnál a szótöbbség meghatározásakor érvényesüljön a kuratórium döntéseinek fontossága azáltal, hogy legalább 7 igenlő szavazatot kívánnak meg.
2. A működési szabályzat vitájában felmerült a kutatóhelyek tevékenységének értékelése. Az AKT felkérte a kuratóriumokat, hogy a következő ülésre dolgozzák ki javaslataikat az intézetek és kutatóhelyek tevékenységének értékelésekor alkalmazandó szempontokra.
3. A fentiek figyelembevételével az AKT elfogadta a kuratóriumok működési szabályzatát.

AKT 5/2/95. (V. 29.) állásfoglalás:

1. Az AKT a fiatal kutatói álláshelyek 80%-ára vonatkozó, kuratóriumok által előterjesztett felosztást jóváhagyta. A 20%-os tartalékról 19 szavazattal úgy döntött, hogy azt 6—6—12 arányban osztja fel a társadalom, az élettudományi, valamint a matematika és természettudományi területek között. Figyelembe véve a később beérkezett igényeket is, a kuratóriumok június végéig döntsenek a tartalékkeret felosztásáról és tájékoztassák az AKT elnökét.
2. A betöltetlenül maradó álláshelyekről októberben szülessen újabb döntés.

AKT 5/3/95. (V. 29.) állásfoglalás:

Az AKT megtárgyalta a kutatóintézeti igazgatók pályázatait. Márta Ferenc akadémikust a Központi Kémiai Kutatóintézet élére 13 igen, 7 nem és 3 tartózkodással, Nyíri J. Kristóf akadémikust a Filozófiai Intézet élére 19 igen, 1 nem és 1 tartózkodással, Kiefer Ferenc akadémikust a Nyelvtudományi Intézet élére 21 igen, 1 nem és 1 tartózkodással javasolja igazgatónak kinevezni.

AKT 5/4/95. (V. 29.) állásfoglalás:

A Testület a kuratóriumok intézetekre lebontott előterjesztése alapján 20 igen szavazattal jóváhagyta a költségvetési elvonásoknak a költségvetési címek, illetve intézmények előirányzataiban történő érvényesítéséről szóló indítványt. Mivel jelenleg nincs jobb, elfogadta az elvonások elosztásának lineáris elvét, a jövőre nézve azonban szükségesnek tartja a tudományterületek közti arányok felülvizsgálatát.

AKT 5/5/95. (V. 29.) állásfoglalás:

1. A támogatott kutatóhelyi pályázatok lezárásaként a különbizottság korábbi határozatának megfelelően az AKT döntött 3 függőben maradt pályázat elfogadásáról, mint új vezetés alatt működő új pályázókról és javasolja az elfogadott elvek szerinti támogatás megadását.
2. Az AKT a még felmerülő további esetekben az Akadémia főtitkárát hatalmazta fel döntésre.
3. Az AKT saját és a kuratóriumok tagjaiból bizottságot hozott létre a kutatóintézeti hálózat korszerűsítési elveinek előkészítésére.
   A bizottság elnöke: Keviczky László, társelnöke: Szász Domokos.
   Tagjai: Benkő Mária, Fekete Gábor, Makara Gábor, Bencze Gyula, Horváth Mátyás, Tétényi Pál, Tóth József, Erdős Tibor, Hanák Péter és Pomogáts Béla. A bizottság titkársági koordinátorai: Pritz Pál és Teplán István.
   A bizottság mellett külön feladatokra felkérték még Bickle Tibort, Losonczi Ágnest és Rónyai Lajost.
   További bizottságok felállításáról az őszi ülésen lesz szó.
4. Az elnök felkérte az AKT tagjait június 15-ig tegyék meg javaslataikat a testület 1995. II. félévi munkaprogramjára.

Keviczky László s. k.

KÖZLEMÉNYEK

TÁJÉKOZTATÓ

a tudomány doktora fokozat odaítéléséről

Biológiai Szakbizottság

DUDA ERNŐ (SZOTE)
„Génátvitel és génszabályozás állati sejtekben" című tézisei alapján a biológiai tudomány doktora

BÉRCZI ALAJOS (MTA)
„A növényi plazmamembrán MgAT Páza és a plazmamembrán redox aktivitása" című tézise alapján a biológiai tudomány doktora

VENETIANER ANIKÓ (MTA SZBK)
„Génkifejeződés szabályozása hepatóma sejtekben: glukokortikoid- és stresszválasz" című tézise alapján a biológiai tudomány doktora

Fizikai Szakbizottság

BERGOU JÁNOS (MTA KFKI SZFKI)
„Fényterek kvantumfluktuációi lézerekben és mézerekben" című tézise alapján a fizikai tudomány doktora

BORBÉLY IMRE (MTA KFKI RMKI)
„Analitikus megfigyelhető mennyiségek empirikus folytatása" című tézise alapján a fizikai tudomány doktora

Történelemtudományi Szakbizottság

KRAUSZ TAMÁS (Pol. Int.)
„A szovjet Thermidor. Adalékok az orosz forradalom öntudatának történetéhez (1917—1928) című értekezése alapján a történelemtudomány doktora

KIRÁLY ISTVÁN
„Az első Kisgazda Párt története (1909—1919) című értekezése alapján a történelemtudomány doktora

BARLAY ÖDÖN SZABOLCS
„Úton Európába a mohács utáni évtizedekben — Értelmiségünk fejlődéstörténetének néhány állomása" című értekezése alapján a történelemtudomány doktora

KISS Z. GÉZA
„Ormánsági üzenetek. Az antropocentrikus megközelítés lehetőségei az egykés magatartás keletkezésének és társadalmasodásának feltárásában (1767—1897)" című értekezése alapján a történelemtudomány doktora

Szociológiai Szakbizottság

MÁRKUS ISTVÁN
„Az ismeretlen főszereplő" című könyve alapján a szociológiai tudomány doktora

Fizikai, Csillagászati Szakbizottság

MAJOR JÁNOS (MTA)
„Pozitron- és müonspektroszkópia szilárd testekben" című tézise alapján a fizikai tudomány doktora

VIROSZTEK ATTILA (MTA SZFKI)
„Alacsony dimenziós elektronrendszerek vizsgálata" című tézise alapján a fizikai tudomány doktora

WATTERICH ANDREA (MTA)
„Ponthibák paratellurit és cinkwolframát egykristályokban" című értekezése alapján a fizikai tudomány doktora

Gépészeti, Kohászati Szakbizottság

STÉPÁN GÁBOR (BME)
„Az időkésleltetés hatása mechanikai rendszerek stabilizálására és nemlineáris rezgéseire" című értekezése alapján a műszaki tudomány doktora

Növénytermesztési Szakbizottság

BERZSENYI ZOLTÁN (MTA)
„Növekedésanalízis a kukoricatermesztési kutatásokban" című értekezése alapján a mezőgazdasági tudomány doktora

HORNOK LÁSZLÓ (MBK)
„Fajok és fajalatti egységek jellemzése hagyományos módszerekkel, genetikai eszközökkel és molekuláris markerekkel a Fusarium-neemzetségben" című értekezése alapján a mezőgazdasági tudomány doktora

Neveléstudományi Szakbizottság

SZEBENYI PÉTER (FPI)
„Válaszúton a szakfelügyelet" című könyve alapján a neveléstudomány doktora

Közgazdaságtudományi Szakbizottság

HOVÁNYI GÁBOR (MTA)
„Vállalatvezetés többdimenziós válsághelyzetben" című értekezése alapján a közgazdaságtudomány doktora

Kémiai tudomány Szakbizottsága

ERŐS ISTVÁN (SZOTE)
„Diszperz és koherens szerkezetű gyógyszerformák reológiája és stabilitása" című értekezése alapján a gyógyszerészeti tudomány doktora

ERDÉLYI JÓZSEF (KMF)
„A papíripari cellulózrostok és töltőanyagok felületének módosítása" című értekezése alapján a kémiai tudomány doktora

TYIHÁK ERNŐ (MTA)
„Túlnyomásos rétegkromatográfia" című tézise alapján a kémiai tudomány doktora

LINDNER ERNŐ (BME)
„Csapadék- és ionofór alapú, potenciometriás érzékelők jelképezése" című értekezése alapján a kémiai tudomány doktora

HOLLY SÁNDOR (MTA)
„Tanulmányok a rezgési spektroszkópia témakörében" című tézise alapján a kémiai tudomány doktora

Bányászati és Földtani Szakbizottság

BARTHA GÁBOR (MTA)
„Dinamikus geodéziai mérés fizikai modellje" című értekezése alapján a műszaki tudomány doktora

Műszaki, Közlekedési Szakbizottság

BAKÓ ANDRÁS (BME)
„Optimális úthálózatgazdálkodási modellek továbbfejlesztése" című értekezése alapján a műszaki tudományok doktora

Állattenyésztési és Állatorvostudományi Szakbizottság

HUSVÉTH FERENC (PATE)
„A hatékonyabb termékelőállítást megalapozó anyagcserevizsgálatok gazdasági állatokban" című értekezése alapján a mezőgazdasági tudomány doktora

VARGA JÁNOS (ÁDTE)
„A Campylobacter fajok biokémiai, szerológiai és kórtani sajátságai" című értekezése alapján az állatorvostudomány doktora

SZABÓ FERENC (PATE)
„Fajtakülönbségek populációgenetikai elemzése a húsmarhatenyésztésben" című értekezése alapján a mezőgazdasági tudomány doktora

Orvostudományi Szakbizottság

BÓDIS-WOLLNER IVÁN
„Dopaminergic Mecanisms in Promate Vision" című értekezése alapján az orvostudomány doktora

VÁRNAI FERENC (OTE)
„Új hatásos protozoonellenes vegyületek kutatása és klinikai alkalmazása" című értekezése alapján az orvostudomány doktora

KOLLAI MÁRK (SOTE)
„A szív autonóm idegeinek működése" című tézise alapján az orvostudomány doktora

IVÁNYI BÉLA ANTAL (SZOTE)
„Az elsődleges és másodlagos tubulointersticiális vesebetegségek morfológiai elváltozásai és klinikapatológiai összefüggései" című értekezése alapján az orvostudomány doktora

GERENDAI IDA (SOTE)
„Autokrin és Parakrin hatások, valamint a perifériás innerváció befolyása a here működésére" című értekezése alapján az orvostudomány doktora

NYAKAS CSABA (HIETE)
„A perinatális agykárosodás késői hatásai az adaptációs magatartás idegi és hormonális szabályozására" című értekezése alapján az orvostudomány doktora

Klinikai orvostudományi Szakbizottság

TÓTH ZOLTÁN (DOTE)
„A vese- és húgyúti rendellenességek praenatalis ultrahang-diagnosztikája" című értekezése alapján az orvostudomány doktora

BOJÁN FERENC (DOTE)
„A magyar lakosság idő előtti halálozásának egyes kérdései az 1980-as években" című tézise alapján az orvostudomány doktora

BLASKÓ GYÖRGY (Chinoin Rt.)
„Vérlemezke aggregációt gátló vegyületek szerkezet-hatás összefüggései és klinikai vizsgálata" című tézise alapján az orvostudomány doktora

GARDÓ SÁNDOR (PAMK)
„A korai magzati veszteség genetikai háttere" című értekezése alapján az orvostudomány doktora

KARÁTSON ANDRÁS (POTE)
„A peritonealis dealízis eredményességét befolyásoló tényezők" című értekezése alapján az orvostudomány doktora

BROOSER GÁBOR (HIETE)
„Az interdisciplináris diagnosztika és terápia módszerei és eredménye a szemészeti diabetológiában" című tézise alapján az orvostudomány doktora

Földrajzi és Meteorológiai Szakbizottság

SZÉKELY ANDRÁS (ELTE)
„A vulkáni formák új szemléletű értelmezése és rendszerezése" című értekezése alapján a földrajztudomány doktora

Matematikai és Számítástechnikai Szakbizottság

TUSNÁDY GÁBOR (MTA)
„A statisztika elmélete és alkalmazása" című értekezése alapján a matematikai tudomány doktora

SZABÓ SÁNDOR (BME)
„Véges Abel-csoportok faktorizációi és hatásai" című értekezése alapján a matematikai tudomány doktora

BEZDEK KÁROLY (ELTE)
„Non-analytic convexity in the theory of packing and covering" című értekezése alapján a matematikai tudomány doktora

Kémiai tudomány Szakbizottsága

RAUSCH HENRIK (KFKI)
„Nagyérzékenységű vizsgálati módszerek az anyag- és környezettudományi kutatásban" című tézisei alapján a kémiai tudomány doktora

MALLÁT TAMÁS (E. T. H.-Zürich)
„Kétfémes katalizátorok előállítása konszekutív redukcióval és alkalmazásuk folyadékfázisú redox reakciókban" című értekezése alapján a kémiai tudomány doktora

VISY CSABA (JATE)
„Nemvizes közegű szerves elektrokémiai folyamatok: a halogénezés és a vezető polimerek elektrokémiája" című értekezése alapján a kémiai tudomány doktora

SERES LÁSZLÓ (JGYTKFI)
„Olefinek és azoalkánok termikus és iniciált termikus bomlásának mechanizmusa: reakciókinetikai adatok meghatározása" című értekezése alapján a kémiai tudomány doktora

HORVÁTH ATTILA (VE)
„Vegyesligandumú vas (II), ruténium (II) és réz (I) cianokomplexek fotoindukált redoxi reakcióinak mechanizmusa" című értekezése alapján a kémiai tudomány doktora

LENGYEL BÉLA (MTA SZKKL)
„Elektródfolyamatok perturbációja váltóárammal" című értekezése alapján a kémiai tudomány doktora

FEHÉR ZSÓFIA (MTA)
„Mennyiségi elemzések céljára szolgáló áramló oldatos méréstechnikák fejlesztése, tanulmányozása és analitikai alkalmazása" című értekezése alapján a kémiai tudomány doktora
KEGLEVICH GYÖRGY (BME)
„Hat-, hét- és nyolctagú foszforheterociklusok" című értekezése alapján a kémiai tudomány doktora
PERÉDI JÓZSEF
„A növényolajgyártás fejlődésének elősegítése lipidkémiai kutató-fejlesztő munkával" című értekezése alapján a kémiai tudomány doktora
TÓTH ISTVÁN (MTA)
„Zsíraminosav származékképzésen alapuló új rendszerek, gyógyszerek és peptidek stabilitásának, biológiai környezetben való szállításának és immunreakciójának növelésére" című értekezése alapján a kémiai tudományok doktora

Irodalomtudományi Szakbizottság

LŐKÖS ISTVÁN (KLTE)
„A XVI—XVII. századi horvát törökellenes műepika (A Szigeti veszedelem horvát műepikai előzményei és párhuzamai)" című értekezése alapján az irodalomtudomány doktora
STOLL BÉLA
„József Attila — textológia" című tézisei alapján az irodalomtudomány doktora
KILIÁN ISTVÁN (ELTE)
„Piarista iskolai színjáték a XVII—XVIII. században" című értekezése alapján az irodalomtudomány doktora

Történelemtudományi Szakbizottság

VANYÓ TIHAMÉR
„A magyar katolikus egyháztörténet-írás teljesítményei és feladatai" című tézise alapján a történelemtudomány doktora

Filozófiai tudomány Szakbizottsága

KAMPIS GYÖRGY (ELTE)
„Önmódosító rendszerek az élettanban és a megismerés tudományában" című értekezése alapján a filozófiai tudomány doktora

Földrajzi-Meteorológiai Szakbizottság

RECHNITZER JÁNOS (MTA)
„A térszerkezetet alakító innovációk" című értekezése alapján a földrajztudomány doktora
BELUSZKY PÁL (MTA)
„Vég kiárusítás (Társadalomföldrajzi Tanulmányok)" című értekezése alapján a földrajztudomány doktora
SCHWEITZER FERENC (MTA)
„Domborzatformálódás a Pannóniai medence belsejében a fiatal újkorban és a negyedidőszak határán" című értekezése alapján a földrajztudomány doktora

Gépészeti, Kohászati Szakbizottság

VERŐ BALÁZS (BZATTI)
„A pikkelyesedésre nem hajlamos acéllemezek gyártástechnológiájának fémtani háttere" című értekezése alapján a műszaki tudomány doktora

Matematikai és Számítástechnikai Szakbizottság

SZÉKELYHIDI LÁSZLÓ (KLTE)
„Konvolúció típusú függvényegyenletek topologikus Abel-csoportokon" című értekezése alapján a matematikai tudomány doktora

Elméleti Orvostudományi Szakbizottság

UDVARDY MIKLÓS (DOTE)
„A primer haemostasis szerzett zavarának jelentősége és befolyásolásának újabb lehetőségei gascularis kórképekben és májbetegségekben" című értekezése alapján az orvostudomány doktora
JANCSÓ GÁBOR (SZGYAOTE)
„A Capsaicin-szenzitiv elsődleges érző neuronok pathológiája" című értekezése alapján az orvostudomány doktora
JÓNA ISTVÁN (DOTE)
„A Ca^{2+} ATPáz konformációs állapotai és az izom működése" című értekezése alapján az orvostudomány doktora
MIHÁLY ANDRÁS (SZGYAOTE)
„Kalcium, protein kinázok, valamint szénsavanhidráz hisztokémiai és immunhisztokémiai kimutatása: szerepük az idegrendszer plaszticitásában" című értekezése alapján az orvostudomány doktora
BÁCSY ERNŐ (MTA)
„Specifikus működéssel összefüggő enzimatikus folyamatok az adenohipofizisben" című tézisei alapján az orvostudomány doktora
NAGY GYÖRGY MIKLÓS (SOTE)
„New aspects of the secretion and hypothalamic regulation of pituitary prolactin cells" című értekezése alapján az orvostudomány doktora

Növénytermesztési Szakbizottság

KUROLI GÉZA (PANNON ATE)
„Levéltetvek szerepe néhány szántóföldi agrobiocönózisban" című értekezése alapján a mezőgazdasági tudomány doktora
NEMÉNYI MIKLÓS (PANNON ATE)
„Energetikai és biológiai szempontok a kukoricahibridek mesterséges szárításánál" című értekezése alapján a mezőgazdasági tudomány doktora

Klinikai Orvostudományi Szakbizottság

ZSÉLI JÁNOS (SOTE)
„Kálcitonin hiány primer és szekunder osteoporosisban" című értekezése alapján az orvostudomány doktora

Agrárökonómiai Szakbizottság

KASSAY LÁSZLÓ (MGÉSZV)
„Kísérleti eredmények a használat értékanalízis módszerének általánosításában" című értekezése alapján a mezőgazdasági tudomány doktora

TÁJÉKOZTATÓ

a tudomány kandidátusa fokozat odaítéléséről

Elméleti Orvostudományi Szakbizottság

NÁDASY GYÖRGY (SOTE)
„Biomechanikai, metabolikus és humorális tényezők szerepe az érkaliber szabályozásában" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

SZABÓ CSABA (Ohio)
„A cerebrovaszkuláris simaizomtónus szabályozásának lokális mechanizmusai" című értekezése alapján az orvostud. kandidátusa

Klinikai Orvostudományi Szakbizottság

HIRSCHBERG ANDOR
„A rezisztenciavizsgálat jelentősége a felső légutak átjárhatóságának objektív elemzésében" című értekezése alapján az orvostud. kandidátusa

KELEMENNÉ SOMHEGYI ANNAMÁRIA (ORFI)
„Középiskolás Scheuermann-betegek klinikai, radiológiai és psychológiai vizsgálata" című értekezése alapján az orvostud. kandidátusa

NÉMETI MARGIT (SOTE)
„A cystikus fibrosis diagnosztikája molekuláris biológiai módszerekkel" című értekezése alapján az orvostud. kandidátusa

LUKÁCS LÁSZLÓ (Orsz. Kardiol.)
„A felnőtt korban operált ritka congenitális szívhibák sebészi kezelésének kérdései a késői eredmények tükrében" című értekezése alapján az orvostud. kandidátusa

MÁRKUS BÉLA (Markusovszky Kórh.)
„Szemléleti változás az emlőrák sebészeti kezelésében" című értekezése alapján az orvostud. kandidátusa

OLÁH JÁNOS (Hajnal Klin.)
„Csökkent glükóztolerancia szülészeti kérdései" című értekezése alapján az orvostud. kandidátusa

CSÖMÖR SÁNDOR (SOTE)
A méhnyakrák megelőzésének és kezelésének lehetőségei" című értekezése alapján az orvostud. kandidátusa

PAP UZONKA (DOTE)
„Hangmező, beszédalapfrekvencia- és intenzitásváltozás élettani és kóros állapotokban" című értekezése alapján az orvostud. kandidátusa

BARACZKA KRISZTINA (ORFI)
„A humorális immunválasz vizsgálata a liquorban, neurológiai betegségekben" című értekezése alapján az orvostud. kandidátusa

GELLÉRI DEZSŐ (Heténvi Rend.)
„Elektromechanikus, akusztikus haemodynamikai változások klinikai jelentősége szívritmuszavarokban és kardiális pace-elés alatt" című értekezése alapján az orvostud. kandidátusa

TEMESVÁRY BEÁTA (SZOTE)
„Az orvos és az öngyilkossággal szembeni attitűdjének empirikus vizsgálata" című értekezése alapján az orvostud. kandidátusa

HARANGI FERENC (Kerpel F. kórh.)
„Hypercalciuria gyermekkori betegségekben" című értekeezése alapján az orvostud. kandidátusa

FEHÉR JÓZSEF (DOTE)
„A retroperitoneal islymphadenektomia értéke a heretumoros betegek gyógykezelésében" című értekezése alapján az orvostud. kandidátusa

Földrajzi és meteorológiai Szakbizottság

GÖŐZ LAJOS (Bessenyei Tanárképző)
„Szabolcs-Szatmár-Bereg megye természeti erőforrásai, különös tekintettel a megújuló energiaforrásokra" című értekezése alapján a földrajztud. kandidátusa

Néprajztudományi Szakbizottság

TÓTHNÉ LITOVKINA ANNA (IGY Pedagógiai Főisk.)
„Felmérés a magyar közmondások ismeretére vonatkozóan és a felmérésben legismertebbeknek bizonyult közmondások elemzése" című értekezése alapján a néprajztud. kandidátusa

Fizikai, csillagászati Szakbizottság

KOVÁCS IMRE (KFKI)
„A kötött víz, az elektromos tér és a hidrosztatikus nyomás szerepe a bakteriorodopszin működésében" című tézisei alapján a fizikai tud. kandidátusa

HORVÁTH ZOLTÁN (KFKI)
„Impulzus lézerek különleges időbeli és térbeli tulajdonságai" című értekezése alapján a fizikai tud. kandidátusa

Kémiai tudomány Szakbizottsága

LÁZÁR LÃSZLÓ (SZOTE)
„1,3-aminoalkoholok szintézise és néhány átalakítása" című értekezése alapján a kémiai tud. kandidátusa

KOVÁCS ISTVÁN (EFE)
„A kender mint egy lehetséges papíripari nyersanyag" című értekezése alapján a kémiai tud. kandidátusa

Elméleti Orvostudományi Szakbizottság

ZALATNAI ATTILA (SOTE)
„Az állatkísérletes modellrendszerek a kémiai májcarcinogenesis tanulmányozásában" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

PAKU SÁNDOR (MTA-SOTE)
„Tumorsejtek kölcsönhatása endotélsejtekkel és bazális membránokkal a metasztázisképzés során" című tézisei alapján az orvostudomány kandidátusa

MATOLCSY ANDRÁS (POTE)
„A megakaryocyta sejtvonal pathologiai jellemzői chronikus myeloproliferativ betegségekben" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

VÁLYI-NAGY ISTVÁN (HIETE)
„In vitro and in vivo models for studies on tumor progression, stroma formation, and differentiation of human melanoma" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

BORDÁS IMRE (OMÜI)
„Az ivóvíz makro- és mikroelemeinek együttes hatása az emberi szervezetre" című tézisei alapján az orvostudomány kandidátusa

HUDÁK ARANKA (OMÜI)
„Biológiai hatásmutatók jelentősége az ólom expozíció biológiai monitorozásában" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

ONGRÁDI JÓZSEF (SOTE)
„Interaction of human adenoviruses with nonpermissive, tumorous and bacterial cells" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

LUDVIG NÁNDOR (NEW YORK)
„A ciklikus AMP second messenger rendszer szerepe az agyi folyamatok szabályozásában" című értekezése alapján az ovostudomány kandidátusa

SAHIN-TÓTH MIKLÓS (SOTE)
„A laktóz permeáz hatásmechanizmusának vizsgálata ciszteinpásztázó mutagenezissel: az interhelikális sókötések szerepe a transzporter működésében" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

KRUTSAY MIKLÓS (AJKA VK)
„Adatok egyes hisztológiai-hisztokémiai eljárások hatásmechanizmusához" című tézisei alapján az orvostudomány kandidátusa

TOT TIBOR (SZPK)
„A katekolaminok szerepe a gyomor stressz okozta erosióinak morfogenezisében" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

ÁBEL GYÖRGY (USA)
„Poliszacharida immunmodulátorokkal kezelt fagociták jellemzése" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

TORDAI ATTILA (OHVII)
„A kalcium-szignál és a foszforilációs kaszkád szabályozása aktivált limfoid sejtekben" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

SÁROSI ILDIKÓ (SOTE)
„A hematokarcinogenezis etiopatogenetikai faktorainak vizsgálata humán és kísérletes anyagon" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

HARTAMANN GÉZA (POTE)
„Az agyi szerotoninerg rendszer, a hipotalamusz-hipofízis-mellékvesekéreg tengely és az öningerlés kölcsönhatásai" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

CSANAKY GYÖRGY (POTE)
„Sejtadhéziós molekulák expressziója és funkciója krónikus lymphocitás leukaemiában" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

BLASSZAUER BÉLA (POTE)
„Orvosi etika a XXI. század küszöbén" című tézisei alapján az orvostudomány kandidátusa

VASSNÉ LAKATOS ÁGNES (POTE)
„Glikohisztonok" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

PÁVÓ IMRE (SZGYAOTE)
„Peptidhormon analógok előállítása és alkalmazása különböző pathológiás állapotokkal összefüggésben" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

TÓTH TIBOR (POTE)
„Morphometriaia, klinikopathológia és prognosztikai vizsgálatok jelentősége glomerulopathiákban" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

LÁZÁR GYÖRGY (SZGYAOTE)
„A glükokortikoid hormonok által mediált mechanizmusok és a macrophagok szerepének vizsgálata kísérletes endotoxin és szeptikus sokkban" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

TAJTI JÁNOS (SZOTE)
„Genuin enzim- és immunmarkerek a senso-motoros rendszer kísérletesen előidézett degeneratív folyamataiban" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

TÁLOSI LÁSZLÓ (SZGYAOTE)
„A fehérje foszforiláció szerepe a szívizom adrenerg válaszának szabályozásában" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

Klinikai Orvostudományi Szakbizottság

GÁTI ISTVÁN (POTE)
„Lipoxygenase inhibitioneffects in glioma cells in vitro" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

RUSZNÁK CSABA (LONDON)
„The role of human airway epithelial cells in the development of allergic airway diseases" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

LAKATOS PÉTER (SOTE)
„Pajzsmirigyhormonok hatása a csontszövetre" című tézisei alapján az orvostudomány kandidátusa

KÖVES PÉTER (MH)
„Alvás—ébrenlét viszonyok vizsgálata többműszakos munkakörökben" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

KAHÁN ZSUZSANNA (SZOTE)
„Szteroidhormonok és más biológiailag aktív anyagok emlőrákban. Autokrin parakrin és endokrin vonatkozások" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

VÉGH MIHÁLY (SZGYAOTE)
„A könnytömlő betegségeinek diagnosztikája és terápiája" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

RÓZSÁNÉ DR. BALÁZS ERZSÉBET (DOTE)
„Az orbitalis keringés heamodinamikája és összefüggése az intracranialis vérkeringéssel" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

BARZÓ PÁL (SZOTE)
„Az autoreguláció szerepee az agyi vérkeringés szabályozásában kísérletes körülmények között a klinikai kórállapotokban" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

RUDAS LÁSZLÓ (BELITO)
„Nyugalmi és terhelési hemodinamikai szabályozás sajátosságai szívátültetést követően" című tézisei alapján az orvostudomány kandidátusa

KURIMAY TAMÁS (SOTE)
„Alkoholbetegek és családjainak multigenerációs és multiaxiális jellemzői" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

VERES RÓBERT (OTI)
„A dens axit törések korai, korszerű kezelése" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

RÁCZ JÓZSEF (MTA)
„A droghasználat társas közege és a drogos karrier" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

VARGÁNÉ DR. OLÁH ANNA (DOTE)
„Laboratóriumi módszerek az antioxidáns rendszer és a szabadgyökök okozta szövetkárosodás vizsgálatára" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

NAGY ENDRE (DOTE)
„A humán TSH receptor mint antigén; a Graves-kór immunológiai szempontból" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

KAPPELMAYER JÁNOS (DOTE)
„The Involvement of Leukocytes in Intra- and Extravascular Coagulation" című tézisei alapján az orvostudomány kandidátusa

TARJÁNYI MÁRIA (SOTE)
„Pancreatitises betegek kezelésének aneszteziológiai és intenzív terápiás lehetőségei többszervi elégtelenség esetén" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

VÁLYI-NAGY TIBOR (USA)
„Virális, celluláris és immunfaktorok szerepe a herpes simplex vírus 1-es típusa által okozott latens fertőzés és vírus reaktiváció patogenezisében" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

MARTOS JÁNOS (OITI)
„Háromdimenziós rekonstrukciók a neuroradiológiában" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

IVÁNYI JÁNOS LÁSZLÓ (VMMKH)
„A csontvelő-biopszia jelentősége a korszerű haematológiai diagnosztikában" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

HÜBLER JÁNOS (POTE)
„A prosztatarák nyomon követésének komplex módszere, a kezelési eredmények lemérése" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

DOMJÁN GYULA (HIETE)
„Az örökletes protein C hiány klinikai vonatkozásai" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

SZABOLCS ZOLTÁN (SOTE)
„Kapcsolódási pontok az arterioscleroticus eredetű szív- és érrendszeri megbetegedések sebészi kezelésében" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

GERBER GÁBOR (SOTE)
„Az excitatorikus aminosav receptorok és a calcitonin rene-related peptide szerepe a gerincvelői hátsószarv szinaptikus potenciáljaiban" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

BERÉNYI MARIANNE (Szab. hegyi GYGYI)
„Új módszerek a dysphagia diagnosztikájában és kezelésében" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

BALOGH ILDIKÓ (Főv. Önk.)
„A szívizom vérellátásának, életképességének vizsgálata izotópdiagnosztikai módszerekkel" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

KADOCSA EDIT (SZOTE)
„Az allergiás eredetű nátha prevalenciájának vizsgálata és szezonális rhinitis allergiás betegek allergénkutatásának eredményei" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

MELCZER LÁSZLÓ (POTE)
„A fiziológiás és frekvencia válaszos pacemakerek beteg-adaptált programozása" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

HEGEDŰS IDA (DOTE)
„Az idült veseelégtelenség és a progresszív szisztémás szklerózis szív- és érrendszeri szövődményeinek vizsgálata echokardiográfiával" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

BUDAHÁZY EMIL GÁBOR (OMKER)
„A lakosság egészségi állapotából adódó feladatok megoldásának új megközelítési módja, valamint a népegészségügyi szolgálat szerepéből eredő lehetőségek ez irányú felhasználása" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

TÓTH ÁGNES (DOTE)
„Adatok a neuronitis vestibularis klinikumához" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

TUBOLYNÉ HORVÁTH GYÖNGYI (SZOTE)
„Az alfa$_2$-adrenoceptor agonista szerek analgikus és anesztetikus hatásának preklinikai és klinikai vizsgálata" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

MEGYERI PÁL (SZOTE)
„Endotoxin-indukálta cytokinek szerepe a neurophil granulocyták migratiojában és hatásuk a vér-agy gát integritásában" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

ARGAY LÁSZLÓ (AA-MED. Kft.)
„Az alapellátásban dolgozók szerepe és új lehetőségeik az egészségnevelő tevékenységben" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

LUKÁCSI LÁSZLÓ (SOTE)
„Magnézium tartalom változás egészséges és káros terhességekből származó szövetekben és szövetnedvekben" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

MOLNÁR-G. BÉLA (SZOTE)
„A transcervicális endometrium resectio..." című tézisei alapján az orvostudomány kandidátusa

VESZPRÉMI BÉLA (POTE)
„Praenatalis genetikai szűrővizsgálatok klinikai vonatkozásai" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

TÓTH PÉTER (SOTE)
„Extragonadalis hCG-LH receptorok jellemzése és kapcsolata az eicosanoid anyagcsere szabályozásával a humán placentában és köldökzsinórerekben" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

KOCSIS SAVANYA GÁBOR (SZOTE)
„Ásatási leletekből származó maradandó frontfogak makromorfológiai fejlődési rendellenességeinek jellemzői és azok előfordulási gyakorisága" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

SÁNDOR JÓZSEF (SOTE)
„Cholecistitis acuta acalculosa postoperativa" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

BŐHM ÁDÁM (HAETE)
„Klinikai vizsgálatok tartós pacemaker kezelés során" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

SZABADOS SÁNDOR (SZOTE)
„A pacemaker implantációk peri- és postoperatív időszakában végzett vizsgálatok szerepe az optimális pacemaker kezelésben" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

FORGÁCS VINCE (JFDPKh.)
„A tubaris eredetű meddőség mikrosebészeti kezelése (Mikrosebészet versus IVF)" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

SCHMIDT PÉTER (GYOR)
„Az egészségügyi ellátás főbb gazdaságossági és szociális követelményei, különös tekintettel a gyermekegészségügyi ellátásra" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

TÚRY FERENC (BMKH)
„Adatok a táplálkozási viselkedés zavarainak epidemiológiájához és terápiájához" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

BAFFY GYÖRGY (DOTE)
„Növekedési faktorok a máj regenerációjában: Az intracelluláris kalcium jelátvitel és homeosztázis tanulmányozása" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

BERECZKI DÁNIEL (DOTE)
„A regionális agyi vértérfogat meghatározásának jelentősége és lehetőségei" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

LAJKÓ KÁROLY (SZOTE)
„Pánikbetegek kezelésének stratégiája viselkedéstani elvek alapján" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

ENDER FERENC (HIETE)
„Szöveti sérülés patomechanizmusa sebészi jelentőségű gasztrointesztinális kórképekben" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

BALOGH LÍDIA (SOTE)
„Szeptikus újszülöttek veseműködése, vesebetegségei" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

SZATHMÁRI MIKLÓS (SOTE)
„Fotonabszorpciometriás vizsgálatok és újabb biokémiai módszerek az osteoporosis diagnosztikájában" című értekezése alapján az orvostudomány kandidátusa

Kémiai tudományok Szakbizottsága

KOVÁCS KRISTÓF (VE)
„Pásztázó elektronmikroszkópos képek feldolgozása és értékelése" című értekezése alapján a kémiai tudomány kandidátusa

KOLICS ARTÚR KÁROLY (VE)
„Másodlagos kölcsönhatások szerepe a határfelületi jelenségek in situ radioaktív nyomjelzéses vizsgálatában" című értekezése alapján a kémiai tudomány kandidátusa

JENEY JUDIT (BME)
„Potenciometriás kémiai szenzorok biológiai alkalmazása" című értekezése alapján a kémiai tudomány kandidátusa

NAGY ERZSÉBET (DOTE)
„A neurotranszmitter, a purin, az aszkorbinsav anyagcsere, valamint pszichofarmakonok vizsgálatára kifejlesztett analitikai módszerek HPLC-vel" című értekezése alapján a kémiai tudomány kandidátusa

LAKATOS JÁNOS (MTA)
„A lángatomabszorpciós spektrometria analitikai teljesítőképességének függése a porlasztott fluidum fizikai jellemzőitől" című értekezése alapján a kémiai tudomány kandidátusa

TASI GYULA (JATE)
„Kis molekulák adszorpciója és átalakulása zeolitokban: kísérlet és elmélet" című értekezése alapján a kémiai tudomány kandidátusa

BALOGH SÁNDOR (REANAL Rt.)
„Korszerű műszeres analitikai módszerek alkalmazása finomvegyszerek minőségének vizsgálatában és standardizálásában" című tézisei alapján a kémiai tudomány kandidátusa

CSIKÓSNÉ HARTYÁNI ZSUZSANNA (VE)
„Röntgenfluoreszcens spektrometriás módszer alkalmazása ásványok kémiai kötésformáinak és nyomelemeinek meghatározására" című értekezése alapján a kémiai tudomány kandidátusa

CSETÉNYI LÁSZLÓ (VE)
„Stability of Borate-Containing Wastes Encapsulated in Cement" című értekezése alapján a kémiai tudomány kandidátusa

SISAK CSABA (MTA)
„Fluidizációs bioreaktorok és modell berendezéseik hidrodinamikai és anyagátviteli jellemzése" című tézisei alapján a kémiai tudomány kandidátusa

VÉKEY KÁROLY (MTA)
„A tandem tömegspektrometria alapjelenségeinek vizsgálata és alkalmazása a szerkezetkutatásban" című értekezése alapján a kémiai tudomány kandidátusa

PÉTERFI TIBORNÉ (MTA)
„Irányított kristályosítás" című tézisei alapján a kémiai tudomány kandidátusa

KINICZKY MÁRTA (GYKI Rt.)
„Az anyarozs (Claviceps purpurea (Fr./Tul.) produkciójának optimalizálása hímsteril gazdanövényen" című értekezése alapján a gyógyszerészeti tudomány kandidátusa

VARGHA VIKTÓRIA (BME)
„Makromolekulák kémiája glicidil-izocianurátok és triglicidil-izocianurát izomerek" című értekezése alapján a kémiai tudomány kandidátusa

SZAKÁCS GYÖRGY (BME)
„Egyes élelmiszeripari fermentációs és környezetvédelmi folyamatokat megalapozó mikrobiológiai és biokémiai kutatások" című értekezése alapján a kémiai tudomány kandidátusa

SZALAY VIKTOR (MTA)
„Elméleti módszerek és modellek a molekulák nagy amplitúdójú belső mozgásainak leírására" című értekezése alapján a kémiai tudomány kandidátusa

FELINGER ATTILA (VE)
„Analitikai kémiai elválasztások matematikai modellezése és statisztikai elemzése" című értekezése alapján a kémiai tudomány kandidátusa

MISETA MÁRIA (Papaver Kft.)
„Mennyiségi és minőségi változók hatása a tabletták paramétereire, különös tekintettel a hatóanyag felszabadulására" című értekezése alapján a gyógyszerészeti tudomány kandidátusa

PATTHY MIKLÓS (GYKI Kft.)
„Fordított fázisú ionpár kromatográfia extra- és intracelluláris regulátor molekulák elválasztásában" című értekezése alapján a kémiai tudomány kandidátusa

GYÖNGYHALMI IDA (MTA)
„A p-metil-sztirol homopolimerizációjának és inhibíciójának kinetikája" című értekezése alapján a kémiai tudomány kandidátusa

GIZUR TIBOR (Richter Rt.)
„Heterociklusos farmakonok szintézise" című tézisei alapján a kémiai tudomány kandidátusa

DENCS BÉLA (VE)
„Oldatok, szuszpenziók és pasztaszerű anyagok szárazanyag tartalmának kinyerése fluidizált rétegben" című értekezése alapján a kémiai tudomány kandidátusa

LÁZÁR ISTVÁN (KLTE)
„Nitrogéneken foszfortartalmú oldallánccal szubsztituált új triaza- és tetaaza-makrociklusos ligandumok előállítása és komplexképző tulajdonságaik" című értekezése alapján a kémiai tudomány kandidátusa

Elektronikai, Számítástechnikai Szakbizottság

GRANTNER JÁNOS LAJOS (USA)
„Fuzzy logikai véges automatán alapuló eseményvezérelt, valós idejű, nyelvi modellek tervezése nagysebességű intelligens fuzzy logikai szabályozókhoz" című értekezése alapján a műszaki tudomány kandidátusa

RIESZ FERENC (MTA)
„Szerkezeti hibák rácsillesztetlen félvezető heteroepitaxiális rétegekben" című értekezése alapján a műszaki tudomány kandidátusa

VIDA JÁNOS (VE)
„Lekerekítések beillesztése testmodellező rendszerbe" című értekezése alapján a műszaki tudomány kandidátusa

FEHÉR BÉLA (BME)
„Programozható logikai áramkörök a digitális jelfeldolgozásban" című értekezése alapján a műszaki tudomány kandidátusa

DABÓCZI TAMÁS (BME)
„Tranziens jelek dekonvolúciója" című értekezése alapján a műszaki tudomány kandidátusa

Közgazdaságtudományi Szakbizottság

DUFINECZ MIKLÓS
„Magyarország belkereskedelme a jelenlegi szakaszon" című értekezése alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

VARSÁNYI JUDIT (BKE)
„Tudáspiaci stratégiák. A menedzserképzés sikertényezői" című értekezése alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

CSERVENÁK LÓRÁND (Közgazd. Szakki.)
„A Jugoszláv infláció tényezői" című értekezése alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

ANTALÓCZY KATALIN (Pü. Kut. Rt.)
„A KGST és a magyar gazdaság mechanizmusa (Exportszabályozás, alkuk, vállalati pozíciók 1968 után" című értekezése alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

OROSDY BÉLA (JPTE)
„Koordináció, piac, marketing. A marketing makroökonómiai helye és mikroökonómiai szerepe" című értekezése alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

KULCSÁR SÁNDOR (Ip. és Ker. Min.)
„Emberi erőforrás — vállalati alkalmazkodóképesség" című értekezése alapján a munkagazdaságtan kandidátusa

KOROMPAI ATTILA (BKTE)
„Regionális stratégiák jövőkutatási megalapozása" című értekezése alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

KADOCSA GYÖRGY (BDMF)
„A termelésirányítás innovációja: logisztikai termelésirányítás" című értekezése alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

POLÓNYI ISTVÁN (KGF)
„A magyar felsőoktatás az ezredforduló előtt — célok, utak, stratégiák: az integráció lassú változása" című értekezése alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

TOTTH GEDEON (BKE)
„Vállalati image-vizsgálatok — vállalati image-mérés komplex értékszámmal" című értekezése alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

HOFMEISTER TÓTH ÁGNES (BKE)
„A vásárlási döntést befolyásoló kultúra és értékek marketing szemléletű vizsgálata" című értekezése alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

NÉMETH MÁRTA (Külker. Fői.)
„A public relations főbb elméleti kérdései külföldön és itthon" című értekezése alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa
BALÁZS PÉTER (Külügymin.)
„Magyarország európai integrációs felzárkózásának fejlődése és perspektívái, különös tekintettel a nyugat-európai integráció jövőjére" című értekezése alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa
BRANYICZKI IMRE (BKE)
„Szervezeti tanulás — szervezeti kultúra — szervezeti változás" című értekezése alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa
KOVÁCS SÁNDOR (BKE)
„Függés és centralizáció" című tézisei alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa
SZIRMAI PÉTER (BKE)
„A magánvállalkozási szektor helyzete és fejlesztési feladatai" című értekezése alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

Művészettörténeti és Régészeti Szakbizottság

PALÁGYI SYLVIA (LDM)
„A pannoniai római kori halomsírok az újabb kutatások tükrében" című értekezése alapján a történelemtudomány kandidátusa
VISY ZSOLT (JPTE)
„A római császárkori kocsi. Tipológiai és történeti tanulmányok" című értekezése alapján a történelemtudomány kandidátusa
TÍMÁR ÁRPÁD (MTA)
„Képzőművészeti irodalom Magyarországon a 19. század első felében" című értekezése alapján a művészettörténeti tudomány kandidátusa
MADARAS LÁSZLÓ (SZOLNOK)
„Az Avar Birodalomban lejátszódó VII—VIII. századi történelmi változások vizsgálata a Közép-Tisza-Vidéken" című értekezése alapján a történettudományok kandidátusa

Állattenyésztési és Állatorvostudományi Szakbizottság

OPPEL KLÁRA (GATE)
„A vérplazma albumin és glikált formájának vizsgálatai háziállatainkban" című értekezése alapján az állatorvosi tudomány kandidátusa
BASKA FERENC (MTA)
„A kecsege (Acipenser ruthenus L.) parazitózisai Magyarországon" című értekezése alapján az állatorvostudomány kandidátusa

Fizikai és csillagászati Szakbizottság

SIMON PÉTER (JATE)
„Excimer lézeren alapuló rövid impulzusú rendszerek fejlesztése, jellemzése és alkalmazása" című értekezése alapján a fizikai tudomány kandidátusa
SZABÓ TÍMEA
„Fizikai következtetések a kizális kalibrációs modellekből" című értekezése alapján a fizikai tudomány kandidátusa
SCSUKIN VALENTYIN
„Besajtolt rugalmas gyűrűkkel rendelkező egyszeresen és többszörösen összefüggő lemezek feszültségi állapota" című értekezése alapján a fizikai tudomány kandidátusa
ÁDÁM PÉTER (MTA)
„Egydimenziós reprezentációk és a fény nemklasszikus állapotai" című értekezése alapján a fizikai tudomány kandidátusa
DAJKÓ GÁBOR (MTA)
„Szilárdtest nyomdetektorok neutron detektálásának vizsgálata" című értekezése alapján a fizikai tudomány kandidátusa
DÓKA OTTÓ (PATE)
„Fototermikus jelenségek és alkalmazások" című értekezése alapján a fizikai tudomány kandidátusa
ÉBER NÁNDOR (MTA KFKI)
„Tükörszimmetria hiányával összefüggő jelenségek folyadékkristályokban" című értekezése alapján a fizikai tudomány kandidátusa
NGUYEN QUANG CHINH (ELTE)
„Alumíniumötvözetek magashőmérsékleti mechanikai tulajdonságai" című értekezése alapján a fizikai tudomány kandidátusa
FARKAS EDIT ÉVA (JATE)
„Intramolekuláris energiatranszfer bikromofor molekulákban" című értekezése alapján a fizikai tudomány kandidátusa
GÁCSI ZOLTÁN (MTA)
„A ^{114}Sb, ^{116}Sb és ^{116}Su atommagok szerkezete" című értekezése alapján a fizikai tudomány kandidátusa
GULYÁS JÁNOS (MTA)
„A ^{106}In és ^{118}Sb atommagok szerkezete" című értekezése alapján a fizikai tudomány kandidátusa
SERÉNYI MIKLÓS (MTA)
„Rövid fényimpulzusok keltése külső rezonátorba helyezett félvezető lézer segítségével" című értekezése alapján a fizikai tudomány kandidátusa
VARGA IMRE (BME)
„Lokalizált és delokalizált egyrészecske töltéseloszlások alakanalízise" című értekezése alapján a fizikai tudomány kandidátusa

Növénytermesztési Szakbizottság

MANNINGER SÁNDOR (FM)
„Megachile rotundata F. biológiája és a lucerna megporzása" című értekezése alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa
KOVÁCS GÉZA (MTA)
„A mikrospórától az utódnemzedékig" című értekezése alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa
RÁCZ TAMÁS (ÖKOPLAN)
„Távérzékelési és térinformatikai eljárások alkalmazási lehetőségei a tájvédelemben és a tájrehabilitációban" című értekezése alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa
JENES BARNABÁS (MBKK)
„Transzgénikus növényelőállításra alkalmas szövettenyésztési és génbeviteli eljárások a rizs (Oryza sativa L.) fajban" című értekezése alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

HOFFMANN SÁNDOR (PATE)
„A N-ellátottság szerepe a kukoricatermesztésben barna erdőtalajokon" című értekezése alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa
SZÁNTÓ MÁRIA (Bp.)
„Az erdei- és feketefenyő (Pinus silvestris L., Pinus nigra ARN.) mikorrhiza kapcsolatai, a mikorrhizált növények összehasonlító vizsgálata" című értekezése alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa
HAJDU EDIT MÁRIA (Kecsk.)
„Szőlőfajták klónszelekciója" című értekezése alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa
DENCSŐ ISTVÁN (TRADEN Kft.)
„Tű- és lomblevelű fák mikroszaporítása" című értekezése alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa
CSATHÓ PÉTER (MTA TAKI)
„Kálium műtrágyahatásokat befolyásoló tényezők" című értekezése alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa
KADLICSKÓ SÁNDOR (PATE)
„A Macrophomina phaseolina (Tassi) Goid. előfordulása Magyarországon és a fontosabb gazda-parazita kapcsolatok vizsgálata" című értekezése alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa
GERENCSÉR KINGA (EFE)
„Az értékkihozatal növelésének néhány lehetősége keménylombos alapanyag fűrészipari feldolgozásánál" című értekezése alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa
HADI GÉZA (MTA)
„Csemegekukorica beltenyésztett törzsek és hibridek értékelése" című értekezése alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa
KOZMA PÁL (SZBKI)
„A szőlő rezisztencianemesítése, perspektivikus külföldi fajták és hibridformák kiválasztása Magyarország számára" című értekezése alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa
BRÓZIK SÁNDOR (GYDFV)
„Gyümölcsfajták értékelése és nemesítése" című értekezése alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa
BODA ZOLTÁN (ETI)
„Az erdészeti gyomirtószerek kutatása, különös tekintettel a természetszerű erdőgazdálkodásra" című értekezése alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa
PETHES JÓZSEF (GATE)
„A nitrogén fejtrágya megosztásának hatása különböző genotípusú őszi búzafajtákra" című értekezése alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa
GERZANICS ANNAMÁRIA (KVTFM)
„A tájtörténet és a tájhasználat összefüggései Magyarországon" című értekezése alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa
BACH ISTVÁN (OMMI)
„Az erdészeti szaporítóanyag-gazdálkodás és fajtaértékelés módszertani továbbfejlesztése" című értekezése alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa
KIRÁLY BÉLA (FKI)
„Növényi eredetű anyagokkal társított gipszbázisú kompozitlapok kötési mechanizmusai" című értekezése alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa
SZÉLL ENDRE (GKI)
„A kukorica vetőmagtermesztés hibridspecifikus technológiájának kidolgozását szolgáló agrotechnikai kísérletek rendszere" című értekezése alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa
BORDÁCS SÁNDOR (OMMI)
„Tölgyfajok örökletes tulajdonságainak vizsgálata és azok hatása a szaporítóanyag gazdálkodásra" című értekezése alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

Irodalomtudományi Szakbizottság

MÜLLER PÉTER (JPTE BTK)
„Drámaforma és nyilvánosság. A magyar dráma alakulása Örkény Istvántól Nádas Péterig" című értekezése alapján az irodalomtudomány kandidátusa
MOLNÁR JUDIT (KLTE)
„Spaces for Cultures and Languages in Recent English-Language Fiction Writing from Quebec" című értekezése alapján az irodalomtudomány kandidátusa
NAGY ISTVÁN (ELTE)
„Kommunikatív interakció Marina Cvetajeva költészetében és leveleiben" című értekezése alapján az irodalomtudomány kandidátusa
KRASZTEV PÉTER (MTA)
„A szimbolista irányzat a közép- és kelet-európai irodalmakban" című értekezése alapján az irodalomtudomány kandidátusa
HARGITTAY EMIL (PPKE)
„Fejezetek a XVII. századi magyarországi és erdélyi politikai gondolkodás történetéből" című értekezése alapján az irodalomtudomány kandidátusa
BÁRCZI ILDIKÓ (ELTE)
„Ars compilandi — A szövegformálás középkori technikája (Forráshasználat, hivatkozási gyakorlat és tematikus szerkezet a késő középkori prédikációirodalomban, Laskai Osvát életműve alapján)" című értekezése alapján az irodalomtudomány kandidátusa
EISEMANN GYÖRGY (ELTE)
„Komjáthy Jenő metafizikus költészete" című értekezése alapján az irodalomtudomány kandidátusa
RÁCZ ISTVÁN (DE)
„Identitáskereső versek az 1945 utáni brit költészetben" című értekezése alapján az irodalomtudomány kandidátusa

Biológiai tudomány Szakbizottsága

NÉMEDI LÁSZLÓ (ÁNTSZ FI)
„Az emberi környezet mikrobiológiai állapota Budapesten" című tézisei alapján a biológiai tudomány kandidátusa
VERES ZSUZSANNA (MTA KKKI)
„Pirimidin-nukleozid-analógok foszforolízisének és enzimgátló tulajdonságának vizsgálata timidin és uridin foszforilázzal" című értekezése alapján a biológiai tudomány kandidátusa

PERÉNYI MIKLÓS (Senex Kft.)
„A garda (Pelecus cultratus L.) populációdinamikája és táplálékösszetétele a Balatonban" című értekezése alapján a biológiai tudomány kandidátusa
BURGYÁN JÓZSEF (MBK)
„A cymbidium gyűrűsfoltosság vírus molekuláris biológiája" című értekezése alapján a biológiai tudomány kandidátusa

Pedagógiai tudomány Szakbizottsága

OZSVÁTH KÁROLY (MTF)
„A motorikum dimenzióinak teljesítménydiagnosztikai vizsgálata" című értekezése alapján a neveléstudomány kandidátusa
PALOTAY FERENCNÉ (BGYTF)
„Gyermekek és tanárok a Nyugat első generációjának szépirodalma" című értekezése alapján a neveléstudomány kandidátusa
TÓTHNÉ KURTÁN ZSUZSA (VE)
„Szaknyelvi tantervek összeállításának kérdései" című értekezése alapján a neveléstudomány kandidátusa

Matematikai és Számítástudományi Szakbizottság

AZEEZA ALI ISMAEEL
„Ew-Clifford Inverse Semigroups" című értekezése alapján a matematikai tudomány kandidátusa
KIRÁLY BERTALAN (EKTF)
„A csoportgyűrű fundamentális ideáljáról" című értekezése alapján a matematikai tudomány kandidátusa
SZAKÁCS ATTILA (EKTF)
„A csoportgyűrű egységcsoportjának uniter részcsoportja" című értekezése alapján a matematikai tudomány kandidátusa
KOVÁCS ZOLTÁN (BGYTF)
„Pszeudokonnexiók vektornyalábokban és alkalmazásaik" című értekezése alapján a matematikai tudomány kandidátusa
G. HORVÁTH ÁKOS (BME)
„N-rácsok minimális vektorai" című értekezése alapján a matematikai tudomány kandidátusa
RUDAS TAMÁS (ELTE)
„Kereszttáblák elemzésének néhány módszere" című értekezése alapján a matematikai tudomány kandidátusa
DOMBI JÓZSEF (JATE)
„A Fuzzy halmazok operátorainak szerkezete a többtényezős döntések szempontjából" című értekezése alapján a matematikai tudomány kandidátusa

Politikatudományi Szakbizottság

ILONSZKI GABRIELLA (BKE)
„Politikai kultúra és Politikai Rendszer. Brit összefüggések." című értekezése alapján a politikatudomány kandidátusa
SIPOS KATALIN (MTA)
„A regionalizmus történeti és jogi aspektusai (Spanyolország, Olaszország, Franciaország)" című könyve alapján a politikatudomány kandidátusa
BALOGH LÁSZLÓ (ELTE)
„A ceausescui korszak politikai rendszere és a rendszerváltás néhány fontosabb politológiai összefüggése" című értekezése alapján a politikatudomány kandidátusa
FRICZ TAMÁS (MTA)
„A magyarországi pártrendszer kialakulásairól és jellemzőiről 1987—1992" című értekezése alapján a politikatudomány kandidátusa

Bányászati, földtani geodéziai és geofizikai Szakbizottság

HAMAR DÁNIEL (ELTE)
„Whistlerek illesztett szűrése" című értekezése alapján a földtudomány kandidátusa
DEMÉNY ATTILA (MTA TTKL)
„Magmatizmushoz kapcsolódó karbonátképződés és -átalakulás atabilizotópos vizsgálata" című értekezése alapján a földtudomány kandidátusa
HARANGI SZABOLCS (ELTE)
„A Mecsek hegység alsókréta vulkáni kőzetei" című értekezése alapján a földtudomány kandidátusa
BÁNYAI LÁSZLÓ (MTA GGKI)
„Lokális és regionális geodinamikai vizsgálatok geodéziai módszerei" című értekezése alapján a műszaki tudomány kandidátusa
PETHŐ GÁBOR (ME)
„Horizontális elektromos dipólus forrás elektromágneses terének frekvenciatartománybeli numerikus modellezése kétdimenziós szerkezetekre" című értekezése alapján a műszaki tudomány kandidátusa
KALMÁR JÁNOS (MÁFI)
„Ásványtani és kőzettani tanulmányok az Észak-Erdélyi szigethegységek metamorf kőzetein" című tézisei alapján a földtudomány kandidátusa
CSONTOS LÁSZLÓ (ELTE TTK)
„A Bükk hegység földtani vizsgálata" című értekezése alapján a földtudomány kandidátusa

Pszichológiai Szakbizottság

OLÁH ATTILA (ELTE)
„Szorongás, megküzdés és megküzdési potenciál" című értekezése alapján a pszichológiai tudomány kandidátusa
KALMÁR MAGDA (ELTE)
„Koraszülött és időre született gyerekek értelmi fejlődésének longitudinális összehasonlító vizsgálata" című értekezése alapján a pszichológiai tudomány kandidátusa
KÓSA ÉVA (ELTE)
„A gyermek és média kapcsolata a szocializáció kontextusában" című értekezése alapján a pszichológiai tudomány kandidátusa

Építési, építészeti és közlekedéstudományi Szakbizottság

KAJTÁR LÁSZLÓ (BME)
„Általános rendeltetésű föld alatti terek belső mikroklímájának biztosítása" című értekezése alapján a műszaki tudomány kandidátusa

WINDISCH ANDOR (DYWIDAG-S)
„A ferde acélbetét hatékonysági tényezője" című értekezése alapján a műszaki tudomány kandidátusa
KONTRA JENŐ (MBE)
„A geotermális energia épületfűtési hasznosításának egyes kérdései" című értekezése alapján a műszaki tudomány kandidátusa

Néprajztudományi Szakbizottság

KOVÁCS ANDRÁS (Sanders Kft.)
„A magyar, román és ukrán népballadák sajátos és közös vonásai" című értekezése alapján a néprajztudomány kandidátusa
DARÁNYI SÁNDOR (ELTE)
„Változó és változatlan. A természetes hiedelmi rendszerektől a kognitív könyvtárig" című értekezése alapján a néprajztudomány kandidátusa
KRISTÓF ILDIKÓ (MTA)
„Boszorkányüldözés Debrecenben és Bihar vármegyében a 16—18. században" című értekezése alapján a néprajztudomány kandidátusa
FEJŐS ZOLTÁN (TLA)
„A chichagói magyarok két nemzedéke 1890—1940. Az etnikai örökség megőrzése és változása" című értekezése alapján a néprajztudomány kandidátusa
BORSOS BALÁZS (MTA)
„Három folyó között. A hagyományos gazdálkodás alkalmazkodása a természeti viszonyokhoz a Bodrogközben a folyószabályozási munkák előtt és után (1840—1910)" című értekezése alapján a néprajztudomány kandidátusa
GÁBORJÁN ALICE (Népr. Múz.)
„Szűrujjasok. A Néprajzi Múzeum szűrujjas anyagának katalógusa" című könyve alapján a néprajztudomány kandidátusa

Nyelvtudományi Szakbizottság

KOVÁCS OXÁNA (ELTE)
„A kárpáti nyugatukrán tájszólások akcentológiája mint az ószláv akcentológiai rendszer rekonstrukciójának adatforrása" című értékelése alapján a nyelvtudomány kandidátusa
HORVÁTH KATALIN MÁRIA (ELTE)
„A rész és az egész. (A rész—egész viszony szerepe a nyelv működésében)" című értekezése alapján a nyelvtudomány kandidátusa
BAKICS ERNŐ (JPTE)
„Nyelvjárástípusok kölcsönhatása a Dráva-menti horvát falvak nyelvében" című értekezése alapján a nyelvtudomány kandidátusa
HELTAINÉ NAGY ERZSÉBET (MTA)
„Írói nyelvművelés Magyarországon a XX. század első felében (Ady Endrétől Illyés Gyuláig)" című értekezése alapján a nyelvtudomány kandidátusa
MOLNÁR ZOLTÁN (BDTF)
„Nyelvfödrajzi-szociolingvisztikai vizsgálatok a magyar nyelvterület nyugati régióiban" című értekezése alapján a nyelvtudomány kandidátusa
NÁDASDY ÁDÁM (ELTE)
„Unstressed and Partially Stressed Syllables in English Words" című értekezése alapján a nyelvtudomány kandidátusa
PRÓSZÉKY GÁBOR (OPKM)
„Számítógépes nyelvészet (Természetes nyelvek használata számítógépes rendszerekben)" című könyve alapján a nyelvtudomány kandidátusa
LACZKÓ TIBOR (KLTE)
„Predicates in the Hungarian Noun Phrase" című értekezése alapján a nyelvtudomány kandidátusa

Filozófiai tudomány Szakbizottsága

PÓLOS LÁSZLÓ (ELTE)
„Logikai szemantikák és filozófiai alkalmazásaik" című értekezése alapján a filozófiai tudomány kandidátusa
BORBÉLY GÁBOR (MTA)
„Az értelem egysége" című értekezése alapján a filozófiai tudomány kandidátusa

Szociológiai és Demográfiai Szakbizottság

TÓTH OLGA (MTA)
„A szülővé válás — mint életút átmenet" című értekezése alapján a szociológiai tudomány kandidátusa
MISZLIVETZ FERENC (MTA)
„Nacionalizmus, nemzetállam és civil társadalom Kelet-közép-Európában" című értekezése alapján a szociológiai tudomány kandidátusa
FELEKY GÁBOR (JATE)
„A munkaszituációtól a strukturális viszonylatokig" című értekezése alapján a szociológiatudomány kandidátusa
TOSICS IVÁN (Városkut. Kft.)
„A lakásrendszer szociológiai és közgazdasági elemzése" című értekezése alapján a szociológiai tudomány kandidátusa
HEGEDŰS JÓZSEF (MTA)
„A lakásrendszer szociológiai és közgazdasági elemzése" című értekezése alapján a szociológiai tudomány kandidátusa
PÉLI GÁBOR
„Szervezet ökológia a szimbolikus logika tükrében" című értekezése alapján a szociológiai tudomány kandidátusa
LÉVAI KATALIN (KLTE)
„Önkormányzati szociálpolitika a jóléti rendszer átalakításának tükrében" című értekezése alapján a szociológiai tudomány kandidátusa
FORINTOS GYÖRGY (OKI)
„A szellemi potenciál és hasznosulása az egyetemen" című könyve alapján a kultúrszociológia kandidátusa

Agrárökonómiai Szakbizottság

CSATAI RÓZSA (PATE)
„Készletgazdálkodási rendszerek és alkalmazásuk a mezőgazdasági termelésben" című értekezése alapján a mezőgazdaságtudomány kandidátusa

SARUDI CSABA (PATE)
„Az agrártermelés és a területfejlesztés gazdasági összefüggései Somogy megyében" című értekezése alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

MÁRTHA ZSUZSANNA
„Baromfigazdaság Magyarországon a második világháborút megelőző száz esztendőben" című értekezése alapján a mezőgazdaságtudomány kandidátusa

MREKVA TIBOR (CMK Kft.)
„A takarmányok energetikai értékelési rendszeréhez illeszkedő összehasonlító pénzbeli értékelés elemzése" című értekezése alapján a mezőgazdaságtudomány kandidátusa

VÖRÖS MIHÁLY LÁSZLÓ (EUROPARITÁS Kft.)
„A hazai agrárgazdaság informatikai feltételeinek fejlesztési problémái" című értekezése alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

FERENCZI ZOLTÁN (PATE)
„A gazdálkodás hatékonyságának elemzése többváltozós statisztikai módszerekkel" című értekezése alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

LŐKÖS LÁSZLÓ (GATE)
„A rendszerváltáshoz vezető út a magyar élelmiszergazdaságban" című tézisei alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

Történelemtudományi Szakbizottság

VESZPRÉMY LÁSZLÓ (HM)
„Hadtörténeti leírások és kifejezések forrásproblémái az Árpád-kori latin nyelvű elbeszélő forrásokban" című értekezése alapján a történelemtudomány kandidátusa

Ö. KOVÁCS JÓZSEF (ME)
„Zsidók Kecskemét és Kiskunhalas társadalmában, 18—19. század" című értekezése alapján a történelemtudomány kandidátusa

HUDI JÓZSEF (VM Levéltár)
„Pápa város önkormányzata a késő feudalizmus időszakában (1730—1847)" című értekezése alapján a történelemtudomány kandidátusa

BEKE MARGIT
„A magyar katolikus püspökkari tanácskozások története és jegyzőkönyvei 1919—1944 között" című könyve alapján a történelemtudomány kandidátusa

BOTKA JÁNOS (CSÉPA)
„A kunok—jászok katonáskodása és ünnepi bandériumai a betelepedéstől a kiegyezés koráig" című értekezése alapján a történelemtudomány kandidátusa

FÜLÖP ÉVA MÁRIA (MM)
„A magyarországi bencés kongregáció birtokainak gazdasági szervezete és irányítása (1848—1949)" című értekezése alapján a történelemtudomány kandidátusa

GERICS JÓZSEFNÉ (ELTE)
„Az önkormányzat intézményei és elméleti alapvetése az európai és hazai városfejlődés korai szakaszában" című értekezése alapján a történelemtudomány kandidátusa

GECSÉNYI LAJOS (GYMS Megye Levéltára)
„Fejezetek a magyarországi kereskedelem XVI—XVII. századi történetéből" című értekezése alapján a történelemtudomány kandidátusa

SOLYMOSI LÁSZLÓ (KLTE)
„A földesúri járadékok új rendszere a 13. századi Magyarországon" című értekezése alapján a történelemtudomány kandidátusa

GIBBA EDIT (MJVSZ)
„Pártpolitikai és közigazgatási viszonyok Vas vármegyében és Burgenlandban az 1920-as és 1930-as években" című értekezése alapján a történelemtudomány kandidátusa

SZARKA LÁSZLÓ (MTA)
„A szlovák nemzetfejlődés és a magyar kormányzati nemzetiségi politika a dualizmus korában" című értekezése alapján a történettudomány kandidátusa

PÓCZIK SZILVESZTER TIBOR (KTE)
„Fejezetek a fasizmusértelmezések történetéből" című értekezése alapján a történelemtudomány kandidátusa

KLANICZAY GÁBOR (ELTE)
„Az uralkodók szentsége. Magyar dinasztikus szenttípusok középkori európai összehasonlításban" című értekezése alapján a történelemtudomány kandidátusa

RÁCZ LAJOS (MTA)
„A Kárpát-medence éghajlattörténete a kora újkor idején (1490—1800). A környezettörténeti források feldolgozásának módszerei" című értekezése alapján a történelemtudomány kandidátusa

LEKLI BÉLA (MOLT)
„Napkor története a feudalizmus korában" című értekezése alapján a törtnelemtudomány kandidátusa

Rádiótechnika, Vákuum- és Félvezetőtechnika és Hírközlés Szakbizottsága

VO VAN TUYEN (MTA)
„A planárisan adalékolt dióda" című értekezése alapján a műszaki tudomány kandidátusa

Földrajz és Meteorológiai tudomány Szakbizottsága

KARÁCSONY JÁNOS (GATE)
„A szélerózió elleni védekezés fizikai alapjai" című értekezése alapján a földrajztudomány kandidátusa

PAPP SÁNDOR (ELTE)
„A Bükkalja mezőgazdasági potenciáljának feltárása reprezentatív típusszelvény vizsgálata alapján" című értekezése alapján a földrajztudomány kandidátusa

RINGER ÁRPÁD IMRE (ME)
„Északkelet-magyarországi geomorfológiai szintek és régészeti adataik" című értekezése alapján a geomorfológiai tudomány kandidátusa

Gépészeti, Kohászati Szakbizottság

MÁTYÁSI GYULA (BME)
„Művelettervezési feladatok megoldása szakértő rendszerrel" című értekezése alapján a műszaki tudomány kandidátusa

VÁRADI SÁNDOR (BME)
„Sűrűáramú nyomótartályos pneumatikus szállítás" című értekezése alapján a műszaki tudomány kandidátusa
VIGH LÁSZLÓ (Talon Kft.)
„Öntöttvasak kristályosodását kísérő méretváltozások vizsgálata számítógép segítette komplex mérőrendszer alkalmazásával" című értekezése alapján a műszaki tudomány kandidátusa

Hadtudományi Szakbizottság

SALLAI IMRE (HVK)
„Az olasz védelmi stratégia és a fegyveres erők fejlődése a II. világháborútól napjainkig. Hasznosítható tapasztalatok a Magyar Köztársaság biztonságpolitikájának és Honvédelmi Alapelveinek továbbfejlesztéséhez" című értekezése alapján a hadtudomány kandidátusa
KOVÁCSNÉ NÁBRÁDI MÁRTA (ZMKA)
„Az amerikai angol nyelvoktatás bevezetése, megszervezése és perspektívája a magyar tisztképzésben" című értekezése alapján a hadtudomány kandidátusa

Bányászati, földtani Szakbizottság

KOVÁCS SÁNDOR (MTA)
„Magyarország triász és egyes paleozóos üledékes kifejlődési egységeinek ősföldrajzi kapcsolatai" című tézisei alapján a földtudomány kandidátusa

Állam- és jogtudományi Szakbizottság

DEZSŐ MÁRTA (ELTE)
„Választási rendszer és az alkotmányos hatalomgyakorlás" című értekezés alapján az állam- és jogtudomány kandidátusa
IMRE MIKLÓS (ÁIFI)
„Az építésügy igazgatása és szabályozása" című értekezése alapján az állam- és jogtudomány kandidátusa
KISFALUDI ANDRÁS (ELTE)
„A társasági tagsági jogok tulajdonjogi szempontú elemzése" című értekezése alapján az állam- és jogtudomány kandidátusa

Energetikai Szakbizottság

BARCZA JÁNOS (BME)
„Hőkioldó termo-mechanikai modellezése és számítógépes működésvizsgálata" című értekezése alapján a műszaki tudomány kandidátusa

PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára pályázatot hirdet a

MATEMATIKAI KUTATÓINTÉZET

igazgatói munkakörének betöltésére, 1996. január 1-jei hatállyal.

Az igazgató feladata:

- az intézet tudományos tevékenységének irányítása, koordinálása,
- a kutatóhely hazai és nemzetközi tudományos életben kivívott helyének és szerepének megőrzése, illetve további erősítése,
- a kutatóhely kialakított tudományos koncepciójának megvalósítása.

A pályázókkal szembeni követelmények:

- legalább a tudomány kandidátusa, vagy Ph. D. tudományos fokozat,
- kimagasló, nemzetközileg is elismert eredmények az intézet profiljának megfelelő kutatások valamely területén,
- kutatóintézet vagy kutatási egység vezetésében szerzett megfelelő gyakorlat, legalább egy világnyelv előadóképes ismerete.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázóknak az intézet tudományos programja megvalósítására vonatkozó koncepcióját,
- a pályázó jelenlegi munkahelyének, besorolásának, beosztásának és fizetésének megjelölését,
- eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek ismertetését,
- a pályázó által írt tanulmányok, könyvek pontos bibliográfiai jegyzékét, tudományos fokozatának és idegennyelv-ismeretének megjelölését.

A pályázathoz mellékelni kell:

- az oklevelek hiteles másolatát,
- részletes szakmai önéletrajzot 2 példányban,
- 3 hónapnál nem régebbi keletű erkölcsi bizonyítványt.

A pályázathoz csatolni kell a jelenlegi munkáltató által készített minősítést, az 1992. évi XXXIII. törvény 40. §-a, illetve a 49/1993. (III. 26.) Korm. rendelet szerint.

A megbízás legfeljebb ötéves időtartamra, illetőleg a pályázó 70 éves koráig szól.

A pályázatot az MTA főtitkárának címezve (1361 Budapest, Pf. 6.) a pályázati felhívás megjelenésétől számított 30 napon belül kell benyújtani az illetékes tudományági főosztálynak.

Keviczky László s. k.

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára pályázatot hirdet az

IZOTÓPKUTATÓ INTÉZET

igazgatói munkakörének betöltésére, 1996. január 1-jei hatállyal.

Az igazgató feladata:

- az intézet tudományos tevékenységének irányítása, koordinálása,

- a kutatóhely hazai és nemzetközi tudományos életben kivívott helyének és szerepének megőrzése, illetve további erősítése,
- a kutatóhely kialakított tudományos koncepciójának megvalósítása.

A pályázókkal szembeni követelmények:

- legalább a tudomány kandidátusa, vagy Ph. D. tudományos fokozat,
- kimagasló, nemzetközileg is elismert eredmények az intézet profiljának megfelelő kutatások valamely területén,
- kutatóintézet vagy kutatási egység vezetésében szerzett megfelelő gyakorlat, legalább egy világnyelv előadóképes ismerete.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázóknak az intézet tudományos programja megvalósítására vonatkozó koncepcióját,
- a pályázó jelenlegi munkahelyének, besorolásának, beosztásának és fizetésének megjelölését,
- eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek ismertetését,
- a pályázó által írt tanulmányok, könyvek pontos bibliográfiai jegyzékét, tudományos fokozatának és idegennyelv-ismeretének megjelölését.

A pályázathoz mellékelni kell:

- az oklevelek hiteles másolatát,
- részletes szakmai önéletrajzot 2 példányban,
- 3 hónapnál nem régebbi keletű erkölcsi bizonyítványt.

A pályázathoz csatolni kell a jelenlegi munkáltató által készített minősítést, az 1992. évi XXXIII. törvény 40. §-a, illetve a 49/1993. (III. 26.) Korm. rendelet szerint.

A megbízás legfeljebb ötéves időtartamra, illetőleg a pályázó 70 éves koráig szól.

A pályázatot az MTA főtitkárának címezve (1361 Budapest, Pf. 6.) a pályázati felhívás megjelenésétől számított 30 napon belül kell benyújtani az illetékes tudományági főosztálynak.

Keviczky László s. k.

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára pályázatot hirdet a

TÁRSADALMI KONFLIKTUSOK KUTATÓKÖZPONTJA

igazgatói munkakörének betöltésére, 1996. január 1-jei hatállyal.

Az igazgató feladata:

- az intézet tudományos tevékenységének irányítása, koordinálása,

- a kutatóhely hazai és nemzetközi tudományos életben kivívott helyének és szerepének megőrzése, illetve további erősítése,
- a kutatóhely kialakított tudományos koncepciójának megvalósítása.

A pályázókkal szembeni követelmények:

- legalább a tudomány kandidátusa, vagy Ph. D. tudományos fokozat,
- kimagasló, nemzetközileg is elismert eredmények az intézet profiljának megfelelő kutatások valamely területén,
- kutatóintézet vagy kutatási egység vezetésében szerzett megfelelő gyakorlat, legalább egy világnyelv előadóképes ismerete.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázóknak az intézet tudományos programja megvalósítására vonatkozó koncepcióját,
- a pályázó jelenlegi munkahelyének, besorolásának, beosztásának és fizetésének megjelölését,
- eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek ismertetését,
- a pályázó által írt tanulmányok, könyvek pontos bibliográfiai jegyzékét, tudományos fokozatának és idegennyelv-ismeretének megjelölését.

A pályázathoz mellékelni kell:

- az oklevelek hiteles másolatát,
- részletes szakmai önéletrajzot 2 példányban,
- 3 hónapnál nem régebbi keletű erkölcsi bizonyítványt.

A pályázathoz csatolni kell a jelenlegi munkáltató által készített minősítést, az 1992. évi XXXIII. törvény 40. §-a, illetve a 49/1993. (III. 26.) Korm. rendelet szerint.

A megbízás legfeljebb ötéves időtartamra, illetőleg a pályázó 70 éves koráig szól.

A pályázatot az MTA főtitkárának címezve (1361 Budapest, Pf. 6.) a pályázati felhívás megjelenésétől számított 30 napon belül kell benyújtani az illetékes tudományági főosztálynak.

Keviczky László s. k.

FOGADÓÓRA

Keviczky László, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára minden hétfőn 15.30—17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak, valamint az intézmények vezetőinek más időpontokban is rendelkezésére áll.

Jogi és Igazgatási Főosztály

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
Szerkeszti: az MTA Titkársága Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.
Szerkesztő: dr. Demcsik Tamás

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó és Nyomda igazgatója
A nyomdai munkálatokat az Akadémiai Kiadó és Nyomda végezte
Felelős vezető: Zöld Ferenc igazgató — Budapest, 1995., Nyomdai táskaszám: 24171
Felelős szerkesztő: dr. Demcsik Tamás — Műszaki szerkesztő: Nyárádi Tamásné
Megjelent: 8 (A/5) ív terjedelemben — HU ISSN 0865—9303

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, Lehel út 10/A., közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a Postabank Rt. 219-98636, 021-02799 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj egy évre 672,— Ft — Példányszámonkénti ára: 56,— Ft

- a k
  b

314149

XLIV/1995. ÉVFOLYAM 8. SZÁM

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
TITKÁRSÁGA

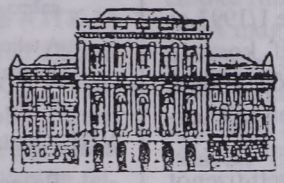

BUDAPEST, 1995. AUGUSZTUS 25.

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének állásfoglalásai

26/1995. (VI. 20.) á.f.
27/1995. (VI. 20.) á.f.
28/1995. (VI. 20.) á.f.
29/1995. (VI. 20.) á.f.
30/1995. (VI. 20.) á.f.

Javaslat az 1995. évi „Eötvös József Koszorú"-k odaítélésére 162

A májusi rendes közgyűlés határozatai végleges szövegének megállapítása 162

Pályázati rendszerünk tíz éve, eredmények és hiányosságok . 163

Ajánlások az agrárgazdaság fejlesztésére 163

Javaslat az 1996. évi Kossuth- és Széchenyi Díjra vonatkozó elnökségi ajánlás előkészítésére kiküldendő bizottság összetételére 164

Közlemények

Tájékoztató

a Doktori Tanács által odaítélt doktori és kandidátusi fokozatokról 164

Közlemény

a Magyar Tudományos Akadémia hazai tagjai és doktorai részére megállapított tiszteletdíj folyósításának tartós külföldi tartózkodás miatti felfüggesztésének szabályairól 166

Pályázati felhívások

a Dubnai Egyesített Atomkutató Intézetben folytatható kutatásokra és „Gábor Dénes Díj"-ra 166

Közlemény

az Akadémia levelezési címének megváltozásáról 167

Fogadóóra

a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórája 168

Az Értesítő zárása után érkezett pályázati hirdetmények 168

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének állásfoglalásai

az 1995. június 20-án megtartott üléséről (26—30. számú állásfoglalás)

Javaslat az 1995. évi „Eötvös József Koszorú"-k odaítélésére

A Magyar Tudományos Akadémia elnöksége 1/1993-as számú határozatával alapított Eötvös József koszorú odaítélésére kiküldött alkalmi bizottság vezetője Halász Béla, az MTA alelnöke írásbeli előterjesztésben tájékoztatta az elnökséget a bizottság javaslatairól.

A tudományos osztályok a hozzájuk beérkezett tizenöt javaslatból kilencet szavaztak meg és ajánlottak az alkalmi bizottságnak elfogadásra. A bizottság az osztályokon kialakult szavazatarányok és a részletes indokolások alapján, az osztályok első helyen tett javaslatait elfogadva, hét jelöltet terjesztett támogatólag az elnökség elé.

A Fizikai Tudományok Osztálya a jelölés leadására megadott határidő — és az alkalmi bizottság ülése — után nevezte meg az Eötvös József koszorú odaítélésére javasolt tudóst, így az alkalmi bizottság az ő személyéről állásfoglalást kialakítani nem tudott. A Fizikai Tudományok Osztályának javaslatát az elnökség az ülésen írásban pótlólag megkapta és úgy döntött, hogy a megkésett javaslatról is szavaz.

Az elnökség — titkos szavazást követően — a következő állásfoglalást hozta:

Az elnökség 26/1995. számú állásfoglalása

1. Az elnökség 1995-ben Eötvös József Koszorúval a következőket tünteti ki:

I. Osztály

Ecsedy Ildikó
a nyelvtudomány doktora, az MTA Nyelvtudományi Intézetének tudományos tanácsadója

A kínai nyelv, irodalom és szokások tudománya területén végzett eredményes kutatói munkásságáért.

III. Osztály

Vincze István
a matematikai tudomány doktora, az MTA Matematikai Kutatóintézetének nyugalmazott tud. osztályvezetője

A modern magyar matematikai statisztika megalapításáért és abban kifejtett iskolateremtő munkásságáért.

V. Osztály

Kelemen Endre
az orvostudomány doktora, Országos Haematológiai és Vértranszfúziós Intézet

A haematológiai kutatások terén elért kiemelkedő tudományos munkásságáért.

VI. Osztály

Mistéth Endre
a műszaki tudomány doktora, a Vízügyi Tervező Vállalat nyugalmazott főmérnöke, címzetes egyetemi tanár

A teljes- és félvalószínűségi méretezési eljárás hazai fejlesztésében és alkalmazásában elért eredményeiért, iskolateremtő munkásságáért.

VIII. Osztály

Polgár László
a biológiai tudomány doktora, az MTA Szegedi Biológiai Központ Enzimológiai Intézetének tudományos tanácsadója

A proteázok hatásmechanizmusának kutatása terén elért eredményeiért.

IX. Osztály

Szamel Lajos
az állam- és jogtudomány doktora, a Janus Pannonius Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának nyugalmazott egyetemi tanára

Az alkotmányjog és a közigazgatási jog területén végzett kiemelkedő színvonalú tudományos munkásságáért.

X. Osztály

Stegena Lajos
a földtudomány doktora, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Környezetfizikai Tanszéki Csoport nyugalmazott egyetemi tanára

A geodinamika és geotermika területén a hazai és a nemzetközi kutatások terén elért tudományos eredményeiért.

XI. Osztály

Ketskeméty István
a fizikai tudomány doktora, az MTA Lézerfizikai Tanszéki Kutatócsoport tudományos tanácsadója

A szegedi lumineszcencia iskola megteremtéséért, a szegedi lézerkutatások megindításáért, valamint oktatói munkásságáért.

2. Az elnökség felkéri elnökét, hogy a kitüntetéseket rendkívüli elnökségi ülés keretében szeptemberben adja át.

A májusi rendes közgyűlés határozatai végleges szövegének megállapítása

A májusi rendes közgyűlés által kiküldött Határozatszövegező Bizottság elnöke, Ritoók Zsigmond, az MTA rendes tagja az elnökség elé benyújtotta — a közgyűlés felhatalmazása alapján — véglegesítésre a közgyűlés határozatainak szöveg-tervezetét.

Az elnökség rövid vita után a határozat végleges szövegét a következőképpen állapította meg:

Az elnökség 27/1995. számú állásfoglalása

A Magyar Tudományos Akadémia 1995. évi májusi közgyűlésének határozatai (A közgyűlés határozatai az Akadémiai Értesítő 1995. július 21-i 7. számában jelentek meg.)

Pályázati rendszerünk tíz éve, eredmények és hiányosságok

Láng István és Andorka Rudolf előterjesztők szóbeli kiegészítésükben arra hívták fel az elnökség figyelmét, hogy az Országos Tudományos Kutatási Alap (OTKA) ismét veszélyben van, és mindenképpen meg kell állítani az OTKA megszüntetésére irányuló törekvéseket. Folyamatosan csökken az OTKA-nak juttatott költségvetési támogatás reálértéke, 1993-ban és 1994-ben pedig már a nominális értéke is csökkent. Az előterjesztők külön felhívták az elnökség tagjainak a figyelmét a helyszínen kiosztott füzetre, amely az OTKA I/1 és I/2 pályázatok (1986—1991) kiemelkedő kutatási eredményeit tartalmazza.

Az írásbeli előterjesztés rövid áttekintést adott az OTKA történetéről, pénzforrásairól, az OTKA által nyújtott támogatásokról, a pályázatok elbírálásának menetéről, valamint a pályázatok elfogadásáról. Beszámol az előterjesztés a támogatások elosztásáról a tudományterületek és intézményfajták között, a szerződések, a támogatás felhasználásának szabályairól, az ellenőrzésről, a kutatási pályázatok eredményességének értékeléséről is.

Az elnökség tagjai a vita során kivétel nélkül rendkívül fontosnak tartották az OTKA további működésének biztosítását, az OTKA független alapként való további létezését. Az OTKA támogatási rendszerével kapcsolatban hangzott el az a javaslat, hogy az OTKA a jövőben, lehetőség szerint, a kiemelkedő eredményeket produkáló kutatóhelyeket részesítse kiemelkedő támogatásban. Az OTKA elnöke válaszában kifejtette, hogy mindig is törekedtek az említett javaslat megvalósítására. Azonban komoly akadályt jelent az, hogy az OTKA elsődleges feladatává a tudomány életben tartása vált.

Az elnökség 28/1995. számú állásfoglalása

1. Az OTKA független szervezetként, önálló elkülönített alapként való fenntartása, pénzügyi kereteinek megerősítése és stabilizálása fontos előfeltétel a hazai alapkutatások eredményes folytatásához, nemzetközi versenyképességének megőrzéséhez.

2. Egyetért az elnökség azzal a javaslattal, amely szerint az OTKA pénzügyi kereteit célszerű lenne hosszabb időszakra (3—4 év) meghatározni, majd az irányszámokat az infláció mértékének megfelelően korrigálni.

3. Támogatja az elnökség azt a javaslatot is, hogy az OTKA Bizottság kétévenként (1996-os kezdéssel) adjon ki tevékenységéről tájékoztatót.

4. Az elnökség felkéri elnökét, kezdeményezze, hogy a Tudománypolitikai Kollégium tűzze napirendjére az OTKA ügyének részletes megtárgyalását.

Ajánlások az agrárgazdaság fejlesztésére

Az Akadémia Agrártudományok Osztálya, Földtudományok Osztálya, valamint a Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya együttes előterjesztéséhez Stefanovits Pál, az MTA rendes tagja, az Agrártudományok Osztálya elnöke fűzött rövid szóbeli kiegészítést.

„A magyar tudományos kutatás és fejlesztés, továbbá az agrár felsőoktatás az elmúlt évtizedekben jelentős szellemi tartalékot halmozott fel saját kutatási eredményeivel, a külföldi tapasztalatok átvételével és hasznosításával. Ezek megalapozhatják azokat a döntéseket, amelyek elvezethetnek az agrárgazdaság jelenlegi válságos helyzetéből való kiemelkedéshez és a hosszabb távú agrárpolitikai irányelvek kimunkálásához." — határozták meg céljukat az előterjesztők. Az előterjesztés két fő részből áll; az első tartalmazza az agrárgazdaság fejlesztésére tett ajánlásokat, míg a második az ajánlások megalapozását. Az előterjesztés kitér a közgazdasági feltételrendszer, a víz- és talajkészletek, a növénytermesztés és növényvédelem, az állattenyésztés és állategészségügy, a fogyasztói védelem, a műszaki fejlesztés, a környezetgazdálkodás és természetvédelem, a kutatás, oktatás és szaktanácsadás, valamint a vidék és térségfejlesztés kérdéseire.

Az elnökség tagjai igen fontosnak ítélték a három tudományos osztály előterjesztését, amely a Magyar Tudományos Akadémia országos problémák megoldása iránti nyitottságát jelzi. A vita során egyebek között elhangzott, hogy szükség van a jog területén is a mezőgazdaság segítésére, így például a földtulajdon és a földbérlet alapvető szabályainak megállapításánál.

Az elnökség tagjai az előterjesztést igen alapos és kiváló munkának minősítették és úgy ítélték meg, hogy kisebb módosítások után széleskörű publicitást kellene a részére biztosítani. Erre a javaslatra reagálva az Agrártudományok Osztálya elnöke tájékoztatta az elnökséget, hogy a vita alapján átdolgozott előterjesztést az Agrártudományok Osztálya tájékoztatójában kívánják közzétenni és azt megküldik a Kormánynak, az országgyűlési képviselőknek, valamint az érintett tudományterület minden minősítettjének.

Az elnökség 29/1995. számú állásfoglalása

Az elnökség köszönetet mond az előterjesztőknek az ajánlások igen színvonalas elkészítéséért és egyetért azzal, hogy az előterjesztést a vitában elhangzottak figyelembevételével átdolgozva a három tudományos osztály küldje meg a Kormánynak, a parlamenti képviselőknek és az érintett tudományterület minősítettjeinek.

Javaslat az 1996. évi Kossuth- és Széchenyi Díjra vonatkozó elnökségi ajánlás előkészítésére kiküldendő bizottság összetételére

Az Akadémia elnöke javasolta az elnökségnek, hogy a Kossuth- és Széchenyi Díj Bizottsághoz terjesztendő akadémiai javaslat kialakításának előkészítésére Előkészítő Bizottságot küldjön ki. Az elnökség az elmúlt években kialakult gyakorlatnak megfelelő javaslatot elfogadta.

Az elnökség 30/1995. számú állásfoglalása

Az elnökség

1. a Kossuth- és Széchenyi-díjak 1996. évi adományozására vonatkozó javaslatának előkészítésére az alábbi összetételű bizottságot küldi ki:

a Bizottság elnöke: Halász Béla r. t., alelnök
a Bizottság tagjai: Michelberger Pál r. t., alelnök
Pataki Ferenc r. t., alelnök
Besznyák István, az orvostud. doktora
Bodnár György, az irodalomtud. doktora
Hatvani László, a matematikai tud. doktora
Király Tibor r. t.
Láng István r. t.
Solymosi Frigyes r. t.
a Bizottság titkára: Sáry László, a Jogi- és Igazgatási Főosztály vezetője

2. felkéri a Bizottságot, hogy — a tudományos osztályok szeptember közepéig teendő ajánlásainak ismeretében — alakítsa ki javaslatát és terjessze azt az októberi elnökségi ülés elé.

Az elnökség egyéb állásfoglalásai

A vidéki akadémiai bizottságok és több tudományos osztály javaslatára az elnökség foglalkozott a felsőoktatást sújtó kormányzati intézkedésekkel. Az Akadémia elnöke és az ülésen jelenlévő Rektori Konferencia elnöke együttesen felkért egy hat tagú bizottságot, hogy a vitában elhangzottak alapján fogalmazzanak meg egy nyilatkozatot. A nyilatkozatot az MTA elnöke a miniszterelnöknek küldi meg. A bizottság tagjaiul a Rektori Konferencia részéről Ritoók Zsigmondot, Bíró Pétert és Frenyó V. Lászlót, az Akadémia részéről Gergely Jánost, Király Tibort és Michelberger Pált kérték fel.

Az elnökség

— felkéri a tudományos osztályok elnökeit, hogy augusztus 20-a alkalmából kormánykitüntetésre tett javaslataikat egy héten belül juttassák el a tudományterületileg illetékes alelnökökhöz;

— egyetért azzal, hogy Giuseppe Vedovato római professzort a magyar tudomány támogatása érdekében kifejtett tevékenységéért az Akadémia Pro Scientia éremmel tüntesse ki;

— a Magyar Tudomány szerkesztőbizottságába Czelnai Rudolfot, az MTA rendes tagját megválasztja;

— tudomásul veszi az 1995. április 25-ei ülése óta eltelt időszak legfontosabb akadémiai eseményeiről készített beszámolót, valamint az 1995. májusi rendes közgyűlés részvételi arányairól készített tájékoztatót;

— köszönettel elfogadja az 1995. augusztus 18-ai martonvásári Beethoven koncertre szóló meghívást.

Budapest, 1995. július 27.

Kosáry Domokos s. k.

KÖZLEMÉNYEK

TÁJÉKOZTATÓ

a Doktori Tanács által odaítélt doktori fokozatokról

Művészettörténeti Szakbizottság

GERSZI TERÉZ (Szépműv. Múzeum)
„Pieter Bruegel és a németalföldi tájkép. A hagyomány szerepe és jelentősége a művészetben" című értekezése alapján a művészettörténeti tudomány doktora

Fizikai és csillagászati Szakbizottság

KAJCSOS ZSOLT (KFKI)
„Lehetőségek és korlátok az eseményszámláláson alapuló spektroszkópiai módszerekben: a pozitron annihiláció és a Mössbauer-effektus nemkonvencionális alkalmazásai" című téziseinek alapján a fizikai tudomány doktora

Elektronikai és számítástechnikai Szakbizottság

JÁVOR ANDRÁS (KFKI)
„Elosztott, mobil és statikus tudásbázisokat és következtető eljárásokat alkalmazó objektum orientált szimulációs rendszerarchitektúrák és metodikák" című tézisei alapján a műszaki tudomány doktora

SCHULTÉTY LÁSZLÓ
„Aktív lineáris hálózatok analízis és szintézis kérdései méréstechnikai realizációk" című tézisei alapján a műszaki tudomány doktora

Kémiai Tudomány Szakbizottsága

TUNGLER ANTAL (BME)
„Aszimmetrikus heterogén katalitikus hidrogénezések" című tézisei alapján a kémiai tudomány doktora

RÉDEY ÁKOS (VE)
„Molibdén-oxid—alumínium-oxid-katalizátorok felületkémiai és katalitikus tulajdonságainak vizsgálata" című értekezése alapján a kémiai tudomány doktora

Orvostudomány Szakbizottsága

ROMICS LÁSZLÓ (SOTE)
„Az atherogenesis és zsíranyagcserezavarok összefüggése: érfali elváltozások, lipoproteinek és macrophagok anyagcseréjének eltérései" című értekezése alapján az orvostudomány doktora

CSERMELY PÉTER (SOTE)
„Jelátviteli folyamatok a sejtmagban" című tézisei alapján az orvostudomány doktora

FACHET JÓZSEF (DOTE)
„Immunválaszok genetikai szabályozása és modulációja polysaccharidákkal" című tézisei alapján az orvostudomány doktora

GELLÉN JÁNOS (SZOTE)
„Szoptatás és hormonális fogamzásgátlás" című értekezése alapján az orvostudomány doktora

Nyelvtudomány Szakbizottsága

HAVAS LÁSZLÓ (KLTE)
„FLORUS: életmű — szöveghagyomány — utóélet" című értekezése alapján a nyelvtudomány doktora

NYIRKOS ISTVÁN (Bessenyei Tanárképző)
„Az inetimologikus magánhangzók a magyarban" című értekezése alapján a nyelvtudomány doktora

Építési, építészeti Szakbizottság

KOLLÁR LÁSZLÓ (BME)
„Kompozit anyagú héjszerkezetek" című tézisei alapján a műszaki tudomány doktora

Biológiai Tudomány Szakbizottsága

TOLDI JÓZSEF (JATE)
„A plaszticitás megnyilvánulásai perifériás és központi idegrendszerben" című értekezése alapján a biológiai tudomány doktora

TÁJÉKOZTATÓ

a Doktori Tanács által odaítélt kandidátusi fokozatokról

Nyelvtudományi Szakbizottság

FEHÉR JUDIT (Nyelvtud. Int.)
„A budhista középút filozófiája" című értekezése alapján a nyelvtudomány kandidátusa

Történelemtudományi Szakbizottság

SZÁDECZKY-KARDOS IRMA (Műv. Min.)
„Koncepciós jegyek Báthory Erzsébet ügyében" című értekezése alapján a történelemtudomány kandidátusa

SZLÁVIK GÁBOR (Miskolci Egy.)
„Plinius 'Panegyricus'-a és Dion Chrysostomos első, 'királybeszéd'-e mint a császárkori politikai gondolkodás dokumentuma" című értekezése alapján a történelemtudomány kandidátusa

Fizikai és Csillagászati Szakbizottság

KAPOSI ANDRÁS (Biofiz. Kut.)
„Nagyfelbontású lumineszcencia spektroszkópia alkalmazási lehetőségei kromoproteidek szerkezetének vizsgálatára" című értekezése alapján a fizikai tudomány kandidátusa

VAD KÁLMÁN (Atommagkut.)
„Gyengeáramú szupravezetés és alkalmazásai" című értekezése alapján a fizikai tudomány kandidátusa

PÓCSIK ISTVÁN (KFKI)
„Az in vitro proton NMR módszerek alkalmazása biológiai szövetek víztartalmának vizsgálatára" című tézisei alapján a fizikai tudomány kandidátusa

Matematikai és számítástechnikai Szakbizottsága

MAKAY GÉZA (Bolyai Int.)
„Funkcional-differenciál egyenletek korlátos és periodikus megoldásai" című értekezése honosítás alapján a matematikai tudomány kandidátusa

Bányászati földtani Szakbizottsága

ANDÓ JÓZSEF (ELTE)
„Az Holguini (ÉK-Kuba) ofiolitasszociáció és szerepe a térség földtani fejlődéstörténetének rekonstruálásában" című értekezése alapján a földtudomány kandidátusa

DOBOSI GÁBOR (Geokém. Kut.)
„Kőzetalkotó ásványok geokémiája magmás rendszerekben" című értekezése alapján a földtudomány kandidátusa

BÉRCZI SZANISZLÓ (ELTE)
„Kristályoktól bolygótestekig" című könyve alapján a földtudomány kandidátusa

Elektronikai és számítástechnikai Szakbizottság

BORBÉLY GÁBOR (Széchenyi I. Főisk.)
„1/f teljesítményspektrumú fononszám-fluktuáció, mint az 1/f zaj kialakulásának egy lehetséges oka" című értekezése alapján a műszaki tudomány kandidátusa

Energetikai Szakbizottság

VASS JÓZSEF (VE)
„Új elvek és módszerek a vegyipari folyamatok automatizálásában" című tézisei alapján a műszaki tudomány kandidátusa

KÁDÁR PÉTER (KFKI)
„Nagyfeszültségű erősáramú hálózatok védelmi rendszerének modellezése" című értekezése alapján a műszaki tudomány kandidátusa

Gépészeti, kohászati Szakbizottság

KABAI IMRE (BME)
„Függvényapproximációs főegyenletek a fogtőteherbírás fog alakténye zőinek számításához" című értekezése alapján a műszaki tudomány kandidátusa

HORVÁTH PÉTER (Miskolci Egy.)
„Mesterséges intelligencia módszerek alkalmazása a szerszámgéptervezésben" című értekezése alapján a műszaki tudomány kandidátusa

Építési és közlekedési Szakbizottsága

HAVAS PÉTER (BME)
„A vasúti áruszállítás üzemi-technológiai rendszerének fejlesztése" című értekezése alapján a közlekedéstudomány kandidátusa

LÓGÓ JÁNOS (BME)
„Tartószerkezetek terhelési állapotának vizsgálata és optimális tervezése bilineáris anyagmodell esetén nemdifferenciálható programozással" című értekezése alapján a műszaki tudomány kandidátusa

Kémiai tudomány Szakbizottsága

ALEXANDER GÁBOR
„Üvegkapilláris gázkromatográfia. A kolonnakészítés új módszerei. A kapilláris gázkromatográfia alkalmazása néhány szerves geokémiai probléma megoldására" című értekezése alapján a kémiai tudomány kandidátusa

PATÓ JÁNOS
„Polimer-prodrogok előállítása és bioaktiváció in vitro modellezése" című munkája alapján a kémiai tudomány kandidátusa

KOZMA DÁVID
„Diasztereomer sóképzéses reszolválási folyamatok vizsgálata termoanalitikai és röntgen diffrakciós módszerekkel" című munkája alapján a kémiai tudomány kandidátusa

VAJDA NÓRA
„Atomreaktorok fűtőelemeinek ellenőrzése új analitikai módszerek segítségével" című munkája alapján a kémiai tudomány kandidátusa

Pszichológiai Szakbizottság

VARGHA ANDRÁS
„A Szondi-teszt pszichometriája" című értekezése alapján a pszichológiai tudomány kandidátusa

Neveléstudományi Szakbizottság

TAKÁCS VIOLA
„Galois-gráfok pedagógiai alkalmazása" című munkája alapján a neveléstudomány kandidátusa

BALOGH ANDRÁSNÉ
„Újabb tendenciák a műszaki szakmódszertanok fejlődésében" című munkája alapján a neveléstudomány kandidátusa

KANUSZ IMRE
„A közoktatás Magyarországon 1945—1956" című munkája alapján a neveléstudomány kandidátusa

MOLNÁR MÁRIA
„Az értelmes élet iskolája" című munkája alapján a neveléstudomány kandidátusa

Agrárökonómiai Szakbizottság

ABAYNÉ HAMAR ENIKŐ
„A juh hizlalási, fejési technológiák gazdaságossági vizsgálata különös tekintettel a munkaszervezésre" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

Zenetudomány Szakbizottság

MIHÁLTZNÉ TARI LUJZA
„Kéziratos kottás gyűjtemények a XIX. század első felében" című munkája alapján a zenetudomány kandidátusa

BERLÁSZ MELINDA
„A magyar népzenekutatás-történet új forrásai és azok tudományos értékelése Lajtha László (1911—1963), Veress Sándor (1928—1989) című munkája alapján a zenetudomány kandidátusa

KÖZLEMÉNY

a Magyar Tudományos Akadémia hazai tagjai és doktorai részére megállapított tiszteletdíj folyósításának tartós külföldi tartózkodás miatti felfüggesztésének szabályairól

A Magyar Tudományos Akadémia hazai tagjai és a Magyar Tudományos Akadémia Doktora címmel rendelkező személyek tiszteletdíjáról, illetve az akadémikus elhalálozása esetén megállapítható hozzátartozói ellátásokról szóló 4/1995. (I. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: kormányrendelet) szerint az említett személyek részére járó tiszteletdíjak folyósítása egy évet meghaladó külföldi tartózkodás esetén — a külföldi tartózkodás időtartamára — felfüggeszthető. A Magyar Tudományos Akadémia (a továbbiakban: Akadémia) Vezetői Kollégiuma a szóban forgó kérdést a 16. (1995. VI. 21.) VK számú határozatával az alábbiak szerint szabályozta:

1. Az egy évet meg nem haladó időtartamban külföldön tartózkodók és az eredetileg egy éven belüli kinttartózkodás szándékával kiutazók részére a kinttartózkodás időtartamára, maximum 12 hónapon át teljes összegben — minden külön engedély nélkül — folyósítani kell a tiszteletdíjat.

2. Az egy évet meghaladó időtartamra kiutazók tiszteletdíjának a folyósítását a második év első napjától külön főtitkári intézkedés nélkül automatikusan fel kell függeszteni.

3. A kormányrendelet hatályba lépésekor már külföldön tartózkodók tiszteletdíját 1995. január 1. napjától kezdődően egy évig kell folyósítani, és 1996. január 1. napjától külön főtitkári intézkedés nélkül automatikusan fel kell függeszteni.

4. Az Akadémia hazai tagjai és az Akadémia Doktora címmel rendelkezők az egy évet meghaladó időtartamú külföldi tartózkodást kötelesek írásban bejelenteni.

- az Akadémia hazai tagjai az Akadémia Titkárságának a pénzügyi főosztályához,

• a doktorok az Akadémia Doktori Tanácsának a titkárságához.

A bejelentéshez csatolni kell a külföldön tartózkodással kapcsolatos munkáltatói tudomásulvételt, illetve a fizetés nélküli szabadság megadásáról szóló okirat másolatát.

Ugyancsak be kell jelenteni, ha az érintett személy letelepedési szándékkal tartózkodik külföldön.

A bejelentés elmulasztásával jogosulatlanul felvett tiszteletdíj folyósítás összegét az érintettnek vissza kell fizetnie.

A külföldi tartózkodást az illetékes tudományos osztálynak is be kell jelenteni.

5. A tiszteletdíj újbóli folyósítását az érintett akadémikus, illetve doktor — végleges hazatérését közlő — írásbeli bejelentése alapján lehet megindítani, a hazatérést követő hónap első napjától.

6. Az 1. pontban foglalt szabály csak abban az esetben alkalmazható, ha az érintett személy a két külföldi tartózkodás között, az újbóli kiutazás előtt legalább hat hónapot Magyarországon tartózkodott.

7. Ha az érintett személyt külföldi tartózkodásának időtartama alatt választják taggá, illetve ítélik oda részére a doktori címet, a tiszteletdíjat a választást, illetve az odaítélést követő hónap első napjától számítva kell egy évig folyósítani. A felfüggesztés és az újbóli folyósítás szabályait (2., 4. és 5. pont) a szóban forgó személyek esetében is alkalmazni kell.

Budapest, 1995. július

Magyar Tudományos Akadémia
Titkárságának
Pénzügyi Főosztálya

PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK

A Magyar Tudományos Akadémia — a dubnai Egyesített Atomkutató Intézettel kötött kétoldalú tudományos együttműködési megállapodás keretében — pályázatot hirdet a Dubnában működő nagyberendezéseknél, illetve az elméleti fizika területén folytatható kutatásokra.

A pályázatnak tartalmaznia kell a pályázó(k) nevét, tudományos tevékenységének megítélésére alkalmas anyagokat, az adott témával összefüggő legfontosabb tudományos publikációkat, a kutatási téma megnevezését, annak rövid annotációját, illetve előzményeit, a kísérletek végzéséhez szükséges anyagi erőforrások megnevezését és mértékét. (A kutatások folytatásához az MTA rendelkezésére álló pénzügyi keret kizárólag Dubnában használható fel.)

A pályázat benyújtási határideje 1995. szeptember 30.

A pályázatok elbírálása az MTA Fizikai Tudományok Osztálya rendszerében történik.

A pályázatokat az MTA Nemzetközi Együttműködési Iroda (NEI) Dubna Iroda — 1051 Budapest, Nádor utca 7.) címre kérjük küldeni, két példányban. További felvilágosítást a 138-2344/300-as telefonszámon Kindzierszky Emilné ad.

* * *

A NOVOFER Alapítvány a Műszaki-Szellemi Alkotásért Kuratóriuma kéri a gazdasági szervezeteket, a kutatással-, oktatással foglalkozó intézményeket, a műszaki egyesületeket- és érdekvédelmi szervezeteket, hogy az évente átadásra kerülő belföldi

„GÁBOR DÉNES DÍJ"-ra

terjesszék fel azokat a kreatív szellemű szakembereket, akik az alapítvány alapító okiratában foglalt feltételeknek megfelelnek.

Díjazásban részesülhetnek azok a szakemberek, akik:

— személyes tevékenységükkel közvetlenül segítik az innovatív munkát,
— kiemelkedő műszaki-szellemi alkotást hoztak létre,
— a környezetvédelem területén jelentős eredményt értek el,
— példamutató munkájukkal környezetünkben élesztik a kreatív kedvet, az alkotó szellemet,
— a vezetésük alatt álló szervezetnél megteremtették az alkotó munka infrastrukturális feltételeit.

A felterjesztendő szakemberekről az alábbi adatokat kérjük:

— név (asszonyoknál leánykori név is)
— születési adatok (hely, év, hó, nap)
— pontos lakcím (irányítószámmal)
— munkahely neve és címe
— beosztás
— rövid **szakmai** önéletrajz
— az alkotás(ok)nak és a szakmai tevékenységnek pontos és részletes leírása, a tanulmányok-, szakmai tudományos cikkek-, szakmai előadások felsorolása (cím, rövid tartalmi ismertető, megjelenés éve, melyik folyóiratban és melyik számában, melyik hazai és/vagy külföldi szakmai rendezvényen hangzott el), amelynek alapján a szakembert díjazásra javasolják.

A pályázathoz csatolni kell két szakmai támogató ajánló levelét is!

A javaslatokat a NOVOFER Alapítvány, 1112 Budapest, Hegyalja út 86. címére kérjük megküldeni.

Beküldési határidő: 1995. október 20. Díjátadás: december 19.

Felvilágosítást ad:
Garay Tóth János,a kuratórium elnöke
Telefon: 186-9350 Tel/Fax: 166-8509

Budapest, 1995. június

Garay Tóth János
a kuratórium elnöke

KÖZLEMÉNY

A budapesti V. kerületi Vigyázó F. u. 2. sz. alatti 501. sz. Postahivatal tatarozása miatt a Magyar Tudományos Akadémia, az MTA Titkársága, az MTA Nemzetközi Együttműködési Irodája és az MTA Doktori Tanács Titkársága eddigi levelezési címe 1995. szeptember 1-jétől

1245 Budapest, Pf. 1000.

levelezési címre változik.

Budapest, 1995. augusztus 3.

Jogi és Igazgatási Főosztály

FOGADÓÓRA

Keviczky László, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára, előzetes telefonon történt bejelentés alapján, minden hétfőn 15.30—17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak, valamint az intézmények vezetőinek más időpontokban is rendelkezésre áll.

Jogi és Igazgatási Főosztály

Az Értesítő zárása után érkezett pályázati hirdetmények

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNYEK

1. A pályázatot meghirdető szerv neve és címe:

Semmelweis Orvostudományi Egyetem
I. sz. Pathologiai Intézet
Budapest, Üllői út 26. 1085

Munkahely és munkakör megjelölése:

2 tudományos kutatói állás 1995. október 1-től 3 évre szóló határozott időre.

Pályázati feltételek:

— általános orvosi diploma
— pathologiai, különösen onkopathologiai módszerekben való jártasság
— 30 év alatti életkor
— idegen nyelv ismerete

A pályázathoz mellékelni kell:

— az oklevelek hiteles másolatát,
— részletes szakmai önéletrajzot,
— 3 hónapnál nem régebbi hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A pályázatokat a SOTE I. sz. Pathologiai Intézet igazgatójához címezve (Prof. Dr. Szende Béla Bp. 1085. Üllői út 26.) 1995. szeptember 15-ig kell benyújtani.

2. A pályázatot meghirdető szerv neve és címe:

Semmelweis Orvostudományi Egyetem
Élettani Intézet
Budapest, Puskin u. 9. 1088

Munkahely és munkakör megjelölése:

1 tudományos kutatói állás 1995. október 1-től 3 évre szóló határozott időre

Pályázati feltételek:

— általános orvosi diploma
— endokrinológiai és elektrofiziológiai kutatási módszerekben szerzett tapasztalat
— 30 év alatti életkor
— idegen nyelv ismerete

A pályázathoz mellékelni kell:

— az oklevelek hiteles másolatát,
— részletes szakmai önéletrajzot,
— 3 hónapnál nem régebbi hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A pályázatokat a SOTE Élettani Intézet igazgatójához címezve (Prof. Dr. Spät András Bp. 1088. Puskin u. 9.) 1995. szeptember 15-ig kell benyújtani.

3. A pályázatot meghirdető szerv neve és címe:

Semmelweis Orvostudományi Egyetem II. Belklinika MTA SOTE EKSZ Klinikai-Immunológiai Nefrológiai és Endokrinológiai részleg Budapest, Szentkirályi u. 46. 1088.

Munkahely és munkakör megjelölése:

1 tudományos kutatói állás
1995. október 1-től 3 évre szóló határozott időre
feladat: a klinikai kutatómunkában részvétel

Pályázati feltételek:

— általános orvosi diploma
— 30 év alatti életkor
— 2 idegen nyelv ismerete

Egyéb információk: 1995-ben végző pályakezdők is pályázhatnak.

A pályázathoz mellékelni kell:

— az oklevelek hiteles másolatát,
— részletes szakmai önéletrajzot,

— 3 hónapnál nem régebbi hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A pályázatokat a SOTE II. sz. Belklinika igazgatójához címezve (Prof. Dr. Tulassay Zsolt Bp. 1088. Szentkirályi u. 46.) 1995. szeptember 15-ig kell benyújtani.

4. A pályázatot meghirdető szerv neve és címe:

Semmelweis Orvostudományi Egyetem
Mikrobiológiai Intézet mikrobiológiai, virológiai részleg Budapest, Üllői út 26. 1085

Munkahely és munkakör megjelölése:

1 tudományos kutatói állás
1995. október 1-től 3 évre szóló határozott időre
feladat: víruskutatásban való részvétel

Pályázati feltételek:

— általános orvosi diploma
— 30 év alatti életkor
— idegen nyelv ismerete

Egyéb információk: 1995-ben végző pályakezdők is pályázhatnak.

A pályázathoz mellékelni kell:

— az oklevelek hiteles másolatát,
— részletes szakmai önéletrajzot,
— 3 hónapnál nem régebbi hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A pályázatokat a SOTE Mikrobiológiai Intézetbe címezve (Prof. Dr. Nász István Bp. 1089. Nagyvárad tér 4.), 1995. szeptember 15-ig kell benyújtani.

Az Értesítő zárása után érkezett pályázati hirdetmények

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
Szerkeszti: az MTA Titkársága Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.
Szerkesztő: dr. Demcsik Tamás

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó és Nyomda igazgatója
A nyomdai munkálatokat az Akadémiai Kiadó és Nyomda végezte
Felelős vezető: Zöld Ferenc igazgató — Budapest, 1995., Nyomdai táskaszám: 24273
Felelős szerkesztő: dr. Demcsik Tamás — Műszaki szerkesztő: Nyárádi Tamásné
Megjelent: 1,5 (A/5) ív terjedelemben — HU ISSN 0865—9303

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, Lehel út 10/A., közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a Postabank Rt. 219-98636, 021-02799 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj egy évre 672,— Ft — Példányszámonkénti ára: 56,— Ft

314149
MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

XLIV/1995. ÉVFOLYAM 9. SZÁM

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
TITKÁRSÁGA

BUDAPEST, 1995. SZEPTEMBER 15.

Közlemények

Tájékoztató

Pályázati felhívások

Fogadóóra

a Doktori Tanács által odaítélt doktori és kandidátusi fokozatokról 172

az Akadémiai Könyvtár főigazgatói, az MTA Szociológiai Intézete igazgatói, az MTA Központi Kémiai Kutatóintézete igazgatóhelyettesi és osztályvezetői munkaköreinek betöltésére 173

a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórája 175

KÖZLEMÉNYEK

TÁJÉKOZTATÓ

a Doktori Tanács által odaítélt doktori fokozatokról

Orvostudományi Szakbizottság

DEGRELL ISTVÁN (DOTE)
„Az agy energiatermelő és neurotranszmitter anyagcseréjének változása" című munkája alapján az orvostudomány doktora

OTTÓ SZABOLCS (Onkológiai Int.)
„Elektroforézises-immunprecipitációs geltechnikák a korai daganatfelismerés szolgálatában" című munkája alapján az orvostudomány doktora

Kémiai Tudomány Szakbizottság

LÁSZLÓNÉ HEDVIG ZSUZSA (KKKI)
„Kinetika és mechanizmus vizsgálatok a polikondenzációs reakciók körében" című értekezése alapján a kémiai tudomány doktora

NAGY ENDRE (MKKI)
„Háromfázisú anyagátadás" című értekezése alapján a kémiai tudomány doktora

MARTON AURÉL (VE)
„Ionszelektív elektródok és ioncserélők működésének és szelektivitásának jellemzése" című értekezése alapján a kémiai tudomány doktora

FRIEDLER FERENC (VE)
„Combinatorial foundation of process synthesis" című értekezése alapján a kémiai tudomány doktora

KRISTÓF JÁNOS (VE)
„Felületi rétegek termoanalitikai és spektroszkópiai vizsgálata" című értekezése alapján a kémiai tudomány doktora

ZÁRAY GYULA (ELTE)
„Induktív csatolású plazma spektrometriai módszerek szilárd minták közvetlen elemanalitikai vizsgálatára" című értekezése alapján a kémiai tudomány doktora

BAKOS JÓZSEF (VE)
„Királis foszfortartalmú ligandumok szintézise és alkalmazása homogénkatalitikus enanrioszszelektív reakcióban" című értekezése alapján a kémiai tudomány doktora

Gépészeti, Kohászati Szakbizottság

TÓTH LÁSZLÓ (Miskolci Egy.)
„Repedést tartalmazó szerkezeti elemek megbízhatósága ismétlődő terhelés esetén" című értekezése alapján a műszaki tudomány doktora

RÉTI TAMÁS (Bánki Donát Műsz. Főisk.)
„Hőkezelési folyamatok számítógépes szimulációja" című értekezése alapján a műszaki tudomány doktora

Állattenyésztési és Állatorvostudományi Szakbizottság

BELÁK SÁNDOR (Áo. Egy.)
„A DNS hibridizáció és a polimeráz láncreakció (PCR) alkalmazása az állatorvosi vírusdiagnosztikában" című munkája alapján az állatorvostudomány doktora

Agrárökonómiai Szakbizottság

KISSNÉ PAVELCSÁK ÁGNES (Áo. Egy.)
„Agrárgazdaság és gazdasági növekedés" című értekezése alapján a közgazdaságtudomány doktora

TÁJÉKOZTATÓ

a Doktori Tanács által odaítélt kandidátusi fokozatokról

Orvostudományi Szakbizottság

SZAKMÁRY ÉVA
„Fémek utódkárosító hatása" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa

BARI FERENC
„Az orrnyálkahártya vascularis és szekréciós működésének humorális és neurális szabályozása" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa

KOVÁCS MAGDOLNA
„Hypophysiotroph releasing hormonok és analógjaik hatásainak vizsgálata" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa

BARCS ISTVÁN
„A koaguláz-negatív staphylococcusok klinikai és járványügyi jelentősége és szerepük az antibiotikumrezisztencia elterjesztésében" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa

PÁVÓNÉ GYÖNGYÖSI MARIANN
„Szívizom perfizió és balkamra funkció vizsgálata nukleáris kardiológiai módszerekkel" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa

FAZEKAS LÁSZLÓ
„Krónikus vesebetegek pszichés és szociális gondozása" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa

RIHMER ZOLTÁN
„A minor depressziók klinikai és biológiai heterogenitása" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa

SZEKANECZ ZOLTÁN
„Sejtfelszíni adhéziós molekulák és citokinek szerepe a leukocitaendoteliális kölcsönhatásokban" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa

BARTHA IVÁN
„A végbélrák műtéti gyógyításának eredményei és az élet minősége a sebészeti kezelés után" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa

BÖRÖCZ ISTVÁN
„Ortopéd sebész szerepe a juvenilis chronicus arthritises betegek kezelésében" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa

KELENHEGYI CSILLA
„A cornea transplantatio klinikai-immunológiai vizsgálatai és a Cy-A szerepe a rejectio gátlásában" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa

TÓTH KÁLMÁN
„A láb dinamikus terhelési viszonyainak pedobarográfiás vizsgálata" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa

ZÁMOLYI KÁROLY
„A supraventricularis tachycardiák katéteres ablatióval történő kezelése" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa

ZIMMERMANN ISTVÁN
„Újabb kezelési módszerek a kéz csöves csontjainak töréseiben" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa

Pszichológiai Szakbizottság

KÁLLAI JÁNOS
„Az explorációs tevékenység zavara pánik-agorafóbia tünetcsoportban szenvedő személyek viselkedésében" című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa

PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK

A Magyar Tudományos Akadémia pályázatot hirdet az 1826-ban alapított

AKADÉMIAI KÖNYVTÁR

főigazgatói munkakörének betöltésére, **1996. március 1**-jei hatállyal.

A főigazgató feladata:

— az Akadémia országos tudományos könyvtára tevékenységének irányítása, kutatómunkájának fejlesztése,
— a könyvtár hazai és nemzetközi tudományos életben kivívott helyének megőrzése, illetve további erősítése.

A pályázókkal szembeni követelmények:

— felsőfokú iskolai végzettség és tudományos fokozat,
— nemzetközileg is elismert eredmények a pályázó tudományterületén,
— legalább ötéves gyakorlat a könyvtári, közgyűjteményi vagy tudományos-felsőoktatási intézményben,
— legalább egy világnyelv felsőfokú előadóképes tudása.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázónak a könyvtár szolgáltatási és tudományos kutatási feladatainak megvalósítására vonatkozó koncepcióját,
— a pályázó jelenlegi munkahelyének, besorolásának, beosztásának megjelölését,
— eddigi tudományos és szakmai közéleti munkájának és eredményeinek ismertetését,
— a pályázó szakmai írásainak bibliográfiáját.

A pályázathoz mellékelni kell:

— a pályázónak felsőfokú oktatási intézményben szerzett, valamint tudományos fokozatát igazoló okiratát, továbbá a felsőfokú nyelvtudását igazoló okirat fénymásolatait,
— részletes szakmai önéletrajzot két példányban,
— három hónapnál nem régebbi keletű erkölcsi bizonyítványt (MTA alkalmazásában álló pályázóknál ez utóbbi mellőzhető).

A pályázathoz csatolni kell jelenlegi munkáltató által egy évnél nem régebbi szakmai minősítés másolatát.

A pályázat nyertese meghatározatlan időre szóló közalkalmazotti kinevezést kap és ismételhető ötéves vezetői megbízást a munkakör betöltésére.

A pályázatot az MTA elnökének címezve (1245 Budapest, Pf. 1000.) az Akadémiai Értesítőben megjelent pályázati felhívás megjelenésétől számított 30 napon belül kell benyújtani, az Elnöki Titkárság vezetőjénél.

Az MTA elnöke a pályázatok véleményezésével zsűrit bíz meg, és döntéséről legkésőbb 1995. december 31-ig értesíti a pályázókat.

* * *

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára pályázatot hirdet a

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA SZOCIOLÓGIAI INTÉZETE

igazgatói munkakörének betöltésére, **1996. január 1**-jei hatállyal.

Az igazgató feladata:

— az intézet tudományos tevékenységének irányítása, koordinálása,
— a kutatóhely hazai és nemzetközi tudományos életben kivívott helyének és szerepének megőrzése, illetve további erősítése,
— a kutatóhely kialakított tudományos koncepciójának megvalósítása.

A pályázókkal szembeni követelmények:

— legalább a tudomány kandidátusa, vagy Ph. D. tudományos fokozat,
— kimagasló, nemzetközileg is elismert eredmények az intézet profiljának megfelelő kutatások valamely területén,
— kutatóintézet, vagy kutatási egység vezetésében szerzett megfelelő gyakorlat, legalább egy világnyelv előadóképes ismerete.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázóknak az intézet tudományos programja megvalósítására vonatkozó koncepcióját,

— a pályázó jelenlegi munkahelyének, besorolásának, beosztásának és fizetésének megjelölését,
— eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek ismertetését,
— a pályázó által írt tanulmányok, könyvek pontos bibliográfiai jegyzékét, tudományos fokozatának és idegennyelv-ismeretének megjelölését.

A pályázathoz mellékelni kell:

— az oklevelek hiteles másolatát,
— részletes szakmai önéletrajzot 2 példányban,
— 3 hónapnál nem régebbi keletű erkölcsi bizonyítványt.

Amennyiben a pályázó az MTA alkalmazásában áll, úgy a pályázatnak a fent megjelölt mellékleteket nem kell tartalmaznia.

A pályázathoz csatolni kell a jelenlegi munkáltató által készített minősítést, az 1992. évi XXXIII. törvény 40. §-a, illetve a 49/1993. (III. 26.) Korm. rendelet szerint.

A megbízás legfeljebb ötéves időtartamra, illetőleg a pályázó 70 éves koráig szól.

A pályázatot az MTA főtitkárának címezve (1245 Budapest, Pf. 1000.) a pályázati felhívás megjelenésétől számított 30 napon belül kell benyújtani az illetékes tudományági főosztálynak.

Keviczky László s. k.

* * *

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Kémiai Kutatóintézet igazgatója

PÁLYÁZATOT HIRDET

tudományos igazgatóhelyettesi munkakörök betöltésére a **fizikai-** és **szerkezeti kémiai-,** valamint a **szerves- és biokémiai** tématerületen.

A tudományos igazgatóhelyettesek feladatai:

— az intézet tudományos tevékenységének irányításában való közreműködés,
— a tématerületükhöz tartozó tudományos osztályok tevékenységének segítése, együttműködésük támogatása, tudományos tematikai és működési terveik, beszámolóik elkészítésének koordinálása, működésük figyelemmel kísérése,
— mindazon tennivalók ellátása, amelyekre az intézet működésével kapcsolatban az Igazgatóság munkarendjének alapján megbízást kapnak.

A pályázókkal szembeni követelmények:

— kimagasló, nemzetközi színvonalú tudományos eredmények az adott tématerületen,
— legalább tudományok doktora fokozat,
— nagyobb kutatási egység irányításában szerzett megfelelő gyakorlat,
— angol nyelv előadó- és vitaképes ismerete.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

a) a pályázónak a szóban forgó tématerülethez tartozó tudományos osztályok tevékenységére, működési feltételeik megteremtésére vonatkozó koncepcióját;
b) elképzeléseit a tématerület fejlesztési lehetőségeire vonatkozóan;
c) a pályázó jelenlegi munkahelyének, beosztásának és illetményének megjelölését;
d) a pályázó tudományos tevékenységét részletesen ismertető önéletrajzot, tudományos minősítést és idegennyelv-ismeretet igazoló okiratok másolatát, három hónapnál nem régebbi keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt;
e) a pályázó 1985—1995 között megjelent tudományos közleményeinek jegyzékét, valamint ezekre kapott idézetek jegyzékét;
f) a pályázó kutatási egységek irányításában végzett eddigi munkájának ismertetését.

A KKKI jelenlegi állományában lévő pályázóknak csak az a) és b) pontokra kell válaszolniuk.

Az igazgatóhelyettesi munkakörök 1996. január 1-től tölthetők be, a megbízások legfeljebb 5 évre szólnak.

A pályázati anyagot az MTA Központi Kémiai Kutatóintézet igazgatójához (1025 Budapest II., Pusztaszeri út 59—67.) kell benyújtani a közzétételtől számított 30 napon belül.

Márta Ferenc s. k.

* * *

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Kémiai Kutatóintézet igazgatója

PÁLYÁZATOT HIRDET

az intézet **gazdasági igazgatóhelyettesi** munkakörének betöltésére.

A pályázóval szembeni követelmények:

— szakirányú felsőfokú végzettség,
— megfelelő szakmai és vezetési gyakorlat.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyének, beosztásának és illetményének megjelölését,
— eddigi szakmai munkásságának ismertetését.

A pályázathoz mellékelni kell:

— részletes önéletrajzot,
— végzettséget igazoló okmányok hiteles másolatát,
— három hónapnál nem régebbi keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Az igazgatóhelyettesi munkakör 1996. január 1-től tölthető be, a megbízás legfeljebb 5 évre szól.

A pályázati anyagot az MTA Központi Kémiai Kutatóintézet igazgatójához (1025 Budapest II., Pusztaszeri út 59—67.) kell benyújtani a közzétételtől számított 30 napon belül.

Márta Ferenc s. k.

* * *

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Kémiai Kutatóintézet igazgatója

PÁLYÁZATOT HIRDET

a következő tudományos osztályok **osztályvezetői** munkakörének betöltésére:

— Biokémiai farmakológiai osztály,
— Bioorganikus kémiai osztály,
— Felületi reakciók és fémkatalízis osztály,
— Heterociklusos kémiai osztály,
— Homogén reakciókinetikai osztály,
— Katalízis osztály,
— Kémiai-fizikai osztály,
— Makromolekuláris kémiai osztály,
— Molekulárfarmakológiai osztály,
— Oldatkémiai és korróziós osztály,
— Oxidációs folyamatok osztálya,
— Polimer fizikai-kémiai osztály,
— Röntgendiffrakciós osztály,
— Szintetikus szénhidrát-kémiai osztály,
— Természetes szerves vegyületek szintézise osztály.

Az osztályvezető feladata:

— Az osztály tudományos és egyéb (szervezési, gazdasági stb.) tevékenységének irányítása, az osztályon dolgozó kutatók szakmai fejlődésének elősegítése,
— az osztály működéséhez szükséges feltételek megteremtése,
— az osztály tematikai és működési terveinek elkészítése,
— az osztály tudományos tevékenységéről és működéséről adandó beszámolók elkészítése, illetve adatok szolgáltatása.

A pályázókkal szembeni feltételek:

— Nemzetközi színvonalú kutatómunka végzése az adott osztály tématerületén,
— tudományos fokozat,
— megfelelő szakmai és vezetési gyakorlat,
— legalább egy idegen nyelv — lehetőleg angol — előadószintű ismerete.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

a) a pályázónak az osztály tevékenységére vonatkozó tudományos koncepcióját;
b) elképzeléseit az osztály működéséhez szükséges anyagi feltételek megteremtésére vonatkozóan;
c) a pályázó tudományos tevékenységét is részletesen ismertető önéletrajzot;
d) idegen nyelvtudást és tudományos minősítést igazoló okiratok másolatát;
e) a pályázó 1985—1995 között megjelent tudományos közleményeinek jegyzékét, valamint a közleményekre kapott idézetek jegyzékét;
f) a pályázónak a kutatási egységek irányításában eddig végzett munkájának ismertetését;
g) a pályázó jelenlegi munkahelyének, beosztásának, illetményének ismertetését;
h) három hónapnál nem régebbi keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A KKKI jelenlegi állományában lévő pályázóknak csak az a) és b) pontokra kell válaszolniuk.

Az osztályvezetői munkakörök 1996. január 1-től tölthetők be és a megbízások legfeljebb 5 évre szólnak.

A pályázati anyagot az MTA Központi Kémiai Kutatóintézet igazgatójához (1025 Budapest II., Pusztaszeri út 59—67.) kell benyújtani a közzétételtől számított 30 napon belül.

Márta Ferenc s. k.

FOGADÓÓRA

Keviczky László, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára, előzetes telefonon történt bejelentés alapján, minden hétfőn 15.30—17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak, valamint az intézmények vezetőinek más időpontokban is rendelkezésére áll.

Jogi és Igazgatási Főosztály

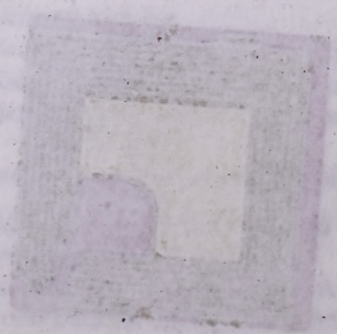

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
Szerkeszti: az MTA Titkársága Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.
Szerkesztő: dr. Demcsik Tamás

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó és Nyomda igazgatója
A nyomdai munkálatokat az Akadémiai Kiadó és Nyomda végezte
Felelős vezető: Zöld Ferenc igazgató — Budapest, 1995., Nyomdai táskaszám: 24328
Felelős szerkesztő: dr. Demcsik Tamás — Műszaki szerkesztő: Nyárádi Tamásné
Megjelent: 1 (A/5) ív terjedelemben — HU ISSN 0865—9303

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, Lehel út 10/A., közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a Postabank Rt. 219-98636, 021-02799 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj egy évre 672,— Ft — Példányszámonkénti ára: 56,— Ft

314149
MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

XLIV/1995. ÉVFOLYAM 10. SZÁM

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
TITKÁRSÁGA

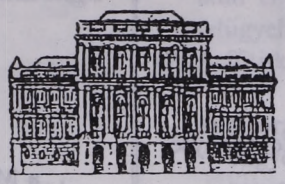

BUDAPEST, 1995. OKTÓBER 16.

Személyi rész — Kitüntetések
Augusztus 20-a, az államalapító Szent István király ünnepe alkalmából . . . 178

Kormányhatározat — 2271/1995. (IX. 8.) Korm. határozat
a Magyar Tudományos Akadémia 1994. évi tevékenységéről szóló tájékoztatójáról . . . 178

A Magyar Tudományos Akadémia Titkársága Szervezeti és Működési Szabályzata . . . 179

Közlemények — Tájékoztató
a Doktori Tanács 1995. június 16-i üléséről . . . 188

Közlemény
a doktori eljárás díjáról . . . 188

Pályázati felhívások
tudományos igazgatóhelyettesi és tudományos osztályvezetői munkakörök betöltésére . . . 188

Fogadóórák
a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának és a Doktori Tanács elnökének fogadóórája . . . 190

SZEMÉLYI RÉSZ

A miniszterelnök előterjesztésére az

Augusztus 20-a, az államalapító Szent István király ünnepe alkalmából

tudományos és oktató-nevelő munkássága elismeréseként

Lőrincz Lajos akadémikusnak, az Államigazgatási Főiskola tanszékvezető főiskolai tanárának,

Mezei Ferenc akadémikusnak,

tudományos munkássága és iskolateremtő tevékenysége elismeréseként

Bokorné dr. Szegő Hannának, az állam- és jogtudomány doktorának, az MTA Állam- és Jogtudományi Intézete tudományos tanácsadójának,

kiemelkedő oktató, kutató- és tudományszervezői tevékenysége elismeréseként

Cselőtei László akadémikusnak, a Gödöllői Agrártudományi Egyetem állami díjas kutatóprofesszorának,

Flerkó Béla akadémikusnak, a Pécsi Orvostudományi Egyetem Anatómiai, Szövettani és Fejlődéstani Intézet ny. igazgatójának, állami díjasnak a

MAGYAR KÖZTÁRSASÁGI ÉRDEMREND KÖZÉPKERESZTJE

(polgári tagozat);

sok évtizedes könyvtárszervező és informatikafejlesztő tevékenysége elismeréseként

Rózsa Györgynek, az MTA Könyvtára főigazgatójának,

több évtizedes eredményes gazdálkodást irányító tevékenysége elismeréseként

Várhelyi Tivadarnak, az MTA Izotópkutató Intézete osztályvezető-helyettesének a

MAGYAR KÖZTÁRSASÁGI ÉRDEMREND KISKERESZTJE

(polgári tagozat);

a művelődési és közoktatási miniszter előterjesztésére

Kacziba Ferencnének, a Magyar Tudományos Akadémia bölcsődéje vezetőjének a

MAGYAR KÖZTÁRSASÁGI EZÜST ÉRDEMKERESZT

(polgári tagozat);

kitüntetést adományozom.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

A KORMÁNY HATÁROZATA

A Kormány 2271/1995. (IX. 8.) Korm. határozata

a Magyar Tudományos Akadémia 1994. évi tevékenységéről szóló tájékoztatójáról

1. A Kormány tudomásul veszi a Magyar Tudományos Akadémia elnökének az Akadémia 1994. évi tevékenységéről szóló tájékoztatóját.

2. Meg kell vizsgálni a felsőoktatásról, illetve a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló törvény összhangját, szükség esetén javaslatot kell tenni az ellentmondások kiküszöbölésére.

Felelős: művelődési és közoktatási miniszter az MTA elnökének bevonásával
Határidő: 1996. március 31.

3. Át kell tekinteni egy akadémiai pályázati többletforrás létrehozásának indokoltságát és lehetőségét a legjelentősebb stratégiai és alapkutatások támogatása érdekében.

Felelős: művelődési és közoktatási miniszter pénzügyminiszter az MTA elnökének bevonásával
Határidő: 1995. szeptember 30.

4. A Kormány az Országos Kiemelésű Társadalomtudományi Kutatások 1996. után történő folytatása érdekében felkéri a művelődési és közoktatási minisztert, hogy a Magyar Tudományos Akadémia elnökének bevonásával vizsgálja meg egy közalapítvány létrehozásának indokoltságát és lehetőségét. A vizsgálat eredményétől függően a művelődési és közoktatási miniszter, valamint a pénzügyminiszter tegyen javaslatot a Kormánynak a közalapítvány létrehozására.

Felelős: művelődési és közoktatási miniszter pénzügyminiszter az MTA elnökének bevonásával
Határidő: a vizsgálat elvégzésére: 1995. október 31.

Horn Gyula s. k.,
miniszterelnök

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA TITKÁRSÁGA SZERVEZETI ÉS MŰKÖDÉSI SZABÁLYZATA

I. fejezet

A Magyar Tudományos Akadémia Titkársága jogállása és feladatai

1. A Magyar Tudományos Akadémia Titkársága és jogállása

(1) A Magyar Tudományos Akadémia (a továbbiakban: Akadémia) Titkársága (a továbbiakban: Titkárság) önálló jogi személy.
(2) Felügyeleti szerve az Akadémia, vezetője az Akadémia főtitkára, székhelye: Budapest, V. Nádor u. 7.

2. A Titkárság feladata

(1) A Titkárság alapvető feladata a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvényben (a továbbiakban: törvény) és az Alapszabályban megfogalmazott akadémiai feladatok ellátásában, az Akadémia elnöke és főtitkára tevékenységének elősegítése, az Akadémia köztestületi szervei testületi munkájának segítése.

a) A Titkárság az Akadémia testületeinek működéséhez szükséges döntéselőkészítő, szervező, koordináló, végrehajtó és ellenőrző tevékenységet lát el. Biztosítja a köztestületi tagok részére tagságukból eredő jogaik gyakorlásának feltételeit.
b) A Titkárság végzi a közgyűlési bizottságok, az Elnökség, a Vezetői Kollégium, annak állandó bizottságai és a Doktori Tanács működésével kapcsolatos feladatok végrehajtását.
c) A Titkárság biztosítja az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsának (a továbbiakban: AKT) és kuratóriumainak működési feltételeit, döntéseinek előkészítését és végrehajtását. Megvalósítja a kutatóhálózattal való kapcsolattartást, segítséget nyújt kutatási feladataik végrehajtásához, a kutatási feltételek biztosításához.

(2) A Titkárság végzi továbbá az állami költségvetésben önálló fejezetet képező akadémiai költségvetés pénzügyi, gazdálkodási feladatait. Átruházott hatáskörben ellátja az Akadémia vagyonának kezeléséből adódó — az illetékes testületek és szervek, valamint a tulajdonosi jogokat gyakorló főtitkár döntéseinek előkészítésével és azok végrehajtásával kapcsolatos — gazdálkodási és képviseleti feladatokat.
(3) Ellátja az Akadémiai intézmények pénzügyi, gazdasági felügyeletével kapcsolatos ellenőrzési és egyéb feladatokat.

II. fejezet

A Titkárság irányítása

3. A főtitkár

(1) A főtitkár a törvény, az Alapszabály és a közgyűlés által elfogadott szabályzatok és irányelvek alapján felügyeli és irányítja a Titkárságot.
(2) A főtitkár személyes hatáskörében

a) a törzsvagyon tekintetében a közgyűlés, a rábízott vagyon tekintetében a Vagyonkezelő Kuratórium egyetértésével gyakorolja az Akadémiát megillető tulajdonosi jogokat;
b) a Titkárság keretében működő vagyonkezelő szervezeten keresztül gondoskodik az Akadémia vagyonának megőrzéséről és hasznosításáról;
c) ellátja az Akadémia költségvetési fejezete felügyeletét ellátó szerv hatáskörébe tartozó feladatokat, és ennek kereteiben az Alapszabály 50. §-a szerint:

— irányítja az éves költségvetés irányelveinek, és a közgyűlés határozata alapján a költségvetési fejezet éves költségvetési javaslata és a költségvetési beszámoló elkészítésének munkáját, figyelembe véve a tudományos osztályok tudományos-szakmai értékelését, a Vezetői Kollégium, a Vagyonkezelő Kuratórium és az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa véleményét;
— a költségvetés irányelveit és a költségvetési beszámolót a Felügyelőbizottság az AKT, az illetékes kuratóriumok és a közgyűlés elé terjeszti;
— gondoskodik arról, hogy a felügyelete alá tartozó fejezetbe sorolt költségvetési szervek tevékenységében érvényesüljön az akadémiai feladatok ellátására szolgáló pénzeszközökkel és a vagyonnal való szabályszerű és hatékony gazdálkodás követelménye;
— szükség esetén kezdeményezi és engedélyezi — a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően — az akadémiai költségvetési fejezeten belül a címek közötti átcsoportosítást, és engedélyezi a címen belüli átcsoportosításokat;
— javaslatot tesz — a pénzügyminiszter egyetértésével — a közgyűlésnek költségvetési szerv alapítására, megszüntetésére, meglévő szervezetek összevonására;

d) a Lakásügyi Bizottság javaslatára dönt a lakásépítési támogatásokról;
e) engedélyezi a Titkárság munkatársainak külföldi útjait, segélyezését, kölcsönét;
f) jóváhagyja a Titkárság belső szabályzatait.

MAGYAR

4. A főtitkárhelyettes(ek)

(1) A főtitkárt munkájában a főtitkárhelyettes(ek) segíti(k).
(2) A főtitkárhelyettes(ek) hatáskörét és feladatait a főtitkár határozza meg.

III. fejezet

A Titkárság munkatársainak általános feladatai

5. A főosztályvezetők

(1) A Titkárság főosztályvezetői a vezetésük alá rendelt szervezeti egység (titkárság, főosztály) munkájának felelős irányítói.
(2) A főosztályvezetők általános feladatai közé tartozik, hogy

— az irányításuk alatt álló szervezeti egységnél megszervezzék és irányítsák a közgyűlés, az elnök, a főtitkár és helyettese, valamint a testületek határozataiból és rendelkezéseiből adódó feladatok tervszerű, szakszerű, gazdaságos végrehajtását és a végrehajtás ellenőrzését;
— meghatározzák az általuk vezetett szervezeti egység munkatársainak munkaköri feladatait és gondoskodnak a feladatok elvégzéséhez szükséges munkafeltételekről;
— szorgalmazzák maguk és munkatársaik szakmai és idegen nyelvi ismereteinek állandó továbbfejlesztését.

(3) A főosztályvezetők hatáskörébe tartozik és kötelességük:

— a kapcsolattartás működési területüknek megfelelően a minisztériumok és országos hatáskörű szervek illetékes vezető munkatársaival;
— az általuk vezetett szervezeti egység álláspontjának kialakítása és képviselete a működési területükhöz tartozó külső szerveknél és külön felhatalmazás alapján a Titkárság álláspontjának képviselete;
— a javaslattétel az általuk vezetett szervezeti egység felépítésére és működésére;
— a döntés, illetve véleménynyilvánítás a szervezeti egység dolgozóinak személyi és fegyelmi ügyeiben, a főtitkár által jóváhagyott hatásköri rendnek megfelelően;
— a munkáltatói jogok gyakorlása az egység dolgozóinak minősítésében, javaslattétel a dolgozók illetményére, jutalmazására, kitüntetésére, illetve véleménynyilvánítás máshonnan érkező ilyen kezdeményezésekkel kapcsolatban, a szervezeti egységen belül a szabadságok időpontjainak egyeztetése és a szabadságok engedélyezése.

(4) Az arra kijelölt főosztályvezető-helyettes a főosztályvezetőt annak távollétében helyettesíti, illetőleg a főosztály sajátosságaival összhangban a főosztályvezető által meghatározott munkamegosztás alapján részt vesz a főosztály irányításában, ellátja a hatáskörébe utalt feladatokat.

6. A tudományos titkárok

(1) A tudományos titkárok az Akadémia elnöke, alelnökei, és az illetékes osztályelnök elvi irányításával a Testületi Titkárság vezetőjének felügyeletével ellátják a tudományos osztályok működésével összefüggő szakmai, szervezési és nyilvántartási feladatokat.
(2) A tudományos titkárok elvégzik azokat a feladatokat, amelyekkel esetenként az Akadémia vezetése őket megbízza.
(3) A tudományos titkárok önálló osztályvezetők.

7. Az osztályvezetők

(1) Az osztályvezető felelős a vezetése alatt álló szervezeti egység működéséért. A főosztályvezető rendelkezései szerint megszervezi és szakterületén irányítja a vezetése alatt álló egységre tartozó feladatok szakszerű, gazdaságos végrehajtását és a végrehajtás ellenőrzését.
(2) Az osztályvezetőt távollétében az általa megbízott munkatársa helyettesíti, aki ellátja azokat a halaszthatatlan teendőket, amelyek az osztály zavartalan működéséhez szükségesek.

8. A köztisztviselők és ügykezelők

(1) A főosztályok vezető munkatársai (főtanácsosok és tanácsosok) a főosztályvezető megbízása, felhatalmazása alapján a Titkárság képviseletében önállóan és személyes felelősséggel végzik a szakterületükhöz tartozó ügyekben a szervező, koordináló, ellenőrző és külső kapcsolattartási feladatokat.
(2) A köztisztviselők személyes felelősséggel intézik a munkakörükbe tartozó, valamint a vezetők által reájuk bízott ügyeket.
(3) A köztisztviselőknek ismerniük kell szakterületüket, az akadémiai feladatokat, az ügyintézés általános szabályait, a munkaterületükre vonatkozó hatályos jogszabályokat, a szervezeti egység munkáját érintő rendelkezéseket stb.
(4) A köztisztviselő részére általában csak közvetlen felettese adhat utasítást. Ha felsőbb vezető közvetlenül utasítja őt, akkor erről közvetlen felettesét utólag tájékoztatni kell.
(5) Az ügykezelők, valamint a fizikai dolgozók a felettesük által számukra meghatározott feladatokat kötelesek ellátni.

9. A tanácsadó szervek

(1) Meghatározott irányítási feladatok ellátásának elősegítése érdekében a főtitkár véleményező, javaslattevő, döntéselőkészítő feladattal bizottságokat, továbbá különféle alkalmi tanácsadó szerveket hozhat létre.

(2) Az Akadémia, illetőleg a Titkárság egészét érintő irányítási vezetői döntések előkészítése, továbbá az akadémiai előterjesztések, jelentések stb. elbírálása, valamint a titkársági munka megszervezésének, rendszeres áttekintésének és értékelésének elősegítése érdekében a főtitkár — a főosztályvezetők részvételével — Főtitkári Értekezletet tart.

(3) A főosztályok vezetői a szervezeti egységek előtt álló feladatok megbeszélésére, a munka ellenőrzésére főosztályi értekezleteket tartanak. Az ilyen értekezletek megtartására megosztottan (pl. osztályértekezlet) is sor kerülhet.

IV. fejezet

A Titkárság szervezete

10. A Titkárság szervezeti tagolódása

(1) A Titkárság főosztályokra, titkárságokra, (a továbbiakban: főosztályok) és ezeken belül osztályokra, valamint tudományos osztályok titkárságaira tagolódik.

(2) Az elnök, (az alelnökök) a főtitkár és a főtitkárhelyettes(ek) mellett külön titkárságok működnek.

11. A Titkárság szervezeti egységei

(1) Testületi Titkárság

— Elnöki Titkárság
— Nyelv- és Irodalomtudományok Osztály Titkársága
— Filozófiai és Történettudományok Osztály Titkársága
— Matematikai Tudományok Osztály Titkársága
— Agrártudományok Osztály Titkársága
— Orvosi Tudományok Osztály Titkársága
— Műszaki Tudományok Osztály Titkársága
— Kémiai Tudományok Osztály Titkársága
— Biológiai Tudományok Osztály Titkársága
— Gazdaság- és Jogtudományok Osztály Titkársága
— Földtudományok Osztály Titkársága
— Fizikai Tudományok Osztály Titkársága
— Szervezési és Területi Titkárság
— Sajtótitkárság

(2) Főtitkári Titkárság

(3) Természettudományi Főosztály

(4) Társadalomtudományi Főosztály

(5) Jogi és Igazgatási Főosztály

— Jogi Osztály
— Humánpolitikai Osztály
— Ügyiratkezelő Iroda

(6) Pénzügyi Főosztály

— Beruházási és Vállalkozási Osztály
— Ellenőrzési Osztály
— Gazdasági Osztály
— Pénzügyi Osztály

(7) Doktori Tanács Titkársága

(8) A szervezeti egységek általános feladatait a VII. fejezet, míg részletes feladataikat ügyrendjük tartalmazza. A Titkárság szervezeti viszonyait és tagolódását az 1. sz. melléklet mutatja be.

V. fejezet

A Titkárság működési szabályai

12. Az ügyintézés alapelvei

(1) A Titkárság zavartalan működése az egyes részlegek szoros és szervezett együttműködését, közvetlen kapcsolatát és egymás kölcsönös segítését igényli.

(2) Az ügyintézés során az előírt esetekben az Akadémia illetékes testületi szerveivel együttműködve kell eljárni.

(3) Ha e Szabályzat alapján kétséges, hogy valamely ügy elintézése mely szervezeti egység feladata, a főtitkár jelöli ki az ügy intézéséért felelős szervezeti egységet.

(4) Az ügyintézésre vonatkozó előírásokat minden munkatársnak ismernie és alkalmaznia kell.

13. Az ügyintézés általános szabályai

(1) Az ügyeket érdemben, a rájuk vonatkozó jogszabályoknak, a felettes vezető útmutatásainak és az előírt határidőknek megtartásával kell elintézni. Az érdemi döntéshez szükséges tényeket és feltételeket, valamint a döntés várható következményeit minden esetben tisztázni kell.

(2) Az ügyintézés határideje általában 15 munkanap, amelyet az ügyiratnak az ügyintézőhöz érkezése napjától kell számítani. Az ügy természete szerint az illetékes vezető ennél rövidebb, illetőleg hosszabb elintézési határidőt is megállapíthat. Jogszabályban megállapított határidő esetén a jogszabály rendelkezését kell alkalmazni.

(3) A szervezeti egységekben a munkát úgy kell megszervezni, hogy minden ügy elintézéséért, illetőleg annak elmulasztásáért a felelős személy megállapítható legyen.

(4) Ha az ügyintézés előzményei magából az ügyiratból nem állapíthatók meg, azokról írásbeli összefoglalót kell készíteni és azt az ügyirathoz kell csatolni.

(5) Az ügy érdemi elintézésével összefüggő — közvetlen munkakapcsolatok keretében létrejött — megállapodásokat, ha azokról jegyzőkönyv vagy feljegyzés nem készült, az előző bekezdésben foglaltak szerint kell rögzíteni.

(6) Ha az ügyintézés olyan vezetői utasítás alapján történt, amellyel az ügyintéző vagy az ügyirat láttamozója nem ért egyet, az ellenvéleményt az indokok megjelölésével az ügyiraton fel kell tüntetni.

(7) A Titkárság munkatársai kötelesek az ügyintézés során a tudomásukra jutott államtitkot és szolgálati titkot megőrizni. Államtitkot vagy szolgálati titkot tartalmazó ügyiratot külföldre vinni vagy küldeni az erre vonatkozó külön szabályok szerint lehet.
(8) Az ügyintézés folyamán, a törvényre, az Alapszabályra az Ügyrendre és az egyes testületek ügyrendjére és szabályzatára figyelemmel kell eljárni.
(9) Az ügyiratkezelést és a bélyegzők használatát az Iratkezelési Szabályzat (2. sz. melléklet) rendelkezései szerint kell ellátni.

14. Együttműködés a testületi szervekkel

(1) Az Akadémia vezetési munkájának összehangolását a Vezetői Kollégium végzi.
(2) A tudományterületi főosztályok a szakterületeiknek megfelelő tudományos osztályokkal rendszeresen együttműködnek.
(3) Az illetékes tudományterületi főosztály vezetője az osztály elnökének meghívására részt vesz az osztályüléseken, hogy ott kívánságra tájékoztatást adjon a főosztály tevékenységéről, a megtett vagy tervezett intézkedésekről.
(4) A tudományterületi főosztályok vezetői a feladattól függően tájékoztatják a tudományos osztályokat az AKT és az akadémiai kutatóhelyek, valamint mindazon, a főosztályok koordinációs tevékenységéhez tartozó szervezetek munkájáról amelyek a tudományos osztályok tevékenységét érintik.
(5) A funkcionális főosztályok tevékenységük ellátása során rendszeres kapcsolatot tartanak a tudományos osztályokkal.
(6) A tudományterületi főosztályok vezetői az érintett tudományos osztályok tudományos titkárait — a napirendtől függően, szükség esetén — meghívják a tudományterületi főosztály munkaértekezleteire.
(7) A Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia Titkárságával az Elnöki Titkárság tartja a kapcsolatot, az MTA valamint a SZIMA elnöke által kidolgozott együttműködési rend keretei között.

15. A főosztályok együttműködése és kapcsolattartása a háttérintézményekkel

(1) A főosztályok tevékenységüket egymással szoros együttműködésben végzik. Az együttműködést elsősorban az adott feladat ellátásáért a munkaterv szerint első helyen felelős főosztálynak kell kezdeményeznie. Az egyes főosztályok feladatkörébe tartozó, de más főosztályok feladatkörét is érintő ügyekben az érdekelt főosztályok bevonásával kell eljárni. Az ennek során felmerült vitás kérdésekben a közös álláspont kialakítását egyeztetés útján kell megkísérelni. Ha ez nem vezet eredményre, a vitás ügyet a főtitkárhoz kell döntésre felterjeszteni.
(2) A Titkárság szervezeti egységei a nemzetközi ügyek vonatkozásában jelentkező feladatokat az MTA Nemzetközi Együttműködési Irodájának közreműködésével oldják meg.
(3) Az MTA Kutatásszervezési Intézetével — a közös feladatok vonatkozásában — a Titkárság főosztályai közvetlenül tartják a kapcsolatot.

16. Kapcsolattartás a külső szervekkel

(1) A szervezeti egységek külső szervekkel való hivatalos érintkezésben a hatáskörükbe tartozó vagy külön megbízás alapján hatáskörükbe utalt ügyekben jogosultak eljárni. Ennek során más szervezeti egységek feladatkörét is érintő ügyekben az érdekelt szervezeti egységek bevonásával, tájékoztatásával járnak el. Előkészítő vagy tájékozódó jelleggel bármely szervezeti egység vezetője — külön egyeztetés nélkül is — eljárhat a feladatkörébe tartozó ügyekben akkor is, ha a végleges állásfoglalás más szervezeti egység feladatkörébe tartozik. Ilyen esetekben kötelező a feladatok szerint illetékes szervezeti egység haladéktalan tájékoztatása.
(2) A minisztériumok és országos hatáskörű szervek illetékes főosztályaival a munkakapcsolatot a feladatkörébe tartozó ügyekben az illetékes főosztály tartja. Így különösen

— A Miniszterelnöki Hivatallal a minisztériumok és országos hatáskörű szervek jogi szervezeteivel (titkárságával) a Jogi és Igazgatási Főosztály tartja a kapcsolatot.
— Pénzügyi, költségvetési, beruházási és a kincstári vagyonnal kapcsolatos kérdésekben a Pénzügyminisztériummal, munkaügyi kérdésekben a Munkaügyi Minisztériummal, iparjogvédelmi ügyekben az Országos Találmányi Hivatallal, ellenőrzési ügyekben az Állami Számvevőszékkel a szakmai kapcsolatot a Pénzügyi Főosztály tartja.
— Az országmozgósítási, polgári védelmi és tűzvédelmi ügyekben a Honvédelmi Minisztériumnál, illetve a Belügyminisztériumnál a Jogi és Igazgatási Főosztály képviseli a Titkárságot.
— A tudományterületi főosztályok kapcsolatot tartanak mindazon minisztériumokkal, amelyek felügyelete alatt kutatóintézetek működnek, valamint a Művelődési és Közoktatási Minisztériummal.
— A tudományos osztályok titkárságai a feladatkörükbe tartozó ügyekben kapcsolatot tartanak a minisztériumokkal, országos hatáskörű szervekkel, az egyetemekkel, a tudományos társaságokkal és mindazon szervezetekkel, amelyek tevékenysége az osztály munkáját érintik.

(3) A Kormány Sajtó Irodájával és a Magyar Távirati Irodával a Sajtótitkárság tart kapcsolatot. A sajtó részére adandó közlemény, tájékoztatás tartalmát a főosztályok vezetőinek előzetesen közölniük kell a Sajtótitkársággal. A közlésre az engedélyt az Akadémia egészét érintő ügyekben az elnök adja meg.
(4) Kormánybizottságokban, programtanácsokban, tárcaközi bizottságokban stb. az akadémiai képviselet

ellátására a Vezetői Kollégium, az elnök és a főtitkár esetenként jelöli ki az illetékes munkatársakat, és látja el a szükséges felhatalmazásokkal.

(5) Bíróságok előtti eljárásokban kizárólag, más hatóságok előtti eljárásban általában a Jogi és Igazgatási Főosztály képviseli az Akadémiát.

17. Kiadmányozás

(1) Kiadmányon az Akadémiából más szervhez, illetőleg az Akadémián belül az elnökhöz, alelnökökhöz, főtitkárhoz, a Titkárságon belül egyik szervezeti egységtől a másikhoz küldött iratokat kell érteni.

(2) Az ügy érdemi elintézésének befejezéseként az arra jogosult vezető rendelkezik az elintézést tartalmazó ügyirat kiadása vagy annak véglegesen az irattárba helyezése iránt (kiadmányozás).

(3) Az elnök, a főtitkár, a főtitkárhelyettes kiadmányozza mindazoknak az ügyeknek iratait, amelyekben személyes jogkörben jár el, vagy amelyeket személyes jogkörébe von, a Doktori Tanács elnöke és titkára kiadmányozza azokat az iratokat, amelyek kiadására kizárólag ők jogosultak.

(4) A főosztályvezetők, helyetteseik és a tudományos titkárok gyakorolják a kiadmányozás jogát a hatáskörükbe tartozó minden olyan ügyben, amelyekben a kiadmányozás joga nincs az Akadémia vezetői részére fenntartva.

(5) Az osztályvezetőket és az ügyintézőket feladatkörükben a kiadmányozás joga azokban az ügyekben illeti meg, amelyekre vonatkozóan felettesüktől felhatalmazást kaptak.

(6) A főosztályok vezetői kötelesek helyetteseik, és vezető munkatársaik, illetőleg az osztályvezetők és az ügyintézők kiadmányozási jogának körét és a jog gyakorlásának feltételeit megállapítani.

(7) A kiadmányok tartalmáért, törvényességéért a kiadmányozó felel, az ügyet előkészítő ügyintéző felelősségének fenntartása mellett. Ha a kiadmánnyal kapcsolatban a Titkárság egységes álláspontjának kialakítása nem történt meg, az eltérő vélemények tárgyilagos feltárásáért a kiadmány készítője felelős. Jogosulatlanul kiadmányozott iratot nem szabad továbbítani.

(8) A jogosult által külső szerv részére kiadmányozott iratot — az Iratkezelési Szabályzat (2. sz. melléklet) előírásai szerint — körbélyegzővel ellátva kell a címzettnek továbbítani.

18. Pénzgazdálkodás

(1) A Titkárság költségvetését és beruházási tervét — a közgyűlés által meghatározott keretekben — a főtitkár hagyja jóvá.

(2) Az Akadémia mint költségvetési fejezet gazdálkodásával összefüggő hatásköri szabályokat a 3. sz. melléklet tartalmazza.

(3) A Titkárság kötelezettségvállalási, utalványozási, ellenjegyzési és érvényesítési rendjét a 4. sz. melléklet tartalmazza.

19. Előterjesztések készítése

(1) A jóváhagyott akadémiai munkaterv vagy külön határozat alapján a külső szervek (Kormány, Tudománypolitikai Kollégium stb.) részére készülő előterjesztések, szakmai tervezetét a főtitkár által kijelölt, illetve ügykör szerint legilletékesebb főosztály köteles — a társfőosztályokkal együttműködve — előkészíteni. A szakmai tervezet megalapozásában a főosztálynak a tudományos osztályok, az akadémiai kutatóhelyek és más akadémiai intézmények szakértői véleményére kell támaszkodnia. Figyelembe kell vennie az előkészítésért felelős főosztálynak az ügyhöz kapcsolódó korábbi határozatokat, tanulmányokat, elemzéseket stb.

(2) Az előterjesztés szakmai tervezetét a felelős főosztály a Titkárságon belüli egyeztetés után az előírt határidőre megküldi a Jogi és Igazgatási Főosztálynak.

(3) A Titkárságon belüli véleményeltérés esetén a 15. pont (1) bekezdése szerint kell eljárni.

(4) A Jogi és Igazgatási Főosztály az előterjesztés tervezetét jogi, törvényességi és szerkesztési szempontból vizsgálja, majd az elnök vagy a főtitkár engedélye alapján a tervezetet külső szerveknek véleményezésre megküldi. Az előterjesztés, jelentés tervezetét olyan időben kell véleményezésre elküldeni, hogy a miniszteri állásfoglalás kialakítására legalább 15 nap álljon rendelkezésre.

(5) Ha a külső szervek a tervezettel kapcsolatban lényeges kérdésben el nem fogadható észrevételt tesznek, egyeztető tárgyalást kell javasolni. Az egyeztető tárgyalásért általában az előterjesztést készítő főosztály vezetője felelős. Az egyeztető tárgyalás megszervezése a Jogi és Igazgatási Főosztály feladata. Amennyiben a miniszteri ellenvélemény fennmarad, azt az előterjesztésben indokaival együtt külön fel kell tüntetni az Akadémia erre vonatkozó álláspontjával együtt.

(6) Irányelvek, elvi állásfoglalások, iránymutatások és közlemények tervezetét a kiadó főosztálynak a Jogi és Igazgatási Főosztállyal, továbbá a többi érdekelt főosztállyal egyeztetnie kell. A közzétételt az elnök, illetve a főtitkár engedélyezi.

20. Külső szervek által küldött előterjesztések véleményezése

(1) A külső szervek által megküldött előterjesztések és jogszabályok előzetes tervezetére munkakapcsolat keretében az érdekelt főosztály vezetője, illetőleg a Jogi és Igazgatási Főosztály vezetője adhat nem kötelező érvényű véleményt. Tárcaegyeztetés keretében megküldött tervezetekre az elnök, illetve a főtitkár adhat egyetértő, módosító vagy ellenvéleményt.

(2) A más szervektől (minisztériumoktól és országos hatáskörű szervektől) érkező előterjesztés- és jogszabálytervezetek véleményezésének munkáját a Jogi és Igazgatási Főosztály szervezi és fogja össze. Ennek során gondoskodik arról, hogy — a felsőbb szervek ügyrendje szerint — a választ határidőben adja meg. Kijelöli — szükség szerint főtitkári útmutatás alapján —

azokat a szervezeti egységeket, amelyeknek a tervezetet véleményezniük kell. Az érintett véleményező főosztályok az illetékes kutatóhelyek és más akadémiai intézmények szakembereinek, fontosabb ügyekben az Akadémia testületi szerveinek bevonásával kötelesek véleményüket kialakítani, és azt a megalapozó iratokkal együtt a Jogi és Igazgatási Főosztálynak határidőre megküldeni.

(3) Az eltérő belső vélemények összehangolását a főtitkárhelyettes végzi el a Jogi és Igazgatási Főosztály által szervezett egyeztető megbeszélésen. Az egyeztető megbeszélésen kialakított állásfoglalást a főtitkárhelyettes terjeszti az elnök, illetve a főtitkár elé jóváhagyásra.

(4) A jóváhagyott állásfoglalás alapján készíti el határidőre a Jogi és Igazgatási Főosztály az elnök, a főtitkár számára az aláírandó akadémiai vélemény tervezetét, majd a kiadmányozott iratot továbbítja a külső szerv vezetőjének.

(5) Azokban az ügyekben, amelyekben a külső szervek a tudományos testületeket tanácsadás, véleményadás érdekében keresik meg, az Akadémia elnökének, illetőleg az illetékes tudományos testületeknek válasz tervezeteit a Testületi Titkárság — szükség esetén a Jogi és Igazgatási Főosztály közreműködésével — készíti el.

21. Jogszabályok, szerződések nyilvántartása

(1) A jogszabályok, határozatok, iránymutatások, állásfoglalások központi nyilvántartása a Jogi és Igazgatási Főosztály feladata. A Jogi és Igazgatási Főosztály köteles a Vezetői Kollégium határozatait az elnöki, főtitkári szabályozásokat, valamint a Főtitkári Értekezlet állásfoglalásait nyilvántartani.

A Jogi és Igazgatási Főosztály tartja nyilván és őrzi

— az elnöki, főtitkári utasítások, szabályozások, továbbá a főosztályok által kidolgozott közlemények és elvi állásfoglalások eredeti kiadmányait;
— az Akadémiát jogilag kötelező megállapodásoknak, keretszerződéseknek eredeti példányait;
— az elnök, a főtitkár által hazai szervek vezetőivel kötött szerződéseket, megállapodásokat stb.

(2) A jogszabályok, határozatok megjelenése után, a Jogi és Igazgatási Főosztály haladéktalanul köteles megállapítani azokból a Titkárságra háruló feladatokat. A Jogi és Igazgatási Főosztály javaslata alapján a főtitkár jelöli ki a végrehajtásért felelős szervezeti egységet és értesíti annak vezetőjét az elvégzendő feladatról, továbbá közli szükség esetén a végrehajtási és jelentésadási határidőt.

(3) A jogszabályban (határozatban, állásfoglalásban stb.) foglalt feladat végrehajtásáért a kijelölt szervezeti egység vezetője felelős.

(4) A szervezeti egységek a határidőre nem teljesített, valamint folyamatban lévő feladatokról negyedévenként írásbeli jelentést kötelesek küldeni a Jogi és Igazgatási Főosztálynak, aki erről negyedévenként összefoglaló jelentést készít a Főtitkári Értekezletnek.

(5) Ha valamely feladat végrehajtása alól mentesítést vagy a végrehajtásra halasztást indokolt kérni, ezt a felelős főosztály vezetője köteles a határidő lejárta előtt kezdeményezni.

(6) A Pénzügyi Főosztály tartja nyilván és őrzi az Akadémia ingatlan- és befektetett eszköz vagyonával kapcsolatos szerződéseket és megállapodásokat, az azokat megalapozó vagyonkezelő kuratóriumi és főtitkári határozatokat, valamint az intézményi és fejezeti éves költségvetéseket és beszámolókat.

22. A Titkárság munkaterve

(1) A Titkárság soron következő fő feladatait munkatervben kell meghatározni. A munkaterv féléves időtartamra készül.

(2) A munkaterv alapját a testületek munkatervei és más határozatai, továbbá az Akadémia vezetői által előírt feladatok és saját feladataira vonatkozó határozatai képezik.

(3) A munkatervre vonatkozó javaslatot — a főosztályok közreműködésével (lásd 15. pont (1) bek.) — a Jogi és Igazgatási Főosztály vezetője készíti és terjeszti a Főtitkári Értekezlet elé. A munkatervet a főtitkár hagyja jóvá.

(4) Ha valamely feladat végrehajtásáért a munkaterv több felelőst jelöl meg, az elsőhelyi felelős kötelessége az egész feladat átfogó megszervezése, koordinálása, a végrehajtás teljességének és a határidő megtartásának biztosítása.

(5) A Titkárság munkatervének teljesítéséről a Jogi és Igazgatási Főosztály vezetője — a 21. pont (4) bekezdésében meghatározott módon tájékozódik és jelentést készít.

23. Az Akadémiai Értesítő

(1) A Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja az Akadémiai Értesítő, amely havonta jelenik meg.

(2) Az Akadémiai Értesítőt a Titkárság adja ki és a Jogi és Igazgatási Főosztály szerkeszti. A szerkesztési feladatokat az elnök által kijelölt szerkesztő az Akadémiai Kiadó és Nyomda Kft-vel kötött szerződés alapján látja el.

(3) Az Akadémiai Értesítőben kell közzétenni:

a) az Akadémia és a kutatóintézetek működését érintő jogszabályokat,
b) az elnöki, főtitkári körleveleket, közleményeket, szabályozásokat,
c) a közgyűlési határozatokat, elnökségi állásfoglalásokat,
d) az AKT határozatait,
e) a Doktori Tanács közleményeit,
f) az akadémiai intézményeket és dolgozókat érintő pályázati felhívásokat,
g) az akadémikusok, akadémiai dolgozók kitüntetéseit,
h) egyéb az Akadémiát érintő közleményeket.

VI. fejezet

A Titkárság munkarendje

24. Hivatalos kiküldetés

(1) Hivatalos kiküldetést, csak kiküldetési rendelvény alapján szabad teljesíteni.
(2) A kiküldetést a főosztályvezető esetében a főtitkár, beosztott munkatársak esetében a főosztályvezető rendeli el és engedélyezi.
(3) A kiküldetési költségekre előleg felvételére, a költségek elszámolására a hatályos pénzügyi jogszabályokat kell alkalmazni.
(4) Akadémiai gépkocsinak a kiküldetés során történő hivatalos használatra való igénybevételét a főosztályvezető és a tudományos osztály elnöke az Akadémia Gépkocsi Szolgálatától igényli az előírt nyomtatvány használatával.

25. A munkáltatói jogok gyakorlása

(1) A Titkárság munkatársai az Akadémiával közszolgálati jogviszonyban álló köztisztviselők. A felsőfokú iskolai végzettségű köztisztviselők felett a munkáltatói jogokat a főtitkár — a Testületi Titkárság vezetőjét és munkatársait illetően az elnök, a tudományos osztályok titkárai vonatkozásában pedig az elnök és az illetékes osztályelnök, a Doktori Tanács Titkársága munkatársai tekintetében a Doktori Tanács elnökének egyetértésével — gyakorolja.
(2) A főtitkár a főosztályvezetőkre ruházza át a középiskolai végzettségű köztisztviselők, az ügykezelők, és a fizikai dolgozók feletti munkáltatói jogokat.
(3) A Titkárság munkatársai kinevezésük előtt a kinevezésre jogosult vezető előtt a törvényben előírtak szerint esküt tesznek.
(4) A kinevezett köztisztviselő munkakörét a szervezeti egység vezetője jelöli ki és átadja részére munkaköri leírását a Titkársági SzMSz-t, valamint munkavédelmi oktatásban részesíti.
(5) A munkaköri leírás tartalmát, valamint a munkakör átadás-átvétel szabályait az 5. sz. melléklet tartalmazza.

26. A munkaidő

(1) A Titkárság munkatársainak munkaidejét a köztisztviselőkre vonatkozó jogszabályok határozzák meg.
(2) A munkaidő beosztását a főtitkár, illetve a szervezeti egység vezetője határozza meg.
(3) A szabadságolás előre meghatározott szabadságolási ütemterv szerint történik. A főosztályvezetők kötelesek főtitkár által engedélyezett szabadságuk, külföldi kiküldetésük idejét a Jogi és Igazgatási Főosztállyal közölni, és erről a főosztály az Akadémia vezetőit tájékoztatja.

27. A kedvezmények és a szakszervezet jogai

(1) A Titkárság köztisztviselői a vonatkozó jogszabályok alapján — a főtitkár által kibocsátott szabályozás szerint — éves közlekedési bérletet, ruházati költségtérítést és étkezési hozzájárulást kapnak.
(2) A Titkárság munkatársai kedvezményesen jogosultak az Akadémia jóléti és egyéb intézményeinek (könyvtár, üdülők, munkahelyi étkeztetés, büfé stb.) a szolgáltatásait igénybe venni.
(3) A Titkárságon a Munka Törvénykönyvének a köztisztviselőkre vonatkozó rendelkezéseiben foglalt szakszervezeti jogokat az Akadémiai Igazgatási és Szolgáltatási Dolgozók Szakszervezete gyakorolja.

VII. fejezet

28. A főosztályok feladatköre

(1) **A Testületi Titkárság feladatköre**

a) Az Elnöki Titkárság

— az elnök titkársága az elnök személyéhez kötött, az Akadémia testületi működésével kapcsolatos szervezési és adminisztrációs feladatokat lát el;
— szervezi a Vezetői Kollégium üléseit;
— előkészíti, szervezi és nyilvántartja az elnök hazai és külföldi programjait;
— közreműködik a Titkárság főosztályaival kapcsolatos elnöki tevékenység koordinálásában;
— ellátja az alelnökök személyéhez kötött, az Akadémia testületi működésével kapcsolatos szervezési és adminisztrációs feladatokat;
— ellátja a Vezetői Kollégium által megállapított alelnöki tevékenységi körökből adódó feladatok szervezését és adminisztrációját;
— előkészíti, szervezi és nyilvántartja az alelnökök hazai és külföldi programját;

b) A tudományos osztályok titkárságai

— az illetékességi körükbe tartozó testületeknél megszervezik és irányítják az Akadémia vezető testületei és tisztségviselői döntéseinek végrehajtását, nyilvántartják az osztályülések határozatait;
— előkészítik és megszervezik az osztályüléseket, tudományos üléseket;
— ellátják a hozzájuk tartozó bizottságok és közgyűlési képviselők titkársági feladatait;
— nyilvántartják a szakterületileg illetékességi körükbe tartozó köztestületi tagokat és segítik feladataik ellátásában;
— közreműködnek az akadémiai tagválasztás előkészítésében és lebonyolításában, elvégzik a tisztújításokkal, a bizottságok újjáválasztásával kapcsolatos feladatokat;
— elvégzik az MTA Doktora cím előkészítésének — szabályzatban rögzített — szakmai koordinációs feladatait;

— elvégzik az AKT szabályzatában rájuk háruló feladatokat;
— a tudományos osztályok titkárságai a feladatkörükbe tartozó ügyekben a főosztályokkal közvetlenül tartják a kapcsolatot;
— esetenként ellátják a tudományos osztályok közötti kapcsolattartás koordinációs feladatait;
— közreműködnek az akadémiai beszámolók készítésében, tudománypolitikai és tudományszervezési információkat gyűjtenek, értékelnek;
— kapcsolatot tartanak az osztályok külföldi (külső- és tiszteleti) tagjaival, a külföldi akadémiák szakterületüknek megfelelő részlegeivel, segítik a tudományos bizottságokat a nemzetközi tudományos szervezetekben való működésükben;
— kapcsolatot tartanak a szakterületileg illetékességi körükbe tartozó kutató- és oktató helyekkel;
— elvégzik az osztály tudományos könyv- és folyóirat-kiadás tervezésével kapcsolatban rájuk háruló feladatokat, valamint figyelemmel kísérik az operatív tervek megvalósulását.

c) A Szervezési- és Területi Titkárság

— ellátja — egyebek között — a közgyűlés előkészítésével, lebonyolításával, a közgyűlés határozatainak végrehajtásával és nyilvántartásával, az Elnökség üléseivel, az akadémiai központi rendezvényekkel, kapcsolatos feladatokat;
— végzi továbbá
a területi akadémiai bizottságokkal kapcsolatos főbb feladatokat, így pl. közreműködik a területi bizottságok munkájának koordinálásában, szak- és munkabizottsági hálózatának kialakításában, segíti a területi bizottságok és a tudományos osztályok együttműködését.

d) A Sajtótitkárság

— végzi az Akadémiával és a tudománnyal kapcsolatos közönségtájékoztatási (PR) tevékenységet, ennek keretében
— kapcsolatot tart a sajtóval,
— a szervezőkkel együttműködve kiválasztja és propagálja a megjelentetésre érdemes tudományos rendezvényeket, eseményeket, ezekkel összefüggően sajtótájékoztatókat szervez,
— szemlézi a napisajtót és havonta összeállítást készít a sajtóban megjelent fontosabb cikkekből,
— sajtóközleményeket ad ki.

(2) **A Főtitkári Titkárság feladatköre**

a) A főtitkár személyéhez kötött akadémiai és titkársági, továbbá az AKT elnöki feladatainak operatív segítése.
b) A főtitkárhelyettes személyéhez kötött feladatok ellátásának segítése.
c) Közreműködés a testületekkel, bizottságokkal kapcsolatos főtitkári, főtitkárhelyettesi tevékenység koordinálásában.
d) A főtitkár és helyettese hazai és külföldi programjainak előkészítése, szervezése, nyilvántartása.
e) A Főtitkári Titkárság adminisztrációs feladatainak ellátása.

(3) **A Természettudományi Főosztály feladatköre**

a) A főosztály alapvető feladata, hogy a természettudományokhoz kapcsolódóan szervező, koordináló, döntéselőkészítő és ellenőrző tevékenységével segítse elő a főtitkárnak, helyettesének, az AKT-nak, az Élettudományi, valamint a Matematikai és Természettudományi Kuratóriumoknak tudománypolitikai és tudományszervezői munkáját.
b) Napi munkakapcsolatban állva az intézetekkel — közvetítő, véleményező szerepet betöltve — a főosztály közreműködik minden olyan tudományos kutatást elősegítő ügy elintézésében, amely nem tartozik a közgyűlés, az AKT vagy a tudományterületi kuratóriumok hatáskörébe, így különösen

— a kutatóhelyek tudományos, működési tevékenysége,
— a kutatóhelyek kutatási, működési tervezése,
— a kutatóhelyek beszámoltatása,
— a kutatóhelyek hazai, felsőoktatási és nemzetközi együttműködése,
területén lát el feladatokat.

c) Gyűjti és véleményezi a tudománypolitikai és kutatásszervezési információkat.
d) Közreműködik az akadémiai jelentések elkészítésében, előterjesztések szakmai véleményezésében.

(4) **A Társadalomtudományi Főosztály feladatköre**

a) A főosztály alapvető feladata, hogy a társadalomtudományokhoz kapcsolódóan szervező, koordináló, döntéselőkészítő és ellenőrző tevékenységével segítse elő a főtitkárnak, helyettesének, az AKT-nak, a Társadalomtudományi Kuratóriumnak tudománypolitikai és tudományszervezői munkáját.
b) Napi munkakapcsolatban állva az intézetekkel — közvetítő, véleményező szerepet betöltve — a főosztály közreműködik minden olyan tudományos kutatást elősegítő ügy elintézésében, amely nem tartozik a közgyűlés, az AKT vagy a tudományterületi kuratóriumok hatáskörébe, így különösen

— a kutatóhelyek tudományos, működési tevékenysége,
— a kutatóhelyek kutatási, működési tervezése,
— a kutatóhelyek beszámoltatása,
— a kutatóhelyek hazai, felsőoktatási és nemzetközi együttműködése,
területén lát el feladatokat.

c) Ellátja a Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság és az OKTK titkársági teendőit.
d) Gyűjti és véleményezi a tudománypolitikai és kutatásszervezési információkat.
e) Közreműködik az akadémiai jelentések elkészítésében, előterjesztések szakmai véleményezésében.

(5) **A Jogi és Igazgatási Főosztály feladatköre**

Döntéselőkészítő, koordináló, ellenőrző, információszolgáltató, jogi, igazgatási szervezési és nyilvántartási feladatok ellátása.

a) A Jogi Osztály feladatai:

— Az Akadémia által külső szervekhez küldendő előterjesztések, vélemények véglegesítése.
— Az Akadémia és a Titkárság jogi képviselete, jogértelmezés biztosítása az Akadémia vezetői és a főosztályvezetők részére.
— Az OÉSz-ből és a Ctvr-ből az Akadémiára háruló feladatok ellátása.
— A Doktori Tanács Ügyrendi Bizottsága titkársági teendőinek ellátása.
— Az országmozgósítással, tűzrendészettel, honvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása.
— Titkos ügykezelés ellátása, ügyiratkezelés titkársági felügyelete.

b) Humánpolitikai Osztály feladatai:

— A főtitkár humánpolitikai (személyügyi, jóléti és szociális) döntéseinek megalapozása, előkészítése és végrehajtása.
— A tagválasztásokkal, a kitüntetésekkel, akadémiai díjakkal kapcsolatos operatív feladatok ellátása.
— A Titkárság munkatársai szakmai képzésének és továbbképzésének szervezése.
— Közszolgálati alapnyilvántartás felállítása és vezetése, adatszolgáltatás, személyügyi nyilvántartás vezetése az akadémiai intézmények vezetőiről.
— A Szociális Bizottság titkársági teendőinek ellátása.
— A jóléti intézmények általános és szakmai felügyeleteinek ellátása, akadémikusok jóléti, szociális és kegyeleti ügyeinek intézése.

c) Ügyiratkezelő Iroda feladatai:
Az Akadémián, valamint más szerveknél készült ügyiratok belső és külső kézbesítése, postázás, könyv és irodaszerek beszerzése és elosztása, folyóirat-rendelés és továbbítás, központi sokszorosítás.

(6) **A Pénzügyi Főosztály feladatköre:**

Ellátja az Akadémiának, mint az állami költségvetés önálló fejezetének költségvetési előirányzataival, beruházási kereteivel, a gazdasági tervezéssel, finanszírozással, gazdálkodással a Titkárság gazdálkodásával, az Akadémia vagyonával összefüggő gazdálkodással kapcsolatos feladatokat.

a) A Beruházási és Vállalkozási Osztály feladatai:

— Az intézmények egészét magába foglaló beruházási pénzügyi tervek összeállítása, egyes beruházások pénzügyi feltételeinek biztosítása, beszámolók készítése a tervek megvalósításáról.
— Az Akadémia törzsvagyonában lévő, illetve az állam által az Akadémiára bízott ingatlanok használatával, hasznosításával kapcsolatos akadémiai feladatok ellátása; nagyjavításokkal, beruházásokkal kapcsolatos javaslatok összeállítása.
— A közvetlen akadémiai érdekeltségű vállalkozások kezelésével, szervezésével, irányításával kapcsolatos feladatok.
— Az Akadémia vagyonkezelő szervezetének keretében az Akadémia Vagyonkezelő Kuratóriuma titkársági teendőinek ellátása.

b) Az Ellenőrzési Osztály a fejezet irányításáért felelős szerv költségvetési ellenőrzési feladatait látja el a kutatóhelyeken és az egyéb akadémiai intézményekben, beleértve a cél, a téma és az utóvizsgálatokat is.

c) A Gazdasági Osztály

— ellátja a Titkárság költségvetési, gazdálkodási bér- és munkaügyi feladatait;
— végzi a tudományos továbbképzésben résztvevő ösztöndíjasok bér- és munkaügyi feladatait és a Doktori Tanács működésével kapcsolatos pénzügyi, gazdasági feladatokat;
— teljesíti az akadémikusi, doktori és kandidátusi tiszteletdíjak kifizetését.

d) A Pénzügyi Osztály feladatai:

— Az Akadémia költségvetési javaslatának benyújtása, az Akadémia éves gazdálkodásáról összefoglaló jelentés készítése a közgyűlés, a Pénzügyminisztérium, a Kormány és az Országgyűlés számára.
— Az akadémiai intézmények vezetőivel kapcsolatos bér- és munkaügyi feladatok ellátása.
— Konstruktív és a szorosan vett akadémiai gazdálkodáson túlmutató feladatok (döntéselőkészítés, a finanszírozás rendszerének kialakítására, pénzügyi szabályozási és érdekképviseleti feladat betöltése).
— A Titkárság munkajogi, iparjogvédelmi, szerzői jogi, társadalombiztosítási jogi feladatainak ellátása.
— Az akadémikusi tiszteletdíjakkal kapcsolatos hozzátartozói ellátások megállapítása.
— Az Akadémiai Érdekegyeztető Tanács működésével kapcsolatos operatív feladatok végzése.
— Az Akadémiai törzsvagyon értékének nyilvántartása, a használatból származó bevétel kezelése az MTA Vagyonkezelő Szervezet keretein belül.
— Az Athenaeum Alapítvány kezelésével kapcsolatos könyvvezetési, finanszírozási és beszámolási feladatok ellátása.

(7) **A Doktori Tanács Titkársága feladatköre:**

Azokban az ügyekben lát el szervező, ügyintéző és végrehajtási feladatokat, amelyekben az MTA Doktori Tanácsának az eljárás lefolytatására és érdemi döntés hozatalára hatásköre van.

Feladatai:

— A doktori cím megszerzése érdekében benyújtott pályázatok elbírálásra előkészítése, ennek során — a Doktori Szabályzat szerint —

a) a bemutatott egyetemi végzettséget, illetőleg tudományos fokozatot tanúsító oklevelek hitelességének és elismerhetőségének (ekvivalencia) vizsgálata,
b) a doktori eljárás igazgatási vitele,
c) a nyilvános vita megszervezése.

— Az előző bekezdésben megjelölt feladatok ellátása kandidátusi, illetőleg tudomány doktora tudományos fokozat megszerzéséért indított eljárásokban.
— A tudományos címmel, illetőleg a tudományos fokozatokkal kapcsolatos nyilvántartás, ezekről igazolás kiadása, tudományos minősítési, ill. a tudományos cím megszerzéséért indított eljárásban keletkezett iratokba való betekintés engedélyezése.
— A doktori címmel, illetőleg doktori- továbbá kandidátusi fokozattal rendelkezők részére a Kormány által meghatározott mértékű tiszteletdíj folyósításának ügyében a döntés előkészítése és közreműködés annak folyósításában.
— A tudományos továbbképzésben részt vevők tevékenységének befejezéséhez szükséges szervezői munka ellátása, külön hatásköri megosztás szerint a munkáltatói jogok gyakorlása az ösztöndíjasok ügyében.
— Együttműködés a tudományos osztályok titkárságaival, kapcsolattartás az Országos Akkreditációs Bizottság Titkárságával és a Művelődési és Közoktatási Minisztérium illetékes főosztályával (Magyar Ekvivalencia és Információs Központ).

VIII. fejezet

29. Vegyes rendelkezések

(1) A Szervezeti és Működési Szabályzat alapján valamennyi főosztálynak el kell készítenie és a főtitkárhoz jóváhagyásra fel kell terjesztenie a főosztály részletes feladatait is tartalmazó ügyrendjét és a főosztály dolgozóinak munkaköri leírását. A munkaköri leírásokban a 9/1995. (II. 3.) Korm. rendelet előírásait érvényesíteni kell.

(2) A Szervezeti és Működési Szabályzatot a Vezetői Kollégium 1995. szeptember 27-i ülésén hagyta jóvá.

(A Szervezeti és Működési Szabályzat mellékleteit az érdekeltek közvetlenül kapják meg).

KÖZLEMÉNYEK

Tájékoztató a Doktori Tanács 1995. június 16-i üléséről

A Magyar Tudományos Akadémia Doktori Tanácsa 1995. június 16-i ülésén Ujfalussy Józsefet, az MTA rendes tagját a Doktori Tanács elnökét — saját kérésére — felmentette az elnöki teendők alól, egyidejűleg köszönetét fejezte ki Ujfalussy Józsefnek az eddig végzett munkájáért.

Ugyanezen az ülésen a Doktori Tanács megválasztotta elnökévé Harmathy Attilát, az MTA levelező tagját.

Doktori Tanács Titkársága

Közlemény a doktori eljárás díjáról

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára a Doktori Szabályzat 52. § (1) bekezdése alapján a doktori eljárás díját a közalkalmazottak A1 fizetési fokozatának megfelelő illetmény hatszoros összegében állapította meg, amely jelenleg 51 000,— Ft.

Doktori Tanács Titkársága

PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK

A Magyar Tudományos Akadémia Növényvédelmi Kutatóintézetének (NKI) igazgatója

PÁLYÁZATOT HIRDET

tudományos igazgatóhelyettesi munkakör betöltésére.

A tudományos igazgatóhelyettes feladatai:

— az Intézet tudományos tevékenységének irányításában való közreműködés,
— a tudományos osztályok tevékenységének segítése, működésük figyelemmel kísérése; tudományos tematikai és működési tervek, beszámolók elkészítése,
— mindazon tennivalók ellátása, amelyekre az Intézet működésével kapcsolatban az Igazgatóság munkarendjének alpján megbízást kap.

A pályázókkal szembeni követelmények:

— kimagasló, nemzetközi színvonalú tudományos eredmények,
— tudományos minősítés,
— nagyobb kutatási egység irányításában szerzett megfelelő gyakorlat,
— angol nyelv előadó- és vitaképes ismerete.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

a) a pályázónak az Intézet tudományos osztályainak tevékenységére, működési feltételeinek megteremtésére vonatkozó koncepcióját;
b) elképzeléseit az Intézet tudományos osztályainak fejlesztési lehetőségeire vonatkozóan;
c) a pályázó jelenlegi munkahelyének, beosztásának és illetményének megjelölését;
d) a pályázó tudományos tevékenységét részletesen ismertető önéletrajzot, tudományos minősítést és idegennyelv-ismeretet igazoló okiratok másolatát, három hónapnál nem régibb keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt;
e) a pályázó 1985—1995 között megjelent tudományos közleményeinek jegyzékét, valamint ezekre kapott idézetek jegyzékét;
f) a pályázó kutatási egységek irányításában végzett eddigi munkájának ismertetése.

Az NKI jelenlegi állományában lévő pályázóknak csak a) és b) pontokra kell válaszolniuk.

Az igazgatóhelyettesi munkakör 1996. január 1-től tölthető be, a megbízás legfeljebb 5 évre szól.

A pályázati anyagot az MTA Növényvédelmi Kutatóintézetének igazgatójához (1022 Budapest, II. Herman Ottó 15.) kell benyújtani a pályázat közzétételétől számított 30 napon belül.

Dr. Kőmíves Tamás s.k.
igazgató

* * *

A KFKI Szilárdtestfizikai Kutató Intézet igazgatója pályázatot hirdet

a következő osztályok vezetői munkakörének betöltésére:

— Elméleti Szilárdtestfizikai Osztály,
— Kísérleti Szilárdtestfizikai Osztály,
— Neutronfizikai Osztály.

A munkakörök 1996. január 1-jétől tölthetők be. A megbízások 1997. december 31-ig szólnak.

A pályázókkal szembeni követelmények:

— egyetemi végzettség;
— idegen nyelv ismerete;
— megfelelő szakmai és vezetési gyakorlat.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyének, beosztásának és illetményének megjelölését;
— eddigi szakmai munkásságát, tudományos eredményeinek ismertetését;
— nyelvismeretének megjelölését;
— a munkakör ellátására vonatkozó vezetési és tudományos elképzeléseit.

A pályázathoz mellékelni kell:

— az oklevelek hiteles másolatát;
— részletes önéletrajzot;
— három hónapnál nem régebbi keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Amennyiben a pályázó a KFKI Szilárdtestfizikai Kutató Intézet munkatársa, úgy a mellékelni kért okmányokat nem kell csatolni.

A pályázatot a KFKI Szilárdtestfizikai Kutató Intézet Igazgatójához — levélcím: 1525 Budapest 114, Pf.: 49. — kell benyújtani a közzétételtől számított 30 napon belül.

Kroó Norbert s.k.
igazgató

A Magyar Tudományos Akadémia Növényvédelmi Kutatóintézetének (NKI) igazgatója

PÁLYÁZATOT HIRDET

a következő tudományos osztályok osztályvezetői munkakörének betöltésére.

Állattani Osztály
Biokémiai és Rezisztenciabiológiai Osztály
Gyomnövénykutatási és Toxikológiai Osztály

Az osztályvezető feladata:

— az osztály tudományos és egyéb (szervezési, gazdasági stb.) tevékenységének irányítása, az osztályon dolgozó kutatók szakmai fejlődésének elősegítése,
— az osztály működéséhez szükséges feltételek megteremtése,
— az osztály tematikai és működési terveinek elkészítése,
— az osztály tudományos tevékenységéről és működéséről adandó beszámolók elkészítése, illetve adatok szolgáltatása.

A pályázókkal szembeni feltételek:

— nemzetközi színvonalú kutatómunka végzése az adott osztály tématerületén,
— tudományos fokozat,
— megfelelő szakmai és vezetői gyakorlat,
— angol nyelv előadó- és vitaképes ismerete.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

a) a pályázónak az osztály tevékenységére vonatkozó tudományos koncepcióját;
b) elképzeléseit az osztály működéséhez szükséges anyagi feltételek megteremtésére vonatkozóan;
c) a pályázó tudományos tevékenységét is részletesen ismertető önéletrajzot;
d) idegen nyelvtudást és tudományos minősítést igazoló okiratok másolatát;
e) a pályázó 1985—1995 között megjelent tudományos közleményeinek jegyzékét, valamint a közleményekre kapott idézetek jegyzékét;

f) a pályázónak a kutatási egységek irányításában eddig végzett munkájának ismertetését;
g) a pályázó jelenlegi munkahelyének, beosztásának, illetményének ismertetését;
h) három hónapnál nem régebbi keletű erkölcsi bizonyítványt.

Az NKI jelenlegi állományában lévő pályázóknak csak az a) és b) pontokra kell válaszolniuk.

Az osztályvezetői munkakörök 1996. január 1-től tölthetők be és a megbízások legfeljebb 5 évre szólnak.

A pályázati anyagot az MTA Növényvédelmi Kutatóintézetének igazgatójához (1022 Budapest, II. Herman Ottó 15.) kell benyújtani a pályázat közzétételétől számított 30 napon belül.

Dr. Kőmives Tamás s.k.
igazgató

FOGADÓÓRÁK

Keviczky László, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára, előzetes telefonon történt bejelentés alapján, minden hétfőn 15.30—17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak, valamint az intézmények vezetőinek más időpontokban is rendelkezésére áll.

Jogi és Igazgatási Főosztály

Harmathy Attila, az MTA Doktori Tanács elnöke a Doktori Tanács ügyeiben előzetes bejelentés alapján, minden szerdán 15 órai kezdettel fogadóórát tart.

Doktori Tanács Titkársága

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
Szerkeszti: az MTA Titkársága Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.
Szerkesztő: dr. Demcsik Tamás

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó és Nyomda igazgatója
A nyomdai munkálatokat az Akadémiai Kiadó és Nyomda végezte
Felelős vezető: Zöld Ferenc igazgató — Budapest, 1995., Nyomdai táskaszám: 24429
Felelős szerkesztő: dr. Demcsik Tamás — Műszaki szerkesztő: Nyárádi Tamásné
Megjelent: 2 (A/5) ív terjedelemben — HU ISSN 0865—9303

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, Lehel út 10/A., közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a Postabank Rt. 219-98636, 021-02799 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj egy évre 672,— Ft — Példányszámonkénti ára: 56,— Ft

f) a pályázónak a kutatási egységek irányításában eddig végzett munkájának ismertetését;
g) a pályázó jelenlegi munkahelyének, beosztásának, illetményének ismertetését;
h) három hónapnál nem régebbi keletű erkölcsi bizonyítványt.

Az NKI jelenlegi állományában levő pályázóknak csak az a) és b) pontokra kell válaszolniuk.

Az osztályvezetői munkakörök 1996. január 1-től tölthetők be és a megbízások legfeljebb 5 évre szólnak.

A pályázati anyagot az MTA Növényvédelmi Kutatóintézetének igazgatójához (1022 Budapest, II. Herman Ottó 15.) kell benyújtani a pályázat közzétételétől számított 30 napon belül.

Dr. Kőmíves Tamás s.k.
igazgató

FOGADÓÓRÁK

Kevicsky László, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára, előzetes telefonon történt bejelentés alapján, minden hétfőn 15.30—17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak, valamint az intézmények vezetőinek más időpontokban is rendelkezésére áll.

Jogi és Igazgatási Főosztály

Harmathy Attila, az MTA Doktori Tanács elnöke a Doktori Tanács ügyeiben előzetes bejelentés alapján, minden szerdán 15 órai kezdettel fogadóórát tart.

Doktori Tanács Titkársága

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
Szerkeszti: az MTA Titkársága Jogi és Igazgatási Főosztályu
1051 Budapest, Nádor u. 7.
Szerkesztő: dr. Demcsik Tamás

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó és Nyomda igazgatója
A nyomdai munkálatokat az Akadémiai Kiadó és Nyomda végezte
Felelős vezető: Zöld Ferenc igazgató — Budapest, 1995. Nyomdai tankaszám: 24429
Felelős szerkesztő: dr. Demcsik Tamás — Műszaki szerkesztő: Nyárádi Tamásné
Megjelent: 2 (A/5) ívterjedelemben — HU ISSN 0865—5403

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapszolgálatban és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1000 Budapest, Lehel út 10/A., közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a Postabank Rt. 219-98636, 021-02799 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj egy évre 672,— Ft — Példányszámonkénti ára 56,— Ft

314149
MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

XLIV/1995. ÉVFOLYAM 11. SZÁM

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA TITKÁRSÁGA

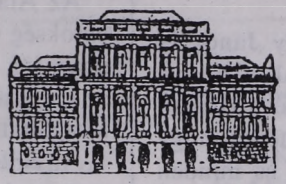

BUDAPEST, 1995. NOVEMBER 17.

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének állásfoglalásai — 31/1995. (IX. 26.) áf. — Előterjesztés az áltudományos áramlatok és azok propagálásával szembeni fellépésről, az Akadémia ezzel kapcsolatos teendőiről . . . 192

32/1995. (IX. 26.) áf. — Előterjesztés az 1996. évi költségvetési támogatás tudományágazatok közötti arányainak megállapításáról . . . 192

Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa állásfoglalásai . . . 193

Közlemények — Tájékoztató — a Doktori Tanács által odaítélt kandidátusi fokozatokról . . 193

Közlemény — az MTA Támogatott Kutatóhelyek Irodájának működéséről 196

Felhívás — Schenzl Guidó-díj és Pro Meteorologiae Emlékplakett adományozásához javaslattételre . . . 196

Pályázati felhívás — az 1956-os Magyar Forradalom Történetének Dokumentációs és Kutatóintézete főigazgatói és ügyvezető igazgatói munkakörének betöltésére . . . 196

Fogadóórák — a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának és a Doktori Tanács elnökének fogadóórája . . . 197

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének állásfoglalásai

az 1995. szeptember 26-án megtartott üléséről (31—32. számú állásfoglalás)

Előterjesztés az áltudományos áramlatok és azok propagálásával szembeni fellépésről, az Akadémia ezzel kapcsolatos teendőiről

Az előterjesztők (Ádám György, Gergely János és Nagy Károly, az MTA rendes tagjai) annak a májusi rendes közgyűlés keretében tartott együttes osztályülésen megfogalmazott igénynek igyekeztek eleget tenni, hogy az Akadémia sürgősen, nagy nyomatékkal és minden lehetséges eszközzel lépjen fel az áltudományos áramlatokkal és azok propagálásával szemben. Ennek érdekében előterjesztésükben több pontban rögzített határozati javaslatot terjesztettek elő.

Gergely János, a Biológiai Tudományok Osztálya elnöke bevezetőjében kérte, hogy említett javaslatokat fogadja el az elnökség.

A vitában felszólalók többsége annak ellenére szkeptikus volt az áltudomány elleni akadémiai fellépés eredményességét illetően, hogy tapasztalhatóak biztató jelek is. Az MTA elnöke a Magyar Televízió és a Duna TV elnökével folytatott tárgyalásai során kérte a TV-vezetők segítségét ebben az ügyben, amelyre ígéretet is kapott. Teljes volt az egyetértés az elnökség tagjai között abban, hogy kampányszerű fellépéssel eredményt nem lehet elérni. Nincs értelme az Akadémia részéről „áltudományszakértők" kinevezésének. Az Akadémia minden tagjának, a tudomány művelőinek kell a saját szakterületükön tenni, érvelni és fellépni az áltudományos jelenségek ellen. Rendkívül rossz taktika lenne, ha az Akadémia a különböző lapokban, a rádióban, a TV-ben cenzori szerepet próbálna felvállalni, mint ahogy mindenféle adminisztratív beavatkozástól is távol kell tartania magát. Érdemes azonban az akadémiai újságíró díjas újságírók segítségét kérni az Akadémia folyamatos tudománynépszerűsítő munkájához.

Az elnökség 31/1995. számú állásfoglalása

1. Az elnökség az áltudományos jelenségek visszaszorítása, valamint a tudományos eredmények széles körű megismertetése érdekében Ismeretterjesztési Elnökségi Bizottságot kíván létrehozni. Felkéri elnökét, hogy tegyen javaslatot a Bizottság elnökére, titkárára és tagjaira oly módon, hogy a Bizottságban a tudományos osztályok képviselete biztosítva legyen.

2. Javasolja az elnökség a Bizottságnak, hogy munkájához — az MTA Sajtótitkársága közreműködésével — kérje az Akadémiai Újságíró Díjas Újságírók Klubjának támogatását.

Előterjesztés az 1996. évi költségvetési támogatás tudományágazatok közötti arányainak megállapításáról

Az Alapszabály 45. §-ának (8) bekezdése szerint az elnökség véleményt nyilvánít az erőforrások tudományágazatok közötti felosztásáról. A főtitkári előterjesztés az elnökségi állásfoglalás meghozatalához kívánt alapot szolgáltatni.

Az előterjesztés kapcsán az elnökség tájékoztatást kapott a pénzügyminiszter akadémiai látogatásáról is.

Az előterjesztés szerint 1996-ra a beruházási támogatás javasolt összege — az 1995. évi 240 millió forinttal szemben — 470 millió forint. Az MTA főtitkára a beruházásra javasolt összeget elfogadta, a működési célú támogatás PM által javasolt összegét nem; ez utóbbiról a tárgyalások a Pénzügyminisztériummal folytatódnak.

Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa szeptember 11-ei állásfoglalásával egyezően az MTA főtitkára javasolta az elnökségnek, hogy a költségvetési címek támogatási arányai 1996. évre maradjanak változatlanok.

Az elnökség 32/1995. számú állásfoglalása

Az elnökség javasolja, hogy a tudományágazatok közötti támogatási arányok 1996-ban 1995-höz képest ne változzanak, és így az alábbiak szerint alakuljanak:

— matematikai és természettudományi kutatóintézetek	48,6%
— élettudományi kutatóintézetek	19,2%
— társadalomtudományi kutatóintézetek	19,2%
— támogatott kutatóhelyek	13,0%
Összesen:	100%

Az elnökség egyéb állásfoglalásai

Az elnökség

— javasolta az MTA elnökének, hogy 1995. december 18-ára hívja össze az Akadémia közgyűlését, valamint a közgyűléshez kapcsolódóan az akadémikusok gyűlését;

— tudomásul vette az 1995. június 20-ai ülése óta eltelt időszak legfontosabb akadémiai eseményeiről készített beszámolót;

— felkérte elnökét, levélben hívja fel a miniszterelnök figyelmét arra, hogy az OTKA-nak — az Akadémia elképzelésével megegyezően és a Pénzügyminisztérium szándéka szerint is — önálló alapként kell a továbbiakban is működnie. Az, hogy pénzügytechnikai okok miatt az OTKA-t a Művelődési és Közoktatási Minisztérium költségvetési fejezetében helyezik el, az OTKA önállóságát nem sértheti;

— tudomásul vette az akadémiai támogatású tudományos társaságok főbb adatairól készített tájékoztatót;

— egyetértett az Akadémia vezetőinek azzal a kezdeményezésével, hogy az Akadémia kapjon külön költségvetési támogatást akadémiai tudományos célú pályázati rendszer kialakítására és működtetésére.

Budapest, 1995. október 3.

Kosáry Domokos s. k.

Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa 1995. szeptember 11-i ülésének (AKT 6/95.) állásfoglalásai

AKT 6/1/95. (IX. 11.) állásfoglalás:

1. Az AKT részletesen megvitatta az intézethálózat korszerűsítésének elveit előkészítő bizottság által tárgyalt előzetes anyagot, amely nem korlátozódik kizárólag a módszertanra, hanem foglalkozik azzal a folyamattal is, amelynek keretében célszerű lenne végrehajtani a korszerűsítést. A következő kérdésekben alakult ki egységes álláspont:
   a) A kitűzött cél a 40%-os támogatási mobilitás fokozatos elérése.
   b) A módszertan végleges formájának és a stratégia fő elemeinek kialakítását el kell végezni a decemberi Közgyűlés előtt és kerüljön újból az AKT elé.
   c) A korábbi felmérés adatait viszonyítási alapként az intézetek kapják meg.
   d) Lehetővé kell tenni egyéb, az értékelést befolyásoló lényeges szempontok közlését a felmérő-adatszolgáltató táblázatok után.
   e) A felmérés mélységének meghatározása az intézetek joga, kívánatos a témacsoportokig történő kiterjesztése különös tekintettel az összevethetőségre a korábbi felmérés adataival.
   f) Az egyes tudományágakhoz tartozó intézetek értékelését az AKT, az illetékes kuratórium és tudományos osztály képviselőiből álló bizottság végezze.
   g) Lényeges lenne olyan egységes kitöltési útmutató összeállítása, amely figyelembe veszi a tudományterületek sajátosságait is. Az egyeztetés céljából a Kuratóriumok jelöljenek ki egy-egy képviselőt.
2. Az AKT 17 igen, 2 nem és 2 tartózkodással — az észrevételek figyelembevételével — a módszertani anyagot alkalmasnak ítélte a további fórumok (AKVT, Kutatói Fórum, tud. osztályok) elé terjesztésre véleményezés céljából.

AKT 6/2/95. (IX. 11.) állásfoglalás:

Az AKT egyhangúlag elfogadta — a változtatások figyelembevételével — a II. félévi munkaprogramot, amelynek véglegesítésére a titkárság kapott felhatalmazást.

AKT 6/3/95. (IX. 11.) állásfoglalás:

Az AKT tudomásul vette elnökének tájékoztatását az AKT felhatalmazása alapján utólag hozott döntésekről *egyes támogatott kutatóhelyi pályázatok*kal kapcsolatban.

AKT 6/4/95. (IX. 11.) állásfoglalás:

1. Az AKT elnöke tájékoztatást adott néhány változásról, amely érintheti az 1996. évi támogatást.
   Az AKT elfogadta, hogy a sajtó számára is készüljön tiltakozás az OTKA felsőoktatási tárcához kerülése, de különösen az OTKA-törvény hatályon kívül helyezése ellen.
2. Az AKT állást foglalt a költségvetési címek arányaival kapcsolatban. Miután az intézmények felülvizsgálata még meg sem kezdődhetett, jelenleg nincs objektív indok a tudományterületek korábbi támogatási arányának megváltoztatására.
   Az AKT 14 igen, 2 nem és 5 tartózkodás mellett elfogadta, hogy a támogatási arányok 1996. évre változatlanok maradjanak. A kuratóriumi elnökök kapjanak részletes listát az intézetek támogatására vonatkozó elképzelésekről, és alakítsák ki véleményüket a következő ülésre.
3. Az AKT úgy határozott, hogy a felújítási keretek elosztásánál is célszerű folytatni az eddigi gyakorlatot.
   Az AKT felhatalmazta elnökét, hogy sürgősségi sorrendben rendelkezzen a felújítási maradványok felhasználásáról, és utólag tájékoztassa a Tanácsot.
4. Az 1996. évi beruházási keretek elosztási módjáról az AKT következő ülésén születik döntés.
   Az AKT tudomásul vette, hogy az IIF programban való MTA-részesedésről a korábbi gyakorlatnak megfelelően a Felügyelő Bizottság foglal állást.
5. Az AKT elfogadta azt a javaslatot, hogy az intézetek Szervezeti és Működési Szabályzatának elfogadását előkészítő bizottság, valamint az igazgatói megbízásokra teendő javaslatokat előkészítő bizottság a következőképpen álljon fel: illeté-

MAGYAR

kes kuratóriumi elnök, illetékes osztály AKT képviselője, az AKT Kutatói Fórum által választott tagja és az AKT tudományterületileg illetékes titkára.

6. Az Akadémiai Törvény 18. paragrafusa 2. bekezdésének érvényesítésével kapcsolatban — a főtitkár távollétében — az AKT úgy határozott, hogy a jelölő bizottság elgondolásának kialakítása után foglal majd állást testületileg a főtitkár személyét illetően.
7. Az Alapszabály 57. paragrafusában körvonalazott összeférhetetlenségi esetekben követendő eljárásról a Testület tagjai később határoznak.

Keviczky László s. k.

KÖZLEMÉNYEK

TÁJÉKOZTATÓ

a Doktori Tanács által odaítélt kandidátusi fokozatokról

Nyelvtudományi Szakbizottság

JANURIK TAMÁS (ELTE)
„Az uráli nyelvek morfonotaxisa" című értekezésének alapján a nyelvtudomány kandidátusa

NÉMETH BÉLA (KLTE)
„A catullusi ikerversek világában" című értekezésének alapján a nyelvtudomány kandidátusa

Irodalomtudományi Szakbizottság

STACHÓ KÁROLY (Textilip. Szakközépisk.)
„Egy eretnek műforma íratlan poétikája" című értekezésének alapján az irodalomtud. kandidátusa

DOBOSS GYULA (Tanítóképző Főisk.)
„Tandori Dezső munkásságáról 1983-ig" című könyve alapján az irodalomtud. kandidátusa

KOROMPAY H. JÁNOS (Irodalomtud. Int.)
„Henszlmann és Erdélyi irodalomkritikája az 1840-es években" című értekezése alapján az irodalomtudomány kandidátusa

SARBAK GÁBOR (ELTE)
„A középkori pálos írásbeliség hazai emlékei" című értekezése alapján az irodalomtud. kandidátusa

PÁLFALVI LAJOS (MTA)
„Tény és metafora" című értekezése alapján az irodalomtud. kandidátusa

SZABÓ ZOLTÁN
„A kézirattól a kiadásig (Kölcsey Ferenc verseinek szöveghagyománya)" című munkája alapján az irodalomtud. kandidátusa

DEÁK ANDRÁS
„Norman Mailer — Egy „Kemény fickó" című munkája alapján az irodalomtudomány kandidátusa

PAJORIN KLÁRA
„Janus Pannonius. Nomen atque Omen" című munkája alapján az irodalomtudomány kandidátusa

CSŰRÖS KLÁRA
„L'épopée française de Ronsard à Voltaire. Variétés et vicissitudes d'un genre" című munkája alapján az irodalomtud. kandidátusa

BALOGH MAGDOLNA
„A katasztrófizmus Közép- és Kelet-Európában" című munkája alapján az irodalomtud. kandidátusa

PINTÉR MÁRTA
„Ferences iskolai színjátszás a XVIII. században" című munkája alapján az irodalomtud. kandidátusa

ORBÁN JOLÁN
„Derrida írás-fordulata" című munkája alapján az irodalomtud. kandidátusa

PAPP ÁRPÁD
„Arcok és áramlatok a XX. századi görög költészetben" című munkája alapján az irodalomtud. kandidátusa

LŐRINCZY HUBA
„Ambrus Zoltán regényei" című munkája alapján az irodalomtud. kandidátusa

JÁNOSI ZOLTÁN
„Háttérpontok és koordináták Nagy László mitologikus költői világának egyetemes és magyar irodalomtörténeti értelmezéséhez" című munkája alapján az irodalomtud. kandidátusa

Néprajztudományi Szakbizottság

SEBESTYÉN ÉVA
„Föld és hatalom az angolai ambundu közösségekben, történeti források alapján" című munkája alapján a néprajztudomány kandidátusa

VEREBÉLYI KINCSŐ
„Kor és stílus a magyar népművészetben" című munkája alapján a néprajztudomány kandidátusa

Filozófiai Szakbizottság

GYENGE ZOLTÁN (JATE)
„A schellingi lét-tan és Kierkegaard egzisztencia fogalma" című értekezése alapján a filozófiai tudomány kandidátusa

GAUSZ ANDRÁS (JATE)
„A német idealizmus születése" című értekezése alapján a filozófiai tudomány kandidátusa

SÖVEGJÁRTÓNÉ MEDVEGYEVA NATALJA
„Az objektivitás elve a modern irodalomtudományban" című munkája alapján a filozófiai tudomány kandidátusa egyenértékűsítéssel

Közgazdaságtudományi Szakbizottság

LENGYEL IMRE (Kőrösi Csoma Főisk.)
„Lakossági megtakarítások és hitelek főbb regionális jellemzői Magyarországon" című értekezése alapján a közgazdaságtud. kandidátusa

ANDOR LÁSZLÓ (Közgazd. Egy.)
„A nemzetközi adósságválság elméleti megközelítései" című értekezése alapján a közgazdaságtud. kandidátusa

ULBERT JÓZSEF (JPTE)
„A vállalati tőke piaci értéke" című értekezése alapján a közgazdaságtud. kandidátusa
LOVRICS LÁSZLÓ (Közgazd. Egy.)
„Egy ökonometriai modellezést támogató szakértő rendszer alapjai" című értekezése alapján a közgazdaságtud. kandidátusa
BORGOLYANÉ VETŐ ÁGNES (JPTE)
„Vállalati kultúra, interkulturális gazdasági kommunikáció" című értekezése alapján a közgazdaságtud. kandidátusa
SIPOS ZOLTÁN (Közg. Egy.)
„Vállalkozás és kockázat a nemzetközi piacon" című értekezése alapján a közgazdaságtud. kandidátusa
KÓSI KÁLMÁN
„A technológiai fejlődés környezetgazdasági szempontú értékelése és vállalati menedzselésének néhány kérdése" című értekezése alapján a közgazdaságtud. kandidátusa
LENTNER CSABA (Soproni Egy.)
„A magyar agrárszektor privatizációs és finanszírozási dilemmái tények, perspektívák és követhető modellek tükrében" című értekezése alapján a közgazdaságtud. kandidátusa
NEMES-NAGYNÉ, RUTIKAY ÉVA (Pénzügymin.)
„A gazdasági modernizáció eleme a hazai regionális fejlődésben" című értekezése alapján a közgazdaságtud. kandidátusa
FEKETE PÁL (Földműv. Min.)
„A magyar agrárpiaci szabályozás fejlesztésének egyes kérdései az Európai Unió rendtartásának összefüggésében" című értekezése alapján a közgazdaságtud. kandidátusa

Történelemtudomány Szakbizottsága

RÉVÉSZ LÁSZLÓ (Nemzeti Múz.)
„A karosi honfoglalás kori temetők" című értekezése alapján a történelemtud. kandidátusa
TAKÁCS MIKLÓS (Rég. Int.)
„10—14. századi falvak a Kisalföldön (Kerámia, építmények településszerkezet, Budapest—Győr 1993.) című értekezése alapján a történelemtud. kandidátusa
KALMÁR JÁNOS (ELTE)
„Die Erziehung des Kaisers Karl VI." című értekezése alapján a történelemtud. kandidátusa
BAK BORBÁLA (ELTE)
„A történeti Magyarország földrajza (Természeti tájak és közigazgatás)" című értekezése alapján a történelemtud. kandidátusa
HALÁSZ IMRE (Pénzügyi Főisk.)
„Közigazgatás és közoktatás Zala megyében az abszolutizmus berendezkedése idején (1849—1854)" című értekezése alapján a történelemtud. kandidátusa
SZÖGI LÁSZLÓ (ELTE)
„A pest-budai felsőoktatás és a Habsburg Monarchián belüli egyetemjárás története a XIX. század első felében" című értekezése alapján a történelemtud. kandidátusa
PETRI EDIT (ELTE)
„A görögök közvetítőkereskedelme a XVII—XIX. századi Magyarországon" című értekezése alapján a történelemtud. kandidátusa

Művészettörténeti és Régészeti Szakbizottság

MIKLÓS ZSUZSA
„Falvak, várak, kolostorok a Dél-Börzsönyben" című értekezése alapján a történelemtud. kandidátusa

Neveléstudományi Szakbizottság

SCHMERCZ ISTVÁN (Bessenyei Tanárképző)
„Értékszocializáció az osztályban" című értekezése alapján a neveléstud. kandidátusa
ORMÁNDY JÁNOS (Juhász Gy. Tanárképző)
„Keresztury Dezső kultuszminiszteri pályája (1945—1947)" című tézisei alapján a neveléstud. kandidátusa
CSOCSÁNNÉ HORVÁTH EMMY (Bárczi Tanárképző)
„A számfogalom fejlődése veleszületetten vak gyermekeknél" című értekezése alapján a neveléstud. kandidátusa
MOLNÁR MÁRIA GIZELLA (ELTE)
„Az értelmes élet iskolája" című értekezése alapján a neveléstud. kandidátusa

Földrajzi és Meteorológiai Szakbizottság

ZENTAI LÁSZLÓ (ELTE)
„Számítógéppel segített térképszerkesztés (Közép-Európa Atlasz digitális fakszimile kiadása)" című értekezése alapján a földrajztud. kandidátusa
AUBERT ANTAL (JPTE)
„Településformáló folyamatok megyei és kistérségi szintű vizsgálata Baranya megyében" című értekezése alapján a földrajztud. kandidátusa
MOLNÁR KATALIN (Földrajztud. Int.)
„Magyarország tájainak éghajlati bemutatása feltételezett klímaváltozás esetére" című értekezése alapján a földrajztud. kandidátusa

Matematikai és Számítástud. Szakbizottság

RUSZINKÓ MIKLÓS (SZTAKI)
„Extremal sets, codes and search" című értekezése alapján a matematikai tud. kandidátusa
GRÖGER HANS DIETMAR
„Döntési fák és hálózatok bonyolultsága" című munkája alapján a matematikai tud. kandidátusa
LUKÁCS GÁBOR
„A számítógépes geometriai tervezés metszési és lekérdezési módszereinek általánosított számítási modellje" című munkája alapján a matematikai tud. kandidátusa
STIPSICZ ANDRÁS
„Donaldson-invariánsok kiszámítása 'vágj és ragassz' módszerrel" című munkája alapján a matematikai tud. kandidátusa

SZABÓ ZOLTÁN
„Elliptikus felületek és irreducibilis 4-sokaságok sima struktúrája" című munkája alapján a matematikai tud. kandidátusa

SZIGETI ZOLTÁN
„Gráfok konzervatív súlyozásai" című munkája alapján a matematikai tud. kandidátusa

Fizikai és Csillagászati Szakbizottság

LÁSZLÓ JÁNOS (BME)
„Közepes energiájú atomi részecskék ütközési folyamatai szilárdtestekben" című értekezése alapján a fizikai tud. kandidátusa

KIS-VARGA MIKLÓS (Atommagkut.)
„A mintabeli folyamatok és a gerjesztési módok szerepe az energiadiszperzív röntgenfluoreszcencia-analízisben" című értekezése alapján a fizikai tud. kandidátusa

SZERGEJ VLAGYIMIROVICS KUKHLEVSZKY
„High-repetitive diffusion-relaxed N_2-lasers with wageguide resonators" című munkája alapján a fizikai tud. kandidátusa

TÓTH JÓZSEF
„Atom- és elektronszerkezeti változások vizsgálata termofeszültség- és ellenállásméréssel ötvözetekben és szupravezető kerámiákban" című munkája alapján a fizikai tud. kandidátusa

KÖZLEMÉNY

A Magyar Tudományos Akadémia 1995. évi májusi közgyűlése határozatának 7.3 pontjával létrehozta a jogi személyiséggel rendelkező MTA Támogatott Kutatóhelyek Irodáját (a továbbiakban: TKI), amely a létrehozását követően megkezdte működését.

A TKI, amely új szervezeti és támogatási rendszer szerint tevékenykedik, a támogatott kutatóhelyek működtetésével kapcsolatos feladatokat folyamatosan átveszi az MTA Kutatásszervezési Intézetétől, és e feladatok ellátása szempontjából az Intézet jogutódjaként (nem egyetemes jogutód) működik tovább.

A TKI levelezési címe 1245 Budapest, Pf. 1000., vezetője: Paál Huba igazgató.

Jogi és Igazgatási Főosztály

AZ ORSZÁGOS METEOROLÓGIAI SZOLGÁLAT FELHÍVÁSA

Az Országos Meteorológiai Szolgálat Elnöksége — a 30/1993. (XI. 30.) KTM rendelettel módosított 5/1992. (II. 21.) KTM rendelet alapján — a Meteorológiai Világnap alkalmából, (1996. március hó 23.) miniszteri elismerések adományozására kíván előterjesztést tenni.

Ennek megfelelően a hazai és a nemzetközi meteorológia területén kimagasló tudományos kutatások és szakmai eredmények elismerésére 2 db *Schenzl Guidó-díj*, valamint 4 db *Pro Meteorologiae Emlékplakett* adományozására kerül sor. A Schenzl Guidó-díjjal 50 000 Ft pénzjutalom jár.

A Szolgálat Elnöksége felhívja a szakmai, tudományos és társadalmi szervezeteket, egyesületeket, kamarákat, gazdálkodó szervezeteket, intézményeket, önkormányzatokat, valamint a meteorológia iránt érdeklődést tanúsító magánszemélyeket, hogy az elismerésekre tegyék meg javaslataikat.

A javaslatokat *1995. november hó 30.* napjáig kell a Szolgálat Elnöki Irodájára eljuttatni (1024 Budapest, Kitaibel Pál u. 1., Dr. Dunkel Zoltán tudományos titkár).

A javaslatnak tartalmaznia kell a jelölt nevét, személyi adatait, munkahelyét, beosztását, tudományos fokozatát, korábbi kitüntetéseit. Ismertetni szükséges az indítványt megalapozó eredményeket is.

Az elismerések adományozására beérkezett javaslatokat az erre alakult bizottság értékeli, amelyben a Szolgálaton kívül képviselteti magát a Magyar Meteorológiai Társaság, a Magyar Tudományos Akadémia, az ELTE TTK meteorológiai tanszéke, valamint a Magyar Honvédség meteorológiai szakszolgálata.

Az elismeréseket a miniszter vagy megbízottja a Meteorológiai Világnapon ünnepélyes keretek közt adja át.

Országos Meteorológiai Szolgálat
Elnöki Iroda

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az 1956-os Magyar Forradalom Történetének Dokumentációs és Kutatóintézete Közalapítvány Kuratóriuma pályázatot hirdet az Intézet főigazgatói és ügyvezető igazgatói munkakörének betöltésére 1996. február 1-jei hatállyal.

1. A főigazgató feladata:

— az Intézet tudományos tevékenységének irányítása,
— az Intézet nemzetközi kapcsolatainak fenntartása, illetve erősítése,
— az Intézet kiadványainak szerkesztése, illetőleg az erre vonatkozó munka koordinálása.

A pályázóval szembeni követelmények:

— tudományos fokozat a történettudomány, vagy valamely rokon társadalomtudomány területén,
— kimagasló eredmények az Intézet profiljának megfelelő kutatások valamely területén,
— a jelenkori magyar és közép-európai történelemben való speciális jártasság,
— a társadalomtudományi kutatások vezetésében való jártasság és legalább két világnyelven való tárgyalóképesség.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázónak az Intézet továbbfejlesztésére vonatkozó elképzelését,
— a pályázó teljes tudományos bibliográfiáját,
— szakmai életrajzát és tudományos eredményeinek rövid összefoglalását,
— jelenlegi munkahelyének, besorolásának, beosztásának és fizetésének megjelölését.

A pályázathoz mellékelni kell a diplomák másolatát.

A megbízás 3 éves időtartamra szól.

A pályázatot a Kuratórium elnökének címezve (1074 Budapest, Dohány u. 74.) legkésőbb 1996. január 2-ig kell benyújtani.

2. Az ügyvezető igazgató feladata:

— az Intézet gazdálkodásának irányítása,
— az Intézetben folyó tudományos kutatások szervezeti koordinálása,
— személyzeti ügyek, esetenként a főigazgató helyettesítése.

A pályázóval szembeni követelmények:

— jogi vagy közgazdasági végzettség,
— vezetői jártasság, és ezen belül valamely tudományos kutatóhely irányításában szerzett többéves gyakorlat,
— a szakterület ismerete,
— legalább két világnyelven való tárgyalóképesség.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázó intézetirányítási koncepcióját,
— a pályázó jelenlegi munkahelyének, besorolásának, beosztásának és fizetésének megjelölését,
— eddigi szakmai munkájának ismertetését teljes bibliográfiával.

A pályázathoz mellékelni kell a diplomák hiteles másolatát.

A megbízás 3 éves időtartamra szól.

A pályázatot a Kuratórium elnökének címezve (1074 Budapest, Dohány u. 74.) legkésőbb 1996. január 2-ig kell benyújtani.

FOGADÓÓRÁK

Keviczky László, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára, előzetes telefonon történt bejelentés alapján, minden hétfőn 15.30—17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak, valamint az intézmények vezetőinek más időpontokban is rendelkezésére áll.

Jogi és Igazgatási Főosztály

Harmathy Attila, az MTA Doktori Tanács elnöke a Doktori Tanács ügyeiben előzetes bejelentés alapján, minden szerdán 15 órai kezdettel fogadóórát tart.

Doktori Tanács Titkársága

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
Szerkeszti: az MTA Titkársága Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.
Szerkesztő: dr. Demcsik Tamás

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó és Nyomda igazgatója
A nyomdai munkálatokat az Akadémiai Kiadó és Nyomda végezte
Felelős vezető: Zöld Ferenc igazgató — Budapest, 1995., Nyomdai táskaszám: 24510
Felelős szerkesztő: dr. Demcsik Tamás — Műszaki szerkesztő: Nyárádi Tamásné
Megjelent: 1 (A/5) ív terjedelemben — HU ISSN 0865—9303

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, Lehel út 10/A., közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a Postabank Rt. 219-98636, 021-02799 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj egy évre 672,— Ft — Példányszámonkénti ára: 56,— Ft

514149
MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

XLIV/1995. ÉVFOLYAM 12. SZÁM

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA TITKÁRSÁGA

BUDAPEST, 1995. DECEMBER 15.

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének állásfoglalásai

33/1995. (X. 31.) áf.

34/1995. (X. 31.) áf.

35/1995. (X. 31.) áf.

Előterjesztés az Akadémia levelező tagjainak 1995. évi jelölésére 200

Előterjesztés az 1996. évi Kossuth- és Széchenyi-díj adományozásáról 200

Javaslat a közgyűlés tárgysorozatára és a meghívandók körére 201

Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa 1995. október 16-i ülésének állásfoglalásai 202

Közlemények

Tájékoztató

Pályázati felhívások

Közlemény

Fogadóórák

Helyesbítés 206

a Doktori Tanács által odaítélt kandidátusi fokozatokról . . 203

Ifjúsági Nemzetközi Konferencia Díjra, igazgatói munkakör betöltésére 204

a bélyegzők használatáról 205

a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának és a Doktori Tanács elnökének fogadóórája 205

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének állásfoglalásai

az 1995. október 31-én megtartott üléséről (33—35. számú állásfoglalás)

Előterjesztés az Akadémia levelező tagjainak 1995. évi jelölésére

Az elnökség a 14/1994. sz. határozatával Előkészítő Bizottságot küldött ki az 1995. évi levelezőtag-választás előkészítésére azzal a feladattal, hogy a tudományos osztályok tagajánlásainak figyelembevételével tegyen javaslatot arra, hogy az egyes osztályok által megszavazott jelöltek közül hány kerüljön megválasztásra.

A Bizottság elnöke, Halász Béla, az MTA rendes tagja, az Akadémia alelnöke felhívta az elnökség figyelmét arra, hogy a Bizottság az érvényben lévő jogszabályokra és szabályzatokra figyelemmel alakította ki alternatív javaslatát.

Az Akadémia tagjainak száma az elnökségi ülés napján 272 fő, amelyen belül a 70 év alatti tagok száma 169 fő, tehát az 1995. évi decemberi akadémikusok gyűlésén megválasztható 70 év alatti levelező tagok száma 31 fő.

A tudományos osztályokra összesen 142 ajánlás érkezett levelező tagságra. Az új levelező tagokra vonatkozó ajánlások megjelentek a Magyar Tudomány c. folyóirat 1994. évi 12. számában.

Az osztályon a titkos szavazások során 44 jelölt kapta meg az érvényes „igen" szavazatok több mint 50%-át, közülük ketten 70 év felettiek.

Az előterjesztés mellékletei tartalmazták az ajánlásokat, tájékoztatták az elnökség tagjait a jelöltek adatairól, az akadémikusok, a levelező tagságra jelöltek, a tudomány doktorai, a köztestületi tagok számának, valamint az Akadémia tagjainak korcsoportok szerinti osztályonkénti megoszlásáról.

A bizottsági javaslat I. sz. változata a 31 fős keretnek a tudományos osztályok közötti egyenletes elosztása volt. Tekintettel arra, hogy IX. és a X. osztályon 2-2 jelölt kapta meg a szükséges szavazattöbbséget, a fennmaradó 27 helyet a további 9 osztályon egyenletesen lehet elosztani.

A II. sz. változatban a Bizottság — figyelembe véve az osztályok kormegoszlását, a doktorok és az akadémikusok arányát és szem előtt tartva az Alapszabály előírásait a tudományágazatok arányos fejlődése és képviselete követelményéről — a III. osztály esetében 2 fős keret megállapítását javasolta, az így felszabaduló 1 helyet — az elnökség döntése szerint — az I. vagy II. osztálynál használná fel. A további osztálykeretek az I. változatban javasoltakkal egyeznek meg.

A vitában, többen is az ellentétek elvi alapokon álló megoldását javasolták, így például annak kimondását, hogy nem kellene az osztályok közötti keretszámok kötelező alkalmazásával megkötni az elnökség kezét.

Az osztályhoz tartozó akadémikusok és doktorok arányára hivatkozással hangzott el javaslat az adott osztály keretének megemelésére, míg a többség — gyakorlati okokra hivatkozással — az I. változat megszavazását ajánlotta.

Az elnökség az Alapszabály 45.§-ának (4) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján titkos szavazással határozta meg azt, hogy az egyes tudományos osztályok által levelező tagnak javasolt személyek közül hány kerüljön megválasztásra.

Az elnökség 33/1995. számú állásfoglalása

1995. decemberében

— az I.—VIII. Osztály, valamint a XI. Osztály által megszavazott jelöltek közül hármat,

— a IX. és X. Osztály által megszavazott jelöltek közül kettőt választhat az akadémikusok gyűlése az MTA levelező tagjává.

Előterjesztés az 1996. évi Kossuth- és Széchenyi-díj adományozásáról

Az elnökség 30/1995. számú állásfoglalásával alkalmi bizottságot küldött ki az 1996. évi Kossuth- és Széchenyi-díjak adományozásának előkészítésére azzal a feladattal, hogy a tudományos osztályok ajánlásainak ismeretében alakítsa ki javaslatát és terjessze azt az elnökség elé.

Halász Béla, az MTA rendes tagja, az MTA alelnöke, az alkalmi bizottság elnöke az előterjesztésben tájékoztatta az elnökség tagjait a díjak adományozási feltételeiről, a díjak fokozatairól és a díjjal járó jutalom összegéről.

A tudományos osztályokra összesen 25 ajánlás érkezett, egyöntetűen a Széchenyi-díjra. Ezek közül az osztályok 19 ajánlást fogadtak el többségi szavazattal, amelyekből három ajánlás megosztott díjra vonatkozott. Az előterjesztés felsorolta az osztályüléseken szavazattöbbséget kapott ajánlásokat.

A bizottság javaslata kialakításánál, amelynél messzemenően törekedett az osztályok által adott jelölési sorrend tiszteletben tartására, elsősorban a tudományos aktivitást méltányolta. A bizottság végeredményben 12 egyéni, illetve megosztott díj odaítélésének akadémiai javaslatát indítványozta, ugyanakkor az osztályok által megszavazott további 7 jelöltet is érdemesnek tartotta a Széchenyi-díjra.

Az elnökség tagjai egyetértettek azzal a bizottsági szándékkal, hogy az előző évekhez képest kevesebb jelöltre tegyen javaslatot az Akadémia, hogy ezáltal is kiemelje a javaslat komolyságát. Értékelték a bizottság elnöke által ismertetett szempontokat is, ugyanakkor e szempontok alapján javasolták további jelöltek akadémiai támogatását. Úgy ítélték meg, hogy az Akadémia elnökségének a javaslata megtételénél nem szabad arra hivatkoznia, hogy az általa a díjra érdemesnek tartott tudóst, más főhatóság esetleg jelöli. Ez esetben a jelölés felelősségét az Akadémiának kell vállalnia — hangzott el.

Az elnökség az állásfoglalását titkos szavazással alakította ki.

Az elnökség 34/1995 számú állásfoglalása

Az elnökség áttekintve a tudományos osztályok ajánlásait és megvitatva a Kossuth- és Széchenyi-díj adományozásának előkészítésére kiküldött alkalmi bizottság javaslatait, kiemelkedő tudományos érdemeik alapján a következőket terjeszti fel az 1996. évi Széchenyi-díjra:

I. Osztály	Németh G. Béla
II. Osztály	Hanák Péter
III. Osztály	T. Sós Vera
	Prékopa András
IV. Osztály (megosztott díj)	Dohy János Horn Péter
	Láng István
V. Osztály	Lapis Károly
VI. Osztály (megosztott díj)	Bartha László Vadasdi Károly Gaál István
VII. Osztály (megosztott díj)	Hargittai István Hargittainé Vámhidy Magdolna
VIII. Osztály	Székely György
IX. Osztály	Erdős Tibor
	Andorka Rudolf
X. Osztály	Ádám Antal

JAVASLAT a közgyűlés tárgysorozatára és a meghívandók körére

Kosáry Domokos, az MTA rendes tagja, az Akadémia elnöke írásbeli előterjesztésben tett javaslatot az Akadémia decemberi közgyűlésének időpontjára, a meghívandók körére és a tárgysorozatra.

Az előterjesztés függeléke tartalmazta a közgyűlésre és az akadémikusok gyűlésére szóló meghívók tervezetét.

Az elnökség rövid vita után kisebb módosítással elfogadta a meghívandók körét, az alábbiak szerint:

— a SzIMA elnöke, ügyvezető elnöke és két delegáltja,
— az akadémiai intézetek és intézmények nem akadémikus igazgatói
— nem akadémikus rektorok
— az MTA Titkársága vezető beosztású munkatársai
— az Akadémia területén működő reprezentív szakszervezetek képviselői

Jóváhagyólag vette tudomásul az elnökség azt a javaslatot is, amely szerint kapjanak meghívást a közgyűlési bizottságok (Felügyelőbizottság, Vagyonkezelő Kuratórium, Tudományetikai Bizottság, Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság és az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa) azon tagjai, akik más jogcímen nem kapnak meghívót.

A **közgyűlés** elnökség által javasolt **időpontja: 1995. december 18.** Az elnökség e napra javasolta összehívni a levelezőtag-választó akadémikusok gyűlését is.

Az Akadémia Székházának Díszterme éppen csak be tudja fogadni a közgyűlés tagjait (272 akadémikus, 199 doktor), valamint a 4 SzIMA-képviselőt, ezért a már kialakult gyakorlatnak megfelelően a közgyűlésre meghívottak az Elnöki Tanácsteremből zárt televíziós lánc segítségével TV-képernyőkön követhetik a közgyűlés eseményeit. Az újságírók részére a Sajtótitkárság biztosítja az említett zárt televíziós lánc segítségével a közgyűlés eseményeinek nyomonkövetését.

Az elnökség 35/1995 számú állásfoglalása

Az elnökség

a közgyűlés tárgysorozatát a következők szerint állapította meg:

A Magyar Tudományos Akadémia 1995. decemberi 18-ai rendes közgyűlésének tárgysorozata

1. Elnöki megnyitó és beszámoló
   Kosáry Domokos, az MTA rendes tagja, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke
   1.1 Korreferátumok
2. Bizottság kiküldése a közgyűlés határozatának megszövegezésére
3. Szavazatszámláló Bizottság kiküldése
4. A Magyar Tudományos Akadémia vagyonhasznosítási szabályzatának elfogadása
   Beterjesztő: Inzelt Péter, a műszaki tudomány kandidátusa, a Vagyonkezelő Kuratórium elnöke
5. Az 1996. évi akadémiai költségvetés elfogadása
   Beterjesztő: Keviczky László, az MTA rendes tagja, az MTA főtitkára
6. A Doktori Tanács 25 póttagjának megválasztása
   Beterjesztő: Stefanovits Pál, az MTA rendes tagja, a Jelölőbizottság elnöke

ebédszünet

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

7. Főtitkári tájékoztató az akadémiai kutatóhálózat korszerűsítésének főbb kérdéséről
8. Javaslat az akadémiai kutatóhálózat korszerűsítését előkészítő tevékenység metodikájára
   Beterjesztő: Teplán István, az MTA rendes tagja, az MTA mb. főtitkárhelyettese
9. Az 1996. évi parlamenti beszámoló téziseinek ismertetése
   Beterjesztő: Pataki Ferenc, az MTA rendes tagja, az MTA alelnöke
10. A közgyűlési beszámolók és előterjesztések vitája
11. Közgyűlési indítványok, javaslatok, azok megvitatása
12. Főtitkári válasz a felszólalásokra
13. Elnöki válasz a felszólalásokra
14. A közgyűlés határozatának elfogadása

Az elnökség egyéb állásfoglalásai

Az elnökség

— tudomásul vette elnökének tájékoztatását a Tudománypolitikai Kollégium legutóbbi üléséről, amelyen — egyebek között — elfogadták az akadémiai stratégiai pályázatok 140 millió forintos alapjának létrehozásáról készített akadémiai előterjesztést, döntöttek arról, hogy az OKTK a jelenlegi döntési rendszer megtartásával közalapítvánnyá alakuljon, úgy határoztak, hogy az OTKA a törvényben biztosított függetlensége megtartásával — pénzügytechnikai okokból — önálló címként, a Magyar Tudományos Akadémia költségvetésében szerepeljen;

— tájékoztatást hallgatott meg az Almanach előkészítéséről, és egyetértett azzal a javaslattal, amely szerint az Almanach kiadásával meg kell várni a májusi tisztújítást.

Budapest, 1995. november 10.

Kosáry Domokos s. k.

Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa 1995. október 16-i ülésének (AKT 7/95.) állásfoglalásai

AKT 7/1/95.(X. 16.) állásfoglalás:

Az AKT részletesen megvitatta az MTAK és a kutatóintézeti könyvtárak helyzetét és a következőképpen foglalt állást egyhangú szavazással, ellenszavazat és tartózkodás nélkül:

1. A Könyvtárbizottság elnöke és az AKT elnöke működjék együtt annak érdekében, hogy az MTA Alapszabályánál pontosabb szabályozás alakuljon ki a könyvtárfelügyeletet illetően.
2. Javasolja, hogy a Könyvtárbizottság elnöke, konzultálva az AKT elnökével, küldjön ki független személyekből álló bizottságot a nyitott kérdésekben állásfoglalások kialakítására.
3. Az AKT aggodalmát fejezte ki az MTA Könyvtárban folyamatba tett intézkedések miatt, és javasolta, addig ne történjenek meg a változtatások, amíg
   a) a kiküldött bizottság állást nem foglalt,
   b) amíg az új főigazgató hivatalába nem lép.

AKT 7/2/95.(X. 16.) állásfoglalás:

A beruházási keretek elosztási módjáról a testület az alábbi döntést hozta:

1. A rendelkezésre álló összegből „korrekciós alapot" kell képezni (12 igen, 6 nem, 1 tartózkodás).
2. Ennek nagysága a rendelkezésre álló összeg 10%-a (14 igen, 4 nem, 1 tartózkodás).
3. A rendelkezésre álló összeg 90%-nak felosztási aránya a tudományterületek között az alábbi legyen (12 szavazat e változat mellett):

társadalomtudományok:	12%
matematikai és természettudományok:	60%
élettudományok:	28%

A testület egyetértett azzal a javaslattal, hogy ezen arányokon belül teljes mértékben pályázatok alapján történjen az igények elbírálása. A pályázati kritériumokat a kuratóriumok dolgozzák ki.

AKT 7/3/95.(X. 16.) állásfoglalás:

Az AKT áttekintette az 1995-ben meghirdetett **fiatal kutatói álláshelyek** betöltését. Ez oly mértékben megtörtént, hogy további átcsoportosítás vagy módosítás szükségtelen. Az AKT az előterjesztést elfogadta.

Néhány felmerült problémával kapcsolatban a testület úgy foglalt állást, hogy

a) a fiatal kutatók illetménye a Kjt. besorolás alapján fizetendő.
   Az MTA a fiatal kutatói pályázat terhére a tudományterületenkénti átlagnak megfelelő összeget (jelenleg 34,0 eFt/fő/hó) és annak járulékát vállalja át. Az így megállapított és a tudományterületi főosztályok által jóváhagyott személyenkénti illetmény kerül 36 hónapig — a pályázat időtartama alatt —

finanszírozásra. Az intézeteknek kell viselniük az alábbi többleteket:

— Kjt. kötelező előresorolásból adódó összegek,
— 13. havi fizetés,
— nyelvvizsga letétele esetén járó pótlék,
— újonnan megállapított egészségügyi pótlék,
— PhD-védés után a kutatót megillető pótlék összege, stb.
— valamint a felsorolt többletek után fizetendő 44% tb. járulék.

b) elnyert fiatal kutatói pályázat nem ismételhető meg,
c) tartós külföldi távollét és egyéb indokolt megszakítás esetén lehetőséget kell adni arra, hogy a fiatal kutató a munkába újra bekapcsolódjék és a teljes három esztendőt kitölthesse.

AKT 7/4/95.(X. 16.) állásfoglalás:

Az AKT megtárgyalta a **kutatóintézetek Szervezeti és Működési Szabályzatának, alaptevékenységének és vállalkozási tevékenységének jóváhagyási elveire** vonatkozó előterjesztést és az alábbi döntést hozta:

a) Az AKT jóváhagyása azután történik, hogy az intézetek SzMSz-ét előzetesen véleményezték az MTA Jogi és Igazgatási, Pénzügyi és az illetékes tudományterületi főosztályai.
b) Az alap- és vállalkozási tevékenység megoszlása, ill. módosítása — amennyiben SzMSz-en kívül kérik az intézetek — a Pénzügyi és az illetékes tudományterületi főosztály egyeztetett véleménye alapján kerüljön az AKT által jóváhagyásra.

Három intézet konkrét módosítási kérését illetően az AKT amellett foglalt állást, hogy az intézetek SzMSz-eiben egységes szabályozásnak kell érvényesülnie. Ezzel kapcsolatban:

c) felhatalmazza elnökét annak jóváhagyására, hogy az intézetek a konferenciák, rendezvények szervezését alaptevékenységként szerepeltessék SzMSz-ükben;
d) az ingatlanhasznosításra vonatkozó kérések minősítésével kapcsolatban — az egységes szabályozás érdekében — meg kell várni a Vagyonkezelő Kuratórium állásfoglalását.

AKT 7/5/95.(X. 16.) állásfoglalás:

Az egyéb kérdések között

— az AKT elnöke röviden tájékoztatta a testületet az 1996-os költségvetés előkészítésének helyzetéről, az e téren az akadémia vezetése által kifejtett erőfeszítésekről,
— ismertetés hangzott el az AKA-t pótló kutatási alap létrehozására, valamint az OKTK közalapítvánnyá formálására tett lépésekről.
— Az AKT — elnökének előterjesztése alapján — hozzájárult:

a) egyes ingatlanok elidegenítéséhez, illetve egyéb módon történő hasznosításához,
b) a BKE Társadalomtudományi Karon működő KKEAKK kutatócsoport vezetőjének halálával bekövetkezett helyzetben a kutatócsoportja vezetésének megoldására kialakított javaslat szerint rendezik a kérdést, de a döntés előtt meg kell ismerni a Társadalomtudományi Kuratórium álláspontját,
c) a főtitkár saját hatáskörében rendezze a MTTM-ben működő a támogatott kutatócsoportban keletkezett foglalkoztatási problémát.

Keviczky László s. k.

KÖZLEMÉNYEK

TÁJÉKOZTATÓ

a Doktori Tanács által odaítélt kandidátusi fokozatokról

Fizikai, csillagászati Szakbizottság

SZATMÁRY KÁROLY „Változócsillagok periódusanalízise az idő és a frekvencia tartományban" című munkája alapján a fizikai tudomány kandidátusa

OSVAY KÁROLY „Ultrarövid lézerimpulzusok alakjának formálása" című munkája alapján a fizikai tudomány kandidátusa

LIGETI ZOLTÁN „A nehéz kvark effektív elmélet fenomenológiai alkalmazásai" című munkája alapján a fizikai tudomány kandidátusa

KÓTAI ENDRE „MeV-es energiájú ionok szórásán alapuló felületanalitikai módszerek továbbfejlesztése" című munkája alapján a fizikai tudomány kandidátusa

UDVARDI LÁSZLÓ „A C molekula geometriai szerkezete és ultraibolya spektruma" című munkája alapján a fizikai tudomány kandidátusa

LÉVAI GÉZA „Kvantummechanikai potenciálproblémák vizsgálata a szuperszimmetrikus kvantummechanika és a csoportelmélet módszereivel" című munkája alapján a fizikai tudomány kandidátusa

KLIVÉNYI GÁBOR „Termikus és fotoindukált felületi reakciók a ródium egykristályon" című munkája alapján a fizikai tudomány kandidátusa

GRÓSZ TAMÁS „Tetrametilkarbamid vizes oldatainak vizsgálata neutronszórásos módszerekkel" című munkája alapján a fizikai tudomány kandidátusa

CSERTI JÓZSEF „A folyáshatár hőmérsékletfüggése intermetallikus ötvözetekben" című munkája alapján a fizikai tudomány kandidátusa

Növénytermesztési Szakbizottság

SZAKÁL PÁL „Környezetre ártalmas réz- és cinktartalmú hulladékokból előállított réz- és cink-komplexek mezőgazdasági hasznosítása" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

FÁRI MIKLÓS „A paprika és a tojásgyümölcs in vitro morfogenezise és genetikai transzformálásuk újabb lehetőségei" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

BÁLINT GYÖRGY „A tudomány eredményeinek hasznosítása a kertészeti kistermelésben a tömegkommunikáció útján" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

TAKÁCS MÓNIKA „Humusz-fém kapcsolatok ásványi- és szerves talajokban" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

ALI JAFARI MOFIDABADI „Improvement of tissue, protoplast and anther culture in Populus nigra L. and P. deltoides; March genotypes" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

ABDEL MONEM MOHAMED ALI MOKHTAR „Morphology and biology of Aphis gossypii glover, and the possibilities integrated pest management" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

MOHSEN FARSHFAR „Transfer of alien genes from wild species into wheat" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

EZATOLLAH FARSHADFAR „Genetic control of drought tolerance in wheat" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

SZENDRŐDI LÁSZLÓ „Rövid vágásfordulójú nemesnyár faültetvény fatermése" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

PÉCH IMRÉNÉ „Rhizobiumok taxonómiai jellemzése és mezőgazdasági hasznosításának lehetőségei" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

BALÁSSY ZOLTÁN „Algoritmus és berendezés a mezőgazdasági szemes-szemcsés anyagtömegek egyes mechanikai jellemzőinek meghatározására" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

VOIGT ERZSÉBET „Szőlőmolyok rajzásfenológiája és előrejelzésük" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

POLGÁR LÁSZLÓ „Az Aphidius Matricariae levéltetű parazitoid és jelentősége a növényvédelemben" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

NAGY KÁLMÁN „Mezőgazdasági erőgépek vizsgálata újabb hajtóanyagok alkalmazásával" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

MÁRKUS ISTVÁN „A távérzékelés alkalmazása a vegetáció vizsgálatában és térképezésében" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

KRIZSAINÉ NIEMIROW BARBARA „Bogyóminőség-vizsgálatok paradicsomfajtáknál" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

HADHÁZY TIBORNÉ „Szállítási folyamatok optimalizálása a dohányvertikumban" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

CSILLAG JULIANNA „Ionformák szikes és savanyú talajok folyadékfázisában" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

PÉTER LÁSZLÓ „Mezőgazdasági szerszámok felújításának minősítése CIM. környezetben" című munkájának alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

KAZINCZY GABRIELLA „Őszi búzában károsító gyomnövények biológiája" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

TÓTHNÉ SURÁNYI KLÁRA „A foszforadagolás hatásának vizsgálata szőlő modellkísérletekben homoktalajon" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

Állattenyésztési és Állatorvostudományi Szakbizottság

DINNYÉS ANDRÁS „Emlősembriók mélyhűtésének új módszerei, egér és in vitro fertilizált szarvasmarha-embriók vitrifikációja" című munkája alapján az állatorvostudomány kandidátusa

KISPÁL TIBOR „Különböző gyepnövények preferencia vizsgálata nyelőcsőfisztulázott juhokkal" című munkája alapján az állatorvostudomány kandidátusa

GUBÁNYI ANDRÁS „A vízibékák tenyésztését megalapozó populáció-szerkezeti, biometriai és növekedési vizsgálatok" című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa

Agrárökonómiai Szakbizottság

LIEBMANN LAJOS „Gyeptermesztési technológiák gazdasági értékelése" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

HAJDÚNÉ BALOGH DALMA „Adalékok a magyar élelmiszeripar versenyképességének értékeléséhez és fejlesztéséhez" című munkája alapján a közgazdaságtudomány kandidátusa

PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK

A Magyar Tudományos Akadémia a kezelésére bízott magánalapítvány felhasználásával

Ifjúsági Nemzetközi Konferencia Díjat

alapított, amellyel támogatni kívánja a fiatal tudományos kutatók nemzetközi tudományos rendezvényeken való részvételét.

A vissza nem térítendő támogatás legmagasabb összege 30 000 Ft, és a nemzetközi tudományos konferenciák részvételi költségeinek (részvételi díj, útiköltség, szállásköltség, stb.) fedezetéül használható fel.

Az Ifjúsági Nemzetközi Konferencia Díjra a Magyar Tudományos Akadémia felügyelete alatt álló intézmények (kutatóintézetek, támogatott kutatóhelyek) tudományos munkakörben dolgozó, 30 év alatti, egyetemi doktori vagy Ph.D. tudományos minősítéssel rendelkező tudományos kutatói pályázhatnak.

A pályázatokat az MTA Titkársága Humánpolitikai Osztályához (Budapest, Nádor u. 7; postacím: 1245 Budapest, Pf. 1000) **1996. január 31**-ig kell benyújtani.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázó nevét, születési időpontját,
— az egyetemi doktori oklevél számát,
— a munkahely megnevezését és címét,
— a nemzetközi rendezvény megnevezését, időpontját és helyét,
— a pályázó esetleges előadásának címét,
— a részvételi költség várható nagyságát,
— az intézményi és/vagy saját hozzájárulás mértékét,
— az igényelt támogatás összegét,
— az intézmény vezetőjének javaslatát.

A támogatás odaítéléséről a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárhelyettese dönt 1996. február 28-ig, amelyről az érintettek névreszóló értesítést kapnak. A nyertes pályázók nevét és a támogatás összegét az Akadémiai Értesítő márciusi számában tesszük közzé.

Magyar Tudományos Akadémia
Titkárságának
Humánpolitikai Osztálya

Az MTA Matematikai Kutatóintézet igazgatója pályázatot hirdet igazgatóhelyettesi munkakör betöltésére

A kinevezendő igazgatóhelyettes feladatai:

— az intézet beruházásainak, gép- és szoftvervásárlásainak tervezése, koordinálása,
— az intézeti számítógéphálózat üzemeltetésének irányítása,
— közreműködés a működés pénzügyi feltételeinek megteremtésében,
— mindazon tennivalók ellátása, amelyekre az intézetvezetőség munkamegosztásának alapján megbízást kap.

Az igazgatóhelyettesi munkakör 1996. január 1-től tölthető be, a megbízás 3 évre szól.

A pályázóval szembeni követelmények:

— tudományos minősítés,
— felsőfokú angol nyelvtudás,
— megfelelő szakmai és vezetői gyakorlat.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázónak a munkakör ellátásával kapcsolatos elképzeléseit,
— a pályázó jelenlegi munkahelyének, beosztásának, illetményének továbbá nyelvismeretének megjelölését,
— részletes önéletrajzot és publikációjegyzéket.

A pályázathoz mellékelni kell:

— az oklevelek másolatát,
— az idegennyelv-ismeretet igazoló okiratok másolatát,
— három hónapnál nem régebbi keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Amennyiben a pályázó a Matematikai Kutatóintézet állományában van, úgy a mellékelni kért okmányokat nem kell csatolni.

A pályázatot az MTA Matematikai Kutatóintézet igazgatójához (levélcím: 1364 Budapest, Pf. 127) kell benyújtani a közzétételtől számított 30 napon belül.

Szász Domokos s. k.
igazgató

KÖZLEMÉNY

A Magyar Köztársaság nemzeti jelképeinek és a Magyar Köztársaságra utaló elnevezésnek a használatáról szóló 1995. évi LXXXIII. törvény 1. §-a meghatározta azon állami szervek és intézmények körét, amelyek a Magyar Köztársaság címerét használhatják; ezen intézmények között az Akadémia és intézményei nem szerepelnek.

A Vezetői Kollégium 37. (1995. XI. 22.) VK állásfoglalásában úgy rendelkezett, hogy a Magyar Tudományos Akadémia és intézményei bélyegzőiken a jövőben az Akadémia címerét használják. Amennyiben hivatalos irataikon is használnak címert, úgy ezeken is az Akadémia címerét kell használni.

A törvény rendelkezéseit 1995. december 28. napjáig kell végrehajtani. A rendelkezések végrehajtásának részleteit az Akadémia főtitkárának az érdekeltekhez közvetlenül eljuttatott körlevele tartalmazza.

Jogi és Igazgatási Főosztály

FOGADÓÓRÁK

Keviczky László, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára, előzetes, telefonon történt bejelentés alapján, minden hétfőn 15.30—17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak, valamint az intézmények vezetőinek más időpontokban is rendelkezésére áll.

Jogi és Igazgatási Főosztály

Harmathy Attila, az MTA Doktori Tanács elnöke a Doktori Tanács ügyeiben előzetes bejelentés alapján, minden szerdán 15 órai kezdettel fogadóórát tart.

Doktori Tanács Titkársága

Helyesbítés: Az Akadémiai Értesítő 1995. október 16-i 10. számában a személyi részben — hibásan — jelent meg Rózsa Györgynek, az MTA Könyvtára főigazgatójának kitüntetési fokozata, helyesen: MAGYAR KÖZTÁRSASÁGI ÉRDEMREND TISZTIKERESZTJE (polgári tagozat).

(Kézirathiba)

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
Szerkeszti: az MTA Titkársága Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.
Szerkesztő: dr. Demcsik Tamás

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó és Nyomda igazgatója
A nyomdai munkálatokat az Akadémiai Kiadó és Nyomda végezte
Felelős vezető: Zöld Ferenc igazgató — Budapest, 1995., Nyomdai táskaszám: 24589
Felelős szerkesztő: dr. Demcsik Tamás — Műszaki szerkesztő: Nyárádi Tamásné
Megjelent: 1 (A/5) ív terjedelemben — HU ISSN 0865—9303

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, Lehel út 10/A., közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a Postabank Rt. 219-98636, 021-02799 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj egy évre 672,— Ft — Példányszámonkénti ára: 56,— Ft